ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των πολυεπίπεδων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους τομείς: α) της διαχείρισης υδάτων, β) της διαχείρισης και προστασίας των δασών, γ) της αστικής ανθεκτικότητας και πολιτικής, δ) της καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης, ε) της ενεργειακής ασφάλειας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ		
Άρθρο 1	Σκοπός	
Άρθρο 2	Αντικείμενο	
ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ, ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ		
Άρθρο 3	Ίδρυση - μορφή	
Άρθρο 4	Καταστατικό	
	Άρθρο πρώτο	Σκοπός της Εταιρείας
	Άρθρο δεύτερο	Έδρα και διάρκεια της Εταιρείας
	Άρθρο τρίτο	Μετοχικό κεφάλαιο - Μετοχές
	Άρθρο τέταρτο	Διοίκηση - Εκπροσώπηση - Επιτροπή Ελέγχου
	Άρθρο πέμπτο	Έσοδα
	Άρθρο έκτο	Οικονομική διαχείριση - Στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο
	Άρθρο έβδομο	Σχέδιο δράσης και αξιολόγησης οργάνων διοίκησης
	Άρθρο όγδοο	Οικονομικός έλεγχος, εποπτεία και κυρώσεις
	Άρθρο ένατο	Απαλλαγές - Ατέλειες
	Άρθρο δέκατο	Ευθύνη - Αμοιβή Συμβούλων
	Άρθρο ενδέκατο	Πλήρωση θέσεων προσωπικού και αμοιβές - Εσωτερική λειτουργία
	Άρθρο δωδέκατο	Προγραμματικές συμβάσεις - Μνημόνια συνεργασίας
	Άρθρο δέκατο τρίτο	Διαδικασία σύναψης συμβάσεων μίσθωσης έργου για την υλοποίηση των δράσεων του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία
	Άρθρο δέκατο τέταρτο	Εσωτερικοί Κανονισμοί - Εσωτερικός έλεγχος
	Άρθρο δέκατο πέμπτο	Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού και Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας της Θεσσαλίας

	Άρθρο δέκατο έκτο	Έλεγχος - συστάσεις - πρόστιμα
Άρθρο 5	Επιτροπές Διαβούλευσης	
Άρθρο 6	Κατάργηση Οργανισμών Έγγειων Βελτιώσεων στη Θεσσαλία και υπαγωγή τους στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία	
Άρθρο 7	Αποπληρωμή χρεών Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων Θεσσαλίας προς επιχειρήσεις ηλεκτρισμού	
Άρθρο 8	Διαδικασία είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών	
Άρθρο 9	Απόδοση του περιβαλλοντικού τέλους στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία	
Άρθρο 10	Μεταφορά της Διεύθυνσης Υδάτων Θεσσαλίας της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία	
Άρθρο 11	Μεταφορά της Διεύθυνσης Υδροοικονομίας και Εποπτείας του Τοπικού Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Υδροοικονομίας και Ελέγχου Δόμησης της Περιφέρειας Θεσσαλίας στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία και κατάργηση Τμημάτων Εποπτείας του Τοπικού Οργανισμού Έγγειων Βελτιώσεων	
Άρθρο 12	Εξουσιοδοτικές διατάξεις	
Άρθρο 13	Μεταβατική διάταξη για την ολοκλήρωση των εγγειοβελτιωτικών έργων	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ		
Άρθρο 14	Ανάθεση ευθύνης δικτύου ομβρίων υδάτων στις Ανώνυμες Εταιρείες Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας και Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης - Αντικατάσταση παρ. 1, προσθήκη παρ. 1α και 1β στο άρθρο 8 του ν. 3481/2006	
Άρθρο 15	Άσκηση των αρμοδιοτήτων της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία, από την Εταιρεία Παγίων Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 2744/1999	
Άρθρο 16	Σκοποί Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 2744/1999 - Διεύρυνση αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Έργων Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων Αποχετεύσεως Πρωτευούσης	
Άρθρο 17	Μέτρα για την προστασία των υδάτων - Προσθήκη παρ. 3 έως 5 στο άρθρο 15 του ν. 3199/2003	
Άρθρο 18	Συντήρηση και λειτουργία του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης - Τροποποίηση παρ. 3 και 4 άρθρου εκατοστού δέκατου τέταρτου ν. 4812/2021	
Άρθρο 19	Μεταβατική διάταξη για την έγκριση τιμολογίων - Προσθήκη παρ. 5α στο άρθρο 23 ν. 5037/2023	

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΑΣΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ	
Άρθρο 20	Υβριδικά Συνεργατικά Σχήματα
Άρθρο 21	Πρόσκληση για την ανάθεση της υλοποίησης της διαχείρισης και εκμετάλλευσης δημοσίων δασών
Άρθρο 22	Διάρκεια της ανάθεσης
Άρθρο 23	Δικαίωμα συμμετοχής
Άρθρο 24	Διαδικασία ανάθεσης
Άρθρο 25	Ενστάσεις
Άρθρο 26	Κυρώσεις λόγω μη προσήκουσας εκτέλεσης της σύμβασης
Άρθρο 27	Επιδότηση αναδόχων / Δικαιώματα ρύπων
Άρθρο 28	Αντισταθμιστικό / Ανταποδοτικό όφελος
Άρθρο 29	Έλεγχος της απολημπτόμενης βιομάζας και της μεταφοράς της
Άρθρο 30	Μεταφορά δασεργατών και ενεργοποίηση Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας σε περίπτωση δασικής πυρκαγιάς ή άλλης φυσικής καταστροφής
Άρθρο 31	Διαχειριστικές μελέτες - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 63 ν.δ. 86/1969
Άρθρο 32	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	
Άρθρο 33	Εκτάσεις γεωργικώς καλλιεργούμενες πριν από την 1η Ιανουαρίου 1965 - Προσθήκη παρ. 1α στο άρθρο 22 ν. 4061/2012
Άρθρο 34	Ανανέωση των συμβάσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού που προσελήφθη για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν μετά τις δασικές πυρκαγιές του 2021 και 2023, με παράταση ή επαναπρόσληψη
Άρθρο 35	Παράταση λειτουργίας δραστηριοτήτων - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 52 ν. 4280/2014
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4685/2020	
Άρθρο 36	Πρόβλεψη για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και για την αντιμετώπιση περιστατικών σύγκρουσης άγριας πανίδας και ανθρώπου - Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 27 του ν. 4685/2020
Άρθρο 37	Ρυθμίσεις για το προσωπικό του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 32 ν. 4685/2020
Άρθρο 38	Αναγνώριση του ιδρύματος με την επωνυμία «Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας» ως Εθνικού Μουσείου Φυσικής Ιστορίας
ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄ ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΑΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	

ΑΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ	
Άρθρο 39	Ορισμοί
Άρθρο 40	Έγκριση Αστικής Πολιτικής
Άρθρο 41	Ελάχιστο περιεχόμενο τομεακών εθνικών στρατηγικών και σχεδίων δράσης για θέματα αστικής διαχείρισης
Άρθρο 42	Εθνική Στρατηγική Αστικής Ανθεκτικότητας
Άρθρο 43	Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση του Οικιστικού Αποθέματος
Άρθρο 44	Εθνικό Σχέδιο για την Προσβασιμότητα με έμφαση στην Κλιματική Αλλαγή Αποθέματος
Άρθρο 45	Εκπόνηση Σχεδίων Αστικής Ανθεκτικότητας
Άρθρο 46	Στάθμευση ποδηλάτων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 26Α στον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	
Άρθρο 47	Προσβασιμότητα χωρίς φραγμούς για τα άτομα με αναπηρία και τα εμποδιζόμενα άτομα - Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη περ. δ) στην παρ. 5 του άρθρου 26 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού
Άρθρο 48	Εγκατάσταση ανελκυστήρα και αναβατορίου - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 27 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού
Άρθρο 49	Εθνικό σήμα προσβασιμότητας - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 27Α στον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό
Άρθρο 50	Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 19 ν. 4495/2017
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗΣ ΔΟΜΗΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4495/2017	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΔΑ΄ Ν. 4495/2017 - ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑ΄ ΣΤΟΝ Ν. 4495/2017	
Άρθρο 51	Προσθήκη Τμήματος για την αυστηροποίηση του πλαισίου της αυθαίρετης δόμησης στον ν. 4495/2017 - Προσθήκη Τμήματος ΔΑ΄ στον ν. 4495/2017
Άρθρο 52	Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 125Α στον ν. 4495/2017
Άρθρο 53	Αρμοδιότητα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον εντοπισμό και τον έλεγχο της αυθαίρετης δόμησης
Άρθρο 54	Ειδικός Επιθεωρητής Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης
Άρθρο 55	Συγκρότηση Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β΄ - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 24 του ν. 4495/2017
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ - ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ - ΕΛΕΓΧΟΣ	
Άρθρο 56	Προσθήκη Κεφαλαίου για τον εντοπισμό, τις καταγγελίες και τον έλεγχο επί αυθαιρέτων - Προσθήκη Κεφαλαίου Β΄ στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017

Άρθρο 57	Δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας για τον εντοπισμό αυθαιρέτων με χρήση δορυφορικών εικόνων και μη επανδρωμένων αεροσκαφών - Προσθήκη άρθρου 125Β στον ν. 4495/2017
Άρθρο 58	Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών - Προσθήκη άρθρου 125Γ στον ν. 4495/2017
Άρθρο 59	Διαδικασία υποβολής καταγγελιών στο Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών - Προσθήκη άρθρου 125Δ στον ν. 4495/2017
Άρθρο 60	Αξιολόγηση, προτεραιοποίηση και διαχείριση των καταγγελιών - Προσθήκη άρθρου 125Ε στον ν. 4495/2017
Άρθρο 61	Διαδικασία ελέγχου και αυτοψιών - Προσθήκη άρθρου 125ΣΤ στον ν. 4495/2017
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	
Άρθρο 62	Προσθήκη Κεφαλαίου για τη διοικητική και δικαστική προστασία - Προσθήκη Κεφαλαίου Γ΄ στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017
Άρθρο 63	Άσκηση και εξέταση ενδικοφανών προσφυγών - Προσθήκη άρθρου 125Ζ στον ν. 4495/2017
Άρθρο 64	Ένδικα βοηθήματα και μέσα - Προσθήκη άρθρου 125Η στον ν. 4495/2017
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΚΥΡΩΣΕΙΣ	
Άρθρο 65	Προσθήκη Κεφαλαίου για τις κυρώσεις επί αυθαιρέτων - Προσθήκη Κεφαλαίου Δ΄ στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017
Άρθρο 66	Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 125Θ στον ν. 4495/2017
Άρθρο 67	Άμεση κατεδάφιση αυθαιρέτου - Προσθήκη άρθρου 125Ι στον ν. 4495/2017
Άρθρο 68	Οικειοθελής κατεδάφιση αυθαιρέτου και απομάκρυνση αυθαίρετης αλλαγής χρήσης/Άδεια νομιμοποίησης - Προσθήκη άρθρου 125ΙΑ στον ν. 4495/2017
Άρθρο 69	Κατεδάφιση από το Ελληνικό Δημόσιο - Προσθήκη άρθρου 125ΙΒ στον ν. 4495/2017
Άρθρο 70	Πρόστιμα ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης - Προσθήκη άρθρου 125ΙΓ στον ν. 4495/2017
Άρθρο 71	Τιμή ζώνης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 109 ν. 4495/2017
Άρθρο 72	Τρόπος καταβολής και απόδοσης προστίμων - Προσθήκη άρθρου 125ΙΔ στον ν. 4495/2017
Άρθρο 73	Ποινικές κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 125ΙΕ στον ν. 4495/2017
Άρθρο 74	Αναστολή λειτουργίας για οικονομικές δραστηριότητες και διακοπή ρευματοδότησης - Προσθήκη άρθρου 125ΙΣΤ στον ν. 4495/2017
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗΣ ΔΟΜΗΣΗΣ	
Άρθρο 75	Προσθήκη Κεφαλαίου για την υποστήριξη της διοικητικής διαδικασίας και των οργάνων καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης - Προσθήκη Κεφαλαίου Ε΄ στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017
Άρθρο 76	Όργανα ελέγχου - Προσθήκη άρθρου 125ΙΖ στον ν. 4495/2017

Άρθρο 77	Ακαταδίωκτο και ασφάλεια των μελών των κλιμακίων ελέγχου - Προσθήκη άρθρου 125ΙΗ στον ν. 4495/2017
Άρθρο 78	Στελέχωση της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και της Διεύθυνσης Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 125ΙΘ στον ν. 4495/2017
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 79	Τελικές διατάξεις - Έγκριση εκτέλεσης εργασιών για κατεδάφιση ειδικών περιπτώσεων κτιρίων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 29 ν. 4495/2017
Άρθρο 80	Προσθήκη Κεφαλαίου για τις εξουσιοδοτικές και μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη Κεφαλαίου ΣΤ΄ στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017
Άρθρο 81	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 125Κ στον ν. 4495/2017
Άρθρο 82	Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 125ΚΑ στον ν. 4495/2017
Άρθρο 83	Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΖΗΤΗΜΑΤΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4067/2012	
Άρθρο 84	Κατασκευή υποσταθμών της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού και επέκταση των θεμελίων των κτιρίων στα προκήπια - Προσθήκη περ. λδ στην παρ. 6 του άρθρου 11 και τροποποίηση άρθρου 17 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού
Άρθρο 85	Θέση κτιρίου και εγκαταστάσεων - Τροποποίηση άρθρου 14 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού
Άρθρο 86	Κατασκευή ανοικτών εξωστών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 16 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού
Άρθρο 87	Υπαίθριοι χώροι στάθμευσης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 17 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού
Άρθρο 88	Προσωρινές κατασκευές - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 21 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	
Άρθρο 89	Κίνητρα για την επαναλειτουργία, τον εκσυγχρονισμό και την επανάχρηση εγκαταλελειμμένων τουριστικών καταλυμάτων - Προσθήκη άρθρου 51Α στον ν. 4178/2013
Άρθρο 90	Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια - Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 4447/2016
Άρθρο 91	Μελέτη, κατασκευή, έλεγχος και παραλαβή έργων τεχνικής υποδομής και συναφών κατασκευών στο πλαίσιο Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων
Άρθρο 92	Ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 3 άρθρου 8 ν. 4447/2016

Άρθρο 93	Ερμηνευτική διάταξη για τη διαδικασία ανάρτησης Ρυμοτομικών Σχεδίων μετά από τροποποίηση λόγω αποδοχής ενστάσεων - Τροποποίηση παρ. 4, 5 και 7 άρθρου 10 ν. 4447/2016
Άρθρο 94	Γενικές κατηγορίες χρήσεων - Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 13 ν. 4447/2016
Άρθρο 95	Εκτίμηση Φέρουσας Ικανότητας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 64 ν. 4964/2022
Άρθρο 96	Πρόσβαση σε αθλητικές εγκαταστάσεις που έχουν χωροθετηθεί με εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου
Άρθρο 97	Μη απαίτηση τήρησης της διαδικασίας χωροθέτησης επενδυτικού σχεδίου - Προσθήκη περ. ε στην παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 3986/2011
Άρθρο 98	Πολεοδομικές παραβάσεις - Προσθήκη περ. η) στην παρ. 3 του άρθρου 81 του ν. 4495/2017
Άρθρο 99	Πολεοδομικές παρατάσεις - Τροποποίηση άρθρου 52 ν. 4710/2020, τροποποίηση άρθρου 40 ν. 4759/2020, περ. α) παρ. 1 άρθρου 4 ν. 4280/2014
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΟΛΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4062/2012	
Άρθρο 100	Προσωρινές εργασίες και κατασκευές στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 5 ν. 4062/2012
Άρθρο 101	Ειδικές ρυθμίσεις για τον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά - Τροποποίηση περ. β) παρ. 8 άρθρου 5Α ν. 4062/2012
Άρθρο 102	Αρμοδιότητες Γραφείου Ελληνικού στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά - Προσθήκη περ. ζ στην παρ. 2Α του άρθρου 6 του ν. 4062/2012
ΕΝΟΤΗΤΑ Δ΄ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΠΟΛΛΩΝ»	
Άρθρο 103	Πρόγραμμα «Απόλλων» - Προσθήκη άρθρου 14Δ στον ν. 3468/2006
Άρθρο 104	Υλοποίηση του Προγράμματος «Απόλλων» - Προσθήκη άρθρου 14Ε στον ν. 3468/2006
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	
Άρθρο 105	Διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4414/2016
Άρθρο 106	Διατάξεις για το καθεστώς ενίσχυσης των σταθμών Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 12Β στον ν. 4414/2016

Άρθρο 107	Εγκατάσταση Σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης για αυτοκατανάλωση - Αντικατάσταση παρ. 7 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006
Άρθρο 108	Εφάπαξ Τέλος Έκδοσης Βεβαίωσης - Τροποποίηση περ. δ) και ε) παρ. 1 άρθρου 17 ν. 4685/2020
Άρθρο 109	Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης και υποβολή αιτημάτων σύνδεσης για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς σταθμούς - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 93 και παρ. 2 άρθρου 5 ν. 4951/2022
Άρθρο 110	Περιθώριο απορρόφησης ισχύος - Τροποποίηση άρθρου 97 ν. 4951/2022
Άρθρο 111	Εγκατάσταση συστημάτων τηλεποπτείας και τηλεδιαχείρισης σε σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 4495/2022
Άρθρο 112	Προθεσμίες Υδροηλεκτρικών σταθμών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν.4964/2022	
Άρθρο 113	Υπεράκτια Αιολικά Πάρκα και Τέλος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 65 του ν. 4964/2022
Άρθρο 114	Δυνατότητα φορέα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων για διενέργεια έρευνας και μετρήσεων - Προσθήκη άρθρου 68Α στον ν. 4964/2022
Άρθρο 115	Χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Προσθήκη παρ. 6α και 8α, τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 69 ν. 4964/2022
Άρθρο 116	Εγγυητική Επιστολή Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων και Ειδικό τέλος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 71, προσθήκη παρ. 10 και 11 στο άρθρο 87 του ν. 4964/2022
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ	
Άρθρο 117	Καθορισμός πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 10Α στον ν. 4951/2022
Άρθρο 118	Μεταβατικές διατάξεις μέχρι τον καθορισμό πλαισίου περιορισμών παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 10Β στον ν. 4951/2022
Άρθρο 119	Οριστική Προσφορά Σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 5 ν. 4951/2022
Άρθρο 120	Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου - Τροποποίηση άρθρου 10 ν. 4951/2022
Άρθρο 121	Μέτρα για την ανάπτυξη έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και την αποσυμφόρηση κορεσμένων δικτύων ανεξάρτητης διασύνδεσης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	
Άρθρο 122	Επίδομα θέρμανσης στον ηλεκτρισμό από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου εξηκοστού πρώτου ν. 4839/2021
Άρθρο 123	Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στο Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 9Β στον ν. 4951/2022
Άρθρο 124	Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 58 του ν. 4001/2011
Άρθρο 125	Καταπολέμηση της ρευματοκλοπής - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 2 και παρ. 4 άρθρου 7 ν. 4483/1965
Άρθρο 126	Ειδικότερα ζητήματα ενεργειακών προθεσμιών - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 31 ν. 4951/2022 και άρθρου 151 ν. 5037/2023
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	
Άρθρο 127	Αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 145 ν. 4001/2011
Άρθρο 128	Σκοποί της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 146 ν. 4001/2011
Άρθρο 129	Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων - Αντικατάσταση άρθρου 151 ν. 4001/2011
Άρθρο 130	Πρόσληψη προσωπικού στην Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων - Τροποποίηση παρ. 2 και αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 152 ν. 4001/2011
Άρθρο 131	Υλοποίηση δράσεων και έργων Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας από τη Δημόσια Εταιρεία Συμμετοχών Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 145 ν. 4389/2016
ΕΝΟΤΗΤΑ Ε΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 132	Έναρξη ισχύος
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ΄ Άρθρου 125ΙΓ ν. 4495/2017	

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε τρία (3) επίπεδα: 1) στην προστασία των υδάτων, των δασών και του φυσικού περιβάλλοντος, 2) στη δημιουργία βιώσιμων και ανθεκτικών αστικών περιοχών, στην καταστολή της αυθαίρετης δόμησης και την επίλυση συναφών χωροταξικών και πολεοδομικών ζητημάτων, και 3) στη μείωση του ενεργειακού κόστους των ευάλωτων νοικοκυριών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, των Τοπικών και Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων και των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης, και στην περαιτέρω προώθηση και τον εκσυγχρονισμό των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας**.**

Άρθρο 2
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος αποτελεί:
α) η σύσταση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» και η λειτουργία γνωμοδοτικής επιτροπής και τοπικών επιτροπών, για την προστασία και τη διαχείριση των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας,
β) η ρύθμιση ζητημάτων της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης και η επικαιροποίηση της σύμβασης συντήρησης και λειτουργίας του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης,
γ) η δημιουργία Υβριδικών Συνεργατικών Σχημάτων και η ρύθμιση της διαχείρισης, προστασίας και εκμετάλλευσης δημοσίων δασών,
δ) η επικαιροποίηση του πλαισίου λειτουργίας του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής,
ε) η θεσμοθέτηση αστικής πολιτικής και σχεδίων αστικής ανθεκτικότητας,
στ) η σύσταση ενιαίου πλαισίου για τον έλεγχο και την καταπολέμηση της αυθαίρετης δόμησης,
ζ) η θέσπιση του Προγράμματος «Απόλλων» για τη μείωση του ενεργειακού κόστους των ευάλωτων νοικοκυριών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, των Τοπικών και Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων και των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης ανά την Επικράτεια,
η) ο εκσυγχρονισμός της διαδικασίας αδειοδότησης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων και η εγκατάσταση συστημάτων τηλεποπτείας και τηλεδιαχείρισης,
θ) η θεσμοθέτηση επιδότησης της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ, ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Άρθρο 3
Ίδρυση - μορφή

1. Συστήνεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, με την επωνυμία «Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), με σκοπό την εποπτεία και την υλοποίηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού και Κινδύνου Πλημμύρας, του Στρατηγικού Σχεδίου Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας, τον συντονισμό και τη συνεχή επίβλεψη της εφαρμογής των μέτρων προστασίας και διαχείρισης των υδάτων, καθώς και τη χορήγηση αδειών χρήσης ύδατος. Για τις σχέσεις του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. με την αλλοδαπή, η επωνυμία της Εταιρείας είναι «Thessaly Water Management Organization S.A.».
2. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την επιφύλαξη της εποπτείας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ως προς τα δίκτυα εγγείων βελτιώσεων, την οποία ασκεί ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και της εποπτείας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ως προς τα αντιπλημμυρικά έργα, την οποία ασκεί ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών.
3. Η οργάνωση και η λειτουργία του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. διέπονται από τον παρόντα, κατά παρέκκλιση των διατάξεων που διέπουν εταιρείες που ανήκουν, άμεσα ή έμμεσα, στο Δημόσιο ή που επιχορηγούνται ή χρηματοδοτούνται από αυτό. Οι παρεκκλίσεις αφορούν ιδίως τον ν. 3429/2005 (Α΄ 314) περί Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, τον ν. 4412/2016 (Α΄ 147) περί δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, πλην των ρητά οριζόμενων στον παρόντα εξαιρέσεων και τις διατάξεις που διέπουν τους φορείς που έχουν ταξινομηθεί ως Φορείς Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και τις ρυθμίσεις που αναφέρονται στους Φορείς αυτούς, με την επιφύλαξη του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), περί δημοσίου λογιστικού, καθώς και του ν. 4972/2022 (Α΄ 181), πλην των ρητά οριζόμενων στον παρόντα εξαιρέσεων.
4. Για τα θέματα που αφορούν στην ίδρυση και λειτουργία του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. εφαρμόζεται συμπληρωματικά και εφόσον δεν αντίκειται στον παρόντα, ο ν. 4548/2018 (Α΄ 104), περί αναμόρφωσης του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών.

Άρθρο 4
Καταστατικό

Το Καταστατικό του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Α.Ε. (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.) έχει ως εξής:

«Άρθρο πρώτο
Σκοπός της Εταιρείας

1. Σκοπός του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. είναι η εκπόνηση της στρατηγικής για την προστασία και διαχείριση των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, η εποπτεία και υλοποίηση των στρατηγικών σχεδίων, ο συντονισμός και η συνεχής επίβλεψη της εφαρμογής των μέτρων προστασίας και διαχείρισης, καθώς και η χορήγηση αδειών χρήσης ύδατος. Για την εκπλήρωση του σκοπού του, ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.:
α) παρακολουθεί την ποιοτική και ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων σύμφωνα με τον ν. 3199/2003 (Α΄ 280) περί προστασίας και διαχείρισης των υδάτων,
β) μεριμνά για την εκπόνηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού, κατά παρέκκλιση του άρθρου 7 του ν. 3199/2003 και του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας, σύμφωνα με το άρθρο δέκατο πέμπτο του παρόντος και παρακολουθεί την εφαρμογή τους,
γ) χορηγεί άδειες χρήσεις ύδατος,
δ) μεριμνά για την εκπόνηση Στρατηγικού Σχεδίου Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας (Master Plan), για τον έλεγχο και τη συντήρηση των αντιπλημμυρικών έργων**,** καθώς και για την ανάλυση κινδύνου και την προετοιμασία για την αντιμετώπιση καταστάσεων που σχετίζονται με τη διαχείριση των υδάτων, όπως πλημμύρα, ξηρασία ή λειψυδρία,
ε) μεριμνά και εκτελεί τις αναγκαίες ενέργειες για τον σχεδιασμό, την κατασκευή, τον έλεγχο, τη συντήρηση, τη διοίκηση και τη λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων και των δικτύων άρδευσης σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 6 του παρόντος και λειτουργεί ως πάροχος υπηρεσιών ύδατος κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 5037/2023 (Α΄ 78),
στ) ενεργεί και μεριμνά για τη συγκέντρωση και παρακολούθηση του συνόλου των υδρολογικών και μετεωρολογικών δεδομένων του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας.
2. Με την επιφύλαξη των όρων της σύμβασης της παρ. 4, ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. μπορεί να:
α) συμμετέχει σε επιχειρήσεις οποιουδήποτε εταιρικού τύπου, των οποίων ο σκοπός συναρτάται με την υλοποίηση της παρ. 1,
β) συνάπτει συμβάσεις προς εξεύρεση οικονομικών πόρων, να αναθέτει σε τρίτους οποιοδήποτε έργο ή προμήθεια εξοπλισμού, να εποπτεύει και να συντονίζει τις απαιτούμενες εργασίες,
γ) διενεργεί επιστημονικές έρευνες και να καταρτίζει μελέτες,
δ) εκπονεί για λογαριασμό τρίτων, αντί αμοιβής, μελέτες οποιουδήποτε τύπου και σταδίου που σχετίζονται με τη διαχείριση των υδάτων και του κινδύνου πλημμύρας, υδρολογικές μελέτες, μελέτες που σχετίζονται με αποστραγγιστικά έργα, μελέτες άρδευσης, μελέτες οργάνωσης και διαχείρισης, επίβλεψη, ερευνητικά προγράμματα, καθώς και να παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης και διαχείρισης αντίστοιχων μελετών και έργων σε τρίτους,
ε) συνάπτει κάθε είδους συμβάσεις, συμφωνίες, μνημόνια συνεργασίας και προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του δημόσιου τομέα ή με φυσικά και νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα,
στ) εισηγείται σχέδια νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων σχετικών με τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
ζ) διασφαλίζει την εφαρμογή καλών πρακτικών στα θέματα αρμοδιότητάς του, διατυπώνοντας προτάσεις,
η) συνεργάζεται με αρμόδιους φορείς και οργανισμούς για θέματα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης του πληθυσμού,
θ) οργανώνει συνέδρια και εκπαιδευτικά σεμινάρια και δημοσιεύει πορίσματα και
ι) πράττει εν γένει καθετί απαραίτητο για την επίτευξη του σκοπού του.

3. Κατ’ εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181), ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. συνάπτει σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας με το Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, στην οποία περιγράφονται το αντικείμενο, οι όροι παροχής της δημόσιας υπηρεσίας και η αποζημίωση, σύμφωνα με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων. Στην περίπτωση σύναψης σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας με αντικείμενο την άρδευση και τα εγγειοβελτιωτικά έργα, το Ελληνικό Δημόσιο εκπροσωπείται και από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
4. Ο σχεδιασμός και η κατασκευή των έργων της περ. ε της παρ. 1 δεν καταλαμβάνουν τα εγγειοβελτιωτικά έργα αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, δυνάμει των π.δ. 77/2023 (Α΄ 130) και 82/2023 (Α΄ 139), καθώς και τα υδραυλικά έργα, εφόσον αυτά έχουν χαρακτηριστεί ως ειδικά και σημαντικά έργα εθνικού επιπέδου με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, μετά από αίτημα των αρμοδίων φορέων, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 679/1977 (Α΄ 245).

Άρθρο δεύτερο
Έδρα και διάρκεια της Εταιρείας

1. Έδρα του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ορίζεται ο Δήμος Λαρισαίων. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. διαθέτει παραρτήματα στον Βόλο, στα Τρίκαλα και στην Καρδίτσα. Μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (εφεξής: Δ.Σ.) μπορεί να ιδρύονται παραρτήματα του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. σε οποιαδήποτε πόλη του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας. Οι όροι λειτουργίας, καθώς και η έκταση και η φύση των εργασιών των παραρτημάτων του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., καθορίζονται με την απόφαση του Δ.Σ. για την ίδρυσή τους ή με μεταγενέστερες αποφάσεις του.
2. Η διάρκεια του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. είναι αόριστη και αρχίζει από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο τρίτο
Μετοχικό κεφάλαιο - Μετοχές

Το μετοχικό κεφάλαιο του οργανισμού ανέρχεται σε ένα εκατομμύριο ευρώ (1.000.000 €), καλύπτεται εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο και ενσωματώνεται σε μια ονομαστική μετοχή ισόποσης αξίας, κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου. Τα ειδικότερα ζητήματα του παρόντος ρυθμίζονται με την κοινή απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 12 του παρόντος.

Άρθρο τέταρτο
Διοίκηση - Εκπροσώπηση - Επιτροπή Ελέγχου

1. Τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. διοικεί το Δ.Σ., το οποίο διαμορφώνει τη στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξής του, είναι αρμόδιο για κάθε πράξη που αφορά στη διοίκηση, τη διαχείρισή του και την επιδίωξη του σκοπού του.
2. Το Δ.Σ. του φορέα αποτελείται από δεκατρία (13) τακτικά μέλη, ως εξής:
α) τον Πρόεδρο,
β) τον Αντιπρόεδρο,
γ) τον Διευθύνοντα Σύμβουλο,

δ) τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο που είναι αποκλειστικά αρμόδιος για τα θέματα που υπάγονταν έως τη σύσταση του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. στην αρμοδιότητα των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων και των Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Έγγειες Βελτιώσεις και Διαχείριση Εδαφοϋδατικών Πόρων), και

ε) εννέα (9) μέλη.

3. Η θητεία του Δ.Σ. είναι τετραετής. Ειδικά η πρώτη θητεία λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2028. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος, ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και τα μέλη του Δ.Σ. μπορούν να επαναδιορισθούν, για μία (1) ακόμα θητεία. Το Δ.Σ. συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με επιλογή του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Αναπληρωτή Διευθύνοντα Συμβούλου (όργανα διοίκησης) σύμφωνα με την παρ. 4. Ως προς τις πράξεις διορισμού των μελών, ισχύουν τα εξής: ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος διορίζονται από κοινού από τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, ο Αντιπρόεδρος και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος διορίζονται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ένα (1) μέλος μαζί με το αναπληρωματικό του διορίζεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ένα (1) μέλος μαζί με το αναπληρωματικό του διορίζεται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, ένα (1) μέλος μαζί με το αναπληρωματικό του διορίζεται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ένα (1) μέλος μαζί με το αναπληρωματικό του ορίζεται από τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, δύο (2) μέλη μαζί με τα αναπληρωματικά τους διορίζονται από την Περιφέρεια Θεσσαλίας, δύο (2) μέλη μαζί με τα αναπληρωματικά τους διορίζονται από την Περιφερειακή Ένωση Δήμων Θεσσαλίας και ένα (1) μέλος μαζί με το αναπληρωματικό του, είτε από την Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών, είτε από το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, είτε από Διεπαγγελματικές Οργανώσεις Παραγωγών, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η συγκρότηση του πρώτου Δ.Σ. γίνεται εντός ενός (1) μήνα από την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης της παρ. 4. Όσον αφορά τα μέλη του Δ.Σ. της παρ. 2:

α) ο Πρόεδρος αναπληρώνεται από τον Αντιπρόεδρο και

β) ο Διευθύνων Σύμβουλος αναπληρώνεται από τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο.

4. Κατ' εφαρμογή των άρθρων 4 έως 10 του ν. 5062/2023 (Α΄ 183) για την επιλογή των οργάνων διοίκησης των νομικών προσώπων της Ομάδας Β της περ. β΄ της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 5062/2023, επιλέγονται ο Προέδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος του Οργανισμού και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, ενώ, στη συνέχεια, παρέχεται σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής της Βουλής σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της. Η ίδια Επιτροπή μπορεί να καλεί σε ακρόαση τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 5062/2023, ως εποπτεύον Υπουργείο νοούνται από κοινού το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Ως αρμόδιο όργανο της παρ. 9 του άρθρου 4 του ν. 5062/2023 νοούνται κατά περίπτωση οι Υπουργοί της παρ. 3.

5. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος παύονται σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 5062/2023.

6. Σε περίπτωση πρόωρης λήξης της θητείας μέλους του Δ.Σ. για οποιονδήποτε λόγο, πλην του Προέδρου ή του Διευθύνοντος Συμβούλου, η αντικατάστασή του γίνεται με διαδικασία ίδια με αυτή του διορισμού του, με υπόλοιπο θητείας ίσο με του μέλους που αντικαθίσταται. Μέχρι την αντικατάσταση ελλειπόντων μελών, το Δ.Σ. εξακολουθεί να λειτουργεί νόμιμα, εφόσον ο αριθμός των

μελών του είναι επτά (7), τουλάχιστον, και σε κάθε περίπτωση για διάστημα όχι μεγαλύτερο των εννέα (9) μηνών.

7. α) Το Δ.Σ. συνεδριάζει όποτε αυτό είναι αναγκαίο και τουλάχιστον μια φορά κάθε μήνα ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Το Δ.Σ. συνεδριάζει εγκύρως εκτός της έδρας του σε άλλο τόπο ή διαδικτυακά με τηλεδιάσκεψη. Το Δ.Σ. συγκαλείται από τον Πρόεδρο με έγγραφη πρόσκληση που γνωστοποιείται στα μέλη του Δ.Σ. δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμες μέρες πριν από τη συνεδρίαση και πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση αν η συνεδρίαση πρόκειται να διεξαχθεί εκτός της έδρας της εταιρείας. Στην πρόσκληση περιλαμβάνονται ο τόπος, η ημέρα και ώρα, καθώς και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τα οποία αναγράφονται με σαφήνεια, διαφορετικά η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνον εφόσον παρίστανται όλα τα μέλη του Δ.Σ. και κανείς δεν αντιλέγει στη λήψη αποφάσεων.

β) Το Δ.Σ., με απόφασή του, μπορεί να ορίσει τακτή μέρα και ώρα συνεδρίασης, οπότε παραλείπεται η σύγκληση με έγγραφη πρόσκληση.

γ) Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. συγκαλεί το Συμβούλιο όταν το απαιτεί το συμφέρον του φορέα ή μετά από έγγραφη αίτηση τουλάχιστον τριών (3) μελών του Δ.Σ. προς αυτόν. Από την υποβολή της αίτησης ο Πρόεδρος συγκαλεί το Δ.Σ. μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών. Αν αρνηθεί να συγκαλέσει το Δ.Σ. μέσα στην παραπάνω προθεσμία ή σε περίπτωση εκπρόθεσμης σύγκλησής του, επιτρέπεται στα μέλη που υπέβαλαν την αίτηση, να συγκαλέσουν αυτά το Δ.Σ., μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη λήξη του επταημέρου, γνωστοποιώντας τη σχετική πρόσκληση στα λοιπά μέλη του Δ.Σ.. Στην κατά τα ανωτέρω αίτησή τους, με ποινή απαραδέκτου, αναφέρονται με σαφήνεια τα θέματα με τα οποία θα ασχοληθεί το Δ.Σ.. Το έργο του Δ.Σ. επικουρεί νομικός σύμβουλος, ο οποίος παρίσταται και συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. και εκφράζει τη γνώμη του σε τυχόν ερωτήσεις που του απευθύνονται, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

8. Το Δ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία εφόσον παρίστανται επτά (7), τουλάχιστον, μέλη του, μεταξύ των οποίων ο Διευθύνων Σύμβουλος, και αποφασίζει με απλή πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του προεδρεύοντος. Χρέη γραμματέα του Δ.Σ. εκτελεί υπάλληλος του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. που ορίζεται από το Δ.Σ.. Τα πρακτικά υπογράφονται από τα παρόντα μέλη και τον γραμματέα. Αντίγραφο ή απόσπασμα των πρακτικών του Δ.Σ. επικυρώνεται από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο, ο οποίος αναπληρώνει τον Πρόεδρο, ή τον Γραμματέα εφόσον ληφθεί για αυτό σχετική απόφαση του Δ.Σ.. Με απόφαση των εποπτευόντων Υπουργών, μετά από εισήγηση του Δ.Σ., μπορεί να ανατεθεί σε οποιοδήποτε μέλος του Δ.Σ., εκτός του Προέδρου, η άσκηση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων και να εξειδικεύονται οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες που του ανατίθενται σύμφωνα με το Καταστατικό και τον Εσωτερικό Κανονισμό.

9. Ως νόμιμος εκπρόσωπος του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., για την εκπροσώπησή του δικαστικά και εξώδικα και απέναντι σε κάθε αρχή ή νομικό ή φυσικό πρόσωπο εμφανίζεται ο Διευθύνων Σύμβουλος του Δ.Σ..

Το Δ.Σ. μπορεί να αναθέτει την εκπροσώπησή του σε ένα ή περισσότερα μέλη του, σε υπαλλήλους του οργανισμού ή άλλα εκτός οργανισμού τρίτα πρόσωπα, παρέχοντας σε αυτούς ειδική εξουσιοδότηση. Ειδικότερα, το Δ.Σ. μπορεί να παράσχει δικαίωμα υπογραφής σε μέλη του Δ.Σ., διευθυντές ή υπαλλήλους του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., καθορίζοντας το πλαίσιο, τους όρους, την έκταση και τα χρονικά όρια της εξουσίας τους.

10. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος, ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, καθώς και τα μέλη του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., απαγορεύεται να αποκτούν τις ιδιότητες του Προέδρου, Αντιπροέδρου, Διευθύνοντος Συμβούλου ή μέλους Δ.Σ. άλλης εταιρείας που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181).

11. Τα απαιτούμενα προσόντα διορισμού για τα λοιπά μέλη του Δ.Σ., πλην του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου, είναι τα κάτωθι:
α) Πτυχίο ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης πανεπιστημιακού ή τεχνολογικού τομέα της ημεδαπής ή ακαδημαϊκά ισοδύναμος ή ισότιμος τίτλος αντίστοιχης ειδικότητας σχολών της αλλοδαπής,
β) πενταετής τουλάχιστον εργασιακή εμπειρία στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα.
Επιπρόσθετα, ένα (1) τουλάχιστον εκ των λοιπών μελών του Δ.Σ. έχει αποδεδειγμένα επαρκή γνώση στην ελεγκτική ή λογιστική ή σε άλλον τομέα των οικονομικών επιστημών.
12. Δεν μπορούν να διοριστούν μέλη Δ.Σ. όσοι δεν μπορούν να διορισθούν ως δημόσιοι υπάλληλοι κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ν. 3528/2007, Α΄ 26).
13. Μέλος του Δ.Σ., του οποίου ο διορισμός έγινε κατά παράβαση του παρόντος, παύεται αμέσως μόλις η παράβαση αυτή γίνει αντιληπτή.
14. Στον Κανονισμό Λειτουργίας της παρ. 16 δύνανται να προβλέπονται περαιτέρω προϋποθέσεις και προσόντα διορισμού των μελών του Δ.Σ., αν δεν αντίκειται σε άλλες διατάξεις.
15. Για την επιλογή και τον διορισμό των μελών του Δ.Σ. τηρείται η επαρκής εκπροσώπηση ανά φύλο σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το ένα τρίτο (1/3) του συνόλου των μελών του Δ.Σ.. Σε περίπτωση κλάσματος, το ποσοστό αυτό στρογγυλοποιείται στο προηγούμενο ακέραιο.
16. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. καταρτίζει Κανονισμό Λειτουργίας του Δ.Σ., ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του Δ.Σ.. Στον Κανονισμό Λειτουργίας καθορίζονται υποχρεωτικά:
α) οι αρμοδιότητες των εκτελεστικών, μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ.,
β) οι αρμοδιότητες του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου, και
γ) οι υποχρεώσεις που απορρέουν σχετικά με τις συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα Α΄ του ν. 4308/2014 (Α΄ 251).
17. Το Δ.Σ. συλλογικά αξιολογεί ετησίως την αποτελεσματικότητά του, την εκπλήρωση των καθηκόντων του, καθώς και των επιτροπών του σε σχέση με το στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο του άρθρου έκτου και τους τεθέντες στόχους του σχεδίου δράσης του άρθρου εβδόμου. Το πόρισμα της αξιολόγησης υποβάλλεται στους Υπουργούς Υποδομών και Μεταφορών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
18. Στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. συστήνεται επιτροπή ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 4972/2022.
19. Ως Γενική Συνέλευση νοούνται οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο πέμπτο
Έσοδα

1. Τα έσοδα του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. προέρχονται από:
α) αμοιβές και διαχειριστικές αμοιβές για τις υπηρεσίες που προσφέρει,
β) ετήσια επιχορήγηση εκ του Κρατικού Προϋπολογισμού,
γ) προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλους ενωσιακούς πόρους στο πλαίσιο του σκοπού του ή, αντιστοίχως, πόρους διεθνών οργανισμών,
δ) δωρεές, κληρονομιές, κληροδοσίες,
ε) την εκμετάλλευση της περιουσίας του,

στ) ανταποδοτικές εισφορές, πρόστιμα από διοικητικές κυρώσεις, τέλη, πόρους του άρθρου 15 του ν.δ. 3881/1958 (Α΄ 181),
ζ) περιβαλλοντικά τέλη της περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 5037/2023 (Α΄ 78),
η) την εκμίσθωση ή παραχώρηση χώρων ή εγκαταστάσεων, και
θ) οποιαδήποτε άλλη νόμιμη πηγή κατά την άσκηση δραστηριότητας εντός του πεδίου των σκοπών του.
2. Τα ετήσια κέρδη δεν διανέμονται, αλλά προστίθενται σε αποθεματικό, η διαχείριση του οποίου γίνεται σύμφωνα με σχετική απόφαση του Δ.Σ. για την εκπλήρωση των σκοπών του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..
3. Με την κοινή απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 12 ορίζονται τα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο έκτο
Οικονομική διαχείριση - Στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο

1. Η διαχειριστική χρήση του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος.
2. Ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. εγκρίνονται από το Δ.Σ..
3. Με απόφαση του Δ.Σ. είναι δυνατή η ανακατανομή των κονδυλίων του προϋπολογισμού. Για την αύξηση του προϋπολογισμού απαιτείται έγκριση του συνολικού προϋπολογισμού.
4. Η διαδικασία διενέργειας των δαπανών, η οργάνωση και η λειτουργία των οικονομικών υπηρεσιών και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οικονομική διαχείριση του φορέα ρυθμίζονται με κανονισμούς που καταρτίζονται από το Δ.Σ..
5. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. καταρτίζει και υποβάλλει, με απόφαση του Δ.Σ., προς έγκριση στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το στρατηγικό και επιχειρησιακό του σχέδιο, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο προσδιορίζει συγκεκριμένες κατευθύνσεις βελτίωσης των οικονομικών αποτελεσμάτων με άμεσα εφαρμόσιμα κριτήρια και περιλαμβάνει δείκτες αποδοτικότητας και ποιότητας για την εξυπηρέτηση του πολίτη. Σε κάθε στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο περιέχεται ειδική αναφορά και τεκμηριώνονται η ανάγκη πρόσληψης προσωπικού, το προϋπολογιζόμενο κόστος αυτής και ο τρόπος κάλυψής του. Το εγκεκριμένο στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο κοινοποιείται στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικής Πολιτικής και Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, καθώς και στις Γενικές Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
6. Το στρατηγικό σχέδιο είναι πενταετές, καταρτίζεται σύμφωνα με τους εκάστοτε δημοσιονομικούς στόχους του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ.) και τις κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εγκρίνεται μετά από την ψήφιση του Μ.Π.Δ.Σ., καθορίζει τους μακροπρόθεσμους βασικούς στόχους για την εκπλήρωση των σκοπών του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., τις μεθόδους πραγματοποίησής τους, τον προσδιορισμό του συνολικού κόστους και του τρόπου χρηματοδότησης των επιμέρους δράσεων, καθώς και τη διασύνδεσή του με τα αντίστοιχα τομεακά σχέδια των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
7. Το στρατηγικό σχέδιο εξειδικεύεται σε επιμέρους ετήσια επιχειρησιακά σχέδια για την υλοποίησή του κατά την κυλιόμενη περίοδο των τεσσάρων (4) ετών της περ. ζ΄ της παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), στα οποία εξειδικεύονται οι ετήσιοι δημοσιονομικοί στόχοι, όπως αυτοί

αποτυπώνονται στον εγκεκριμένο ετήσιο προϋπολογισμό της εταιρείας και τις κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και περιγράφονται οι δράσεις κάθε υπηρεσιακής ή επιχειρησιακής μονάδας, διεύθυνσης ή τομέα, για κάθε διαχειριστική περίοδο και συνολικά για όλη τη διάρκειά του. Ειδικότερα, το επιχειρησιακό σχέδιο για κάθε ένα από τα έτη διάρκειας του στρατηγικού σχεδίου περιλαμβάνει τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181).

Άρθρο έβδομο
Σχέδιο δράσης και αξιολόγηση οργάνων διοίκησης

1. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. καταρτίζει, με απόφαση του Δ.Σ., σχέδιο δράσης το οποίο υποβάλλεται στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11 του ν. 5062/2023 (Α΄ 183).
2. Μετά την έγκριση του σχεδίου δράσης της παρ. 1, ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος υπογράφουν Συμβόλαιο Απόδοσης με τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 12 του ν. 5062/2023. Αν δεν επιτύχουν τους τεθέντες στόχους, είναι δυνατή η άμεση λήξη της θητείας τους αζημίως, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου τέταρτου.

Άρθρο όγδοο
Οικονομικός έλεγχος, εποπτεία και κυρώσεις

1. Η οικονομική διαχείριση του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. υπόκειται σε ετήσιο έλεγχο από ορκωτούς ελεγκτές του ν. 4449/2017 (Α΄ 7), οι οποίοι υποβάλλουν την έκθεσή τους στο Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
2. Η οικονομική εποπτεία του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ασκείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
3. Σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων των μελών του Δ.Σ., δύνανται να επιβάλλονται μέτρα και κυρώσεις σε βάρος τους ή σε βάρος του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181).

Άρθρο ένατο
Απαλλαγές - Ατέλειες

1. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. απαλλάσσεται από κάθε δημοτικό, κοινοτικό ή υπέρ τρίτου τέλος.
2. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. απαλλάσσεται επίσης από την υποχρέωση καταβολής δικαστικού ενσήμου και τελών και απολαύει όλων των δικονομικών και άλλων προνομίων και ατελειών του Δημοσίου.

Άρθρο δέκατο
Ευθύνη - Αμοιβή Συμβούλων

1. Τα μέλη του Δ.Σ. δεν υπέχουν ατομική ευθύνη απέναντι σε τρίτους, εξαιρουμένου του Ελληνικού Δημοσίου, για τις υποχρεώσεις της Εταιρείας, που προκύπτουν από τη διαχείρισή τους.
2. Τα μέλη του Δ.Σ. ευθύνονται απέναντι στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. για κάθε πταίσμα τους κατά τη διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων.

3. Τα μέλη του Δ.Σ. λαμβάνουν αμοιβή, η οποία καθορίζεται με την απόφαση της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 12. Το ύψος της αμοιβής του πρώτου εδαφίου και των εν γένει αποδοχών των μελών του Δ.Σ. δεν δύναται να υπερβαίνει τις αποδοχές Γενικού Γραμματέα Υπουργείου, κατά την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176) με την επιφύλαξη της παρ. 5 του παρόντος.
4. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος δύνανται να λάβουν κίνητρο επίτευξης στόχων, εφόσον έχουν εκπληρωθεί οι ποιοτικοί και ποσοτικοί στόχοι του προηγούμενου έτους που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο σχέδιο δράσης του φορέα. Το ύψος του κινήτρου επίτευξης στόχων δεν μπορεί να υπερβαίνει, ανά έτος, το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του ετήσιου βασικού μισθού και υπόκειται στις ασφαλιστικές εισφορές και τις λοιπές κρατήσεις των πρόσθετων αποδοχών.
5. Σε κάθε περίπτωση το σύνολο των ετήσιων τακτικών αποδοχών και του κινήτρου επίτευξης στόχων της παρ. 4, αναγόμενο σε δωδεκάμηνη βάση, δεν μπορεί μηνιαίως να υπερβαίνει: α) για τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο το ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) των αποδοχών και των επιδομάτων του Προέδρου του Αρείου Πάγου κατά την περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176), και β) για τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) των αποδοχών και των επιδομάτων του Προέδρου του Αρείου Πάγου κατά την περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015.
6. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, από την ημερομηνία διορισμού τους διατηρούν το καθεστώς ασφάλισης κύριας και επικουρικής ασφάλισης, υγειονομικής περίθαλψης και εφάπαξ παροχής, στο οποίο υπάγονταν πριν από τον διορισμό τους, κατ' εφαρμογή των παρ. 1 έως 5 του άρθρου 5Α του ν. 4387/2016 (Α΄ 85).
Εάν η παρακράτηση και η καταβολή των σχετικών εισφορών εργοδότη και εργαζομένου λάβουν χώρα εντός έξι (6) μηνών από την έκδοση της απόφαση της παρ. 3 του παρόντος, δεν επιβάλλονται πρόσθετα τέλη, πρόστιμα, προσαυξήσεις και λοιπές επιβαρύνσεις.

Άρθρο ενδέκατο
Πλήρωση θέσεων προσωπικού και αμοιβές - Εσωτερική λειτουργία

1. Η πλήρωση των θέσεων τακτικού προσωπικού, με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) και προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 22 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181). Οι αμοιβές του προσωπικού καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176). Κατ' εξαίρεση του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133) εγκρίνονται τριάντα (30) θέσεις προσωπικού με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, οι οποίες αφαιρούνται αντίστοιχα από τον προγραμματισμό προσλήψεων ανθρώπινου δυναμικού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το έτος 2024.
2. Η πλήρωση θέσεων γενικών διευθυντών πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 23 του ν. 4972/2022. Ο γενικός διευθυντής προσλαμβάνεται με σύμβαση ορισμένου χρόνου τριετούς διάρκειας, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μέχρι δύο (2) φορές, κατόπιν αξιολόγησής του από το Δ.Σ..
3. Για την πρόσληψη του προσωπικού εκδίδεται προκήρυξη από τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2. Η διαδικασία πρόσληψης πραγματοποιείται υπό την εποπτεία του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.).
Στον φορέα προσλαμβάνονται τέσσερις (4) νομικοί σύμβουλοι, καθώς και τουλάχιστον ένας (1) εσωτερικός ελεγκτής, με σχέση έμμισθης εντολής, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 4622/2019.
Με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σε σχέση με τη διαδικασία πρόσληψης του παρόντος.

4. Επιτρέπεται, κατόπιν αίτησης του εργαζομένου, η απόσπαση στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. τακτικού μόνιμου προσωπικού ή προσωπικού που υπηρετεί με σχέση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143) εξαιρουμένου του προσωπικού που υπηρετεί στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών που μπορεί να παραταθεί για δύο (2) φορές.
Σε όλες τις ως άνω περιπτώσεις οι αποσπώμενοι στον οργανισμό λαμβάνουν από αυτόν το σύνολο των αποδοχών τους, οι οποίες υπολογίζονται αποκλειστικά σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου για τον φορέα προέλευσης, ο δε χρόνος της απόσπασής τους λογίζεται ως χρόνος στην οργανική τους θέση.
5. Το προσωπικό του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. δύναται να αποσπάται ή να μετατάσσεται με την ίδια σχέση εργασίας σε Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, καθώς και σε εταιρείες της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4972/2022, σύμφωνα με τον ν. 4440/2016 (Α΄ 224).
6. Με την κοινή απόφαση της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 12 ορίζονται τα σχετικά με την υπερωριακή εργασία των εργαζομένων του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. με την επιφύλαξη του ύψους της αποζημίωσης, η οποία ρυθμίζεται σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176).
7. Ο ν. 4940/2022 (Α΄ 112) εφαρμόζεται αναλογικά στη μεθοδολογία επίτευξης στόχων που ορίζεται με την κοινή απόφαση της περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 12. Το ύψος του κινήτρου επίτευξης στόχων δεν μπορεί να υπερβαίνει, ανά έτος, το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του ετήσιου βασικού μισθού και υπόκειται στις ασφαλιστικές εισφορές και τις λοιπές κρατήσεις των πρόσθετων αποδοχών.
8. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. καταρτίζεται πίνακας με τα στοιχεία των υπαλλήλων που δικαιούνται κίνητρο επίτευξης στόχων και προσδιορίζεται το ποσό του κινήτρου για κάθε υπάλληλο.

Άρθρο δωδέκατο
Προγραμματικές συμβάσεις - Μνημόνια συνεργασίας

1. Κατ’ εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. δύναται να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με αντισυμβαλλόμενους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α΄ και Β΄ βαθμού και τα νομικά πρόσωπα των Ο.Τ.Α., ιδίως για θέματα που αφορούν:
α) τη διαχείριση των υδάτων,
β) τη διαχείριση των πλημμυρών,
γ) την άρδευση,
δ) την αποστράγγιση,
ε) τη σύνταξη μελετών, την κατάρτιση σχεδίων και τη διεξαγωγή ερευνών για θέματα που σχετίζονται με την υλοποίηση του σκοπού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.,
στ) τη χρηματοδότηση ή την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων που σχετίζονται με τη διαχείριση υδάτων.
2. Για τον συντονισμό του σχεδιασμού και της εφαρμογής της πολιτικής για θέματα που σχετίζονται με την υλοποίηση του σκοπού του, ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. δύναται να συνάπτει μνημόνια συνεργασίας με δημόσιους φορείς, καθώς και με νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ιδίως με Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, σωματεία, ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα.

Άρθρο δέκατο τρίτο
Διαδικασία σύναψης συμβάσεων μίσθωσης έργου για την υλοποίηση των δράσεων του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία

1. Για την υποστήριξη των δράσεων του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. στο πλαίσιο εκπλήρωσης του σκοπού του, καθώς και για ελέγχους και ερευνητικές και επικοινωνιακές δράσεις, ο οργανισμός δύναται να απασχολεί εξειδικευμένο επιστημονικό ή άλλο προσωπικό ή εμπειρογνώμονες με σύμβαση μίσθωσης έργου.
2. Για τη σύναψη των συμβάσεων της παρ. 1, για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, ακολουθείται η εξής διαδικασία:
α) Αναρτάται στην ιστοσελίδα του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., καθώς και στο Πρόγραμμα «Διαύγεια», πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με προθεσμία τουλάχιστον δέκα (10) ημερών για τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προσδιορίζονται το συγκεκριμένο αντικείμενο της σύμβασης μίσθωσης έργου σε σχέση με το αντικείμενο και τη δράση την οποία αφορά η σύμβαση, η διάρκεια της σύμβασης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τα δύο (2) έτη, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, το ότι το έργο συνδέεται αποκλειστικά με τις ανάγκες της συγκεκριμένης δράσης, το τίμημα της σύμβασης και ο τρόπος καταβολής του, τα προσόντα που απαιτούνται για τη συμμετοχή στη διαδικασία αξιολόγησης, καθώς και τα κριτήρια επαγγελματικής και επιστημονικής αξιολόγησης για την επιλογή του εξειδικευμένου επιστημονικού ή άλλου προσωπικού ή των εμπειρογνωμόνων.
β) Για την αξιολόγηση των προτάσεων που υποβάλλονται, έπειτα από τη δημοσίευση της σχετικής πρόσκλησης, συγκροτείται ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης, με μέλη που ορίζονται, έπειτα από σχετική απόφαση του Δ.Σ.. Η Επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να καλεί σε ατομική συνέντευξη τους υποψηφίους, βάσει των τυπικών κριτηρίων που θεσπίστηκαν στη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και εν συνεχεία συντάσσει και διαβιβάζει το σχετικό πρακτικό αξιολόγησης το οποίο εγκρίνεται με απόφαση του Δ.Σ..
3. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), το εξειδικευμένο προσωπικό που απασχολείται σύμφωνα με την παρ. 1, δύναται να συμμετέχει σε επιτροπές διαγωνισμών, καθώς και σε κλιμάκια διενέργειας ελέγχων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.. Στην περίπτωση αυτή, στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της περ. α) της παρ. 2 συμπεριλαμβάνεται αναφορά στις επαγγελματικές ιδιότητες, σχέσεις ή συνθήκες που δημιουργούν ασυμβίβαστο στους ενδιαφερόμενους για τη σύναψη σύμβασης, και καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία προϋπόθεση για την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων αναφορικά με το προσωπικό που απασχολείται με τις συμβάσεις αυτές.

Άρθρο δέκατο τέταρτο
Εσωτερικοί Κανονισμοί - Εσωτερικός έλεγχος

1. Με την κοινή απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 12 του παρόντος νόμου, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την εσωτερική λειτουργία του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και εγκρίνεται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας που καταρτίζεται από τον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), με τον οποίο καθορίζονται ζητήματα σχετικά με τη εταιρική διακυβέρνηση και την ορθή λειτουργία του, ιδίως:
α) η διάρθρωση των υπηρεσιών, τα αντικείμενά τους, καθώς και η σχέση των υπηρεσιών μεταξύ τους και με τη Διοίκηση,
β) οι θέσεις προσωπικού, κατανεμημένες σε εκπαιδευτικές βαθμίδες, κλάδους και ειδικότητες,

γ) τα κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, δηλαδή, κατ' ελάχιστον της λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου της παρ. 3, διαχείρισης κινδύνων και κανονιστικής συμμόρφωσης, καθώς και η πολιτική και η διαδικασία για τη διενέργεια περιοδικής αξιολόγησης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου,

δ) οι διαδικασίες αξιολόγησης της απόδοσης των διευθυντικών στελεχών,

ε) ο Κανονισμός Προσωπικού, ο οποίος, πέραν των θεμάτων που ορίζονται από την εργατική νομοθεσία, ορίζει, με την επιφύλαξη του άρθρου ενδέκατου, ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία και τα προσόντα για την πρόσληψη του προσωπικού, τις άδειες, το ωράριο, τη δυνατότητα μετακινήσεων προσωπικού εντός του φορέα, το σύστημα αξιολόγησης του προσωπικού, τη διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής προϊσταμένων, καθώς και τις πειθαρχικές διαδικασίες και ποινές που διέπουν το προσωπικό του φορέα. Στον ίδιο κανονισμό μπορεί να προβλέπεται και σύστημα προαγωγών του προσωπικού,

στ) η πολιτική βιώσιμης ανάπτυξης που ακολουθεί ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., σύμφωνα με κριτήρια περιβαλλοντικά, κοινωνικά και εταιρικής διακυβέρνησης («Environmental Social Governance - ESG»),

ζ) οι πολιτικές και οι κανόνες ηθικής και δεοντολογίας για τη λειτουργία των οργάνων διοίκησης και του προσωπικού,

η) οι πολιτικές και διαδικασίες πρόληψης και αντιμετώπισης καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων, φαινομένων διαφθοράς και κινδύνων ακεραιότητας, καθώς και γνωστοποίησης δυνητικών ή πραγματικών τέτοιων καταστάσεων,

θ) η πολιτική ηλεκτρονικής παρακολούθησης και ηλεκτρονικού ελέγχου των πληρωμών, χρεώσεων ή συναλλαγών, για την πρόληψη των καταχρηστικών πληρωμών, χρεώσεων ή συναλλαγών,

ι) η σχεδίαση, οργάνωση και δράση του οργανισμού, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με τους αρμόδιους φορείς, για περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών, όπως για φυσικές καταστροφές και τεχνολογικά ατυχήματα.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στο τεύχος καταχώρισης πράξεων και στοιχείων λοιπών φορέων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ.) και αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..

2. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. που λαμβάνεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων του ν. 4912/2022 (Α΄ 59) εγκρίνεται κατά παρέκκλιση του ν. 4412/2016 (Α΄ 147) και υπό την επιφύλαξη της ενωσιακής νομοθεσίας, Κανονισμός Προμηθειών με τον οποίο καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες ανάθεσης μελετών, υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων και εργασιών, προμηθειών κινητών πραγμάτων, εξοπλισμού και συναφών εργασιών, αγορών ακινήτων και μισθώσεων. Ο εγκεκριμένος Κανονισμός Προμηθειών της εταιρείας δημοσιεύεται στο τεύχος ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και αναρτάται στην εταιρική ιστοσελίδα.

3. Στην περίπτωση της κατασκευής, διαχείρισης και λειτουργίας εγγειοβελτιωτικών έργων, ο Κανονισμός Προμηθειών της παρ. 2 συντάσσεται σύμφωνα με τον ν. 4412/2016.

4. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. αναπτύσσει και υιοθετεί Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και συστήνει Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου κατ' αναλογία προς τα άρθρα 16 και 17 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181). Όπου στα εν λόγω άρθρα αναφέρεται η Γενική Συνέλευση, νοούνται οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο δέκατο πέμπτο
Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού και Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας της Θεσσαλίας

Το Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (Σ.Δ.Λ.Α.Π.) και το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (Σ.Δ.Κ.Π.) Θεσσαλίας εκπονούνται από τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..
Ειδικότερα:
1. Ως προς το Σ.Δ.Λ.Α.Π. Θεσσαλίας:
α) Για το σύνολο του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. λειτουργεί ως αναθέτουσα αρχή εκ μέρους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3199/2003 (Α΄ 280).
β) Το Σ.Δ.Λ.Α.Π. Θεσσαλίας είναι σύμφωνο με τις κατευθύνσεις της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ύδατα του άρθρου 6Α του ν. 3199/2003 και ως προς το περιεχόμενό του εφαρμόζονται οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 7 του ν. 3199/2003.
γ) Ο Ο.Δ.Υ.Θ. μεριμνά για την ανάρτησή του Σ.Δ.Λ.Α.Π. σε δημόσια διαβούλευση, η οποία διαρκεί για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών.
2. Ως προς το Σ.Δ.Κ.Π. Θεσσαλίας, ανατίθεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε η διενέργεια όσων προβλέπονται στα άρθρα 4 έως 9 της υπό στοιχεία 31822/1542/Ε103/20.7.2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Προστασίας του Πολίτη (Β΄ 1108), όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και η κατάρτιση ετήσιων εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή της ως άνω κοινής απόφασης.

Άρθρο δέκατο έκτο
Έλεγχος - συστάσεις - πρόστιμα

1. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. παρακολουθεί και εποπτεύει τη διατήρηση σε καλή κατάσταση και την απρόσκοπτη λειτουργία των αντιπλημμυρικών και των αποστραγγιστικών δικτύων και λοιπών έργων υποδομής, καθώς και του δικτύου άρδευσης στο σύνολο του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας. Για τον σκοπό αυτό διενεργεί ελέγχους, προβαίνει σε συστάσεις συμμόρφωσης και, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης εντός εύλογης προθεσμίας, επιβάλλει πρόστιμα στους παραβάτες.
2. Με την κοινή απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 12 του παρόντος νόμου, καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος. Για τον προσδιορισμό και το ύψος των προστίμων λαμβάνονται υπόψη:
α) η σοβαρότητα, η συχνότητα και η διάρκεια της παράβασης,
β) προηγούμενες παραβάσεις,
γ) ο βαθμός συνεργασίας των παραβατών με τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., κατά το στάδιο ελέγχου,
δ) τα μέτρα που έχουν ληφθεί από τους παραβάτες, προκειμένου να αποτραπεί επανάληψη της παράβασης.
Στην ίδια απόφαση δύνανται να εξειδικεύονται η μεθοδολογία και τα επιμέρους κριτήρια των προστίμων.»

Άρθρο 5
Επιτροπές Διαβούλευσης

1. Σε κάθε περιοχή αρμοδιότητας των υφιστάμενων κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων δύναται να συστήνεται τοπική γνωμοδοτική επιτροπή. Κάθε τοπική επιτροπή απαρτίζεται από έξι (6) μέλη και ειδικότερα από: α) τρία (3) μέλη που υποδεικνύονται από τον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.) και β) τρία (3) μέλη, που αποτελούν εκπροσώπους των αγροτικών συνεταιρισμών της περιοχής. Έργο κάθε τοπικής γνωμοδοτικής επιτροπής αποτελεί ο εντοπισμός και η επίλυση των τοπικών καθημερινών θεμάτων αναφορικά με τη διαχείριση των υδατικών πόρων στην περιοχή της χωρικής της αρμοδιότητας.
2. Συστήνεται μη αμειβόμενη κεντρική γνωμοδοτική επιτροπή, με έδρα τον Δήμο Λαρισαίων για τη διαβούλευση επί θεμάτων προστασίας και διαχείρισης των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας, κατά παρέκκλιση των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας του άρθρου 6 του ν. 3199/2003 (Α΄ 280).
3. Η Επιτροπή της παρ. 2 αποτελείται από:
α) τον Πρόεδρο του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), ως πρόεδρο,
β) τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.,
γ) δύο (2) εκπροσώπους της Περιφέρειας Θεσσαλίας,
δ) τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
ε) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών,
στ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
ζ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
η) έναν (1) εκπρόσωπο του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής,
θ) τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Υδάτων Θεσσαλίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας,
ι) τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αγροτικών Υποθέσεων Θεσσαλίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας,
ια) τρεις (3) εκπροσώπους της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Θεσσαλίας, εκ των οποίων ένας (1) επιλέγεται από τις Δημοτικές Υπηρεσίες Ύδρευσης - Αποχέτευσης του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας,
ιβ) έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας,
ιγ) έναν (1) εκπρόσωπο του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας,
ιδ) έναν (1) εκπρόσωπο οικολογικών οργανώσεων, ο οποίος υποδεικνύεται από αυτές κατόπιν πρόσκλησης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως ειδικότερα ορίζεται στην απόφαση της περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 12, άλλως, ορίζεται απευθείας από τον ως άνω Υπουργό,
ιε) δύο (2) εκπροσώπους της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος,
ιστ) έναν (1) εκπρόσωπο από κάθε Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών, που μέλη της δραστηριοποιούνται εντός των ορίων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας.
Η Επιτροπή Διαβούλευσης συγκροτείται με την κοινή απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 12.
4. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δύνανται να συμμετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, κατόπιν πρόσκλησης από τον πρόεδρο της επιτροπής, εκπρόσωποι φορέων, οργανώσεων, ερευνητικών ινστιτούτων, πανεπιστημίων, καθώς και εμπειρογνώμονες.
5. Η Επιτροπή γνωμοδοτεί για το στρατηγικό σχέδιο του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..

6. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. μπορεί να ζητά τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Διαβούλευσης, για θέματα που αφορούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του.
7. Εάν κάποιος φορέας δεν προτείνει εκπρόσωπο εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Επιτροπή συγκροτείται με τα υπόλοιπα μέλη της, εφόσον αυτά είναι άνω των δέκα (10). Με την ίδια διαδικασία αντικαθίστανται τα μέλη της Επιτροπής. Η Επιτροπή συγκαλείται κάθε τρεις (3) μήνες με μέριμνα του προέδρου της ή εκτάκτως, εφόσον το ζητήσει ο Πρόεδρος της επιτροπής ή το ένα τρίτο (1/3) των μελών.

Άρθρο 6
Κατάργηση Οργανισμών Έγγειων Βελτιώσεων στη Θεσσαλία και υπαγωγή τους στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία

1. Κάθε Οργανισμός Έγγειων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.) στη Θεσσαλία, έπειτα από την ολοκλήρωση του διαχειριστικού του ελέγχου από ορκωτό λογιστή, καταργείται, και ο Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.) καθίσταται καθολικός διάδοχός του, με την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 9 του άρθρου 12.
Η ανωτέρω διαδικασία ολοκληρώνεται το αργότερο εντός ενός (1) έτους από την τοποθέτηση Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..
2. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ασκεί το σύνολο των αρμοδιοτήτων των Ο.Ε.Β. του άρθρου 14 του ν. 3881/1958 (Α΄ 181) και, για τον σκοπό αυτό, διαθέτει τους πόρους του άρθρου 15 του ίδιου νόμου. Όπου στον ν. 3881/1958 αναφέρονται οι Ο.Ε.Β., για το υδατικό διαμέρισμα της Θεσσαλίας, νοείται ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..
3. Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ασκεί το σύνολο των αρμοδιοτήτων που ασκούν οι Περιφέρειες για θέματα εγγειοβελτιωτικών έργων και Ο.Ε.Β. με βάση:
α) τις υπ΄ αρ. 4, 5, 6, 7, 8 αρμοδιότητες της περ. α) του τομέα Β της παρ. ΙΙ του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87),
β) την υπ΄ αρ. 15 αρμοδιότητα της περ. β) του τομέα Β της παρ. ΙΙ του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 και σύμφωνα με την υπ’ αρ. 3252/99092/22.9.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β΄ 3452).
4. Τα πλεονάσματα κάθε Ο.Ε.Β. χρησιμοποιούνται από τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. αποκλειστικά για τον έλεγχο, τη συντήρηση και τη λειτουργία των εγγειοβελτικών έργων και του δικτύου άρδευσης ευθύνης του συγκεκριμένου Ο.Ε.Β.. Η ανάληψη ή η συνέχιση τυχόν εκτελούμενων χρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή έργων ή υπηρεσιών από εθνικούς ή ευρωπαϊκούς πόρους ή διεθνείς οργανισμούς συνεχίζουν να υλοποιούνται από τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., υπό καθεστώς καθολικής διαδοχής ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί. Στις υποχρεώσεις και στα δικαιώματα αυτά συμπεριλαμβάνονται και όσα απορρέουν από συμβάσεις έργου μέχρι τη λήξη τους. Οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου του προσωπικού που απασχολείται στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών, ανανεώνονται από τον καθολικό διάδοχο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4765/2021 (Α΄ 28).
5. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου που απασχολούνταν στους Ο.Ε.Β., το οποίο καθίσταται προσωπικό του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και κατατάσσεται σε αντίστοιχες με αυτές που ήδη κατείχαν, ανά κατηγορία και κλάδο ή ειδικότητα, οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις, οι οποίες συστήνονται αυτοδικαίως, με βάση τα τυπικά τους προσόντα. Για τις θέσεις αυτές εκδίδεται

διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου για διορισμό οργάνου, η οποία ισχύει από την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 για όλες τις έννομες συνέπειες.
6. Η μισθοδοσία του μεταφερόμενου προσωπικού της παρ. 3 βαρύνει τον προϋπολογισμό του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..
7. Η τιμολογιακή πολιτική του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. διαμορφώνεται σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 12 του ν. 3199/2003 (Α΄ 280) και διαφοροποιείται ανά εξυπηρετούμενη περιοχή λαμβάνοντας υπόψη την προέλευση του νερού, την τιμολογιακή πολιτική του Ο.Ε.Β. που εξυπηρετούσε την περιοχή και την ανάγκη κάλυψης των αντίστοιχων λειτουργικών δαπανών.

Άρθρο 7
Αποπληρωμή χρεών Οργανισμού Έγγειων Βελτιώσεων Θεσσαλίας προς επιχειρήσεις ηλεκτρισμού

1. Από τα έσοδα του ειδικού λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» της παρ. 1 του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α΄ 236), επιδοτείται μέρος των οφειλών των Οργανισμών Έγγειων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας προς παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας, συνολικού ύψους έως οκτώ (8) εκατομμύρια ευρώ. Το ποσό αυτό μεταφέρεται σε ειδικό καταπιστευτικό λογαριασμό («escrow account») του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και εμφανίζεται στα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού με εγγραφή ισόποσων πιστώσεων καθ΄ ύψος στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
2. Οι οφειλές κάθε απορροφούμενου Ο.Ε.Β. προς παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας επιδοτούνται σε ποσοστό έως εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) των συνολικών οφειλών του για την εν λόγω αιτία.
3. Προϋποθέσεις για την αποδέσμευση χρηματικού ποσού από τον ειδικό καταπιστευτικό λογαριασμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τη μεταφορά του σε τραπεζικό λογαριασμό του παρόχου ηλεκτρικής ενέργειας, προς εξόφληση έως εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της οφειλής του Ο.Ε.Β. αποτελούν: α) η ολοκλήρωση της διαδικασίας απορρόφησης του οικείου Ο.Ε.Β., β) η ολοκλήρωση της Έκθεσης Καταγραφής και Απογραφής της περιουσίας του οικείου Ο.Ε.Β., σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 στην οποία αποτυπώνεται το ακριβές ποσό της ληξιπρόθεσμης οφειλής του Ο.Ε.Β. προς παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας μετά τη χρήση τυχόν ταμειακών διαθεσίμων του εν λόγω Ο.Ε.Β., και γ) ειδικά αιτιολογημένο αίτημα του Διευθύνοντος Συμβούλου για τη μεταφορά του ποσού σε τραπεζικό λογαριασμό του παρόχου ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 8
Διαδικασία είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών

1. Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), η εξόφληση των οποίων εκκρεμεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δώδεκα (12) μηνών, βεβαιώνονται στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) κατοικίας ή έδρας του οφειλέτη, κατόπιν σχετικής εντολής του Διευθύνοντος Συμβούλου, και ακολούθως εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α΄ 190), συμπεριλαμβανομένου και του ποσοστού συμμετοχής του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. στη δαπάνη για την είσπραξη των εν λόγω εσόδων από την εκάστοτε οικεία Δ.Ο.Υ., σύμφωνα με το άρθρο 98 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143).

2. Η παράλειψη του Διευθύνοντος Συμβούλου να μεριμνήσει για την αποστολή του οικείου χρηματικού καταλόγου με τις ληξιπρόθεσμες οφειλές προς βεβαίωση στις Δ.Ο.Υ. συνιστά παράβαση καθήκοντος του Διευθύνοντος Συμβούλου κατά την έννοια του άρθρου 259 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/19, Α΄ 95).

Άρθρο 9
Απόδοση του περιβαλλοντικού τέλους στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία

Οι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 5037/2023 (Α΄ 80) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας αποδίδουν το περιβαλλοντικό τέλος της περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 5037/2023 υπέρ του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία σε ειδικό λογαριασμό του που συστήνεται για τον σκοπό αυτό.

Άρθρο 10
Μεταφορά της Διεύθυνσης Υδάτων Θεσσαλίας της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία

1. Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, μεταφέρεται στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού, η Διεύθυνση Υδάτων Θεσσαλίας της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας, της περ. Γ΄ του άρθρου 9 του π.δ. 138/2010 (Α΄ 231).
2. Οι αρμοδιότητες της μεταφερόμενης Διεύθυνσης της παρ. 1, καθώς και τα εκτελούμενα χρηματοδοτούμενα ή συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα έργων ή υπηρεσιών από εθνικούς ή ευρωπαϊκούς πόρους ή διεθνείς οργανισμούς συνεχίζουν να υλοποιούνται από τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., υπό καθεστώς καθολικής διαδοχής ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί. Στις υποχρεώσεις και στα δικαιώματα αυτά συμπεριλαμβάνονται και όσα απορρέουν από συμβάσεις έργου μέχρι τη λήξη τους. Οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου του προσωπικού που απασχολείται στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών, ανανεώνονται από τον καθολικό διάδοχο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4765/2021 (Α΄ 28).
3. Το μόνιμο προσωπικό και το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου, που απασχολούνταν στη Διεύθυνση της παρ. 1, καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου, αντίστοιχα, και κατατάσσεται σε αντίστοιχες με αυτές που ήδη κατείχε, ανά κατηγορία και κλάδο/ειδικότητα, οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις, οι οποίες συστήνονται αυτοδικαίως. Με διαπιστωτική πράξη της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας, που εκδίδεται μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη συγκρότηση του Δ.Σ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται το προσωπικό του πρώτου εδαφίου, το οποίο μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.. Ακολούθως, με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το ως άνω προσωπικό κατατάσσεται σε ισάριθμες θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ή σε προσωποπαγή θέση εφόσον δεν υπάρχει αντίστοιχη οργανική θέση.
4. Τα καθήκοντα των υπαλλήλων που μεταφέρονται σύμφωνα με την παρ. 1 αντιστοιχούν προς εκείνα που ασκούσαν στη Διεύθυνση της παρ. 1. Εξακολουθούν να διατηρούνται, ως προσωπική διαφορά,

οι πάσης φύσεως, επιπλέον μισθολογικές διαφορές και επιδόματα, που ελάμβαναν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος. Ο χρόνος προϋπηρεσίας τους αναγνωρίζεται για όλες τις υπηρεσιακές και μισθολογικές συνέπειες και η υπαλληλική τους κατάσταση διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς της παρ. 17 του άρθρου 4 του ν. 3513/2006 (Α΄ 265).
5. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και με την επιφύλαξη της κοινής απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 12 του παρόντος, καθορίζονται περαιτέρω οι διοικητικές λεπτομέρειες της μεταφοράς της Διεύθυνσης της περ. Γ΄ του άρθρου 9 του π.δ. 138/2010 και του αντίστοιχου προσωπικού, τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης, μεταθέσεων και κάθε είδους μετακινήσεων του προσωπικού, η μισθοδοσία, η κάλυψη των δαπανών της μεταφερόμενης Διεύθυνσης, η μεταφορά πιστώσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα και εγκρίνονται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης οι αναγκαίες για την εφαρμογή των παρ. 1, 2 και 3 προβλέψεις στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. της παρ. 1 του άρθρου δέκατου τέταρτου.
6. Μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 12 του άρθρου 12, η μισθοδοσία του προσωπικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. καλύπτεται από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας.
7. Σε περίπτωση λύσης ή με οποιονδήποτε τρόπο κατάργησης του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., το προσωπικό της παρ. 1 επιστρέφει αυτοδικαίως στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας με το προηγούμενο καθεστώς.

Άρθρο 11
Μεταφορά της Διεύθυνσης Υδροοικονομίας και Εποπτείας του Τοπικού Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Υδροοικονομίας και Ελέγχου Δόμησης της Περιφέρειας Θεσσαλίας στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία και κατάργηση Τμημάτων Εποπτείας του Τοπικού Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων

1. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, μεταφέρεται στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού, η Διεύθυνση Υδροοικονομίας και Εποπτείας του Τοπικού Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.) της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Υδροοικονομίας και Ελέγχου Δόμησης της Κεντρικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας, του άρθρου 25 της υπ’ αρ. 15840/156612/4.10.2018 απόφασης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας για την έγκριση της υπ’ αρ. 146/2018 απόφασης του περιφερειακού συμβουλίου της Περιφέρειας Θεσσαλίας, περί του Οργανισμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας (Β΄ 4788).
2. Τα τμήματα Εποπτείας του Τ.Ο.Ε.Β. καταργούνται με την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαδοχής της παρ. 1 του άρθρου 6 για το σύνολο των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, ως προς την οποία εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
3. Το μόνιμο προσωπικό και το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου, που απασχολούνταν στη Διεύθυνση Υδροοικονομίας και Εποπτείας του Τ.Ο.Ε.Β., καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου, αντίστοιχα, και κατατάσσεται σε οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις, αντίστοιχες με αυτές που ήδη κατείχε, ανά κατηγορία και κλάδο ή ειδικότητα. Με διαπιστωτική πράξη της Περιφέρειας Θεσσαλίας, που εκδίδεται μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη συγκρότηση του Δ.Σ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται το προσωπικό του πρώτου εδαφίου, το οποίο μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.. Ακολούθως, με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το ως άνω προσωπικό κατατάσσεται σε ισάριθμες θέσεις αντίστοιχης

κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ή σε προσωποπαγή θέση εφόσον δεν υπάρχει αντίστοιχη οργανική θέση.
4. Τα καθήκοντα των υπαλλήλων που μεταφέρονται σύμφωνα με την παρ. 1, αντιστοιχούν προς εκείνα που ασκούσαν στη Διεύθυνση Υδροοικονομίας και Εποπτείας του Τ.Ο.Ε.Β., με την επιφύλαξη της παρ. 2. Εξακολουθούν να διατηρούνται, ως προσωπική διαφορά, οι πάσης φύσεως, επιπλέον μισθολογικές διαφορές και επιδόματα, που ελάμβαναν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος. Ο χρόνος προϋπηρεσίας τους αναγνωρίζεται για όλες τις υπηρεσιακές και μισθολογικές συνέπειες και η υπαλληλική τους κατάσταση διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3408/2005 (Α΄ 272).
5. Μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 13 του άρθρου 12, τα θέματα της υπηρεσιακής κατάστασης, των μεταθέσεων και των κάθε είδους μετακινήσεων του προσωπικού, η μισθοδοσία, η κάλυψη των κάθε είδους δαπανών της μεταφερόμενης Διεύθυνσης, η μεταφορά πιστώσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα αναλαμβάνονται από την Περιφέρεια Θεσσαλίας.
6. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και με την επιφύλαξη της κοινής απόφασης της παρ. 13 του άρθρου 12, εγκρίνονται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, οι αναγκαίες για την εφαρμογή των παρ. 1, 3 και 4 προβλέψεις στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. της παρ. 1 του άρθρου δέκατου τέταρτου του Καταστατικού του.
7. Σε περίπτωση λύσης ή με οποιονδήποτε τρόπο κατάργησης του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., το προσωπικό της παρ. 1 επιστρέφει αυτοδικαίως στην Περιφέρεια Θεσσαλίας με το προηγούμενο καθεστώς.

Άρθρο 12
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών μπορεί να αυξάνεται το κεφάλαιο του άρθρου τρίτου του Καταστατικού του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), να καθορίζονται ο τρόπος και ο χρόνος της κάλυψης του ποσού της αύξησης, καθώς και να ρυθμίζεται κάθε ζήτημα σχετικό με το μετοχικό κεφάλαιο.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξειδικεύονται τα σχετικά με τους όρους, τις διαδικασίες και τις λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου πέμπτου του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ιδίως όσον αφορά στην επιχορήγηση του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.
3. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα θέματα που σχετίζονται με την αμοιβή των μελών του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..
β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να προβλέπεται σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής, υπό τη μορφή κινήτρου επίτευξης στόχων, στη βάση των αποτελεσμάτων επί των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων που έχουν τεθεί στο σχέδιο δράσης του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. για τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο του.
4. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζονται ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την απόσπαση των εργαζομένων του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία εκδίδεται κατόπιν προηγούμενης εισήγησης του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., προσδιορίζεται το ανώτατο όριο ωρών και ημερών, για τις οποίες χορηγείται αποζημίωση για την εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και τις εξαιρέσιμες ημέρες, καθώς και κάθε θέμα που σχετίζεται με την υπερωριακή εργασία των εργαζομένων του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. της παρ. 6 του άρθρου ενδέκατου του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., με την επιφύλαξη του ύψους της αποζημίωσης.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία εκδίδεται κατόπιν προηγούμενης εισήγησης του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., προβλέπεται η δυνατότητα να καταβάλλεται κίνητρο επίτευξης στόχων στους υπαλλήλους του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., στη βάση των αποτελεσμάτων επί των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων που έχουν τεθεί στο εγκεκριμένο σχέδιο δράσης.

δ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία εκδίδεται κατόπιν προηγούμενης εισήγησης του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., διαπιστώνεται η επίτευξη των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων που έχουν τεθεί στο εγκεκριμένο σχέδιο δράσης του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατόπιν προηγούμενης εισήγησης του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την εσωτερική λειτουργία του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρθρο δέκατο τέταρτο του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται κατόπιν προηγούμενης εισήγησης του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα ελέγχου, όπως ο τρόπος διεξαγωγής του, η διαδικασία επιβολής και το ύψος του προστίμου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Στην απόφαση του πρώτου εδαφίου συμπράττει και ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αν σε αυτή θίγονται ζητήματα αναφορικά με την άρδευση και τα εγγειοβελτιωτικά έργα.

7. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύναται να τροποποιείται ο τρόπος συγκρότησης της γνωμοδοτικής επιτροπής που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 5. Με όμοια απόφαση δύναται να εξειδικεύεται ο τρόπος λειτουργίας, εκπροσώπησης και λήψης αποφάσεων, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα σχετικά με την κεντρική γνωμοδοτική Επιτροπή Διαβούλευσης του άρθρου 5.

β) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία της πρόσκλησης της περ. ιδ) της παρ. 3 του άρθρου 5, της επιλογής και του ορισμού εκπροσώπου των οικολογικών οργανώσεων στην κεντρική γνωμοδοτική επιτροπή, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της ανωτέρω περίπτωσης.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξειδικεύονται ο τρόπος λειτουργίας, εκπροσώπησης και λήψης αποφάσεων εκάστης τοπικής επιτροπής της παρ. 7 του άρθρου 5, η συνεργασία της με την κεντρική γνωμοδοτική επιτροπή διαβούλευσης της παρ. 1 του άρθρου 5, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται περαιτέρω οι λεπτομέρειες της μεταφοράς του προσωπικού των Οργανισμών Έγγειων Βελτιώσεων, θέματα υπηρεσιακής κατάστασης, η μεταφορά πιστώσεων στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. για την κάλυψη της μισθοδοσίας του και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 6.
10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών προβλέπονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία έγκρισης της δαπάνης, η διαδικασία επιστροφής των ποσών από τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. στο Ελληνικό Δημόσιο, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 7.
11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών του άρθρου 8.
12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται οι διοικητικές λεπτομέρειες της μεταφοράς της Διεύθυνσης της παρ. 1 του άρθρου δέκατου πέμπτου του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και του αντίστοιχου προσωπικού, τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης, μεταθέσεων και κάθε είδους μετακινήσεων του προσωπικού, η μισθοδοσία, η κάλυψη των δαπανών της μεταφερόμενης Διεύθυνσης, η μεταφορά πιστώσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 10.
13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται περαιτέρω οι διοικητικές λεπτομέρειες της μεταφοράς της Διεύθυνσης Υδροοικονομίας και Εποπτείας Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων της Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών της Περιφέρειας Θεσσαλίας στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. και του αντίστοιχου προσωπικού, τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης, μεταθέσεων και κάθε είδους μετακινήσεων του προσωπικού, η μισθοδοσία, η κάλυψη των κάθε είδους δαπανών της μεταφερόμενης Διεύθυνσης, η μεταφορά πιστώσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 11.
14. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες αναφορικά με τον τρόπο συνεργασίας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. με τις υπηρεσίες των εν λόγω Υπουργείων, αφενός για τη ρύθμιση των ζητημάτων του χωρικού σχεδιασμού και του τρόπου διαχείρισης των υδάτινων πόρων, αφετέρου για την εκπόνηση του σχεδίου αντιμετώπισης κινδύνων.
15. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος, δύνανται να προσδιορίζονται ο χρόνος έναρξης λειτουργίας των επιμέρους υπηρεσιών και οργάνων του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., καθώς και να προσδιορίζονται τα ειδικότερα αναγκαία ζητήματα για τη μεταφορά αρμοδιοτήτων στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..

Άρθρο 13
Μεταβατική διάταξη για την ολοκλήρωση των εγγειοβελτιωτικών έργων

Τα εγγειοβελτιωτικά έργα, τα έργα των δικτύων άρδευσης, οι συναφείς τεχνικές μελέτες και η παροχή συναφών υπηρεσιών, που έχουν δημοπρατηθεί ή συμβασιοποιηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του

παρόντος και υπάγονται στην αρμοδιότητα είτε της Περιφέρειας Θεσσαλίας είτε της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ολοκληρώνονται από την αρμόδια Υπηρεσία της Περιφέρειας Θεσσαλίας ή από τις αρμόδιες Υπηρεσίες και τα Τεχνικά Συμβούλια του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, αντιστοίχως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Άρθρο 14
Ανάθεση ευθύνης δικτύου ομβρίων υδάτων στις Ανώνυμες Εταιρείες Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας και Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης - Αντικατάσταση παρ. 1, προσθήκη παρ. 1α και 1β στο άρθρο 8 του ν. 3481/2006

1. Η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3481/2006 (Α΄ 162), περί αντιπλημμυρικής προστασίας και ρυθμίσεων θεμάτων της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Ανώνυμης Εταιρείας (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.), αντικαθίσταται και προστίθενται παρ. 1α και 1β ως εξής:

«1. Κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να ανατίθεται στην Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.) η έγκριση μελετών για την κατασκευή δικτύου ομβρίων, η ευθύνη για τον καθαρισμό, τη συντήρηση και τη λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου ομβρίων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες της Περιφέρειας Αττικής, συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των δικτύων ομβρίων, στο οδικό δίκτυο, που βρίσκονται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., με εξαίρεση εκείνα που βρίσκονται εντός των ορίων δημοσίων υποδομών η λειτουργία των οποίων έχει ανατεθεί σε παραχωρησιούχους δυνάμει συμβάσεων παραχώρησης.

1α. Κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ανατίθεται στην Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.) η έγκριση μελετών για την κατασκευή δικτύου ομβρίων, η ευθύνη για τον καθαρισμό, τη συντήρηση και λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου ομβρίων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες, συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των δικτύων ομβρίων στο οδικό δίκτυο, που βρίσκονται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., με εξαίρεση εκείνα που βρίσκονται εντός των ορίων δημοσίων υποδομών η λειτουργία των οποίων έχει ανατεθεί σε παραχωρησιούχους δυνάμει συμβάσεων παραχώρησης.

1β. Κατ’ εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181), η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. συνάπτουν συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας με το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εκπροσωπείται από τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, στις οποίες καθορίζονται το αντικείμενο, οι όροι παροχής της δημόσιας υπηρεσίας των παρ. 1 και 1α, αντίστοιχα, και η αποζημίωση σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.»

Άρθρο 15
Άσκηση των αρμοδιοτήτων της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία, από την Εταιρεία Παγίων Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 2744/1999

Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2744/1999 (Α΄ 222), περί σύστασης νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία Εταιρεία Παγίων Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.), προστίθενται δύο τελευταία εδάφια, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία "Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π." και σκοπό τη διαχείριση, συντήρηση και λειτουργία των ακινήτων που θα μεταβιβασθούν σε αυτό, το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στο νομικό αυτό πρόσωπο μεταβιβάζονται άνευ ανταλλάγματος κατά κυριότητα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία (πάγια) της Ε.ΥΔ.Α.Π., κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Η μεταβίβαση αυτή απαλλάσσεται από την καταβολή οποιουδήποτε φόρου, τέλους χαρτοσήμου, άλλου τέλους ή εισφοράς υπέρ του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου τρίτου. Ομοίως απαλλάσσεται από κάθε φόρο υπεραξίας που τυχόν προκύψει από τη μεταβίβαση αυτήν.
Οι αρμοδιότητες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. που προβλέπονται στην υπό στοιχεία Α5/2280/1983 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υγείας και Πρόνοιας (Β΄ 720), περί προστασίας των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής Πρωτεύουσας από ρυπάνσεις και μολύνσεις, ασκούνται από το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.». Η Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π. δύναται να αναθέτει την υλοποίηση και την τήρηση των υποχρεώσεων, που απορρέουν από την ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση, στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε, στο πλαίσιο της σύμβασης της παρ. 4 του εκατοστού δέκατου τετάρτου άρθρου του ν. 4812/2021 (Α΄ 110), περί συντήρησης και λειτουργίας του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης.»

Άρθρο 16
Σκοποί Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 2744/1999 - Διεύρυνση αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Έργων Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων Αποχετεύσεως Πρωτευούσης

1. Στο άρθρο 1 του ν. 2744/1999 (Α’ 222), περί του νομικού καθεστώτος της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης: α) στην παρ. 4 αα) αντικαθίσταται η περ. β), αβ) προστίθεται περ. δ), β) στην περ. β΄ της παρ. 5 προστίθεται ως δυνατότητα της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και η απόκτηση ελέγχου επί των αναφερόμενων εταιρειών και επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, γ) στην παρ. 6 το δεύτερο εδάφιο της περ. α΄ αντικαθίσταται, επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και οι παρ. 4 έως 6 διαμορφώνοντας ως εξής:
«4. Στους σκοπούς της Εταιρείας περιλαμβάνονται ιδίως:
α. Η παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, η μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, εκμετάλλευση, διαχείριση, συντήρηση, επέκταση και ανανέωση συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης. Στις δραστηριότητες και τα έργα αυτά συμπεριλαμβάνονται η άντληση, αφαλάτωση, επεξεργασία, αποθήκευση, μεταφορά, διανομή και διαχείριση των προς τους σκοπούς αυτούς

αποδιδόμενων υδάτων πάσης φύσεως, καθώς και τα έργα και οι δραστηριότητες συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας, αποθήκευσης και διαχείρισης των πάσης φύσεως λυμάτων (πλην των τοξικών) και η επεξεργασία, διανομή, διάθεση και διαχείριση των προϊόντων των δικτύων αποχετεύσεως.

β. Η χρησιμοποίηση του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης παραλλήλως και για άλλους σκοπούς, ιδίως για την ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών και ενεργειακών δραστηριοτήτων, όπως η μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, συντήρηση, αναβάθμιση, επέκταση και εκμετάλλευση έργων παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και η εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση φωτοβολταϊκών συστημάτων, η εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση συστημάτων επεξεργασίας, ανάκτησης και επαναχρησιμοποίησης αστικών λυμάτων, η εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση συστημάτων διανομής και αποθήκευσης ανακτημένου νερού, κατ' εξαίρεση των απαγορεύσεων της παρ. 8 του άρθρου 1, εφόσον δεν επηρεάζεται η ασφαλής και αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος.

γ. Η πραγματοποίηση επενδύσεων σύμφωνα με τις παραγράφους 6 και 7 του παρόντος άρθρου.

δ. Η παραγωγή ύδατος προς επαναχρησιμοποίηση, η ανάκτηση θρεπτικών συστατικών και η εκμετάλλευση μη πόσιμου ύδατος, ανεξαρτήτως πηγής προέλευσης, ιδίως για αρδευτικούς σκοπούς, για τον εμπλουτισμό υπόγειων υδροφορέων, για βιομηχανική και δημοτική χρήση, καθώς και η κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση δικτύων άρδευσης, κατ' εξαίρεση της απαγόρευσης της παρ. 6.

5. Για την πραγματοποίηση των σκοπών της η Εταιρεία δύναται ιδίως:

α. Να συνάπτει παντός είδους συμβάσεις.

β. Να συνιστά εταιρίες ή κοινοπραξίες, να συμμετέχει ή να αποκτά έλεγχο σε επιχειρήσεις ή κοινοπραξίες εντός ή εκτός Ελλάδος.

γ. Να παρέχει τεχνικές ή συμβουλευτικές υπηρεσίες προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

δ. Να συνάπτει δάνεια ή να λαμβάνει και να χορηγεί πιστώσεις κάθε μορφής, καθώς και να συνάπτει συμβάσεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων αποκλειστικώς προς το σκοπό της κάλυψης συναλλαγματικών ή άλλων συναφών κινδύνων. Για την παροχή ασφάλειας προς το σκοπό της σύναψης των συμβάσεων της παραγράφου αυτής, η Ε.ΥΔ.Α.Π. δύναται να εκχωρεί, να ενεχυριάζει ή να μεταβιβάζει τις πάσης φύσεως απαιτήσεις της κατά φυσικών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, ως και κατά του Δημοσίου ή να παρέχει παντός είδους ασφάλειες, με τους περιορισμούς της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου.

ε. Να αναλαμβάνει κάθε εμπορική ή άλλη δραστηριότητα ή να διενεργεί κάθε άλλη υλική πράξη ή δικαιοπραξία άμεσα ή έμμεσα συνδεόμενη με το σκοπό της.

5Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, των Υπουργών Ναυτιλίας και Αιγαίου και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, μπορεί να ανατίθεται στην εταιρεία Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή στις θυγατρικές της εταιρείες η εκπόνηση ή ανάθεση εκπόνησης μελέτης για την κατασκευή σε νησιωτικές περιοχές έργου συναφούς με τη δραστηριότητά τους, καθώς και η ανάθεση και διοίκηση εκτέλεσης του έργου αυτού. Με την απόφαση καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα, όπως οι υποχρεώσεις της εταιρείας Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή των θυγατρικών της εταιρειών, ο κύριος του έργου, ο τρόπος χρηματοδότησης των μελετών και των έργων, τα εκάστοτε αρμόδια αποφαινόμενα όργανα και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

6. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. δεν δύναται:

α. Να αναλαμβάνει δραστηριότητες στην Ελλάδα εκτός της οριζόμενης στο άρθρο 8 περιοχής ή στο εξωτερικό. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει αν οι παραπάνω δραστηριότητες ασκούνται στο πλαίσιο σύναψης συμβάσεων εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης δικτύων και εγκαταστάσεων

ύδρευσης και αποχέτευσης και επεξεργασίας, ανάκτησης και επαναχρησιμοποίησης λυμάτων ή στο πλαίσιο ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων συμπράξεως δημοσίου και ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με τον ν. 3389/2005 (Α΄ 232) ή αν οι δραστηριότητες ασκούνται μέσω συνδεδεμένων επιχειρήσεων ή κεφαλαιουχικών εταιρειών, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει με οποιοδήποτε ποσοστό ή μέσω κοινοπραξιών των ανωτέρω επιχειρήσεων και εταιρειών με άλλες εταιρείες ή φορείς, με τους περιορισμούς της παρ. 7 του παρόντος, ή αν πρόκειται για δραστηριότητες σχετικές με την ενίσχυση του δικτύου υδρεύσεως των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ή εφόσον οι δραστηριότητες της περ. α της παρ. 4 του παρόντος ασκούνται από θυγατρικές εταιρείες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. μέσω προγραμματικών συμβάσεων του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87). Στην τελευταία αυτή περίπτωση στις θυγατρικές εταιρείες εφαρμόζεται το σύνολο του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου της Ε.ΥΔ.Α.Π., με εξαίρεση την τιμολογιακή πολιτική του άρθρου 3 του παρόντος, η οποία καθορίζεται με τις ως άνω προγραμματικές συμβάσεις.

β. Να συνάπτει συμβάσεις με τις ως άνω επιχειρήσεις, εταιρείες ή κοινοπραξίες, με όρους που θα έχουν ως αποτέλεσμα τη διακριτική ή προνομιακή μεταχείριση των επιχειρήσεων αυτών από την ίδια.».

2. Η Διεύθυνση Έργων Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων (Δ 18) του άρθρου 38 του π.δ. 123/2017 (Α΄ 151), η οποία μεταφέρθηκε, ως σύνολο αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το άρθρο 8 του π.δ. 77/2023 (Α΄ 130), έχει και την αρμοδιότητα εισήγησης, προώθησης των διαδικασιών και μέριμνας για την έκδοση πράξεων σχετικών με την κήρυξη απαλλοτρίωσης εδαφικών εκτάσεων, σύμφωνα με τον Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α΄ 17), ή την παραχώρηση δημόσιας έκτασης ή τη σύσταση δουλείας για τις ανάγκες έργων ύδρευσης και αποχέτευσης που αναλαμβάνει η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή η Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π. ή η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή η Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Α.Θ..

Άρθρο 17

Μέτρα για την προστασία των υδάτων - Προσθήκη παρ. 3 έως 5 στο άρθρο 15 του ν. 3199/2003

Στο άρθρο 15 του ν. 3199/2003 (Α΄ 280), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθενται παρ. 3 έως 5 ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης τουλάχιστον ενός (1) μήνα, δύναται να λαμβάνονται οριζόντια προληπτικά μέτρα προστασίας των υδάτων για την αντιμετώπιση της ρύπανσης ή μέτρα για τη βελτίωση της ποιοτικής ή της ποσοτικής κατάστασης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών κινήτρων και αντικινήτρων και να προβλέπονται πρόστιμα από εκατό (100) ευρώ μέχρι εξακόσιες χιλιάδες (600.000) ευρώ σε περίπτωση παραβίασής τους ανάλογα με τη σοβαρότητα, τη συχνότητα ή τη διάρκεια της παράβασης, τις προηγούμενες παραβάσεις, τον βαθμό συνεργασίας των παραβατών κατά το στάδιο ελέγχου, τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται από τους παραβάτες προκειμένου να αποτραπεί επανάληψη της παράβασης, καθώς και του άμεσου ή έμμεσου κέρδους που η παράβαση απέφερε στον παραβάτη. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία επιβολής του προστίμου και τα αρμόδια όργανα επιβολής του.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να επιβάλλονται έκτακτα μέτρα προστασίας των υδάτων περιορισμένης χρονικής διάρκειας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών ή συμπληρωματικά μέτρα για την αντιμετώπιση της παρατηρούμενης υποβάθμισης της ποιοτικής ή ποσοτικής κατάστασής τους η

οποία δεν είχε προβλεφθεί και να προβλέπονται πρόστιμα από εκατό (100) ευρώ μέχρι εξακόσιες χιλιάδες (600.000) ευρώ σε περίπτωση παραβίασής τους ανάλογα με τη σοβαρότητα, τη συχνότητα ή τη διάρκεια της παράβασης, τις προηγούμενες παραβάσεις, τον βαθμό συνεργασίας των παραβατών κατά το στάδιο ελέγχου, τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται από τους παραβάτες προκειμένου να αποτραπεί επανάληψη της παράβασης, καθώς και του άμεσου ή έμμεσου κέρδους που η παράβαση απέφερε στον παραβάτη. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία επιβολής του προστίμου και τα αρμόδια όργανα επιβολής του.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να επιβάλλονται μέτρα απορρύπανσης των υδάτων και να καθορίζονται πρόστιμα από εκατό (100) ευρώ μέχρι εξακόσιες χιλιάδες (600.000) ευρώ σε περίπτωση παραβίασής τους ανάλογα με τη σοβαρότητα, τη συχνότητα ή τη διάρκεια της παράβασης, τις προηγούμενες παραβάσεις, τον βαθμό συνεργασίας των παραβατών κατά το στάδιο ελέγχου, τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται από τους παραβάτες προκειμένου να αποτραπεί επανάληψη της παράβασης, καθώς και του άμεσου ή έμμεσου κέρδους που η παράβαση απέφερε στον παραβάτη. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία επιβολής του προστίμου και τα αρμόδια όργανα επιβολής του.»

Άρθρο 18

Συντήρηση και λειτουργία του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης - Τροποποίηση παρ. 3 και 4 άρθρου εκατοστού δέκατου τέταρτου ν. 4812/2021

Στο άρθρο εκατοστό δέκατο τέταρτο του ν. 4812/2021 (Α΄ 110), περί ανανέωσης της σύμβασης χορήγησης αποκλειστικού δικαιώματος παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ανώνυμης Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας: α) στην παρ. 3 προστίθενται εδάφια δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο, β) η παρ. 4 αντικαθίσταται, και οι παρ. 3 και 4 διαμορφώνονται ως εξής:

«3. Το καταβαλλόμενο τίμημα για την προμήθεια του ακατέργαστου ύδατος αποδίδεται από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. στην Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π., σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2744/1999 και διατίθεται περαιτέρω από το Δημόσιο για τη χρηματοδότηση της λειτουργίας, συντήρησης και αναβάθμισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (Ε.Υ.Σ.) της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας προσδιορίζονται οι μελέτες και τα έργα αναβάθμισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης, η εκτέλεση των οποίων δύναται να ανατίθεται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.. Για τα συγκεκριμένα αυτά έργα και μελέτες, η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., ως φορέας υλοποίησης, αναλαμβάνει την υποχρέωση να τα αναθέσει και να τα εκτελέσει, υπό την ιδιότητα του Αναθέτοντος Φορέα, Φορέα Κατασκευής και Υλοποίησης, Προϊσταμένης Αρχής και Διευθύνουσας Υπηρεσίας, δημοπρατώντας τα σύμφωνα τον ν. 4412/2016 (Α΄ 147), κατόπιν χρηματοδότησής τους από την Εταιρία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π., η οποία συμβάλλεται εκ τρίτου ως Κύριος του Έργου. Τα τιμολόγια εκδίδονται απευθείας στο όνομα της Εταιρείας Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.. Η πιστοποίηση των δαπανών διενεργείται από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε..

4. Μετά τη λήξη της σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, της Εταιρείας Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π. και της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., η αρμοδιότητα συντήρησης και λειτουργίας τμημάτων ή συνολικά του Ε.Υ.Σ. της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης ανατίθεται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. με τριμερή σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, της Εταιρείας Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π. και της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε..»

Άρθρο 19
Μεταβατική διάταξη για την έγκριση τιμολογίων - Προσθήκη παρ. 5α στο άρθρο 23 του ν. 5037/2023

Στο άρθρο 23 του ν. 5037/2023 (Α΄ 78), περί μεταβατικών διατάξεων αναφορικά με τη λειτουργία της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), προστίθεται παρ. 5α ως εξής:
«5α. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εγκρίνονται τα τιμολόγια των Ανωνύμων Εταιρειών Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και Θεσσαλονίκης για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και χρηστών, μέχρι την εκπλήρωση των όρων και προϋποθέσεων της παρ. 5 του παρόντος, περί στελέχωσης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ..»

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΑΣΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΣΩΝ

Άρθρο 20
Υβριδικά Συνεργατικά Σχήματα

1. Επιτρέπεται η σύσταση ενώσεων προσώπων με νομική προσωπικότητα (Υβριδικά Συνεργατικά Σχήματα - Υ.Σ.Σχη.), στις οποίες μετέχουν ως μέρη Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας (ΔΑ.Σ.Ε.) με συνολικό ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) και λοιπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα ή ενώσεις προσώπων ή κοινοπρακτικά σχήματα του ιδιωτικού τομέα με συνολικό ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) για τη συμμετοχή στη διαδικασία του άρθρου 22 και την υλοποίηση των αναφερόμενων στο άρθρο 21.
2. Στα Υ.Σ.Σχη. μπορούν να συμμετέχουν ΔΑ.Σ.Ε. που:
α) έχουν συσταθεί και λειτουργούν σύμφωνα με τον ν. 4423/2016 (Α΄ 182),
β) είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Δασεργατών και δεν έχουν διαγραφεί οριστικά ή προσωρινά, και
γ) δεν συμμετέχουν σε άλλο Υ.Σ.Σχη..
3. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα της παρ. 1, εξαιρουμένων των ΔΑ.Σ.Ε., που συμμετέχουν στα Υ.Σ.Σχη. πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
α) έχουν ως κύριο αντικείμενο δραστηριότητας τη μεταποίηση ξυλείας και προϊόντων αυτής,
β) έχουν συσταθεί τουλάχιστον πέντε (5) έτη πριν από τη δημοσίευση της πρόσκλησης του άρθρου 21,
γ) ο κύκλος εργασιών τους, κατά τα τρία (3) τελευταία πλήρη οικονομικά έτη, πριν από τη δημοσίευση της πρόσκλησης του άρθρου 21, είναι αθροιστικά ίσος ή μεγαλύτερος των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ, ο δε ειδικός κύκλος εργασιών που αφορά στη μεταποίηση ξυλείας και προϊόντων αυτής είναι αθροιστικά ίσος ή μεγαλύτερος των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, και
δ) δεν συμμετέχουν σε άλλο Υ.Σ.Σχη..
Στην περίπτωση ενώσεων προσώπων ή κοινοπρακτικών σχημάτων το κριτήριο της περ. γ) μπορεί να πληρείται αθροιστικά από τα μέλη τους.

4. Επιπρόσθετα, μπορούν να συμμετέχουν στα Υ.Σ.Σχη. νομικά πρόσωπα με οικονομικές δραστηριότητες ή ενώσεις νομικών προσώπων ή κοινοπρακτικά σχήματα, μέλος των οποίων ασκεί οικονομικές δραστηριότητες που επιτρέπουν την αξιοποίηση της δασικής βιομάζας ως εξής:
α) για παραγωγή θερμικής, ηλεκτρικής ενέργειας ή ανανεώσιμων αερίων από βιομάζα (βιοενέργεια), με σκοπό είτε την ιδιοκατανάλωση, είτε την πώληση της ενέργειας αυτής σε τρίτους,
β) για παραγωγή θερμικής ενέργειας με σκοπό τη διάθεση σε δίκτυα τηλεθέρμανσης,
γ) για παραγωγή θερμικής ενέργειας με σκοπό τη διάθεση σε εφαρμογές του αγροβιομηχανικού - αγροδιατροφικού κλάδου (θερμοκήπια, ξηραντήρια).
Το εταιρικό κεφάλαιο των ανωτέρω προσώπων για να αποκτήσουν και να διατηρήσουν την ιδιότητα τους ως μελών στα Υ.Σ.Σχη ορίζεται σε τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ. Για τις ενώσεις νομικών προσώπων ή τα κοινοπρακτικά σχήματα υπολογίζεται αθροιστικά το εταιρικό κεφάλαιο των μελών τους.
5. Για την περ. α) της παρ. 4 το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διαθέτει μονάδες ηλεκτροπαραγωγής ή συμπαραγωγής με χρήση βιομάζας, απαιτείται να διαθέτει αποδεικτικό χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης με το Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, το οποίο εκδίδεται πριν από τη δημοσίευση της πρόσκλησης του άρθρου 21.
6. Τα Υ.Σ.Σχη. διοικούνται από Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από επτά (7) μέλη, από τα οποία τρία (3) υποδεικνύονται: α) από τον ή τους ΔΑ.Σ.Ε. που συμμετέχουν σε αυτά, και β) τρία (3) από το νομικό ή φυσικό πρόσωπο ή τα νομικά ή φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν σε αυτά. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι κοινής επιλογής. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου απαγορεύεται να διενεργούν πράξεις ανταγωνιστικές προς τον σκοπό του Υ.Σ.Σχη.. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατ' απόλυτη πλειοψηφία των μελών.
7. Η εισφορά σε είδος των ΔΑ.Σ.Ε. στο εταιρικό κεφάλαιο των Υ.Σ.Σχη. μπορεί να περιλαμβάνει μηχανήματα και προσωπική εργασία των μελών τους, η οποία δύναται να εκτείνεται σε διάστημα δέκα (10) ετών. Δεν δύναται, ωστόσο, να υπερβαίνει το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) των συνολικών ετήσιων αμοιβών κάθε μέλους.
8. Τα Υ.Σ.Σχη. απασχολούν τουλάχιστον έναν (1) Δασολόγο Γεωτεχνικών Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης.
9. Τα Υ.Σ.Σχη. εγγράφονται σε ειδικό μητρώο, που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 21
Πρόσκληση για την ανάθεση της υλοποίησης της διαχείρισης και εκμετάλλευσης δημοσίων δασών

1. Εκτός των λοιπών διαδικασιών της δασικής νομοθεσίας, η ανάθεση της υλοποίησης της διαχείρισης και της εκμετάλλευσης δημοσίων δασών ή διαχειριστικών μονάδων δύναται να διενεργείται κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
2. Με την πρόσκληση της παρ. 1 προκηρύσσεται η ανάθεση της υλοποίησης της διαχείρισης και της εκμετάλλευσης ενός ή περισσότερων δασών ή μιας ή περισσοτέρων διαχειριστικών μονάδων κατά μόνας ή από κοινού. Ο συνδυασμός των δασών ή των διαχειριστικών μονάδων στηρίζεται ιδίως στην παραγωγική ικανότητα αυτών, τον βαθμό δυσκολίας της απόληψης, την απόσταση που τα χωρίζει, την πιθανότητα εκδήλωσης επικίνδυνης πυρκαγιάς και το έτος λήξης της διάρκειας των οικείων διαχειριστικών μελετών.
3. Στην πρόσκληση της παρ. 1 ορίζονται ιδίως:

α) οι ποσότητες και τα είδη βιομάζας που επιτρέπεται κατ' ανώτατο όριο να απολληφθούν σύμφωνα με τις οικείες εγκεκριμένες διαχειριστικές μελέτες, β) οι εργασίες καθαρισμού δασών, τα είδη, οι ποσότητες βιομάζας που θα απολληφθούν με αυτές και ο χρονικός προγραμματισμός υλοποίησης αυτών των εργασιών, γ) το ύψος της επιδότησης της βιομάζας που απολαμβάνεται ανά είδος και κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 27 και δ) το ελάχιστο ποσοστό της αξίας των τιμολογίων πώλησης, άνευ Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, της απολληπτόμενης βιομάζας, το οποίο αποδίδεται στο Δημόσιο.
Επίσης, στην πρόσκληση ορίζονται οι υποχρεώσεις του αναδόχου, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσής του να αντιδράσει αμελλητί σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, όπως φυσικής καταστροφής ή πυρκαϊάς.
4. Η πρόσκληση περιλαμβάνει τα συγκεκριμένα δημόσια δάση ή διαχειριστικές μονάδες που διατίθενται προς διαχείριση και εκμετάλλευση, σύμφωνα με τις οικείες διαχειριστικές μελέτες.

Άρθρο 22
Διάρκεια της ανάθεσης

Η διάρκεια της ανάθεσης της υλοποίησης της διαχείρισης και εκμετάλλευσης δασών ή διαχειριστικών μονάδων δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μέγιστη διάρκεια μιας διαχειριστικής μελέτης.

Άρθρο 23
Δικαίωμα συμμετοχής

1. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία ανάθεσης της υλοποίησης της διαχείρισης και εκμετάλλευσης δημοσίων δασών ή διαχειριστικών μονάδων έχουν οι Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας (ΔΑ.Σ.Ε.) που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 20 και τα Υβριδικά Συνεργατικά Σχήματα (Υ.Σ.Σχη.), που πληρούν τις προϋποθέσεις των παρ. 2 έως 7 του άρθρου 20. Για τη συμμετοχή τους στη διαδικασία του πρώτου εδαφίου οι ΔΑ.ΣΕ. και τα Υ.Σ.Σχη. μπορούν να συνεργάζονται με Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις.
2. Αποκλείονται από τη συμμετοχή στη διαδικασία ανάθεσης οι ΔΑ.Σ.Ε. οι οποίοι:
α) έχουν κηρυχθεί με απόφαση του αρμοδίου οργάνου έκπτωτοι και έχουν αποκλειστεί από την εκμετάλλευση δημοσίων δασών τα τρία (3) τελευταία έτη πριν από τη δημοσίευση της πρόσκλησης,
β) τελούν υπό πτώχευση ή έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εκκαθάρισης, σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 34 του ν. 4423/2016 (Α΄ 182),
γ) έχουν αθετήσει τις υποχρεώσεις τους αναφορικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, κύριας και επικουρικής, και αυτό έχει διαπιστωθεί με δικαστική απόφαση ή διοικητική πράξη με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ αντίστοιχα. Ο λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει αν οι ΔΑ.Σ.Ε. έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλουν, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, προσαυξήσεων και προστίμων, είτε υπαγόμενοι σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους.
3. Αποκλείεται από τη διαδικασία ανάθεσης ΔΑ.Σ.Ε. μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα ή εκ δόλου πλημμέλημα για παραβάσεις της δασικής νομοθεσίας.
4. Αποκλείονται από τη συμμετοχή στη διαδικασία ανάθεσης τα Υ.Σ.Σχη.:

α) μέλος των οποίων ή και το ίδιο έχει κηρυχθεί με απόφαση του αρμοδίου οργάνου έκπτωτο και έχει αποκλειστεί από την εκμετάλλευση δημοσίων δασών τα τρία (3) τελευταία έτη πριν από τη δημοσίευση της πρόσκλησης,
β) μέλος των οποίων εμπίπτει σε μια από τις παρακάτω περιπτώσεις:
βα) τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή έχει ενταχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και δεν τηρεί τους όρους αυτής,
ββ) έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του αναφορικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, κύριας και επικουρικής, και αυτό έχει διαπιστωθεί με δικαστική απόφαση ή διοικητική πράξη με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, αντίστοιχα. Ο λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει εφόσον το μέλος εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, προσαυξήσεων και προστίμων, είτε υπαγόμενο σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους,
βγ) έχουν εκδοθεί σε βάρος του μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από τη ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Επιθεώρησης Εργασίας πράξεις επιβολής προστίμου για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπ’ αρ. 80016/31.8.2022 απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β΄ 4629), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας.
5. Αποκλείονται από τη συμμετοχή στη διαδικασία ανάθεσης τα Υ.Σ.Σχη. στα οποία συμμετέχουν: α) Ρώσοι υπήκοοι ή φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς που έχουν την έδρα τους στη Ρωσία, β) νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς των οποίων τα δικαιώματα ιδιοκτησίας κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) οντότητες της περ. α), γ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς που ενεργούν εξ ονόματος ή κατ’ εντολή οντότητας των περ. α) και β).
6. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία ανάθεσης τα Υ.Σ.Σχη., μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου των μερών που έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα ή εκ δόλου πλημμέλημα για παραβάσεις της δασικής νομοθεσίας.
Η υποχρέωση αποκλεισμού εφαρμόζεται και όταν το πρόσωπο σε βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή άσκησης ελέγχου στο Υ.Σ.Σχη.. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά: α) στις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, στις Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες, στις προσωπικές εταιρείες (ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες) και στους διαχειριστές τους, β) στις Ανώνυμες Εταιρείες, τον διευθύνοντα σύμβουλο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τα πρόσωπα στα οποία με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει ανατεθεί το σύνολο της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας, γ) στους συνεταιρισμούς, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και, δ) στις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων και τον κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπο.

Άρθρο 24
Διαδικασία ανάθεσης

1. Το ύψος της εγγύησης συμμετοχής ορίζεται στην πρόσκληση και προσδιορίζεται σε ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) επί της προϋπολογιζόμενης αξίας της σύμβασης.
2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας συγκροτείται επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού, η οποία αποτελείται από τρία (3) μέλη.

3. Η ανάθεση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ύστερα από εισήγηση της επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα προσφορά με βάση τα κάτωθι κριτήρια:
α) το ποσοστό βιομάζας που θα απολημφθεί σε σχέση με το προβλεπόμενο στη διαχειριστική μελέτη και τη μελέτη αντιπυρικής προστασίας [συντελεστής: σαράντα τοις εκατό (40%)],
β) το χρονικό διάστημα υλοποίησης των δασοκομικών εργασιών συντήρησης και βελτίωσης του δάσους που αποβλέπουν στον καθαρισμό αυτού, σε σχέση με το απώτατο σχετικό όριο που θέτει η εγκεκριμένη διαχειριστική - αντιπυρική μελέτη [συντελεστής: σαράντα τοις εκατό (40%)], και
γ) το ποσοστό της αξίας των τιμολογίων πώλησης της απολημπτόμενης βιομάζας, το οποίο αποδίδεται στο Δημόσιο [συντελεστής: είκοσι τοις εκατό (20%)].
4. Ο ανάδοχος της σύμβασης παρέχει «εγγύηση καλής εκτέλεσης», σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%), επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης κατατίθεται μέχρι και την υπογραφή του συμφωνητικού και καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου αν ο ανάδοχος παραβιάσει τους όρους της σύμβασης. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση του Υπουργείου έναντι του αναδόχου. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης επιστρέφεται στο σύνολό της μετά την ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του συνόλου του αντικειμένου της σύμβασης. Με απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, που εκδίδεται ύστερα από αίτηση του αναδόχου, αποδεσμεύεται μέρος των εγγυήσεων, ανερχόμενο σε ποσοστό ανάλογο με την αξία των εργασιών που έχουν περαιωθεί και εγκριθεί σε κάθε στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης.

Άρθρο 25
Ενστάσεις

Κατά της απόφασης ανάθεσης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ασκηθεί ένσταση εντός δέκα (10) ημερών από την ανακοίνωση του αποτελέσματος από τους έχοντες έννομο συμφέρον υποψηφίους που συμμετείχαν στη διαδικασία ανάθεσης και αποκλείστηκαν σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας. Ο Υπουργός αποφασίζει εντός δέκα (10) ημερών. Εάν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, τεκμαίρεται η απόρριψη της ένστασης.

Άρθρο 26
Κυρώσεις λόγω μη προσήκουσας εκτέλεσης της σύμβασης

1. Αν ο ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση ή τον νόμο, κηρύσσεται έκπτωτος από τη σύμβαση. Η διαδικασία έκπτωσης κινείται αν συντρέχει μια από τις παρακάτω περιπτώσεις: α) καθυστερήσει υπαίτια, πέραν του ενός (1) μηνός, την έναρξη των εργασιών που προβλέπονται στην εγκεκριμένη διαχειριστική μελέτη, β) υπερβεί με υπαιτιότητά του, για χρόνο περισσότερο των τριών (3) μηνών, τον προβλεπόμενο στη σύμβαση χρόνο για την ολοκλήρωση των εργασιών κάθε σταδίου της εγκεκριμένης διαχειριστικής μελέτης, γ) υπερβεί με υπαιτιότητά του και κατ' επανάληψη, κατά δύο (2) μήνες, προθεσμίες που τίθενται στην εγκεκριμένη διαχειριστική μελέτη, δ) προβαίνει συστηματικά σε εργασίες που είναι κακότεχνες και δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές της εγκεκριμένης διαχειριστικής μελέτης και ε) παρεκκλίνει επανειλημμένα από τις ρυθμίσεις της εγκεκριμένης διαχειριστικής μελέτης ή παραλείπει συστηματικά την τήρηση των κανόνων ασφαλείας των εργαζομένων ή προστασίας του περιβάλλοντος.

2. Για να κινηθεί η διαδικασία έκπτωσης, η αρμόδια υπηρεσία απευθύνει τουλάχιστον δύο (2) έγγραφες προειδοποιήσεις προς τον ανάδοχο. Εάν συντρέχει λόγος έκπτωσης, κοινοποιείται στον ανάδοχο πρόσκληση της υπηρεσίας, στην οποία αναφέρονται αναλυτικά οι ενέργειες ή εργασίες στις οποίες πρέπει να προβεί ο ανάδοχος. Στην πρόσκληση τάσσεται προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα (10) ημέρες ούτε και μεγαλύτερη από τριάντα (30) ημέρες.
3. Αν η ως άνω προθεσμία παρέλθει, χωρίς ο ανάδοχος να συμμορφωθεί με την πρόσκληση της παρ. 2, κηρύσσεται έκπτωτος με απόφαση του αρμοδίου οργάνου.
4. Κατά της ως άνω απόφασης μπορεί να ασκηθεί ένσταση εντός δέκα (10) ημερών, οπότε και αναστέλλονται οι συνέπειες της έκπτωσης μέχρι να ληφθεί απόφαση από το αρμόδιο όργανο, ο δε ανάδοχος υποχρεούται να συνεχίσει τις εργασίες που προσδιορίζονται στην πρόσκληση. Αν κατά της απόφασης έκπτωσης δεν ασκηθεί εμπρόθεσμα ένσταση ή αν απορριφθεί η ένσταση από το αρμόδιο όργανο, η έκπτωση καθίσταται οριστική.
5. Αν η έκπτωση καταστεί οριστική, ο ανάδοχος αποβάλλεται από το έργο και η σύμβαση εκκαθαρίζεται το συντομότερο δυνατό.
6. Κατά του οριστικά έκπτωτου αναδόχου επέρχονται αθροιστικά οι εξής συνέπειες, για την επέλευση των οποίων μεριμνά αμελλητί η αρμόδια υπηρεσία:
α) καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου, ως ποινική ρήτρα, η εγγύηση καλής εκτέλεσης,
β) ο ανάδοχος αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαγωνιστικές διαδικασίες του παρόντος για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών.

Άρθρο 27
Επιδότηση αναδόχων/Δικαιώματα ρύπων

1. Τα Υβριδικά Συνεργατικά Σχήματα (Υ.Σ.Σχη.) και οι Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας που έχουν αναλάβει τη διαχείριση και εκμετάλλευση δασών ή διαχειριστικών μονάδων λαμβάνουν ετήσια επιδότηση με βάση τα έσοδα από τους πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων. Το ποσό της επιδότησης υπολογίζεται ως ποσοστό των εσόδων πώλησης της βιομάζας που απολαμβάνεται πολλαπλασιαζόμενο με τον συντελεστή που ορίζεται ανά είδος βιομάζας σε συνδυασμό με τον συντελεστή δυσκολίας διαχείρισης των δασών ή διαχειριστικών μονάδων που έχουν αναλάβει οι ανωτέρω φορείς.
2. Το ύψος της επιδότησης που ορίζεται στην πρόσκληση του άρθρου 21 δεν μεταβάλλεται μέχρι τη λήξη της διάρκειας της ανάθεσης.

Άρθρο 28
Αντισταθμιστικό/Ανταποδοτικό όφελος

1. Ποσοστό των καυσόξυλων που παράγονται από τους αναδόχους της ανωτέρω διαδικασίας, το οποίο καθορίζεται στην πρόσκληση του άρθρου 21, διατίθεται με χαμηλό τίμημα σε αποδεδειγμένα μόνιμους κατοίκους των τοπικών κοινοτήτων των περιοχών διαχείρισης και εκμετάλλευσης, με προτεραιότητα τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.
2. Η διάθεση της ποσότητας που αναλογεί σε κάθε δικαιούμενο πραγματοποιείται με κατ' οίκον παράδοση από τα Υβριδικά Συνεργατικά Σχήματα (Υ.Σ.Σχη.) ή τους Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας (ΔΑ.Σ.Ε.).
3. Ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) επί των προ του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας εσόδων ενός Υ.Σ.Σχη. ή ενός ΔΑ.Σ.Ε. από τη διαχείριση των δασών στο πλαίσιο της διαδικασίας του

άρθρου 22 διατίθεται στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) που είναι εντός ή πλησίον των οικείων περιοχών διαχείρισης και εκμετάλλευσης. Οι Ο.Τ.Α. αυτοί προβαίνουν σε αντίστοιχη μείωση των δημοτικών τελών που επιβάλλουν σε βάρος των μονίμων κατοίκων των τοπικών κοινοτήτων των περιοχών αυτών.

Άρθρο 29
Έλεγχος της αποληπτόμενης βιομάζας και της μεταφοράς της

1. Το ποσό της επιδότησης του άρθρου 27 καταβάλλεται μετά από τον έλεγχο και την πιστοποίηση της βιομάζας που απολήφθηκε και των ειδών αυτής, σύμφωνα με τα αντίστοιχα τιμολόγια πώλησης. Ο έλεγχος του πρώτου εδαφίου διενεργείται από ελεγκτές που έχουν εγγραφεί στο μητρώο της παρ. 2, ή από οικονομικό φορέα στον οποίο ανατίθεται η πιστοποίηση αυτή σε συνεργασία με τη Δασική Υπηρεσία και δεν επεμβαίνει σε θέματα αρμοδιότητας της Φορολογικής Διοίκησης.
2. Συστήνεται Μητρώο Πιστοποιημένων Ελεγκτών που πιστοποιούν και βεβαιώνουν τις ποσότητες βιομάζας που παράγονται από κάθε ανάδοχο.
3. Ο έλεγχος της μεταφοράς της κάθε είδους βιομάζας που απολαμβάνεται από τα δάση ή τις διαχειριστικές μονάδες διενεργείται και από μεικτά κλιμάκια της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και οργάνων της Ελληνικής Αστυνομίας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους ή άλλων προς τούτο αρμοδίων οργάνων.

Άρθρο 30
Μεταφορά δασεργατών και ενεργοποίηση Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας σε περίπτωση δασικής πυρκαγιάς ή άλλης φυσικής καταστροφής

1. Σε περίπτωση συνδρομής περιστατικού πυρκαγιάς ή άλλης φυσικής καταστροφής εντός δασικού χαρακτήρα εκτάσεων, που επιβάλλει τη μεταφορά δασεργατών ή την ενεργοποίηση ενός Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας σε περιοχή εκτός της έδρας της, με σκοπό την άμεση αντιμετώπιση της φυσικής καταστροφής, οι πάροχοι υπηρεσιών μεταφοράς παρέχουν προτεραιότητα στην εξυπηρέτηση των αναγκών μεταφοράς του ανωτέρω προσωπικού και στην άμεση εξυπηρέτηση κάθε σχετικού αιτήματος, κατόπιν έκδοσης απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση του Γενικού Διευθυντή Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος.
2. Η περιοχή, ο σκοπός και η διάρκεια της μετακίνησης της παρ. 1 διαπιστώνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν εισήγησης του Γενικού Διευθυντή Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος.

Άρθρο 31
Διαχειριστικές μελέτες - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 63 του ν.δ. 86/1969

Στο άρθρο 63 του ν.δ. 86/1969 (Α΄ 7), περί δασοπονικών μελετών, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:
«3. Η διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων πραγματοποιείται με βάση διαχειριστικές μελέτες, οι τεχνικές προδιαγραφές σύνταξης των οποίων εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 32
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα δικαιολογητικά εγγραφής στο Μητρώο της παρ. 9 του άρθρου 20, οι διαδικασίες, οι τεχνικές λεπτομέρειες, καθώς και άλλο ζήτημα για την εφαρμογή του ανωτέρω άρθρου.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι ειδικότερες διαδικασίες, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές, το ελάχιστο ποσοστό της περ. δ) της παρ. 3 του άρθρου 21 και οικονομικές λεπτομέρειες εφαρμογής του ανωτέρω άρθρου.
3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι ειδικότερες διαδικασίες, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων 24 και 26.
4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προϋποθέσεις, εξειδικεύονται τα κριτήρια επιδότησης και ρυθμίζονται λεπτομέρειες για τον καθορισμό του συντελεστή δυσκολίας διαχείρισης των δασών και διαχειριστικών μονάδων του άρθρου 27.
5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ένταξης στο μητρώο της παρ. 2 του άρθρου 29, καθώς και ο τρόπος και το ύψος της αμοιβής των Πιστοποιημένων Ελεγκτών.
6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται οι ειδικότερες διαδικασίες, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου 29.
7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται η αμοιβή του δραστηριοποιούμενου σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 30 προσωπικού, οι αποζημιώσεις που αφορούν στη μεταφορά και τη διαμονή του προσωπικού και του αναγκαίου εξοπλισμού του, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του ανωτέρω άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 33
Εκτάσεις γεωργικώς καλλιεργούμενες πριν από την 1η Ιανουαρίου 1965 - Προσθήκη παρ. 1α στο άρθρο 22 του ν. 4061/2012

Στο άρθρο 22 του ν. 4061/2012 (Α΄ 66), περί μη προβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου, προστίθεται παρ. 1α ως εξής:
«1α. Εκτάσεις γεωργικώς καλλιεργούμενες πριν την 1η Ιανουαρίου 1965, που διατηρούν τη χρήση τους, οι οποίες συμπεριελήφθησαν εντός περιγραμμάτων δημοσίων δασών μεταβιβασθέντων με πράξεις της Διοίκησης κατά πλήρη κυριότητα σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι οποίοι δεν άσκησαν διακατοχικές πράξεις, θεωρείται ότι ουδέποτε μεταβιβάστηκαν στους Ο.Τ.Α., διατηρουμένου του δικαιώματος κυριότητας υπέρ των ιδιοκτητών τους.»

Άρθρο 34
Ανανέωση των συμβάσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού που προσελήφθη για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν μετά τις δασικές πυρκαγιές του 2021 και 2023, με παράταση ή επαναπρόσληψη

1. Η χρονική διάρκεια των συμβάσεων με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.) των υπαλλήλων κλάδων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), που προσελήφθησαν σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4765/2021 (Α΄ 6) για την εκτέλεση των αναγκαίων αντιπλημμυρικών έργων και των έργων αποκατάστασης υποδομών, με σκοπό την αντιμετώπιση των αναγκών που προέκυψαν μετά τις πυρκαγιές του έτους 2023, σε φορείς του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και συγκεκριμένα στις περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Μακεδονίας - Θράκης, Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων, Αιγαίου και Αττικής, δύναται να παραταθούν και για όσους έχουν λήξει οι συμβάσεις τους να επαναπροσληφθούν για επιπλέον δώδεκα (12) μήνες, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, για την ολοκλήρωση των αναγκαίων αντιπλημμυρικών έργων και των έργων αποκατάστασης υποδομών. Οι ανωτέρω συμβάσεις δεν μετατρέπονται σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.
2. Οι υπάλληλοι που προσελήφθησαν ως Ι.Δ.Ο.Χ. κλάδων ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ για την εκτέλεση των αναγκαίων αντιπλημμυρικών έργων και των έργων αποκατάστασης υποδομών, καθώς και για την αντιμετώπιση των αναγκών που προέκυψαν μετά τις πυρκαγιές του έτους 2021, σε φορείς που εδρεύουν εντός των διοικητικών ορίων των Περιφερειακών Ενοτήτων Δυτικής Αττικής, Ανατολικής Αττικής και Κεντρικού Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής, των Περιφερειακών Ενοτήτων Αχαΐας και Ηλείας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και των Περιφερειακών Ενοτήτων Αρκαδίας και Λακωνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, δύναται να επαναπροσληφθούν στους φορείς που είχαν προσληφθεί, για χρονικό διάστημα που δεν ξεπερνά τη συμπλήρωση είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την αρχική σύμβαση, σύμφωνα με το άρθρο 6 του π.δ. 164/2004 (Α΄ 164).

Άρθρο 35
Παράταση λειτουργίας δραστηριοτήτων - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 52 ν. 4280/2014

Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α΄ 159), περί εγκρίσεων της δασικής νομοθεσίας, παρατείνεται, στο ίδιο εδάφιο προστίθεται η λέξη «υφιστάμενες» στις ανεξάρτητες μηχανικές εγκαταστάσεις, και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:
«8. Χιονοδρομικά κέντρα, υφιστάμενες εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τη λειτουργία χιονοδρομικών κέντρων, καθώς και υφιστάμενες ανεξάρτητες μηχανικές εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα, όπως κρεμαστοί ή σχοινοκίνητοι σχοινοσιδηρόδρομοι και παρεμφερή μέσα, που βρίσκονται σε εκτάσεις που διαχειρίζεται η δασική υπηρεσία και δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη δασική νομοθεσία έγκριση, ακόμη και εάν δεν λειτουργούν, λαμβάνουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2025, την έγκριση της παρ. 2 ή την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τις εκτάσεις της κατηγορίας α΄ της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 998/1979, με την επιφύλαξη της παρ. 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Στις ως άνω εκτάσεις επιτρέπεται και η επέκταση των χιονοδρομικών κέντρων και των εγκαταστάσεων που περιγράφονται στο πρώτο εδάφιο του παρόντος, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α΄ 289). Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων

αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, που έχουν εκδοθεί πριν την προβλεπόμενη από την δασική νομοθεσία έγκριση. Εφόσον εκδοθεί η προβλεπόμενη από τη δασική υπηρεσία έγκριση ή πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, οι πράξεις παύουν να ισχύουν.»

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4685/2020

Άρθρο 36
Πρόβλεψη για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και για την αντιμετώπιση περιστατικών σύγκρουσης άγριας πανίδας και ανθρώπου - Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 27 του ν. 4685/2020

1. Η παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 4685/2020 (Α΄ 92), περί του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α), τροποποιείται ως προς τον σκοπό του, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:
«4. Ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. έχει ως σκοπό την εφαρμογή της πολιτικής που χαράσσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την προώθηση και υλοποίηση δράσεων αειφόρου ανάπτυξης και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.»
2. Στο άρθρο 27 του ν. 4685/2020 προστίθεται παρ. 9 ως εξής:
«9. Ο ν. 1421/1984 (Α΄ 27), περί εισαγωγής, κατοχής και χρήσης ειδικών όπλων αναισθητοποίησης ή ευθανασίας των ζώων και η περ. θ της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2168/1993 (Α΄ 147), περί όπλων και συσκευών ειδικού τύπου που χρησιμοποιούνται για την αναισθητοποίηση, εκδίωξη, ακινητοποίηση ή ανώδυνη θανάτωση ζώων, εφαρμόζεται και για τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α..»

Άρθρο 37
Ρυθμίσεις για το προσωπικό του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 32 ν. 4685/2020

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4685/2020 (Α΄ 92), περί πρόσληψης του προσωπικού του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.), αντικαθίσταται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α στελεχώνεται από υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι οποίοι διέπονται για θέματα της υπηρεσιακής τους κατάστασης από τις διατάξεις που ισχύουν για τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. του Δημοσίου και από μόνιμους δημοσίους υπαλλήλους που αποσπώνται σε αυτόν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, καταλαμβάνουν δε αντίστοιχες οργανικές θέσεις. Η πλήρωση των θέσεων γίνεται με διορισμό μέσω του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133) περί επιτελικού κράτους και τον ν. 4765/2021 (Α΄ 6), περί εκσυγχρονισμού του συστήματος προσλήψεων στον δημόσιο τομέα και ενίσχυσης του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού, με βάση τα τυπικά προσόντα του π.δ. 85/2022 (Α΄ 232) και του Οργανισμού του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α..»

2. Οι αποσπάσεις των μονίμων δημοσίων υπαλλήλων που ανήκουν οργανικά σε φορείς του δημόσιου τομέα, της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143) και οι οποίοι υπηρετούν στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. βάσει της παρ. 3 του άρθρου 43 του ν. 4685/2016 (Α΄ 79), παρατείνονται αυτοδικαίως έως δύο (2) έτη από τη λήξη της απόσπασής τους.

Άρθρο 38
Αναγνώριση του ιδρύματος με την επωνυμία «Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας» ως Εθνικού Μουσείου Φυσικής Ιστορίας

1. Το ίδρυμα με την επωνυμία «Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας», η σύσταση του οποίου εγκρίθηκε με το υπ' αρ. 2/1964 βασιλικό διάταγμα (Α΄ 1) (εφεξής το «Μουσείο»), αναγνωρίζεται ως «Εθνικό Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Ελλάδας», με σκοπό την προβολή της χώρας στον τομέα των φυσικών επιστημών, την ενίσχυση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και έρευνας και την καλλιέργεια πνεύματος σεβασμού της φύσης, μέσω της προώθησης και ανάδειξης, εντός και εκτός Ελλάδας, των επιστημονικών, ερευνητικών και εκπαιδευτικών δράσεων και συνεργασιών και της αξιοποίησης των συλλογών του.
2. Με συμβάσεις που υπογράφονται μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αφενός και του Μουσείου αφετέρου, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας καλύπτει το κόστος εισόδου και το κόστος της παροχής εκπαιδευτικών προγραμμάτων προς συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες. Με τις συμβάσεις του πρώτου εδαφίου καθορίζονται και όλες οι σχετικές λεπτομέρειες.
3. Το Μουσείο υποβάλλει προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έως την 31η Ιανουαρίου κάθε έτους, ετήσια έκθεση πεπραγμένων που αφορά στην παρουσίαση των δραστηριοτήτων του κατά το προηγούμενο έτος.
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προσδιορίζονται οι κοινωνικές ομάδες της παρ. 2, και καθορίζονται η διαδικασία υποβολής της έκθεσης της παρ. 3 και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄
ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΑΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΑΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

Άρθρο 39
Ορισμοί

Για τις ανάγκες του παρόντος χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι ορισμοί:
α) «Αστική πολιτική»: το σύνολο των στρατηγικών και επιχειρησιακών κατευθύνσεων, ρυθμίσεων, δράσεων και μέτρων που συντελούν στη βιώσιμη, αναπτυξιακή, ομαλή συνύπαρξη και συνεργασία όλων των στοιχείων που διαμορφώνουν και συνθέτουν έναν αστικό χώρο, ιδίως χρήσεων,

λειτουργιών, κτιρίων, υποδομών και ανθρωπίνου κεφαλαίου. Στόχος της είναι η επίλυση προβλημάτων υποβάθμισης του κτιριακού αποθέματος, των δημόσιων χώρων και υποδομών, της τάσης απομάκρυνσης κατοίκων, της μείωσης της οικονομικής δραστηριότητας, της χαμηλής αισθητικής ποιότητας, της κατασκευαστικής αρτιότητας και ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος και γενικότερα, της υποβάθμισης του ανθρωπογενούς, κοινωνικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Μέρος της αστικής πολιτικής αποτελούν επιμέρους τομεακές εθνικές στρατηγικές και σχέδια δράσης του παρόντος, καθώς και η Εθνική Στρατηγική για το Περπάτημα του άρθρου 78 του ν. 4986/2022 (Α΄ 204).

β) «Αστική ανθεκτικότητα»: η ικανότητα μιας πόλης μέσω των παραγόντων που τη συνθέτουν, ιδίως κατοίκων, κοινοτήτων, θεσμών, επιχειρήσεων και δομών, να επιβιώνουν, να προσαρμόζονται και να εξελίσσονται ανεξάρτητα από τις χρόνιες πιέσεις και τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που αντιμετωπίζουν, λειτουργώντας ως ενιαίο σύστημα.

γ) «Σχέδια Αστικής Ανθεκτικότητας»: τα στρατηγικά σχέδια με τα οποία: α) γίνεται η διάγνωση του βαθμού ανθεκτικότητας μιας πόλης, β) περιγράφονται οι προτεραιότητες πολιτικής και οι διατομεακές συνεργασίες για την ενίσχυση της αστικής ανθεκτικότητας, γ) καθορίζεται ένα συνεκτικό και ρεαλιστικό σχέδιο χωρικών παρεμβάσεων, δράσεων και συνεργασιών για την πόλη, με στόχο την αντιμετώπιση προκλήσεων στα υπάρχοντα προβλήματα, καθώς και των προβλημάτων που ενδέχεται να προκύψουν στο μέλλον, όπως η αντιμετώπιση της κλιματικής απορρύθμισης, οι προβληματικές υποδομές, το γερασμένο κτιριακό απόθεμα, η μικροκλιματική υποβάθμιση, η ενεργειακή ανεπάρκεια, η προβληματική κοινωνική συνοχή, και δ) περιγράφονται το πρόγραμμα και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και αναπροσαρμογής.

Άρθρο 40
Έγκριση αστικής πολιτικής

Η αστική πολιτική είναι πενταετής και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης στον διαδικτυακό τόπο «www.opengov.gr» για τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες.

Άρθρο 41
Ελάχιστο περιεχόμενο τομεακών εθνικών στρατηγικών και σχεδίων δράσης για θέματα αστικής διαχείρισης

Οι τομεακές εθνικές στρατηγικές και τα σχέδια δράσης για θέματα αστικής διαχείρισης περιλαμβάνουν τουλάχιστον: α) ανάλυση σκοπού, στόχων και κατευθυντήριων αρχών της στρατηγικής, β) προσδιορισμό των θεματικών πεδίων και τομέων προτεραιότητας που χρήζουν μέτρων προσαρμογής, γ) άξονες, μέτρα, χρονοδιάγραμμα, δείκτες παρακολούθησης, ορισμό επισπεύδοντος φορέα, συγκεκριμενοποίηση τυχόν άλλων συναρμόδιων φορέων, δ) προκαταρκτική εκτίμηση του κόστους προσαρμογής, ε) ενσωμάτωση πολιτικών προσαρμογής σε ευρύτερες πολιτικές, στ) διεθνή διάσταση της πολιτικής προσαρμογής και ζ) προτάσεις για δράσεις ευαισθητοποίησης, εκπαίδευσης και έρευνας.

Άρθρο 42
Εθνική Στρατηγική Αστικής Ανθεκτικότητας

1. Η Εθνική Στρατηγική Αστικής Ανθεκτικότητας (Ε.Σ.Α.Α.) είναι πενταετής και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης στον διαδικτυακό τόπο «www.opengov.gr» για δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες.
2. Για τον αποτελεσματικότερο συντονισμό της διαδικασίας εκπόνησης και επικαιροποίησης της Ε.Σ.Α.Α. δύναται να συστήνεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ομάδα Ανθεκτικότητας, με τη συμμετοχή στελεχών των αρμόδιων γενικών γραμματειών του Υπουργείου.
3. Η εκπόνηση της Ε.Σ.Α.Α. δύναται να χρηματοδοτείται από πόρους του Πράσινου Ταμείου, μέσω του προγράμματος δράσεων περιβαλλοντικού ισοζυγίου υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 43
Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση του Οικιστικού Αποθέματος

1. Η Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση του Οικιστικού Αποθέματος (Ε.Σ.Δ.Ο.Α.) είναι πενταετής και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης στον διαδικτυακό τόπο «www.opengov.gr» για δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες.
2. Για τον αποτελεσματικότερο συντονισμό της διαδικασίας εκπόνησης και επικαιροποίησης της Ε.Σ.Δ.Ο.Α. δύναται να συστήνεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Ομάδα Διαχείρισης του Οικιστικού Αποθέματος με τη συμμετοχή στελεχών της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και εκπροσώπων του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.
3. Η εκπόνηση της Ε.Σ.Δ.Ο.Α. δύναται να χρηματοδοτείται από πόρους του Πράσινου Ταμείου, μέσω του προγράμματος δράσεων περιβαλλοντικού ισοζυγίου υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 44
Εθνικό Σχέδιο για την Προσβασιμότητα με έμφαση στην Κλιματική Αλλαγή Αποθέματος

1. Το Εθνικό Σχέδιο για την Προσβασιμότητα με Έμφαση στην Κλιματική Αλλαγή (Ε.Σ.Π.Ε.Κ.Α.) εγκρίνεται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης στον διαδικτυακό τόπο «www.opengov.gr» για δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες.
2. Το Ε.Σ.Π.Ε.Κ.Α. καλύπτει χρονική περίοδο δέκα (10) τουλάχιστον ετών, αξιολογείται τουλάχιστον ανά πενταετία από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αναθεωρείται, εφόσον απαιτείται, με τη διαδικασία της παρ. 1.
3. Η εκπόνηση του Ε.Σ.Π.Ε.Κ.Α. δύναται να χρηματοδοτείται από πόρους του Πράσινου Ταμείου, μέσω του προγράμματος δράσεων περιβαλλοντικού ισοζυγίου υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 45
Εκπόνηση Σχεδίων Αστικής Ανθεκτικότητας

1. Μέχρι την 31η Μαΐου 2025 οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού συντάσσουν Σχέδια Αστικής Ανθεκτικότητας (Σ.Α.Α.).
2. Τα Σ.Α.Α., καθώς και τα έργα που υποδεικνύονται από αυτά δύνανται να χρηματοδοτούνται από πόρους του Πράσινου Ταμείου, μέσω του προγράμματος δράσεων περιβαλλοντικού ισοζυγίου υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας ή της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας, κατά περίπτωση, καθορίζονται οι προδιαγραφές, οι όροι και οι τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση των Σ.Α.Α., ο χρόνος επικαιροποίησης αυτών, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 46
Στάθμευση ποδηλάτων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 26Α στον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό

Στον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό (ν. 4067/2012, Α΄ 79, διόρθωση σφάλματος Α΄ 99) προστίθεται άρθρο 26Α ως εξής:

«Άρθρο 26Α
Στάθμευση ποδηλάτων

1. Για την εφαρμογή του παρόντος το «ποδήλατο» ορίζεται σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 376663/28.11.2022 απόφασης του Υφυπουργού Υποδομών και Μεταφορών (Β΄ 6205), όπως εκάστοτε ισχύει.
Η τυπική θέση στάθμευσης ποδηλάτου έχει ελάχιστες διαστάσεις:
α) (0.60 x 2.00) μέτρα, με ελεύθερο χώρο ελιγμών 1.75 στη μικρή διάσταση ή 0.30 μέτρα στη μεγάλη διάσταση και μπορεί να τοποθετείται σε σειρά σύμφωνα με το σχήμα του Παραρτήματος Α.
β) (1.20 x 1.40) μέτρα αν τοποθετείται υπό γωνία, με ελεύθερο χώρο ελιγμών 1.00 στη μικρή διάσταση ή 0.30 μέτρα στη μεγάλη διάσταση και μπορεί να τοποθετείται σε σειρά σύμφωνα με το σχήμα του Παραρτήματος Β΄.
2. Σε περίπτωση δημιουργίας πολλών θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων αυτή μπορεί να γίνεται και καθ' ύψος, εφόσον το επιτρεπόμενο ύψος του χώρου στάθμευσης το επιτρέπει, με ελάχιστο ελεύθερο ύψος ανά στάθμη εξυπηρέτησης 1.20 μέτρα.
3. Οι θέσεις στάθμευσης ποδηλάτων μπορούν να κατασκευάζονται επί των προκηπίων, των ακαλύπτων χώρων και μέσα στις ελάχιστες αποστάσεις Δ ή δ του υποχρεωτικού ακαλύπτου, στους υπόγειους χώρους των κτιρίων και στις επεκτάσεις αυτών, εντός του χώρου της πυλωτής στους ισογείους χώρους των κτισμάτων.
4. Οι παραπάνω θέσεις δεν προσμετρώνται στον συντελεστή δόμησης, ούτε στον υπολογισμό της επιτρεπόμενης κάλυψης του οικοπέδου. Όταν δεσμεύουν χώρο των προκηπίων και των ακάλυπτων χώρων, συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης σύμφωνα με το άρθρο 17.

5. Όταν σε νεοαναγειρόμενες οικοδομές εξασφαλίζονται περισσότερες από πέντε (5) θέσεις στάθμευσης ποδηλάτων, σε οποιαδήποτε επιτρεπόμενη θέση σύμφωνα με το παρόν, προσαυξάνεται κατά δέκα τοις εκατό (10%) η δυνατότητα επέκτασης υπογείων ορόφων, όπως καθορίζεται στην περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 17.
6. Δεν απαιτείται συμβολαιογραφική δέσμευση των θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων.
7. Οι θέσεις στάθμευσης ποδηλάτων μπορούν να έχουν αναμονές για τοποθέτηση πρίζας για στάθμευση και φόρτιση ηλεκτρικών ποδηλάτων.
8. Το παρόν εφαρμόζεται και σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια, σε περιοχές εκτός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου, καθώς και σε υφιστάμενους οικισμούς χωρίς εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο.
9. Με προεδρικό διάταγμα, μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται ο απαιτούμενος αριθμός θέσεων στάθμευσης μοτοσυκλετών, μοτοποδηλάτων και ποδηλάτων αναλόγως των χρήσεων και του μεγέθους των κτιρίων, με υποχρεωτική εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2027.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 47
Προσβασιμότητα χωρίς φραγμούς για τα άτομα με αναπηρία και τα εμποδιζόμενα άτομα - Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη περ. δ) στην παρ. 5 του άρθρου 26 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού

1. Η προθεσμία του δευτέρου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 26 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ΝΟΚ, ν. 4067/2012, Α΄ 79, διόρθωση σφάλματος Α΄ 99), για την ολοκλήρωση των απαραίτητων διαμορφώσεων όσον αφορά την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, παρατείνεται, στο τέλος του ίδιου εδαφίου, αφαιρείται η πρόβλεψη περί αυθαιρεσίας, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:
«4. Στα υφιστάμενα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κτίρια, που στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), ή έχουν χρήσεις συνάθροισης κοινού, όπως χώροι συνεδρίων, εκθέσεων, μουσείων, συναυλιών, αθλητικών ή πολιτιστικών συγκεντρώσεων, ναοί, θέατρα, κινηματογράφοι, εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφενεία, κέντρα διασκέδασης, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, αίθουσες αναμονής επιβατών, τράπεζες, ανταλλακτήρια, χώροι προσωρινής διαμονής, εκπαίδευσης, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, δικαιοσύνης και σωφρονισμού, γραφείων και εμπορίου, βιομηχανίας και βιοτεχνίας, καθώς και στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και πρατηρίων καυσίμων, επιβάλλεται να γίνουν οι απαραίτητες διαμορφώσεις, ώστε οι λειτουργικοί χώροι τους να είναι προσπελάσιμοι από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα.
Οι διαμορφώσεις που αναφέρονται στην παρούσα γίνονται σύμφωνα με τις τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών της απόφασης της παρ. 9 και ολοκληρώνονται μέχρι την 31η.5.2024, με την επιφύλαξη της παρ. 10 για τα κτίρια όπου στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), με την προϋπόθεση ότι δεν θίγεται ο φέρων οργανισμός του κτιρίου. Η αναστολή των κυρώσεων ισχύει αναδρομικά από την 1η.1.2021. Για τα κτίρια όπου στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 η αναστολή των κυρώσεων ισχύει σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 10.
Στις περιπτώσεις που δεν υφίσταται απαιτούμενη συναίνεση των συνιδιοκτητών, οι ανωτέρω διαμορφώσεις δύναται να πραγματοποιηθούν από τον ενδιαφερόμενο και με δαπάνες του, χωρίς τη συναίνεση των λοιπών συνιδιοκτητών, κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων στον Κανονισμό του

κτιρίου, κατόπιν απόφασης της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), που εκδίδεται μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία συνοδεύεται από:

α) πρόσκληση των λοιπών συνιδιοκτητών για τη διατύπωση απόψεων προς την Επιτροπή, τα αποδεικτικά κοινοποίησής της,

β) τεχνική έκθεση μηχανικού, με την οποία τεκμηριώνεται ότι η προτεινόμενη διαμόρφωση δεν παρεμποδίζει τη λειτουργία των κοινόχρηστων μερών της πολυκατοικίας και των ιδιοκτησιών και

γ) μελέτη στατικής επάρκειας, που αποδεικνύει τη στατική επάρκεια του κτιρίου μετά τις προβλεπόμενες διαμορφώσεις. Αν από την μελέτη στατικής επάρκειας προκύψει ότι απαιτούνται στατικές ενισχύσεις, αυτές πραγματοποιούνται μονομερώς με δαπάνη του ενδιαφερομένου, με την προϋπόθεση ότι οι επεμβάσεις αυτές περιορίζονται εντός του χώρου που έχει την υποχρέωση διαμορφώσεων.

Ειδικά για τα υφιστάμενα κτίρια που μνημονεύονται στην παρούσα, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η πρόβλεψη ανελκυστήρα με τις ελάχιστες εσωτερικές διαστάσεις θαλάμου που προβλέπει το πρότυπο ΕΛΟΤ-ΕΝ 81-70 «Κανόνες ασφάλειας για την κατασκευή και την εγκατάσταση ανελκυστήρων - Ειδικές εφαρμογές για ανελκυστήρες επιβατών και αγαθών - Μέρος 70: Προσιτότητα σε ανελκυστήρες ατόμων περιλαμβανομένων και ατόμων με ειδικές ανάγκες» για έναν χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου και ενός τουλάχιστον προσβάσιμου σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα χώρου υγιεινής με κοινή χρήση ανδρών/γυναικών. Υφιστάμενα κτίρια με χρήσεις εμπορίου και γραφείων, εκτός των κτιρίων που στεγάζουν γραφεία υπηρεσιών του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου φορέα, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας, καθώς και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος με ανάπτυγμα τραπεζοκαθισμάτων στον εσωτερικό ή εξωτερικό χώρο, με μικτό εμβαδόν μικρότερο από εκατό (100) τ.μ. μπορούν να εξαιρεθούν μόνο από την υποχρέωση δημιουργίας προσβάσιμων χώρων υγιεινής για το κοινό, εφόσον αυτό προκαλεί δυσανάλογη επιβάρυνση στους ιδιοκτήτες τους.

Ειδικότερα θέματα που αφορούν στην προσαρμογή των παραπάνω κτιρίων ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.»

2. Στις εξαιρέσεις της παρ. 5 του άρθρου 26 του ΝΟΚ, περί υποχρέωσης διαμορφώσεων για τη διασφάλιση φυσικής πρόσβασης χρηστών αναπηρικού αμαξιδίου, προστίθεται περ. δ) ως εξής:

«δ) ήδη εγκατεστημένες δραστηριότητες σε υφιστάμενα κτίρια, εφόσον παρέχουν στο κοινό τις υπηρεσίες τους μέσω εναλλακτικών τρόπων, όπως αυτοί εξειδικεύονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 48
Εγκατάσταση ανελκυστήρα και αναβατορίου - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 27 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού

Στην παρ. 2 του άρθρου 27 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ΝΟΚ, ν. 4067/2012, Α΄ 79, διόρθωση σφάλματος Α΄ 99), περί κατασκευής ανελκυστήρων, κατά παρέκκλιση: α) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται και διαμορφώνεται ως περ. Α, β) το τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται και διαμορφώνεται ως περ. Β΄, γ) το πέμπτο εδάφιο διαμορφώνεται ως περ. Γ΄, δ) στο τέλος του τελευταίου εδαφίου προστίθεται η φράση «και απαιτείται πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης της πολυκατοικίας με πλειοψηφία του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του συνόλου των ψήφων κατά το άρθρο 11 του ν. 3209/2003 (Α΄ 304)» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια που δεν διαθέτουν ανελκυστήρα και κατά τον χρόνο ανέγερσης τους δεν ήταν υποχρεωτική η κατασκευή του επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος και των ειδικών όρων δόμησης της περιοχής, κατασκευή ανελκυστήρα ή άλλων μηχανικών μέσων κάλυψης υψομετρικών διαφορών και του χώρου πρόσβασης σε αυτά, με απαραίτητη προϋπόθεση τη σύνταξη ή ενημέρωση της Ταυτότητας Κτιρίου.
Για διατηρητέα κτίρια και παραδοσιακούς οικισμούς απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής.
Α. Όπου στην παρ. 2 του άρθρου 26 η προσαρμογή του κτιρίου είναι υποχρεωτική, αν απαιτείται η κατασκευή ανελκυστήρα ή άλλων μηχανικών μέσων κάλυψης υψομετρικών διαφορών και του χώρου πρόσβασης σε αυτά, η κατασκευή αυτών είναι υποχρεωτική, χωρίς τη συναίνεση της πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών με δαπάνες του υπόχρεου ή των υπόχρεων, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης και κανονισμού, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού του κτιρίου.
Β. Αν δεν είναι υποχρεωτική η προσαρμογή του κτιρίου, η κατασκευή ανελκυστήρα είναι δυνατή χωρίς τη συναίνεση της πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών, με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), που εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία συνοδεύεται από αποδεδειγμένη πρόσκληση διατύπωσης απόψεων των λοιπών συνιδιοκτητών προς την Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας.
Γ. Αντίστοιχα σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια κατοικίας που δεν διασφαλίζουν προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης και κανονισμού, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού πολυκατοικίας, η τοποθέτηση διάταξης (ράμπας ή αναβατορίου), που διασφαλίζει την πρόσβαση στα άτομα αυτά από το πεζοδρόμιο στους εξωτερικούς κοινόχρηστους χώρους, καθώς και στους λοιπούς εσωτερικούς κοινόχρηστους χώρους του ισογείου και των λοιπών ορόφων υπέρ και υπό αυτό, εφόσον διαμένουν ως ιδιοκτήτες ή ένοικοι στα παραπάνω κτίρια, με απαραίτητη προϋπόθεση την εξασφάλιση της ασφάλειας των χρηστών, τη σύνταξη ή ενημέρωση της Ταυτότητας Κτιρίου και την κάλυψη των εξόδων κατασκευής από τα ενδιαφερόμενα άτομα.
Η τοποθέτηση αναβατορίου για την κάλυψη υψομετρικών διαφορών υπέρ του ενός ορόφου γίνεται βάσει τεχνικής μελέτης και ως προς μεν τη διαστασιολόγηση ακολουθεί τις τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών της απόφασης της παρ. 9 του άρθρου 26 του παρόντος νόμου, ως προς δε τη διαδικασία τοποθέτησης, αδειοδότησης και συντήρησης, ισχύουν τα αντίστοιχα που αφορούν σε ανελκυστήρες και απαιτείται πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης της πολυκατοικίας με πλειοψηφία του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του συνόλου των ψήφων κατά το άρθρο 11 του ν. 3209/2003 (Α΄ 304).»

Άρθρο 49
Εθνικό σήμα προσβασιμότητας - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 27Α στον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό

Στον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό (ν. 4067/2012, Α΄ 79 , διόρθωση σφάλματος Α΄ 99) προστίθεται άρθρο 27Α ως εξής:

«Άρθρο 27Α
Εθνικό σήμα προσβασιμότητας

1. Θεσπίζεται «Εθνικό Σήμα Προσβασιμότητας» για την προαγωγή της προσβασιμότητας σε χώρους και εγκαταστάσεις όπου διασφαλίζεται η δυνατότητα πρόσβασης και προσβασιμότητα σε όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα βάσει των άρθρων 26 και 27.
2. Το «Εθνικό Σήμα Προσβασιμότητας» είναι σήμα με ειδικό λογότυπο που χορηγείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με το οποίο πιστοποιείται ότι ένας χώρος πληροί τις προϋποθέσεις της παρ. 1.
3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προδιαγραφές για τις παρεχόμενες υπηρεσίες και οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των εγκαταστάσεων της παρ. 1, η μορφή και ο τύπος του Εθνικού Σήματος Προσβασιμότητας, η διάρκεια ισχύος του και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
4. Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Πολιτισμού, καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές για την προσβασιμότητα σε διατηρητέα κτίρια και κτίρια που είναι χαρακτηρισμένα ως μνημεία, παραδοσιακούς οικισμούς, αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους.
5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προδιαγραφές, οι όροι και οι τεχνικές οδηγίες για την πρόσβαση ατόμων με αναπηρία στο φυσικό περιβάλλον, ιδίως σε παραλίες, όχθες και παρόχθιες ζώνες, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται οι προδιαγραφές, οι όροι και οι τεχνικές οδηγίες για την ανεμπόδιστη πρόσβαση ατόμων με αναπηρία σε χώρους καταφυγής και καταυλισμού, καθώς και σε οδεύσεις διαφυγής σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.
7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδεται «Τεύχος Προδιαγραφών Προσβασιμότητας Ειδικών Κτιριακών Εγκαταστάσεων και Υποδομών» στο οποίο περιγράφονται οι όροι, οι τεχνικές οδηγίες και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρία σε ειδικές κτιριακές εγκαταστάσεις και υποδομές.»

Άρθρο 50
Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 19 ν. 4495/2017

Στην παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), περί των μελών της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας, τροποποιούνται οι περ. ε), η), θ), ι) και ια) ως προς την ιδιότητα του μέλους, προστίθεται περ. ιε), και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Η Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας αποτελείται από δεκατέσσερα (14) μέλη εκ των οποίων:
α) Τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος και Εφαρμογής Σχεδιασμού - Παρατηρητήριο του ΥΠΕΝ, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του, Προϊστάμενο Τμήματος της ίδιας Διεύθυνσης.
β) Έναν (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος και Εφαρμογής Σχεδιασμού - Παρατηρητήριο του ΥΠΕΝ, με τον αναπληρωτή του.
γ) Έναν (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων του ΥΠΕΝ με τον αναπληρωτή του.
δ) Ένα (1) μέλος του πρώην Γραφείου ΑμεΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ με εμπειρία σε θέματα προσβασιμότητας.

ε) Έναν (1) εκπρόσωπο της ΚΕΔΕ, με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας.
στ) Έναν (1) εκπρόσωπο του ΤΕΕ με τον αναπληρωτή του.
ζ) Έναν (1) εκπρόσωπο του ΣΑΔΑΣ με τον αναπληρωτή του.
η) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας.
θ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας.
ι) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας.
ια) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Πολιτισμού με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας.
ιβ) Έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας ατόμων με αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) με τον αναπληρωτή του.
ιγ) Ένα (1) μέλος του κλάδου Μηχανικών με εξειδίκευση σε θέματα Οικοδομικού και Κτιριοδομικού Κανονισμού και Προσβασιμότητας, οριζόμενο από τον αρμόδιο Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
ιδ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή νομικό με εξειδίκευση σε θέματα προσβασιμότητας ΑμεΑ και εμποδιζόμενων ατόμων.
ιε) Έναν (1) υπάλληλο του Β΄ Τμήματος της Διεύθυνσης Μελετών και Έργων Αστικών Αναπλάσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
Η γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται από υπάλληλο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τον αναπληρωτή του.»

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗΣ ΔΟΜΗΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4495/2017

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΔΑ΄ Ν. 4495/2017 - ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑ΄ ΣΤΟΝ Ν. 4495/2017

Άρθρο 51
Προσθήκη Τμήματος για την αυστηροποίηση του πλαισίου της αυθαίρετης δόμησης στον ν. 4495/2017 - Προσθήκη Τμήματος ΔΑ΄ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167), μετά από το άρθρο 125, προστίθεται Τμήμα ΔΑ΄ και Κεφάλαιο Α΄ ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ ΔΑ΄
ΑΥΣΤΗΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΗΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗΣ ΔΟΜΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ».

Άρθρο 52
Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 125Α στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125Α ως εξής:

«Άρθρο 125Α
Πεδίο εφαρμογής

1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Τμήματος εμπίπτουν όλα τα αυθαίρετα κτίσματα και οι κατασκευές και όλες οι αυθαίρετες αλλαγές χρήσης που δεν εμπίπτουν ή δεν έχουν υπαχθεί νομίμως σε καθεστώς αναστολής επιβολής κυρώσεων. Εξαιρούνται:
α) η παραχώρηση απλής χρήσης κατά τα άρθρα 13Α του ν. 2971/2001 (Α΄ 285) και τα άρθρα 8, 9, 11 του ν. 5092/2024 (Α΄ 33), καθώς και οποιαδήποτε αλλοίωση της μορφολογίας του εδάφους στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη, την παρόχθια ζώνη, υδάτινο στοιχείο, πυθμένα και υπέδαφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης, ζώνη λιμένα και κοίτης πλεύσιμου ποταμού με τη λήψη ή απόληψη χώματος, λίθων ή άμμου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, κατά το μέρος που δεν αφορούν σε αυθαίρετα κτίσματα ή κατασκευές,
β) οι επεμβάσεις σε χώρο του αιγιαλού, της παραλίας, τη ζώνη λιμένα, της όχθης, της παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού με ελαφριές κατασκευές και η επισκευή αυτών,
γ) η παράνομη εκχέρσωση και φύτευση μη δασικών φυτών εντός δασών, δασικών, αναδασωτέων ή δημοσίων εκτάσεων των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α΄ 289).»

Άρθρο 53
Αρμοδιότητα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον εντοπισμό και τον έλεγχο της αυθαίρετης δόμησης

1.α) Στη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μεταφέρεται, στο σύνολό της, η αρμοδιότητα του ελέγχου και η παρακολούθηση εφαρμογής του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για την προστασία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και της δημόσιας περιουσίας από την αυθαίρετη δόμηση, η αρμοδιότητα επιβολής κυρώσεων για αυθαίρετα κτίσματα και κατασκευές και για αυθαίρετες αλλαγές χρήσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, ο συντονισμός και η εποπτεία όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου τομέα για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας και των πολιτικών που συνάπτονται με τις ανωτέρω αρμοδιότητες, οι οποίες ασκούνται σύμφωνα με τον παρόντα.
β) Στους στρατηγικούς στόχους της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών ανήκει και:
βα) η προστασία του δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και της δημόσιας περιουσίας από την αυθαίρετη δόμηση,
ββ) η ενιαία, έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίηση των πολιτικών για την αντιμετώπιση και την καταστολή της αυθαίρετης δόμησης, μέσω του στρατηγικού σχεδιασμού και της καθιέρωσης και εφαρμογής επιχειρησιακών πλάνων και δράσεων για την εφαρμογή του, της καθοδήγησης, του

συντονισμού και του ελέγχου των αρμοδίων οργάνων για την αποτελεσματική εφαρμογή του ελεγκτικού έργου,
βγ) η προαγωγή, η παρακολούθηση, ο έλεγχος, ο συντονισμός και η υποστήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας για την αντιμετώπιση και την καταστολή της αυθαίρετης δόμησης,
βδ) ο προγραμματισμός δράσεων και η διασφάλιση χρηματοδοτικών μέσων, ο συντονισμός και η παροχή οδηγιών για την υλοποίηση πολιτικής κατά της αυθαίρετης δόμησης,
βε) η εισήγηση για τη λήψη νομοθετικών ή άλλων μέτρων για τη διαχείριση του ζητήματος της αυθαίρετης δόμησης,
2. Ειδικότερα, η Γενική Διεύθυνση της παρ. 1 μέσω του Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης είναι αρμόδια για κάθε αναγκαία ενέργεια για τον συντονισμό των ελέγχων των αυθαίρετων κατασκευών και αλλαγών χρήσεων και ιδίως:
α) Εκπονεί και υποβάλλει προς έγκριση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας ετήσιο στρατηγικό σχέδιο ελέγχων (τακτικών, έκτακτων και δειγματοληπτικών) της αυθαίρετης δόμησης σε όλη την επικράτεια, και καταρτίζει τα σχετικά επιχειρησιακά προγράμματα ελέγχων για την εφαρμογή του στρατηγικού σχεδίου, με βάση γεωγραφικά κριτήρια ή το αντικείμενο του ελέγχου ή το είδος της ελεγχόμενης αυθαιρεσίας, λαμβάνοντας υπόψη για την κατάρτιση του ετήσιου στρατηγικού σχεδίου και των επιχειρησιακών σχεδίων και τους Πίνακες της Διεύθυνσης Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος (Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π.) της περ. γ) της παρ. 3,
β) συγκροτεί τα κλιμάκια για τη διενέργεια των ελέγχων της αυθαίρετης δόμησης με τον ορισμό των τακτικών και αναπληρωματικών μελών τους από τα όργανα ελέγχου του άρθρου 125ΙΖ του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 125ΙΖ του ν. 4495/2017,
γ) εκδίδει τις εντολές, για τη διενέργεια ελέγχου ή επανελέγχου και αυτοψίας, προς τα κλιμάκια ή τα όργανα ελέγχου του άρθρου 125ΙΖ του ν. 4495/2017,
δ) μεριμνά για την παροχή συνδρομής προς τα κλιμάκια ελέγχου για τη συγκέντρωση όλων των αναγκαίων στοιχείων που αφορούν στα προς έλεγχο κτίσματα και κατασκευές. Για τον σκοπό αυτόν, δύναται να εκδίδει και να αποστέλλει σχετικές εντολές προς τις κατά τόπο αρμόδιες υπηρεσίες (Υπηρεσίες Δόμησης, Δασικές και Κτηματικές Υπηρεσίες), για την άμεση διαβίβαση των εν λόγω στοιχείων,
ε) αναρτά στον οικείο διαδικτυακό τόπο και προωθεί για τοιχοκόλληση τις εκθέσεις αυτοψίας και τα πρωτοκόλλα κατεδάφισης,
στ) εκδίδει τα πρωτόκολλα κατεδάφισης του άρθρου 125Ι του ν. 4495/2017,
ζ) προωθεί τα οριστικά πρωτόκολλα κατεδάφισης στην αρμόδια για την εκτέλεσή τους υπηρεσία, σύμφωνα με το άρθρο 125Ι του ν. 4495/2017,
η) υποβάλλει, σε συνεργασία με τα όργανα ελέγχου, τις απόψεις της, στο Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β΄ (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β΄), στο πλαίσιο της εξέτασης των ενδικοφανών προσφυγών του άρθρου 125Ζ του ν. 4495/2017, στη συνεδρίαση του οποίου παρίσταται εκπρόσωπός της, εφόσον κριθεί αναγκαίο από τον Πρόεδρο του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β΄,
θ) επιβάλλει τα πρόστιμα των άρθρων 125Θ και 125ΙΓ του ν. 4495/2017,
ι) ασκεί τις αρμοδιότητες των άρθρων 125Θ έως 125ΙΣΤ του ν. 4495/2017 αναφορικά με τις κυρώσεις
ια) εισηγείται την έκδοση αποφάσεων και εγκυκλίων επί θεμάτων που αφορούν την αποστολή της και τα θέματα της αρμοδιότητάς της,
ιβ) εισηγείται και γνωμοδοτεί για την έκδοση των κανονιστικών πράξεων που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος,

ιγ) αποστέλλει, κατόπιν εισήγησης των κλιμακίων ελέγχου, τις εκθέσεις υπηρεσιακών απόψεων και τον σχετικό διοικητικό φάκελο στα αρμόδια δικαστήρια, κατά την εκδίκαση διαφορών που ανακύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος,
ιδ) υποβάλλει στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους, απολογιστική έκθεση για τους διενεργηθέντες ελέγχους και την εξέλιξή τους, στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
Με εξαίρεση τις αρμοδιότητες που απονέμονται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τις διατάξεις του παρόντος, αρμόδιος για την έκδοση των αναγκαίων διοικητικών πράξεων και εγγράφων για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων ορίζεται ο Ειδικός Επιθεωρητής Ελέγχου και Καταστολή της Αυθαίρετης Δόμησης του άρθρου 51.
3. Η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ασκεί και τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
α) εντοπίζει τα αυθαίρετα κτίσματα και κατασκευές, σε όλη την επικράτεια, αυτεπάγγελτα ή ύστερα από καταγγελία ή κατά τη διενέργεια ελέγχων του άρθρου 57 του ν. 4495/2017 ή ύστερα από έρευνα και επεξεργασία των δεδομένων του συστήματος εντοπισμού αυθαιρεσιών των άρθρων 125Β και 125Ε του ν. 4495/2017, του συστήματος «e-adeies», του συστήματος αυθαιρέτων και του Ενιαίου Ηλεκτρονικού Συστήματος Καταγγελιών, με τη διαδικασία που περιγράφεται στην υπουργική απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 125Κ του ν. 4495/2017,
β) αξιολογεί και προτεραιοποιεί τις καταγγελίες των προς έλεγχο ακινήτων, σύμφωνα με το άρθρο 125Ε του ν. 4495/2017,
γ) καταρτίζει και διαβιβάζει στη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών Πίνακες κτισμάτων και κατασκευών προς έλεγχο, με βάση τον αυτεπάγγελτο εντοπισμό τους σύμφωνα με την περ. α) ή ύστερα από την αξιολόγηση και προτεραιοποίηση των καταγγελιών σύμφωνα με την περ. β). Πίνακας κτισμάτων και κατασκευών προς έλεγχο μπορεί να διαβιβάζεται στη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή και από τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος. Οι ανωτέρω Πίνακες μπορεί να περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα κτίσματα ή κατασκευές.
Με εξαίρεση τις αρμοδιότητες που απονέμονται με τις διατάξεις του παρόντος στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, αρμόδιος για την έκδοση των αναγκαίων διοικητικών πράξεων, για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων ορίζεται ο Προϊστάμενος της ανωτέρω Διεύθυνσης.

Άρθρο 54
Ειδικός Επιθεωρητής Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης

1. Συστήνεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας θέση Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης, την οποία καταλαμβάνει μετακλητός υπάλληλος, ο οποίος υπάγεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η θέση του Ειδικού Επιθεωρητή καλύπτεται είτε με πρόσληψη εγνωσμένου κύρους συνταξιούχου προερχόμενου από το σώμα επιθεωρητών περιβάλλοντος, είτε με απόσπαση υπαλλήλου από το ίδιο σώμα, για τριετή θητεία που δύναται να παραταθεί για τρία (3) ακόμη έτη. Η πρόσληψη διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η απόσπαση με κοινή απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του αρμόδιου οργάνου του φορέα προέλευσης, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης και ειδικότερα ύστερα από προκήρυξη που δημοσιεύεται σε τέσσερις (4), τουλάχιστον, ημερήσιες εφημερίδες πανελλήνιας κυκλοφορίας, καθώς και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία καλεί τους

ενδιαφερόμενους να υποβάλουν υποψηφιότητα μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, όχι μικρότερο των δεκαπέντε (15) ημερών. Σε περίπτωση πρόσληψης, οι αποδοχές του Ειδικού Επιθεωρητή καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με την επιφύλαξη του ανωτάτου ορίου της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176). Σε περίπτωση απόσπασης, οι αποδοχές της κοινής απόφασης του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλονται από τον φορέα υποδοχής. Ειδικά σε περίπτωση απόσπασης από όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον το όργανο αυτό δεν αναλαμβάνει τη μισθοδοσία του, οι ανωτέρω αποδοχές καταβάλλονται από τον φορέα υποδοχής.

2. Ο Ειδικός Επιθεωρητής για την εκτέλεση του έργου του και την άσκηση των αρμοδιοτήτων του άρθρου 48, συνεργάζεται με τις υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και με κάθε άλλη υπηρεσία ή φορέα του δημόσιου τομέα που εμπλέκεται στην υλοποίηση του έργου του, οι οποίοι παρέχουν κάθε αναγκαία συνδρομή.

3. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η θητεία του Ειδικού Επιθεωρητή δύναται να λήξει για σπουδαίο λόγο και πριν από την ολοκλήρωσή της. Ομοίως, δύναται να αρθεί πριν την ολοκλήρωση της θητείας η απόσπαση με ειδικά αιτιολογημένη κοινή απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του αρμόδιου οργάνου του φορέα προέλευσης.

4. Για την εκτέλεση του έργου του, ο Ειδικός Επιθεωρητής υποστηρίζεται διοικητικά και υλικοτεχνικά από την Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν αιτήματος του Ειδικού Επιθεωρητή, το οποίο απευθύνεται στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, ο οποίος υποχρεούται να το εγκρίνει.

5. Προς υποστήριξη του έργου του, ο Ειδικός Επιθεωρητής δύναται να συστήνει και να συγκροτεί, με απόφασή του, ομάδες εργασίας ή επιτροπές συμβουλευτικού χαρακτήρα για θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του και να ρυθμίζει κάθε σχετική λεπτομέρεια για την οργάνωση και τη λειτουργία τους. Ως μέλη των ομάδων ή των επιτροπών μπορούν να ορίζονται δημόσιοι υπάλληλοι και λειτουργοί, καθώς και επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες με εμπειρία ή ειδικές γνώσεις συναφείς με τα ανωτέρω θέματα. Ειδικά τα μέλη των ομάδων ή επιτροπών που έχουν την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου ή λειτουργού ή του μετακλητού συνεργάτη, προτείνονται από το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο. Τυχόν αποζημίωση καταβάλλεται από το Πράσινο Ταμείο με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176).

Άρθρο 55

Συγκρότηση Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β΄ - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 24 του ν. 4495/2017

1. Η παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167) τροποποιείται με την προσθήκη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β΄ (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β΄) και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συνιστώνται Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) και Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β΄ (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β΄), τα οποία συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

2. Στο άρθρο 24 του ν. 4495/2017 προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:

«2Α. Το ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β΄ είναι εννεαμελές και αποτελείται από:
α) τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως πρόεδρο, ο οποίος αναπληρώνεται από άλλον Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του γραφείου του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
β) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του,
γ) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του,
δ) δύο (2) μηχανικούς, με εμπειρία σε θέματα αυθαιρέτων, που υποδεικνύονται με τους αναπληρωτές τους από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας,
ε) δύο (2) μέλη, πρόσωπα εγνωσμένου κύρους με εμπειρία σε θέματα αυθαιρέτων, κατόχους πτυχίου ανώτατης σχολής, με τους αναπληρωτές τους,
στ) δύο (2) Μηχανικούς, Προϊστάμενους Διευθύνσεων ή Τμημάτων ή υπαλλήλους Α΄ βαθμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από τις Διευθύνσεις που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του ως άνω Υπουργείου με τους αναπληρωτές τους.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ - ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ - ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 56
Προσθήκη Κεφαλαίου για τον εντοπισμό, τις καταγγελίες και τον έλεγχο επί αυθαιρέτων - Προσθήκη Κεφαλαίου Β΄ στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017

Στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), μετά από το άρθρο 125Α, προστίθεται Κεφάλαιο Β΄ ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ - ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ - ΕΛΕΓΧΟΣ».

Άρθρο 57
Δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας για τον εντοπισμό αυθαιρέτων με χρήση δορυφορικών εικόνων και μη επανδρωμένων αεροσκαφών - Προσθήκη άρθρου 125Β στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125Β ως εξής:

«Άρθρο 125Β
Δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας για τον εντοπισμό αυθαιρέτων με χρήση δορυφορικών εικόνων και μη επανδρωμένων αεροσκαφών

1. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, κατόπιν απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δημιουργείται και τηρείται διαδικτυακό χαρτογραφικό Πληροφοριακό Σύστημα Γεωεντοπισμού Αυθαιρέτων (Π.Σ.Γ.Α.), κατά τον ν. 3882/2010 (Α΄ 166). Στο Π.Σ.Γ.Α. τίθεται σε λειτουργία πληροφοριακό υποσύστημα περιοδικής χαρτογράφησης

και εντοπισμού κάθε νέου κτίσματος εντός της ελληνικής επικράτειας από το οποίο ενημερώνεται σχετικά η Διεύθυνση Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος (Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2.α) Ο εντοπισμός της αυθαίρετης δόμησης για την προστασία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και της δημόσιας περιουσίας μέσω του ελέγχου και της καταστολής των αυθαίρετων κτισμάτων και κατασκευών και των αυθαίρετων χρήσεων, δύναται να πραγματοποιείται και με τη χρήση Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (Σ.μηΕ.Α.) ή αεροφωτογραφιών ή δορυφορικών εικόνων. Αν για τις ανωτέρω απεικονίσεις δεν είναι δυνατή η χρήση Σ.μηΕ.Α. που ανήκουν στο Δημόσιο, η ανωτέρω υπηρεσία είναι δυνατόν να ανατίθεται σε χειριστή που κατέχει άδεια για επαγγελματική χρήση και είναι καταχωρισμένος στο Μητρώο Εκμεταλλευόμενων και Χειριστών Σ.μη.Ε.Α. του άρθρου 11 της υπό στοιχεία Δ/ΥΠΑ/21860/1422/2016 απόφασης του Διοικητή Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Β΄ 3152), όπως εκάστοτε ισχύει. Οι απεικονίσεις αυτές λαμβάνονται με αποκλειστικό σκοπό τον γεωεντοπισμό αυθαίρετων κτισμάτων και κατασκευών, και στο απολύτως αναγκαίο μέτρο. Αν κατά την εκτέλεση της λήψης των ανωτέρω απεικονίσεων μέσω Σ.μη.Ε.Α. ή αεροφωτογραφιών πραγματοποιείται επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αυτή πρέπει να είναι σύμφωνη με την ισχύουσα νομοθεσία.

β) Όπου απαγορεύεται η πτήση των ΣΜηΕΑ, η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. απευθύνεται στη Διεύθυνση «Δ4» της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας για την εξασφάλιση άδειας, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 του Κανονισμού - γενικό πλαίσιο πτήσεων Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών - ΣμηΕΑ (Unmanned Aircraft Systems - UAS, Δ/ΥΠΑ/21860/1422/2016, Β΄ 3152). Η άδεια χορηγείται εντός μίας (1) εργάσιμης ημέρας από την περιέλευση του σχετικού αιτήματος σε αυτή. Μετά την έγκριση των πτήσεων, ο οικείος Φορέας Διαχείρισης ενημερώνεται από τη Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. για την ημερομηνία και το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο θα πραγματοποιηθούν οι σχετικές πτήσεις. Για τις περιπτώσεις πραγματοποίησης των πτήσεων ΣμηΕ.Α. από ιδιώτες, αυτοί πρέπει να είναι κάτοχοι πιστοποιητικού βιομηχανικής ασφάλειας σύμφωνα με τον Εθνικό Κανονισμό Βιομηχανικής Ασφάλειας (Β΄ 4071/2020).

γ) Με απόφαση του Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση του Προϊσταμένου της Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π., καθορίζονται οι περιοχές και το ειδικότερο αντικείμενο των σχετικών απεικονίσεων, για τις οποίες είναι αναγκαία η χρήση των μέσων αυτών.

δ) Σε κάθε περίπτωση, από τις πτητικές δραστηριότητες της παρούσας εξαιρούνται οι περιοχές που ορίζονται ως Ναυτικά Οχυρά, σύμφωνα με τον α.ν. 376/1936 (Α΄ 192). Για τις υπόλοιπες περιοχές πλησίον ή άνωθεν Στρατιωτικών Εγκαταστάσεων τηρούνται οι προβλεπόμενες διαδικασίες λήψης άδειας από τις αρμόδιες Στρατιωτικές Αρχές. Η άδεια χορηγείται εντός μίας (1) εργάσιμης ημέρας από την περιέλευση του σχετικού αιτήματος σε αυτές.

Άρθρο 58
Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών - Προσθήκη άρθρου 125Γ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125Γ ως εξής:

«Άρθρο 125Γ
Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών

1. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συστήνεται Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. ή Σύστημα), προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (ΕΨΠ-gov.gr). Αντικείμενο του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. είναι η δημιουργία και τήρηση: α) ψηφιακού αρχείου καταγγελιών για τον εντοπισμό και τον έλεγχο αυθαίρετων κτιρίων και κατασκευών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, και β) ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για την υποβολή των καταγγελιών και των συνοδών στοιχείων που προβλέπονται στο άρθρο 125Δ, καθώς και για την καταγραφή, αξιολόγηση και προτεραιοποίηση της παρακολούθησης της εξέλιξής τους.
2. Ο σχεδιασμός, η συνολική υποστήριξη, διαχείριση και η παραγωγική λειτουργία, η τεχνολογική ανάπτυξη, αναβάθμιση και υποστήριξη του Ε.ΗΣ.Υ.ΚΑ. και των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του, η συντήρηση του εξοπλισμού και του λογισμικού του, καθώς και η τεχνική υποστήριξη των καταγγελλόντων, των μηχανικών και των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στη λειτουργία και χρήση του Συστήματος, ανατίθεται στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.), υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
3. Για την άντληση δεδομένων και αρχείων σχετικά με τα ακίνητα στα οποία αφορούν οι καταγγελίες, το Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. διασυνδέεται με τις υπόλοιπες σχετικές ηλεκτρονικές υπηρεσίες του δημοσίου τομέα, ιδίως το σύστημα έκδοσης ηλεκτρονικών αδειών «e-Άδειες». Το Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. δύναται να διαλειτουργεί και με άλλα πληροφοριακά συστήματα μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με τα άρθρα 47 του ν. 4623/2019 (Α΄ 134) και 84 του ν. 4727/2020 (Α΄ 184).
4. Το Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. τίθεται σε δοκιμαστική λειτουργία για δύο (2) μήνες. Η λήξη της δοκιμαστικής λειτουργίας του Μητρώου διαπιστώνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ένα (1) μήνα μετά τη λήξη της δοκιμαστικής λειτουργίας του Συστήματος αρχίζει η παραγωγική λειτουργία αυτού. Για την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Συστήματος εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.»

Άρθρο 59
Διαδικασία υποβολής καταγγελιών στο Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών - Προσθήκη άρθρου 125Δ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125Δ ως εξής:

«Άρθρο 125Δ
Διαδικασία υποβολής καταγγελιών στο Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών

1. Η καταγγελία υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο, τον πληρεξούσιο δικηγόρο του ή από εξουσιοδοτούμενο μηχανικό.
2. Από την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Συστήματος, οι καταγγελίες υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της οικείας ψηφιακής πλατφόρμας του Ενιαίου Ηλεκτρονικού Συστήματος Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.). Εξαιρετικά και αν δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική υποβολή, οι καταγγελίες και τα στοιχεία για την υποστήριξή τους, υποβάλλονται: α) μέσω ηλεκτρονικού

ταχυδρομείου, στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή β) σε έγχαρτη μορφή, με αυτοπρόσωπη παρουσία ή μέσω εξουσιοδοτημένου προσώπου, στη Διεύθυνση Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος του ως άνω Υπουργείου.
Αν για τη στοιχειοθέτηση της καταγγελίας χρησιμοποιούνται από τον καταγγέλλοντα απεικονίσεις μέσω Συστήματος μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (Σ.μη.Ε.Α.), αυτές γίνονται δεκτές αν λαμβάνονται μέσω χειριστή που κατέχει άδεια για επαγγελματική χρήση, είναι καταχωρισμένος στο Μητρώο Εκμεταλλευόμενων και Χειριστών Σ.μη.Ε.Α. του άρθρου 11 της υπό στοιχεία Δ/ΥΠΑ/21860/1422/2016 απόφασης του Διοικητή Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και έχουν τηρηθεί κατά τη λήψη των απεικονίσεων οι κανόνες εναέριας κυκλοφορίας του άρθρου 5 της ιδίας απόφασης. Στην περίπτωση αυτή, στην ανάρτηση των απεικονίσεων στο Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. προβαίνει μόνο ο ανωτέρω χειριστής. Οι αναρτημένες απεικονίσεις διασυνδέονται απευθείας με την καταγγελία, χωρίς να λαμβάνει γνώση ή αντίγραφο αυτών ο καταγγέλλων, ο οποίος δύναται να ενημερώνεται σχετικά μόνο μέσω της ψηφιακής εφαρμογής του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.. Οι απεικονίσεις λαμβάνονται με αποκλειστικό σκοπό τη στοιχειοθέτηση της βασιμότητας της καταγγελίας και τον γεωεντοπισμό του ακινήτου στο οποίο αφορά η καταγγελία, και στο απολύτως αναγκαίο μέτρο. Αν κατά την εκτέλεση της λήψης των ανωτέρω απεικονίσεων μέσω Σ.μη.Ε.Α. πραγματοποιείται επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αυτή πρέπει να είναι σύμφωνη με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία.
3. Για την υποβολή της καταγγελίας καταβάλλεται υπέρ του Πράσινου Ταμείου παράβολο ποσού εκατόν πενήντα ευρώ (150,00€) μέσω της εφαρμογής «e-paravolo» της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου, οι φορείς του δημοσίου τομέα, κατά την περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143). Τα έσοδα του λογαριασμού διατίθενται για την καταβολή των αποζημιώσεων των ελεγκτών δόμησης που διεξάγουν τους ελέγχους, καθώς και για τις δαπάνες μετακίνησης και διαμονής των υπαλλήλων που απαρτίζουν τα κλιμάκια ελέγχου. Το παράβολο επιστρέφεται σε περίπτωση έστω και μερικής ευδοκίμησης της καταγγελίας.
4. Αν υποβληθεί σχετικό αίτημα από τον καταγγέλλοντα, ο εκάστοτε διαχειριστής του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της ταυτότητας του καταγγέλλοντος, καθώς και κάθε άλλης πληροφορίας, για την οποία ο καταγγέλλων θεωρεί ότι η αποκάλυψή της είναι εξαιρετικά επιζήμια γι' αυτόν, εφόσον ο καταγγέλλων προσδιορίζει ειδικά τις πληροφορίες και τους λόγους, για τους οποίους ζητεί τη λήψη μέτρων εμπιστευτικότητας.»

Άρθρο 60
Αξιολόγηση, προτεραιοποίηση και διαχείριση των καταγγελιών - Προσθήκη άρθρου 125Ε στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125Ε ως εξής:

«Άρθρο 125Ε
Αξιολόγηση, προτεραιοποίηση και διαχείριση των καταγγελιών

1. Αρμόδια υπηρεσία για την ενημέρωση του Ενιαίου Ηλεκτρονικού Συστήματος Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.) και την καταχώριση και επεξεργασία των δεδομένων και πληροφοριών του Συστήματος, καθώς και για την αξιολόγηση, προτεραιοποίηση και διαχείριση των καταγγελιών είναι η Διεύθυνση

Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος (Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
Επίσης, η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. είναι αρμόδια για:
α) την ενημέρωση του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. με τα στοιχεία που αφορούν την εξέλιξη κάθε καταγγελίας, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων που διενεργήθηκαν και των αποτελεσμάτων τους,
β) την καταχώριση στο ανωτέρω σύστημα των καταγγελιών που υποβάλλονται σε έγχαρτη ή ηλεκτρονική μορφή λόγω τεχνικού προβλήματος του συστήματος, σύμφωνα με τις περ. α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 125Δ, και
γ) την καταχώριση στο σύστημα, κατά το στάδιο διενέργειας του ελέγχου του αυθαιρέτου, των καταγγελιών που έχουν υποβληθεί, μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ..
Με εξαίρεση την ανωτέρω ενημέρωση του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ., η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. δεν υποχρεούται να ενημερώνει τους καταγγέλλοντες ή τα εξουσιοδοτημένα από αυτούς πρόσωπα σχετικά με τη διαχείριση και εξέλιξη της καταγγελίας. Οι τελευταίοι δύνανται να ενημερώνονται σχετικά μόνο μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας του Συστήματος.
2. Οι καταγγελίες αξιολογούνται βάσει:
α) της συμβατότητάς τους με τις αρμοδιότητες της Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π.,
β) της επάρκειας των στοιχείων που περιέχουν, ώστε να είναι δυνατή η διερεύνησή τους και η διεξαγωγή ελέγχου ή έρευνας.
3. Η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. κατόπιν αξιολόγησης κατά την παρ. 2:
α) Αρχειοθετεί τις προδήλως αβάσιμες ή αστήρικτες καταγγελίες, των οποίων είναι αδύνατη η διερεύνηση. Στην περίπτωση αυτή, ο καταγγέλλων δύναται να συμπληρώσει την καταγγελία του με την προσκομιδή, οποτεδήποτε, κάθε στοιχείου, εγγράφου και πληροφορίας για την υποστήριξή της και η καταγγελία επαναξιολογείται. Ως χρόνος υποβολής της λογίζεται ο χρόνος συμπλήρωσης από τον καταγγέλλοντα των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων. Η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. δεν κωλύεται να επανεξετάσει υπόθεση που τέθηκε στο αρχείο, λαμβάνοντας υπόψη και αξιολογώντας αυτεπάγγελτα στοιχεία ή πληροφορίες των οποίων λαμβάνει γνώση, μέσω δημοσιευμάτων του τύπου, στοιχείων από άλλες δημόσιες αρχές ή και άλλες πηγές.
β) Δύναται, ύστερα από την προτεραιοποίηση της καταγγελίας, σύμφωνα με την παρ. 4:
βα) να διατάξει την άμεση διερεύνησή της και τη διεξαγωγή ελέγχου ή
ββ) να την εντάξει στο πλαίσιο του ευρύτερου προγραμματισμού ελέγχων που έχει εκπονήσει.
Η παραίτηση του ενδιαφερομένου από την καταγγελία, δεν συνεπάγεται την αναστολή ή τη ματαίωση του ελέγχου της.
4. Για την προτεραιοποίηση της καταγγελίας ως προς τη διεξαγωγή ελέγχου, η οποία δύναται να διενεργείται είτε ηλεκτρονικά μέσω του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ., είτε από τη Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π., λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:
α) το μέγεθος του αυθαίρετου κτιρίου ή κατασκευής,
β) η εκτίμηση του βαθμού επικινδυνότητας της καταγγελλόμενης πράξης και η αξιολόγηση του άμεσου ή επικείμενου κινδύνου ως προς τις άμεσες ή έμμεσες συνέπειές της στο περιβάλλον, ιδίως στα δάση, τις δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις, στον αιγιαλό, στις παραλίες και στα ρέματα,
γ) η επανάληψη της καταγγελλόμενης πράξης ή η υποτροπή του καταγγελλόμενου.
Μεταξύ των καταγγελιών που προτεραιοποιούνται με βάση τα κριτήρια των περ. α), β) και γ), η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. μπορεί να συνεκτιμά και τη χρονική προτεραιότητά τους, από την ημερομηνία υποβολής της καταγγελίας ή συμπλήρωσης από τον καταγγέλλοντα των αναγκαίων στοιχείων για τη στοιχειοθέτησή της.

5. Για την αξιολόγηση και την προτεραιοποίηση των καταγγελιών το παρόν εφαρμόζεται και στις καταγγελίες που έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ..
6. Η Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π., ως υπεύθυνος επεξεργασίας, καθώς και ο εκτελών την επεξεργασία, διασφαλίζουν την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων, της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ» (L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137).»

Άρθρο 61
Διαδικασία ελέγχου και αυτοψιών - Προσθήκη άρθρου 125ΣΤ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125ΣΤ ως εξής:

«Άρθρο 125ΣΤ
Διαδικασία ελέγχου και αυτοψιών

1. Τα μέλη των κλιμακίων ελέγχου, μόλις λάβουν την εντολή ελέγχου, αναζητούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες, τα στοιχεία που κατά την κρίση τους είναι αναγκαία για την πληρότητα του ελέγχου, τα οποία οι ανωτέρω υπηρεσίες χορηγούν αμελλητί. Κατά τον χρόνο διενέργειας του ελέγχου και μέχρι την έκδοση της έκθεσης αυτοψίας, τα μέλη των κλιμακίων ελέγχου έχουν πρόσβαση και στα στοιχεία των ηλεκτρονικών εφαρμογών, ύστερα από αυθεντικοποίησή τους με τη διαδικασία της κοινής απόφασης της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 125ΙΙ. Αν οι διενεργούντες τον έλεγχο είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο χειριστών Εκμεταλλευόμενων και Χειριστών και του Συστήματος μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (Σ.μη.Ε.Α.) ή μεταξύ των στοιχείων που τους έχουν χορηγηθεί περιλαμβάνονται απεικονίσεις μέσω μη επανδρωμένων αεροσκαφών, αυτές δύνανται να χρησιμοποιούνται για την καλύτερη αποτύπωση των πορισμάτων τους.
2. Η έκθεση αυτοψίας αφορά το αυθαίρετο κτίσμα ή κατασκευή και όχι τον ιδιοκτήτη, νομέα, κάτοχο ή κατασκευαστή του και η μη αναφορά τους δεν ασκεί επιρροή στην πρόοδο της διαδικασίας. Στην έκθεση αυτοψίας διαλαμβάνονται: α) η θέση του κτίσματος ή κατασκευής με συντεταγμένες σε σύστημα αναφοράς «ΕΓΣΑ 87», β) συνοπτική περιγραφή του κτίσματος ή κατασκευής με σκαρίφημα, οι διαστάσεις του και οι διατάξεις που έχουν παραβιαστεί, γ) εισήγηση για τον υπολογισμό του προστίμου ανέγερσης που αναλογεί στην παράβαση και δ) επισήμανση του δικαιώματος κάθε ενδιαφερομένου για την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής του άρθρου 125Ζ στο κατά τόπο αρμόδιο Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων, εντός της ανατρεπτικής προθεσμίας του ίδιου άρθρου. Αν κατά τη διενέργεια αυτοψίας του κλιμακίου ελέγχου κριθεί ότι απαιτείται η διενέργεια ελέγχου στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη, τη ζώνη λιμένα, την παρόχθια ζώνη, υδάτινο στοιχείο, πυθμένα και υπέδαφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, καθώς και σε δάση, δασικές ή αναδασωτέες εκτάσεις, για τη διαπίστωση παραβάσεων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, το κλιμάκιο ελέγχου ενημερώνει εγγράφως και αμελλητί τη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας και Κοινωφελών Περιουσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ή τη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αντίστοιχα, προκειμένου να μεριμνήσουν για τον ορισμό υπαλλήλων για τη διενέργεια αυτοψίας.

3. Η έκθεση αυτοψίας αποστέλλεται ηλεκτρονικά στη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στην αρμόδια υπηρεσία, οι οποίες με τη σειρά τους αποστέλλουν ανωνυμοποιημένο, ως προς τα στοιχεία των μελών των κλιμακίων ελέγχου, αντίγραφο της έκθεσης, στην κατά τόπο αρμόδια αστυνομική αρχή, η οποία την τοιχοκολλεί αμελλητί στο ακίνητο. Η τοιχοκόλληση της έκθεσης αυτοψίας συνεπάγεται τη διακοπή των οικοδομικών εργασιών. Η έκθεση αυτοψίας αναρτάται στην ηλεκτρονική σελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ανωνυμοποιημένη ως προς τα στοιχεία των μελών του κλιμακίου ελέγχου και του φερόμενου ως κυρίου, νομέα, κατόχου ή κατασκευαστή, αν τα στοιχεία των ανωτέρω αναγράφονται σε αυτήν, με επιμέλεια της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών.
4. Σε περίπτωση ασυμφωνίας της έκθεσης αυτοψίας με τον διενεργηθέντα επανέλεγχο που διενεργείται, το κλιμάκιο στο οποίο έχει δοθεί η εντολή για επανέλεγχο, είναι αρμόδιο για την έκδοση της οριστικής έκθεσης αυτοψίας, για την οποία εφαρμόζεται η διαδικασία του παρόντος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 62
Προσθήκη Κεφαλαίου για τη διοικητική και δικαστική προστασία - Προσθήκη Κεφαλαίου Γ΄ στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017

Στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), μετά από το άρθρο 125ΣΤ, προστίθεται Κεφάλαιο Γ΄ ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ»

Άρθρο 63
Άσκηση και εξέταση ενδικοφανών προσφυγών - Προσθήκη άρθρου 125Ζ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125Ζ ως εξής:

«Άρθρο 125Ζ
Άσκηση και εξέταση προσφυγών

1.α) Κατά της έκθεσης αυτοψίας του άρθρου 125ΣΤ, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή στο Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β΄ (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β΄) εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την τοιχοκόλληση της έκθεσης αυτοψίας στο ακίνητο. Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα.
β) Άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής δεν χωρεί εάν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι:
βα) εκτελούνται οικοδομικές εργασίες (επ’ αυτοφώρω) και δεν υπάρχει έγκυρη πινακίδα του έργου,
ββ) πρόκειται για αυθαίρετα κτίσματα ή κατασκευές σε ακίνητα των περ. ε), στ), ζ), η), θ), ι), ια), ιβ), ιγ), και ιδ) της παρ. 2 του άρθρου 89,
βγ) πρόκειται για αυθαίρετα κτίσματα ή κατασκευές στη ζώνη λιμένα, στο υδάτινο στοιχείο, στον πυθμένα θάλασσας και στο υπεδάφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτη

πλεύσιμου ποταμού. Στις υποπερ. βα), ββ) και βγ) εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 125Ι, για την έκδοση πρωτοκόλλου κατεδάφισης.
2. Η προσφυγή της παρ. 1, επί ποινή απαραδέκτου: α) συνοδεύεται από αποδεικτικό καταβολής υπέρ του Πράσινου Ταμείου, παραβόλου αα) διακοσίων (200) ευρώ για παραβάσεις επιφάνειας έως και τριάντα (30) τ.μ., αβ) πεντακοσίων (500) ευρώ για παραβάσεις επιφάνειας έως και ογδόντα (80) τ.μ. και αγ) χιλίων (1.000) ευρώ για παραβάσεις επιφάνειας άνω των ογδόντα (80) τ.μ., τα οποία επιστρέφονται αν η προσφυγή γίνει δεκτή, εν όλω ή εν μέρει, β) κοινοποιείται από τον προσφεύγοντα στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και γ) αναφέρει τα πλήρη στοιχεία της ταυτότητας του προσφεύγοντος, τη διεύθυνση κατοικίας του ή την έδρα του, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, προκειμένου να του κοινοποιηθεί η πρόσκληση ακρόασης ενώπιον του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β΄ και η απόφαση επί της προσφυγής του. Η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δύναται να αντλείται αυτόματα από το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας.
3. Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή της, κοινοποιείται δε ηλεκτρονικά στον προσφεύγοντα και στη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, η οποία ενημερώνει σχετικά τις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών.
4. Αν απορριφθεί η προσφυγή ή παρέλθει άπρακτη η προθεσμία για την άσκησή της, η έκθεση αυτοψίας καθίσταται οριστική. Η οριστική έκθεση αυτοψίας επέχει θέση πράξης διαπίστωσης παραβάσεων, βάσει της οποίας τα αυθαίρετα κτίσματα ή κατασκευές καθίστανται άμεσα κατεδαφιστέα κατά το άρθρο 125Ι και επισύρουν τις κυρώσεις του άρθρου 125Θ.»

Άρθρο 64
Ένδικα βοηθήματα και μέσα - Προσθήκη άρθρου 125Η στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125Η ως εξής:

«Άρθρο 125Η
Ένδικα βοηθήματα και μέσα

1. Κατά της απόφασης του Κεντρικού Συμβούλιου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β΄ (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β΄), που εκδίδεται επί της ενδικοφανούς προσφυγής του άρθρου 125Ζ και κατά του πρωτοκόλλου κατεδάφισης του άρθρου 125Ι επιτρέπεται αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της τοποθεσίας του ακινήτου, εντός της εξηκονθήμερης προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 46 του π.δ. 18/1989 (Α΄ 8), η οποία αρχίζει από την κοινοποίηση της απόφασης του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β΄ στον προσφεύγοντα ή από την τοιχοκόλληση του πρωτοκόλλου κατεδάφισης στο κτίσμα ή στην κατασκευή, αντίστοιχα. Η προθεσμία και η άσκηση της αίτησης ακύρωσης δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β΄ και του πρωτοκόλλου κατεδάφισης. Ο ενδιαφερόμενος δύναται ωστόσο να ζητήσει από το αρμόδιο Διοικητικό Εφετείο την αναστολή της εκτέλεσής τους, εφόσον έχει ασκήσει αίτηση ακύρωσης. Η αίτηση αναστολής εκτέλεσης επιδίδεται με επιμέλεια του αιτούντος, εντός εβδομήντα δύο (72) ωρών από την κατάθεσή της, στο όργανο που εξέδωσε την πράξη και στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η αίτηση ακυρώσεως συζητείται υποχρεωτικά εντός εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση της και η οριστική απόφαση εκδίδεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη συζήτηση και σε κάθε περίπτωση εντός εβδομήντα πέντε (75) ημερών από την

κατάθεσή της. Η απόφαση κοινοποιείται στους διαδίκους με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευσή της.
2. Κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμου μη έγκαιρης κατεδάφισης του άρθρου 125ΙΓ, χωρεί αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της τοποθεσίας του ακινήτου εντός της εξηκονθήμερης προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 46 του π.δ. 18/1989, που αρχίζει από την κοινοποίηση τους. Οι λόγοι ακυρώσεως είναι απαράδεκτοι κατά το μέρος που καλύπτονται από την απόφαση, επί της αιτήσεως ακυρώσεως, κατά της απόφασης του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β΄ ή του πρωτοκόλλου κατεδάφισης.
Τα πρόστιμα μη έγκαιρης κατεδάφισης καθίστανται οριστικά αν: α) δεν ασκήθηκε αίτηση ακυρώσεως, ή β) η ασκηθείσα αίτηση ακυρώσεως απορρίφθηκε εν όλω ή εν μέρει.
Έπειτα, βεβαιώνονται από τις αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α΄ 190) και αποδίδονται στο Πράσινο Ταμείο.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 65
Προσθήκη Κεφαλαίου για τις κυρώσεις επί αυθαιρέτων - Προσθήκη Κεφαλαίου Δ΄ στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017

Στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), μετά από το άρθρο 125Η, προστίθεται Κεφάλαιο Δ΄ ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΚΥΡΩΣΕΙΣ»

Άρθρο 66
Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 125Θ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125Θ ως εξής:

«Άρθρο 125Θ
Κυρώσεις

1. Τα αυθαίρετα κτίσματα, κατασκευές και αλλαγές χρήσης που δεν υπάγονται ή δεν έχουν υπαχθεί νομίμως σε διατάξεις περί αναστολής επιβολής κυρώσεων ή δεν αφορούν σε πολεοδομικές παραβάσεις του άρθρου 81, κατεδαφίζονται ή απομακρύνονται υποχρεωτικά.
2. Εκτός από την κατεδάφιση, αν διαπιστωθούν αυθαίρετα κτίσματα, κατασκευές ή αλλαγές χρήσης, επιβάλλονται επίσης:
α) πρόστιμα ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης, σύμφωνα με το άρθρο 125ΙΓ,
β) ποινικές κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 125ΙΕ,
γ) αναστολή της άδειας λειτουργίας της οικείας οικονομικής δραστηριότητας, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 125ΙΣΤ,
δ) διακοπή ρευματοδότησης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 125ΙΣΤ.»

Άρθρο 67
Άμεση κατεδάφιση αυθαιρέτου - Προσθήκη άρθρου 125Ι στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125Ι ως εξής:

«Άρθρο 125Ι
Άμεση κατεδάφιση αυθαιρέτου

1. Σε περίπτωση εντοπισμού ύστερα από έλεγχο των κλιμακίων ελέγχου αυθαιρέτου κτίσματος ή κατασκευής, κατά την ώρα που κατασκευάζονται (επ' αυτοφώρω) και δεν υπάρχει έγκυρη πινακίδα του έργου, ο φερόμενος ιδιοκτήτης υποβάλει στην ηλεκτρονική διεύθυνση που υποδεικνύει η Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την τοιχοκόλληση της έκθεσης αυτοψίας, στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται η νομιμότητα του κτίσματος, της κατασκευής ή της αλλαγής χρήσης, συμπεριλαμβανομένης της άδειας νομιμοποίησης. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία ή τα στοιχεία δεν αποδεικνύουν τη νομιμότητα της κατασκευής, εκδίδεται από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, μέσα σε προθεσμία τριών (3) εργάσιμων ημερών, πρωτόκολλο κατεδάφισης, το οποίο αποστέλλεται στην αρμόδια υπηρεσία των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, η οποία τοιχοκολλάται στο ακίνητο, από την αρμόδια αστυνομική αρχή.
2. Η αρμόδια υπηρεσία των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών κατεδαφίζει το αυθαίρετο το αργότερο εντός ενός (1) μηνός και συντάσσει πρακτικό κατεδάφισης. Αν βρεθούν μηχανικά μέσα, ιδίως οχήματα και δομικά μηχανήματα, ή άλλα υλικά, όπως ξυλότυπος και μεταλλότυπος, κατάσχονται και εκποιούνται με απόφαση του αρμοδίου δικαστηρίου, το οποίο ορίζει μεσεγγυούχο για τη φύλαξη των κατασχεμένων έως την εκποίησή τους. Μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης μεσεγγυούχος ορίζεται ο ιδιοκτήτης, νομέας, κάτοχος ή εργολάβος των αυθαίρετων κατασκευών.»

Άρθρο 68
Οικειοθελής κατεδάφιση αυθαιρέτου και απομάκρυνση αυθαίρετης αλλαγής χρήσης/Άδεια νομιμοποίησης - Προσθήκη άρθρου 125ΙΑ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΑ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΑ
Οικειοθελής κατεδάφιση αυθαιρέτου και απομάκρυνση αυθαίρετης αλλαγής χρήσης/Άδεια νομιμοποίησης

1. Ο ιδιοκτήτης αυθαίρετου κτίσματος ή κατασκευής δύναται να προβεί αυτοβούλως στην αποδοχή της έκθεσης αυτοψίας και στην κατεδάφιση ή αποκατάσταση της νόμιμης χρήσης, με την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, σύμφωνα με το παρόν. Για τον σκοπό αυτό, υποβάλλει είτε στη Διεύθυνση Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είτε ηλεκτρονικά στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που θα δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό, είτε σε έγχαρτη μορφή αυτοπροσώπως ή μέσω

εξουσιοδοτούμενου, υπεύθυνη δήλωση είτε ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση μέσω του «gov.gr», με την οποία αναλαμβάνει την υποχρέωση να προβεί στην κατεδάφιση/απομάκρυνση και αποκατάσταση με ίδια μέσα, εντός προθεσμίας τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την τοιχοκόλληση της έκθεσης αυτοψίας στο ακίνητο.

2. Μετά την κατεδάφιση/απομάκρυνση, που πιστοποιείται από τον ελεγκτή δόμησης που ορίζεται από τον Ειδικό Επιθεωρητή, το κλιμάκιο που είχε συντάξει την έκθεση αυτοψίας ή άλλο κλιμάκιο που συγκροτείται ειδικά για τον σκοπό αυτό συντάσσει πρωτόκολλο συμμόρφωσης, με το οποίο βεβαιώνεται η εκτέλεση ή μη της κατεδάφισης του συνόλου των αυθαίρετων κτισμάτων και κατασκευών και η επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση από τον ιδιοκτήτη του ακινήτου και το κοινοποιεί στη Γενική Διεύθυνση Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου να εφαρμοστούν, κατά περίπτωση, τα διαλαμβανόμενα στις παρ. 3 έως 6.

Η Γενική Διεύθυνση Επιθεωρητών και Ελεγκτών μέσω του Ειδικού Επιθεωρητή ελέγχου και καταστολής της αυθαίρετης δόμησης διατηρεί το δικαίωμα, μετά την πιστοποίηση της κατεδάφισης/αποκατάστασης από τον ελεγκτή δόμησης, να χορηγήσει εντολή επανελέγχου σε κλιμάκιο του άρθρου 125ΙΖ, προκειμένου να επαληθεύσει το πόρισμα του ελεγκτή δόμησης.

3. Σε περίπτωση συμμόρφωσης του ιδιοκτήτη, διαγράφεται το πενήντα τοις εκατό (50%) του προστίμου ανέγερσης και δεν επιβάλλονται ή ανακαλούνται οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 125Θ, ενώ παύει και η ποινική δίωξη που ασκήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 125ΙΕ. Σε περίπτωση μερικής συμμόρφωσης του ιδιοκτήτη, διαγράφεται το πενήντα τοις εκατό (50%) του προστίμου ανέγερσης που αναλογεί στα κατεδαφισθέντα κτίσματα και στις αποκατασταθείσες χρήσεις και κατά τα λοιπά επιβάλλονται οι κυρώσεις των άρθρων 125Θ έως 125ΙΕ. Τα προηγούμενα εδάφια της παρούσας δεν εφαρμόζονται αν ο ιδιοκτήτης είναι υπότροπος.

4.α. Αν ο ιδιοκτήτης προβεί στη νομιμοποίηση των αυθαίρετων κατασκευών που είχαν εγκατασταθεί μετά την 28η.7.2011, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) του προστίμου ανέγερσης, καθώς και πρόστιμο μη έγκαιρης κατεδάφισης, από τη διαπίστωση του αυθαιρέτου, έως την ημερομηνία έκδοσης της οικοδομικής άδειας. Σε κτίρια που διαθέτουν οικοδομική άδεια, λειτουργούν βιομηχανικές και βιοτεχνικές χρήσεις και έχει συντελεστεί υπέρβαση καθ’ ύψος, μέχρι δύο (2) μέτρα, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) του προστίμου ανέγερσης και μη συμμόρφωσης με την υποχρέωση κατεδάφισης.

β. Για τις περιπτώσεις νομιμοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών που εγκαταστάθηκαν μέχρι την 28η.7.2011 εφαρμόζεται η περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 106.

5. Για τις πολεοδομικές παραβάσεις της παρ. 3 του άρθρου 81, αν ο υπόχρεος αποκαταστήσει την πολεοδομική παράβαση ή εκδώσει την προβλεπόμενη οικοδομική άδεια, εντός προθεσμίας της παρ. 1 το πρόστιμο ανέγερσης μειώνεται κατά τριάντα τοις εκατό (30%) και τα πρόστιμα μη έγκαιρης συμμόρφωσης διαγράφονται.»

Άρθρο 69

Κατεδάφιση από το Ελληνικό Δημόσιο - Προσθήκη άρθρου 125ΙΒ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΒ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΒ
Διαδικασία κατεδάφισης από το Ελληνικό Δημόσιο

1. Η κατεδάφιση αυθαιρέτων διενεργείται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ύστερα από απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδεται μετά την οριστική απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β΄, επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησής της, αντίστοιχα ή από την έκδοση του πρωτοκόλλου κατεδάφισης του άρθρου 125Ι.
2. Για τους σκοπούς της παρ. 1 δύναται να συνάπτονται πολυετείς συμβάσεις πλαίσιο. Σε περίπτωση αδυναμίας εφαρμογής των αποφάσεων κατεδάφισης, λόγω της άρνησης των ιδιωτικών επιχειρήσεων να εκτελέσουν τις σχετικές συμβάσεις, με απόφαση του αρμοδίου για την κατεδάφιση οργάνου, τους επιβάλλεται πρόστιμο, ύψους από έξι χιλιάδες (6.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, ανάλογα με το βάρος της παράβασης, βάσει της οποίας επιβάλλεται η κατεδάφιση.
3. Κατά την κατεδάφιση του αυθαιρέτου μπορεί να παρίστανται αστυνομικά όργανα ή η λιμενική αρχή για την πρόληψη και καταστολή άδικων πράξεων και μέλη του κλιμακίου που συνέταξαν την έκθεση αυτοψίας ή το πρωτόκολλο κατεδάφισης για την υπόδειξη των αυθαιρέτων. Αν η προσπέλαση στο αυθαίρετο εμποδίζεται για οποιονδήποτε λόγο, ζητείται η συνδρομή της Εισαγγελικής Αρχής. Αν απαιτείται απομάκρυνση των ενοίκων, αυτή γίνεται από αστυνομικά όργανα, η δε εκκένωση του αυθαιρέτου γίνεται από το συνεργείο κατεδάφισης. Οι ενδιαφερόμενοι έχουν δικαίωμα να εκκενώσουν μόνοι τους το αυθαίρετο κτίσμα, πριν από την κατεδάφιση, εφόσον όμως η εκκένωση με πρωτοβουλία του ενδιαφερομένου δεν παρεμβάλλει εμπόδια στην κατεδάφιση.
4. Για τον τρόπο κατεδάφισης και τα μέσα που χρησιμοποιούνται, για τα υλικά κατεδάφισης, καθώς και για τη φύλαξη ή φθορά των παραρτημάτων και κινητών πραγμάτων του αυθαιρέτου δεν δημιουργείται ευθύνη του Δημοσίου, των οργάνων του ή των προστηθέντων προσώπων. Για τις κατεδαφίσεις συντάσσεται από τον επικεφαλής του συνεργείου σχετικό πρακτικό στο οποίο αναφέρονται και οι διαστάσεις του κτίσματος που κατεδαφίστηκε.
5. Ο κύριος του κτίσματος, το οποίο κρίνεται κατεδαφιστέο, βαρύνεται με τη δαπάνη κατεδάφισης και αποκατάστασης του περιβάλλοντος χώρου. Το ποσό της δαπάνης καταλογίζεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και εισπράττεται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ή το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αντίστοιχα, σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α΄ 190).
6. Ο προγραμματισμός του έργου των κατεδαφίσεων καθορίζεται ως κάτωθι:
α) κατεδαφίζεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα και με την εξής σειρά: αα) το σύνολο των νέων αυθαιρέτων κατασκευών που κατασκευάστηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2024, αβ) το σύνολο των αυθαίρετων κατασκευών που κατασκευάστηκαν μετά την 28η Ιουλίου 2011, αγ) όσα υπήχθησαν στον παρόντα με ψευδείς δηλώσεις,
β) κατεδαφίζεται αριθμός αυθαιρέτων κατ' ελάχιστον ίσος με τον αριθμό των οριστικών πρωτοκόλλων κατεδάφισης του 2022: βα) κατά πενήντα τοις εκατό (50%) με κριτήρια χρονικής προτεραιότητας και ββ) κατά πενήντα τοις εκατό (50%) με κριτήρια περιβαλλοντικά και χωροταξικά, όπως αυτά εξειδικεύονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά την παρ. 4 του άρθρου 125Κ.
Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω δύναται να προτεραιοποιούνται περιπτώσεις αυθαίρετων κατασκευών, οι οποίες κρίνεται ότι συνεπάγονται σημαντική περιβαλλοντική όχληση.

7. Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών εγγράφεται υποχρεωτικώς το απαραίτητο κονδύλι για τις κατεδαφίσεις όλων των αυθαιρέτων κατασκευών των δύο (2) προηγούμενων ετών, από το τρέχον έτος κατ' ελάχιστον.
8. Ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) επιλαμβάνεται του συντονισμού της διαδικασίας κατεδάφισης αυθαίρετων κατασκευών σε ζώνες απόλυτης προστασίας της φύσης και προστασίας της φύσης, οι οποίες καθορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 19 και 21 του ν. 1650/1986 (Α΄ 160) και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 13 του ν. 3044/2002 (Α΄ 197), μετά την έκδοση της οριστικής πράξης κατεδάφισης. Η Τεχνική Υπηρεσία του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., σε συνεργασία με την εκάστοτε Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών του άρθρου 34 του ν. 4685/2020 (Α΄ 92), εντός της περιοχής της οποίας βρίσκεται η αυθαίρετη κατασκευή, αναλαμβάνει την εκτέλεση των έργων κατεδάφισης. Ο κύριος του κτίσματος, το οποίο κρίνεται κατεδαφιστέο, βαρύνεται με τη δαπάνη κατεδάφισης και αποκατάστασης του περιβάλλοντος χώρου. Το ποσό της δαπάνης καταλογίζεται με απόφαση του Προέδρου του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. και εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (4978/2022, Α΄ 190).

Άρθρο 70
Πρόστιμα ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης - Προσθήκη άρθρου 125ΙΓ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΓ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΓ
Πρόστιμα ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης

1. Τα πρόστιμα ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης αυθαιρέτων υπολογίζονται ως εξής:
α) το πρόστιμο ανέγερσης είναι ίσο με την αξία του αυθαιρέτου (Αα) επί τον συντελεστή περιβαλλοντικής επιβάρυνσης (Σπ). Η αξία του αυθαιρέτου υπολογίζεται ως το γινόμενο της επιφάνειάς του, πολλαπλασιαζόμενης επί την τιμή ζώνης (Τ.Ζ.) της περιοχής του ακινήτου, όπως αυτή ισχύει κατά την ημερομηνία διαπίστωσης της παράβασης, σύμφωνα με το σύστημα αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ή όπου δεν υπάρχει σύστημα αντικειμενικών αξιών στη συγκεκριμένη περιοχή, σύμφωνα με το άρθρο 109. Ειδικά για τα αυθαίρετα της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 125Ζ το πρόστιμο προσαυξάνεται και υπολογίζεται σύμφωνα με τα ποσοστά προσαύξησης του Παραρτήματος Γ΄.
β) Ο συντελεστής περιβαλλοντικής επιβάρυνσης ορίζεται σε:
βα) 1,20: για αυθαίρετες κατασκευές που βρίσκονται εντός προστατευόμενων περιοχών, δηλαδή εντός περιοχών Natura, δασών, ρεμάτων, αιγιαλού, κοινόχρηστης παραλίας-όχθης, κοινόχρηστης παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, ζώνης λιμένα και αρχαιολογικού χώρου ζώνης Α.
ββ) 1,00: για τις υπόλοιπες περιπτώσεις αυθαιρέτων.
Για κάθε αυθαίρετη κατασκευή, εγκατάσταση ή εργασία που λόγω της φύσης της δεν αντιστοιχεί σε επιφάνεια χώρου, η αξία του αυθαιρέτου υπολογίζεται αναλυτικά με τιμές προϋπολογισμού κατά το Παράρτημα Β και, αν δεν υπάρχει καθορισμένη τιμή στο Παράρτημα, με τιμές αγοράς. Ομοίως, με αναλυτικό προϋπολογισμό αντιμετωπίζονται ειδικές πρόχειρες κατασκευές, όπως θερμοκήπια, στέγαστρα βιομηχανικών κτιρίων, καθώς και στέγαστρα εν γένει.

Το ελάχιστο ύψος του προστίμου ανέγερσης είναι διακόσια πενήντα (250,00) ευρώ, για τις περιπτώσεις της υποπερ. (ββ) και χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ για την υποπερ. (βα) της περ. (β) της παρ. 3.

2. Από την τοιχοκόλληση της έκθεσης αυτοψίας μέχρι την κατεδάφιση ή τη νομιμοποίηση των αυθαιρέτων, εφόσον προβλέπεται, επιβάλλεται για κάθε έτος μη αποκατάστασης της αυθαιρεσίας, πρόστιμο μη έγκαιρης κατεδάφισης, το οποίο ισούται με το πενήντα τοις εκατό (50%) του προστίμου ανέγερσης.

Ο υπόχρεος σε κατεδάφιση ή νομιμοποίηση ενημερώνει τον Ειδικό Επιθεωρητή ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης σχετικά με την οικειοθελή κατεδάφιση ή τη νομιμοποίηση του αυθαιρέτου, προκειμένου να ενεργοποιηθεί η διαδικασία ελέγχου της αποκατάστασης της αυθαιρεσίας σύμφωνα με το άρθρο 125ΙΑ. Από την παράλειψη ενημέρωσης τεκμαίρεται η μη συμμόρφωση του υποχρέου και επιβάλλονται τα προβλεπόμενα πρόστιμα μη έγκαιρης κατεδάφισης.

Το ελάχιστο ύψος του προστίμου μη έγκαιρης κατεδάφισης είναι εκατό (100) ευρώ, για την υποπερ. ββ) της περ. β της παρ. 1 και επτακόσια πενήντα (750,00) ευρώ για την υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 1.

3. Για τις πολεοδομικές παραβάσεις της παρ. 3 του άρθρου 81, πλην της υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 1 του παρόντος, οι κυρώσεις είναι μόνο διοικητικές και ειδικότερα:

α) Το πρόστιμο ανέγερσης των περ. α) έως δ) της παρ. 3 του άρθρου 81 ανέρχεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της αξίας τους.

β) Για την περ. γ), εφόσον πρόκειται για χώρο με χρήση κατοικία, το ανωτέρω ποσοστό υπολογίζεται στο πέντε τοις εκατό (5%) της αξίας του.

Σε κάθε περίπτωση το πρόστιμο ανέγερσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ.

γ) Το πρόστιμο μη έγκαιρης κατεδάφισης των περ. α), β), γ) και δ) της παρ. 3 του άρθρου 81 ανέρχεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του προστίμου ανέγερσης για κάθε έτος διατήρησης. Σε κάθε περίπτωση, το πρόστιμο μη έγκαιρης κατεδάφισης δεν μπορεί να είναι μικρότερο του είκοσι τοις εκατό (20%) του ελαχίστου προστίμου ανέγερσης ετησίως.

δ) Το πρόστιμο ανέγερσης για τις πολεοδομικές παραβάσεις των περ. ε), στ) και ζ) της παρ. 3 του άρθρου 81, ανέρχεται σε χίλια (1000) ευρώ, ανά περίπτωση πολεοδομικής παράβασης. Το πρόστιμο μη έγκαιρης κατεδάφισης των ανωτέρω περιπτώσεων ανέρχεται στο είκοσι τοις εκατό (20%) του προστίμου ανέγερσης ετησίως, με δυνατότητα εφάπαξ καταβολής ποσού διπλάσιου του προστίμου ανέγερσης για την οριστική διατήρησή τους.

Αν ο υπόχρεος συμμορφωθεί με τις πολεοδομικές διατάξεις και αποκαταστήσει την πολεοδομική παράβαση με την απομάκρυνση της χρήσης ή την κατεδάφιση της αυθαίρετης κατασκευής ή εκδώσει την προβλεπόμενη οικοδομική άδεια όπου επιτρέπεται, μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από τη διαπίστωσή της δεν επιβάλλεται πρόστιμο μη έγκαιρης κατεδάφισης και το πρόστιμο ανέγερσης περιορίζεται στο ελάχιστο ποσό των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ.

4. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο σε περίπτωση αναθεώρησης οικοδομικής άδειας που βρίσκεται σε ισχύ, εφόσον τηρούνται το περίγραμμα της οικοδομής, ο συντελεστής δόμησης και ο συντελεστής όγκου.

5. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο σε περίπτωση αναθεώρησης οικοδομικής άδειας που βρίσκεται σε ισχύ, με μεταβολή του περιγράμματος της οικοδομής ή του συντελεστή δόμησης ή του συντελεστή όγκου, εφόσον έχει προηγηθεί η γνωστοποίηση εκτέλεσης πρόσθετων εργασιών της περ. δ) του άρθρου 28.

6. Δεν επιβάλλονται και δεν αναζητούνται πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης αυθαιρέτων για κτίσματα που έχουν ανεγερθεί με άδεια που εκδόθηκε από την αρμόδια αρχή και μεταγενέστερα ακυρώθηκε ή ανακλήθηκε για οποιοδήποτε λόγο, εκτός αν η ακύρωση ή ανάκληση οφείλεται σε

υποβολή αναληθών στοιχείων ή ανακριβείς αποτυπώσεις της υπάρχουσας κατάστασης ή στην εν γένει απατηλή συμπεριφορά του διοικουμένου κατά την έκδοσή της. Η παρούσα δεν θίγει τις διατάξεις περί υποχρεωτικής κατεδάφισης των αυθαιρέτων κτισμάτων, όπως αυτά ορίζονται στον παρόντα.»

Άρθρο 71
Τιμή ζώνης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 109 ν. 4495/2017

Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2 του άρθρου 109 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), περί υπολογισμού προστίμου, αντικαθίστανται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Για τα υπόλοιπα ακίνητα της επικράτειας, αν δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης, σύμφωνα με το σύστημα των αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στην περιοχή του ακινήτου, για τον υπολογισμό του ενιαίου ειδικού προστίμου ή της αξίας των παραβάσεων λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην τοπική ή δημοτική κοινότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο και, αν δεν έχει καθοριστεί αυτή, η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στον οικείο δήμο και αν δεν έχει καθοριστεί σε αυτόν, η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην περιφερειακή ενότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο. Για τον υπολογισμό του προστίμου στις περιοχές αιγιαλού, κοινόχρηστης παραλίας, όχθης, κοινόχρηστης παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, ζώνης λιμένα, λαμβάνεται υπόψη η μέγιστη τιμή ζώνης των όμορων ακινήτων. Αν η μέγιστη τιμή ζώνης δεν έχει καθοριστεί, ισχύει το πρώτο εδάφιο.»

Άρθρο 72
Τρόπος καταβολής και απόδοσης προστίμων - Προσθήκη άρθρου 125ΙΔ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΔ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΔ
Τρόπος καταβολής και απόδοσης προστίμων

1. Τα πρόστιμα βεβαιώνονται με απόφαση του Ειδικού Επιθεωρητή ελέγχου και καταστολής της αυθαίρετης δόμησης εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής και σε περίπτωση άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής από την απόφαση επί αυτής, και αποστέλλονται στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία.
2. Τα πρόστιμα ανέγερσης των αυθαιρέτων καταβάλλονται από τον υπόχρεο σε τριάντα (30) ισόποσες μηνιαίες δόσεις και τα πρόστιμα μη έγκαιρης κατεδάφισης σε δώδεκα (12) μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη μέσα στον επόμενο μήνα από τη βεβαίωση του προστίμου στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία.
3. Αν το οφειλόμενο πρόστιμο εξοφληθεί ολόκληρο εντός του πρώτου μηνός από τη βεβαίωση του προστίμου στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία, παρέχεται έκπτωση σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του ποσού αυτού. Από την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου εξαιρούνται τα αυθαίρετα εντός προστατευόμενων περιοχών, ιδίως των αιγιαλών και των κοινόχρηστων παραλιών.
4. Τα ανωτέρω επιβαλλόμενα πρόστιμα αποδίδονται: α) κατά εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), στο Πράσινο Ταμείο για δράσεις ελέγχου και καταστολής της αυθαίρετης δόμησης, καθώς και

περιβαλλοντικού ισοζυγίου, β) κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών για τη διενέργεια των κατεδαφίσεων.»

Άρθρο 73
Ποινικές κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 125ΙΕ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΕ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΕ
Ποινικές κυρώσεις

1. Οι ιδιοκτήτες ή εντολείς κατασκευής ή εγκατάστασης αυθαιρέτων κατασκευών ή αλλαγών χρήσεως αντίστοιχα και οι εργολάβοι κατασκευής τους τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης εντός της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 125ΙΑ. Κατά την επιμέτρηση της ποινής του πρώτου εδαφίου λαμβάνονται υποχρεωτικά και αναλογικά υπόψη η αξία της αυθαίρετης κατασκευής και ο βαθμός υποβάθμισης του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος. Με την ίδια ποινή τιμωρούνται και οι μηχανικοί που εκπόνησαν τις μελέτες ή έχουν την επίβλεψη του έργου, αν διαπιστωθεί ότι οι μελέτες δεν εκπονήθηκαν σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ή σύμφωνα με τα εγκεκριμένα στοιχεία του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης ή αν διαπιστωθεί ότι οι εργασίες δόμησης δεν εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις μελέτες που υποβλήθηκαν ή σύμφωνα με τα εγκεκριμένα στοιχεία του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης. Για απλές υπερβάσεις άδειας κατασκευής μπορεί να επιβληθεί ελαττωμένη ποινή σύμφωνα με το άρθρο 83 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄ 95).
2. Για την εκτέλεση εργασιών δόμησης, χωρίς οικοδομική άδεια ή κατά παράβαση αυτής, στον αιγιαλό, την παραλία, τη θάλασσα, τον πυθμένα, τη ζώνη λιμένα, τη μεγάλη λίμνη, πλεύσιμο ποταμό, ρέματα, όχθη ή παρόχθια ζώνη μεγάλης λίμνης ή πλεύσιμου ποταμού, στους βιότοπους, σε παραλιακά δημόσια κτήματα, στους αρχαιολογικούς χώρους και τους ιστορικούς τόπους, σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως μνημεία και σε δάση, δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις, καθώς και σε δημόσιες χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α΄ 289), διπλασιάζονται τα ελάχιστα και μέγιστα όρια των χρηματικών ποινών της παρ. 1.»

Άρθρο 74
Αναστολή λειτουργίας για οικονομικές δραστηριότητες και διακοπή ρευματοδότησης - Προσθήκη άρθρου 125ΙΣΤ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΣΤ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΣΤ
Αναστολή λειτουργίας για οικονομικές δραστηριότητες και διακοπή ρευματοδότησης

1. Σε περιπτώσεις εντοπισμού αυθαιρέτων κτισμάτων και κατασκευών και αυθαιρέτων αλλαγών χρήσεως, αν πρόκειται για χώρο στον οποίο ασκείται οικονομική δραστηριότητα ή χρησιμοποιείται για την άσκηση και την υποστήριξη της εν γένει λειτουργίας της οικονομικής δραστηριότητας: α) επιβάλλεται προσωρινή αφαίρεση της άδειας ή της έγκρισης λειτουργίας ή β) εκδίδεται απόφαση

προσωρινής διακοπής της λειτουργίας για τις περιπτώσεις άσκησης οικονομικής δραστηριότητας με γνωστοποίηση.
Αρμόδια αρχή για την έκδοση των ως άνω διοικητικών πράξεων είναι η αρχή που εκδίδει την άδεια ή την έγκριση ή η αρχή στην οποία υποβάλλεται η γνωστοποίηση για τη λειτουργία της δραστηριότητας.
2. Σε περιπτώσεις εντοπισμού αυθαιρέτων κατασκευών και αυθαιρέτων αλλαγών χρήσεως σε χώρους άσκησης οικονομικής δραστηριότητας χωρίς προηγούμενη διαδικασία άδειας, έγκρισης ή γνωστοποίησης, η απόφαση διακοπής της λειτουργίας εκδίδεται από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
3. Οι διοικητικές πράξεις της προσωρινής αφαίρεσης της άδειας ή της έγκρισης και της προσωρινής διακοπής της λειτουργίας υλοποιούνται με σφράγιση του χώρου της εγκατάστασης και του παραγωγικού της εξοπλισμού. Όπου δεν ορίζεται ρητά, αρμόδιο όργανο για την εκτέλεση της σφράγισης είναι η αρχή που εξέδωσε τη διοικητική πράξη του πρώτου εδαφίου. Το αρμόδιο όργανο, κατά την εκτέλεση της σφράγισης, δύναται, όπου κρίνει αναγκαίο, να ζητά τη συνδρομή της Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία την παρέχει σύμφωνα με τα άρθρα 159 και 161 του π.δ. 141/1991 (Α΄ 58). Η σφράγιση διενεργείται άμεσα, χωρίς έκδοση διακριτής απόφασης, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.
4. Η προσωρινή αφαίρεση της άδειας/έγκρισης ή διακοπή της λειτουργίας και η σφράγιση επιβάλλονται ανεξάρτητα από την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και παραμένουν σε ισχύ κατά τον χρόνο εξέτασης αυτής. Αφορούν δε το σύνολο της υποστήριξης και λειτουργίας της οικονομικής δραστηριότητας, στις εγκαταστάσεις της οποίας περιλαμβάνονται οι αυθαίρετες κατασκευές, καθώς και τυχόν άλλες υποστηριζόμενες ή εξαρτώμενες λειτουργικά από τις αυθαίρετες κατασκευές οικονομικές δραστηριότητες. Η αποσφράγιση εγκατάστασης που έχει σφραγιστεί σύμφωνα με το παρόν διενεργείται αν αποδεδειγμένα παύσουν να συντρέχουν οι λόγοι και οι προϋποθέσεις επιβολής της σφράγισης. Η παραβίαση της σφράγισης τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 178 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄ 95).
5. Ταυτόχρονα με τις κυρώσεις της παρ. 1 δύναται να επιβάλλεται και διακοπή ρευματοδότησης κατόπιν σχετικού αιτήματος της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών προς τον Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗΣ ΔΟΜΗΣΗΣ

Άρθρο 75
Προσθήκη Κεφαλαίου για την υποστήριξη της διοικητικής διαδικασίας και των οργάνων καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης - Προσθήκη Κεφαλαίου Ε΄ στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017

Στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), μετά από το άρθρο 125ΙΣΤ, προστίθεται Κεφάλαιο Ε΄ ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗΣ ΔΟΜΗΣΗΣ»

Άρθρο 76
Όργανα ελέγχου - Προσθήκη άρθρου 125ΙΖ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΖ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΖ
Όργανα ελέγχου

1. Οι έλεγχοι και οι επανέλεγχοι της αυθαίρετης δόμησης διενεργούνται δυνάμει σχετικής εντολής του Ειδικού Επιθεωρητή που μπορεί να αφορούν σε ένα ή περισσότερα κτίσματα και κατασκευές ή σε γεωγραφικά προσδιορισμένη περιοχή, από κλιμάκια ελέγχου τα οποία αποτελούνται από τουλάχιστον δύο (2) μέλη που προέρχονται από μια ή περισσότερες από τις κάτωθι κατηγορίες οργάνων ελέγχου, οι οποίες συνιστούν το Μητρώο Οργάνων Ελέγχου Αυθαίρετης Δόμησης:
α) Τους υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των υπαλλήλων που υπηρετούν σε αυτή δυνάμει των υπ' αρ. οικ. 62268/10.8.2018 και 15217/21.2.2019 αποφάσεων του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, όπως εκάστοτε ισχύουν.
β) Τους υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
γ) Τους υπαλλήλους των Κτηματικών Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Κοινωφελών Περιουσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που υποδεικνύονται για τον σκοπό αυτόν, για όλη την επικράτεια.
δ) Τους Υπαλλήλους των Δασαρχείων, των Διευθύνσεων Δασών και των Διευθύνσεων Αναδασώσεων της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που υποδεικνύονται για τον σκοπό αυτό, για όλη την επικράτεια, και ανά κατά τόπο αρμόδια δασική υπηρεσία, από τη Γενική Διεύθυνση Δασών.
Σε περίπτωση μη υπόδειξης των υπαλλήλων των περ. γ) και δ) μέσα στην προθεσμία που τάσσεται από τη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, τα μέλη των κλιμακίων ελέγχου από τις ανωτέρω κατηγορίες υπαλλήλων, ορίζονται από το σύνολο των υπαλλήλων των υπηρεσιών των περ. γ) και δ) κατηγορίας κλάδων Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης.
ε) Τους ελεγκτές δόμησης που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Ελεγκτών Δόμησης του άρθρου 14 του ν. 4030/2011 (Α΄ 249) που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
στ) Το σύνολο του επιστημονικού προσωπικού και του προσωπικού φύλαξης των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, συμπεριλαμβανομένου και του μεταφερόμενου προσωπικού στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, των καταργηθέντων Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, στο οποίο έχει ανατεθεί, με το άρθρο 34 του ν. 4685/2020 (Α΄ 92), η αρμοδιότητα ελέγχου για τη διαπίστωση περιβαλλοντικών παραβάσεων που απορρέουν από τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 (Α΄ 160). Στις περιπτώσεις κατασκευών στη θαλάσσια ζώνη, η διενέργεια αυτοψίας ανατίθεται σε καταδυτικά συνεργεία καταχωρημένα στο μητρώο που τηρείται από τις λιμενικές αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Γενικού Κανονισμού Λιμένων αρ. 10, περί καταδυτικών

εργασιών, όπως αυτός εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 3131.1/20/95/17.11.1995 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας (Β΄ 978), όπως εκάστοτε ισχύει.
Οι εντολές ελέγχου δύναται να εκδίδονται και κατά παρέκκλιση του ετήσιου στρατηγικού σχεδίου ελέγχων και των σχετικών επιχειρησιακών σχεδίων, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο. Ο Ειδικός Επιθεωρητής για τον Ελεγχο και την Καταστολή της Αυθαίρετης Δόμησης, δύναται αυτεπάγγελτα ή κατόπιν σχετικής καταγγελίας, να εκδίδει εντολές για τη διενέργεια επανελέγχου της έκθεσης αυτοψίας του άρθρου 125ΣΤ.
2. Τα κλιμάκια ελέγχου συγκροτούνται με μη δημοσιευτέα απόφαση του Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης, η οποία μπορεί να εκδίδεται και ύστερα από κλήρωση μεταξύ των κατηγοριών των οργάνων ελέγχου της παρ. 1 που διενεργείται ηλεκτρονικά, και κοινοποιείται αποκλειστικά στα οριζόμενα μέλη. Κατ' εξαίρεση, κλιμάκια ελέγχου μπορεί να συγκροτούνται, χωρίς την τήρηση της διαδικασίας κλήρωσης, και με μη δημοσιευτέα απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, η οποία υπόκειται στους περιορισμούς του πρώτου εδαφίου. Με τις ανωτέρω αποφάσεις, δύναται να συγκροτούνται και περισσότερα του ενός κλιμάκια ελέγχου.»

Άρθρο 77
Ακαταδίωκτο και ασφάλεια των μελών των κλιμακίων ελέγχου - Προσθήκη άρθρου 125ΙΗ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΗ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΗ
Ακαταδίωκτο και ασφάλεια των μελών των κλιμακίων ελέγχου

1. Τα μέλη των κλιμακίων ελέγχου, όταν δρουν μέσα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων τους για τη διενέργεια ελέγχου ή επανελέγχου που τους ανατίθεται, σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και ο Ειδικός Επιθεωρητής Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης, δεν ευθύνονται, δεν διώκονται και δεν εξετάζονται για πράξεις ή παραλείψεις που αφορούν την εφαρμογή του, εκτός αν: α) ενήργησαν με πρόθεση για να προσπορίσουν στον εαυτό τους ή σε τρίτον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να βλάψουν το Δημόσιο ή τρίτον, β) παραβίασαν το απόρρητο των πληροφοριών και στοιχείων, που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, γ) παρέβησαν το καθήκον εχεμύθειας του άρθρου 26 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ν. 3528/2007, Α΄ 26).
2. α) Αν τα μέλη των κλιμακίων ελέγχου ή ο Ειδικός Επιθεωρητής Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης διώκονται για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με την παρ. 1, η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπησή τους, ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, δύναται να ανατίθεται:
αα) σε λειτουργό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους μέχρι τον βαθμό του Δικαστικού Πληρεξουσίου Α΄ τάξης, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4831/2021 (Α΄ 170),
αβ) σε δικηγόρο της επιλογής τους, η αμοιβή του οποίου καταβάλλεται από το Δημόσιο, σύμφωνα με την παρ. 3, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
3. Αν τα μέλη των κλιμακίων ελέγχου ή ο Ειδικός Επιθεωρητής Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης εκπροσωπούνται από δικηγόρο στις αναφερόμενες στην παρ. 2 υποθέσεις, με

απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας τους καταβάλλονται απολογιστικά σε βάρος του προϋπολογισμού του ανωτέρω υπουργείου, οι δαπάνες στις οποίες αυτοί υποβλήθηκαν μέχρι την αμετάκλητη εκδίκαση της υπόθεσής τους, εφόσον: α) για τις ποινικές υποθέσεις εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση, με την οποία οι ελεγκτές κηρύσσονται αθώοι ή απαλλάσσονται των κατηγοριών ή αμετάκλητο βούλευμα δικαστικού συμβουλίου παύει οριστικά την ποινική δίωξη εναντίον τους ή θέτει την υπόθεση στο αρχείο, β) για τις αστικές υποθέσεις, εκδίδεται αμετάκλητη δικαστική απόφαση, με την οποία απορρίπτεται η αγωγή που ασκήθηκε εναντίον τους. Το αιτούμενο ποσό δεν μπορεί να υπερβαίνει το τριπλάσιο του ποσού αναφοράς κάθε διαδικαστικής πράξης ή υπηρεσίας, όπως προσδιορίζεται στους πίνακες του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α΄ 208) και των παραρτημάτων αυτού.

4. Στα μέλη των κλιμακίων ελέγχου και τον Ειδικό Επιθεωρητή, κατά τη διάρκεια διενέργειας της αυτοψίας ή και μέχρι την περαίωση της διαδικασίας ελέγχου, σύμφωνα με την εντολή ελέγχου, είναι δυνατόν να παρέχεται, ύστερα από αίτηση των ιδίων ή του Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης, αστυνομική προστασία από πιθανολογούμενες πράξεις εκφοβισμού ή αντεκδίκησης ή παρακώλυσης της διαδικασίας των αυτοψιών και του ελέγχου.»

Άρθρο 78

Στελέχωση της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και της Διεύθυνσης Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 125ΙΘ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125ΙΘ ως εξής:

«Άρθρο 125ΙΘ

Στελέχωση της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και της Διεύθυνσης Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

1. Για την αποτελεσματική εκτέλεση της αποστολής και την άσκηση των αρμοδιοτήτων των άρθρων 125ΙΣΤ, 125Β, 125Δ και 125Ε συστήνονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας οργανικές θέσεις, ως εξής:

α) στη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, ως επιθεωρητές, είκοσι (20) θέσεις μονίμου προσωπικού κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) και ειδικότερα δεκαοκτώ (18) θέσεις του κλάδου ΠΕ μηχανικών από τις οποίες: αα) έξι (6) της ειδικότητας ΠΕ πολιτικών μηχανικών, αβ) έξι (6) της ειδικότητας ΠΕ αρχιτεκτόνων μηχανικών, αγ) έξι (6) της ειδικότητας ΠΕ αγρονόμων τοπογράφων μηχανικών, ενός (1) του κλάδου ΠΕ διοικητικού οικονομικού και της ειδικότητας ΠΕ διοικητικού (νομικών) και ενός (1) του κλάδου ΠΕ διοικητικού οικονομικού και της ειδικότητας ΠΕ οικονομικού, και

β) στη Διεύθυνση Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος (Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π.), είκοσι (20) θέσεις μονίμου προσωπικού κατηγορίας ΠΕ και ειδικότερα: βα) επτά (7) της ειδικότητας ΠΕ πολιτικών μηχανικών, ββ) έξι (6) της ειδικότητας ΠΕ αρχιτεκτόνων μηχανικών και επτά (7) της ειδικότητας ΠΕ αγρονόμων τοπογράφων μηχανικών.

Οι ανωτέρω θέσεις δεν δύναται να κατανεμηθούν σε άλλη οργανική μονάδα του Υπουργείου.

2. Έως την κάλυψη των θέσεων της παρ. 1 για τις ανάγκες άσκησης των αρμοδιοτήτων του παρόντος συνιστάται Μητρώο υποστήριξης ελέγχου αυθαιρέτων. Το Μητρώο τηρείται στο Υπουργείο

Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στο Μητρώο εγγράφονται πρόσωπα με εξειδικευμένη και επαρκή εμπειρία στα αντικείμενα που καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών. Τα μέλη του Μητρώου μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους και μέσω νομικών προσώπων, στα οποία συμμετέχουν ή με τα οποία συνδέονται συμβατικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 79
Τελικές διατάξεις - Έγκριση εκτέλεσης εργασιών για κατεδάφιση ειδικών περιπτώσεων κτιρίων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 29 ν. 4495/2017

Το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), περί έγκρισης εκτέλεσης εργασιών, αντικαθίσταται, η φράση της περ. γ) «εφόσον δεν αφορούν σε κτίσματα που υφίστανται προ του έτους 1955» αφαιρείται, προστίθενται νέα εδάφια δεύτερο και τελευταίο, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Για τις εργασίες της παρούσας, απαιτείται έγκριση εκτέλεσης εργασιών, η οποία εκδίδεται αυτόματα, ύστερα από ηλεκτρονική υποβολή τεχνικής έκθεσης και των δικαιολογητικών από τα οποία προκύπτει το δικαίωμα υπαγωγής στην παρούσα, όπως έκθεση επικινδύνως ετοιμόρροπου, έκθεση περί εφαρμογής μέτρων ασφαλείας, έκθεση-αυτοψίας αυθαιρέτου/πρωτόκολλο κατεδάφισης, περαίωση της δήλωσης, καθώς και δήλωση αρμόδιου μηχανικού ότι αναλαμβάνει την επίβλεψη, σύμφωνα με τους όρους που ορίζει με πράξη το Τμήμα Ελέγχου Δόμησης - Τοπικό Παρατηρητήριο:

α) κατεδάφιση κατασκευών ή κτιρίων, που χαρακτηρίζονται επικινδύνως ετοιμόρροπα, σύμφωνα με τις διατάξεις για επικίνδυνες οικοδομές,

β) εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας, που καθορίζονται από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης, σε κτίριο ή κατασκευές που έχουν χαρακτηριστεί επικίνδυνες,

γ) κατεδάφιση ή αποκατάσταση κατασκευών που έχουν κριθεί οριστικά αυθαίρετες ή έχουν υπαχθεί στο άρθρο 106 του παρόντος ή στην παρ. 1α του άρθρου 23 του ν. 4178/2013 (Α΄ 174), ή αυθαιρέτων κατασκευών, για τις οποίες έχει περαιωθεί η διαδικασία σύμφωνα με τους ν. 3775/2009 (Α΄ 122) και 3843/2010 (Α΄ 62), καθώς και των κατασκευών που έχουν ενταχθεί στις ρυθμίσεις του ν. 4178/2013 και του παρόντος και για τις οποίες έχει περαιωθεί η διαδικασία ή είναι σε στάδιο οριστικής υπαγωγής και έχει ολοκληρωθεί η υποβολή στο πληροφοριακό σύστημα των απαραίτητων δικαιολογητικών, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 99 και ειδικότερες διατάξεις του παρόντος.

Αν οι ανωτέρω εργασίες αφορούν σε κτίσματα που υφίστανται προ του έτους 1955, απαιτείται και η υποβολή σχετικής γνωμοδότησης του οικείου Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής.

Στις περ. α) και γ), για την έγκριση εκτέλεσης εργασιών απαιτείται επιπλέον να υποβληθούν στοιχεία για τη διαχείριση των αποβλήτων (ΣΔΑ), παρέχοντας τουλάχιστον τις πληροφορίες της παρ. 2 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία 36259/1757/Ε103/2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β΄ 1312), τα οποία συνοδεύονται από αντίγραφο υπογεγραμμένης σύμβασης του διαχειριστή των Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) με εγκεκριμένο Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) ΑΕΚΚ ή απόφαση έγκρισης Ατομικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΑΣΕΔ) από το Δ.Σ. του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.). Για τις περιφερειακές ενότητες στις οποίες δεν υπάρχει εγκεκριμένο Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) ΑΕΚΚ, αντί του

αντιγράφου της υπογεγραμμένης σύμβασης, απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του διαχειριστή των ΑΕΚΚ για τη διασφάλιση της διαχείρισης των παραγόμενων ΑΕΚΚ και για τη συνεργασία του με ΣΣΕΔ ΑΕΚΚ σε οποιαδήποτε φάση εκτέλεσης των οικοδομικών εργασιών εγκριθεί η λειτουργία του στην αντίστοιχη Περιφερειακή Ενότητα.
Ο αριθμός της έγκρισης που εκδίδεται ηλεκτρονικά, αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο. Κατόπιν αυτού επιτρέπεται η έναρξη των εργασιών των περ. α), β) και γ).»

Άρθρο 80
Προσθήκη Κεφαλαίου για τις εξουσιοδοτικές και μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη Κεφαλαίου ΣΤ΄ στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017

Στο Τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), μετά από το άρθρο 125ΙΘ, προστίθεται Κεφάλαιο ΣΤ΄ ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

Άρθρο 81
Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 125Κ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125Κ ως εξής:

«Άρθρο 125Κ
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και ο τρόπος λειτουργίας του διαδικτυακού χαρτογραφικού Πληροφοριακού Συστήματος Γεωεντοπισμού Αυθαιρέτων του άρθρου 125Β, καθώς και οι επιπλέον λειτουργίες και υπηρεσίες που διατίθενται σ' αυτό μέσω αυτού.
2. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, οι όροι, ο ειδικότερος χρόνος υλοποίησης του Ενιαίου Ηλεκτρονικού Συστήματος Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.) του άρθρου 125Γ, τα αρμόδια για την υλοποίηση όργανα και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη διαχείριση, την παρακολούθηση, τη χρηματοδότηση, την υλοποίηση, τη λειτουργία και την εκτέλεσή του, καθώς και οι αναγκαίες λεπτομέρειες και τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Συστήματος, οι τεχνικές και άλλες λεπτομέρειες για την ανάπτυξη της διαλειτουργικότητάς του και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος. Με όμοια απόφαση, δύναται να καθορίζεται η έναρξη του χρόνου της δοκιμαστικής και της παραγωγικής λειτουργίας του Συστήματος.
β) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση της Διεύθυνσης Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος και του Προέδρου του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.), εξειδικεύονται οι επιμέρους υποχρεώσεις του Τ.Ε.Ε. και του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και οι αρμοδιότητες εκάστου στο πλαίσιο της ανάθεσης της διαχείρισης και λειτουργίας του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ. στο Τ.Ε.Ε., κατά την παρ. 2 του άρθρου 125Γ.
3. α) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται η προτυποποιημένη μορφή της ηλεκτρονικής και έντυπης καταγγελίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 125Δ.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης εξειδικεύονται η διαδικασία υποβολής καταγγελιών της παρ. 2 του άρθρου 125Δ, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή έγχαρτα, τα πεδία και στοιχεία που συμπληρώνονται, ο χρόνος ενεργοποίησης αυτής και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται η διαδικασία για την επιστροφή του παραβόλου της παρ. 5 του άρθρου 125Δ στον καταγγέλλοντα σε περίπτωση ευδοκίμησης της καταγγελίας του, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την εφαρμογή της ως άνω παραγράφου.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να καθορίζονται οι διαδικασίες και τα ειδικότερα κριτήρια, πλέον αυτών των παρ. 2 και 4 του άρθρου 125Ε για την αξιολόγηση και την προτεραιοποίηση της καταγγελίας και για την περαιτέρω διαχείρισή της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 125Δ και 125Ε.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξειδικεύονται τα κριτήρια της περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 125ΙΒ.

5. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των προστίμων ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης που επιβάλλονται για αυθαίρετα κτίσματα, κατασκευές και αυθαίρετες αλλαγές χρήσης, σύμφωνα με το άρθρο 125ΙΓ, οι σχετικές παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη και ειδικότερα ο υπολογισμός της αξίας του αυθαίρετου και ο συντελεστής περιβαλλοντικής επιβάρυνσης.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύναται να προβλέπεται υποχρέωση απόδοσης μέρους των προστίμων του άρθρου 125ΙΓ, που δεν δύναται να ξεπερνά το συνολικό ποσοστό του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), σε εποπτευόμενους φορείς των οικείων Υπουργείων και ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στη διαδικασία και τον τρόπο απόδοσης των ποσοστών αυτών.

6. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται το ανώτατο όριο των ημερών για τις οποίες καταβάλλεται αποζημίωση για τη διανυκτέρευση των μελών των κλιμακίων ελέγχου του άρθρου 125ΙΖ και των προσώπων που ασκούν συντονιστικές αρμοδιότητες των αυτοψιών των κλιμακίων ελέγχου, του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και των προϊσταμένων του Σώματος Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδος και Βορείου Ελλάδος, καθώς και των οδηγών αυτών.

β) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία για την επιλογή των τακτικών και αναπληρωματικών μελών των κλιμακίων ελέγχου του άρθρου 125ΙΖ μέσω ηλεκτρονικής κλήρωσης.

7. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής νομικής υπεράσπισης στα μέλη των κλιμακίων ελέγχου, και κάλυψης των σχετικών δαπανών, προσδιορίζονται το ύψος του ποσού που καταβάλλεται ως δικηγορική αμοιβή, λαμβανομένου υπόψιν του ανωτάτου ορίου όπως αυτό προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 57 ν. 4831/2021 (Α΄ 170), η προθεσμία υποβολής του αιτήματος για την πληρωμή των δαπανών, η διαδικασία επιστροφής των δαπανών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 125ΙΗ.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Προστασίας του Πολίτη, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, προϋποθέσεις, καθώς και η διαδικασία για τη λήψη των μέτρων προστασίας της παρ. 4 του άρθρου 125ΙΗ.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, και Εσωτερικών δύναται να παρατείνεται η προθεσμία της παρ. 4 του άρθρου 125ΚΑ.

9. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται:
α) Οι ειδικότερες αρμοδιότητες της Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π. και των υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και τα καθήκοντα η άσκηση των οποίων ανατίθεται η σε μέλη του Μητρώου της παρ. 4 του άρθρου 125ΙΘ,
β) τα προσόντα των μελών του Μητρώου,
γ) οι κανόνες που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους και τα ζητήματα που αφορούν τη διαδικασία πιστοποίησής τους,
δ) οι ασυμβίβαστες ιδιότητες,
ε) το όργανο και η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης αυτών,
στ) οι διοικητικές κυρώσεις και τα τυχόν χρηματικά πρόστιμα που επιβάλλονται σε αυτούς, τα όργανα, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επιβολής των κυρώσεων και των προστίμων,
ζ) οι διοικητικές προσφυγές κατά των κυρώσεων, οι προθεσμίες άσκησής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα,
η) το ύψος των αμοιβών,
θ) η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την είσπραξη της αμοιβής,
ι) η διαδικασία και ο τρόπος καταβολής της αμοιβής,
ια) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 4.
Στην ανωτέρω απόφαση, ως προς τις περ. η), θ) και ι), συμπράττει και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.»

Άρθρο 82
Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 125ΚΑ στον ν. 4495/2017

Στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 125ΚΑ ως εξής:

«Άρθρο 125ΚΑ
Μεταβατικές διατάξεις

1. Η περ. ι) του άρθρου 28 περί άδειας νομιμοποίησης δεν εφαρμόζεται για αυθαίρετες κατασκευές ή χρήσεις που εγκαθίστανται μετά την 1η Μαΐου 2024, εκτός:
α) κτισμάτων και κατασκευών των οποίων η οικοδομική άδεια ακυρώθηκε με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για τυπικό λόγο, αν δεν παραβιάζονται οι πολεοδομικές διατάξεις που ίσχυαν κατά τον χρόνο κατασκευής τους και εξακολουθούν να ισχύουν κατά την 1η Μαΐου 2024,
β) της παρ. 2 του άρθρου 106, περί κατασκευών ή εγκαταστάσεων ακινήτων στρατηγικών επενδύσεων,
γ) από τις περιπτώσεις που προβλέπεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις.
2. Το άρθρο 125ΙΑ ισχύει και για τις εκθέσεις αυτοψίας και τα πρωτόκολλα κατεδάφισης που έχουν συνταχθεί από τη 2α Νοεμβρίου 2017, μέχρι και την 1η Μαΐου 2024. Στην περίπτωση αυτή, οι ιδιοκτήτες του αυθαιρέτου προβαίνουν σε κατεδάφιση μέχρι την 1η Μαΐου 2024, ύστερα από την έκδοση της έγκρισης εκτέλεσης εργασιών κατεδάφισης της παρ. 4 του άρθρου 29.
3. Μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό της διαδικασίας συγκρότησης των κλιμακίων ελέγχου, τα κλιμάκια του άρθρου 125ΙΖ συγκροτούνται με μη δημοσιευτέα απόφαση του Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης.

4. Μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Ενιαίου Ηλεκτρονικού Συστήματος Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.), οι καταγγελίες υποβάλλονται, αξιολογούνται και ελέγχονται με βάση τη διαδικασία που προβλεπόταν μέχρι την 1η Μαΐου 2024.
5. Πρωτόκολλα κατεδάφισης που έχουν εκδοθεί μέχρι την 1η Μαΐου 2024 εκτελούνται κατά προτεραιότητα, με κριτήριο τη χρονική εγγύτητα της αυθαιρεσίας σε σχέση με την 31η Δεκεμβρίου 2024, από τις υπηρεσίες που ήταν αρμόδιες για την εκτέλεση των κατεδαφίσεων πριν την 1η Μαΐου 2024. Εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας οι αρμόδιες υπηρεσίες διαβιβάζουν στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών το σύνολο των πρωτοκόλλων κατεδάφισης που δεν έχουν εκτελεστεί, καθώς και έκθεση σχετικά με τις εκτελεσθείσες κατεδαφίσεις από την 1η Μαΐου 2024.
6. Συμβάσεις για την εκτέλεση κατεδαφίσεων, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν από την 1η Μαΐου 2024, εκτελούνται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά τον χρόνο της σύναψής τους.
7. Μέχρι την έναρξη ισχύος της κοινής υπουργικής απόφασης της περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 125Κ, για τον καθορισμό της διαδικασίας υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του παρόντος, τα πρόστιμα υπολογίζονται βάσει των άρθρων 94 και 109.
8. Μέχρι την ολοκλήρωση της αναγκαίας προετοιμασίας για την πλήρη λειτουργία των οργανικών μονάδων του άρθρου 125ΙΘ και την άσκηση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται με τον παρόντα, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, οι αρμοδιότητές τους εξακολουθούν να ασκούνται από τα όργανα και τις υπηρεσίες που τις ασκούσαν και σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν μέχρι την 1η Μαΐου 2024.
9. Μέχρι την έκδοση της κοινής απόφασης της περ. β) της παρ. 8 του άρθρου 125Κ, τα μέτρα προστασίας λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 159 και 161 του π.δ. 141/1991 (Α΄ 58).»

Άρθρο 83
Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:
α) το άρθρο 85 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), περί δημιουργίας δορυφορικών χαρτών και ενιαίας βάσης αναφοράς,
β) το άρθρο 91 του ν. 4495/2017, περί εντοπισμού αυθαιρέτων,
γ) το άρθρο 92 του ν. 4495/2017, περί διαπίστωσης και χαρακτηρισμού αυθαιρέτων,
δ) το άρθρο 93 του ν. 4495/2017, περί δικαιώματος προσφυγής κατά της έκθεσης αυτοψίας αυθαιρέτων,
ε) το άρθρο 94 του ν. 4495/2017, περί κυρώσεων επί των αυθαιρέτων,
στ) το άρθρο 95 του ν. 4495/2017, περί τρόπου καταβολής και απόδοσης προστίμων.
ζ) κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος δεν εφαρμόζονται οι παρ. 4 έως 10 του άρθρου 27 του ν. 2971/2001 (Α΄ 285) και η παρ. 5 του άρθρου 18 του ν. 5092/2024 (Α΄ 33).

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4067/2012

Άρθρο 84
Κατασκευή υποσταθμών της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού και επέκταση των θεμελίων των κτιρίων στα προκήπια - Προσθήκη περ. λδ στην παρ. 6 του άρθρου 11 και τροποποίηση άρθρου 17 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού

1. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 11 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α΄ 79, διόρθωση σφάλματος Α΄ 99), περί μη προσμετρήσεων στον συντελεστή δόμησης, προστίθεται περ. λδ ως εξής:
«λδ. Οι υποσταθμοί διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που κατασκευάζονται από τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε., σε οποιαδήποτε θέση ή στάθμη βρίσκονται, εντός του κτιρίου ή στον ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου/γηπέδου.»
2. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 17 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού, περί ελάχιστων αποστάσεων, προστίθεται περ. ιγ) ως εξής:
«ιγ) Υπέργειοι υποσταθμοί διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ Α.Ε.) που δεν μπορούν να κατασκευαστούν σε άλλη υπόγεια ή ισόγεια στάθμη του κτιρίου ή κάτω από την επιφάνεια του ακάλυπτου χώρου συμπεριλαμβανομένων του προκηπίου και των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ και δ.»
3. Στην παρ. 6 του άρθρου 17 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού, το εισαγωγικό εδάφιο, τροποποιείται ως προς τις επεμβάσεις, κάτω από την οριστική στάθμη των ακάλυπτων χώρων, τα δύο τελευταία εδάφια της περ. β), περί προϋποθέσεων επέκτασης υπογείων ορόφων και κατασκευής κάτω από την επιφάνεια των προκήπιων, καταργούνται, προστίθεται περ. δ), και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:
«6. Κάτω από την οριστική στάθμη του εδάφους των ακάλυπτων χώρων συμπεριλαμβανομένων και των τμημάτων τους που βρίσκονται κάτω, εντός των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ του οικοπέδου ή γηπέδου, επιτρέπονται:
α) Η κατασκευή δεξαμενών (αποχέτευσης ακαθάρτων, νερού, υγρών και αερίων καυσίμων), αποθήκης συσσωρευτών φωτοβολταϊκών συστημάτων, μηχανοστασίων υδροστασίων για επεξεργασία νερού, δικτύων για την εξυπηρέτηση του κτιρίου και των απαραιτήτων για τη λειτουργία ασκεπούς πισίνας εγκαταστάσεων, τεχνικών συστημάτων επεξεργασίας λυμάτων και ανακύκλωσης απορριμμάτων, εγκαταστάσεων γεωθερμίας, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.
β) Η επέκταση υπογείων ορόφων με τις χρήσεις που ορίζονται στο άρθρο 11:
Για οικόπεδα εμβαδού έως και εξακοσίων (600) τ.μ. επιτρέπεται έως τα όρια του οικοπέδου. Στην περίπτωση αυτή, επιτρέπεται η εξαγορά των θέσεων στάθμευσης που δεν εξασφαλίζονται από τη μελέτη.
Σε οικόπεδα εμβαδού από εξακόσια (600) τ.μ. έως χίλια (1000) τ.μ. επιτρέπεται επέκταση των υπογείων έξω από το περίγραμμα της κάλυψης του κτιρίου και έως τα όρια του οικοπέδου σε ποσοστό έως και 80% του υποχρεωτικώς ακαλύπτου χώρου. Στην περίπτωση αυτήν, επιτρέπεται η

εξαγορά των θέσεων στάθμευσης που δεν εξασφαλίζονται από τη μελέτη, σε ποσοστό έως και 30% του συνόλου των απαιτούμενων θέσεων.
Σε περίπτωση που στα οικόπεδα αυτά δεν εξασφαλίζονται από τη μελέτη οι απαιτούμενες θέσεις στάθμευσης στον πρώτο υπόγειο όροφο, μπορεί να επεκτείνονται όλοι οι υπόγειοι όροφοι έως και 100% του υποχρεωτικώς ακαλύπτου χώρου. Στην περίπτωση αυτήν, επιτρέπεται η εξαγορά των θέσεων στάθμευσης που δεν εξασφαλίζονται από τη μελέτη, σε ποσοστό έως και 15% του συνόλου των απαιτούμενων θέσεων.
Σε οικόπεδα εμβαδού άνω των χιλίων (1000) τ.μ. επιτρέπεται επέκταση των υπογείων έξω από το περίγραμμα της κάλυψης του κτιρίου και έως τα όρια του οικοπέδου σε ποσοστό έως και 70% του υποχρεωτικώς ακαλύπτου χώρου. Στην περίπτωση αυτήν, δεν επιτρέπεται εξαγορά θέσεων στάθμευσης.
γ) Εντός και εκτός περιγράμματος κτιρίων και κάτω από την οριστική στάθμη εδάφους (υπόγειοι χώροι και ακάλυπτοι χώροι) επιτρέπονται υδατοδεξαμενές, πισίνες με τις απαραίτητες για τη λειτουργία τους εγκαταστάσεις σε επαφή με δομικά στοιχεία και με τα όρια του οικοπέδου.
δ) Η κατασκευή υποσταθμού ηλεκτρικού ρεύματος της ΔΕΗ Α.Ε. είτε αυτοτελούς, είτε σε τμήμα επέκτασης υπογείου του κτιρίου.»
4. Οι υποπερ. δ) και ε) της περ. Α. της παρ. 8 του άρθρου 17 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού, αντικαθίσταται ως εξής:
«δ) Διαπλατύνσεις των θεμελίων εφόσον το πάνω μέρος τους βρίσκεται σε βάθος μεγαλύτερο από σαράντα (40) εκατοστά από τη στάθμη του οριστικά διαμορφωμένου εδάφους.
ε) Υποσταθμός ηλεκτρικού ρεύματος, που κατασκευάζεται από τη ΔΕΗ Α.Ε. με στάθμη της πλάκας επικάλυψης ενός (1,00) μ. τουλάχιστον κάτω από τη στάθμη της οδού και του πέριξ εδάφους.»
5. Στην περ. Α της παρ. 8 του άρθρου 17 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού προστίθεται περ. θ ως εξής:
«θ) Οι επεκτάσεις υπογείων ορόφων με τις χρήσεις του άρθρου 11, εφόσον η στάθμη της πλάκας επικάλυψης βρίσκεται τουλάχιστον σαράντα (40) εκατοστά κάτω από τη στάθμη του οριστικά διαμορφωμένου εδάφους.»

Άρθρο 85
Θέση κτιρίου και εγκαταστάσεων - Τροποποίηση άρθρου 14 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού

Στο άρθρο 14 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α΄ 79, διόρθωση σφάλματος Α΄ 99), περί θέσης κτιρίων και εγκαταστάσεων: α) η φράση στο τέλος της περ. β) της παρ. 1 «στο κοινό πλάγιο όριο» αντικαθίσταται από τη φράση «ή να απέχει κατά δ από το κοινό πλάγιο όριο. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις είναι δυνατή η εφαρμογή της περ. στ)», β) στην περ. στ) της ίδιας παραγράφου, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) στην παρ. 2 προστίθεται τελευταίο εδάφιο, δ) στην παρ. 3 η αναφορά σε «Δ» τρέπεται σε «Δ ή δ», ε) στο τέλος της παρ. 4 προστίθεται η φράση «ή εξασφαλίζουν ελάχιστη διάσταση δ κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων», και το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14
Θέση κτιρίου και εγκαταστάσεων

1. Η τοποθέτηση του κτιρίου στο οικόπεδο σε περιοχές που εντάχθηκαν στο σχέδιο πριν την έναρξη ισχύος των διατάξεων του ν. 1577/1985 (Α΄ 210), γίνεται σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις και διασφαλίζει την απρόσκοπτη πρόσβαση ατόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων ατόμων σ' αυτό:

α) η όψη του κτιρίου στο πίσω όριο του οικοπέδου απέχει κατ' ελάχιστο απόσταση Δ από αυτό. Αν δεν υφίσταται πίσω όριο λόγω σχήματος του οικοπέδου, δεν είναι υποχρεωτική η απόσταση αυτή.
β) όταν στο κοινό πλάγιο όριο όμορων οικοπέδων υπάρχει κτίσμα σε απόσταση μεγαλύτερη του ενός μέτρου και μικρότερη ή ίση του δ από το κοινό όριο και έχει ανοίγματα στην πλευρά αυτή, το κτίριο οφείλει να έχει κατ' ελάχιστον απόσταση δ από το κοινό πλάγιο όριο μόνο κατά το τμήμα του οικοπέδου που υπάρχει το παραπάνω κτίσμα του όμορου οικοπέδου. Σε κάθε άλλη περίπτωση το κτίριο δύναται να εφάπτεται ή να απέχει κατά δ από το κοινό πλάγιο όριο. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις είναι δυνατή η εφαρμογή της περ. στ).
γ) όταν σε οποιοδήποτε τμήμα των πίσω ή πλάγιων ορίων του οικοπέδου εφάπτεται κτίριο οποιασδήποτε χρήσης και χρονολογίας κατασκευής, το κτίριο μπορεί να εφάπτεται στα όρια αυτά.
δ) όταν το όμορο οικόπεδο είναι αδόμητο ή έχει κτίσμα που έχει κατασκευαστεί πριν από την ένταξη της περιοχής σε σχέδιο, το κτίριο επιτρέπεται να εφάπτεται ή να απέχει από το πλάγιο κοινό όριο απόσταση δ.
ε) όταν το οικόπεδο βρίσκεται σε περιοχές που προβλεπόταν, λόγω συστημάτων δόμησης που ίσχυαν πριν από την ισχύ του ν. 1577/1985, η τοποθέτηση του κτιρίου σε επαφή με πλάγιο κοινό όριο, το κτίσμα μπορεί να τοποθετείται σε επαφή με το πλάγιο κοινό όριο ανεξάρτητα θέσης και χρόνου κατασκευής του κτίσματος του όμορου οικοπέδου.
στ) αν στο δομήσιμο τμήμα του οικοπέδου, που προκύπτει από την εφαρμογή των οικοδομικών γραμμών και των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ, δεν μπορεί να εξασφαλιστεί διάσταση πλευράς εννέα (9,00) μ. σε κάθε διεύθυνση, τότε το κτίριο τοποθετείται μέσα στην υποχρεωτική απόσταση Δ ή δ μέχρι την εξασφάλιση πλευράς κτιρίου εννέα (9,00) μ. σε κάθε διεύθυνση και εάν το τμήμα της υποχρεωτικής απόστασης που απομένει είναι μικρότερο του ενός μέτρου, το κτίριο μπορεί να εφάπτεται του αντίστοιχου ορίου. Η ίδια δυνατότητα τοποθέτησης του κτιρίου μέσα στην υποχρεωτική απόσταση Δ ή δ μπορεί να εφαρμόζεται και για το σύνολο του κοινού ορίου του οικοπέδου όταν αυτό εφάπτεται με περισσότερες της μιας ιδιοκτησίας και προκύπτει υποχρέωση τήρησης απόστασης για μια τουλάχιστον από αυτές.
ζ) σε γωνιακά οικόπεδα αφήνεται υποχρεωτικά ακάλυπτος δΧδ στην απέναντι της γωνίας θέση του οικοπέδου ή σε θέση που η επιφάνεια αυτή συνέχεται με τους ακάλυπτους των όμορων ιδιοκτησιών, με την επιφύλαξη της περ. στ΄.
η) εάν το όριο του οικοπέδου είναι κοινό με περισσότερα του ενός οικόπεδα το κτίριο εφάπτεται ή τοποθετείται σε απόσταση Δ ή δ από το κοινό όριο και υποχρεωτικά μόνο κατά το τμήμα του οικοπέδου αυτού.
θ) σε οικόπεδα όπου κατασκευάζονται περισσότερα του ενός κτίρια, και όταν αυτά δεν εφάπτονται, η ελάχιστη απόσταση μεταξύ τους είναι δ.
ι) κτίρια του ίδιου ακινήτου μπορούν να εφάπτονται ή να απέχουν μεταξύ τους κατά ελάχιστη απόσταση 2,50 μ., όταν το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος της περιοχής ή το ύψος στο οποίο εξαντλείται ο σ.δ. δεν ξεπερνά τα 8,50 μ.
2. Το κτίριο τοποθετείται ελεύθερα στο οικόπεδο σε περιοχές που εντάχθηκαν στο σχέδιο μετά από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του ν. 1577/1985. Όπου το κτίριο δεν εφάπτεται με τα πίσω όρια του οικοπέδου αφήνεται απόσταση Δ και οπού δεν εφάπτεται με τα πλάγια όρια του οικοπέδου αφήνεται απόσταση δ. Στην παρούσα εφαρμόζονται οι περ. στ), θ), ι) της παρ. 1 του παρόντος.
3. Σε περίπτωση εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων ή κατά την επέκταση ή αναθεώρησή τους, όπου το επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων της περιοχής καθορίζεται μέχρι και οκτώ μέτρα και πενήντα εκατοστά (8,50 μ.) και επιβάλλεται η τήρηση απόστασης του κτιρίου από τα όρια του οικοπέδου,

επιτρέπεται η απόσταση αυτή να είναι μικρότερη του Δ ή δ της παρ. 1, όχι όμως μικρότερη των 2,50 μ.
4. Εσοχές του κτιρίου στην περίπτωση που εφάπτεται με τα όρια του οικοπέδου, μπορούν να έχουν οποιαδήποτε απόσταση από το όμορο κτίριο. Ανοίγματα στις εσοχές αυτές δεν δημιουργούν δουλεία για τα όμορα οικόπεδα και προσμετρώνται στον υπολογισμό των ανοιγμάτων για την επάρκεια φυσικού φωτισμού και αερισμού, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του Κτιριοδομικού Κανονισμού ή εξασφαλίζουν ελάχιστη διάσταση δ κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων.
5. Οι χώροι κλιμακοστασίου καλύπτουν τις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού εφόσον έχουν ανοίγματα προς ακάλυπτους χώρους ή ελεύθερο ανοιχτό χώρο ελάχιστης διάστασης δύο (2,00 μ.) μέτρων κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων. Οι χώροι κύριας χρήσης καλύπτουν τις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού εφόσον έχουν ανοίγματα προς ακάλυπτους χώρους ή ελεύθερο ανοιχτό χώρο ελάχιστης διάστασης δ κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων.»

Άρθρο 86
Κατασκευή ανοικτών εξωστών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 16 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού

Η παρ. 3 του άρθρου 16 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α΄ 79, διόρθωση σφάλματος Α΄ 99), αντικαθίσταται, πλην του τελευταίου της εδαφίου, και διαμορφώνεται ως εξής:
«3. Οι ανοικτοί εξώστες μπορούν να προεξέχουν της οικοδομικής γραμμής, όπως ορίζεται στις υποπερ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 15, έως πλάτους 1/10 Π και όχι περισσότερο των δύο (2,00) μ., όταν αυτή ταυτίζεται με τη ρυμοτομική γραμμή και κατασκευάζονται σε ύψος τουλάχιστον τριών (3,00) μ. από τη στάθμη του πεζοδρομίου. Οι ανοικτοί εξώστες μπορούν να προεξέχουν της οικοδομικής γραμμής, όπως ορίζεται στις υποπερ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 15, έως πλάτους δύο (2,00) μ. όταν η οικοδομική γραμμή δεν ταυτίζεται με τη ρυμοτομική γραμμή. Αν η όψη του κτιρίου δημιουργείται σε υποχώρηση από την οικοδομική γραμμή, το βάθος των ανοικτών εξωστών προσαυξάνεται αναλόγως. Οι ανοικτοί εξώστες δύναται να εισέχουν εντός των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ του κτιρίου από τα όρια ή από άλλο κτίριο του ίδιου οικοπέδου με πλάτος έως 1/4 Χ Δ ή 1/4 Χ δ τηρώντας παράλληλα απόσταση από τα όρια του οικοπέδου τουλάχιστον ένα (1,00) μ.. Οι εξώστες, αρχιτεκτονικά και λοιπά δομικά στοιχεία της παρ. 1, αν εξέχουν της ρυμοτομικής γραμμής και βρίσκονται σε ύψος μικρότερο των πέντε (5) μ., απέχουν τουλάχιστον μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) μ. από το άκρο του κρασπέδου του πεζοδρομίου και προς την πλευρά της ρυμοτομικής γραμμής σε οριζόντια προβολή. Εφόσον οι ανοικτοί εξώστες φυτεύονται σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών, σε οποιοδήποτε επίπεδο, συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης κατά το ποσοστό που φυτεύονται.»

Άρθρο 87
Υπαίθριοι χώροι στάθμευσης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 17 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού

Το τελευταίο εδάφιο της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 17 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α΄ 79, διόρθωση σφάλματος Α΄ 99) αντικαθίσταται, και η περ. α΄ διαμορφώνεται ως εξής:
«α. Ο υποχρεωτικά ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου τουλάχιστον κατά τα 2/3 του παραμένει χωρίς επίστρωση και φυτεύεται, όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις. Στον υπολογισμό της φύτευσης συμμετέχουν οι ασκεπείς κατασκευές για την υποδοχή στοιχείων νερού και οι πισίνες σε οποιοδήποτε επίπεδο, καθώς και κατασκευές που επιβάλλονται μετά την ανεύρεση μνημείων για την προστασία και ανάδειξή τους, ύστερα από έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού.

Κάθε επιφάνεια που φυτεύεται σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών συμμετέχει στον υπολογισμό της απαιτούμενης φύτευσης. Στις παραπάνω επιφάνειες συμπεριλαμβάνονται: φυτεμένα στεγασμένα κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες, φυτεμένοι ενιαίοι χώροι στάθμευσης, σύμφωνα με την περ. ιγ΄ της παρ. 6 του άρθρου 11, φυτεμένοι υπαίθριοι χώροι, φυτεμένες εσοχές στο σώμα του κτιρίου, φυτεμένα δώματα ορόφων (που προκύπτουν από υποχώρηση ορόφων) και φυτεμένοι ανοικτοί εξώστες σε οποιοδήποτε επίπεδο.
Οι επιφάνειες κάτω από πέργκολες, στέγαστρα και προστεγάσματα δύνανται να συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης εφόσον φυτεύονται στο επίπεδο εδάφους.
Αν δημιουργούνται υπαίθριοι χώροι στάθμευσης, τότε ο υπολογισμός των 2/3 της υποχρεωτικής φύτευσης λαμβάνεται επί του απομειούμενου κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες υποχρεωτικά ακαλύπτου χώρου του οικοπέδου.»

Άρθρο 88
Προσωρινές κατασκευές - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 21 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α΄ 79, διόρθωση σφάλματος Α΄ 99), περί των χώρων τοποθέτησης των προσωρινών κατασκευών, προστίθενται οι ιδιωτικοί χώροι, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Η προσωρινή κατασκευή τοποθετείται σε ιδιωτικούς χώρους, σε ιδιωτικούς χώρους παραχωρημένους σε δημόσια κοινή χρήση όπως ορίζεται στο άρθρο 10 και σε δημόσιους κοινόχρηστους χώρους, υπαίθριους ή στεγασμένους, κατά παρέκκλιση των κείμενων πολεοδομικών όρων της περιοχής και υπό την προϋπόθεση ότι επιτρέπονται οι συγκεκριμένες χρήσεις. Για τις προσωρινές κατασκευές απαιτείται έγκριση τοποθέτησης και λειτουργίας από τον αρμόδιο κατά περίπτωση φορέα, κατόπιν υποβολής απαραίτητων δικαιολογητικών και στοιχείων για την κατασκευή ή συναρμολόγηση και τοποθέτηση, καθώς και προσδιορισμός του χρονικού διαστήματος διατήρησης τους.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 89
Κίνητρα για την επαναλειτουργία, τον εκσυγχρονισμό και την επανάχρηση εγκαταλελειμμένων τουριστικών καταλυμάτων - Προσθήκη άρθρου 51Α στον ν. 4178/2013

Στον ν. 4178/2023 (Α΄ 174) προστίθεται άρθρο 51Α ως εξής:

«Άρθρο 51Α
Κίνητρα για την επαναλειτουργία, τον εκσυγχρονισμό και την επανάχρηση εγκαταλελειμμένων τουριστικών καταλυμάτων

1. Η επαναλειτουργία, ο εκσυγχρονισμός και η επανάχρηση τουριστικών καταλυμάτων της περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α΄ 155), τα οποία έχουν παύσει να λειτουργούν αδιαλείπτως για χρονικό διάστημα το οποίο υπερβαίνει τα δεκαπέντε (15) έτη, είναι δυνατή κατόπιν υποβολής αίτησης στη Διεύθυνση Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδότησης (ΔΑΟΚΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) Αναλυτική τεχνική τεκμηρίωση των ωφελειών οι οποίες προκύπτουν για το περιβάλλον, τη τοπική ή εθνική οικονομία και την κοινωνική συνοχή από την άμεση επαναλειτουργία ή εκσυγχρονισμό και επανάχρηση του τουριστικού καταλύματος, καθώς και την αποφυγή της κατεδάφισής του ή της περαιτέρω εγκατάλειψης και απαξίωσής του.

β) Φάκελο με το αδειοδοτικό ιστορικό του καταλύματος, από το οποίο να προκύπτει ότι έχει ανεγερθεί με βάση νόμιμη οικοδομική άδεια ή έχει υπαχθεί στον ν. 4495/2017 (Α΄ 167) περί τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών. Στο ιστορικό αυτό περιλαμβάνεται και καταγραφή της περιόδου λειτουργίας του καταλύματος η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα (10) έτη.

γ) Αναλυτική περιγραφή του σχεδίου επαναλειτουργίας και των προβλεπόμενων έργων για τον εκσυγχρονισμό, επανάχρηση ή ανακατασκευή του τουριστικού καταλύματος αυστηρά στα όρια των υφιστάμενων κτιριακών περιγραμμάτων.

Δεν θεωρούνται εγκαταλελειμμένα τουριστικά καταλύματα αυτά για τα οποία έχει εκδοθεί την τελευταία δεκαετία οικοδομική άδεια ή αναθεώρηση αυτής ή η διακοπή της λειτουργίας τους οφείλεται σε διακοπή των οικοδομικών εργασιών ή σε πολεοδομική παράβαση.

2. Η επαναλειτουργία των τουριστικών καταλυμάτων γίνεται σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς δόμησης και τις χρήσεις γης της περιοχής. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης για την περιοχή όπου βρίσκεται εγκατεστημένο το τουριστικό κατάλυμα, παρέχονται οι ακόλουθες δυνατότητες:

α) Να διατηρήσουν την αρχική τους χρήση, να εκσυγχρονίζονται, να επισκευάζονται ή να ανακατασκευάζονται για λόγους χρήσης, λειτουργικότητας, υγιεινής ή αισθητικής με βάση τα σύγχρονα τουριστικά και αρχιτεκτονικά πρότυπα. Ο εκσυγχρονισμός, η επισκευή ή ανακατασκευή των εγκαταστάσεων περιορίζεται εντός των υφιστάμενων κτιριακών περιγραμμάτων και αποσκοπεί στην κάλυψη των σύγχρονων προδιαγραφών λειτουργίας των τουριστικών καταλυμάτων και υποδομών και δεν εκτείνεται στα κατεδαφισθέντα κτίρια ή τμήματα αυτών.

β) Να προβούν σε αναδιαμόρφωση ή ανακατανομή των χώρων τους, κύριας ή βοηθητικής χρήσης, με δυνατότητα νέων κατασκευών. Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή η κατασκευή νέων εγκαταστάσεων με παράλληλη καθαίρεση υφιστάμενων κατασκευών, εφόσον το σύνολο της δόμησης παραμένει αμετάβλητο. Ειδικά στις περιπτώσεις καταλυμάτων που εμπίπτουν σε περιοχές του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 (Α΄ 160) ή σε χώρους των άρθρων 13 ή 14 του ν. 4858/2021 (Α΄ 220), η δυνατότητα αυτή παρέχεται κατ’ εξαίρεση μόνο ύστερα από γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή του αρμοδίου Συμβουλίου του Υπουργείου Πολιτισμού, αντίστοιχα. Ήδη εκδοθείσες γνώμες εξακολουθούν να ισχύουν και υλοποιούνται στο πλαίσιο της παρούσας. Στις περιπτώσεις αυτές, αρμόδια για τον έλεγχο και την έκδοση των απαιτούμενων οικοδομικών αδειών είναι η ΔΑΟΚΑ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

γ) Να μεταβάλλουν τη χρήση των εγκαταστάσεών τους σε άλλη, ηπιότερη χρήση, όπως μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις, εστίαση, αναψυκτήρια ή κατοικία με την προϋπόθεση ότι στην περίπτωση της κατοικίας απαγορεύεται η χρήση ή εκμετάλλευση για βραχυχρόνια μίσθωση, εφόσον με τον τρόπο αυτό τεκμηριώνεται ότι ενισχύεται η περιβαλλοντική αναβάθμιση του ακινήτου και περιορίζεται η ένταση της υφιστάμενης χρήσης. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εγκαταστάσεις αυτές θεωρούνται ότι εντάσσονται στην υφιστάμενη χρήση του ακινήτου και, ως προς αυτό, δεν απαιτείται τροποποίηση της υφιστάμενης άδειας.

3. Στο πλαίσιο της προώθησης της επαναλειτουργίας των εγκαταλελειμμένων τουριστικών καταλυμάτων της παρ. 1, επιτρέπεται η υπαγωγή τους στην κατηγορία των Σύνθετων Τουριστικών Καταλυμάτων του ν. 4002/2011 (Α΄ 180), χωρίς να απαιτείται να συντρέχει η προϋπόθεση της υποπερ. αα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011.

4. Το παρόν δεν καταλαμβάνει καταλύματα τα οποία βρίσκονται στο σύνολό τους σε οικότοπους προτεραιότητας, σε περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης ή σε πυρήνες εθνικών δρυμών, σε εθνικά πάρκα ή σε υγροτόπους διεθνούς σημασίας.
5. Για την κατ' αρχήν έγκριση του σχεδίου επαναλειτουργίας εκδίδεται έγκριση από τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων και του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής του ν. 4495/2017, καθώς και του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, βάσει του ν. 4014/2011 (Α΄ 209).
6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τουρισμού μπορούν να εξειδικεύονται το περιεχόμενο της αίτησης, τα κριτήρια αξιολόγησης αυτής και η διαδικασία έγκρισής της και να καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος

Άρθρο 90
Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια - Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 4447/2016

Το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1 και η παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 4447/2016 (Α΄ 241), περί Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων, τροποποιούνται με την απαλοιφή της αναφοράς σε ρυθμίσεις, και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6
Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια

1. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια αποτελούν σύνολα κειμένων, χαρτών ή και διαγραμμάτων, με τα οποία παρέχονται κατευθύνσεις χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης σε περιφερειακό επίπεδο ιδίως, για:
α) την αποτίμηση, ανάδειξη και αξιοποίηση των ιδιαίτερων αναπτυξιακών και γενικότερα χωρικών χαρακτηριστικών κάθε Περιφέρειας για την ισότιμη ένταξή της στον εθνικό, ενωσιακό και διεθνή χώρο,
β) τη χωρική διάρθρωση των βασικών παραγωγικών τομέων και κλάδων,
γ) τη χωρική διάρθρωση των περιφερειακών δικτύων μεταφορών και της λοιπής τεχνικής υποδομής περιφερειακού ενδιαφέροντος,
δ) τη διάρθρωση του περιφερειακού χώρου (πρότυπο χωρικής οργάνωσης), καθώς και τη χωρική οργάνωση και δομή του οικιστικού δικτύου,
ε) την οικιστική ανάπτυξη και ανασυγκρότηση του αστικού χώρου,
στ) την ανάδειξη, προβολή και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και του οικιστικού και αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος κάθε Περιφέρειας,
ζ) τον προσδιορισμό ενεργών παρεμβάσεων και προγραμμάτων χωροταξικού και αστικού χαρακτήρα, όπως ιδίως οι Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) και τα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ) των άρθρων 11 και 12 του ν. 2742/1999 (Α΄ 207),
η) την προστασία του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου.
2. Στα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια περιλαμβάνονται και οι εγκεκριμένοι οργανωμένοι υποδοχείς δραστηριοτήτων, καθώς και τα εγκεκριμένα σχέδια δημόσιων ή ιδιωτικών επενδύσεων μεγάλης κλίμακας, σύμφωνα με τις διατάξεις που τις διέπουν.
3. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια περιλαμβάνουν σε ειδικό Παράρτημα, που συνοδεύεται από κείμενα και διαγράμματα κατάλληλης κλίμακας, κατευθύνσεις ανά δήμο που αφορούν ιδίως:

α) στη χωροταξική και αναπτυξιακή φυσιογνωμία του δήμου και των επιμέρους δημοτικών ενοτήτων,
β) στη διάρθρωση και δομή του οικιστικού δικτύου και την οικιστική ανάπτυξη,
γ) στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού, πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος,
δ) στα υπερτοπικά/διαδημοτικά δίκτυα υποδομής,
ε) στη χωρική οργάνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων ή άλλων χρήσεων στον μη αστικό, ιδίως, χώρο,
στ) στις χρήσεις γης και τους όρους δόμησης,
ζ) στην προστασία, διαχείριση και τον σχεδιασμό του τοπίου,
η) στη βιώσιμη αξιοποίηση του ενεργειακού δυναμικού των περιφερειών, με προτεραιότητα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
Τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια και τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια που εγκρίνονται σε κάθε Περιφέρεια πρέπει να εναρμονίζονται με τις αντίστοιχες κατευθύνσεις, ανά δήμο ή δημοτική ενότητα, του οικείου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου.
4. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια συνοδεύονται από Πρόγραμμα Έργων, Ενεργειών και Προτεραιοτήτων, στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες για την εφαρμογή τους ενέργειες, έργα, μέτρα και προγράμματα, καθώς και οι φορείς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους.
5. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια δεσμεύονται από τις ρυθμίσεις και εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων, τις οποίες συντονίζουν, εξειδικεύουν και συμπληρώνουν σε επίπεδο Περιφέρειας, καθώς και τροποποιούν, μόνον εάν παρέχεται ρητώς η δυνατότητα αυτή από το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο. Κατά την κατάρτισή τους λαμβάνονται υπόψη η Εθνική Χωρική Στρατηγική, το περιφερειακό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, τα προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης, το Εθνικό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, το οικείο περιφερειακό σχέδιο προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, τα Πλαίσια Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών, καθώς και άλλα γενικά ή ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα, πολιτικές και στρατηγικές που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξη του χώρου.
Αν διαπιστωθούν ασάφειες ή αντικρουόμενες κατευθύνσεις μεταξύ διαφορετικών Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων όμορων Περιφερειών, συγκαλείται, κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το Κεντρικό Συμβούλιο Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α.), το οποίο γνωμοδοτεί για την άρση της ασάφειας ή αντίκρουσης. Κατόπιν, τροποποιούνται τα αντίστοιχα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, στα σημεία που κρίθηκε απαραίτητο, σύμφωνα με τη διαδικασία με την οποία είχαν εγκριθεί.
6. Στον αναπτυξιακό σχεδιασμό κάθε Περιφέρειας, όπως αποτυπώνεται στο τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα του άρθρου 268 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) περιλαμβάνονται κατά προτεραιότητα τα έργα και οι δράσεις που προωθούν την εφαρμογή των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων, σύμφωνα και με το πρόγραμμα ενεργειών και προτεραιοτήτων των τελευταίων.
7. α) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια εκπονούνται υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ύστερα από σχετική ενημέρωση της οικείας Περιφέρειας και υπό την επίβλεψη κοινών με την Περιφέρεια επιτροπών.
β) Για την έγκριση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων απαιτείται η γνώμη του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου, η οποία παρέχεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήψη της σχετικής μελέτης, που του διαβιβάζεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. Ειδικά για τη χωρική διάρθρωση παραγωγικών τομέων ή κλάδων και περιφερειακών δικτύων μεταφορών και

λοιπής τεχνικής υποδομής απαιτείται επιπλέον η γνώμη των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργείων, η οποία παρέχεται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη λήψη της σχετικής μελέτης που τους διαβιβάζεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη.

γ) Το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας διατυπώνει γνώμη, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 4, για το περιεχόμενο των εκπονούμενων Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη.

δ) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια υπόκεινται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και εγκρίνονται μαζί με τις σχετικές Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικής Εκτίμησης με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Οι διαδικασίες διαβούλευσης των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων και των οικείων Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων είναι κοινές.

8. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τη συνδρομή των Περιφερειών παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων. Για τον σκοπό αυτό, συντάσσει τουλάχιστον ανά πενταετία εκθέσεις παρακολούθησης, στις οποίες αναφέρονται ο τρόπος εφαρμογής, τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν, καθώς και ο βαθμός ενσωμάτωσης των κατευθύνσεών τους στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού. Στις ίδιες εκθέσεις υποδεικνύονται ενέργειες και δράσεις που κατά περίπτωση απαιτούνται για την αποτελεσματική εφαρμογή των Περιφερειακών Στρατηγικών και κατευθύνσεων και επισημαίνονται ενέργειες και δράσεις που δεν εναρμονίζονται με αυτές τις κατευθύνσεις.

Τα πορίσματα των εκθέσεων αυτών διαβιβάζονται στα συναρμόδια υπουργεία, στις περιφέρειες και τους φορείς και υπηρεσίες, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη στις δράσεις και έργα που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους.

9. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια δεν αναθεωρούνται προτού παρέλθει πενταετία από την έγκριση ή την προηγούμενη αναθεώρησή τους. Πριν από την πάροδο της πενταετίας είναι κατ' εξαίρεση δυνατή η τροποποίησή τους, με στόχο τη βελτίωση και επικαιροποίησή τους, προκειμένου να:

α) αντιμετωπισθούν ζητήματα που ανακύπτουν από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων διεθνούς, ευρωπαϊκού, διασυνοριακού, διακρατικού ή διαπεριφερειακού χαρακτήρα,

β) αντιμετωπιστούν εξαιρετικές ανάγκες από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές και κινδύνους, στο επίπεδο της οικείας Περιφέρειας,

γ) επέλθουν ήσσονες αλλαγές που απαιτούνται για την επίτευξη των αποτελεσμάτων τους, εφόσον από τις εκθέσεις αξιολόγησης προκύπτει ότι η εφαρμογή τους δεν έχει οδηγήσει στα αποτελέσματα που επιδιώκονται,

δ) αντιμετωπισθούν εξαιρετικές και απρόβλεπτες ανάγκες και νέα δεδομένα, για έργα εθνικής ή περιφερειακής σημασίας, τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στον αρχικό σχεδιασμό,

ε) προσαρμοστούν σε νομοθετικές τροποποιήσεις μεταγενέστερες της έγκρισής τους ή σε νέα δεδομένα και κατευθύνσεις χωρικού σχεδιασμού που προκύπτουν από την έγκριση, αναθεώρηση ή τροποποίηση Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων και

στ) ενσωματωθούν νέα αρχαιολογικά δεδομένα και τυχόν επικαιροποιημένο θεσμικό πλαίσιο προστασίας των υφιστάμενων αρχαιοτήτων και μνημείων. Για την αναθεώρηση και τροποποίηση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 7. Δεν απαιτείται να ακολουθηθεί διαδικασία στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, εάν οι αλλαγές είναι ήσσονος σημασίας.

10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να επέρχονται εντοπισμένες και μη ουσιώδεις μεταβολές στα εγκεκριμένα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, όπως διορθώσεις σφαλμάτων, αποσαφηνίσεις διατυπώσεων, εναρμόνιση κειμένων και διαγραμμάτων.
11. α. Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια εκπονούνται για όλες τις περιφέρειες της Χώρας, πλην της Περιφέρειας Αττικής. Για την Περιφέρεια Αττικής θέση Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου επέχει το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας.
β. Κατά την εκπόνηση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων εξετάζονται ζητήματα αλληλεπίδρασης και επικαλύψεων μεταξύ χωροταξικών πλαισίων όμορων Περιφερειών.
γ. Το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Κεντρικής Μακεδονίας περιλαμβάνει ειδικό Παράρτημα για τον στρατηγικό σχεδιασμό της Μητροπολιτικής Περιοχής Θεσσαλονίκης. Το Παράρτημα αυτό λαμβάνεται υπόψη κατά την κατάρτιση των πολεοδομικών σχεδίων πρώτου επιπέδου στην περιοχή αυτή.
12. Όπου στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας αναφέρονται τα «Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης» νοούνται εφεξής τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 91
Μελέτη, κατασκευή, έλεγχος και παραλαβή έργων τεχνικής υποδομής και συναφών κατασκευών στο πλαίσιο Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων

1. Η υλοποίηση έργων τεχνικής υποδομής και διαμόρφωσης κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, τα οποία προβλέπονται σε προεδρικά διατάγματα για την έγκριση Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΕΠΣ) του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 (Α΄ 241) και η εκτέλεση των οποίων έχει επιβληθεί να γίνεται από τον Φορέα Υλοποίησης του ΕΠΣ και με δαπάνες αυτού, καθώς και τα συνδεόμενα με αυτά επιμέρους έργα κυκλοφοριακού χαρακτήρα, όπως υπόγειοι σταθμοί αυτοκινήτων, πραγματοποιείται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, σύμφωνα με την κατωτέρω διαδικασία:
α) Οι μελέτες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των έργων αυτών εκπονούνται από μελετητές, οι οποίοι επιλέγονται κάθε φορά από τον φορέα υλοποίησης του ΕΠΣ. Με την επιφύλαξη της παρ. 4, οι μελέτες ελέγχονται και εγκρίνονται από Ανεξάρτητο Μηχανικό, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 2, εφόσον είναι σύμφωνες με το ΕΠΣ και το οικείο Ρυμοτομικό Σχέδιο Εφαρμογής (ΡΣΕ), αν αυτό έχει εγκριθεί. Εντός πέντε (5) ημερών από την έγκριση που δίνει ο Ανεξάρτητος Μηχανικός, ο Φορέας Υλοποίησης του ΕΠΣ κοινοποιεί την έγκριση αυτή, καθώς και τις εγκεκριμένες μελέτες στη Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, για έλεγχο και υποβολή παρατηρήσεων εντός σαράντα (40) ημερών. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου της ανωτέρω προθεσμίας, το έργο θεωρείται ότι έχει εγκριθεί από την υπηρεσία.
β) Η εκτέλεση των εργασιών γίνεται από εργολάβους επιλογής του φορέα υλοποίησης του ΕΠΣ, τη δε επίβλεψη των εργασιών αναλαμβάνει Ανεξάρτητος Μηχανικός, ο οποίος ελέγχει τη συμφωνία των εκτελούμενων εργασιών με τις εγκεκριμένες μελέτες. Ο φορέας υλοποίησης του ΕΠΣ δύναται να αναθέσει την επιλογή εργολάβων σε θυγατρική του εταιρεία ή σε άλλη εταιρεία επιλογής του.
γ) Η σύμφωνη με τις μελέτες εκτέλεση των εργασιών ελέγχεται από Ανεξάρτητο Μηχανικό, ο οποίος υπογράφει και εκδίδει «Βεβαίωση Περαίωσης Έργου», εφόσον διαπιστώσει ότι το έργο πληροί τις προδιαγραφές των σχετικών μελετών. Για τα έργα τεχνικής υποδομής και διαμόρφωσης κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, η «Βεβαίωση Περαίωσης Έργου» κοινοποιείται, από τον φορέα υλοποίησης του ΕΠΣ, στη Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Η κοινοποίηση αυτή επέχει θέση πρόσκλησης για την παραλαβή του

αντίστοιχου έργου ή του τμήματος αυτού προκειμένου να αποδοθεί προς δημόσια χρήση εντός δεκαπέντε (15) ημερών.
δ) Η Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών υποχρεούται να παραλάβει το έργο εντός της προθεσμίας της περ. (γ). Προς απόδειξη της παραλαβής αυτής υπογράφεται σχετικό πρωτόκολλο. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου της ανωτέρω προθεσμίας, το έργο θεωρείται ότι έχει παραληφθεί αυτοδίκαια και ότι έχει αποδοθεί στον αρμόδιο φορέα για τη λειτουργία και συντήρησή του.
2. Ως Ανεξάρτητος Μηχανικός ορίζεται φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας, ο οποίος αναλαμβάνει τον έλεγχο και την έγκριση των μελετών κατασκευής, την επίβλεψη και τον τελικό έλεγχο των έργων της παρ. 1. Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός επιλέγεται από τον φορέα υλοποίησης του ΕΠΣ, μεταξύ υποψηφίων οι οποίοι έχουν επαρκή και κατάλληλη εμπειρία και εξοικείωση με έργα παρόμοιου μεγέθους και κλίμακας με το εκάστοτε έργο και οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια που τίθενται με την απόφαση της παρ. 3. Η επιλογή του Ανεξαρτήτου Μηχανικού κοινοποιείται στη Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, η οποία μπορεί να αντιτεθεί στην επιλογή αυτή, μόνον εφόσον ο επιλεγείς δεν πληροί τα κριτήρια της απόφασης της παρ. 3 και μέσα σε αποκλειστική προθεσμία σαράντα (40) ημερών, μετά την παρέλευση της οποίας η επιλογή θεωρείται ότι έχει εγκριθεί αυτοδίκαια.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Υποδομών και Μεταφορών, καθορίζονται τα προσόντα του Ανεξάρτητου Μηχανικού, τα καθήκοντά του και τα όρια των αρμοδιοτήτων του, το ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης μεταξύ φορέα υλοποίησης του ΕΠΣ και Ανεξάρτητου Μηχανικού, η διαδικασία επίλυσης διαφωνιών αναφορικά με την άσκηση των καθηκόντων του Ανεξάρτητου Μηχανικού, τυχόν διαδικασία αντικατάστασής του, η διαδικασία ενημέρωσης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.
4. Από τις ρυθμίσεις του παρόντος δεν θίγεται η εφαρμογή του Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς (ν. 4858/2021, Α΄ 220), καθώς και του ν. 4014/2011 (Α΄ 209) για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων. Ειδικά στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων στην περιοχή του ΕΠΣ της παρ. 1, η αρμοδιότητα ελέγχου των κυκλοφοριακών μελετών διενεργείται αποκλειστικά από τη Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης.

Άρθρο 92
Ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 3 άρθρου 8 ν. 4447/2016

Στο πρώτο εδάφιο της περ. γ της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 (Α΄ 241), περί έγκρισης του Ρυμοτομικού Σχεδίου εφαρμογής, προστίθεται και η τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου και της πολεοδομικής μελέτης, και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:
«γ. Με το προεδρικό διάταγμα έγκρισης των Ε.Π.Σ. μπορεί να εγκρίνεται και το ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής ή να τροποποιείται εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο ή πολεοδομική μελέτη, όπου αυτό απαιτείται.
Αν ο φορέας κίνησης της διαδικασίας του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου είναι κύριος της προς πολεοδόμηση έκτασης, η διαδικασία δημοσιότητας της περ. β΄ της παρ. 4 του άρθρου 10 παραλείπεται.»

Άρθρο 93
Ερμηνευτική διάταξη για τη διαδικασία ανάρτησης Ρυμοτομικών Σχεδίων μετά από τροποποίηση λόγω αποδοχής ενστάσεων - Τροποποίηση παρ. 4, 5 και 7 άρθρου 10 ν. 4447/2016

1. Στο άρθρο 10 του ν. 4447/2016 (Α΄ 241), περί διαδικασίας σύνταξης των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής, το τελευταίο εδάφιο της περ. β) της παρ. 4 και της παρ. 5, αντικαθίστανται, προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο στην περ. β) της παρ. 4 και δύο νέα τελευταία εδάφια στην παρ. 5, και οι παρ. 4 και 5 διαμορφώνονται ως εξής:

«4. α) Η διαδικασία σύνταξης των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής εκκινεί από τον οικείο Δήμο. Η διαδικασία μπορεί να εκκινήσει και από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ύστερα από σχετική ενημέρωση του οικείου Δήμου.

β) Τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό κτηματογραφικό διάγραμμα και τη γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου στον οικείο Δήμο επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του δήμου και της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας, και με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του δήμου. Το κοινό έχει δικαίωμα πρόσβασης για ενημέρωση, μεταφόρτωση των δεδομένων και υποβολή δηλώσεων ιδιοκτησίας και ενστάσεων. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής άδειας. Τα συμπληρωματικά συνοδευτικά έγγραφα, το τεύχος συντεταγμένων κορυφών και εμβαδών, ο κτηματολογικός πίνακας, ο πίνακας της Πράξης Εφαρμογής και ο πίνακας επικειμένων εκτίθενται στο οικείο δημοτικό κατάστημα, εκτός αν ο τελευταίος πίνακας κυρωθεί μεταγενέστερα, οπότε εκτίθεται χωριστά.

Κατ' εξαίρεση, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του δήμου. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν, μέσα στην προθεσμία αυτή, να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλλουν εγγράφως ή ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου ενστάσεις, τις οποίες ο δήμος οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά από την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Κατά το διάστημα των δέκα (10) ημερών παρέχεται στους ενδιαφερόμενους η δυνατότητα να υποβάλλουν ενστάσεις εγγράφως ή ηλεκτρονικά στον οικείο δήμο, αποκλειστικά ως προς το μέρος του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής που έχει τροποποιηθεί σε σχέση με την προηγούμενη ανάρτηση. Μετά από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, καθώς και την εξέταση και τυχόν ενσωμάτωση νέων ενστάσεων, τα Ρυμοτομικά Σχέδια προωθούνται προς έγκριση.

γ) Η έγκριση των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής γίνεται με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από γνώμη του οικείου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Η ανωτέρω γνώμη παρέχεται υποχρεωτικώς μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την περιέλευση στο οικείο συμβούλιο του σχετικού φακέλου προς γνωμοδότηση. Μετά την άπρακτη πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας, η διαδικασία μπορεί να συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη.

δ) Με την απόφαση της περ. γ΄ κυρώνεται και η οικεία Πράξη Εφαρμογής, όπου απαιτείται, η οποία συντάσσεται ταυτόχρονα και σε άμεση συσχέτιση με τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 8 και 9 του ν. 1337/1983 (Α΄ 33).

ε) Η έγκριση του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής έχει τις συνέπειες έγκρισης σχεδίου πόλης κατά τις διατάξεις του από 17.7/16.8.1923 ν.δ. (Α΄ 228).

5. Η έγκριση Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής σε περιοχές που έχουν ενταχθεί σε Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια μπορεί να γίνει και με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Στην περίπτωση αυτή, τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό κτηματογραφικό διάγραμμα και τη γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου στα οικεία δημοτικά καταστήματα επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες, καθώς και με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το ίδιο χρονικό διάστημα. Το κοινό έχει δικαίωμα πρόσβασης για ενημέρωση, μεταφόρτωση των δεδομένων, υποβολή δηλώσεων ιδιοκτησίας και ενστάσεων. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής άδειας. Τα συμπληρωματικά συνοδευτικά έγγραφα, το τεύχος συντεταγμένων κορυφών και εμβαδών, ο κτηματολογικός πίνακας, ο πίνακας της Πράξης Εφαρμογής και ο πίνακας επικειμένων εκτίθενται στο οικείο δημοτικό κατάστημα, εκτός αν ο τελευταίος πίνακας κυρωθεί μεταγενέστερα, οπότε εκτίθεται χωριστά. Η συλλογή δηλώσεων ιδιοκτησίας διενεργείται στο οικείο ή στα οικεία δημοτικά καταστήματα με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α., οι οποίοι εν συνεχεία διαβιβάζουν το σύνολο αυτών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α. Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Κατ' εξαίρεση η συλλογή δηλώσεων δύναται να εκκινεί και προ της έκθεσης του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής για λόγους επείγοντος ή και διευκόλυνσης της διαδικασίας, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν ολοκληρώνεται προ της προθεσμίας του δευτέρου εδαφίου της παρούσας. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν μέσα στην προθεσμία αυτή να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλουν, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, ενστάσεις στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τις οποίες οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών, από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά από την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Κατά το διάστημα των δέκα (10) ημερών παρέχεται στους ενδιαφερόμενους η δυνατότητα να υποβάλλουν ενστάσεις εγγράφως ή ηλεκτρονικά στον φορέα που υποδεικνύεται στην σχετική πρόσκληση που συνοδεύει την ανάρτηση, ήτοι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή τον οικείο δήμο, αποκλειστικά ως προς το μέρος του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής που έχει τροποποιηθεί σε σχέση με την προηγούμενη ανάρτηση. Μετά από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, καθώς και την εξέταση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή τον οικείο δήμο αντιστοίχως και την τυχόν ενσωμάτωση νέων ενστάσεων, τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής προωθούνται προς έγκριση, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις κείμενες διατάξεις. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται για την τροποποίηση εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου ή πολεοδομικής μελέτης.»

2. Ο ορισμός της παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 4447/2016, επικαιροποιείται και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Όπου στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας αναφέρεται η φράση «Ρυμοτομικό Σχέδιο ή Πολεοδομική Μελέτη», νοείται εφεξής το Ρυμοτομικό Σχέδιο Εφαρμογής του παρόντος.»

Άρθρο 94

Γενικές κατηγορίες χρήσεων - Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 13 ν. 4447/2016

Η παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 4447/2016 (Α΄ 241), περί της ισχύος των πολεοδομικών σχεδίων, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. α. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης, Πολεοδομικές Μελέτες και γενικότερα σχέδια και ρυθμίσεις Πολεοδομικού Σχεδιασμού, που εγκρίθηκαν ή τροποποιήθηκαν με τις μεταβατικές διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ και τις χρήσεις γης του Κεφαλαίου Β΄ του ν. 4269/2014 (Α΄ 142), εξακολουθούν να ισχύουν μέχρις ότου αναθεωρηθούν και αντικατασταθούν με την έγκριση Τοπικού ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΤΠΣ/ΕΠΣ), σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του παρόντος, με την έγκριση Πολεοδομικής Μελέτης ή άλλης ρύθμισης πολεοδομικού σχεδιασμού.

β. Μέχρι την έγκριση των παραπάνω ΤΠΣ ή ΕΠΣ, κατά την έγκριση των ρυθμίσεων Πολεοδομικού Σχεδιασμού επιπέδου Πολεοδομικών Μελετών, ιδίως ένταξης σε σχέδιο ή αναθεώρησης και τροποποίησης ρυμοτομικού σχεδίου, καθορισμού ή τροποποίησης χρήσεων γης, κοινόχρηστων και κοινωφελών χρήσεων και οριοθέτησης οικισμού, αντί των γενικών κατηγοριών χρήσεων γης του Κεφαλαίου Β΄ του ν. 4269/2014, ισχύουν οι οριζόμενες με το παρόν ως αντίστοιχες, Γενικές Κατηγορίες (Γ.Κ.) χρήσεων γης του π.δ. 59/2018 (Α΄114) ως εξής:

αντί των Γ.Κ. των άρθρων 15 και 16 η Γ.Κ. του άρθρου 2
αντί των Γ.Κ των άρθρων 17 και 32 η Γ.Κ. του άρθρου 3
αντί της Γ.Κ. του άρθρου 18 η Γ.Κ. του άρθρου 4
αντί της Γ.Κ. του άρθρου 19 η Γ.Κ. του άρθρου 5
αντί της Γ.Κ. του άρθρου 20 η Γ.Κ. του άρθρου 6
αντί της Γ.Κ. του άρθρου 21 η Γ.Κ. του άρθρου 7
αντί των Γ.Κ. των άρθρων 22 και 28 η Γ.Κ. του άρθρου 9
αντί των Γ.Κ. των άρθρων 23 και 24 η Γ.Κ. του άρθρου 12
αντί των Γ.Κ. των άρθρων 25 και 26 η Γ.Κ. του άρθρου 8
αντί της Γ.Κ. του άρθρου 27 η Γ.Κ. άρθρου 10
αντί της Γ.Κ. του άρθρου 29 η Γ.Κ. του άρθρου 11
αντί της Γ.Κ. του άρθρου 30 η Γ.Κ. του άρθρου 16
αντί της Γ.Κ. του άρθρου 31 η Γ.Κ. του άρθρου 13

Άρθρο 95
Εκτίμηση Φέρουσας Ικανότητας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 64 ν. 4964/2022

Η παρ. 2 του άρθρου 64 του ν. 4964/2022 (Α΄ 150), περί εξουσιοδότησης για τη Φέρουσα Ικανότητα (ΦΙ), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η ΦΙ λαμβάνεται υπόψη κατά την αναθεώρηση των πολεοδομικών σταθεροτύπων της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4447/2016 (Α΄ 241) και εφαρμόζεται στον πολεοδομικό σχεδιασμό πρώτου επιπέδου.»

Άρθρο 96
Πρόσβαση σε αθλητικές εγκαταστάσεις που έχουν χωροθετηθεί με εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου

Σε αθλητικές εγκαταστάσεις που έχουν χωροθετηθεί με εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου (Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια, Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων,

Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου ή άλλα διατάγματα χρήσεων γης) ή από διατάγματα που καθορίζουν όρους και περιορισμούς δόμησης σε περιοχές εκτός σχεδίου, όπως τα διατάγματα της παρ. 2 του άρθρου 10 του από 17.71923/16.8.1923 ν.δ. (Α΄ 228) ή Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημόσιων Ακινήτων του άρθρου 12 του ν. 3986/20122 (Α΄ 152) ή Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 (Α΄ 204) και του ν. 4608/2019 (Α΄ 66) ή αποφάσεις του Υπουργού Πολιτισμού δια των οποίων καθορίζονται χρήσεις γης, όροι και περιορισμοί δόμησης, και βρίσκονται σε ορεινές και ημιορεινές περιοχές, η πρόσβαση μπορεί να γίνεται και από δασικές οδούς.

Άρθρο 97
Μη απαίτηση τήρησης της διαδικασίας χωροθέτησης επενδυτικού σχεδίου - Προσθήκη περ. ε στην παρ. 5 του άρθρου 12 ν. 3986/2011

Στην παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152), περί τροποποίησης εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων, σχεδίων πόλεως και πολεοδομικών μελετών, προστίθεται περ. ε ως εξής:
«ε. Στα ακίνητα τα οποία ρυθμίζονται από τα προεδρικά διατάγματα της περ. α΄ δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας χωροθέτησης επενδυτικού σχεδίου του άρθρου 13.»

Άρθρο 98
Πολεοδομικές παραβάσεις - Προσθήκη περ. η) στην παρ. 3 άρθρου 81 ν. 4495/2017

Στην παρ. 3 του άρθρου 81 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), περί ορισμών των πολεοδομικών παραβάσεων, προστίθεται περ. η) ως εξής:
«η) εκτέλεση εργασιών κατεδάφισης, που διενεργήθηκαν μέχρι την 1η Μαΐου 2024, χωρίς την προηγούμενη έκδοση της εν λόγω άδειας.»

Άρθρο 99
Πολεοδομικές παρατάσεις - Τροποποίηση άρθρου 52 ν. 4710/2020, τροποποίηση άρθρου 40 ν. 4759/2020, περ. α) παρ. 1 άρθρου 4 ν. 4280/2014

1. Στο πλαίσιο εργασιών γνωστοποίησης της περ. δ) του άρθρου 28 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), που έλαβαν χώρα από την 1η Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021, για τις οποίες έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα φάκελοι αναθεώρησης εν ισχύ οικοδομικών αδειών έως σήμερα, και οι άδειες αυτές δεν έχουν εκδοθεί, χωρίς υπαιτιότητα του κυρίου του έργου, παρατείνονται έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2024.
2. Στο άρθρο 52 του ν. 4710/2020 (Α΄ 142), περί ισχύος των οικοδομικών αδειών, οι δύο τελευταίες προθεσμίες παρατείνονται, και το άρθρο 52 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 52
Παρατάσεις οικοδομικών αδειών

Η ισχύς των οικοδομικών αδειών, των αδειών δόμησης και των τυχόν αναθεωρήσεων αυτών που προβλέπονται στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 50 του ν. 4495/2017, καθώς και όσων εκδόθηκαν σύμφωνα με τον ν. 4030/2011 (Α΄ 249) μετά την 31.12.2017 ή τον ν. 4495/2017 έως τις 31.12.2021, παρατείνεται έως τις 31.12.2025.»

3. Η προθεσμία στο τέλος του εισαγωγικού εδαφίου του άρθρου 40 του ν. 4759/2020 (Α΄ 245), περί μεταβατικών και εξουσιοδοτικών διατάξεων, παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 31η Δεκεμβρίου 2024, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Εάν, μέχρι την έγκριση Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει υποβληθεί αίτημα για έκδοση προέγκρισης οικοδομικής άδειας με τα δικαιολογητικά και τις μελέτες της παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167) ή έχει υποβληθεί αίτημα με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για έκδοση έγγραφης βεβαίωσης της αρμόδιας Υπηρεσίας Δόμησης, κατά την υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017, αν στην τελευταία περίπτωση η αίτηση για έκδοση οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης υποβληθεί μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024, μπορούν να οικοδομούνται ακίνητα, τα οποία:

α) κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν πρόσωπο σε διεθνείς, εθνικές, επαρχιακές, δημοτικές και κοινοτικές οδούς, καθώς και σε εγκαταλελειμμένα τμήματα αυτών και σε σιδηροδρομικές γραμμές και εφόσον έχουν:

αα) Τα γήπεδα που υφίστανται κατά την 12η.11.1962, ημέρα δημοσίευσης του από 24.10.1962 βασιλικού διατάγματος (Δ΄ 142), ελάχιστο πρόσωπο: δέκα (10) μέτρα, ελάχιστο βάθος: δεκαπέντε (15) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν: επτακόσια πενήντα (750) τ.μ.,

αβ) υφίστανται κατά την 12η.9.1964, ημέρα έναρξης ισχύος του από 21.7.1964 βασιλικού διατάγματος (Δ΄ 141), ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι (20) μέτρα, ελάχιστο βάθος: τριάντα πέντε (35) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν χίλια διακόσια (1.200) τ.μ.,

β) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, ημέρα έναρξης ισχύος του από 6.10.1978 προεδρικού διατάγματος (Δ΄ 538), και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ.,

γ) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό, εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ.,

δ) βρίσκονται εντός της ζώνης των πόλεων, κωμών και οικισμών και είχαν κατά την 24η.4.1977, ημέρα έναρξης ισχύος του από 5.4.1977 προεδρικού διατάγματος (Δ΄ 133), και ελάχιστο εμβαδόν: δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., ε) είναι άρτια και οικοδομήσιμα και απομειούνται συνεπεία απαλλοτριώσεων ή διάνοιξης διεθνών, εθνικών ή επαρχιακών οδών, εφόσον μετά από την απομείωση αυτή έχουν τα όρια αρτιότητας και τις λοιπές προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. δ΄,

στ) σε περιπτώσεις αναδασμών, γήπεδα που δημιουργούνται και δίνονται σε δικαιούχους σε ανταλλαγή αρτίων και οικοδομήσιμων γηπέδων, εφόσον μετά από τον αναδασμό αυτόν έχουν τα όρια αρτιότητας και τις προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. δ΄,

ζ) έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερις χιλιάδες (4.000) τ.μ., όταν επ’ αυτών ανεγείρονται τουριστικές εγκαταστάσεις.»

4. Η θητεία των υφιστάμενων μελών των Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής (Σ.Α.) του άρθρου 10 του ν. 4495/2017, περί της θητείας μελών Σ.Α. και των Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Α και Β της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4495/2017, περί συγκρότησης Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 31η.12.2024.

5. Στο δεύτερο εδάφιο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4280/2014 (Α΄ 159) περί βεβαίωσης καταλληλότητας, η λέξη «τριετίας» αντικαθίσταται με τη λέξη «πενταετίας», και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Αποφάσεις ή γνωμοδοτήσεις από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, όπως Εφορείες Κλασσικών και Προϊστορικών Αρχαιοτήτων, Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Νεώτερων Μνημείων, περί της ύπαρξης ή μη κηρυγμένων ή και οριοθετημένων αρχαιολογικών χώρων εντός της έκτασης. Οι γνωμοδοτήσεις πρέπει να είναι της τελευταίας πενταετίας και να συνοδεύονται από θεωρημένο τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:500 ή 1:1.000 εξαρτημένο από το κρατικό σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ΄ 87.»

6. Η προθεσμία του άρθρου 86 του ν. 4722/2020 (Α΄ 177), περί παράδοσης Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής για περιοχές της Ανατολικής Αττικής που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23ης Ιουλίου 2018, δύναται να παρατείνεται έως και την 31η Ιουλίου 2024, κατ' εφαρμογή σύμβασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος που υπογράφεται έως την 31η Μαΐου 2024.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΟΛΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4062/2012

Άρθρο 100
Προσωρινές εργασίες και κατασκευές στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 5 ν. 4062/2012

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 4062/2012 (Α΄ 70), περί προσωρινών εργασιών στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά, αντικαθίσταται, στο τέλος του τελευταίου εδαφίου προστίθεται η φράση «και αναθεωρείται στο σύνολό της ή τμηματικά», και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. Οι προσωρινές εργασίες, καθώς και οι κατασκευές και εργασίες της παρ. 2 του άρθρου 29 και του άρθρου 30 του ν. 4495/2017, οι οποίες εκτελούνται για την υλοποίηση των έργων υποδομής ή καλύπτουν εργοταξιακές απαιτήσεις ή απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τους περιβαλλοντικούς όρους των κοινών αποφάσεων του άρθρου 3 ή επιβάλλονται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 4858/2021 (Α΄ 220), εγκρίνονται από το Γραφείο Ελληνικού. Για την έκδοση της έγκρισης υποβάλλονται:

α) αίτηση του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα με τις δηλώσεις αναθέσεων - αναλήψεων,

β) τεχνική έκθεση, στην οποία περιγράφονται οι προς εκτέλεση εργασίες με πίνακα συντεταγμένων των ορίων του έργου,

γ) σχέδιο και φάκελος ασφάλειας και υγείας του έργου.

Η έγκριση του Γραφείου Ελληνικού, η οποία δύναται να είναι ενιαία για περισσότερα τμήματα του Μητροπολιτικού Πόλου, χορηγείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών και αναθεωρείται στο σύνολό της ή τμηματικά.»

Άρθρο 101
Ειδικές ρυθμίσεις για τον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά - Τροποποιηση περ. β) παρ. 8 άρθρου 5Α ν. 4062/2012

Στην περ. β της παρ. 8 του άρθρου 5Α του ν. 4062/2012 (Α΄ 70), περί χώρων αθλητικών συγκεντρώσεων, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο προστίθενται οι εγκαταστάσεις που στεγάζουν αθλητικές δραστηριότητες και προσδιορίζεται ότι το ποσοστό του

πενήντα τοις εκατό (50%) αφορά τις συνολικές εγκαταστάσεις, β) στο δεύτερο εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών ευεξίας και χαλάρωσης στους αθλούμενους, πολυδύναμη διαιτολογική μονάδα», γ) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η περ. β διαμορφώνεται ως εξής:
«β. Στους χώρους αθλητικών συγκεντρώσεων οι εγκαταστάσεις, υπαίθριες ή στεγασμένες, που στεγάζουν αμιγώς αθλητικές δραστηριότητες καταλαμβάνουν τουλάχιστον το ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) των συνολικών εγκαταστάσεων. Στο υπόλοιπο ποσοστό μπορεί να περιλαμβάνονται συνοδές χρήσεις των αθλητικών δραστηριοτήτων με τους αντίστοιχους διαδρόμους, όπως χώροι Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, χώροι αναψυχής και εστίασης αθλητών, χώροι εκπαίδευσης, αθλητικοί ξενώνες, καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών ευεξίας και χαλάρωσης στους αθλούμενους, πολυδύναμη διαιτολογική μονάδα, παιδότοπος, εκθεσιακοί χώροι, καθώς και εμπορικές δραστηριότητες με τους αντίστοιχους διαδρόμους, ιδίως, καφέ, εστιατόρια, μαγειρεία, μπουτίκ αθλητικών ειδών, εμπορικά καταστήματα, χώροι ψυχαγωγίας και αναψυχής. Για τον υπολογισμό του ποσοστού του πρώτου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη η επιφάνεια (τ.μ.) που καταλαμβάνουν οι αμιγώς υπαίθριες εγκαταστάσεις και η επιφάνεια ως μικτό εμβαδόν δαπέδου των στεγασμένων εγκαταστάσεων.»

Άρθρο 102
Αρμοδιότητες Γραφείου Ελληνικού στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά - Προσθήκη περ. ζ στην παρ. 2Α άρθρου 6 ν. 4062/2012

Στην παρ. 2Α του άρθρου 6 του ν. 4062/2012 (Α΄ 70), περί αρμοδιοτήτων του Γραφείου Ελληνικού, προστίθεται περ. ζ ως εξής:
«ζ. Λειτουργεί ως αρχή σχεδιασμού κατά την έννοια της περ. ζ του άρθρου 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006 (Β΄ 1225) κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων για τα προεδρικά διατάγματα των παρ. 6, 7 και 8 του άρθρου 2.»

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ΄
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΠΟΛΛΩΝ»

Άρθρο 103
Πρόγραμμα «Απόλλων» - Προσθήκη άρθρου 14Δ στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α΄ 129) προστίθεται άρθρο 14Δ ως εξής:

«Άρθρο 14Δ
Πρόγραμμα «Απόλλων»

1. Θεσπίζεται Πρόγραμμα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την ονομασία «Απόλλων» (εφεξής το Πρόγραμμα), με σκοπό τη μείωση του ενεργειακού κόστους των ευάλωτων νοικοκυριών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, των Τοπικών και Γενικών Οργανισμών

Εγγείων Βελτιώσεων, των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης και των διαδόχων τους. Αντικείμενο του Προγράμματος είναι η κάλυψη του συνόλου ή μέρους των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων της παρ. 2, μέσω της εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) με ή χωρίς σταθμό αποθήκευσης και της εφαρμογής εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14 και την απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 14Α. Φορέας υλοποίησης του Προγράμματος ορίζεται η Διεύθυνση Α.Π.Ε. και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Ωφελούμενοι του Προγράμματος είναι:

α) οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Α΄ (Κ.Ο.Τ. Α΄) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.2010 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β΄ 1403), όπως εκάστοτε ισχύει,

β) οι Ο.Τ.Α α΄ και β΄ βαθμού, καθώς και οι σύνδεσμοι και τα νομικά πρόσωπα αυτών,

γ) οι Τοπικοί και Γενικοί Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων, καθώς και οι διάδοχοί τους, και

δ) οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης.

3. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. για το εν λόγω Πρόγραμμα εγκαθίστανται από τρίτους σε διαφορετικό χώρο από τις εγκαταστάσεις κατανάλωσης και σε οποιαδήποτε Περιφέρεια, και συμψηφίζουν ταυτοχρονισμένα την παραγόμενη ενέργεια με την αντίστοιχη ενέργεια που απορροφάται από το Δίκτυο και καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις κατανάλωσης των ωφελούμενων της παρ. 2. Ειδικά για την εγκατάσταση σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, τηρούνται τα περιθώρια απορρόφησης ισχύος έργων Α.Π.Ε.

4. Για τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα απαιτείται η σύσταση μιας Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών (Ε.Κ.Π.) σε κάθε Περιφέρεια σύμφωνα με την παρ. 6, στην οποία συμμετέχουν ως μέλη οι ωφελούμενοι της παρ. 2 που ανήκουν στην ίδια Περιφέρεια, εκτός των ωφελούμενων της περ. α) οι οποίοι δεν απαιτείται να είναι μέλη, ανεξαρτήτως αν συμμετέχουν ως μέλη σε άλλη Ε.Κ.Π. που δραστηριοποιείται στην ίδια Περιφέρεια. Η συμμετοχή των ωφελούμενων στην Ε.Κ.Π. της παρούσας είναι ανοιχτή και πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου προς την Ε.Κ.Π., το οποίο σε κάθε περίπτωση γίνεται αποδεκτό.

5. Αντικείμενο δραστηριότητας της Ε.Κ.Π. είναι η ιδιοκατανάλωση ενέργειας από Α.Π.Ε. Ως περιοχή δραστηριοποίησης ορίζεται η Περιφέρεια στην οποία ανήκουν οι συγκεκριμένοι ωφελούμενοι. Η Ε.Κ.Π. δύναται να ασκεί και άλλες δραστηριότητες σύμφωνα με το άρθρο 47Δ του ν. 4001/2011 (Α΄ 129).

6. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι κατά περίπτωση Περιφέρειες συστήνουν την εκάστοτε Ε.Κ.Π., άλλως αποκλείεται η συμμετοχή στο Πρόγραμμα αυτών και των υπολοίπων ωφελούμενων ίδιας Περιφέρειας.

7. Κάθε Ε.Κ.Π. συγκεντρώνει και αποστέλλει στον Φορέα Υλοποίησης έως την 31η Δεκεμβρίου 2024 τα κάτωθι στοιχεία:

α) το σύνολο των ωφελούμενων που συμμετέχουν ως μέλη της,

β) το συνολικό πλήθος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης των μελών της,

γ) τις ετήσιες καταναλώσεις ηλεκτρικής ενέργειας των μελών της και τα προφίλ κατανάλωσης αυτών, για το έτος 2023, και

δ) το πλήθος των δικαιούχων Κ.Ο.Τ. Α΄ και τις συνολικές καταναλώσεις αυτών για το έτος 2023.Τα στοιχεία των περ. γ) και δ) παρέχονται στην Ε.Κ.Π. από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε.), κατόπιν σχετικού αιτήματός της.

8. Τα στοιχεία της παρ. 7 που συγκεντρώνονται από κάθε Ε.Κ.Π. για τους ωφελούμενους, αποτελούν αντικείμενο μελέτης και διαστασιολόγησης των απαιτούμενων συνιστωσών των σταθμών Α.Π.Ε., που

υλοποιούνται από τον ΔΕ.Δ.Δ.Η.Ε. για τους σκοπούς του Προγράμματος. Όπου οι παροχές είναι καταμετρούμενες, το προφίλ κατανάλωσης προκύπτει από το διάνυσμα διακύμανσης συνολικής έγχυσης ενέργειας στο διασυνδεδεμένο Σύστημα μη τηλεμετρούμενων μετρητών φορτίου.

9. Στο πλαίσιο του Προγράμματος ισχύουν τα κάτωθι:

α) Οι ωφελούμενοι που προστίθενται ως μέλη στην Ε.Κ.Π. και οι παροχές κατανάλωσης που προσκομίζονται στον φορέα υλοποίησης μετά την καταληκτική προθεσμία της παρ. 7 δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη διενέργεια της 3ης Φάσης του Προγράμματος σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14Ε και ως εκ τούτου δεν καλύπτονται οι σχετικές καταναλώσεις από τα επιλέξιμα έργα,

β) οι ωφελούμενοι που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, επιτρέπεται να εγκαθιστούν σταθμούς Α.Π.Ε. για την κάλυψη όσων καταναλώσεών τους δεν καλύπτονται από το Πρόγραμμα, αποκλειστικά μέσω αυτοκατανάλωσης ή αυτοκατανάλωσης με εφαρμογή εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού,

γ) οι ωφελούμενοι οι οποίοι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν λάβει κατ' ελάχιστο Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για την εγκατάσταση σταθμών των άρθρων 14Α και 14Β και την κάλυψη πλήθους καταναλώσεών τους, εφόσον προχωρήσουν στην εγκατάσταση των εν λόγω σταθμών, δύναται να συμμετέχουν στο Πρόγραμμα για την κάλυψη έως ποσοστού τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών τους καταναλώσεων, και

δ) ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. προβαίνει κατά απόλυτη προτεραιότητα στην εγκατάσταση έξυπνων μετρητών στις παροχές κατανάλωσης, για το σύνολο των ωφελούμενων σύμφωνα με την παρ. 7. Ειδικότερα για τους ωφελούμενους της περ. α) της παρ. 2 η υποχρέωση της κατά προτεραιότητα εγκατάστασης έξυπνων μετρητών εκκινεί με την έναρξη ισχύος του παρόντος.

10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε θέμα σχετικά:

α) με την υλοποίηση του Προγράμματος και ιδίως το ποσοστό κάλυψης των ενεργειακών αναγκών για κάθε κατηγορία ωφελούμενων, λαμβάνοντας υπόψη και τα τυχόν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε κατηγορίας, τις τεχνολογίες και την ισχύ των έργων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών,

β) το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του Προγράμματος και των επιμέρους φάσεων αυτού,

γ) τη διαδικασία εφαρμογής αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό,

δ) τη μεθοδολογία και τη διαδικασία επιμερισμού της παραγόμενης ενέργειας, τον φορέα και τον τρόπο διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών και το μοντέλο της δημοπρασίας για την επιλογή των έργων που καλύπτουν τις ανάγκες της εκάστοτε Ε.Κ.Π.,

ε) τον ελάχιστο βαθμό αδειοδοτικής ωριμότητας των έργων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα και στις εκάστοτε ανταγωνιστικές διαδικασίες,

στ) την ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για την παραγόμενη και προς συμψηφισμό ενέργεια,

ζ) την προκήρυξη των ανταγωνιστικών διαδικασιών για κάθε Ε.Κ.Π.,

η) τον χρονικό ορίζοντα θέσης σε λειτουργία των επιλέξιμων έργων,

θ) τυχόν χρεώσεις στους ωφελούμενους για την προς συμψηφισμό ενέργεια,

ι) τη διαδικασία κατάρτισης των απαιτούμενων συμβάσεων σύμφωνα με την περ. ε της παρ. 1 του άρθρου 14Ε, τη χρονική διάρκεια αυτών, καθώς και πρότυπα υποδείγματα συμβάσεων,

ια) τις υποχρεώσεις των ωφελούμενων, καθώς και των κατόχων των επιλέξιμων σταθμών Α.Π.Ε.,

ιβ) τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους λειτουργίας και χρήσης των συστημάτων αποθήκευσης,

ιγ) τις ειδικές προβλέψεις για εντάξεις ωφελούμενων στις Ε.Κ.Π. μετά την παρέλευση των καταληκτικών προθεσμιών του παρόντος και την κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών από μελλοντικά έργα,

ιδ) την παράταση των προθεσμιών που τίθενται με τις παρ. 6 και 7, και

ιε) τη διαφοροποίηση του τρόπου συμψηφισμού ανά κατηγορία ωφελούμενων και ανά επίπεδο τάσης των παροχών κατανάλωσης.
11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται ο τρόπος χρηματοδότησης του Προγράμματος και αποζημίωσης των επιλέξιμων έργων, ήτοι των μελετών που απαιτείται να εκπονηθούν για τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων και της αποζημίωσης των έργων για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων καθώς και τυχόν περίσσειας παραγόμενης ενέργειας, κίνητρα για περαιτέρω μείωση των καταναλώσεών τους μετά τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα και ο τρόπος αποζημίωσης των Προμηθευτών για την προς συμψηφισμό ενέργεια.»

Άρθρο 104
Υλοποίηση του Προγράμματος «Απόλλων» - Προσθήκη άρθρου 14Ε στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α΄ 129) προστίθεται άρθρο 14Ε ως εξής:

«Άρθρο 14Ε
Υλοποίηση του Προγράμματος «Απόλλων»

1. Η υλοποίηση του Προγράμματος του άρθρου 14Δ διενεργείται ανά περιφέρεια και Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών (Ε.Κ.Π.) σε επιμέρους φάσεις, ως εξής:
α) 1η Φάση: Σύσταση Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών.
β) 2η Φάση: Πρόσκληση ενδιαφέροντος από την Ε.Κ.Π. για τη συμμετοχή των ωφελούμενων και συγκέντρωση απαιτούμενων στοιχείων σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 14Δ.
γ) 3η Φάση: Μελέτη και διαστασιολόγηση απαιτούμενων έργων για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων της παρ. 2 του άρθρου 14Δ.
δ) 4η Φάση: Προκήρυξη ανταγωνιστικής διαδικασίας και επιλογή έργων για κάθε Ε.Κ.Π..
ε) 5η Φάση: Σύναψη απαιτούμενων συμβάσεων μεταξύ των ωφελούμενων, των κατόχων των επιλέξιμων έργων, των Προμηθευτών και του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε. (ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.), καθώς και υλοποίηση των έργων.
στ) 6η Φάση: Θέση σταθμών σε λειτουργία και εφαρμογή εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού για τα μέλη της Ε.Κ.Π. και τους δικαιούχους του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου (ΚΟΤ) Α΄.
2. Για την υποστήριξη της 3ης Φάσης, ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ) προβαίνει στην εκπόνηση των αναγκαίων ενεργειακών μελετών και τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων ανά Ε.Κ.Π..
3. Για τη διενέργεια της 3ης Φάσης και τη διαστασιολόγηση των απαιτούμενων έργων, τα στοιχεία που συγκεντρώνονται για τους ωφελούμενους από την Ε.Κ.Π. αφορούν το έτος 2023. Με βάση το έτος 2023 καθορίζεται και η συνολική κατανάλωση ενέργειας προς συμψηφισμό των ευάλωτων νοικοκυριών.
4. Η 4η Φάση εκκινεί διακριτά για κάθε Ε.Κ.Π. με την προκήρυξη και τη διενέργεια ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για την επιλογή των έργων και την κάλυψη των αναγκών των ωφελούμενων, κατόπιν ολοκλήρωσης της 3ης Φάσης.
5. Η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για κάθε Ε.Κ.Π. προκηρύσσεται κατόπιν σχετικής προηγούμενης απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την οποία διαπιστώνεται για την εκάστοτε Ε.Κ.Π. και η ολοκλήρωση της 3ης Φάσης του Προγράμματος.

6. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149), για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια με τον ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. για την ενέργεια που παράγουν και παρέχουν προς συμψηφισμό για τις ανάγκες της εκάστοτε Ε.Κ.Π., σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 9 του άρθρου 14Δ.
7. Η κάθε Ε.Κ.Π. συνάπτει σύμβαση αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια με τους εκάστοτε προμηθευτές που εκπροσωπούν τις προς συμψηφισμό παροχές κατανάλωσης, τους κατόχους των επιλέξιμων σταθμών, καθώς και τον ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 14Δ. Με τη σύμβαση αυτοκατανάλωσης ρυθμίζονται και θέματα αποζημίωσης των Προμηθευτών από τον ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. για την προς συμψηφισμό ενέργεια των ωφελούμενων.
8. Για τους σκοπούς του Προγράμματος:
α) Το κόστος της ενέργειας που παρέχεται προς συμψηφισμό των αναγκών των ωφελούμενων δύναται να καλύπτεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179),
β) δύνανται να καθορίζονται χρεώσεις στους ωφελούμενους για μέρος της ενέργειας που συμψηφίζεται, οι οποίες αποτελούν έσοδο του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011,
γ) δύναται να χορηγείται στους επιλέξιμους σταθμούς επενδυτική ενίσχυση από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης και άλλες πηγές χρηματοδότησης και
δ) ο ωφελούμενος εφαρμόζει εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό στο σύνολο των παροχών του, με την εξαίρεση της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 14Δ.
9. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών προχωρούν στην υλοποίηση και σύνδεση των σταθμών σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της εκάστοτε ανταγωνιστικής διαδικασίας.
10. Οι επιλέξιμοι σταθμοί του Προγράμματος προβαίνουν αμελλητί σε τροποποίηση ή έκδοση των ήαπαιτούμενων αδειών για την εγκατάσταση τους. Οι αρμόδιες αρχές χειρίζονται τις σχετικές αιτήσεις κατά απόλυτη προτεραιότητα.
11. Οι κάτοχοι των επιλέξιμων σταθμών ορίζουν υπεύθυνο για τον συμψηφισμό και επιμερισμό της παραγόμενης ενέργειας με τις παροχές κατανάλωσης και συνεργάζονται στο πλαίσιο εφαρμογής και τήρησης των προβλέψεων του Προγράμματος και του σχετικού συμβατικού πλαισίου, σε σταθερή και συνεχή βάση, με την Ε.Κ.Π..
12. Η Ε.Κ.Π. επικαιροποιεί κάθε έτος τους Δικαιούχους Κ.Ο.Τ. Α΄ σύμφωνα με τα στοιχεία που της παρέχονται από τον ΔΕΔΔΗΕ και ενημερώνει αμελλητί τον υπεύθυνο της παρ. 11 για τις προς συμψηφισμό παροχές κατανάλωσης αυτών.
13. Μετά το πέρας της διάρκειας των Συμβάσεων των παρ. 6 και 7, οι σταθμοί μεταβιβάζονται στις εκάστοτε Ε.Κ.Π.. Η παρ. 4 του άρθρου 47Δ του ν. 4001/2011 περί εγγύτητας των μελών της Ε.Κ.Π. με τον σταθμό Α.Π.Ε. δεν εφαρμόζεται.»

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 105
Διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4414/2016

1. Στο άρθρο 7 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149) περί της διενέργειας ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:
«1Α. Ειδικά για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιλέγονται από την 1η Μαΐου 2024 μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, δύνανται να επιβληθούν, σύμφωνα με την παρ. 3 και κατόπιν σχετικής εγκριτικής απόφασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:
α) περιορισμοί στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας πλέον αυτών που έχουν οριστεί με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), και
β) υποχρέωση προσθήκης συστήματος αποθήκευσης.
Οι σταθμοί που επιλέγονται στο πλαίσιο της περ. β) προβαίνουν αμελλητί σε τροποποίηση των οικείων αδειών και εγκρίσεων. Οι αρμόδιες αρχές χειρίζονται τις σχετικές αιτήσεις κατά απόλυτη προτεραιότητα.».
2. Στην παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, περί εξουσιοδότησης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών: α) στις περ. α) και στ) αφαιρείται η αναφορά «»ή/», β) η περ. ζ) αντικαθίσταται, γ) το τελευταίο εδάφιο καταργείται, δ) προστίθενται περ. ι) και ια), και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:
«3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), καθορίζονται:
α) η εγκατεστημένη ισχύς, ανά τεχνολογία και κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.., η οποία δημοπρατείται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών συμπεριλαμβανομένων των σταθμών Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές, κατά το τρέχον έτος ή και τα επόμενα ημερολογιακά έτη από την έκδοση της απόφασης αυτής,
β) ο αριθμός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ανά έτος,
γ) το χρονοδιάγραμμα πραγματοποίησης των ανταγωνιστικών διαδικασιών,
δ) η ελάχιστη χρονική διάρκεια από την προκήρυξη μέχρι την υποβολή προσφορών,
ε) το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, καθώς και λοιποί κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων,
στ) η ανώτατη και η κατώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών,

ζ) οι τεχνολογίες και οι κατηγορίες των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που δύναται να συμμετέχουν στις εκάστοτε ανταγωνιστικές διαδικασίες, καθώς και ο βαθμός αδειοδοτικής τους ωριμότητας,
η) ο χρονικός ορίζοντας θέσης σε λειτουργία των έργων των επιλεγέντων σταθμών,
θ) το τέλος συμμετοχής υπέρ της Ρ.Α.Ε. που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες,
ι) οι ειδικοί όροι επιβολής περιορισμών έγχυσης πλέον αυτών που έχουν οριστεί με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129) και οι υποχρεώσεις εγκατάστασης συστημάτων αποθήκευσης στους σταθμούς Α.Π.Ε. που επιλέγονται από τις εκάστοτε ανταγωνιστικές διαδικασίες,
ια) ο τύπος και τα χαρακτηριστικά των συστημάτων αποθήκευσης που υποχρεούνται να εγκαταστήσουν οι σταθμοί Α.Π.Ε., οι οποίοι επιλέγονται βάσει της αντίστοιχης ανταγωνιστικής διαδικασίας.»
3. Η παρ. 3γ. του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 αντικαθίσταται ως εξής:
«3γ. Μετά την 1η Μαΐου 2024 για πλήρεις αιτήσεις που υποβάλλονται στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) δεν δύναται να υπογραφεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς εξαιρουμένων των σταθμών Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Για σταθμούς του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α΄ 129) το πρώτο εδάφιο ισχύει μετά την 31η Δεκεμβρίου 2024.»
4. Η παρ. 3δ του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 αντικαθίσταται ως εξής:
«3δ. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που αναπτύσσονται από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α΄ 9), Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών του ν. 4001/2011, δεν δύναται, για πλήρεις αιτήσεις που υποβάλλονται στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. μετά την 1η Μαΐου 2024, να υπογραφεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης, χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Για σταθμούς του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 το πρώτο εδάφιο ισχύει μετά την 31η Δεκεμβρίου 2024.»
5. Η παρ. 3ζ) του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, περί νέων αιτήσεων χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης, καταργείται.
6. Στην παρ. 3θ) του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3θ) διαμορφώνεται ως εξής:
«3θ. Ειδικά για αιολικούς σταθμούς, μέγιστης ισχύος παραγωγής, μικρότερης ή ίσης των έξι μεγαβάτ (6 MW), που πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α, συνάπτονται συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης, χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024. Αιολικοί σταθμοί μέγιστης ισχύος παραγωγής, μικρότερης ή ίσης των έξι μεγαβάτ (6 MW), οι οποίοι κατά την 29η Μαρτίου 2023 είχαν συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης μετά από συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία, αλλά δεν έχει εκδοθεί η άδεια λειτουργίας τους, εφόσον πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α), δύνανται να αιτηθούν από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. τροποποίηση της σύμβασης τους, ώστε να ενταχθούν στον τρόπο αποζημίωσης, χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία».
7. Στο άρθρο 7 του ν. 4414/2016 προστίθενται παρ. 3ι) και 3ια) ως εξής:
«3ι) Φωτοβολταϊκοί σταθμοί για τους οποίους έχει συναφθεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ή έχει υποβληθεί πλήρης αίτηση στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. έως την 30η Απριλίου 2024 και: α) είτε δεν έχει υποβληθεί έως την 31η Αυγούστου 2024 από τους κατόχους τους, δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4Α ή αίτημα ενεργοποίησης στον αρμόδιο Διαχειριστή, β) είτε δεν έχει συναφθεί Σύμβαση Σύνδεσης έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση, μόνο κατόπιν συμμετοχής τους σε ανταγωνιστική διαδικασία

υποβολής προσφορών. Για τις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου, και εφόσον απαιτείται, τροποποιείται η σχετική σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. ως προς τον τρόπο αποζημίωσης τους.
3ια) Στις προθεσμίες ενεργοποίησης της σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν επιλεγεί ή επιλέγονται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών δεν λαμβάνεται υπόψη το χρονικό διάστημα κατά το οποίο υφίσταται δικαστική αναστολή ισχύος οποιασδήποτε άδειας που απαιτείται για την εγκατάσταση των σταθμών, η οποία εκδόθηκε μετά την ημερομηνία συμμετοχής του σταθμού στην ανωτέρω ανταγωνιστική διαδικασία. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον φορέα αδειοδότησης, περί της αναστολής ισχύος και ιδίως περί της ημερομηνίας έναρξης αυτής, καθώς και σε περίπτωση άρσης αυτής.»

Άρθρο 106
Διατάξεις για το καθεστώς ενίσχυσης των σταθμών Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 12Β στον ν. 4414/2016

Στον ν. 4414/2016 (Α΄ 149) προστίθεται άρθρο 12Β ως εξής:

«Άρθρο 12Β
Διατάξεις για το καθεστώς ενίσχυσης των σταθμών Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, η χρονική διάρκεια των Συμβάσεων των άρθρων 9 και 10 για σταθμούς Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) με κατανάλωση φυσικού αερίου που συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος ορίζεται σε δέκα (10) έτη.
2. Η χρονική διάρκεια των Συμβάσεων των άρθρων 9 και 10 για σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α. με κατανάλωση φυσικού αερίου των οποίων οι κάτοχοι έχουν ως κύρια δραστηριότητα την παραγωγή αγροτικών προϊόντων και η παραγόμενη θερμική ενέργεια από τον σταθμό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τις ανάγκες παραγωγής των αγροτικών προϊόντων του κατόχου, που συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζεται σε είκοσι (20) έτη.
3. Στην ανά μήνα μέση μοναδιαία τιμή του φυσικού αερίου των έργων που έχουν συνάψει Σύμβαση Πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας ή Σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας ή Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 και 10, προστίθεται για τις μονάδες που είναι υπόχρεες αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών «CO_2», το μέσο κόστος δικαιωμάτων εκπομπής «CO_2» που αντιστοιχεί στην καύση του φυσικού αερίου (σε €/MWh Α.Θ.Δ. φυσικού αερίου) του άρθρου 4 του παρόντος και του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), το οποίο υπολογίζεται εφεξής από την ακόλουθη μαθηματική σχέση:
Μέσο Κόστος CO_2 (€/MWh) = 0.20*Μέση Τιμή Δικαιωμάτων CO_2 (€/tn), όπου
Μέση Τιμή Δικαιωμάτων CO_2: Η ανά μήνα μέση τιμή των δικαιωμάτων CO_2 σε €/tn όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Χρηματιστηρίου Ενέργειας (European Energy Exchange).
Η τιμή αυτή υπολογίζεται με μέριμνα της Διεύθυνσης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κοινοποιείται ανά μήνα στον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε..
4. Σταθμοί Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ισχύ μεγαλύτερη από τριάντα πέντε (35) «MWel» που από την έναρξη ισχύος του παρόντος συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης του άρθρου 9 και κατά τη θερμαντική περίοδο κάθε έτους παρέχουν τη θερμική ενέργεια που παράγουν αποκλειστικά για τηλεθέρμανση

πόλεων, δύναται κατά την περίοδο εκτός θερμαντικής περιόδου να λειτουργούν και να συμμετέχουν στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ως κατανεμόμενες μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς να λαμβάνουν οποιαδήποτε λειτουργική ενίσχυση για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά την περίοδο αυτή. Για την εφαρμογή της παρούσας οι Βεβαιώσεις Παραγωγού των σταθμών αυτών τροποποιούνται κατάλληλα και ως θερμαντική περίοδος κάθε έτους ορίζεται η περίοδος από τη 10η Οκτωβρίου έως τη 10η Μαΐου του επόμενου έτους, εκτός εάν οριστεί άλλως με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων.»

Άρθρο 107
Εγκατάσταση Σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης για αυτοκατανάλωση - Αντικατάσταση παρ. 7 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 14 ν. 3468/2006

Στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), περί των αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η παρ. 7 αντικαθίσταται, προστίθεται παρ. 8, και οι παρ. 7 και 8 διαμορφώνονται ως εξής:

«7. Επιτρέπεται οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), οι οποίοι βρίσκονται σε οποιαδήποτε στάδιο αδειοδότησης, να προβούν στις απαιτούμενες τροποποιήσεις των αδειών και εγκρίσεων κατά περίπτωση, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν ως σταθμοί αυτοπαραγωγής με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016 (Α΄ 149) ή ως σταθμοί του άρθρου 14Α. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για σταθμούς σε λειτουργία εφόσον δεν έχει παρέλθει διάστημα τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη δοκιμαστικής λειτουργίας των σταθμών αυτών. Για τις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, εφόσον έχουν συναφθεί συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης, επιτρέπεται η λύση αυτών κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου.

Για παρόχους υπηρεσιών ύδατος επιτρέπεται η εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, καθώς και η μετατροπή και λειτουργία μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών για εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14Α προς κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών. Η ισχύς των σταθμών του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%), του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό καταναλώσεων. Για την κάλυψη καταναλώσεων των εγκαταστάσεων που ανήκουν σε ή διαχειρίζονται φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), επιτρέπεται η εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού με τη μέγιστη ισχύ των σταθμών Α.Π.Ε. να ανέρχεται μέχρι και σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης ή του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης, κατά παρέκκλιση των παρ. 4 και 5 του άρθρου 14Α.

Για περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου δύναται να δεσμεύεται ανά Ηλεκτρικό Σύστημα Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού (Μ.Δ.Ν.) συγκεκριμένο περιθώριο ισχύος επί του διαθέσιμου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών ή αν έχει εξαντληθεί δεσμεύεται καθ' υπέρβαση αυτού, με την επιφύλαξη της παρ. 9 του άρθρου 97 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129). Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι εγκαταστάσεις και οι Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης του πέμπτου και έκτου εδαφίου, η διαδικασία υποβολής αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή, οι

προϋποθέσεις υπαγωγής, η ισχύς που δεσμεύεται ανά Ηλεκτρικό Σύστημα Μ.Δ.Ν., τυχόν ανώτατα όρια εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.
Στις περιοχές της Πελοποννήσου και της Εύβοιας που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένες σύμφωνα με τις υπ' αρ. 699/2012, 136/2006 και 96/2007 αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και μέχρι την έκδοση απόφασης άρσης του κορεσμού επιτρέπεται για αυτοκατανάλωση, η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι δεν διοχετεύουν το πλεόνασμα της παραγόμενης ενέργειας στο Δίκτυο ή το Σύστημα, καθώς και η εγκατάσταση σταθμών του άρθρου 14Α.
Για τη διαπίστωση υπέρβασης του ορίου ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου και της Εύβοιας, καθώς και στο περιθώριο της παρ. 6 του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α΄ 129) δεν προσμετράται η ισχύς των σταθμών του προηγούμενου εδαφίου, για τους οποίους έχει χορηγηθεί ή χορηγείται Οριστική Προσφορά Σύνδεσης. Για σταθμούς του άρθρου 14Α στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου και της Εύβοιας, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος τριακοσίων μεγαβάτ (300MW) και εκατό μεγαβάτ (100MW) αντίστοιχα, ενώ ο Διαχειριστής του Συστήματος χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εκατό μεγαβάτ (100MW) και σαράντα μεγαβάτ (40MW), αντίστοιχα, λαμβάνοντας υπόψη και Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.
8. Σε κάθε ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν. επιτρέπεται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με ή χωρίς ενσωματωμένη διάταξη αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, για αυτοκατανάλωση χωρίς δυνατότητα έγχυσης ενέργειας στο δίκτυο. Η ισχύς των σταθμών του πρώτου εδαφίου δύναται να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης. Για αιτήσεις που υποβάλλονται στον αρμόδιο Διαχειριστή από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 14 ν. 4270/2014, δεν απαιτείται κατά την υποβολή της αίτησης η ύπαρξη υφιστάμενης παροχής κατανάλωσης.»

Άρθρο 108
Εφάπαξ Τέλος Έκδοσης Βεβαίωσης - Τροποποίηση περ. δ) και ε) παρ. 1 άρθρου 17 ν. 4685/2020

Στις περ. δ) και ε) της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4685/2020 (Α΄ 92), περί του εφάπαξ τέλους έκδοσης βεβαίωσης, προστίθενται τελευταία εδάφια, και οι περ. δ) και ε) διαμορφώνονται ως εξής:
«δ) Το τέλος μπορεί να καταβάλλεται σε δύο (2) δόσεις, εκ των οποίων η πρώτη αφορά το 50% του τέλους και καταβάλλεται εντός είκοσι (20) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση του αιτούντος μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και η δεύτερη καταβάλλεται εντός ενός (1) έτους από τη χορήγηση της Βεβαίωσης. Για να γίνει αποδεκτό αίτημα μεταβίβασης πρέπει να έχει καταβληθεί και η δεύτερη δόση του τέλους. Για βεβαιώσεις που εκδίδονται από τον κύκλο του Φεβρουαρίου 2024 και έπειτα, το τέλος καταβάλλεται εξ ολοκλήρου και εφάπαξ εντός είκοσι (20) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση του αιτούντος μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου.
ε) Σε περίπτωση μη καταβολής ή μη ολοσχερούς καταβολής κατά την περίπτωση δ΄, η Βεβαίωση παύει αυτοδικαίως να ισχύει και εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 12. Βεβαιώσεις για τις οποίες οι κάτοχοί τους, κατά την 1η Μαΐου 2024, έχουν καταβάλλει την πρώτη δόση και, είτε δεν τους έχει επιστραφεί η εγγυητική επιστολή του άρθρου 11Α είτε έχουν υποβάλλει εμπρόθεσμα πλήρες αίτημα για οριστική προσφορά σύνδεσης, δύνανται να αναβιώσουν, εφόσον έχει ήδη καταβληθεί ή

καταβληθεί εντός είκοσι (20) ημερών από την 1η Μαΐου 2024 εξ ολοκλήρου το σύνολο του σχετικού τέλους.»

Άρθρο 109
Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης και υποβολή αιτημάτων σύνδεσης για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς σταθμούς - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 93 και παρ. 2 άρθρου 5 ν. 4951/2022

Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 93 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), περί κατάρτισης της σύμβασης του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149), παρατείνεται από τη λήξη της, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Οι Πιλοτικοί Θαλάσσιοι Πλωτοί Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 και δύνανται να συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του ν. 4414/2016 μέχρι την 31η.12.2024, η οποία διέπεται από την Τιμή Αναφοράς της παρ. 2 του παρόντος.»
2. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 αντικαθίσταται, τα δύο τελευταία εδάφια καταργούνται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Δίκτυο της ηπειρωτικής χώρας, οι αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμούς αποθήκευσης ισχύος έως και οχτώ (8) μεγαβάτ (MW), υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Οι αιτήσεις για σταθμούς ισχύος άνω των οχτώ (8) MW υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ Α.Ε.). Για σταθμούς ισχύος από ένα (1) MW έως και οχτώ (8) MW με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, καθώς και για πιλοτικούς θαλάσσιους πλωτούς φωτοβολταϊκούς σταθμούς του άρθρου 90, ο ενδιαφερόμενος δύναται να επιλέξει τον Διαχειριστή στον οποίο θα υποβάλλει την αίτησή του.»

Άρθρο 110
Περιθώριο απορρόφησης ισχύος - Τροποποίηση άρθρου 97 ν. 4951/2022

Στο άρθρο 97 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), περί της αύξησης ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο και της προώθησης ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής, α) η παρ. 3 αντικαθίσταται, β) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 αντικαθίσταται, γ) στην παρ. 6: γα) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται, γβ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, γγ) το έβδομο εδάφιο καταργείται, και γδ) το όγδοο εδάφιο αντικαθίσταται, δ) στην παρ. 8: δα) στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθεται η φράση «ή για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς του άρθρου 90», δβ) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, ε) η παρ. 9 αντικαθίσταται, στ) προστίθενται νέες παρ. 10 και 11, και το άρθρο 97 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 97
Αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο - Προώθηση ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής

1. Ο Διαχειριστής του Δικτύου εισηγείται σε ετήσια βάση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) αναγκαίες τροποποιήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής

Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), αναθεωρεί τις μεθοδολογίες ανάλυσης, όπου αυτό απαιτείται, και δρομολογεί τα αναγκαία έργα δικτύου για την αναβάθμιση της ικανότητας υποδοχής ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του δικτύου διανομής. Κατά τον προσδιορισμό των διαθέσιμων περιθωρίων υποδοχής ισχύος λαμβάνονται υπόψη τυχόν περιορισμοί στην έγχυση ισχύος στο Δίκτυο που ενδέχεται να επιβάλλονται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

2. Ο Διαχειριστής του Δικτύου οφείλει να επικαιροποιεί περιοδικά τα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ανά υποσταθμό (Υ/Σ) και ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης (ΥΤ), τα οποία και δημοσιοποιεί στον δικτυακό του τόπο.

3. Ο Διαχειριστής του Δικτύου από την έναρξη ισχύος του παρόντος διαθέτει περιθώριο απορρόφησης ισχύος δέκα μεγαβάτ (10 MW) ανά Υποσταθμό, πλέον του υφιστάμενου περιθωρίου, αποκλειστικά για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από αυτοπαραγωγούς, αυτοπαραγωγούς για την εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, καθώς και για την εφαρμογή του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού.

Το ως άνω επιπλέον περιθώριο καθίσταται διαθέσιμο στο σύνολο των Υ/Σ του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., περιλαμβανομένων των περιοχών με κορεσμένα δίκτυα και εξαιρουμένου μόνο του δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), χωρίς να καταλαμβάνεται από περιορισμούς που σχετίζονται με τα περιθώρια απορρόφησης του Συστήματος και κατανέμεται ως εξής:

α) Τα έξι μεγαβάτ (6MW) του περιθωρίου ανά Υ/Σ στις κάτωθι κατηγορίες σταθμών ως εξής:

αα) Σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από τους ως άνω αυτοπαραγωγούς και αφορούν οικίες (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, για συνολική ισχύ έως και τρία μεγαβάτ (3MW),

αβ) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από τους ως άνω αυτοπαραγωγούς και αφορούν τον πρωτογενή τομέα, για συνολική ισχύ έως και τρία μεγαβάτ (3MW),

Για τη διάθεση του ως άνω περιθωρίου, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης (όπου υφίστανται) ή Συμβάσεις Σύνδεσης με ανώτατο όριο εγκατεστημένης ισχύος για την υποπερ. αα) τα δέκα κόμμα οχτώ κιλοβάτ (10, 8 kW), ανά παροχή κατανάλωσης και για την υποπερ. αβ) τα πενήντα κιλοβάτ (50 kW).

Εάν το περιθώριο κάποιας κατηγορίας εξαντληθεί, ο Διαχειριστής δύναται να αξιοποιεί περιθώριο από την έτερη κατηγορία.

β) Τα τέσσερα (4 MW) του περιθωρίου ανά Υ/Σ για τους σταθμούς αυτοπαραγωγής που αφορούν τον δευτερογενή και τριτογενή τομέα (λοιπές χρήσεις), Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών. Για τη διάθεση του ως άνω περιθωρίου, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης (όπου υφίστανται) ή Συμβάσεις Σύνδεσης με ανώτατο όριο εγκατεστημένης τα διακόσια κιλοβάτ (200 kW).

Ειδικά για σταθμούς αυτοπαραγωγής ενεργειακού συμψηφισμού που υλοποιούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου προνοιακού χαρακτήρα, εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, φιλανθρωπικά ιδρύματα, οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, καθώς και από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού για κάλυψη των αναγκών των δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, το όριο ισχύος ορίζεται στα εκατό (100) kW.

Εάν το περιθώριο ενός εκ των περ. α) ή β) εξαντληθεί, ο Διαχειριστής δύναται να ανακατανέμει το περιθώριο, διασφαλίζοντας για κάθε περίπτωση ελάχιστο διαθέσιμο περιθώριο υποδοχής ισχύος ενός (1) MW.

Αν το περιθώριο απορρόφησης ισχύος των δέκα μεγαβάτ (10 MW) ανά Υποσταθμό του πρώτου εδαφίου εξαντληθεί, ο Διαχειριστής εξετάζει και εφόσον είναι τεχνικά εφικτό δύναται να επεκτείνει το ως άνω περιθώριο ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης/μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ).

4. Τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που σύμφωνα με την παρ. 2 προκύπτουν ανά υποσταθμό (Υ/Σ) ή ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης/μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ), χωρίς να συνυπολογίζεται σε αυτά η ισχύς των δέκα μεγαβάτ (10 MW) της παρ. 3, διατίθενται για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ως εξής:

α) Για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγών, συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%),

β) για την εγκατάσταση λοιπών σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%).

Στην περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής του Δικτύου υποδέχεται νέες αιτήσεις για συνολική ισχύ έως και δέκα τοις εκατό (10%) πάνω από το διαθέσιμο περιθώριο του εκάστοτε υποσταθμού (Υ/Σ) ή μετασχηματιστή ΥΤ/ΜΤ.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύνανται να επανακαθορίζονται οι κατηγορίες σταθμών των παρ. 3 και 4, τα ανώτατα όρια ισχύος ανά παροχή κατανάλωσης της παρ. 3, καθώς και η ως άνω κατανομή των διαθέσιμων περιθωρίων ισχύος μεταξύ των κατηγοριών ανά Υ/Σ ή/και ανά γεωγραφική περιοχή.

6. Ο κάτοχος σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύναται να ορίζει ως μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού ισχύ μικρότερη της εγκατεστημένης ισχύος των μονάδων παραγωγής του. Ο Διαχειριστής του Δικτύου για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης λαμβάνει υπόψη τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού για τον έλεγχο των θερμικών περιορισμών και την εγκατεστημένη ισχύ του μονάδων παραγωγής για τον έλεγχο των περιορισμών λόγω βραχυκυκλώματος. Οι κάτοχοι των σταθμών με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης μεριμνούν για την τροποποίηση των σχετικών αδειών. Η μη υπέρβαση της μέγιστης ισχύος του σταθμού αποτελεί ευθύνη του Παραγωγού και ελέγχεται από τον Διαχειριστή, ο οποίος δύναται να επιβάλει κυρώσεις στον κάτοχο του σταθμού, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Δ.Δ.Η.Ε.. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος έως και ένα μεγαβάτ (1 MW) που έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή έχουν υποβάλει πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, και σε κάθε περίπτωση πριν την ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών, επιτρέπεται η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος σε ποσοστό μέχρι και δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον δεν αυξάνεται η μέγιστη ισχύς παραγωγής. Η αλλαγή αυτή θεωρείται διαφοροποίηση μικρής κλίμακας της παρ. 1α του άρθρου 6 του ν. 4014/2011 (Α΄ 209), αν δεν μεταβάλλονται τα όρια του γηπέδου εγκατάστασης.

Η παρούσα εφαρμόζεται αναλογικά και για εξαιρούμενους σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα μέσω ομαδικών αιτημάτων καθώς και για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος άνω του ενός μεγαβάτ (1MW) με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων που συνδέονται στο Δίκτυο του Ε.Δ.Δ.Η.Ε.. Η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών του πέμπτου και έκτου εδαφίου, εφόσον δεν περιορίζεται το διαθέσιμο κάθε φορά περιθώριο ισχύος βραχυκύκλωσης του αντίστοιχου μετασχηματιστή ΥΤ/ΜΤ σε ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%), συνιστά απλή γνωστοποίηση προς τον αρμόδιο Διαχειριστή η οποία και εξετάζεται κατά προτεραιότητα, εντός δεκαπέντε (15) ημερών, άλλως συνιστά νέο αίτημα.

Το ποσοστό ισχύος βραχυκύκλωσης που δύνανται να δεσμεύουν σωρευτικά οι σταθμοί του πέμπτου και έκτου εδαφίου δεν μπορεί να ξεπερνά το τριάντα τοις εκατό (30%) της ισχύος βραχυκύκλωσης του αντίστοιχου μετασχηματιστή ΥΤ/ΜΤ. Για τους εν λόγω σταθμούς του πέμπτου και έκτου εδαφίου, εφόσον επιβάλλονται περιορισμοί έγχυσης σύμφωνα με το άρθρο 10, αυτοί υπολογίζονται επί της αρχικής εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών.

7. Η παρ. 6 εφαρμόζεται αναλογικά και για αυτοπαραγωγούς, σε ό,τι αφορά τη μέγιστη ισχύ έγχυσης και απορρόφησης από το Δίκτυο της συνολικής εγκατάστασής τους.

8. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, από την 1η Σεπτεμβρίου 2022 και ειδικά για σταθμούς στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας από την 1η Οκτωβρίου 2022 ο Διαχειριστής του Δικτύου παύει να δέχεται νέες αιτήσεις για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εκτός αν πρόκειται για σταθμούς αυτοπαραγωγών, για σταθμούς του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, για σταθμούς του άρθρου 132 του ν.4819/2021 (Α΄ 129) ή για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς του άρθρου 90.

Ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και ανά τρεις (3) μήνες σύμφωνα με την παρ. 2, και όχι αργότερα από την 1η Ιουνίου 2024, δημοσιεύει τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ανά Υ/Σ του Δικτύου, και λαμβάνοντας υπόψη τους θερμικούς περιορισμούς και τούς περιορισμούς βραχυκυκλώματος, επιτρέπει σχετικά την υποβολή νέων αιτήσεων φωτοβολταϊκών σταθμών, σύμφωνα με την παρ. 4.

9. Τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) του διαθέσιμου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών, ανά σύστημα Μ.Δ.Ν., διατίθεται σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, με ανώτατο όριο εγκατεστημένης ισχύος α) τα δέκα κόμμα οχτώ κιλοβάτ (10,8 kW), ανά παροχή κατανάλωσης, και αφορούν οικιακές χρήσεις (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων και β) τα πενήντα κιλοβάτ (50kW) ανά παροχή κατανάλωσης, και αφορούν τον πρωτογενή τομέα, καθώς και τον δευτερογενή και τριτογενή τομέα (λοιπές χρήσεις), Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών. Αν η συνολική ισχύς που έχει δεσμευτεί σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ανά σύστημα Μ.Δ.Ν. δεν ξεπερνά το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών στο σύστημα αυτό, ο Διαχειριστής Μ.Δ.Ν. δύναται να χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και Συμβάσεις Σύνδεσης, καθ' υπέρβαση του εγκεκριμένου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών του αντίστοιχου συστήματος Μ.Δ.Ν. σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο και μέχρι κάλυψης του ανωτέρω ποσοστού.

10. Υφιστάμενοι εν λειτουργία Χρήστες του δικτύου Μέσης Τάσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), μετά από υπόδειξη του Διαχειριστή του Δικτύου, υποχρεούνται να ελέγξουν και να αναβαθμίσουν ή αντικαταστήσουν, με δικές τους δαπάνες τα μέσα ζεύξης και προστασίας και τον λοιπό εξοπλισμό των ηλεκτρικών τους εγκαταστάσεων, όπως κατά περίπτωση απαιτείται, για την ασφαλή λειτουργία της εγκατάστασής τους λόγω σχεδιαζόμενης αύξησης της στάθμης βραχυκύκλωσης του δικτύου της περιοχής στα 350 MVA, από τον Διαχειριστή Ε.Δ.Δ.Η.Ε..

11. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η υποβολή νέων αιτήσεων στους αρμόδιους Διαχειριστές του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. για τη χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για την ανάπτυξη σταθμών Α.Π.Ε. του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, επιτρέπεται αποκλειστικά για σταθμούς Α.Π.Ε.:

α) του προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη»,

β) με ισχύ μέχρι τριάντα (30) kW που αναπτύσσονται από αγρότες εγγεγραμμένους στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 (Α΄ 151) για εγκαταστάσεις αγροτικών εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 και αγροτικών χρήσεων,

γ) από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.4270/2014 (Α΄ 143)
δ) νομικά πρόσωπα, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημόσιους σκοπούς,
ε) που αναπτύσσονται αποκλειστικά, για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας και νοικοκυριών που πλήττονται από την ενεργειακή ένδεια, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/89335/5599/27.9.2021 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β΄ 4447), όπως εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 111
Εγκατάσταση συστημάτων τηλεποπτείας και τηλεδιαχείρισης σε σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 4951/2022

Στον ν. 4951/2022 (Α΄ 129) προστίθεται νέο άρθρο 9Α ως εξής:

«Άρθρο 9Α

Εγκατάσταση συστημάτων τηλεποπτείας και τηλεδιαχείρισης σε σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης 1. Ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) αναπτύσσει δυνατότητες τηλεποπτείας και τηλεδιαχείρισης όλων των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη των τετρακοσίων κιλοβάτ (400 kW), μέσω της εγκατάστασης κατάλληλων συστημάτων τηλεποπτείας και ελέγχου.
2. Για τα ηλεκτρικά συστήματα των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), ο Διαχειριστής Μ.Δ.Ν. δύναται, σε αντιστοιχία με τα συστήματα τηλεποπτείας και ελέγχου που εφαρμόζονται για τους λοιπούς σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Υ.Θ.Η.Α. και Υβριδικών Σταθμών σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης Μ.Δ.Ν. (Β΄ 304/2014), να αναπτύσσει ανάλογα συστήματα τηλεποπτείας και ελέγχου και για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς στα αυτόνομα νησιωτικά συστήματα των Μ.Δ.Ν..
3. Οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και οι αυτοπαραγωγοί από φωτοβολταϊκούς σταθμούς που είναι συνδεδεμένοι ή συνδέονται στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε. με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη των τετρακοσίων κιλοβάτ (400 kW), καθώς και οι αυτοπαραγωγοί από φωτοβολταϊκούς σταθμούς που είναι συνδεδεμένοι ή συνδέονται στα τοπικά δίκτυα των αυτόνομων νησιωτικών συστημάτων των Μ.Δ.Ν. εγκαθιστούν με δικές τους δαπάνες, μετά από υπόδειξη και σύμφωνα με τις τεχνικές απαιτήσεις και προδιαγραφές που ανακοινώνει ο Διαχειριστής Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ή ο Διαχειριστής Μ.Δ.Ν. κατά περίπτωση, εντός των σταθμών τους, τον αναγκαίο εξοπλισμό για να καταστεί δυνατή η λήψη και εφαρμογή των εντολών τηλεποπτείας και ελέγχου από τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2.»

Άρθρο 112
Προθεσμίες Υδροηλεκτρικών σταθμών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1. Για υδροηλεκτρικούς σταθμούς που ανήκουν σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α΄ και Β΄ βαθμού, καθώς και επιχειρήσεις αυτών δύναται να παρατείνονται ή να αναστέλλονται οι προθεσμίες υλοποίησής τους, που προβλέπονται στα άρθρα 12 του ν. 4685/2020 (Α΄ 92) και 31 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), καθώς και η διάρκεια της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και της Άδειας Εγκατάστασης αυτών, κατόπιν αιτήματος των κατόχων προς τον Φορέα Αδειοδότησης της παρ. 11 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 και έκδοσης απόφασης αυτού, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 2 του παρόντος.
2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προϋποθέσεις με βάση τις οποίες μπορεί να χορηγηθεί παράταση ή αναστολή των προθεσμιών και των αδειών των σταθμών της παρ. 1, το στάδιο ωριμότητας των υδροηλεκτρικών σταθμών που εμπίπτουν στο παρόν, τα δικαιολογητικά που προσκομίζονται στον Φορέα Αδειοδότησης, η χρονική διάρκεια για την οποία χορηγείται παράταση ή αναστολή, η διαδικασία που τηρείται για τη χορήγηση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης από τον Φορέα Αδειοδότησης, καθώς και η διαδικασία άρσης αυτής, οι ειδικοί τεχνικοί όροι τους οποίους τηρούν οι σταθμοί, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με την ίδια απόφαση δύναται να καταλαμβάνονται και σταθμοί, οι Βεβαιώσεις Παραγωγής των οποίων έχουν παύσει αυτοδικαίως από την 1η Ιανουαρίου 2023.
3. Για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 (Α΄ 129) που ανήκουν σε Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού, καθώς και επιχειρήσεις αυτών, αν υφίσταται υποχρέωση διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών, σύμφωνα με τον ν. 4412/2016 (Α΄ 147), προκειμένου να υλοποιηθούν τα έργα, το χρονικό διάστημα από τη δημοσίευση της προκήρυξης, μέχρι και την απόφαση κατακύρωσης προσαυξανόμενο κατά δώδεκα (12) μήνες δεν προσμετράται στη διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Ο φορέας αναλαμβάνει να ενημερώσει αμελλητί τον αρμόδιο Διαχειριστή για την ημερομηνία δημοσίευσης του διαγωνισμού η οποία προηγείται σε κάθε περίπτωση της ημερομηνίας λήξης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, καθώς και για την ημερομηνία κατακύρωσης αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4964/2022

Άρθρο 113
Υπεράκτια Αιολικά Πάρκα και Τέλος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 65 ν. 4964/2022

1. Στο άρθρο 65 του ν. 4964/2022 (Α΄ 150), περί ορισμών για την ανάπτυξη Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), προστίθενται παρ. 1α και 1β ως εξής:
«1α. Δεδομένα: Το σύνολο των δεδομένων που συλλέχθηκαν και επεξεργάστηκαν από τον φορέα ΥΑΠ ή κάθε ενδιαφερόμενο (πρωτογενή και δευτερογενή).
1β. Δευτερογενή δεδομένα: Τα δεδομένα τα οποία έχουν τύχει επεξεργασίας και τα οποία είναι κατάλληλα για την εξαγωγή πληροφοριών και συμπερασμάτων.»
2. Στο άρθρο 65 του ν. 4964/2022 προστίθεται παρ. 8α ως εξής:
«8α. Πρωτογενή δεδομένα: Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν απευθείας από τον φορέα ΥΑΠ ή κάθε ενδιαφερόμενο και δεν έχουν υποστεί επεξεργασία ή ανάλυση για την εξαγωγή πληροφοριών και συμπερασμάτων.»

Άρθρο 114
Δυνατότητα φορέα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων για διενέργεια έρευνας και μετρήσεων - Προσθήκη άρθρου 68Α στον ν. 4964/2022

Στον ν. 4964/2022 (Α΄ 150) προστίθεται άρθρο 68Α ως εξής:

«Άρθρο 68Α
Δυνατότητα φορέα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων για διενέργεια έρευνας και μετρήσεων - Διάθεση δεδομένων

1. Ο Φορέας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) δύναται να διενεργεί έρευνα ο ίδιος ή να αναθέτει σε εταιρεία ειδικού σκοπού την εργασία αυτή και να πραγματοποιεί τις μετρήσεις και τη συλλογή δεδομένων που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Έργων ΥΑΠ στις εν δυνάμει Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ, όπως αυτές έχουν προσδιοριστεί στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΑΠ.
2. Τα δεδομένα αυτά δύνανται να χορηγηθούν σε τρίτους ενδιαφερομένους με βάση τη διαδικασία και τα κριτήρια που καθορίζονται στην απόφαση της παρ. 3, κατόπιν καταβολής ανταλλάγματος πρόσβασης στα δεδομένα του Φορέα ΥΑΠ. Το ύψος του ανταλλάγματος πρόσβασης στα δεδομένα του Φορέα ΥΑΠ δύναται να συναρτάται με τη δέσμευση συμμετοχής στο κόστος συλλογής των δεδομένων και τον χρόνο εκδήλωσης ενδιαφέροντος εκ μέρους του ενδιαφερόμενου τρίτου, καθώς και την επιλογή του στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών του άρθρου 72.
3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση του Φορέα ΥΑΠ, εξειδικεύονται τα κριτήρια, τα δικαιολογητικά και στοιχεία, τα οποία υποβάλλει ο ενδιαφερόμενος, το ύψος του απαιτούμενου ανταλλάγματος για πρόσβαση από τους ενδιαφερόμενους στα δεδομένα του Φορέα ΥΑΠ, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 115
Χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Προσθήκη παρ. 6α και 8α, τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 69 ν. 4964/2022

Στο άρθρο 69 του ν. 4964/2022 (Α΄ 150), περί χορήγησης Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ): α) προστίθενται παρ. 6α και 8α, β) τροποποιείται η περ. β της παρ. 7 ως προς το ύψος του τέλους, και οι παρ. 6α έως 8α διαμορφώνονται ως εξής:
«6α. Στην εταιρεία ειδικού σκοπού, στην οποία ανατίθενται οι εργασίες των μετρήσεων και η συλλογή δεδομένων από τον Φορέα ΥΑΠ, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 68Α, χορηγείται Άδεια Έρευνας κατά παρέκκλιση των παρ. 4 και 5 του παρόντος σε εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ, όπως αυτό έχει εγκριθεί με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 79 και σε ΠΟΑΥΑΠ που έχουν ορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 68.
7. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και η εκδοθείσα άδεια καταχωρείται στο Μητρώο Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, υπό την προϋπόθεση ότι σωρευτικά:
α) είναι τυπικά πλήρης σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5,
β) συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης εφάπαξ Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών που ανέρχεται σε ποσό πενήντα χιλιάδων ευρώ (50.000 €), ανά ΠΟΑΥΑΠ,

γ) ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω,
δ) αναφέρονται οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ στις οποίες ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί την έρευνα και διενέργεια τεχνικών μελετών και μετρήσεων για τον σχεδιασμό, την εγκατάσταση και λειτουργία έργων ΥΑΠ,
ε) οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου,
στ) υποβάλλονται στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού, ή των συνεργαζόμενων με αυτόν εταιρειών, να υλοποιήσουν το έργο ΥΑΠ με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη δυνατότητα εξασφάλισης από τον αιτούντα της απαιτούμενης χρηματοδότησης, ιδίως ίδια κεφάλαια και τραπεζική χρηματοδότηση, σύμφωνα με την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5, και
ζ) συνοδεύεται από την εγγυητική επιστολή του άρθρου 71.
8. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα ΥΑΠ, εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της περιόδου υποβολής αιτήσεων. Ο Φορέας ΥΑΠ δύναται, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητά διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα, επί των ήδη υποβληθέντων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση απαράδεκτη.
8α. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, ο κάτοχος της Άδειας Έρευνας δύναται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας που τίθεται από τον Φορέα ΥΑΠ, να αυξήσει τον αριθμό των Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, δίχως να απαιτείται νέα αίτηση εκ μέρους του κατόχου. Σε περίπτωση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για αύξηση του αριθμού των Αδειών Έρευνας, απαιτείται η καταβολή του επιπλέον Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών σύμφωνα με την περ. β. της παρ. 7, κατάθεση εγγυητικής επιστολής σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 71 και όποια άλλη τεχνική πληροφορία απαιτηθεί από τον φορέα ΥΑΠ.»

Άρθρο 116
Εγγυητική Επιστολή Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων και Ειδικό τέλος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 71, προσθήκη παρ. 10 και 11 στο άρθρο 87 του ν. 4964/2022

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 71 του ν. 4964/2022 (Α΄ 150), περί εγγυητικής επιστολής άδειας έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:
«3. Το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής Άδειας Έρευνας ΥΑΠ ορίζεται σε δέκα χιλιάδες ευρώ ανά μεγαβάτ (10.000 €/MW) βάσει της μέγιστης ισχύος Έργων ΥΑΠ που δύναται να εγκατασταθούν σε κάθε ΠΟΑΥΑΠ, σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 6 του άρθρου 68, για την οποία ο ενδιαφερόμενος έχει αιτηθεί την έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ. Η Εγγυητική Επιστολή Άδειας Έρευνας ΥΑΠ επιστέφεται αν το ύψος του καταβληθέντος ανταλλάγματος στα δεδομένα του φορέα ΥΑΠ υπερβαίνει το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής.»
2. Στο άρθρο 87 του ν. 4964/2022 προστίθενται παρ. 10 και 11 ως εξής:

«10. Για σταθμούς ΑΠΕ ως προς τους οποίους έχει λήξει ή λήγει η Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006, ισχύουν η περ. α) της παρ. 1 και η περ. β) της παρ. 3 του παρόντος.
11. Η εξέταση των εκκρεμών κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ενστάσεων κατά των αποφάσεων προσδιορισμού και επιμερισμού του ειδικού τέλους Α.Π.Ε., διενεργείται σύμφωνα με τη διαδικασία των παρ. 5 και 6.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Άρθρο 117
Καθορισμός πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 10Α στον ν. 4951/2022

Στον ν. 4951/2022 (Α΄ 129) προστίθεται άρθρο 10Α ως εξής:

«Άρθρο 10Α
Καθορισμός πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδεται μετά από εισήγηση της Ομάδας Διοίκησης Έργου για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που δημιουργούνται από την ανάγκη για αυξημένη διείσδυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) σε σχέση με τον περιορισμένο διαθέσιμο ηλεκτρικό χώρο, που έχει συσταθεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/ 119319/3128/16.11.2023 (ΑΔΑ: 62ΠΣ4653Π8-ΟΥΣ) απόφαση της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και έχει δημοσιευθεί στον ιστότοπο της Διαύγειας, καθορίζεται πλαίσιο περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), καθώς και διαχείρισης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, στο οποίο περιλαμβάνονται τα εξής:
α) Διακρίνονται κατηγορίες περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ιδίως περιορισμοί που οφείλονται σε τοπική συμφόρηση ή σε λόγους ασφαλούς λειτουργίας του συστήματος ή δικτύου, όπως αυτοί που ήδη προβλέπονται στο άρθρο 10, ή σε πλεόνασμα παραγωγής σε επίπεδο ζώνης προσφορών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας ή σε άλλους λόγους που καθιστούν αναγκαία την επιβολή τους.
β) Δύναται να καθορίζονται όρια επιβολής περιορισμών έγχυσης στους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι αρχές και η προτεραιότητα επιβολής των περιορισμών αυτών στους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και η σχετική κατηγοριοποίηση των σταθμών, καθώς και η συνεργασία τους με σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, για κάθε επιμέρους αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (Αγορά Επόμενης Ημέρας, Ενδοημερήσια Αγορά, Αγορά Εξισορρόπησης) αφού ληφθούν υπόψη οι ανάγκες ανακατανομής. Τα αποδεκτά όρια επιβολής περιορισμών έγχυσης στους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύναται να καθορίζονται μόνο όταν ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) θέσει υπό τον έλεγχο και τη διαχείρισή του την παραγωγή Α.Π.Ε. στο δίκτυο αρμοδιότητάς του.

γ) Αποσαφηνίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών σε διμερή συμβόλαια που αφορούν παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αμιγώς από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..
δ) Προσδιορίζεται ο ρόλος των Διαχειριστών του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) και των Δικτύων Διανομής, του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας, του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε. (ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.), των Φορέων Σωρευτικής Εκπροσώπησης, των Παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., των αυτοπαραγωγών και των λοιπών φορέων, στον προγραμματισμό και την εφαρμογή των περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..
ε) Προσδιορίζονται οι υποχρεώσεις Παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και των αυτοπαραγωγών σχετικά με την εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού για τον περιορισμό της ισχύος και για την κατάλληλη προσαρμογή του εξοπλισμού προστασίας των σταθμών παραγωγής για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του Συστήματος.
στ) Καθορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος του πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και τυχόν μέτρα που ρυθμίζουν προσωρινά το ζήτημα κατά το μεταβατικό διάστημα από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέχρι την εφαρμογή του πλαισίου αυτού.
ζ) Καθορίζονται οι αρχές διαχείρισης των σταθμών αποθήκευσης, ειδικότερα εάν επιβάλλονται περιορισμοί που οφείλονται σε τοπική συμφόρηση ή σε λόγους ασφαλούς λειτουργίας του συστήματος ή δικτύου, όπως αυτοί που προβλέπονται στο άρθρο 10, ή σε πλεόνασμα παραγωγής σε επίπεδο ζώνης προσφορών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας.
2. Η Ομάδα Διοίκησης Έργου της παρ. 1 υποβάλλει προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας πρόταση, ενιαία ή διακριτά για επιμέρους ζητήματα, σχετικά με τον καθορισμό του πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σύμφωνα με την παρ. 1, εντός εννέα (9) μηνών από την 1η Μαΐου 2024. Η ως άνω προθεσμία δύναται να παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
3. Εντός του διαστήματος της παρ. 2, η Ομάδα Διοίκησης Έργου, εισηγείται διακριτά σε σχέση με την παρ. 1, προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για:
α) Τη βέλτιστη ανάπτυξη έργων Α.Π.Ε. με ενσωματωμένη αποθήκευση που ενδείκνυται να εγκατασταθούν ή να υποστηριχθούν με σχήμα κρατικής ενίσχυσης, με κριτήριο τη μεγιστοποίηση του οφέλους για το σύστημα, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής βιωσιμότητας των σχετικών επενδύσεων. Επιπλέον, δύναται να προσδιοριστεί η ενδεδειγμένη γεωγραφική διασπορά αυτών, με στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση των δικτυακών υποδομών,
β) Εφόσον κριθεί σκόπιμο από την Ομάδα Διοίκησης Έργου, το πλαίσιο και τους κανόνες για τη γεωγραφικά εντοπισμένη ανάπτυξη των σταθμών αποθήκευσης που συνδέονται σε κατάλληλα σημεία σύνδεσης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) με κριτήριο τις ανάγκες του συστήματος και του δικτύου, καθώς και την υποστήριξη της ανάπτυξης των σταθμών Α.Π.Ε..
4. Η Ομάδα Διοίκησης Έργου της παρ. 1, στο πλαίσιο του έργου της, δύναται να εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας προτάσεις για την ταχύτερη αδειοδότηση και υλοποίηση των έργων ανάπτυξης των δικτύων του Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και του Διαχειριστή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε..
5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται, κατόπιν πρότασης της Ομάδας Διοίκησης Έργου, να θεσπίζεται Μηχανισμός Αντιστάθμισης Περικοπών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μεταξύ παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., για την αντιστάθμιση των πρόσθετων περιορισμών που επιβάλλονται σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., λόγω της τεχνικής αδυναμίας εφαρμογής στην πράξη αναλογικού επιμερισμού των περιορισμών σε όλους τους σταθμούς της αυτής ομάδας περιορισμών, με χρεώσεις που επιβάλλονται σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι δεν δύναται να εφαρμόσουν λόγω τεχνικής αδυναμίας τους ως άνω περιορισμούς. Οι εν λόγω

χρεώσεις πιστώνονται στους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στους οποίους εφαρμόστηκαν πρόσθετοι περιορισμοί, πέραν αυτών που τους αναλογούσαν, λόγω της ως άνω τεχνικής αδυναμίας των υπολοίπων. Η εφαρμογή του μηχανισμού, εφόσον θεσπιστεί, λαμβάνει χώρα μετά την έκδοση της απόφασης της παρ. 1. Στην περίπτωση αυτή, Φορέας εφαρμογής των συναλλαγών του εν λόγω Μηχανισμού ορίζεται ο Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., ο οποίος δημιουργεί, τηρεί και διαχειρίζεται ειδικό λογαριασμό για την εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού. Για τους οικείους υπολογισμούς, οι Διαχειριστές Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και Δικτύων Διανομής παραθέτουν στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. τα απαιτούμενα στοιχεία σε μηνιαία βάση. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του μηχανισμού της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή, φορέας εφαρμογής των συναλλαγών του εν λόγω Μηχανισμού ορίζεται ο Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., ο οποίος δημιουργεί, τηρεί και διαχειρίζεται ειδικό λογαριασμό για την εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού. Για τους οικείους υπολογισμούς, οι Διαχειριστές Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και Δικτύων Διανομής παραθέτουν στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. τα απαιτούμενα στοιχεία σε μηνιαία βάση. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του ανωτέρω μηχανισμού.

6. Με την απόφαση της παρ. 1 δύναται να καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τις Εντολές Περιορισμού Έγχυσης, τις κυρώσεις που επιβάλλονται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με αυτές, καθώς και το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ του Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π., του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Διαχειριστή του Δικτύου και δύνανται να εξειδικεύονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. (Β΄ 4658/2020), στον Κώδικα Διαχείρισης του Δικτύου (Β΄ 78/2017) και στους λοιπούς Κανονισμούς της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.»

Άρθρο 118

Μεταβατικές διατάξεις μέχρι τον καθορισμό πλαισίου περιορισμών παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Προσθήκη άρθρου 10Β στον ν. 4951/2022

Στον ν. 4951/2022 (Α΄ 129) προστίθεται άρθρο 10Β ως εξής:

«Άρθρο 10Β

Μεταβατικές διατάξεις μέχρι τον καθορισμό πλαισίου περιορισμών παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Μέχρι την έναρξη ισχύος της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και διαχείρισης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 10Α, αναφορικά με τους περιορισμούς έγχυσης σε Μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., εφαρμόζεται το παρόν.

2. Ως Εντολές Περιορισμού Έγχυσης σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σε ομάδες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. νοούνται οι εντολές κατανομής που εκδίδουν ο Διαχειριστής του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) και ο Διαχειριστής του Δικτύου προκειμένου να περιοριστεί η έγχυση από Μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή ομάδες Μονάδων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για λόγους που σχετίζονται με την αξιοπιστία ή την ασφάλεια λειτουργίας του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και του Δικτύου, περιλαμβανομένης της διαχείρισης συνθηκών τοπικής συμφόρησης. Εντολή Περιορισμού Έγχυσης θεωρείται και η αποσύνδεση εγκαταστάσεων ή εξοπλισμού των

Μονάδων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για λόγους που σχετίζονται με την αξιοπιστία ή την ασφάλεια λειτουργίας του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.).

3. Ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και ο Διαχειριστής του Δικτύου δύνανται να εκδίδουν Εντολές Περιορισμού Έγχυσης σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σε ομάδες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σε Ιδιωτικά Δίκτυα Μέσης Τάσης (ΜΤ), οι οποίες αποσκοπούν στον περιορισμό της συνολικής εγχεόμενης ισχύος των ανωτέρω, όταν παρατηρούνται προβλήματα στο σύστημα παραγωγής - μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία επιδεινώνονται από τη λειτουργία των Μονάδων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ή στην επίλυση των οποίων μπορούν να συμβάλουν οι μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και αφού ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο περιορισμός της έγχυσης από Μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

4. Ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και ο Διαχειριστής του Δικτύου δύνανται να εκδίδουν Εντολές Κατανομής για απορρόφηση ή περιορισμό έγχυσης σε σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, όταν παρατηρούνται προβλήματα στο σύστημα παραγωγής - μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

5. Για την εφαρμογή της παρ. 3 ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. δύναται να εκδίδει Εντολές Περιορισμού Έγχυσης προς σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ή ομάδες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Ιδιωτικά Δίκτυα ΜΤ που έχουν συνάψει συμβάσεις σύνδεσης με τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., συνδέονται με το Σύστημα Ελέγχου Ενέργειας του Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και διαθέτουν τις κατάλληλες υποδομές για τον περιορισμό της ισχύος που εγχέουν σύμφωνα με τη σύμβαση σύνδεσής τους, καθώς και να εκδίδει εντολές προς τους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής προκειμένου οι Διαχειριστές Δικτύων Διανομής να εκδίδουν Εντολές Περιορισμού Έγχυσης στις Μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που είναι συνδεδεμένες στα δίκτυά τους. Λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία έκδοσης εντολών από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. στους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής δύνανται να ρυθμίζονται με μεταξύ τους συμφωνίες, βάσει μνημονίων συνεργασίας. Οι εντολές προς τους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής, καθώς και η συνολική περικοπή στο επίπεδο του δικτύου τους λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. κατά τις ενέργειές του για την Έκδοση Εντολών Περιορισμού Έγχυσης σε Μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή ομάδες Μονάδων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Ιδιωτικά Δίκτυα ΜΤ της παρ. 3.

6. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμοί αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή ομάδες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή Ιδιωτικά Δίκτυα Μ.Τ., με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη από ένα μεγαβάτ (1 MW) διαθέτουν τις κατάλληλες υποδομές για τον περιορισμό της ισχύος που εγχέουν μετά από εντολή του Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή του αρμόδιου Διαχειριστή Δικτύου. Σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη από ένα (1) MW που κατά την 1η Μαΐου 2024 δεν διαθέτουν τέτοιες υποδομές, προβαίνουν με δαπάνες του παραγωγού στην εγκατάστασή τους, εντός έξι (6) μηνών από την 1η Μαΐου 2024. Σε περίπτωση μη υλοποίησης των ως άνω υποχρεώσεων, εντός του χρονικού διαστήματος του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζονται οι κυρώσεις της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 10Α, και έως την έκδοση της απόφασης αυτής, οι σχετικές Μονάδες Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για κάθε περίοδο που εκδόθηκε Εντολή Περιορισμού Έγχυσης επιστρέφουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των εσόδων που έχουν λάβει από τις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας, χωρίς να δικαιούνται καμία αποζημίωση από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. για το σύνολο της ενέργειας που παρήχθη.

7. Μέχρι την έκδοση της απόφασης του άρθρου 10Α, δύναται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, να καθορίζονται αποδεκτά όρια επιβολής περιορισμών έγχυσης στους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..»

Άρθρο 119
Οριστική Προσφορά Σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 5 ν. 4951/2022

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), περί οριστικής προσφοράς σύνδεσης αντικαθίσταται, η φράση του τελευταίου εδαφίου «εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος, αφαιρείται» και η παρ. 11 διαμορφώνεται από την έναρξη ισχύος της ως εξής:
«11. Μετά τη διαπίστωση της πληρότητας φακέλου της αίτησης για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σύμφωνα με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 89, την αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο και την κοινοποιεί στον Φορέα Αδειοδότησης. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης συνοδεύεται από σκαρίφημα του προτεινόμενου τρόπου σύνδεσης. Ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει γνώση, κατόπιν αιτήματός του, της μελέτης για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Αν προκύπτει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού, ο αρμόδιος Διαχειριστής γνωστοποιεί την αδυναμία σύνδεσης στον ενδιαφερόμενο, καθώς και τους λόγους της.»

Άρθρο 120
Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου - Τροποποίηση άρθρου 10 ν. 4951/2022

1. Στο άρθρο 10 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), περί λειτουργικών περιορισμών για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, η περ. δ) της παρ. 2 και οι παρ. 4, 5, 11 και 12 αντικαθίστανται, και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10
Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου

1. Κατά τον προσδιορισμό περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) σε περιοχές του Συστήματος και του Δικτύου και τη χορήγηση οριστικών προσφορών σύνδεσης, προκειμένου για τη βέλτιστη αξιοποίηση των υποδομών Συστήματος και Δικτύου και για τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα επιβολής περιορισμών έγχυσης της παρ. 2, για λόγους που σχετίζονται με την επάρκεια και ασφάλεια λειτουργίας του τοπικού συστήματος και δικτύου.
2. Οι προσφορές και οι συμβάσεις σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου δύνανται να περιλαμβάνουν ειδικούς όρους, οι οποίοι επιτρέπουν την επιβολή λειτουργικών περιορισμών στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος («περιορισμοί έγχυσης»), εφόσον έτσι επιτυγχάνεται η βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και των υποδομών Συστήματος και Δικτύου, καθιστώντας δυνατή τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Οι περιορισμοί έγχυσης, οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη, αναφορικά με τη συμμετοχή των σταθμών αυτών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, δύνανται να αφορούν:

α) Μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του.
β) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού για προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής.
γ) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου.
δ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις ή αν η εγχεόμενη παραγωγή δημιουργεί πρόβλημα στη διατήρηση του ισοζυγίου παραγωγής - ζήτησης ή στη διατήρηση συνθηκών διασφάλισης της ευσταθούς λειτουργίας του δικτύου, μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι δύναται να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού.
Οι ως άνω περιορισμοί εφαρμόζονται ανεξάρτητα και επιπλέον περιορισμών ή απορρίψεων προσφορών έγχυσης που προκύπτουν στο πλαίσιο της συμμετοχής των σταθμών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.
3. Με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης των περ. α) και β) της παρ. 2 δεν δύναται να επιβληθεί μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία να οδηγεί σε περιορισμό της εγχεόμενης ενέργειας υψηλότερο από το πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών αυτών. Ως βάση αναφοράς για τον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη η ετήσια δυνατότητα παραγωγής ενέργειας σταθμού αναφοράς, αντίστοιχης τεχνολογίας.
4. Με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης των περ. γ) και δ) της παρ. 2 δύναται να επιβάλλεται κατά προτεραιότητα μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία να οδηγεί έως και σε πλήρη περιορισμό της εγχεόμενης ενέργειάς τους. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να καθορίζονται ειδικές κατηγορίες έργων Α.Π.Ε./Σ.Η.Θ.Υ.Α., για τις οποίες εφαρμόζεται μέγιστο όριο περιορισμών έγχυσης για λόγους τοπικής συμφόρησης, όπως αυτό το όριο προσδιορίζεται με την ίδια απόφαση.
5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή και γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), εξειδικεύεται το πλαίσιο εφαρμογής των περιορισμών της παρ. 2, ποσοτικοποιούνται οι περιορισμοί των περ. α) και β) της παρ. 2 και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.
6. Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή, καθορίζονται η μεθοδολογία εφαρμογής των περιορισμών έγχυσης της παρ.2, η παρακολούθηση της εφαρμογής τους και η επιβολή χρεώσεων και κυρώσεων μη συμμόρφωσης.
7. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν λάβει ή λαμβάνουν οριστική προσφορά σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εξαιρουμένων των σταθμών που λειτουργούν ή έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022 δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4α του ν. 4414/2016 (Α΄ 149) ή έχουν επιλεγεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 ή εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος είτε έχουν συνάψει σύμβαση σύνδεσης είτε έχουν υποβάλλει πλήρες αίτημα για σύμβαση σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή.
8. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 5, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει οριστικές προσφορές σύνδεσης που περιλαμβάνουν ειδικούς όρους αναφορικά με τη δυνατότητα εφαρμογής περιορισμών έγχυσης, χωρίς υπέρβαση των ορίων που τίθενται σωρευτικά στις παρ. 3 και 4.

9. Κατ’ εξαίρεση των οριζόμενων στο παρόν, είναι δυνατό να εκδίδονται προσφορές σύνδεσης με περιορισμούς που οδηγούν σε μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του που θα οδηγεί σε μεγαλύτερο ποσοστό από το αναφερόμενο στην παρ. 3, κατ' εφαρμογή των κριτηρίων της απόφασης του άρθρου 89.
10. Κατά τη λειτουργία των σταθμών, ο αρμόδιος Διαχειριστής ελέγχει τη συμμόρφωση του Παραγωγού με τους ειδικούς όρους που περιλαμβάνονται στις σχετικές προσφορές σύνδεσης και συμβάσεις σύνδεσης σχετικά με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης, καθώς και αναφορικά με την εγκατεστημένη ισχύ του σταθμού, όπως αυτή ορίζεται στην οικεία Σύμβαση Σύνδεσης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του παραγωγού με τους περιορισμούς, ο αρμόδιος Διαχειριστής επιβάλλει χρεώσεις μη συμμόρφωσης, όπως αυτές καθορίζονται με την απόφαση της Ρ.Α.Ε. της παρ. 6.
11. Οι αρμόδιοι Διαχειριστές μεριμνούν για την εφαρμογή των κανόνων διαχείρισης που εξασφαλίζουν ελάχιστο επίπεδο περιορισμών έγχυσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και δίκαιη κατανομή αυτών, μεταξύ των παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο και η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ελέγχει την ορθή εφαρμογή των ανωτέρω κανόνων.
12. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να τροποποιείται το ποσοστό της παρ. 3. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου βασίζεται σε μελέτη κόστους οφέλους και λαμβάνει υπόψη το επίπεδο διείσδυσης ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιτυγχάνεται. Αν με την απόφαση αυτή καθοριστεί νέο αυξημένο ποσοστό περιορισμών, αυτό αφορά σταθμούς για τους οποίους χορηγούνται οριστικές προσφορές σύνδεσης μετά την έκδοσή της.
13. Κατά την εξέταση αιτημάτων για χορήγηση οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179), λαμβάνεται μέριμνα ώστε η λειτουργία των σταθμών αυτών να μην περιορίζει τη χωρητικότητα των ηλεκτρικών δικτύων για υποδοχή δυναμικού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Στις σχετικές οριστικές Προσφορές Σύνδεσης περιλαμβάνονται ειδικοί όροι που δύνανται να αφορούν:
α) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος έγχυσης ή απορρόφησης σε προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής.
β) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου.
γ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις, μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού.
Η συμμετοχή των σταθμών του πρώτου εδαφίου στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας τελεί υπό τους περιορισμούς των περ. α) έως γ).
Με τις αποφάσεις των παρ. 5 και 6 καθορίζεται και εξειδικεύεται αντιστοίχως κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης/απορρόφησης της παρούσας παραγράφου.
14. Η επιτροπή του άρθρου 12 του ν. 4414/2016, κατά τις εισηγήσεις της προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, λαμβάνει υπόψη τους περιορισμούς που τίθενται με το παρόν άρθρο.
15. Οι προβλέψεις του παρόντος αποτελούν ειδικό πλαίσιο εφαρμογής αναφορικά με τη δυνατότητα, τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία επιβολής των σχετικών περιορισμών και κατισχύουν κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.»
2. Με την επιφύλαξη της απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022, η παρ. 1 καταλαμβάνει:
α) τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που χορηγούνται από τους αρμόδιους Διαχειριστές μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθώς και

β) όσες Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης έχουν χορηγηθεί, πριν την 1η Μαΐου 2024, από τους αρμόδιους Διαχειριστές και περιέχουν ειδικό όρο περί δυνατότητας εφαρμογής περιορισμών στην εγχεόμενη ενέργεια πλέον των ορίων του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 χωρίς αποζημίωση.

Άρθρο 121
Μέτρα για την ανάπτυξη έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και την αποσυμφόρηση κορεσμένων δικτύων ανεξάρτητης διασύνδεσης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

1. Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) που αναπτύσσονται σε νησιωτικά κορεσμένα συστήματα ήδη διασυνδεδεμένα με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) μέσω γραμμών μεταφοράς υψηλής τάσης τετρακοσίων κιλοβόλτ (400kV) και κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διαθέτουν Βεβαίωση Ειδικών Έργων, στην οποία εμπεριέχεται ειδικός όρος με υποχρέωση ανεξάρτητης διασύνδεσης ή ανεξάρτητης υποθαλάσσιας διασύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε., δύνανται να συνδέονται προσωρινά στο Σύστημα τάσης τετρακοσίων κιλοβόλτ (400kV) του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. επί της νησιωτικής περιοχής, σε πλήρωση των ως άνω ειδικών όρων των Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων, μέχρι την υλοποίηση νέας διασύνδεσης στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε., σύμφωνα με τις παρ. 2 έως και 7, στην οποία θα συνδεθούν οι σταθμοί αυτοί. Στην περίπτωση αυτή, στις οριστικές προσφορές σύνδεσης των έργων αυτών, που έχουν εκδοθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και έχουν γίνει αποδεκτές ή θα εκδοθούν από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και στις συμβάσεις σύνδεσης που θα συναφθούν με τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., μέχρι την έκδοση της απόφασης της Ρυθμιστής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) κατά την παρ. 4, προστίθεται ειδικός όρος για την προσωρινή διασύνδεση στο Σύστημα τάσης τετρακοσίων κιλοβόλτ (400kV) του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. επί του νησιωτικού συστήματος, καθώς και για την υποχρέωση υλοποίησης της διασύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. εκτός του νησιωτικού συστήματος μέσω της κατασκευής νέου δικτύου απλού κυκλώματος, κατόπιν της έκδοσης της απόφασης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. σύμφωνα με την παρ. 5 και τη συνακόλουθη σύνδεσή τους σε αυτή, χωρίς να επιβαρύνονται με τυχόν κόστος σύνδεσης κατά την προσωρινή διασύνδεση αυτών επί της γραμμής μεταφοράς άλλου παραγωγού.
2. Η τροποποίηση της οριστικής προσφοράς σύνδεσης για την προσθήκη του ειδικού όρου, κατά την παρ. 1 παρατείνει την προθεσμία του άρθρου 31 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129) κατά δώδεκα (12) μήνες και διατηρεί τη χορηγηθείσα προτεραιότητα σύνδεσης και τη δέσμευση του αντίστοιχου ηλεκτρικού χώρου κατά το άρθρο 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/84014/7123/12.8.2022 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β΄ 4333). Οι εγγυητικές επιστολές που υποβλήθηκαν στον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. για την αίτηση χορήγησης, αποδοχή και προτεραιότητα, κατά περίπτωση, των οριστικών προσφορών σύνδεσης της παρ. 1, δύναται, κατόπιν αιτήματος των κατόχων των Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων, να παραταθούν μέχρι και δώδεκα (12) μήνες για την τήρηση των υποχρεώσεων του άρθρου 31 του ν. 4951/2022, άλλως αντικαθίστανται ή επιστρέφονται κατά την παρ. 6 του άρθρου 6 του ίδιου νόμου.
3. Η νέα διασύνδεση υλοποιείται ως έργο επέκτασης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. για τη σύνδεση χρηστών. Το κόστος κατασκευής της νέας διασύνδεσης της παρ. 1, όπως υπολογίζεται, καταβάλλεται και επιμερίζεται σύμφωνα με τις παρ. 7, 8 και 9. Το ανωτέρω κόστος αναλαμβάνουν οι κάτοχοι Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων της παρ. 1 που έχουν λάβει οριστική προσφορά σύνδεσης κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, ένας εκ των οποίων ορίζεται ως Φορέας Υλοποίησης της διασύνδεσης, δυνάμει μεταξύ τους έγγραφης συμφωνίας, στην οποία καθορίζεται και η αναλογική συμμετοχή εκάστου στο κόστος υλοποίησης της διασύνδεσης.

4. Ο Φορέας Υλοποίησης ολοκληρώνει τη νέα διασύνδεση εντός πέντε (5) ετών από την υπογραφή της σχετικής Σύμβασης Σύνδεσης με τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε.. Σε περιπτώσεις καθυστερήσεων στην υλοποίηση της διασύνδεσης που οφείλονται σε αιτίες που εκφεύγουν της δυνατότητας ελέγχου του, ο Φορέας Υλοποίησης υποβάλλει στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. αίτηση για την παράταση των προθεσμιών υλοποίησης του παρόντος με τεκμηρίωση των λόγων της καθυστέρησης η οποία συνοδεύεται από τα σχετικά δικαιολογητικά. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. αξιολογεί την αίτηση και αποφασίζει εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος για τη χορήγηση παράτασης ή την απόρριψη του αιτήματος. Καθυστέρηση στην υλοποίηση της διασύνδεσης κατά το πρώτο εδάφιο, επισύρει την επιβολή προστίμου, το οποίο δύναται να επιβληθεί με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. κατόπιν προηγούμενης ακρόασης. Ο Φορέας Υλοποίησης δεν ευθύνεται για την υλοποίηση της διασύνδεσης έναντι των κατόχων νέων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που θα καλύψουν το πρόσθετο περιθώριο απορρόφησης ισχύος της διασύνδεσης κατά την παρ. 8.

5. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. τροποποιεί, εφόσον απαιτείται, τις Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων των κατόχων σταθμών της παρ. 1 αναφορικά με τον Φορέα Υλοποίησης της διασύνδεσης της παρ. 3. Το έργο της διασύνδεσης της παρ. 3 αδειοδοτείται αυτοτελώς, με επιμέλεια του Φορέα Υλοποίησης, και ανεξάρτητα από την περιβαλλοντική ή άλλη απαιτούμενη αδειοδότηση του σταθμού παραγωγής Α.Π.Ε. του Φορέα Υλοποίησης και των τυχόν λοιπών σταθμών παραγωγής Α.Π.Ε. που θα εξυπηρετηθούν από το έργο αυτό. Για την απαλλοτρίωση των απαιτούμενων εκτάσεων εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 7Α του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α΄ 17).

6. Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. που εκδίδεται εντός ενός (1) έτους από τη σύναψη της σύμβασης σύνδεσης του Φορέα Υλοποίησης της παρ. 3, άρχεται η δυνατότητα υποβολής νέων αιτήσεων για την εγκατάσταση νέων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εντός του συστήματος αυτού, για την κάλυψη του περιθωρίου απορρόφησης ισχύος της απόφασης της παρ. 8.

7. Για την εφαρμογή του παρόντος ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., μετά από εισήγηση του Φορέα Υλοποίησης, υποβάλλει στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκτίμηση του κόστους υλοποίησης της διασύνδεσης της παρ. 3 και του πρόσθετου περιθωρίου απορρόφησης ισχύος από νέους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εντός του νησιωτικού συστήματος, πλέον της ισχύος των έργων Α.Π.Ε. της παρ. 1.

8. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. εντός ενός (1) μήνα από την υποβολή της πρότασης από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., σύμφωνα με την παρ. 6, εκδίδει απόφαση με το εύλογο κόστος της διασύνδεσης αυτής και προσδιορίζει το πρόσθετο περιθώριο απορρόφησης ισχύος από νέους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που δημιουργείται λόγω της νέας αυτής διασύνδεσης, πλέον της ισχύος των έργων Α.Π.Ε. της παρ. 1. Με την απόφαση αυτή ορίζεται διακριτά το μέρος του εύλογου κόστους διασύνδεσης που αναλογεί στην πρόσθετη ισχύ Α.Π.Ε. του πρώτου εδαφίου το οποίο καταβάλλεται από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. στους κατόχους των σταθμών Α.Π.Ε. της παρ. 1, σύμφωνα με την αναλογία της έγγραφης συμφωνίας της παρ. 2. Εντός τριών (3) ετών από τη σύναψη των σχετικών συμβάσεων σύνδεσης, εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και το κόστος του προηγούμενου εδαφίου ανακτάται αρχικά μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος (Χ.Χ.Σ.) και σε περίπτωση σύνδεσης μελλοντικών Χρηστών από τους εν λόγω Χρήστες, σύμφωνα με την ίδια απόφαση. Εάν το κόστος της διασύνδεσης της παρ. 3 υπερβεί το εκτιμώμενο κόστος της παρ. 7, το πρόσθετο κόστος, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. καταβάλλεται, κατά τον ίδιο τρόπο, στους κατόχους Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων της παρ. 3 από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και ανακτάται ομοίως μέσω των Χ.Χ.Σ.. Αντίστοιχα σε περίπτωση μη υλοποίησης έργων της παρ. 1 η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. τροποποιεί αναλόγως την απόφαση του πρώτου εδαφίου για την καταβολή του πρόσθετου κόστους.

9. Για την εφαρμογή του παρόντος, πλέον της καταβολής της παρ. 8 εφαρμόζεται κατά αναλογία το άρθρο 98 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), όπως η εφαρμογή του εξειδικεύεται με την απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. της παρ. 8.
10. Σε κάθε περίπτωση ανάπτυξης έργων διασύνδεσης από κάτοχο Βεβαίωσης Ειδικών Έργων με σκοπό τη συμμόρφωση με ειδικό όρο της Βεβαίωσης αυτής για υλοποίηση ανεξάρτητης διασύνδεσης ή ανεξάρτητης υποθαλάσσιας διασύνδεσης του έργου με το ηπειρωτικό Σύστημα, και συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης που ρυθμίζεται στις παρ. 1 έως 8, η συνακόλουθη διασύνδεση στα έργα αυτά περισσότερων κατόχων Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων με υποχρέωση συμμόρφωσης σε ειδικό όρο των Βεβαιώσεων για υλοποίηση ανεξάρτητης διασύνδεσης ή ανεξάρτητης υποθαλάσσιας διασύνδεσης με το ηπειρωτικό Σύστημα, συνιστά και για αυτούς συμμόρφωση στον σχετικό όρο.

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 122
Επίδομα θέρμανσης στον ηλεκτρισμό από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου εξηκοστού πρώτου ν. 4839/2021

1. Στην παρ. 3 του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α΄ 181), περί επιδότησης της τιμολογητέας κατανάλωσης, προστίθεται αναφορά και σε νοικοκυριά που για τη θέρμανσή τους καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια, στην περ. β, μετά τη φράση «το ύψος της επιδότησης» διαγράφεται η φράση «σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh)», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:
«3. Παρέχεται από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1 επιδότηση της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και επιδότηση σε νοικοκυριά που για τη θέρμανσή τους καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια και πιστώνεται στους λογαριασμούς των δικαιούχων ως έκπτωση από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας. Δικαιούχοι της ανωτέρω επιδότησης δύναται να είναι όλοι οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης. Ειδικά για τις περιπτώσεις καταναλωτών που χαρακτηρίζονται ως ενεργοβόρες επιχειρήσεις σύμφωνα με τον ορισμό της περ. β΄ της παρ. 73 της ενότητας 2.4 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας» (2023/C 101/03) δύναται, κατόπιν σχετικής εγκριτικής απόφασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να παρέχεται, για τη χρονική περίοδο που αναφέρεται στη σχετική εγκριτική απόφαση, επιδότηση της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας σε συμμόρφωση με τους ειδικότερους όρους της ανωτέρω Ανακοίνωσης.
Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζονται ενδεικτικά:
α) οι δικαιούχοι καταναλωτές,
β) το ύψος επιδότησης,
γ) η διαδικασία, ο τρόπος, ο χρόνος χορήγησης και ο χρόνος εκκαθάρισης της επιδότησης,
δ) η περίοδος κατανάλωσης,
ε) ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων,

στ) ανώτατα όρια επιδότησης ανά επιχείρηση,
ζ) η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, εάν αυτό απαιτηθεί, και οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς,
η) οι υποχρεώσεις των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και
θ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβάνοντας υπόψη οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, τις κατηγορίες πελατών, το είδος, το μέγεθος και το αντικείμενο δραστηριότητας και την ένταση ηλεκτρικής ενέργειας των επιχειρήσεων, καθώς και το είδος των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.
Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να χορηγείται η επιδότηση του πρώτου εδαφίου σε καταναλωτές με παροχές αγροτικής χρήσης, ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης και συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ξήρανσης αγροτικών προϊόντων, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζονται το ύψος επιδότησης σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), η διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος χορήγησής της, ο χρόνος εκκαθάρισης, ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων, ανώτατα όρια επιδότησης, η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, αν αυτό απαιτηθεί, οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.»
2. Η παρ. 1 ισχύει από την 1η Δεκεμβρίου 2023.

Άρθρο 123
Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στο Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 9Β στον ν. 4951/2022

Στον ν. 4951/2022 (Α΄ 129) προστίθεται άρθρο 9Β ως εξής:

«Άρθρο 9Β
Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στο Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας
Οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας που είναι συνδεδεμένοι στο επίπεδο Μέσης Τάσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) και Υψηλής Τάσης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., καθώς και οι αυτοκαταναλωτές με ισχύ παραγωγής άνω των εκατό κιλοβάτ (100 kW) και, ειδικά στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), άνω των είκοσι κιλοβάτ (20) kW, μεριμνούν με δικές τους δαπάνες για τη ρύθμιση του εξοπλισμού εντός των σταθμών τους για προστασία έναντι αποκλίσεων της τάσης και της συχνότητας από τις ονομαστικές τους τιμές, σύμφωνα με τις τεχνικές απαιτήσεις και προδιαγραφές που εκδίδει ο Διαχειριστής Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ή ο Διαχειριστής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.) κατά περίπτωση. Για τον σκοπό αυτόν, υποβάλουν στον αρμόδιο κατά περίπτωση Διαχειριστή Υπεύθυνη Δήλωση συμμόρφωσης με τις ανωτέρω απαιτήσεις εντός τριών (3) μηνών από την έκδοσή τους, άλλως ο αντίστοιχος Διαχειριστής απενεργοποιεί τη σύνδεση της εγκατάστασής τους με το Δίκτυο, λόγω αποκλειστικής υπαιτιότητας του παραγωγού ή αυτοκαταναλωτή, έως ότου επιβεβαιώσει τη συμμόρφωση με την απαίτηση. Οι σταθμοί με μονάδες παραγωγής που, αποδεδειγμένα, βάσει των προδιαγραφών του κατασκευαστή τους, δεν δύνανται να λειτουργήσουν

στο εύρος απόκλισης τάσης και συχνότητας που προδιαγράφει ο Διαχειριστής, προσαρμόζονται κατάλληλα βάσει των κατευθύνσεων του αρμόδιου Διαχειριστή.»

Άρθρο 124
Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 58 του ν. 4001/2011

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179), περί του προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας, προστίθενται επτά εδάφια και παρ. 1Α, και οι παρ. 1 και 1Α διαμορφώνονται ως εξής:
«1. Ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας (Π.Κ.Υ.) ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούται να προμηθεύει Οικιακούς Πελάτες και μικρές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ισχύ παροχής μέχρι και είκοσι πέντε κιλοβολταμπέρ (25 kVA), οι οποίοι είτε έχουν αδρανήσει σχετικά με το δικαίωμα ελεύθερης επιλογής Προμηθευτή είτε αδυνατούν να βρουν Προμηθευτή στην απελευθερωμένη αγορά με τους υφιστάμενους εμπορικούς όρους. Η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στο καθεστώς Καθολικής Υπηρεσίας (Κ.Υ.) διενεργείται επ' αόριστόν, αν ο πελάτης που έχει περιέλθει στο καθεστώς Κ.Υ. εξοφλεί προσηκόντως τους λογαριασμούς που εκδίδονται από τον εκάστοτε Π.Κ.Υ.. Σε περίπτωση μη προσήκουσας εξόφλησης των λογαριασμών από τον πελάτη στον Π.Κ.Υ., το μέγιστο χρονικό διάστημα παραμονής στο καθεστώς Κ.Υ. περιορίζεται στους τέσσερις (4) μήνες, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις ειδικότερες προϋποθέσεις της παρ. 1Α.
Από το ως άνω χρονικό διάστημα εξαιρούνται οι ειδικές κατηγορίες ευάλωτων πελατών του άρθρου 52, όπως αυτοί εντάσσονται στο Μητρώο Ευάλωτων Πελατών σύμφωνα με την υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1.21/οικ. 12112/20.6.2013 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β΄ 1521). Εάν διαγραφούν από το Μητρώο Ευάλωτων Πελατών, οι εκάστοτε προθεσμίες του παρόντος εκκινούν από την ημερομηνία διαγραφής τους.
Σε κάθε περίπτωση, ο πελάτης δικαιούται οποτεδήποτε να καταρτίσει Σύμβαση Προμήθειας με Προμηθευτή της επιλογής του. Ο νέος Προμηθευτής οφείλει να κοινοποιήσει στον Π.Κ.Υ. τη Δήλωση Εκπροσώπησης Μετρητή Φορτίου του εν λόγω Πελάτη. Η λήξη της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας από τον Π.Κ.Υ. λαμβάνει χώρα με την ενεργοποίηση της Δήλωσης Εκπροσώπησης, όπως η ημέρα αυτή καθορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή και γνωστοποιείται στον Π.Κ.Υ., στον νέο Προμηθευτή και στον Πελάτη, σύμφωνα με τους Κώδικες Διαχείρισης των άρθρων 128 και 130, καθώς και τα εγχειρίδια εφαρμογής τους.
1Α. Έναν (1) μήνα πριν από τη συμπλήρωση του μέγιστου χρονικού διαστήματος παραμονής σε καθεστώς Π.Κ.Υ. της παρ. 1, ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ενημερώνει τον πελάτη ότι επίκειται υποβολή Δήλωσης Παύσης Εκπροσώπησης του πελάτη και απενεργοποίησης Μετρητή Φορτίου σε συγκεκριμένη ημερομηνία, λόγω της ύπαρξης ληξιπρόθεσμων οφειλών και συνακόλουθης λήξης του μέγιστου χρόνου παραμονής σε καθεστώς καθολικής υπηρεσίας και τον καλεί να εξοφλήσει ή να διακανονίσει την οφειλή του και να προβεί, εφόσον επιθυμεί την αδιάλειπτη ηλεκτροδότησή του, σε σύναψη σύμβασης με Προμηθευτή της επιλογής του.
Μετά την πάροδο της τετράμηνης διάρκειας της παρ. 1, για πελάτες που δεν πληρούν τα κριτήρια παραμονής σε καθεστώς Καθολικής Υπηρεσίας, ο Π.Κ.Υ. υποβάλλει την ανωτέρω Δήλωση Παύσης Εκπροσώπησης απενεργοποίησης Μετρητή στον Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Ο Διαχειριστής, εφόσον δεν του έχει υποβληθεί από έτερο Προμηθευτή Δήλωση Εκπροσώπησης ή εφόσον δεν του έχει γνωστοποιηθεί η έκδοση από αρμόδια αρχή ή δικαστήριο προσωρινής διαταγής ή απόφασης αναστολής εκτέλεσης της Παύσης Εκπροσώπησης

απενεργοποίησης του μετρητή, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 39 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (Β΄ 832/2013), αναλαμβάνει αμελλητί όλες τις αναγκαίες ενέργειες, ώστε εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας της παρ. 2 του άρθρου 8 του Εγχειριδίου Εκπροσώπησης Μετρητών και Περιοδικής Εκκαθάρισης (Β΄ 4737/2020) από την υποβολή της ανωτέρω Δήλωσης Παύσης Εκπροσώπησης απενεργοποίησης Μετρητή, να ολοκληρωθεί η απενεργοποίηση του μετρητή από ασφαλές σημείο του Δικτύου, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 6 του Εγχειριδίου Εκπροσώπησης Μετρητών και Περιοδικής Εκκαθάρισης.»

2. Ο υπολογισμός του μέγιστου χρονικού διαστήματος των τεσσάρων (4) μηνών της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4001/2011, για τους πελάτες που έχουν ήδη υπαχθεί σε καθεστώς Καθολικής Υπηρεσίας πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκκινεί από την έναρξη ισχύος του παρόντος και αφορά ληξιπρόθεσμες οφειλές λόγω μη προσήκουσας εξόφλησης των λογαριασμών σε Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας που δημιουργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

3. Η μη εμπρόθεσμη ολοκλήρωση από τον Διαχειριστή Δικτύου Διανομής όλων των απαιτούμενων ενεργειών, σε εκτέλεση των Δηλώσεων Παύσης Εκπροσώπησης απενεργοποίησης Μετρητή Φορτίου που έχουν υποβληθεί από τους Προμηθευτές Καθολικής Υπηρεσίας, λαμβάνεται υπόψη για τη μείωση της εύλογης απόδοσης που αναγνωρίζεται επί της Ρυθμιζόμενης Περιουσιακής Βάσης του Διαχειριστή σύμφωνα με μεθοδολογία που περιλαμβάνεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων στη Μεθοδολογία Υπολογισμού του Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή.

Άρθρο 125
Καταπολέμηση της ρευματοκλοπής – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 2 και παρ. 4 άρθρου 7 ν. 4483/1965

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4483/1965 (Α΄ 118), περί ηλεκτροδότησης, αντικαθίσταται η αναφορά στη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, προστίθεται τρίτο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για την ηλεκτροδότηση των εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και των υποσταθμών υποβάλλεται στο Ενιαίο Μητρώο Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων Υπεύθυνη Δήλωση του αδειούχου ηλεκτρολόγου εγκαταστάτη με την οποία βεβαιώνεται ότι η εγκατάσταση έχει κατασκευαστεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς ασφαλείας και παρέχεται εγγύηση για την επί διετία απρόσκοπτη λειτουργία της.

Ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή άλλη Επιχείρηση Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ενημερώνεται για την ως άνω υποβολή και αναλόγως ηλεκτροδοτεί την εγκατάσταση ή τον υποσταθμό, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Επί διαδοχής χρήστη καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας σε παροχή ηλεκτρικής ενέργειας επαγγελματικής χρήσης, ο νέος χρήστης προσκομίζει νέα επικαιροποιημένη Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη στην οποία ο αδειούχος ηλεκτρολόγος εγκαταστάτης βεβαιώνει και τη μη παραβίαση της μετρητικής διάταξης.»

2. Στο άρθρο 7 του ν. 4483/1965, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Εάν ως υπαίτιος αδικήματος της ρευματοκλοπής της παρ. 2 του άρθρου 372 του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ., ν. 4619/2019, Α΄ 95) καταδικαστεί, με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου, ηλεκτρολόγος, ο οποίος κατέχει νόμιμη άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, το δικαστήριο επιβάλλει υποχρεωτικά ως παρεπόμενη ποινή την απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος του άρθρου 65 του Π.Κ. ανεξαρτήτως του ύψους της στερητικής της ελευθερίας ποινής.»

Άρθρο 126
Ειδικότερα ζητήματα ενεργειακών προθεσμιών - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 31 ν. 4951/2022 και άρθρου 151 ν. 5037/2023

1. Στην παρ. 6 του άρθρου 31 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), περί διασφάλισης υλοποίησης έργων, στην περ. β) προστίθεται παραπομπή στο άρθρο 12 του ν. 4685/2020 (Α΄ 92), προστίθενται περ. δ) και τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:
«6. Για τους σταθμούς του άρθρου 24, το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης, μέχρι την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, προσαυξανόμενο κατά έξι (6) μήνες, δεν συνυπολογίζεται: α) στη διάρκεια ισχύος του άρθρου 19, β) στο διάστημα που απαιτείται για την πλήρωση των οροσήμων του παρόντος, καθώς και του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 (Α΄ 92), γ) στις προθεσμίες ενεργοποίησης της σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιλέγονται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες και δ) στη διάρκεια ισχύος του άρθρου 5. Για σταθμούς που εμπίπτουν στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 24, οι οποίοι έχουν επιλεγεί σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, για τους οποίους απαιτείται τροποποίηση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) και απαιτείται η παροχή εκ νέου γνωμοδοτήσεων από τους αρμόδιους φορείς, το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου της παρούσας προσαυξάνεται κατά δεκαοχτώ (18) μήνες. Ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται σε αντίστοιχη παράταση των Εγγυητικών Επιστολών του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..»

2.α) Παρατείνονται μέχρι και δώδεκα (12) μήνες οι προθεσμίες για την ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149), εφόσον τουλάχιστον έναν (1) μήνα πριν από τη λήξη των ως άνω προθεσμιών, οι κάτοχοι αυτών υποβάλλουν στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί για την προμήθεια του κύριου εξοπλισμού του έργου. Στην περίπτωση υποβολής των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ενημερώνει τον κάτοχο για παράταση, την οποία κοινοποιεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης και στον αρμόδιο Διαχειριστή. Αν σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ενταχθεί στις ευνοϊκές προβλέψεις της παρούσας για παράταση των προθεσμιών ενεργοποίησης, η Τιμή Αναφοράς που καταλαμβάνει τον σταθμό αυτό απομειώνεται κατά ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) με παράλληλη παράταση των προθεσμιών για την ενεργοποίηση των σταθμών του πρώτου εδαφίου κατά τρεις (3) μήνες. Αν η σύνδεση του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ενεργοποιηθεί μετά την παράταση των τριών (3) μηνών, η Τιμή Αναφοράς που καταλαμβάνει τον σταθμό αυτό απομειώνεται περαιτέρω κατά ένα τοις εκατό (1%) για κάθε μήνα καθυστέρησης και μέχρι ανώτατου συνολικού ορίου δέκα τοις εκατό (10%).

β) Οι προθεσμίες της περ. α της παρ. 3ι) του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149) για την υποβολή δήλωσης ετοιμότητας από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. δύναται να παρατείνονται μέχρι και τρεις (3) μήνες με παράλληλη απομείωση κατά ποσοστού τρία τοις εκατό (3%) των Τιμών Αναφοράς που καταλάμβανε τους σταθμούς αυτούς την 1η Αυγούστου 2024.
3. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 151 του ν. 5037/2023 (Α΄ 78), περί προσαρμογής αποζημίωσης σταθμών βιομάζας, βιοαερίου λόγω ενεργειακής κρίσης α) μετά τη φράση «προσαυξάνονται για τη χρονική περίοδο» διαγράφονται οι λέξεις «δώδεκα μηνών (12) μηνών», β) η φράση «έναρξης ισχύος

του παρόντος» αντικαθίσταται από τη φράση «28ης Μαρτίου 2023 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024», και το άρθρο 151 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 151
Προσαρμογή αποζημίωσης σταθμών βιομάζας, βιοαερίου λόγω ενεργειακής κρίσης

Για σταθμούς των κατηγοριών 5, 6, 7, 8, 11, 12 και για σταθμούς βιοαερίου που προέρχονται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων των κατηγοριών 9 και 10 του Πίνακα 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149), για σταθμούς του κατηγοριών 11, 12, 13, 16, 17 και για σταθμούς βιοαερίου που προέρχονται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων των κατηγοριών 14 και 15 του πίνακα Α της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), οι οποίοι έχουν τεθεί σε δοκιμαστική ή κανονική λειτουργία οι τιμές αναφοράς και οι τιμές αποζημίωσης αυτών προσαυξάνονται για χρονική περίοδο από την πρώτη περίοδο εκκαθάρισης που έπεται της 28ης Μαρτίου 2023 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να παρατείνεται η περίοδος εφαρμογής του παρόντος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 127
Αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 145 ν. 4001/2011

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 145 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179) προστίθεται εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καταρτίζεται το καταστατικό της Εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 2190/1920 (Α΄ 144), και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, τη διαδικασία για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, την έκδοση της μίας και μόνης μετοχής υπέρ του Δημοσίου, τα δικαιώματα του μετόχου, τη συγκρότηση, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάρισή της, την πρώτη εταιρική χρήση, όπως και κάθε άλλο σχετικό θέμα που προβλέπεται από την κείμενη για τις ανώνυμες εταιρίες νομοθεσία. Η Γενική Συνέλευση είναι αρμόδια να αποφασίζει για θέματα που υπάγονται στην αρμοδιότητά της, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181).»

Άρθρο 128
Σκοποί της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 146 ν. 4001/2011

Στην παρ. 2 του άρθρου 146 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179), σχετικά με τους σκοπούς της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.), στην περ. β)

προστίθεται η δυνατότητα συμμετοχής της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. σε κοινοπραξίες και εν γένει φορείς με συναφείς προς αυτή σκοπούς, προστίθεται περ. βα), και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Για την επιδίωξη των σκοπών της η Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. μπορεί:
α) να συνεργάζεται και να συνάπτει συμβάσεις με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με οποιονδήποτε τρόπο,
β) να συμμετέχει στο κεφάλαιο υφιστάμενων ή ιδρυόμενων επιχειρήσεων και κοινοπραξιών και εν γένει φορέων που αναλαμβάνουν, υλοποιούν ή διαχειρίζονται συναφή με τους σκοπούς της Εταιρείας ενεργειακά έργα, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, να δανειοδοτεί τέτοιες επιχειρήσεις, να εγγυάται υπέρ αυτών, να εκδίδει ομολογιακά δάνεια, να συμμετέχει στο κεφάλαιο δανειοδοτηθεισών από αυτήν επιχειρήσεων με μετατροπή σε μετοχές των εις χείρας της ομολογιών των δανείων αυτών, υπό τον όρο ότι η συμμετοχή της σε αυτές είναι συμβατή με την κείμενη νομοθεσία και το εφαρμοστέο ρυθμιστικό πλαίσιο,
βα) να συμβάλλεται με χρηματοοικονομικά ιδρύματα της ημεδαπής και αλλοδαπής για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της και να συμμετέχει σε έργα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,
γ) να συνεργάζεται με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και φορείς της ημεδαπής και της αλλοδαπής σχετικούς με τον σκοπό της,
δ) να προβαίνει σε κάθε άλλη ενέργεια και πράξη προς επιδίωξη των σκοπών της, στην ανάληψη κάθε δραστηριότητας και στη διενέργεια κάθε υλικής πράξης ή δικαιοπραξίας, άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένης με τους σκοπούς της Εταιρείας, πάντα εντός των ορίων του Καταστατικού της και των διατάξεων του κείμενου νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου.»

Άρθρο 129
Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων - Αντικατάσταση άρθρου 151 ν. 4001/2011

Το άρθρο 151 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179), περί του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 151
Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης

1. Με εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου και μετά από έγκριση του εποπτεύοντος Υπουργού, εγκρίνεται ή τροποποιείται ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης. Ο Κανονισμός έχει το ελάχιστο περιεχόμενο της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181), δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στο τεύχος καταχώρισης πράξεων και στοιχείων λοιπών φορέων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ.) και αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της εταιρείας.
2. Μέχρι την 30ή Ιουνίου 2024 η Γενική Συνέλευση της Εταιρείας προβαίνει σε:
α) έγκριση του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης και
β) τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας.»

Άρθρο 130
Πρόσληψη προσωπικού στην Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων - Τροποποίηση παρ. 2 και αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 152 ν. 4001/2011

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 152 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179), περί του προσωπικού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών, Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π.) αντικαθίσταται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Με τον Κανονισμό του άρθρου 151 μπορεί να συστήνονται έως τριάντα (30) θέσεις επιστημονικού προσωπικού και έως δέκα (10) θέσεις διοικητικού προσωπικού. Για την πλήρωση των θέσεων αυτών γίνεται δημόσια πρόσκληση κατόπιν απόφασης του Δ.Σ. με την οποία καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις, η σχετική διαδικασία, καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα των υποψηφίων για την επιλογή. Η επιλογή γίνεται από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π.. Το Προσωπικό διορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας. Πριν από την έκδοση της πράξης διορισμού λαμβάνει χώρα έλεγχος νομιμότητας της διαδικασίας πρόσληψης από το ΑΣΕΠ.»
2. Η παρ. 5 του άρθρου 152 του ν. 4001/2011, περί του προσωπικού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π.), αντικαθίσταται ως εξής:
«5. Η Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. δύναται, πέραν των ως άνω θέσεων προσωπικού, να συνάψει δεκαπέντε (15) συμβάσεις μίσθωσης έργου σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2527/1997 (Α΄ 206) ή εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου σύμφωνα με τον ν. 4765/2021 (Α΄ 6). Οι εν λόγω συμβάσεις δύναται να ανανεωθούν άπαξ για ίσο χρονικό διάστημα, κατόπιν εκτίμησης της κατάστασης και της αξιολόγησης των προσώπων από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης, χωρίς να καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, κατά το π.δ. 81/2003 (Α΄ 77). Η πρόσληψη γίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Η παροχή υπηρεσιών στις θέσεις αυτές δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλη αξίωση ή προνόμιο μετά τη λήξη των συμβάσεων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προσδιορίζονται οι αποδοχές του προσωπικού της παρούσας.»

Άρθρο 131
Υλοποίηση δράσεων και έργων Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας από τη Δημόσια Εταιρεία Συμμετοχών Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 145 ν. 4389/2016

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 145 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94) προστίθενται δύο εδάφια και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αποκτά από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. μετοχές εκδόσεως της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του μετοχικού κεφαλαίου αυτής, σύμφωνα με το στοιχείο αα΄ της περίπτωσης στ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 143. Αμέσως μετά την εις είδος διανομή από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. στους μετόχους της των μετοχών που κατέχει η Δ.Ε.Η. Α.Ε. στην Εταιρεία Συμμετοχών, σύμφωνα με το στοιχείο ββ΄ της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 143, η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε, Α.Ε. αποκτά το σύνολο των μετοχών έκδοσης της Εταιρείας Συμμετοχών που θα κατέχουν το Ελληνικό Δημόσιο και το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.). Το τίμημα απόκτησης ανά μετοχή θα προσδιοριστεί κατόπιν διενέργειας αποτίμησης του 25% του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. ως αυτοτελούς συνόλου, που θα διενεργηθεί από ανεξάρτητο εκτιμητή, ο οποίος θα επιλεγεί από κοινού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.

και τη Δ.Ε.Η. Α.Ε.. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. μπορεί να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη χρηματοδότηση της απόκτησης της συμμετοχής αυτής, περιλαμβανομένης ιδίως της σύναψης συμβάσεων δανείου. Για την υλοποίηση δράσεων και έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι δυνατή η σύσταση εταιρειών ειδικού σκοπού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου και απόφασης της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας. Οι εταιρείες ειδικού σκοπού μπορούν να συνεργάζονται με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό, με οποιονδήποτε τρόπο.»

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε΄
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 132

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται ειδικότερα.

Παράρτημα Α

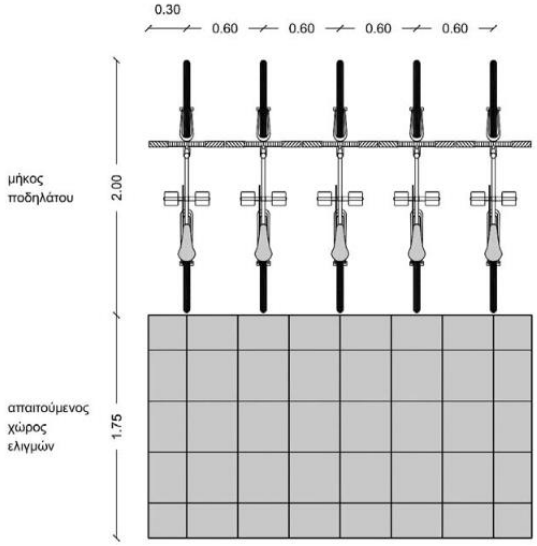

Σχήμα 1: διάταξη θέσεων σε σειρά

Παράρτημα Β

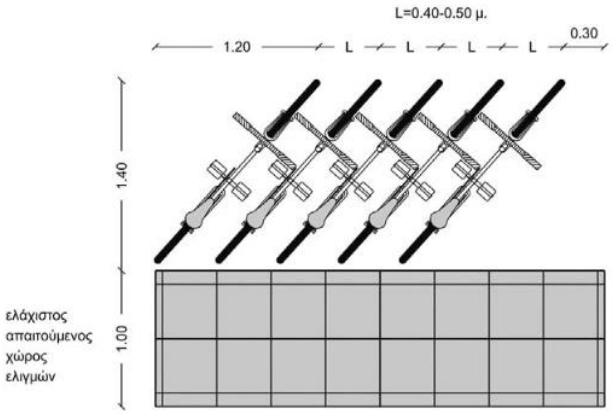

Σχήμα 2: διάταξη θέσεων υπό γωνία σε σειρά

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ΄
Άρθρου 125 ΙΓ ν. 4495/2017

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ	**Ποσοστό προσαύξησης προστίμου**
1. **Μικροεπεμβάσεις/ επεμβάσεις εύκολα αναστρέψιμες**	10%
2. Επεμβάσεις δύσκολα και μη αναστρέψιμες α. Προσχώσεις και έργα στο θαλάσσιο χώρο β. Σοβαρή αλλοίωση παράκτιου περιβάλλοντος γ. Κατασκευές μονίμου φύσεως συνήθως από σκυρόδεμα δ. Καταστροφή νόμιμα υφιστάμενων έργων	25%

Αθήνα, 15 Απριλίου 2024

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	**ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**	**ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ**
Κ. Χατζηδάκης	Γ. Γεραπετρίτης	Ν. - Γ. Δένδιας
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	**ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**	**ΥΓΕΙΑΣ**
Ν. Κεραμέως	Κ. Πιερρακάκης	Σπ. – Άδ. Γεωργιάδης
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	**ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**	**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**
Μ. Χρυσοχοΐδης	Χρ. Σταϊκούρας	Θ. Σκυλακάκης
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	**ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**	**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ**
Κ. Σκρέκας	Δ. - Μ. Μιχαηλίδου	Γ. Φλωρίδης
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**	**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**
Στ. Μενδώνη	Σ. Ζαχαράκη	Ελ. Αυγενάκης

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Χρ. Στυλιανίδης

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Όλ. Κεφαλογιάννη

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Δ. Παπαστεργίου

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Β. Κικίλιας

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Χρ. - Γ. Σκέρτσος

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. Παπαθανάσης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Θ. Λιβάνιος

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ι. Βρούτσης

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

«Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των πολυεπίπεδων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους τομείς: α) της διαχείρισης υδάτων, β) της διαχείρισης και προστασίας των δασών, γ) της αστικής ανθεκτικότητας και πολιτικής, δ) της καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης, ε) της ενεργειακής ασφάλειας»

Επισπεύδον Υπουργείο:
Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Στοιχεία επικοινωνίας: Αλεξάνδρα Ζαβού, Συνεργάτης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τηλ. 2131513498, email: alexizavou@gmail.com

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	**(Χ)**
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ[1]	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[2]	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[3]	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[4]	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ[5]	
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ[6]	**Χ**

1 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού

2 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.

3 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

4 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υπουργείου Υγείας.

5 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.

6 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Αιτιολογική έκθεση

	Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;
	Ενότητα Β΄: Επιδιώκεται η προστασία των υδάτων, των δασών και του φυσικού περιβάλλοντος. Ειδικότερα, συστήνεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.). Με τη σύσταση του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. επιδιώκονται η εκπόνηση και υλοποίηση της στρατηγικής για την προστασία και διαχείριση των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, η εποπτεία, ο συντονισμός και η συνεχής επίβλεψη της εφαρμογής των μέτρων προστασίας και διαχείρισης για την αποτελεσματική και ευέλικτη αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής. Επίσης, ρυθμίζονται συμπληρωματικά ζητήματα που αφορούν στις Εταιρείες Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης και Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αντίστοιχα). Όσον αφορά τη δασική προστασία, προβλέπεται η σύσταση Υβριδικών Συνεργατικών Σχημάτων (Υ.Σ.Σχη.) για τη διαχείριση και εκμετάλλευση δημοσίων δασών και επιδιώκεται η ρύθμιση της διαδικασίας ανάθεσης της διαχείρισης και εκμετάλλευσής τους για την πρόληψη και προστασία των σχετικών οικοσυστημάτων. Περαιτέρω, εισάγονται ρυθμίσεις για την επικαιροποίηση της δασικής νομοθεσίας, λαμβάνονται μέτρα για την αντιμετώπιση επειγουσών αναγκών και εξορθολογίζεται το ιδιοκτησιακό καθεστώς γεωργικώς καλλιεργούμενων εκτάσεων. Σε παράλληλο επίπεδο ενισχύεται και το πλαίσιο λειτουργίας του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.). Ενότητα Γ΄: Με το Μέρος Α επιχειρείται να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι και οι προκλήσεις, ιδίως από φυσικές καταστροφές, την κλιματική αλλαγή και τις οικονομικές κρίσεις, με τη δημιουργία βιώσιμων και ανθεκτικών αστικών περιοχών που δύνανται να διατηρήσουν τις βασικές τους λειτουργίες, τις δομές και την ταυτότητά τους, και παράλληλα την καθημερινή ζωή των πολιτών. Εισάγονται για πρώτη φορά στην ελληνική νομοθεσία ορισμοί για έννοιες που σχετίζονται με την αστική πολιτική και ανθεκτικότητα, ενώ παράλληλα τίθενται, μέσω εξουσιοδοτικών διατάξεων, οι βάσεις για τη δημιουργία σχετικών εθνικών σχεδίων δράσης και στρατηγικών (ιδίως Αστικής Πολιτικής, Εθνικής Στρατηγικής Αστικής Ανθεκτικότητας, Εθνικής Στρατηγικής Διαχείρισης του Οικιστικού Αποθέματος, Εθνικού Σχεδίου για την Προσβασιμότητα με έμφαση στην Κλιματική Αλλαγή). Περαιτέρω, ενισχύεται η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία και των εμποδιζόμενων ατόμων μέσα από μια σειρά διορθωτικών και συμπληρωματικών προβλέψεων στο ισχύον πλαίσιο. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η υποχρέωση εναλλακτικού τρόπου πρόσβασης στις υπηρεσίες που στεγάζονται σε κτίρια με αδυναμία προσαρμογής στις κτιριακές απαιτήσεις προσβασιμότητας, θεσπίζεται «Εθνικό Σήμα Προσβασιμότητας», το οποίο θα αναρτάται σε χώρους που έχουν συμμορφωθεί στις τεχνικές οδηγίες που τίθενται για αυτές τις περιπτώσεις και ενισχύεται η σύνθεση της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας. Με το Μέρος Β' ενοποιείται η διαδικασία ελέγχου και καταπολέμησης της

	αυθαίρετης δόμησης προκειμένου αυτή να καταστεί αποτελεσματική προς όφελος του περιβάλλοντος. Στόχος είναι να αποφευχθούν οι συντρέχουσες αρμοδιότητες και οι ασάφειες του θεσμικού πλαισίου, οι οποίες οδηγούν σε καθυστερήσεις στην καταστολή της αυθαίρετης δόμησης. Στο πλαίσιο αυτό το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας μέσω του Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης θα ασκεί τον εποπτικό ρόλο στον έλεγχο της αυθαίρετης δόμησης, ήτοι όλων των αυθαίρετων κτισμάτων και κατασκευών και όλων των αυθαίρετων αλλαγών χρήσης που δεν εμπίπτουν ή δεν έχουν υπαχθεί νομίμως σε καθεστώς αναστολής επιβολής κυρώσεων, πέραν ελαχίστων εξαιρέσεων όπως την παραχώρηση απλής χρήσης, επεμβάσεις με ελαφριές κατασκευές στον αιγιαλό, την παραλία και την ζώνη λιμένα, την παράνομη εκχέρσωση και φύτευση μη δασικών φυτών εντός δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων. Παράλληλα θεσπίζεται διαδικτυακό χαρτογραφικό Πληροφοριακό Σύστημα Γεωεντοπισμού Αυθαιρέτων (Π.Σ.Γ.Α) με τη χρήση Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (Σ.μηΕ.Α.) ή αεροφωτογραφιών και δημιουργείται Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.). Μέσω των δύο αυτών συστημάτων το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναμένεται να αντλεί όλη την αναγκαία πληροφόρηση για τα αυθαίρετα κτίσματα στη χώρα και ιδίως τα νέα αυθαίρετα. Οι προθεσμίες κατεδάφισης θα είναι συντετμημένες σε σχέση με τις σήμερα ισχύουσες προκειμένου να μην χρονίζει η κατεδάφιση των αυθαίρετων κτισμάτων και να επέρχεται όσο το δυνατόν πιο άμεση αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος. Στις κυρώσεις προστίθεται τόσο η αναστολή λειτουργίας για οικονομικές δραστηριότητες, όσο και η διακοπή της ρευματοδότησης. Με το Μέρος Γ΄ βελτιώνονται και αποσαφηνίζονται διατάξεις του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ΝΟΚ, 4067/2012, Α’ 79) και επιλύονται συμπληρωματικά πολεοδομικά ζητήματα. Ενότητα Δ΄: Επιδιώκονται η ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας και η προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.). Ειδικότερα, θεσμοθετείται το πρόγραμμα «Απόλλων» για την αντιμετώπιση του ενεργειακού κόστους των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης, των Γενικών και Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων και των ευάλωτων πολιτών. Επίσης, εισάγονται ρυθμίσεις για την αγορά των Α.Π.Ε., ιδίως για την ενίσχυση των σταθμών Α.Π.Ε. μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών, την προώθηση της αυτοκατανάλωσης και την εγκατάσταση συστημάτων τηλεποπτείας και τηλεδιαχείρισης. Επίσης, ρυθμίζονται οι συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης και η υποβολή αιτημάτων σύνδεσης για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς. Περαιτέρω, επανακαθορίζεται η κατανομή του δεσμευμένου ηλεκτρικού χώρου για τα νοικοκυριά, τον πρωτογενή τομέα, τις επιχειρήσεις, τις Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών και τις Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας. Επιπλέον, εισάγονται ρυθμίσεις για τη δυνατότητα τηλεποπτείας και τηλεδιαχείρισης σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), καθώς και διατάξεις για τους υδροηλεκτρικούς και φωτοβολταικούς σταθμούς Ο.Τ.Α.. Περαιτέρω επιλύονται ζητήματα των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) που αφορούν την προώθηση της σχετικής τεχνολογίας, αλλά και την εξέλιξη αυτών και καθορίζεται το πλαίσιο δημιουργίας ηλεκτρικού χώρου, μέσω της επιβολής περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ενώ επιβάλλονται μέτρα για την ανάπτυξη έργων Α.Π.Ε. και την αποσυμφόρηση κορεσμένων δικτύων. Εισάγονται συμπληρωματικές διατάξεις για τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας.

	Ειδικότερα, προωθείται η αντιμετώπιση των ρευματοκλοπών. Ακόμα προβλέπονται τεχνικές ρυθμίσεις προστασίας στον εξοπλισμό των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας και ευστάθειας του συστήματος. Επιπροσθέτως, προτείνεται διάταξη σχετικά με το μέγιστο χρονικό διάστημα παροχής της καθολικής υπηρεσίας και τη διαδικασία περί αυτού και ενισχύεται η εξουσιοδοτική διάταξη του επιδόματος θέρμανσης. Τέλος, εισάγονται ρυθμίσεις για τη διαχείριση της λειτουργίας της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.), όπως επίσης και της Δημόσιας Εταιρείας Συμμετοχών του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε.).
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα;
	Ενότητα Β’: Η κλιματική κρίση έχει δημιουργήσει την ανάγκη για την άμεση και εξειδικευμένη αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας, μέσω της δημιουργίας ενός οργανισμού, ο οποίος μέχρι σήμερα ελλείπει, με αποτέλεσμα οι διαδικασίες για τον εντοπισμό και την επίλυση των προβλημάτων που εγείρονται να μην αποδίδουν τα μέγιστα αποτελέσματα. Η διαχείριση του δασικού πλούτου είναι επίσης μείζον ζήτημα, καθώς επηρεάζεται από την κλιματική αλλαγή. Ακολούθως, επέρχονται σημαντικές αλλαγές για την προστασία και την αειφορία των δασών, μέσω της σύστασης ένωσης προσώπων (με νομική προσωπικότητα) για τη βέλτιστη αξιοποίηση του δασικού πλούτου, ενώ θεσπίζεται ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση και την εκμετάλλευση των δημοσίων δασών. Ενότητα Γ΄: Η κλιματική αλλαγή καθιστά δυσχερή την καθημερινότητα στις περιπτώσεις ακραίων φαινομένων, οδηγώντας στην επιτακτική ανάγκη προστασίας των πολιτών. Επίσης, η αυθαίρετη δόμηση έχει προκαλέσει προβλήματα τόσο από την άποψη της διάρθρωσης του αστικού περιβάλλοντος, όσο και από την άποψη του κλίματος και των αλλαγών που αυτό δυνητικά επιφέρει στο φυσικό περιβάλλον. Σ’ αυτό το πλαίσιο επέρχονται ρυθμίσεις ώστε να καταστούν οι πόλεις ανθεκτικές, επιχειρείται η διαμόρφωση κατάλληλων υποδομών στάθμευσης ποδηλάτων στους χώρους των κτιρίων, η αυτόνομη και ασφαλής προσπέλαση όλων των κτιρίων από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα και η εξυπηρέτηση αυτών, η αντιμετώπιση της αυθαίρετης δόμησης και η προστασία του περιβάλλοντος με τη θέσπιση του Π.Σ.Γ.Α, τη χρήση Σ.μηΕ.Α. ή αεροφωτογραφιών και τη σύσταση του Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.. Ενότητα Δ΄: Η ανάγκη κάλυψης του υψηλού ενεργειακού κόστους των Ο.Τ.Α. έχει οδηγήσει στην επιτακτική ανάγκη της λήψης μέτρων προκειμένου να ενισχυθεί η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και άρα να μειωθεί το κόστος αγοράς της. Εισάγεται, προς τον σκοπό αυτό, νέο πρόγραμμα για την κάλυψη του συνόλου ή μέρους των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων μέσω της εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. με ή χωρίς σταθμό αποθήκευσης για την εφαρμογή της αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό. Ακόμα, επιλύονται ζητήματα της αγοράς των Α.Π.Ε., ζητήματα του Συστήματος και του Δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας με απώτερο σκοπό την διεύρυνσή τους. Ως προς τα αιολικά πάρκα, η εξέλιξη και ανάπτυξη της τεχνολογίας οδηγούν στην ανάγκη για ενίσχυση του πλαισίου για την απόκτηση ενεργειακής ασφάλειας. Στην υπόλοιπη Ενότητα Δ’ αντιμετωπίζεται η ανάγκη κάλυψης μέρους του υψηλού ενεργειακού κόστους των καταναλωτών, το οποίο έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια λόγω του ευρύτερου δυσμενούς πλαισίου, το οποίο έχει επιβαρύνει την παραγωγή ενέργειας,

	χαρακτηριστικό παράδειγμα του οποίου είναι η ύπαρξη φαινομένων τύπου του «στρατηγικού κακοπληρωτή» καταναλωτή, που μετακυλίει το ενεργειακό του κόστος, για αόριστο χρονικό διάστημα, στο σύνολο των καταναλωτών, εκμεταλλευόμενος τη μέχρι σήμερα θεσμοθετημένη καθολική υπηρεσία, όπως και το φαινόμενο της ρευματοκλοπής, η οποία ουσιαστικά μετακυλίει μεγάλη οικονομική επιβάρυνση στο σύνολο των ενεργειακών καταναλωτών. Τέλος, εισάγονται ρυθμίσεις για την Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε., προκειμένου να έχουν πιο ευέλικτη δομή και μεγαλύτερη ευχέρεια άσκησης σχετικών με τον αντικείμενο τους δραστηριοτήτων.
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;
	Τους κατοίκους της Θεσσαλίας, τους Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας, τα Υ.Σ.Σχη., τους εργαζόμενους στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., τους Ο.Τ.Α., τις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης, τους ιδιοκτήτες ακινήτων, τις Υπηρεσίες Δόμησης, τους επενδυτές, τους καταναλωτές, φορείς και δραστηριοποιούμενους στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, τους αυτοπαραγωγούς, τα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις και τους αγρότες.

	Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης	
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ Χ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;	
	Ν. 3481/2006 (Α’ 162), 2744/1999 (Α΄ 222), 4812/2021 (Α΄ 110), 4280/2014 (Α΄ 159), 4685/2020 (Α΄ 92), 4067/2012, 4495/2017 (Α΄ 167), 5037/2023 (Α΄ 78), 4759/2020 (Α΄ 245), 4447/2016 (Α΄ 241), 4964/2022 (Α΄ 150), 4258/2014 (Α΄ 94), 4710/2020 (Α΄ 142), 4414/2016 (Α΄ 149), 3468/2006 (Α΄ 149), 4951/2022 (Α΄ 129), 4839/2021 (Α΄ 181), 4001/2011 (Α΄ 179), 4987/2022 (Α΄ 206), 3986/2011 (Α΄152),	
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας	
	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Πρόκειται για τροποποιήσεις τυπικών νόμων άνευ εξουσιοδοτήσεως.
	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Ως άνω

iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Ως άνω

	Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης	
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση	
	❒ 1 ❒ 2 ❒ 3 ☒ 4 ❒ 5 ☒ 6 ☒ 7 ☒ 8 ❒ 9 ☒ 10 ☒ 11 ☒ 12 ❒ 13 ☒ 14 ☒ 15 ❒ 16 ❒ 17	
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;	
	i) βραχυπρόθεσμοι:	Ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση των οργανισμών διαχείρισης ύδατος. Η αποτελεσματική και διαφανής διαδικασία διαχείρισης, προστασίας και εκμετάλλευσης δημοσίων δασών. Η ενίσχυση του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.. Έγκριση τομεακών εθνικών στρατηγικών και σχεδίων δράσης για θέματα αστικής διαχείρισης. Η συνολική οργάνωση και ενεργοποίηση ελέγχων των αυθαιρέτων. Η άμεση κατεδάφιση αυθαιρέτων. Η επίλυση σημειακών πολεοδομικών ζητημάτων.

		Η αντιμετώπιση ενεργειακών θεμάτων, καθώς και ζητημάτων εξορθολογισμού του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου. Η προώθηση των Α.Π.Ε. και η μείωση του ενεργειακού κόστους.
	ii) μακροπρόθεσμοι:	Η άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Η προστασία των υδάτων, των δασών και του φυσικού περιβάλλοντος. Η δημιουργία ανθεκτικού αστικού περιβάλλοντος έναντι της κλιματικής αλλαγής και των έκτακτων φυσικών φαινομένων. Η βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Η δημιουργία βιώσιμων και ανθεκτικών αστικών περιοχών. Η αύξηση της διείσδυσης ενέργειας από Α.Π.Ε. και η διασφάλιση της ενεργειακής επάρκειας. Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου με τον πλέον αποδοτικό τρόπο από άποψη κόστους, σύμφωνα με το ενεργειακό μείγμα της χώρας και το δυναμικό παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας.

	Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ Χ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	Με το Μέρος Β’ της Ενότητας Γ’ προβλέπεται το διαδικτυακό χαρτογραφικό Π.Σ.Γ.Α. με τη χρήση Σ.μηΕ.Α. ή αεροφωτογραφιών και δημιουργείται Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.. Μέσω των δύο αυτών συστημάτων το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναμένεται να αντλεί όλη την αναγκαία πληροφόρηση για τα αυθαίρετα κτίσματα και ιδίως τα νέα, προκειμένου να προβεί στον άμεσο προγραμματισμό ελέγχου και στην κατεδάφιση αυτών.
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ Χ ΟΧΙ ☐	
	Εξηγήστε:	Κινείται στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής της χώρας για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Δημοσίου και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ Χ ΟΧΙ ☐	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	Το σύστημα έκδοσης ηλεκτρονικών αδειών «e-Άδειες».
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
	Εξηγήστε:	Προβλέπεται η συνολική υποστήριξη, τεχνολογική ανάπτυξη, αναβάθμιση και υποστήριξη των συστημάτων από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας.

	Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης	
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	Άρθρο	*Στόχος*
	1	Ορίζεται ο σκοπός του σχεδίου νόμου.
	2	Ορίζεται το αντικείμενο του σχεδίου νόμου.
	3	Συστήνεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.).
	4	Θεσμοθετείται το Καταστατικό της εταιρείας με την επωνυμία Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., με κύριο σκοπό την εκπόνηση στρατηγικής για την προστασία και διαχείριση των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας. Επιπλέον αρμοδιότητες είναι η εποπτεία και επίβλεψη των στρατηγικών σχεδίων και γενικά η επίβλεψη και δραστηριοποίηση γύρω από ζητήματα που αφορούν στη χρήση ύδατος στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλίας. Στο πλαίσιο αυτά προβλέπεται η δυνατότητα του Οργανισμού να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του δημοσίου τομέα και τους Ο.Τ.Α.. Επίσης, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού και το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας της Θεσσαλίας, ενώ προβλέπεται και η δυνατότητα του Οργανισμού να εποπτεύει την καλή κατάσταση και την απρόσκοπτη λειτουργία των αντιπλημμυρικών και αντιστραγγιστικών έργων, καθώς και του δικτύου άρδευσης μέσω της διενέργειας ελέγχων και της επιβολής προστίμων στους παραβάτες.
	5	Συστήνεται μη αμειβόμενη κεντρική γνωμοδοτική επιτροπή διαβούλευσης, με αντικείμενο την παροχή γνώμης ως προς το στρατηγικό σχέδιο του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ενώ προβλέπεται και η δυνατότητα σύστασης τοπικών γνωμοδοτικών επιτροπών με σκοπό την πιο ευέλικτη επίλυση ζητημάτων που αφορούν στη διαχείριση των υδατικών πόρων στην περιοχή που αυτές δραστηριοποιούνται.
	6	Προβλέπεται η κατάργηση των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων στη Θεσσαλία και η υπαγωγή των αρμοδιοτήτων τους στον Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ο.Δ.Υ.Θ.), ο οποίος καθίσταται καθολικός τους διάδοχος.
	7	Προβλέπεται η αποπληρωμή μέρους των χρεών των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας προς επιχειρήσεις ηλεκτρισμού. Καθορίζεται η διαδικασία μεταφοράς του ποσού σε ειδικό

		καταπιστευτικό λογαριασμό και προβλέπονται οι προϋποθέσεις αποδέσμευσης του.
	8	Προβλέπεται η διαδικασία, σύμφωνα με την οποία οι οφειλές προς τον Ο.Δ.Υ.Θ., που είναι ληξιπρόθεσμες για διάστημα μεγαλύτερο των δώδεκα (12) μηνών, βεβαιώνονται στη Δ.Ο.Υ. της κατοικίας ή της έδρας του οφειλέτη.
	9	Ορίζεται η απόδοση του περιβαλλοντικού τέλους στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος.
	10	Μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού, η Διεύθυνση Υδάτων Θεσσαλίας της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, της περ. Γ' του άρθρου 9 του π.δ. 138/2010 (Α' 231).
	11	Μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού, η Διεύθυνση Υδροοικονομίας και Εποπτείας του Τοπικού Οργανισμού Έγγειων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.) της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Υδροοικονομίας και Ελέγχου Δόμησης της Κεντρικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας του άρθρου 25 της υπ' αρ. 15840/156612/4.10.2018 απόφασης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας για την έγκριση της υπ` αρ. 146/2018 απόφασης του περιφερειακού συμβουλίου της Περιφέρειας Θεσσαλίας, περί του Οργανισμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας (Β` 4788).
	12	Ορίζονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις.
	13	Ορίζεται μεταβατική διάταξη για την ολοκλήρωση των εγγειοβελτιωτικών έργων· Τα εγγειοβελτιωτικά έργα, τα έργα των δικτύων άρδευσης, οι συναφείς τεχνικές μελέτες και η παροχή συναφών υπηρεσιών, που έχουν δημοπρατηθεί ή συμβασιοποιηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος και υπάγονται στην αρμοδιότητα είτε της Περιφέρειας Θεσσαλίας είτε της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ολοκληρώνονται από την αρμόδια Υπηρεσία της Περιφέρειας Θεσσαλίας ή από τις αρμόδιες Υπηρεσίες και τα Τεχνικά Συμβούλια του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, αντιστοίχως.
	14	Τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3481/2006 και ανατίθεται η ευθύνη του δικτύου ομβρίων υδάτων στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. για την καλύτερη αντιμετώπιση των ζητημάτων του δικτύου ομβρίων υδάτων, όπως η επέκταση και η συντήρησή του, η οποία πολλές φορές μπορεί να μην δύναται να αναληφθεί από άλλους φορείς και οντότητες, όπως οι Ο.Τ.Α..
	15	Προβλέπεται ότι οι αρμοδιότητες της υπό στοιχεία Α5/2280/1983 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Υγείας και Πρόνοιας (Β΄ 720), περί προστασίας των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής Πρωτεύουσας από ρυπάνσεις και μολύνσεις, ασκούνται από το νομικό πρόσωπο «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.». Επιδιώκονται ο εξορθολογισμός των σχετικών διαδικασιών και η επικαιροποίηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου.
	16	Τροποποιείται το άρθρο 1 του ν. 2744/1999 με την επέκταση των σκοπών της Ε.ΥΔ.Α.Π. ώστε να προβαίνει στη χρήση του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης με σκοπό την παροχή ενίσχυσης στα έργα παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. και να διευκολύνεται η παραγωγή ύδατος προς επαναχρησιμοποίηση. Και οι δύο

		επεκτάσεις των σκοπών στοχεύουν στην αντιμετώπιση των σύγχρονων ενεργειακών ζητημάτων, καθώς και ζητημάτων που σχετίζονται με τη διαχείριση των υδατικών πόρων. Επίσης, διευρύνεται η αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Έργων Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων (Δ 18) του άρθρου 38 του π.δ. 123/2017 (Α' 151), προκειμένου να μπορεί να εισηγείται και να μεριμνά για την έκδοση πράξεων σχετικών με την κήρυξη απαλλοτρίωσης εδαφικών εκτάσεων, σύμφωνα με τον Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α' 17), ή την παραχώρηση δημόσιας έκτασης, ή τη σύσταση δουλείας, για τις ανάγκες έργων ύδρευσης και αποχέτευσης, που αναλαμβάνει η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή η Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π., ή η Ε.Υ.Α.Θ., ή η Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Α.Θ..
	17	Τροποποιείται το άρθρο 15 του ν. 3199/2003 (Α΄ 280) με την προσθήκη νέων εξουσιοδοτικών διατάξεων. Και αυτές οι προσθήκες τίθενται στο ευρύτερο πλαίσιο της προσπάθειας ρύθμισης των ζητημάτων διαχείρισης των υδάτων και της παροχής ενός αυξημένου προστατευτικού καθεστώτος. Ενδεικτικά, προβλέπεται η ρύθμιση αυτών των θεμάτων σε συμφωνία με τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών με την παράλληλη δυνατότητα επιβολής οικονομικών κινήτρων και αντικινήτρων ώστε να εξασφαλιστεί η όσο το δυνατόν καλύτερη προστασία των υδάτων.
	18	Τροποποιείται το άρθρο εκατοστό δέκατο τέταρτο του ν. 4812/2021 (Α΄ 110), περί ανανέωσης της σύμβασης χορήγησης αποκλειστικού δικαιώματος παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ανώνυμης Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας, προκειμένου μετά τη λήξη της υφιστάμενης σύμβασης την 30η.6.2024, να είναι εφικτή η σύναψη τριμερούς σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της Ε.ΥΔ.Α.Π. και της Ε.ΥΔ.Α.Π. Παγίων, με αντικείμενο τη συντήρηση και λειτουργία του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της Πρωτευούσης. Προστίθεται εξουσιοδοτική διάταξη, σύμφωνα με την οποία με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας προσδιορίζονται οι μελέτες και τα έργα αναβάθμισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης, η εκτέλεση των οποίων δύναται να ανατίθεται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε..
	19	Προτείνεται μεταβατική διάταξη για την έγκριση των τιμολογίων των Ανωνύμων Εταιριών Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και Θεσσαλονίκης για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και χρηστών, έως τη στελέχωση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων.
	20	Ορίζεται ο τρόπος σύστασης, λειτουργίας και διοίκησης των Υβριδικών Συνεργατικών Σχημάτων (Υ.Σ.Σχη), καθορίζονται οι Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας (ΔΑ.Σ.Ε.) και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δύνανται να συμμετέχουν σε αυτούς, καθώς και ζητήματα του εταιρικού τους κεφαλαίου και της στελέχωσής τους. Περαιτέρω, προβλέπεται η σύσταση Ειδικού Μητρώου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την εγγραφή των Υ.Σ.Σχη..
	21	Ορίζονται το περιεχόμενο και η διαδικασία της πρόσκλησης για την ανάθεση της υλοποίησης της διαχείρισης και εκμετάλλευσης δημοσίων δασών. Συγκεκριμένα, δίνεται η δυνατότητα για την ανάθεση μέσω δημόσιας πρόσκλησης με σκοπό την

		αυξημένη δημοσιότητα και την εξασφάλιση της καλύτερης δυνατής προσφοράς, αλλά και τη διατήρηση ενός πλέγματος ασφάλειας γύρω από την εκμετάλλευση των δημόσιων δασών.
	22	Ρυθμίζονται τα σχετικά με την ανώτατη χρονική διάρκεια της ανάθεσης, περί της εκμετάλλευσης των δασών ή των διαχειριστικών μονάδων.
	23	Εισάγονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι ΔΑ.Σ.Ε. και τα Υ.Σ.Σχη, ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία ανάθεσης. Επίσης, εισάγονται οι λόγοι αποκλεισμού τους από την εν λόγω διαδικασία.
	24	Ορίζεται η διαδικασία ανάθεσης, όπου περιγράφονται αναλυτικά οι προϋποθέσεις αυτής. Ενδεικτικά προβλέπεται η καταβολή εγγύησης συμμετοχής με σκοπό τη διασφάλιση της συμμετοχής στη διαδικασία υποψηφίων που έχουν πραγματικό ενδιαφέρον για την ανάληψη της ανάθεσης. Για την εξασφάλιση της αδιαβλητότητας της διαδικασίας και την εξεύρεση της πλέον συμφέρουσας προσφοράς ορίζεται η συγκρότηση επιτροπής διενέργειας διαγωνισμού με ειδικότερα κριτήρια.
	25	Προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης ένστασης κατά της απόφασης ανάθεσης. Ως προθεσμία τίθεται το δεκαήμερο ως το καταλληλότερο χρονικό διάστημα το οποίο εξυπηρετεί παράλληλα την ασφάλεια της διαδικασίας, αλλά και την ταχύτητά της.
	26	Προβλέπονται οι κυρώσεις λόγω μη προσήκουσας εκτέλεσης της σύμβασης. Συγκεκριμένα, προβλέπεται έκπτωση αν δεν τηρούνται οι σχετικοί χρονικοί περιορισμοί οι οποίοι στοχεύουν στην ομαλή εξέλιξη της διαδικασίας της ανάθεσης. Ειδικότερα, πρόβλεψη τίθεται και για έκπτωση όταν ο χαρακτήρας των βελτιώσεων είναι κακότεχνος και δεν ανταποκρίνεται στο εγκεκριμένο σχέδιο. Στο πλαίσιο της ασφάλειας της διαδικασίας προβλέπεται η δυνατότητα όχλησης του ανάδοχου με αποστολή τουλάχιστον δυο (2) έγγραφων προειδοποιήσεων. Τέλος, προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης ένστασης κατά απόφασης έκπτωσης, ενώ προβλέπεται και το τι γίνεται σε περίπτωση που κάποιος κηρυχθεί οριστικά έκπτωτος.
	27	Καθορίζονται τα σχετικά με την επιδότηση των αναδόχων και τη βάση υπολογισμού της. Η διάταξη στοχεύει στην κινητροδότηση των αναδόχων και στην επίτευξη των μέγιστων δυνατών αποτελεσμάτων.
	28	Προβλέπονται αντισταθμιστικά και ανταποδοτικά οφέλη, υπό τη μορφή της παροχής καυσόξυλων στους κατοίκους των περιοχών που βρίσκονται πλησίον των σημείων εκμετάλλευσης σε χαμηλό τίμημα, ενώ προβλέπεται ότι ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) επί του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας από τη διαχείριση των δασών από τους αναδόχους διατίθενται στους Ο.Τ.Α..
	29	Προβλέπονται η διαδικασία και τα όργανα ελέγχου της παραγόμενης βιομάζας. Περαιτέρω, προβλέπεται η σύσταση Μητρώου Πιστοποιημένων Ελεγκτών για την πιστοποίηση των ποσοτήτων βιομάζας που παράγονται από τους αναδόχους των συμβάσεων.
	30	Ρυθμίζονται ζητήματα μεταφοράς των δασεργατών και των ΔΑ.Σ.Ε. σε περίπτωση δασικής πυρκαγιάς ή άλλης φυσικής καταστροφής με σκοπό την άμεση αντιμετώπισή τους.
	31	Προβλέπεται ότι η διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων πραγματοποιείται με βάση διαχειριστικές μελέτες.

	32	Ορίζονται εξουσιοδοτικές διατάξεις.
	33	Διευθετείται το ιδιοκτησιακό καθεστώς εκτάσεων που χρησιμοποιούνται για γεωργική χρήση πριν από την 1η Ιανουαρίου 1965 και η χρήση αυτή συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Οι εκτάσεις αυτές περιλήφθηκαν στο περίγραμμα δημοσίων δασών που μεταβιβάστηκαν στην κυριότητα Ο.Τ.Α., οι οποίες όμως δεν θα έπρεπε να συμπεριλαμβάνονται καθόσον δεν ανήκαν στο Δημόσιο, αλλά σε ιδιοκτήτες – καλλιεργητές.
	34	Ανανεώνονται οι συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού που προσελήφθη για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από τις δασικές πυρκαγιές του 2021 και του 2023 και συγκεκριμένα για την εκτέλεση αντιπλημμυρικών έργων και έργων αποκατάστασης.
	35	Παρατείνεται η προθεσμία της περαίωσης της διαδικασίας ένταξης στο πλαίσιο του επιτρεπτού επέμβασης σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις των υφιστάμενων εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τη λειτουργία χιονοδρομικών κέντρων.
	36	Εντάσσεται η διατήρηση της βιοποικιλότητας στον σκοπό του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. και παρέχεται στους υπαλλήλους του η δυνατότητα χρήσης προβλεπόμενων αποτρεπτικών μέσων για την αντιμετώπιση περιστατικών σύγκρουσης άγριας πανίδας και ανθρώπου. Στόχος είναι η αποτελεσματικότερη επίλυση σχετικών συγκρούσεων με αποτελεσματικότητα, από έναν οργανισμό με εμπειρία και δυνατότητα καίριας επέμβασης στο συγκεκριμένο ζήτημα.
	37	Εισάγονται επικαιροποιημένες ρυθμίσεις σχετικά με το προσωπικό του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., ώστε να μπορεί να ανταπεξέλθει στους σκοπούς του.
	38	Αναγνωρίζεται ως Εθνικό Μουσείο Φυσικής Ιστορίας το ίδρυμα «Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας», προκειμένου να αποκτήσει η χώρα ένα ξεχωριστό μουσείο με τον χαρακτήρα αυτό, δηλαδή της καταγραφής και παρουσίασης της φυσικής ιστορίας, αναδεικνύοντας τη σημασία αυτού του αντικειμένου σε τοπικό και διεθνές επίπεδο.
	39	Εισάγονται οι ορισμοί για τη χάραξη της αστικής πολιτικής και ανθεκτικότητας για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη, προκειμένου να χαραχθούν οι αντίστοιχες πολιτικές.
	40	Περιγράφονται η διαδικασία έγκρισης και η χρονική διάρκεια της Αστικής Πολιτικής.
	41	Καθορίζονται τα στοιχεία που κατ΄ ελάχιστο πρέπει να περιλαμβάνονται στις εθνικές στρατηγικές και στα σχέδια δράσης που αφορούν την αστική διαχείριση.
	42	Περιγράφονται οι ενέργειες, τα χρονικά περιθώρια και ο τρόπος χρηματοδότησης για την εκπόνηση της μελέτης για την εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής Αστικής Ανθεκτικότητας.
	43	Τίθεται το χρονικό πλαίσιο ισχύος της Εθνικής Στρατηγικής για τη Διαχείριση του Οικιστικού Αποθέματος και περιγράφονται οι ενέργειες που πρέπει να λαμβάνουν χώρα για τη θεσμοθέτησή της, καθώς και ο τρόπος χρηματοδότησης.
	44	Προβλέπεται η έγκριση του Εθνικού Σχεδίου για την Προσβασιμότητα με έμφαση στην κλιματική αλλαγή με Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, η χρονική διάρκεια την οποία καλύπτει, καθώς και η δυνατότητα χρηματοδότησής του από πόρους του Πράσινου Ταμείου, μέσω του προγράμματος

		δράσεων περιβαλλοντικού ισοζυγίου υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
	45	Περιγράφονται η διαδικασία και η χρηματοδότηση σύνταξης των σχεδίων αστικής ανθεκτικότητας. Δίδεται δε εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για τον καθορισμό λεπτομερειών αναφορικά με τις προδιαγραφές, τους όρους και τις τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση των Σχεδίων Αστικής Ανθεκτικότητας, τον χρόνο επικαιροποίησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.
	46	Καθορίζονται τα χαρακτηριστικά των θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων, επιλύοντας το σχετικό κενό και προωθώντας τον εν λόγω, φιλικό για το περιβάλλον, τρόπο μετακίνησης.
	47	Τίθεται απώτερος χρόνος προσαρμογής στις τεχνικές οδηγίες των υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών και αφαιρείται η πρόβλεψη περί αυθαιρεσίας του κτιρίου σε περίπτωση μη προσαρμογής εμπροθέσμως του κτιρίου ή του τμήματος κτιρίου στις απαιτήσεις προσβασιμότητας, καθώς στις περιπτώσεις αυτές δεν δύναται να επιβληθούν κυρώσεις όπως κατεδάφιση, αντιθέτως εξακολουθεί να υφίσταται αδυναμία ανανέωσης των σχετικών αδειών λειτουργίας λόγω μη νόμιμης εγκατάστασης της χρήσης για λόγους μη προσαρμογής στις απαιτήσεις προσβασιμότητας. Επιπλέον, με την παρ. 2 περιλαμβάνονται στις εξαιρέσεις προσαρμογής οι περιπτώσεις κτιρίων ή υποδομών όπου παρέχεται εναλλακτικός τρόπος πρόσβασης στις υπηρεσίες που στεγάζονται σε αυτά.
	48	Ορίζεται η σύνταξη πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης της πολυκατοικίας η οποία αποφασίζει κατά πλειοψηφία του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του συνόλου των ψήφων κατά το άρθρο 11 του ν. 3209/2003 (Α΄ 304) για την εγκατάσταση ανελκυστήρα και αναβατορίου.
	49	Υπό το πρίσμα των νεότερων δεδομένων που τίθενται για την ακώλυτη πρόσβαση σε εγκαταστάσεις και υπηρεσίες των ατόμων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, θεσπίζεται ειδικό λογότυπο με τίτλο «Εθνικό Σήμα Προσβασιμότητας», το οποίο θα αναρτάται σε χώρους που έχουν συμμορφωθεί στις τεχνικές οδηγίες που τίθενται για αυτές τις περιπτώσεις.
	50	Τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), περί των μελών της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας προκειμένου α) να συμπληρωθούν οι απαιτούμενες ιδιότητες των μελών και β) να συμπεριληφθεί ένας (1) υπάλληλος του Β΄ Τμήματος της Διεύθυνσης Μελετών και Έργων Αστικών Αναπλάσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με στόχο την καλύτερη λειτουργία της Επιτροπής.
	51	Προστίθεται τμήμα ΔΑ΄ για την αυστηροποίηση του πλαισίου της αυθαίρετης δόμησης στον ν. 4495/2017.
	52	Προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής του νέου ενιαίου θεσμικού πλαισίου για τα αυθαίρετα.
	53	Προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών, οι οποίες εμπλέκονται στη διαδικασία εντοπισμού και ελέγχου αυθαίρετης δόμησης.
	54	Συστήνεται θέση Ειδικού Επιθεωρητή για τον έλεγχο και την καταπολέμηση της

		αυθαίρετης δόμησης και προσδιορίζονται τα καθήκοντά του, το πλαίσιο δράσης του καθώς και ο τρόπος διορισμού του.
	55	Συνιστάται Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β΄ με ειδική σύνθεση και αποκλειστική αρμοδιότητα την εξέταση ενδικοφανών προσφυγών του άρθρου 125Ζ του ν. 4495/2017.
	56	Προστίθεται κεφάλαιο Β, περί του εντοπισμού αυθαιρέτων, καταγγελιών και ελέγχου στο τμήμα ΔΑ του ν. 4495/2017.
	57	Προβλέπεται η δημιουργία ψηφιακού αρχείου ορθοφωτοχαρτών και περιγράφονται ο τρόπος και η διαδικασία λήψης τους, για τον έλεγχο επί των αυθαίρετων κατασκευών.
	58	Συστήνεται το Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών το οποίο θα τηρείται από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος.
	59	Περιγράφονται η διαδικασία υποβολής των καταγγελιών, το ελάχιστο περιεχόμενο αυτών και το παράβολο υποβολής.
	60	Προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος (Δ.Ε.Σ.Ε.Δ.Π.) που είναι αρμόδια για την αξιολόγηση, προτεραιοποίηση και διαχείριση των καταγγελιών και αναλύονται η διαδικασία και τα κριτήρια των εν λόγω ενεργειών της διεύθυνσης.
	61	Περιγράφεται η διαδικασία με την οποία γίνεται ο έλεγχος στο αυθαίρετο κτίσμα ή κατασκευή από το αρμόδιο όργανο ελέγχου, καθώς και το απαιτούμενο περιεχόμενο της έκθεσης αυτοψίας και ο τρόπος κοινοποίησής του.
	62	Προστίθεται κεφάλαιο Γ΄, περί της διοικητικής και δικαστικής προστασίας στο τμήμα ΔΑ του ν. 4495/2017.
	63	Ορίζεται ποιο είναι το ένδικο βοήθημα κατά της έκθεσης αυτοψίας, προσδιορίζεται ο χρόνος κατάθεσής του στο Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β' (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β'), το περιεχόμενο του, καθώς και το παράβολο αυτού, ορίζεται ο χρόνος έκδοσης απόφασης και οι συνέπειες σε περίπτωση μη ευδοκίμησης του ένδικου βοηθήματος ή μη έκδοσης απόφασης.
	64	Προσδιορίζονται τα ένδικα βοηθήματα κατά της απόφασης του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β', που εκδίδεται επί της ενδικοφανούς προσφυγής του άρθρου 125Ζ και κατά του πρωτοκόλλου κατεδάφισης του άρθρου 125Ι, καθώς και κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμου μη έγκαιρης κατεδάφισης του άρθρου 125ΙΓ, η διαδικασία και οι προθεσμίες άσκησης αυτών.
	65	Προστίθεται κεφάλαιο Δ' περί κυρώσεων στο τμήμα ΔΑ του ν. 4495/2017.
	66	Καταγράφονται οι κυρώσεις, οι οποίες επιβάλλονται σε αυθαίρετα κτίσματα, κατασκευές και αλλαγές χρήσης που δεν υπάγονται ή δεν έχουν υπαχθεί νομίμως σε διατάξεις νόμων περί αναστολής επιβολής κυρώσεων, ήτοι: κατεδάφιση, πρόστιμα ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης, ποινικές κυρώσεις, αναστολή της άδειας λειτουργίας της οικείας οικονομικής δραστηριότητας, διακοπή ρευματοδότησης.
	67	Ορίζεται αποκλειστική προθεσμία για την απόδειξη νομιμότητας του ακινήτου από τον ιδιοκτήτη σε περίπτωση εργασιών που διαπιστώνονται επ' αυτοφώρω, και, εφόσον παρέλθει άπρακτη η εν λόγω προθεσμία, περιγράφεται η διαδικασία κατεδάφισης.

	68	Προσδιορίζεται η διαδικασία οικειοθελούς κατεδάφισης ή απομάκρυνσης από τον ίδιο τον ιδιοκτήτη, η διαδικασία νομιμοποίησης μετά από την αυτοψία και τα πρόστιμα για κατασκευές που εγκαταστάθηκαν πριν και μετά την 28η.7.2011. Στην περ. α της παρ. 4 περιγράφονται οι διαδικασίες και τα πρόστιμα ως ίσχυαν στο άρθρο 94 του ν. 4495/2017 περί κυρώσεων αυθαιρέτων κατασκευών μετά την 28η.7.2011, τα οποίο καταργείται δια του παρόντος νόμου. Για τις αυθαίρετες κατασκευές που εγκαταστάθηκαν προ της 28ης.7.2011 συνεχίζει να εφαρμόζεται η περ. α της παρ. 1 του άρθρου 106 του ν. 4495/2017.
	69	Περιγράφεται η διαδικασία κατεδάφισης από το Ελληνικό Δημόσιο και ειδικότερα από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ύστερα από απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδεται μετά την οριστική απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β’, επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή της άπρακτης παρόδου της προθεσμίας άσκησής της, αντίστοιχα ή από την έκδοση του πρωτοκόλλου κατεδάφισης του άρθρου 125Ι.
	70	Προσδιορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των προστίμων ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης.
	71	Ορίζεται ποια τιμή ζώνης λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό προστίμου του ενιαίου ειδικού προστίμου ή της αξίας των παραβάσεων, καθώς και για τον υπολογισμό του προστίμου στις περιοχές αιγιαλού, κοινόχρηστης παραλίας, όχθης, κοινόχρηστης παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, ζώνης λιμένα.
	72	Καθορίζεται ο τρόπος καταβολής και απόδοσης προστίμων.
	73	Προσδιορίζονται οι ποινικές κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση κατασκευής ή εγκατάστασης αυθαίρετης κατασκευής ή αυθαίρετης αλλαγής χρήσης.
	74	Ορίζεται ως κύρωση η αναστολή λειτουργίας οικονομικών δραστηριοτήτων και η διακοπή ρευματοδότησης, σε περιπτώσεις εντοπισμού αυθαιρέτων κτισμάτων, κατασκευών και αυθαιρέτων αλλαγών χρήσεως, αν πρόκειται για χώρο στον οποίο ασκείται ή ο οποίος χρησιμοποιείται για την άσκηση και υποστήριξη της εν γένει λειτουργίας της οικονομικής δραστηριότητας.
	75	Προστίθεται κεφάλαιο Ε΄ περί ρυθμίσεων για την υποστήριξη της διοικητικής διαδικασίας και των οργάνων καταπολέμησης στο τμήμα ΔΑ του ν. 4495/2017.
	76	Προσδιορίζεται η σύνθεση των οργάνων ελέγχου της αυθαίρετης δόμησης και περιγράφεται η διαδικασία συγκρότησής τους.
	77	Εισάγονται ειδικές ρυθμίσεις για το ακαταδίωκτο και την ασφάλεια των μελών των κλιμακίων ελέγχου προκειμένου να δύναται να ασκούν τις αρμοδιότητες τους απαρακώλυτα.
	78	Προβλέπεται η σύσταση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας πρόσθετων οργανικών θέσεων στη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και στη Διεύθυνση Εφαρμογής Σχεδιασμού και Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος.
	79	Απλοποιείται και επιταχύνεται η διαδικασία έγκρισης εκτέλεσης εργασιών για

		κατεδάφιση ειδικών περιπτώσεων κτιρίων.
	80	Προστίθεται κεφάλαιο ΣΤ΄ περί εξουσιοδοτικών και μεταβατικών διατάξεων στο τμήμα ΔΑ΄ του ν. 4495/2017.
	81	Ορίζονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις.
	82	Ορίζονται οι μεταβατικές διατάξεις.
	83	Ορίζονται: α) οι καταργούμενες διατάξεις (οι οποίες τελούν υπό της επιφύλαξη της έκδοσης της διαπιστωτικής απόφασης της παρ. 8 του προηγούμενου άρθρου που ρυθμίζει το μεταβατικό καθεστώς) και β) οι διατάξεις που δεν εφαρμόζονται για τους σκοπούς του παρόντος. Στη δεύτερη κατηγορία και προς διασφάλιση απόλυτης σαφήνειας επί του εισαγόμενου ρυθμιστικού πλαισίου, εντάσσονται ρητά και οι παρ. 4 έως 10 του άρθρου 27 του ν. 2971/2001 (Α’ 285), οι οποίες αν και καταργήθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 5092/2024 (Α’ 33), εξακολουθούν να εφαρμόζονται σε περιορισμένο βαθμό σε ειδικότερες περιπτώσεις, δυνάμει της επιφύλαξης που έθεσε η παρ. 2 του ανωτέρω άρθρου.
	84	Συμπληρώνονται τα άρθρα 11 και 17 του Ν.Ο.Κ. ως προς την κατασκευή υποσταθμών της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού Α.Ε. (Δ.Ε.Η. Α.Ε.) και την επέκταση των θεμελίων των κτιρίων στα προκήπια, προκειμένου να ανταποκρίνονται στον Κτιριοδομικό Κανονισμό.
	85	Συμπληρώνεται το άρθρο 14 του Ν.Ο.Κ. προκειμένου η τοποθέτηση του κτιρίου στο οικόπεδο σε περιοχές που εντάχθηκαν στο σχέδιο πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 1577/1985 (Α' 210) να προσδιορισθεί με ακόμα μεγαλύτερη ακρίβεια.
	86	Αναδιατυπώνεται η παρ. 3 του άρθρου 16 του Ν.Ο.Κ., που αφορά στην κατασκευή ανοικτών εξωστών, προς τον σκοπό της ενιαίας εφαρμογής της νομοθεσίας, της αποσαφήνισης του υφιστάμενου πλαισίου και προς διασφάλιση της νομιμότητας των πράξεων εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών που εκδίδονται, δεδομένης της δυνατότητας αυτόματης έκδοσής τους χωρίς έλεγχο από τις Υπηρεσίες Δόμησης.
	87	Γίνεται νομοτεχνική βελτίωση της διάταξης περί υποχρεωτικής φύτευσης στους υπαίθριους χώρους.
	88	Στην παρ. 1 του άρθρου 21 του Ν.Ο.Κ. περί των χώρων τοποθέτησης των προσωρινών κατασκευών, προστίθεται και η κατηγορία των εν γένει ιδιωτικών χώρων.
	89	Ορίζονται η διαδικασία, οι όροι και τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία οι ιδιοκτήτες εγκαταλελειμμένων τουριστικών καταλυμάτων, τα οποία δεν λειτουργούν ανελλιπώς τα τελευταία δεκαπέντε (15) έτη, θα μπορούν να προβούν σε όλες τις ενέργειες αναδιαμόρφωσης ή επισκευής ή λοιπών οικοδομικών εργασιών, ώστε να καταστούν και πάλι λειτουργικά.
	90	Διορθώνεται το άρθρο 6 του ν. 4447/2016, περί Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων με τη διαγραφή στις παρ. 1 και 4 της αναφοράς σε ρυθμίσεις.
	91	Εισάγεται ειδική διαδικασία για την υλοποίηση έργων τεχνικής υποδομής και διαμόρφωσης κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, τα οποία προβλέπονται σε προεδρικά διατάγματα για την έγκριση Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.) του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 και η εκτέλεση των οποίων έχει επιβληθεί να γίνεται από τον Φορέα Υλοποίησης του Ε.Π.Σ. και με δαπάνες αυτού, καθώς και τα συνδεόμενα

		με αυτά επιμέρους έργα κυκλοφοριακού χαρακτήρα, όπως υπόγειοι σταθμοί αυτοκινήτων. Εισάγεται ο θεσμός του Ανεξάρτητου Μηχανικού, ο οποίος επιλέγεται από τον φορέα υλοποίησης του Ε.Π.Σ., μεταξύ υποψηφίων οι οποίοι έχουν επαρκή και κατάλληλη εμπειρία και εξοικείωση με έργα παρόμοιου μεγέθους και κλίμακας με το εκάστοτε έργο και οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια που τίθενται με την υπουργική απόφαση της παρ. 3. Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ελέγχει τη συμβατότητα κάθε μελέτης που κατατίθεται στο πλαίσιο κατασκευής των έργων τεχνικής υποδομής του Ε.Π.Σ., με το ίδιο το Ε.Π.Σ. και γενικότερα το εγκεκριμένο σχέδιο της περιοχής και τη σχετική περιβαλλοντική αδειοδότηση. Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός επιβλέπει την εκτέλεση των εργασιών από εργολάβους που έχει επιλέξει ο φορέας υλοποίησης του Ε.Π.Σ. και βεβαιώνει τη σύμφωνη με τις μελέτες εκτέλεση των εργασιών, εκδίδοντας «Βεβαίωση Περαίωσης Έργου», εφόσον διαπιστώσει ότι το έργο πληροί τις προδιαγραφές των σχετικών μελετών.
	92	Απλοποιείται η διαδικασία έγκρισης και τροποποίησης του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής ή πολεοδομικής μελέτης.
	93	Αποσαφηνίζεται η εφαρμογή της διαδικασίας σύνταξης των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής και ειδικότερα η δυνατότητα παροχής στους ενδιαφερόμενους υποβολής ενστάσεων κατά το μέρος του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής που έχει τροποποιηθεί σε σχέση με προηγούμενη ανάρτηση.
	94	Ορίζεται η διατήρηση ισχύος των σχεδίων και ρυθμίσεων Πολεοδομικού Σχεδιασμού μέχρι την έγκριση είτε του Τοπικού ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Τ.Π.Σ. ή Ε.Π.Σ.), είτε της Πολεοδομικής Μελέτης ή άλλης ρύθμισης πολεοδομικού σχεδιασμού και αντικαθίστανται οι γενικές κατηγορίες χρήσεων γης του Κεφαλαίου Β΄ του ν. 4269/2014 με αυτές του π.δ. 59/2018 (Α΄ 114) μέχρι την έγκριση των Τ.Π.Σ. ή Ε.Π.Σ..
	95	Ορίζεται ότι η Φέρουσα Ικανότητα λαμβάνεται υπόψη κατά την αναθεώρηση των πολεοδομικών σταθεροτύπων της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4447/2016, περί μεταβατικών και εξουσιοδοτικών διατάξεων.
	96	Διευκολύνεται η πρόσβαση μέσω και δασικών οδών σε αθλητικές εγκαταστάσεις που έχουν χωροθετηθεί με πρώτου επιπέδου πολεοδομικά εργαλεία (Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια, Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων, Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου ή άλλα διατάγματα χρήσεων γης) ή από διατάγματα που καθορίζουν όρους και περιορισμούς δόμησης σε περιοχές εκτός σχεδίου, όπως τα διατάγματα της παρ. 2 του άρθρου 10 του από 17.71923/16.8.1923 ν.δ. (Α΄ 228) ή Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α΄ 33) ή Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημόσιων Ακινήτων του άρθρου 12 του ν. 3986/20122 (Α΄ 152) ή Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 (Α΄ 204) και του ν. 4608/2019 (Α΄ 66) ή αποφάσεις του Υπουργού Πολιτισμού δια των οποίων καθορίζονται χρήσεις γης, όροι και περιορισμοί δόμησης, και βρίσκονται σε ορεινές και ημιορεινές περιοχές.
	97	Ορίζεται ότι κατά τη διαδικασία τροποποίησης των εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων δεν τίθεται ως προϋπόθεση η τήρηση της διαδικασίας χωροθέτησης επενδυτικού σχεδίου του άρθρου 13 του ν. 3986/2011 (Α΄152).

	98	Προστίθεται περ. η) στο άρθρο 81 του ν. 4495/2017, περί ορισμών των πολεοδομικών παραβάσεων.
	99	Περιλαμβάνονται πολεοδομικές παρατάσεις. Ειδικότερα στην παρ. 1 προβλέπεται ότι σε περίπτωση υποβολής εμπρόθεσμου φακέλου αναθεώρησης εν ισχύ οικοδομικής άδειας, εφόσον έχει γίνει γνωστοποίηση της παρ. δ) του άρθρου 28 του ν. 4495/2017, δίνεται παράταση της άδειας. Με παρ. 2 παρέχεται παράταση στην ισχύ οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο προκειμένου να ολοκληρωθούν οι σχετικές εργασίες. Με την παρ. 3 παρατείνεται η δυνατότητα έκδοσης προέγκρισης ή οικοδομικής άδειας μετά από βεβαίωση όρων δόμησης για εκτός σχεδίου περιοχές υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση για έκδοση βεβαίωσης όρων δόμησης έχει υποβληθεί ήδη εμπροθέσμως. Με την παρ. 4 παρατείνεται η θητεία των μελών των Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής και των Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Με την παρ. 5 το επίκαιρο των αναγκαίων γνωμοδοτήσεων για την έκδοση βεβαίωσης καταλληλότητας τίθεται στα πέντε χρόνια αντί των τριών. Με την παρ. 6 παρέχεται δυνατότητα κατόπιν σύμβασης μεταξύ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τεχνικού Επιμελητηρίου να μετατεθεί η προθεσμία του άρθρου 86 του ν. 4722/2020 έως και την 31η.7.2024.
	100	Καθορίζονται πρόσθετα δικαιολογητικά για την έκδοση έγκρισης εκτέλεσης προσωρινών εργασιών και των κατασκευών και εργασιών της παρ. 2 του άρθρου 29 και του άρθρου 30 του ν. 4495/2017 για ειδικές περιπτώσεις που ρυθμίζονται από το άρθρο 5 του ν. 4062/2012 (Α΄ 70). Συγκεκριμένα, προβλέπεται πλέον και η υποβολή δηλώσεων ανάθεσης – ανάληψης, καθώς και πίνακα συντεταγμένων του έργου. Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα αναθεώρησης της έγκρισης, στο σύνολό της ή τμηματικά.
	101	Προβλέπεται ότι οι αθλητικές δραστηριότητες στις εγκαταστάσεις του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού – Αγ. Κοσμά απαιτείται να καταλαμβάνουν το πενήντα τοις εκατό (50%) των υπαίθριων και κλειστών εγκαταστάσεων, και για τον υπολογισμό του ποσοστού λαμβάνονται υπόψη τα τ.μ. των υπαίθριων χώρων και τα τ.μ. όλων των επιπέδων των κλειστών χώρων. Επίσης, διευκρινίζεται ποιες είναι οι επιτρεπόμενες συνοδές χρήσεις.
	102	Διευκρινίζεται ότι στις αρμοδιότητες του Γραφείου Ελληνικού του άρθρου 6 του ν. 4062/2012 περιλαμβάνεται και ο ρόλος της αρχής σχεδιασμού, κατά τη διαδικασία στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης των σχεδίων του άρθρου 2 του ανωτέρω νόμου εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού – Αγ. Κοσμά.
	103	Θεσπίζεται πρόγραμμα για την εφαρμογή αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό και συγκεκριμένα το πρόγραμμα με την ονομασία «Απόλλων», με σκοπό την κάλυψη του συνόλου ή μέρους των ενεργειακών αναγκών των ωφελούμενων μέσω της εγκατάστασης σταθμών Α.Π.Ε. με ή χωρίς σταθμό αποθήκευσης και την εφαρμογή αυτοκατανάλωσης με εικονικό ταυτοχρονισμένο

		συμψηφισμό. Περαιτέρω, καθορίζονται οι ομάδες ωφελούμενων και η διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι δυνητικά ωφελούμενοι.
	104	Περιγράφονται αναλυτικά τα στάδια υλοποίησης του Προγράμματος «Απόλλων» και ειδικές ρυθμίσεις ως προς την υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος.
	105	Εισάγεται υποχρέωση εγκατάστασης συσσωρευτών ή/και επιβολή σημαντικών περιορισμών έγχυσης στους σταθμούς Α.Π.Ε. που θα επιλεγούν μετά από συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για λήψη λειτουργικής ενίσχυσης. Για τον σκοπό αυτό ενισχύεται η εξουσιοδοτική διάταξη για τη διενέργεια των επόμενων διαγωνισμών με υποχρέωση περιορισμών ισχύος. Περαιτέρω, επανακαθορίζονται οι προθεσμίες ως προς την υποχρέωση των φωτοβολταϊκών σταθμών για σύναψη συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης και λήψη λειτουργικής ενίσχυσης έπειτα από συμμετοχή σε ανταγωνιστικές διαδικασίες.
	106	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επανακαθορίζεται η χρονική διάρκεια των Συμβάσεων των άρθρων 9 και 10 του ν. 4414/2016 για τους σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α. και καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της ανά μήνα μέσης μοναδιαίας τιμής του Φυσικού Αερίου.
	107	Καθορίζονται οι προϋποθέσεις μετατροπής σταθμών Α.Π.Ε. για αυτοκατανάλωση και η απαιτούμενη διαδικασία τροποποίησης των αδειών που κατέχουν οι σταθμοί και δίνεται η δυνατότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, για την κάλυψη των καταναλώσεων ηλεκτρικής ενέργειας των εγκαταστάσεων που ανήκουν ή διαχειρίζονται, να προβαίνουν σε εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού με τη μέγιστη ισχύ των σταθμών να ανέρχεται μέχρι και στο εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης ή του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης. Επιπλέον καθορίζεται συγκεκριμένη ισχύς για χορήγηση Οριστικών προσφορών σύνδεσης για ενεργειακό και εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό σε κορεσμένες περιοχές ενώ προβλέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. χωρίς δυνατότητα έγχυσης για αυτοκατανάλωση στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.
	108	Καταργούνται οι δύο δόσεις για την καταβολή του τέλους βεβαίωσης στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων και παρέχεται η δυνατότητα αναβίωσης σε σταθμούς που έχουν καταβάλει την πρώτη δόση και έχουν προχωρήσει αδειοδοτικά τα έργα καταθέτοντας τις απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές, αλλά έχει εκπνεύσει η προθεσμία για τη δεύτερη δόση.
	109	Τροποποιείται η προθεσμία για την κατάρτιση Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του ν. 4414/2016 για τους Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς και παρέχεται επίσης η δυνατότητα για τους σταθμούς αυτούς, επιλογής του Διαχειριστή ενώπιον του οποίου θα υποβληθεί η αίτηση χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.
	110	Εισάγονται ρυθμίσεις για την αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο και την κατανομή του διαθέσιμου περιθωρίου απορρόφησης ισχύος. Ορίζεται η διάθεση δέκα μεγαβάτ (10MW) επιπλέον ανά Υποσταθμό με δυνατότητα επέκτασης αυτού ανά Μετασχηματιστή όπου είναι τεχνικά εφικτό κατόπιν εξέτασης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, και ορίζεται ο τρόπος κατανομής σε νοικοκυριά, πρωτογενή,

		δευτερογενή και τριτογενή τομέα, τις Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και τις Ενεργειακές κοινότητες Πολιτών. Επιπλέον, διευρύνεται και για σταθμούς Α.Π.Ε. άνω του 1MW που συνδέονται στο Δίκτυο η δυνατότητα αίτησης για αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών κατά 10% χωρίς αύξηση της μέγιστης ισχύος αυτών, ενώ καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την εξέταση της αίτησης από τον Διαχειριστή και ο τρόπος επιβολής περιορισμών έγχυσης. Επιπρόσθετα, επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων στον Διαχειριστή για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς, ενώ τίθεται και καταληκτική προθεσμία περί δημοσίευσης διαθέσιμων περιθωρίων στον Διαχειριστή. Ακόμα, στο πλαίσιο της αναβάθμισης του δικτύου και για την ασφάλεια των υφιστάμενων ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, προτείνεται η τοποθέτηση ειδικού εξοπλισμού σε Υφιστάμενους εν λειτουργία Χρήστες του δικτύου Μέσης Τάσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.). Τέλος, επανακαθορίζεται η δυνατότητα υποβολής νέων αιτήσεων για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για ενεργειακό και εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό.
	111	Θεσπίζεται υποχρέωση τοποθέτησης εξοπλισμού τηλεχειρισμού σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. άνω των τετρακοσίων κιλοβάτ (400 kW), ώστε ο Διαχειριστής του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. να μπορεί να ελέγξει ή να διακόψει την παραγόμενη ενέργεια από Α.Π.Ε. αν η συνολική παραγωγή είναι μεγαλύτερη από τη ζήτηση ή για τη διασφάλιση της αρμονικής και αποδοτικής ηλεκτροδότησης των καταναλωτών.
	112	Δίδεται δυνατότητα χορήγησης παράτασης ή αναστολής προθεσμιών για φωτοβολταϊκούς και υδροηλεκτρικούς σταθμούς που ανήκουν σε Ο.Τ.Α. Α’ και Β’ βαθμού με σκοπό τη διασφάλιση της υλοποίησης ανάπτυξης των έργων εφόσον πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις οι οποίες θα καθοριστούν με σχετική υπουργική απόφαση.
	113	Προστίθενται ορισμοί και προσδιορίζεται η έννοια των δεδομένων, δευτερογενών και πρωτογενών, για την πληρέστερη κατανόηση και εφαρμογή των λοιπών προτεινόμενων αλλαγών στο νομοθετικό πλαίσιο των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (Υ.Α.Π.) προς τον σκοπό της δυνατότητας Φορέα Υ.Α.Π. να διενεργεί έρευνες και μετρήσεις.
	114	Δίνεται η δυνατότητα σε Φορέα Υ.Α.Π. να διενεργεί ο ίδιος ή να αναθέτει σε εταιρεία ειδικού σκοπού την έρευνα και την πραγματοποίηση των μετρήσεων και τη συλλογή δεδομένων στις εν δυνάμει περιοχές οργανωμένης ανάπτυξης Υ.Α.Π., με σκοπό την επιτάχυνση της διαδικασίας ωρίμανσης των περιοχών όπου θα εγκατασταθούν τα εν λόγω έργα. Επιπλέον, προβλέπεται η έκδοση υπουργικής απόφασης για τη ρύθμιση των προϋποθέσεων, της διαδικασίας και των κριτηρίων διάθεσης των δεδομένων σε τρίτους έναντι ανταλλάγματος.
	115	Με την προτεινόμενη τροποποίηση του ν. 4964/2022 εισάγεται η δυνατότητα χορήγησης Άδειας Έρευνας στην εταιρεία ειδικού σκοπού που δύναται να διενεργήσει τις έρευνες για λογαριασμό του Φορέα Υ.Α.Π.. Επιπλέον παρέχεται η δυνατότητα σε κατόχους άδειας έρευνας να αυξήσουν τον αριθμό των αδειών εφόσον καταβάλουν το σχετικό τέλος.
	116	Εισάγεται η δυνατότητα επιστροφής της εγγυητικής επιστολής Άδειας Έρευνας

		Υ.Α.Π. αν το ύψος του καταβληθέντος ανταλλάγματος στα δεδομένα του φορέα Υ.Α.Π. υπερβαίνει το ύψος της εγγυητικής επιστολής. Τέλος, οι σταθμοί Α.Π.Ε., των οποίων η σχετική Σύμβαση που έχουν συνάψει για την ενίσχυσή τους έχει λήξει ή λήγει και συνεχίζουν να λειτουργούν, υποχρεούνται να καταβάλλουν το σχετικό τέλος Α.Π.Ε.. Τέλος, ορίζεται ο τρόπος εκδίκασης των ενστάσεων κατά των αποφάσεων επιμερισμού του ειδικού τέλους ΑΠΕ.
	117	Προβλέπονται ρυθμίσεις για τον καθορισμό πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για την αύξηση της διείσδυσης έργων ΑΠΕ και την περαιτέρω αύξηση της συμμετοχής των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα και στη τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας των Α.Π.Ε. σε σχέση με τον περιορισμένο διαθέσιμο ηλεκτρικό χώρο.
	118	Προβλέπονται μεταβατικές ρυθμίσεις ως προς τους περιορισμούς έγχυσης που θα εφαρμόζονται στους σταθμούς ΑΠΕ και τις εντολές κατανομής που θα εκδίδουν οι αρμόδιοι Διαχειριστές για το χρονικό διάστημα μέχρι την έκδοση απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.
	119	Τροποποιείται το άρθρο 5 του ν. 4951/2022 και αφαιρούνται προθεσμίες που εγείρουν προσκόμματα στη λειτουργία της διοίκησης.
	120	Καθορίζεται το πλαίσιο περιορισμών έγχυσης στη μεταβατική περίοδο μέχρι την έκδοση υπουργικής απόφασης.
	121	Προβλέπεται για τους σταθμούς Α.Π.Ε. που αναπτύσσονται σε νησιωτικά κορεσμένα συστήματα που είναι διασυνδεδεμένα με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. υψηλής τάσης τετρακοσίων κιλοβόλτ (400kV), η δυνατότητα προσωρινής σύνδεσης σε υποσταθμό εντός του κορεσμένου αυτού νησιωτικού συστήματος, μέχρι την υλοποίηση νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης του υποσταθμού του κορεσμένου συστήματος με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε.. Επίσης, ορίζονται η προθεσμία και η διαδικασία για την υλοποίηση της νέας υποθαλάσσιας διασύνδεσης.
	122	Ενισχύεται η εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 3 του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021, με την οποία προβλέπεται η χρηματοδότηση από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, επιδότησης σε ευάλωτα οικονομικά νοικοκυριά που χρησιμοποιούν ηλεκτρική ενέργεια για τη θέρμανσή τους.
	123	Προωθείται η επαναρρύθμιση ζητημάτων σχετικά με την προστασία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε. και το Ε.Σ.Μ.Η.Ε., που επιτρέπει την περαιτέρω στήριξη του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. σε ορισμένες περιπτώσεις διαταραχών της συχνότητας ή της τάσης. Δεδομένου ότι οι σταθμοί παραγωγής του Δικτύου και του Συστήματος θα πρέπει να συμβάλουν στην ανθεκτικότητα και ευστάθεια του ηλεκτρικού Συστήματος, όπως αυτό έχει ήδη διαμορφωθεί με την ένταξη μεγάλης ισχύος Α.Π.Ε., παρέχεται στον αρμόδιο Διαχειριστή η δυνατότητα που λειτουργεί το Σύστημα να θέτει τις τεχνικές απαιτήσεις, προδιαγραφές και κατευθύνσεις στους παραγωγούς για την επίτευξη των ανωτέρω
	124	Προσδιορίζεται η διάρκεια παραμονής του καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας στο καθεστώς Καθολικής Υπηρεσίας (Κ.Υ.), με σκοπό την αντιμετώπιση κακόβουλων

		οφειλετών και δίδεται η δυνατότητα σε πελάτη που έχει περιέλθει στο καθεστώς Κ.Υ. να παραμείνει σε αυτό επ' αόριστον, αν εξοφλεί προσηκόντως τους λογαριασμούς που εκδίδονται από τον εκάστοτε Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας (Π.Κ.Υ.). Επίσης, ορίζεται μέγιστο χρονικό διάστημα παραμονής στο καθεστώς Κ.Υ. σε περίπτωση μη προσήκουσας εξόφλησης των λογαριασμών, με εξαίρεση τις ειδικές κατηγορίες ευάλωτων πελατών. Περαιτέρω ρυθμίζονται η διαδικασία και οι ειδικότερες προϋποθέσεις που διέπουν την παραμονή σε καθεστώς καθολικής υπηρεσίας.
	125	Ορίζεται ότι σε περίπτωση αλλαγής χρήστη - καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας σε παροχή ηλεκτρικής ενέργειας επαγγελματικής χρήσης, ο νέος χρήστης οφείλει να προσκομίσει νέα επικαιροποιημένη Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη, στην οποία ο αδειούχος ηλεκτρολόγος εγκαταστάτης θα βεβαιώνει και τη μη παραβίαση της μετρητικής διάταξης, με στόχο την ασφάλεια των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων και τον περιορισμό των ρευματοκλοπών. Προς αυτό τον σκοπό, σε περίπτωση που, ύστερα από αμετάκλητη απόφαση, καταδικασθεί ο ηλεκτρολόγος τότε επιβάλλεται ως παρεπόμενη ποινή η απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος του άρθρου 65 ΠΚ, ανεξαρτήτως του ύψους της στερητικής της ελευθερίας ποινής. Η εν λόγω ρύθμιση αποσκοπεί αφενός στο να δημιουργήσει έναν πρόσθετο μηχανισμό εντοπισμού ρευματοκλοπών και δη στις παροχές με επαγγελματική χρήση, αφετέρου στο να θέσει ένα αυστηρό πλαίσιο προκειμένου να αποτραπεί στον μέγιστο δυνατό βαθμό η συμμετοχή καθ΄ οιονδήποτε τρόπο αδειούχων ηλεκτρολόγων εγκαταστατών στην τέλεση ρευματοκλοπών, διά της πρόβλεψης ακόμη και αφαίρεσης της οικείας επαγγελματικής αδείας. Στην παρ. 2 παρατείνονται κατά δώδεκα (12) μήνες οι προθεσμίες για την ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149), εφόσον τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη των ως άνω προθεσμιών, οι κάτοχοι αυτών υποβάλλουν στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί για την προμήθεια του κύριου εξοπλισμού του έργου. Στην παρ. 3 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο του άρθρου 151 του ν. 5073/2023 (Α΄ 78) περί προσαρμογής της αποζημίωσης σταθμών βιομάζας και βιοαερίου λόγω ενεργειακής κρίσης ώστε οι τιμές αναφοράς και οι τιμές αποζημίωσης αυτών προσαυξάνονται για χρονική περίοδο από την πρώτη περίοδο εκκαθάρισης που έπεται της 28ης Μαρτίου 2023 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).
	126	Στην παρ. 6 του άρθρου 31 του ν. 4951/2022 προστίθεται αναφορά στα ορόσημα της Βεβαίωσης Παραγωγού του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 που δεν είχε προβλεφθεί μέχρι σήμερα καθώς και νέα περ. δ), σύμφωνα με την οποία το χρονικό διάστημα που περιγράφεται στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, δεν συνυπολογίζεται στη διάρκεια ισχύος και της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Επιπροσθέτως προστίθεται νέο εδάφιο στο τέλος της παραγράφου, ώστε να προβλέπεται η

		υποχρέωση παράτασης των Εγγυητικών Επιστολών του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Ακόμα, δίνεται η δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας για την ολοκλήρωση των έργων Α.Π.Ε. που έχουν επιλεγεί μετά από ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., αποκλειστικά και μόνο εάν έχουν ολοκληρώσει ένα σημαντικό μέρος του έργου Α.Π.Ε. καθώς και των προθεσμιών υλοποίησης των έργων Α.Π.Ε. εκτός διαγωνιστικής διαδικασίας που έχουν προθεσμίας υποβολής δήλωσης ετοιμότητας μέχρι την 31η Αυγούστου 2024. Στην περίπτωση αυτή η Τιμή Αναφοράς που διέπει τα έργα αυτά απομειώνεται για κάθε μήνα καθυστέρησης. Τέλος, με την προτεινόμενη ρύθμιση, παρατείνεται κατά εννέα (9) επιπλέον μήνες η αύξηση της Τιμής Αναφοράς των σταθμών βιοαερίου και βιομάζας λόγω των αυξημένων τιμών προμήθειας πρώτης ύλης από τους σταθμούς αυτούς.
	127	Προστίθεται πρόβλεψη για τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.), σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις περί ανωνύμων εταιρειών και ανωνύμων εταιρειών του Δημοσίου.
	128	Γίνεται σαφής αναφορά για τη δυνατότητα συμμετοχής της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. και σε κοινοπρακτικά σχήματα και προβλέπεται ότι η Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. δύναται προς χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της να συμβάλλεται με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή να λαμβάνει χρηματοδότηση από το Ταμείου Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας.
	129	Ορίζεται ότι ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης έχει το ελάχιστο περιεχόμενο της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4972/2022 (Α’ 181), δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στο τεύχος καταχώρισης πράξεων και στοιχείων λοιπών φορέων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ.) και αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της εταιρείας.
	130	Το άρθρο 152 του ν. 4001/2011, περί του προσωπικού της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε., δεν έχει τροποποιηθεί από το 2011, μολονότι έκτοτε ο σκοπός της εταιρείας έχει διευρυνθεί και με επιπρόσθετες εθνικής σημασίας αρμοδιότητες που αφορούν στη διαχείριση κρίσιμων ενεργειακών έργων, πέραν των υδρογονανθράκων. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι η Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε., για την κάλυψη έκτακτων αναγκών που προέκυψαν λόγω της επέκτασης του καταστατικού της σκοπού σε κρίσιμα έργα ενεργειακής μετάβασης που θα υλοποιηθούν για πρώτη φορά στην Ελλάδα και εξαιτίας του χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωση των διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού, δύναται κατά παρέκκλιση, να συνάπτει συμβάσεις μίσθωσης έργου ή εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου.
	131	Δίνεται η δυνατότητα στη Δημόσια Εταιρεία Συμμετοχών Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας να συστήνει εταιρείες ειδικού σκοπού, κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου και απόφασης της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας, με σκοπό την υποβοήθηση των δράσεων που αναλαμβάνει για το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
	132	Ορίζεται η έναρξη ισχύος του σχεδίου νόμου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων	X	X	X	X	
		Μείωση δαπανών	X				
		Εξοικονόμηση χρόνου	X	X			
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα/ αποτελεσματικότητα	X	X		X	
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X	X	X	X	
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	X	X	X		
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X	X		X	
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων	X	X	X	X	X
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία					
		Υποδομή / εξοπλισμός					
		Προσλήψεις / κινητικότητα					

		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων					
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					

		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΈΚΘΕΣΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

21.	Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών *(ηλεκτρονική επισύναψη).* Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.
	Εθνικό Συμβούλιο Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης. Ενότητα Β΄: DRAFT MASTER PLAN «WATER MANAGEMENT IN THESSALY IN THE WAKE OF STORM DANIEL How to Address Thessaly's Water-Related Agricultural Challenges»

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr*(ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)*

Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Το σχέδιο νόμου αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο «http://www.opengov.gr/minenv/?p=13310» και υποβλήθηκαν πεντακόσια πενήντα έξι (556) σχόλια.
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Επί των αναρτηθέντων σχολίων ουσιαστικά τα οκτώ (8) αφορούν στην Ενότητα Α΄(Σκοπός – Αντικείμενο) και δεν υιοθετήθηκαν, καθώς αφορούσαν γενικές προτάσεις μη δυνάμενες ενσωμάτωσης. Τα υπόλοιπα αφορούσαν σε άρθρα των έτερων ενοτήτων του νομοσχεδίου.
Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Στα ειδικότερα άρθρα του νομοσχεδίου υποβλήθηκαν πεντακόσια σαράντα (540) σχόλια. Σημειώνεται ότι αρκετά σχόλια είχαν όμοιο περιεχόμενο.
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Ενότητα Β' Επί των αναρτηθέντων άρθρων του Μέρους Β υιοθετήθηκαν: Τέσσερα (4) σχόλια, που αφορούν στην προσθήκη νέων οικονομικών δραστηριοτήτων για τη συμμετοχή των μελών των Υβριδικών Συνεργατικών Σχημάτων και τη δυνατότητα συνεργασίας των ΔΑ.ΣΕ και Υ.Σ.Σχη με Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις. Ενότητα Γ'

		Έξι (6) σχόλια που αφορούν στην πρόταση μείωσης παραβόλου για προσφυγή στο ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β. Τέσσερα (4) σχόλια που αφορούσαν σε προβληματισμό ως προς τη δυνατότητα εξέτασης των προσφυγών από τα Συμβούλια Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων ενσωματώθηκαν με τη σύσταση του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β'. Με την ανωτέρω προσθήκη ενσωματώθηκαν εν μέρει και έντεκα (11) σχόλια που αφορούν εν γένει τη στελέχωση και ανταπόκριση των υπηρεσιών στο πλαίσιο των ελέγχων της αυθαίρετης δόμησης. Ένα (1) σχόλιο που αφορά στην παράταση του χρόνου έκδοσης προέγκρισης ή οικοδομικής άδειας μετά από υποβολή αίτησης για έκδοση βεβαίωσης όρων δόμησης για κατά παρέκκλιση άρτια γήπεδα. Δύο (2) σχόλια που αφορούν στις καταργητικές διατάξεις ενσωματώθηκαν. Επιπροσθέτως ενσωματώθηκαν τέσσερα (4) σχόλια κατά το μέρος που αφορούν σε νομοτεχνικές διορθώσεις επί του κειμένου. Ενότητα Δ' Επί των αναρτηθέντων άρθρων της Ενότητας Δ' λήφθηκαν υπόψη εξήντα (60) σχόλια για ειδικότερες παρατάσεις προθεσμιών, τα οποία εν μέρει καλύφθηκαν με την προσθήκη ειδικότερου άρθρου, ενώ ήδη εξετάζεται η πιθανότητα πλήρους ενσωμάτωσής τους στο μέλλον.
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Ενότητα Β' Στο Μέρος Α΄ της ενότητας Β' δεν ενσωματώθηκαν πενήντα επτά (57) σχόλια,. Ειδικότερα, δεν ενσωματώθηκαν: α) είκοσι (20) σχόλια αναφορικά με το εργασιακό καθεστώς των εργαζομένων που μεταφέρονται από τους Ο.Ε.Β. στον Ο.Δ.Υ.Θ., διότι η μεταφορά του εν λόγω προσωπικού στον Ο.Δ.Υ.Θ., παρέχει μεγαλύτερα εχέγγυα και εργασιακή ασφάλεια στο προσωπικό σε σχέση με τους Ο.Ε.Β., β) δέκα (10) σχόλια, που αφορούν τους μόνιμους δημοσίους υπαλλήλους, που μεταφέρονται από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας και από την Περιφέρεια Θεσσαλίας στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ζήτημα το οποίο ήδη αξιολογείται προκειμένου να ρυθμιστεί, γ) τριάντα επτά (37) σχόλια, τα οποία αξιολογήθηκαν, αλλά δεν ήταν δυνατό να ενσωματωθούν, καθώς αντιστρατεύονταν τον πυρήνα των ρυθμίσεων. Στο Μέρος Β και Γ δεν ενσωματώθηκαν εξήντα έξι (66) σχόλια: α) εννέα (9) αναφορικά με το δικαίωμα κυριότητας του δημοσίου σε δάση,

		β) δεκατρία (13) σχετικά με τις διατάξεις για τα Υ.Σ.Σχη, τα οποία αξιολογήθηκαν, αλλά αντιστρατεύονταν τον πυρήνα των ρυθμίσεων, γ) ένα (1) σχετικά με την απασχόληση Δασοπόνου Τεχνολογικής Εκπαίδευσης από τα Υ.Σ.Σχη, δ) σαράντα τρία (43), τα οποία είτε ήταν γενικά και δεν περιείχαν κάποια ειδικότερη πρόταση, είτε δεν αφορούσαν τα συγκεκριμένα άρθρα. Ενότητα Γ' Στην ενότητα Γ' δεν ενσωματώθηκαν ογδόντα (80) από τα σχόλια που υποβλήθηκαν, τα οποία είτε απαιτούν περαιτέρω εξέταση και θα ληφθούν υπόψη σε επόμενη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (όπως επί παραδείγματι προτάσεις για την αποκατάσταση της ασφάλειας δικαίου ενόψει πρόσφατης νομολογίας που αφορά στα κίνητρα του Νέου Οικοδομικού Κανονσιμού ή στην πρόσβαση μέσω μη αναγνωρισμένης οδού, διευκόλυνση υπαγωγών σε περίπτωση αντίρρησης συνιδιοκτήτη), είτε δεν κρίθηκαν εύλογα ή σχετικά με το αντικείμενο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Ιδίως, σημειώνεται ότι είκοσι έξι (26) σχόλια εξ αυτών αφορούν στην πρόταση για επαναφορά της δυνατότητας υπαγωγής αυθαιρέτων κατηγορίας 5. Το προτεινόμενο νομοσχέδιο περιορίζεται στη ρύθμιση του κατασταλτικού ελέγχου της αυθαίρετης δόμησης και δεν μεταβάλλει το ισχύον πλαίσιο που αφορά σε ζητήματα υπαγωγών. Τέσσερα (4) αιτήματα αφορούσαν στη μη υπαγωγή σε κυρώσεις ως προς την αυθαίρετη δόμηση συγκεκριμένων ομάδων πληθυσμού γεγονός που κρίνεται ότι αν ενσωματωνόταν θα επέφερε άνιση μεταχείριση των πολιτών έναντι της παρανομίας. Ενότητα Δ' Δεν λήφθηκαν υπόψιν διακόσια τριάντα τρία (233) σχόλια, εκ των οποίων, ιδίως τα είκοσι δύο (22) δεν αφορούσαν το παρόν νομοσχέδιο, εκατόν επτά (107) θα εξετασθούν μετά το πόρισμα της σχετικής ομάδας εργασίας για τους περιορισμούς έγχυσης των έργων Α.Π.Ε., είκοσι επτά (27) θα ικανοποιηθούν σύντομα με την έκδοση υπουργικής απόφασης, σαράντα οκτώ (48) αξιολογήθηκαν, αλλά αντιστρατεύονταν τον πυρήνα των ρυθμίσεων, τα δε υπόλοιπα δεν αφορούσαν ευθέως και άμεσα τις διατάξεις και αξιολογούνται για να τεθούν σε επόμενη νομοθετική ρύθμιση. Παράρτημα Γ' Δεν ενσωματώθηκαν δύο (2) σχόλια που υποβλήθηκαν δεδομένου ότι αφορούν στο ζήτημα της λάθους εμβαδομέτρησης που δεν σχετίζεται με το εν λόγω Παράρτημα.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ: ΈΚΘΕΣΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	17, 24	
25.	Ενωσιακό Δίκαιο	
	Πρωτογενές ενωσιακό	
	Κανονισμός	
	Οδηγία	
	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
	Διεθνείς συμβάσεις	
27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	
	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	*Υφιστάμενες διατάξεις*
	Άρθρο 14	Ν. 3481/2006

	Ανάθεση ευθύνης δικτύου ομβρίων υδάτων στις Ανώνυμες Εταιρείες Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας και Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης – Αντικατάσταση παρ. 1, προσθήκη παρ. 1α και 1β στο άρθρο 8 ν. 3481/2006 1. Η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3481/2006 (Α' 162), περί αντιπλημμυρικής προστασίας και ρυθμίσεων θεμάτων της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Ανώνυμης Εταιρείας (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε), αντικαθίσταται και προστίθενται παρ. 1α και 1β ως εξής: «1. Κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να ανατίθεται στην Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.) η έγκριση μελετών για την κατασκευή δικτύου ομβρίων, η ευθύνη για τον καθαρισμό, τη συντήρηση και τη λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου ομβρίων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες της Περιφέρειας Αττικής, συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των δικτύων ομβρίων, στο οδικό δίκτυο, που βρίσκονται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., με εξαίρεση εκείνα που βρίσκονται εντός των ορίων δημοσίων υποδομών η λειτουργία των οποίων έχει ανατεθεί σε παραχωρησιούχους δυνάμει συμβάσεων παραχώρησης. 1α. Κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ανατίθεται στην Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.) η έγκριση μελετών για την κατασκευή δικτύου ομβρίων, η ευθύνη για τον καθαρισμό, τη συντήρηση και λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου ομβρίων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες, συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των δικτύων ομβρίων στο οδικό δίκτυο, που βρίσκονται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., με εξαίρεση εκείνα που βρίσκονται εντός των ορίων δημοσίων υποδομών η λειτουργία των οποίων έχει ανατεθεί σε παραχωρησιούχους δυνάμει συμβάσεων παραχώρησης. 1β. Κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181), η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. συνάπτουν συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας με το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εκπροσωπείται από τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, στις οποίες καθορίζονται το αντικείμενο, οι όροι παροχής της δημόσιας υπηρεσίας των παρ. 1 και 1α, αντίστοιχα, και η αποζημίωση σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.».	Άρθρο 8 «1. Η ευθύνη για τον καθαρισμό, συντήρηση και λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου ομ-βρίων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες, που βρίσκεται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Α.Ε., όπως αυτή ορίζεται από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, μεταφέρεται από την 1η Ιανουαρίου 2008 στους οικείους Δήμους και Κοινότητες της Περιφέρειας Αττικής για την περιοχή αρμοδιότητάς τους, με εξαίρεση τις οδούς για τις οποίες η αρμοδιότητα συντήρησης ανήκει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και στην Περιφέρεια Αττικής, όπως ορίζεται με τις αποφάσεις που θα εκδοθούν κατ' εξουσιοδότηση των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 7. Στους ανωτέρω Δήμους και Κοινότητες ανήκει επίσης η συντήρηση των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των δικτύων ομβρίων, στο οδικό δίκτυο στο οποίο έχουν την ευθύνη συντήρησης. Από το οικονομικό έτος 2008 και εφεξής οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και κατανέμονται στους οικείους Ο.Τ.Α. με απόφαση του οικείου Υπουργού, κατ' αναλογία με τον αριθμό των φρεατίων υδροσυλλογής που υφίστανται σε καθένα εξ αυτών.»[...].
	Άρθρο 15 Άσκηση των αρμοδιοτήτων της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία, από την Εταιρεία Παγίων Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 2744/1999 Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2744/1999 (Α΄ 222), περί σύστασης νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία Εταιρεία Παγίων Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.), προστίθενται δύο τελευταία εδάφια, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία "Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π." και σκοπό τη διαχείριση, συντήρηση και λειτουργία των ακινήτων που θα μεταβιβασθούν σε αυτό, το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στο νομικό αυτό πρόσωπο μεταβιβάζονται άνευ ανταλλάγματος κατά κυριότητα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία (πάγια) της Ε.ΥΔ.Α.Π., κατά παρέκκλιση των	Ν. 2744/1999 Άρθρο 4 Σύσταση Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου Μεταβίβαση Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. «1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία "Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π." και σκοπό τη διαχείριση, συντήρηση και λειτουργία των ακινήτων που θα μεταβιβασθούν σε αυτό, το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Στο νομικό αυτό πρόσωπο μεταβιβάζονται άνευ ανταλλάγματος κατά κυριότητα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία (πάγια) της Ε.ΥΔ.Α.Π., κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Η μεταβίβαση αυτή απαλλάσσεται από την καταβολή οποιουδήποτε φόρου, τέλους χαρτοσήμου, άλλου τέλους ή εισφοράς υπέρ του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου τρίτου. Ομοίως απαλλάσσεται από κάθε φόρο υπεραξίας που τυχόν προκύψει από τη μεταβίβαση αυτήν.»

	κειμένων διατάξεων και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Η μεταβίβαση αυτή απαλλάσσεται από την καταβολή οποιουδήποτε φόρου, τέλους χαρτοσήμου, άλλου τέλους ή εισφοράς υπέρ του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου τρίτου. Ομοίως απαλλάσσεται από κάθε φόρο υπεραξίας που τυχόν προκύψει από τη μεταβίβαση αυτήν. Οι αρμοδιότητες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. που προβλέπονται στην υπό στοιχεία Α5/2280/1983 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υγείας και Πρόνοιας (Β΄ 720), περί προστασίας των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής Πρωτεύουσας από ρυπάνσεις και μολύνσεις, ασκούνται από το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.». Η Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π. δύναται να αναθέτει την υλοποίηση και την τήρηση των υποχρεώσεων, που απορρέουν από την ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση, στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε, στο πλαίσιο της σύμβασης της παρ. 4 του εκατοστού δέκατου τετάρτου άρθρου του ν. 4812/2021 (Α΄ 110), περί συντήρησης και λειτουργίας του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης.».	
	Άρθρο 16 Σκοποί Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 2744/1999 - Διεύρυνση αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Έργων Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων Αποχετεύσεως Πρωτευούσης 1. Στο άρθρο 1 του ν. 2744/1999 (Α’ 222), περί του νομικού καθεστώτος της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης: α) στην παρ. 4 αα) αντικαθίσταται η περ. β), αβ) προστίθεται περ. δ), β) στην περ. β΄ της παρ. 5 προστίθεται ως δυνατότητα της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και η απόκτηση ελέγχου επί των αναφερόμενων εταιρειών και επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, γ) στην παρ. 6 το δεύτερο εδάφιο της περ. α΄ αντικαθίσταται, επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και οι παρ. 4 έως 6 διαμορφώνοντας ως εξής: «4. Στους σκοπούς της Εταιρείας περιλαμβάνονται ιδίως: α. Η παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, η μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, εκμετάλλευση, διαχείριση, συντήρηση, επέκταση και ανανέωση συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης. Στις δραστηριότητες και τα έργα αυτά συμπεριλαμβάνονται η άντληση, αφαλάτωση, επεξεργασία, αποθήκευση, μεταφορά, διανομή και διαχείριση των προς τους σκοπούς αυτούς αποδιδόμενων υδάτων πάσης φύσεως, καθώς και τα έργα και οι δραστηριότητες συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας, αποθήκευσης και διαχείρισης των πάσης φύσεως λυμάτων (πλην των τοξικών) και η επεξεργασία, διανομή, διάθεση και διαχείριση των προϊόντων των δικτύων αποχετεύσεως. β. Η χρησιμοποίηση του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης παραλλήλως και για άλλους σκοπούς, ιδίως για την ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών και ενεργειακών δραστηριοτήτων, όπως η μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, συντήρηση, αναβάθμιση, επέκταση και εκμετάλλευση έργων παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και η εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση φωτοβολταϊκών συστημάτων, η εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση συστημάτων επεξεργασίας, ανάκτησης και επαναχρησιμοποίησης αστικών λυμάτων, η εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση συστημάτων διανομής και αποθήκευσης ανακτημένου νερού, κατ’ εξαίρεση των απαγορεύσεων της παρ. 8 του άρθρου 1, εφόσον δεν επηρεάζεται η ασφαλής και αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος. γ. Η πραγματοποίηση επενδύσεων σύμφωνα με τις παραγράφους 6 και 7 του παρόντος άρθρου.	Ν. 2744/1999 Άρθρο 1 Νομικό καθεστώς Ε.ΥΔ.Α.Π. «..4. Στους σκοπούς της Εταιρείας περιλαμβάνονται ιδίως: α. Η παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, η μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, εκμετάλλευση, διαχείριση, συντήρηση, επέκταση και ανανέωση συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης. Στις δραστηριότητες και τα έργα αυτά συμπεριλαμβάνονται η άντληση, αφαλάτωση, επεξεργασία, αποθήκευση, μεταφορά, διανομή και διαχείριση των προς τους σκοπούς αυτούς αποδιδόμενων υδάτων πάσης φύσεως, καθώς και τα έργα και οι δραστηριότητες συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας, αποθήκευσης και διαχείρισης των πάσης φύσεως λυμάτων (πλην των τοξικών) και η επεξεργασία, διανομή, διάθεση και διαχείριση των προϊόντων των δικτύων αποχετεύσεως. β. Η χρησιμοποίηση του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης παραλλήλως και για άλλους σκοπούς, όπως είναι η ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών και ενεργειακών δραστηριοτήτων, κατ’ εξαίρεση των απαγορεύσεων της παρ. 8 του άρθρου 1 του Ν. 2744/1999 και υπό τον όρο ότι δεν επηρεάζεται η ασφαλής και αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος γ(β). Η πραγματοποίηση επενδύσεων σύμφωνα με τις παραγράφους 6 και 7 του παρόντος άρθρου. 5. Για την πραγματοποίηση των σκοπών της η Εταιρεία δύναται ιδίως: α. Να συνάπτει παντός είδους συμβάσεις. β. Να συνιστά εταιρείες ή κοινοπραξίες ή να συμμετέχει σε επιχειρήσεις ή κοινοπραξίες εντός ή εκτός Ελλάδας. γ. Να παρέχει τεχνικές ή συμβουλευτικές υπηρεσίες προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα. δ. Να συνάπτει δάνεια ή να λαμβάνει και να χορηγεί πιστώσεις κάθε μορφής, καθώς και να συνάπτει συμβάσεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων αποκλειστικώς προς το σκοπό της κάλυψης συναλλαγματικών ή άλλων συναφών κινδύνων. Για την παροχή ασφάλειας προς το σκοπό της σύναψης των συμβάσεων της παραγράφου αυτής, η Ε.ΥΔ.Α.Π. δύναται να εκχωρεί, να ενεχυριάζει ή να μεταβιβάζει τις πάσης φύσεως απαιτήσεις της κατά φυσικών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, ως και κατά του Δημοσίου ή να παρέχει παντός είδους ασφάλειες, με τους περιορισμούς της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου. ε. Να αναλαμβάνει κάθε εμπορική ή άλλη δραστηριότητα ή να διενεργεί κάθε άλλη υλική πράξη ή δικαιοπραξία άμεσα ή έμμεσα συνδεόμενη με το σκοπό της. 5Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, των Υπουργών Ναυτιλίας και Αιγαίου και των καθ’ ύλην αρμόδιων Υπουργών, μπορεί να ανατίθεται στην εταιρεία Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή στις θυγατρικές της εταιρείες η εκπόνηση ή ανάθεση εκπόνησης μελέτης

	δ. Η παραγωγή ύδατος προς επαναχρησιμοποίηση, η ανάκτηση θρεπτικών συστατικών και η εκμετάλλευση μη πόσιμου ύδατος, ανεξαρτήτως πηγής προέλευσης, ιδίως για αρδευτικούς σκοπούς, για τον εμπλουτισμό υπόγειων υδροφορέων, για βιομηχανική και δημοτική χρήση, καθώς και η κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση δικτύων άρδευσης, κατ' εξαίρεση της απαγόρευσης της παρ. 6. 5. Για την πραγματοποίηση των σκοπών της η Εταιρεία δύναται ιδίως: α. Να συνάπτει παντός είδους συμβάσεις. β. Να συνιστά εταιρίες ή κοινοπραξίες, να συμμετέχει ή να αποκτά έλεγχο σε επιχειρήσεις ή κοινοπραξίες εντός ή εκτός Ελλάδος. γ. Να παρέχει τεχνικές ή συμβουλευτικές υπηρεσίες προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα. δ. Να συνάπτει δάνεια ή να λαμβάνει και να χορηγεί πιστώσεις κάθε μορφής, καθώς και να συνάπτει συμβάσεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων αποκλειστικώς προς το σκοπό της κάλυψης συναλλαγματικών ή άλλων συναφών κινδύνων. Για την παροχή ασφάλειας προς το σκοπό της σύναψης των συμβάσεων της παραγράφου αυτής, η Ε.ΥΔ.Α.Π. δύναται να εκχωρεί, να ενεχυριάζει ή να μεταβιβάζει τις πάσης φύσεως απαιτήσεις της κατά φυσικών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, ως και κατά του Δημοσίου ή να παρέχει παντός είδους ασφάλειες, με τους περιορισμούς της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου. ε. Να αναλαμβάνει κάθε εμπορική ή άλλη δραστηριότητα ή να διενεργεί κάθε άλλη υλική πράξη ή δικαιοπραξία άμεσα ή έμμεσα συνδεόμενη με το σκοπό της. 5Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, των Υπουργών Ναυτιλίας και Αιγαίου και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, μπορεί να ανατίθεται στην εταιρεία Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή στις θυγατρικές της εταιρείες η εκπόνηση ή ανάθεση εκπόνησης μελέτης για την κατασκευή σε νησιωτικές περιοχές έργου συναφούς με τη δραστηριότητά τους, καθώς και η ανάθεση και διοίκηση εκτέλεσης του έργου αυτού. Με την απόφαση καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα, όπως οι υποχρεώσεις της εταιρείας Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή των θυγατρικών της εταιρειών, ο κύριος του έργου, ο τρόπος χρηματοδότησης των μελετών και των έργων, τα εκάστοτε αρμόδια αποφαινόμενα όργανα και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. 6. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. δεν δύναται: α. Να αναλαμβάνει δραστηριότητες στην Ελλάδα εκτός της οριζόμενης στο άρθρο 8 περιοχής ή στο εξωτερικό. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει αν οι παραπάνω δραστηριότητες ασκούνται στο πλαίσιο σύναψης συμβάσεων εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης δικτύων και εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης και επεξεργασίας, ανάκτησης και επαναχρησιμοποίησης λυμάτων ή στο πλαίσιο ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων συμπράξεως δημοσίου και ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με τον ν. 3389/2005 (Α' 232) ή αν οι δραστηριότητες ασκούνται μέσω συνδεδεμένων επιχειρήσεων ή κεφαλαιουχικών εταιρειών, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει με οποιοδήποτε ποσοστό ή μέσω κοινοπραξιών των ανωτέρω επιχειρήσεων και εταιρειών με άλλες εταιρείες ή φορείς, με τους περιορισμούς της παρ. 7 του παρόντος, ή αν πρόκειται για δραστηριότητες σχετικές με την ενίσχυση του δικτύου υδρεύσεως των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ή εφόσον οι δραστηριότητες της περ. α της παρ. 4 του παρόντος ασκούνται από θυγατρικές εταιρείες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. μέσω προγραμματικών συμβάσεων του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α` 87). Στην τελευταία αυτή περίπτωση στις θυγατρικές εταιρείες εφαρμόζεται το σύνολο του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου της Ε.ΥΔ.Α.Π., με	για την κατασκευή σε νησιωτικές περιοχές έργου συναφούς με τη δραστηριότητά τους, καθώς και η ανάθεση και διοίκηση εκτέλεσης του έργου αυτού. Με την απόφαση καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα, όπως οι υποχρεώσεις της εταιρείας Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή των θυγατρικών της εταιρειών, ο κύριος του έργου, ο τρόπος χρηματοδότησης των μελετών και των έργων, τα εκάστοτε αρμόδια αποφαινόμενα όργανα και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. 6. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. δεν δύναται: α. Να αναλαμβάνει δραστηριότητες στην Ελλάδα εκτός της οριζόμενης στο άρθρο 8 περιοχής ή στο εξωτερικό. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον οι παραπάνω δραστηριότητες ασκούνται μέσω συνδεδεμένων επιχειρήσεων ή κεφαλαιουχικών εταιρειών, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει με οποιοδήποτε ποσοστό ή μέσω κοινοπραξιών των ανωτέρω επιχειρήσεων και εταιρειών με άλλες εταιρείες ή φορείς, με τους περιορισμούς της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου, ή εφόσον πρόκειται για δραστηριότητες σχετικές με την ενίσχυση του δικτύου υδρεύσεως των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή εφόσον οι δραστηριότητες της παραγράφου 4 εδάφιο α΄ του παρόντος άρθρου ασκούνται από θυγατρικές εταιρίες της ΕΥΔΑΠ μέσω προγραμματικών συμβάσεων του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87). Στην τελευταία αυτή περίπτωση στις θυγατρικές εφαρμόζεται το σύνολο του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου της ΕΥΔΑΠ, με εξαίρεση την τιμολογιακή πολιτική του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, η οποία θα καθορίζεται με τις ως άνω προγραμματικές συμβάσεις. β. Να συνάπτει συμβάσεις με τις ως άνω επιχειρήσεις, εταιρείες ή κοινοπραξίες, με όρους που θα έχουν ως αποτέλεσμα τη διακριτική ή προνομιακή μεταχείριση των επιχειρήσεων αυτών από την ίδια.

	εξαίρεση την τιμολογιακή πολιτική του άρθρου 3 του παρόντος, η οποία καθορίζεται με τις ως άνω προγραμματικές συμβάσεις. β. Να συνάπτει συμβάσεις με τις ως άνω επιχειρήσεις, εταιρείες ή κοινοπραξίες, με όρους που θα έχουν ως αποτέλεσμα τη διακριτική ή προνομιακή μεταχείριση των επιχειρήσεων αυτών από την ίδια.». 2. Η Διεύθυνση Έργων Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων (Δ 18) του άρθρου 38 του π.δ. 123/2017 (Α' 151), η οποία μεταφέρθηκε, ως σύνολο αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το άρθρο 8 του π.δ. 77/2023 (Α' 130), έχει και την αρμοδιότητα εισήγησης, προώθησης των διαδικασιών και μέριμνας για την έκδοση πράξεων σχετικών με την κήρυξη απαλλοτρίωσης εδαφικών εκτάσεων, σύμφωνα με τον Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α' 17), ή την παραχώρηση δημόσιας έκτασης ή τη σύσταση δουλείας για τις ανάγκες έργων ύδρευσης και αποχέτευσης που αναλαμβάνει η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή η Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π. ή η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή η Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Α.Θ..	
	Άρθρο 17 Μέτρα για την προστασία των υδάτων - Προσθήκη παρ. 3 έως 5 στο άρθρο 15 του ν. 3199/2003 Στο άρθρο 15 του ν. 3199/2003 (Α' 280), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθενται παρ. 3 έως 5 ως εξής: «3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης τουλάχιστον ενός (1) μήνα, δύναται να λαμβάνονται οριζόντια προληπτικά μέτρα προστασίας των υδάτων για την αντιμετώπιση της ρύπανσης ή μέτρα για τη βελτίωση της ποιοτικής ή της ποσοτικής κατάστασης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών κινήτρων και αντικινήτρων και να προβλέπονται πρόστιμα από εκατό (100) ευρώ μέχρι εξακόσιες χιλιάδες (600.000) ευρώ σε περίπτωση παραβίασής τους ανάλογα με τη σοβαρότητα, τη συχνότητα ή τη διάρκεια της παράβασης, τις προηγούμενες παραβάσεις, τον βαθμό συνεργασίας των παραβατών κατά το στάδιο ελέγχου, τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται από τους παραβάτες προκειμένου να αποτραπεί επανάληψη της παράβασης, καθώς και του άμεσου ή έμμεσου κέρδους που η παράβαση απέφερε στον παραβάτη. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία επιβολής του προστίμου και τα αρμόδια όργανα επιβολής του. 4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να επιβάλλονται έκτακτα μέτρα προστασίας των υδάτων περιορισμένης χρονικής διάρκειας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών ή συμπληρωματικά μέτρα για την αντιμετώπιση της παρατηρούμενης υποβάθμισης της ποιοτικής ή ποσοτικής κατάστασής τους η οποία δεν είχε προβλεφθεί και να προβλέπονται πρόστιμα από εκατό (100) ευρώ μέχρι εξακόσιες χιλιάδες (600.000) ευρώ σε περίπτωση παραβίασής τους ανάλογα με τη σοβαρότητα, τη συχνότητα ή τη διάρκεια της παράβασης, τις προηγούμενες παραβάσεις, τον βαθμό συνεργασίας των παραβατών κατά το στάδιο ελέγχου, τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται από τους παραβάτες προκειμένου να αποτραπεί επανάληψη της παράβασης, καθώς και του άμεσου ή έμμεσου κέρδους που η παράβαση απέφερε στον παραβάτη. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία επιβολής του προστίμου και τα αρμόδια όργανα επιβολής του.	Ν. 3199/2003 Άρθρο 15 Εξουσιοδοτικές διατάξεις 1. Με το προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Εργων, Ανάπτυξης, Γεωργίας, Οικονομίας και Οικονομικών, Εμπορικής Ναυτιλίας, Υγείας και Πρόνοιας και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, εκτός από τα θέματα που προβλέπεται να ρυθμίζονται στις προηγούμενες διατάξεις του νόμου αυτού, καθορίζονται: α) Η ειδικότερη διαδικασία και ο τρόπος παρακολούθησης της κατάστασης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, καθώς και των προστατευόμενων υδατικών οικοσυστημάτων. β) Ο τρόπος και η διαδικασία ελέγχου των σημειακών και διάχυτων πηγών ρύπανσης. γ) Ενσωματώνονται στο εσωτερικό δίκαιο οι ρυθμίσεις των παραρτημάτων της Οδηγίας 2000/60/Ε.Κ. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και δ) Ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την προστασία και διαχείριση των υδάτων και την ενσωμάτωση των διατάξεων της ανωτέρω Οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο. 2. Με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Εργων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να καθορίζονται ειδικότερα οι φορείς που υποχρεούνται, κατά το άρθρο 4 παρ. 1 περίπτωση ζ`, να παρέχουν στοιχεία στην Εθνική Τράπεζα Υδρολογικής και Μετεωρολογικής Πληροφορίας, καθορίζεται ο τρόπος παροχής των πληροφοριών και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τη λειτουργία και τη διαρκή ενημέρωση της βάσης δεδομένων.

	5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να επιβάλλονται μέτρα απορρύπανσης των υδάτων και να καθορίζονται πρόστιμα από εκατό (100) ευρώ μέχρι εξακόσιες χιλιάδες (600.000) ευρώ σε περίπτωση παραβίασής τους ανάλογα με τη σοβαρότητα, τη συχνότητα ή τη διάρκεια της παράβασης, τις προηγούμενες παραβάσεις, τον βαθμό συνεργασίας των παραβατών κατά το στάδιο ελέγχου, τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται από τους παραβάτες προκειμένου να αποτραπεί επανάληψη της παράβασης, καθώς και του άμεσου ή έμμεσου κέρδους που η παράβαση απέφερε στον παραβάτη. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία επιβολής του προστίμου και τα αρμόδια όργανα επιβολής του.».	
	Άρθρο 18 Συντήρηση και λειτουργία του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης – Τροποποίηση παρ. 3 και 4 άρθρου εκατοστού δέκατου τέταρτου ν. 4812/2021 Στο άρθρο εκατοστό δέκατο τέταρτο του ν. 4812/2021 (Α΄ 110), περί ανανέωσης της σύμβασης χορήγησης αποκλειστικού δικαιώματος παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ανώνυμης Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας: α) στην παρ. 3 προστίθενται εδάφια δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο, β) η παρ. 4 αντικαθίσταται, και οι παρ. 3 και 4 διαμορφώνονται ως εξής: «3. Το καταβαλλόμενο τίμημα για την προμήθεια του ακατέργαστου ύδατος αποδίδεται από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. στην Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π., σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2744/1999 και διατίθεται περαιτέρω από το Δημόσιο για τη χρηματοδότηση της λειτουργίας, συντήρησης και αναβάθμισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (Ε.Υ.Σ.) της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας προσδιορίζονται οι μελέτες και τα έργα αναβάθμισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης, η εκτέλεση των οποίων δύναται να ανατίθεται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.. Για τα συγκεκριμένα αυτά έργα και μελέτες, η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., ως φορέας υλοποίησης, αναλαμβάνει την υποχρέωση να τα αναθέσει και να τα εκτελέσει, υπό την ιδιότητα του Αναθέτοντος Φορέα, Φορέα Κατασκευής και Υλοποίησης, Προϊσταμένης Αρχής και Διευθύνουσας Υπηρεσίας, δημοπρατώντας τα σύμφωνα τον ν. 4412/2016 (Α΄ 147), κατόπιν χρηματοδότησής τους από την Εταιρία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π., η οποία συμβάλλεται εκ τρίτου ως Κύριος του Έργου. Τα τιμολόγια εκδίδονται απευθείας στο όνομα της Εταιρίας Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.. Η πιστοποίηση των δαπανών διενεργείται από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. 4. Μετά τη λήξη της σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, της Εταιρείας Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π. και της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., η αρμοδιότητα συντήρησης και λειτουργίας τμημάτων ή συνολικά του Ε.Υ.Σ. της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης ανατίθεται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. με τριμερή σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, της Εταιρείας Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π. και της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε..».	Ν. 4812/2021 Άρθρο εκατοστό δέκατο τέταρτο [...] 3. Το καταβαλλόμενο τίμημα για την προμήθεια του ακατέργαστου ύδατος αποδίδεται από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. στην Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2744/1999 και διατίθεται περαιτέρω από το Δημόσιο για τη χρηματοδότηση της λειτουργίας, συντήρησης και αναβάθμισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (Ε.Υ.Σ.) της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης. 4. Με σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, της Εταιρείας Παγίων ΕΥΔΑΠ και της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., ανατίθεται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. η συντήρηση και λειτουργία του Ε.Υ.Σ. της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης για χρονική περίοδο τριών (3) ετών, η οποία δύναται να παρατείνεται με συμφωνία των συμβαλλομένων μερών. Μετά τη λήξη της εν λόγω σύμβασης, η συντήρηση και λειτουργία του Ε.Υ.Σ. της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης ανατίθεται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών σε ανάδοχο που αναδεικνύεται μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας σύμφωνα με τον ν. 3389/2005 (Α' 232).
	Άρθρο 19 Μεταβατική διάταξη για την έγκριση τιμολογίων – Προσθήκη παρ. 5α στο άρθρο 23 ν. 5037/2023 Στο άρθρο 23 του ν. 5037/2023 (Α’ 78) περί μεταβατικών διατάξεων αναφορικά με τη λειτουργία της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), προστίθεται παρ. 5α ως εξής:	Ν. 5037/2023 Άρθρο 23 Μεταβατικές διατάξεις 1. Με την επιφύλαξη της παρ. 5, η λειτουργία της Ολομέλειας και των λοιπών συνθέσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), άρχεται από τον διορισμό των μελών της, βάσει της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4001/2011 (Α’ 179). Κατ’ εξαίρεση, η λειτουργία της συνθέσεως του

	«5α. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εγκρίνονται τα τιμολόγια των Ανωνύμων Εταιρειών Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και Θεσσαλονίκης για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και χρηστών, μέχρι την εκπλήρωση των όρων και προϋποθέσεων της παρ. 5 του παρόντος, περί στελέχωσης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ..».	κλάδου Ενέργειας της Αρχής, καθώς και αυτή της Ολομέλειας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., άρχονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Μέχρι την πλήρη ενεργοποίηση των αρμοδιοτήτων της Ολομέλειας, κατά το πρώτο εδάφιο, αυτή λειτουργεί νομίμως με μόνα τα υφιστάμενα μέλη της Αρχής, εφαρμοζομένων αναλόγως, τόσο για την Ολομέλεια, όσο και για τη σύνθεση του κλάδου Ενέργειας, των προϊσχυουσών ρυθμίσεων, περί αρμοδιοτήτων και λειτουργίας της Αρχής. 2. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος, ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος Α', ο Αντιπρόεδρος Β', και τα λοιπά υπηρετούντα, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, μέλη, της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), των οποίων η θητεία δεν έχει λήξει, καταλαμβάνουν αυτοδικαίως τις θέσεις του Προέδρου της Αρχής, του Αντιπροέδρου του κλάδου Υδάτων, του Αντιπροέδρου του κλάδου Ενέργειας και των μελών του κλάδου ενέργειας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., αντιστοίχως, έως την ολοκλήρωση της τρέχουσας θητείας τους. Μετά από τη λήξη της θητείας των ανωτέρω, αποχωρούν και δύνανται να συμμετάσχουν σε επόμενη διαδικασία πλήρωσης θέσεων μελών της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., εφόσον πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής. Μεταβατικά, ο Πρόεδρος, με τη συνεπικουρία των Αντιπροέδρων Ενέργειας και Υδάτων και των λοιπών αρμοδίων οργάνων της Αρχής, μεριμνούν ιδίως για την προπαρασκευή του νέου Οργανισμού και Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Αρχής, καθώς και για την ταχύτερη δυνατή στελέχωσή της κατά τις νόμιμες διαδικασίες. 3. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, με την επιφύλαξη της παρ. 2, δεν κωλύεται ο αναδιορισμός με την έκδοση της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4001/2011, υφισταμένων μελών της Αρχής ως Αντιπροέδρων ή μελών των λοιπών κλάδων της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., εφόσον τα θιγόμενα μέλη δεν αντείπουν με σχετική έγγραφη δήλωσή τους προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εντός της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων που τάσσεται με την πρόσκληση της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4001/2011. 4. Το προσωπικό της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 3428/ 2005 (Α' 313), συνεχίζει να απασχολείται στον κλάδο ενέργειας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., με τους ίδιους όρους. 4α. Για τη στελέχωση των κλάδων αποβλήτων και υδάτων της ΡΑΑΕΥ, κατά παρέκκλιση των α' και β' κύκλων κινητικότητας του ν. 4440/2016 (Α' 224), η ΡΑΑΕΥ δύναται να απευθύνει αίτημα στην Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας (ΚΕΚ) του άρθρου 5 του ν. 4440/2016 ζητώντας την κάλυψη προσωρινών αναγκών με απόσπαση ή με μετάταξη υπαλλήλων μόνιμων και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας (ΕΣΚ). Οι ανωτέρω αποσπάσεις ή μετατάξεις διενεργούνται σύμφωνα με τις παρ. 2 έως 4 του άρθρου 31 του ν. 4873/2021 (Α' 248). 4β. Αποσπασμένοι υπάλληλοι δύνανται να αναλάβουν θέση ευθύνης στους κλάδους αποβλήτων και υδάτων της ΡΑΑΕΥ. Αν ο χρόνος απόσπασης υπολείπεται της διάρκειας πλήρους θητείας της οικείας θέσης ευθύνης, ο χρόνος απόσπασης παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι την ολοκλήρωση της κατά τα ανωτέρω θητείας. 5. Η ισχύς των άρθρων 7 και 11 έως 20 του παρόντος, περί των νέων αρμοδιοτήτων της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., άρχεται μετά την έγκριση του νέου Οργανισμού και του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της, ο οποίος συντάσσεται και εγκρίνεται από την Ολομέλεια της Αρχής εντός τριμήνου από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθώς και με τη συμπλήρωση της αναγκαίας στελέχωσης της Αρχής σε μέλη και προσωπικό, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν γνώμης της Ολομέλειας της Αρχής. 6. Με την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 5, εκκρεμείς συναλλαγές, διοικητικές και δικαστικές υποθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου, στον βαθμό που συμβιβάζονται με τις αρμοδιότητες της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., συνεχίζονται από την ίδια, η οποία λειτουργεί ως διάδοχος του ελληνικού δημοσίου. 7. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αξιολογεί τη σκοπιμότητα επέκτασης της αρμοδιότητας της

		Ρ.Α.Α.Ε.Υ. σε θέματα εποπτείας των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και απορρόφησης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης.
	Άρθρο 31 Διαχειριστικές μελέτες – Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 63 ν.δ. 86/1969 Στο άρθρο 63 του ν.δ. 86/1969 (Α΄ 7), περί δασοπονικών μελετών, προστίθεται παρ. 3 ως εξής: «3. Η διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων πραγματοποιείται με βάση διαχειριστικές μελέτες, οι τεχνικές προδιαγραφές σύνταξης των οποίων εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.».	Ν.Δ. 86/1969 Άρθρον 63 Δασοπονικαί μελέται. 1. Η διαχείρισις των δημοσίων ή μη δασών, οργανώνουσα την δασοπονίαν προς πληρεστέραν επίτευξιν των υπό ταύτης επιδωκομένων σκοπών και ιδία προς εξασφάλισιν της διατηρήσεως και συντηρήσεως των δασών και εγγύησιν διηνεκούς απολήψεως καρπώσεων, ενεργείται επί τη βάσει α) Δασοπονικών ή δασικών διαχειριστικών σχεδίων μονίμων ή προσωρινών. β) Δασοπονικών ή δασικών διαχειριστικών εκθέσεων. γ) Πινάκων υλοτομίας και δ) Δασικών αστυνομικών διατάξεων. Δικαιώματα κάρπωσης που ασκούνται με βάση εγκεκριμένες διαχειριστικές μελέτες ή πίνακες υλοτομίας από κτηνοτρόφους στις δασικού χαρακτήρα εκτάσεις που διατέθηκαν σε αυτούς για την αποκατάσταση τους με τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας διατηρούνται μέχρι τη λήξη ισχύος των διαχειριστικών μελετών ή των πινάκων υλοτομίας και μόνο. 2. Δια διατάγματος καθορίζονται αι λεπτομέρειαι του παρόντος άρθρου ως και τα της διαχειρήσεως των δασών εν γένει.
	Άρθρο 33 Εκτάσεις γεωργικώς καλλιεργούμενες πριν από την 1η Ιανουαρίου 1965 - Προσθήκη παρ. 1α στο άρθρο 22 ν. 4061/2012 Στο άρθρο 22 του ν. 4061/2012 (Α’ 66), περί μη προβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου, προστίθεται παρ. 1α ως εξής: «1α. Εκτάσεις γεωργικώς καλλιεργούμενες πριν την 1η Ιανουαρίου 1965, που διατηρούν τη χρήση τους, οι οποίες συμπεριελήφθησαν εντός περιγραμμάτων δημοσίων δασών μεταβιβασθέντων με πράξεις της Διοίκησης κατά πλήρη κυριότητα σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι οποίοι δεν άσκησαν διακατοχικές πράξεις, θεωρείται ότι ουδέποτε μεταβιβάστηκαν στους Ο.Τ.Α., διατηρουμένου του δικαιώματος κυριότητας υπέρ των ιδιοκτητών τους.».	Ν. 4061/2012 Άρθρο 22 Μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας από το Δημόσιο 1. Το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας σε ακίνητα, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 1, εφόσον ο νομέας του ακινήτου ή ο δικαιοπάροχός του: α) Το απέκτησε: αα) με νόμιμο τίτλο, από επαχθή αιτία, με την προϋπόθεση ότι ο τίτλος του μεταγράφηκε έως την 5.6.1993, εκτός αν κατά τη κτήση της νομής βρισκόταν σε κακή πίστη. Σε κακή πίστη βρισκόταν ο νομέας αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 1042 του Αστικού Κώδικα. Στο χρόνο νομής προσμετράται και ο χρόνος νομής του δικαιοπαρόχου του που διανύθηκε με τις ίδιες προϋποθέσεις, ββ) βάσει παραχωρητηρίου που δεν έχει μεταγραφεί, ως προς το εμβαδόν του ακινήτου που αναγράφεται στο παραχωρητήριο αλλά και των λοιπών στοιχείων των ακινήτων και των δικαιούχων, γγ) βάσει παραχωρητηρίου που εκδόθηκε από αναρμόδιο διοικητικό όργανο ή βάσει πράξης δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, μόνο ως προς το εμβαδόν του παραχωρούμενου ακινήτου. δδ) Με πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής οικοπέδου της Επιτροπής Αποκαταστάσεων Προσφύγων κυρωμένων διανομών αγροκτημάτων της Χώρας ή ως δικαιούχος οικοπέδου σε συνοικισμό κυρωμένων διανομών αγροκτημάτων της Χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 26 του Αγροτικού Κώδικα (Α 342), πλην όμως δεν έγινε η διανομή των οικοπέδων στους δικαιούχους. β) Με απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων, κρίθηκε δικαιούχος οικοπέδου ή κλήρου βάσει των διατάξεων του Αγροτικού Κώδικα και δεν κηρύχθηκε έκπτωτος, δεν εκδόθηκε όμως το σχετικό παραχωρητήριο. γ) Το νέμεται πριν την 1.1.1965 για γεωργική χρήση, η οποία εξακολουθεί να ασκείται μέχρι σήμερα. 2. Η μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας αφορά μόνο τον δικαιούχο ή το νόμιμο δικαιοπάροχό του που εμπίπτει στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου 3. Για τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παραγράφου 1, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτημα στην αρμόδια Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών, στην οποία περιγράφει το κατεχόμενο ακίνητο κατά θέση, εμβαδόν και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς, με συνημμένο τοπογραφικό διάγραμμα και υποβάλλει αντίγραφο του επικαλούμενου τίτλου κυριότητας ή της σχετικής πράξης παραχώρησης διοικητικού οργάνου, Δήμου ή Κοινότητας ή της απόφασης της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων, βάσει της οποίας κρίθηκε δικαιούχος οικοπέδου ή κλήρου. Η Επιτροπή

		Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών μπορεί να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο την προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων, προκειμένου να διαμορφώσει την κρίση της, σχετικά με την ταυτότητα του νομέα ή του ακινήτου και την καλόπιστη νομή, στην περίπτωση της απόκτησής του με νόμιμο τίτλο από επαχθή αιτία ή της νομής του ακινήτου πριν την 1.1.1965. Η Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών εκδίδει απόφαση για τη μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας στις περιπτώσεις που ο ενδιαφερόμενος επικαλείται πράξη παραχώρησης διοικητικού οργάνου, Δήμου ή Κοινότητας ή απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων, βάσει της οποίας κρίθηκε δικαιούχος. 4. Αν ο ενδιαφερόμενος επικαλείται νόμιμο τίτλο από επαχθή αιτία και καλόπιστη νομή του ακινήτου ή νομή του πριν την 1.1.1965 στην Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών μετέχει εκπρόσωπος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως Πρόεδρος αυτής. Η Επιτροπή αποφαίνεται για τη μη προβολή δικαιωμάτων του Δημοσίου στο κατεχόμενο ακίνητο. 5. Τα παραχωρητήρια που εκδόθηκαν στις υποπεριπτώσεις ββ και γγ της περίπτωσης α της παραγράφου 1, θεωρούνται έγκυρα και ισχυρά. Για την υποπερίπτωση δδ της περίπτωσης α και την περίπτωση β της παραγράφου 1, μετά την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών, ο Περιφερειάρχης εκδίδει παραχωρητήριο, στο οποίο αναγράφονται τα στοιχεία του αρχικού δικαιούχου και προσδιορίζεται το παραχωρούμενο ακίνητο κατά εμβαδόν, θέση και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς. Δεν εκδίδεται παραχωρητήριο, αν οι καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοι του δικαιούχου έχουν μεταγράψει συμβολαιογραφική πράξη ή έχουν επικυρώσει ανώμαλη δικαιοπραξία που αφορά το ίδιο ακίνητο σύμφωνα, ιδίως, με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 18 του ν. 1644/1986, του άρθρου 16 του ν. 3147/2003, της παραγράφου 9 του άρθρου 3 του ν. 3399/2005 και του άρθρου 31 του ν. 3698/2008. 6. Για το τμήμα του κατεχόμενου ακινήτου για το οποίο δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτημα εξαγοράς του στην Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών. Η ίδια Επιτροπή εξετάζει το αίτημα αυτό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23. 7.α) Το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει, επίσης, δικαιώματα κυριότητας σε ακίνητα, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 1, εφόσον: αα) Κατέχονται από Δήμους για την εξυπηρέτηση αναγκών τους, και συγκεκριμένα για στέγαση δημαρχιακών μεγάρων, σχολείων και κοινωφελών εγκαταστάσεων. Μετά από αίτημα του οικείου Δήμου, η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας, στην οποία βρίσκεται το ακίνητο, διενεργεί αυτοψία και συντάσσει έκθεση, με την οποία βεβαιώνεται ότι το ακίνητο χρησιμοποιείται για τους παραπάνω σκοπούς. ββ) Εχουν σε αυτά ανεγερθεί χώροι θρησκευτικής λατρείας, για όσο χρόνο διαρκεί η χρήση αυτή, απαγορευομένης κάθε άλλης χρήσης. Τα ακίνητα αυτά περιέρχονται στο οικείο εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου του αναγκαίου προαυλίου χώρου. Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας προσδιορίζει τον αναγκαίο προαύλιο χώρο κατά θέση, εμβαδόν και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς. β) Εφόσον τα κτίσματα της παρούσας παραγράφου έχουν ανεγερθεί σε τμήμα ευρύτερου ακινήτου, ο Περιφερειάρχης εκδίδει πράξη κατάτμησης του ακινήτου. γ) Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζεται ο τύπος του παραχωρητηρίου για τα ακίνητα της παρούσας παραγράφου. 8. α) Οι δρόμοι που απεικονίζονται στα κυρωμένα στοιχεία των διανομών αγροκτημάτων και συνοικισμών, καθώς και κυρωμένων αναδασμών, περιέρχονται κατά κυριότητα στους οικείους Δήμους, εφόσον σήμερα υφίστανται. Αν έχουν αλλάξει χρήση ή κατέχονται αυθαίρετα, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας, μετά από αυτοψία, αποφαίνεται για τη σκοπιμότητα επαναφοράς των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση. Αν δεν είναι αναγκαία η επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση, η αίτηση του κατόχου για την εξαγορά

		ακινήτου εξετάζεται από την οικεία Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών σύμφωνα με το άρθρο 23. β) Οι δρόμοι που διανοίχθηκαν σε θέση διαφορετική από την προβλεπόμενη στην κυρωμένη διανομή του αγροκτήματος, θωρούνται ως δρόμοι της κυρωμένης διανομής και περιέρχονται στην κυριότητα του οικείου Δήμου, εφόσον μετατοπίσθηκαν εντός δημοσίων εκτάσεων και κρίνεται αναγκαία η διατήρηση τους. Για το σκοπό αυτόν, συντάσσεται έκθεση αυτοψίας από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας, με την οποία αποφαίνεται για τη σκοπιμότητα της διατήρησης του δρόμου. Το ίδιο ισχύει και για αγροτικούς δρόμους που διανοίχτηκαν για την εξυπηρέτηση τυφλών τεμαχίων κυρωμένης διανομής, εφόσον δεν θίγονται εμπράγματα δικαιώματα τρίτων προσώπων. γ) Δρόμοι κυρωμένης διανομής που έχουν απολέσει τον κοινόχρηστο χαρακτήρα τους, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας, μπορούν να εξαγοράζονται από τον ιδιοκτήτη του όμορου ακινήτου, μετά από αίτηση που υποβάλλει στην Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης διαφορών. Για την εξαγορά καταβάλλεται τίμημα ίσο με την αντικειμενική αξία, το οποίο αποτελεί έσοδο του οικείου Δήμου. δ) Για την μεταβίβαση της κυριότητας των δρόμων εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οικείου Περιφερειάρχη, η οποία μεταγράφεται στο οικείο Υποθηκοφυλακείο ή καταχωρείται στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο και κοινοποιείται στην εταιρεία «Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση Α.Ε.» και στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για ενημέρωση της ψηφιακής βάσης.
	Άρθρο 35 Παράταση λειτουργίας δραστηριοτήτων - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 52 ν. 4280/2014 Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159), περί εγκρίσεων της δασικής νομοθεσίας, παρατείνεται, στο ίδιο εδάφιο προστίθεται η λέξη «υφιστάμενες» στις ανεξάρτητες μηχανικές εγκαταστάσεις, και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής: «8. Χιονοδρομικά κέντρα, υφιστάμενες εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τη λειτουργία χιονοδρομικών κέντρων, καθώς και υφιστάμενες ανεξάρτητες μηχανικές εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα, όπως κρεμαστοί ή σχοινοκίνητοι σχοινοσιδηρόδρομοι και παρεμφερή μέσα, που βρίσκονται σε εκτάσεις που διαχειρίζεται η δασική υπηρεσία και δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη δασική νομοθεσία έγκριση, ακόμη και εάν δεν λειτουργούν, λαμβάνουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2025, την έγκριση της παρ. 2 ή την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τις εκτάσεις της κατηγορίας α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 998/1979, με την επιφύλαξη της παρ. 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Στις ως άνω εκτάσεις επιτρέπεται και η επέκταση των χιονοδρομικών κέντρων και των εγκαταστάσεων που περιγράφονται στο πρώτο εδάφιο του παρόντος, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289). Κατά την διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, που έχουν εκδοθεί πριν την προβλεπόμενη από την δασική νομοθεσία έγκριση. Εφόσον εκδοθεί η προβλεπόμενη από τη δασική υπηρεσία έγκριση, ή πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, οι πράξεις παύουν να ισχύουν.».	Ν. 4280/2014 Άρθρο 52 Μεταβατικές διατάξεις 8. Χιονοδρομικά κέντρα, υφιστάμενες εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τη λειτουργία χιονοδρομικών κέντρων, καθώς και ανεξάρτητες μηχανικές εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα, όπως κρεμαστοί ή σχοινοκίνητοι σχοινοσιδηρόδρομοι και παρεμφερή μέσα, που βρίσκονται σε εκτάσεις που διαχειρίζεται η δασική υπηρεσία και δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη δασική νομοθεσία έγκριση, ακόμη και εάν δεν λειτουργούν, λαμβάνουν εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος την έγκριση της παρ. 2 ή την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τις εκτάσεις της κατηγορίας α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 998/1979, με την επιφύλαξη της παρ. 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Στις ως άνω εκτάσεις επιτρέπεται και η επέκταση των χιονοδρομικών κέντρων και των εγκαταστάσεων που περιγράφονται στο πρώτο εδάφιο του παρόντος, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289). Κατά την διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, που έχουν εκδοθεί πριν την προβλεπόμενη από την δασική νομοθεσία έγκριση. Εφόσον εκδοθεί η προβλεπόμενη από τη δασική υπηρεσία έγκριση, ή πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, οι πράξεις παύουν να ισχύουν.
	Άρθρο 36 Πρόβλεψη για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και για την αντιμετώπιση περιστατικών σύγκρουσης άγριας πανίδας και ανθρώπου – Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 27 ν. 4685/2020 1. Η παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής	Ν. 4685/2020 Άρθρο 27 Ίδρυση, Σκοπός και Εποπτεία του ΟΦΥΠΕΚΑ 4. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ έχει ως σκοπό την εφαρμογή της πολιτικής που χαράσσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διαχείριση και διατήρηση των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα, την προώθηση και υλοποίηση δράσεων αειφόρου ανάπτυξης και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

	Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α), τροποποιείται ως προς τον σκοπό του, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. έχει ως σκοπό την εφαρμογή της πολιτικής που χαράσσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την προώθηση και υλοποίηση δράσεων αειφόρου ανάπτυξης και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.». 2. Στο άρθρο 27 του ν. 4685/2020 προστίθεται παρ. 9 ως εξής: «9. Ο ν. 1421/1984 (Α΄ 27), περί εισαγωγής, κατοχής και χρήσης ειδικών όπλων αναισθητοποίησης ή ευθανασίας των ζώων και η περ. θ της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2168/1993 (Α’ 147), περί όπλων και συσκευών ειδικού τύπου που χρησιμοποιούνται για την αναισθητοποίηση, εκδίωξη, ακινητοποίηση ή ανώδυνη θανάτωση ζώων, εφαρμόζεται και για τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.».	
	Άρθρο 37 Ρυθμίσεις για το προσωπικό του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 32 ν. 4685/2020 1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4685/2020 (Α’ 92), περί πρόσληψης του προσωπικού του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.), αντικαθίσταται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α στελεχώνεται από υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι οποίοι διέπονται για θέματα της υπηρεσιακής τους κατάστασης από τις διατάξεις που ισχύουν για τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ του Δημοσίου και από μόνιμους δημοσίους υπαλλήλους που αποσπώνται σε αυτόν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, καταλαμβάνουν δε αντίστοιχες οργανικές θέσεις. Η πλήρωση των θέσεων γίνεται με διορισμό μέσω του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 4622/2019 (Α’ 133), περί επιτελικού κράτους και τον ν. 4765/2021 (Α’ 6), περί εκσυγχρονισμού του συστήματος προσλήψεων στον δημόσιο τομέα και ενίσχυσης του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού, με βάση τα τυπικά προσόντα του π.δ. 85/2022 (Α` 232) και του Οργανισμού του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.». 2. Οι αποσπάσεις των μονίμων δημοσίων υπαλλήλων που ανήκουν οργανικά σε φορείς του δημοσίου τομέα, της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α’ 143) και οι οποίοι υπηρετούν στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. βάσει της παρ. 3 του άρθρου 43 του ν. 4685/2016 (Α’ 79), παρατείνονται αυτοδικαίως έως δύο (2) έτη από τη λήξη της απόσπασής τους.	Ν. 4685/2020 Άρθρο 32 Οργάνωση, Στελέχωση και Λειτουργία του ΟΦΥΠΕΚΑ 2. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ στελεχώνεται από υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι οποίοι διέπονται για θέματα της υπηρεσιακής τους κατάστασης από τις διατάξεις που ισχύουν για τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας ΙΔΑΧ του Δημοσίου και από μόνιμους δημοσίους υπαλλήλους που αποσπώνται σε αυτόν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, καταλαμβάνουν δε αντίστοιχες οργανικές θέσεις. Η πλήρωση των θέσεων γίνεται με διορισμό μέσω ΑΣΕΠ μετά από έγκριση της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α' 28), με βάση τα τυπικά προσόντα που καθορίζονται στις διατάξεις του π.δ. 50/2001 (Α' 39) και στον Οργανισμό του ΟΦΥΠΕΚΑ.
	Άρθρο 47 Προσβασιμότητα χωρίς φραγμούς για τα άτομα με αναπηρία και τα εμποδιζόμενα άτομα – Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη περ. δ) στην παρ. 5 του άρθρου 26 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού 1. Η προθεσμία του δευτέρου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 26 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ΝΟΚ, ν. 4067/2012, Α’ 79, διόρθωση σφάλματος Α΄ 99), για την ολοκλήρωση των απαραίτητων διαμορφώσεων όσον αφορά την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, παρατείνεται, στο τέλος του ίδιου εδαφίου, αφαιρείται η πρόβλεψη περί αυθαιρεσίας, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Στα υφιστάμενα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κτίρια, που στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α` 143), ή έχουν χρήσεις συνάθροισης κοινού, όπως χώροι συνεδρίων, εκθέσεων, μουσείων, συναυλιών, αθλητικών ή πολιτιστικών συγκεντρώσεων, ναοί, θέατρα, κινηματογράφοι,	Ν. 4067/2012 Άρθρο 26 Προσβασιμότητα χωρίς φραγμούς για τα άτομα με αναπηρία και τα εμποδιζόμενα άτομα 4. Στα υφιστάμενα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κτίρια, που στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α’ 143), ή έχουν χρήσεις συνάθροισης κοινού, όπως χώροι συνεδρίων, εκθέσεων, μουσείων, συναυλιών, αθλητικών ή πολιτιστικών συγκεντρώσεων, ναοί, θέατρα, κινηματογράφοι, εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφενεία, κέντρα διασκέδασης, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, αίθουσες αναμονής επιβατών, τράπεζες, ανταλλακτήρια, χώροι προσωρινής διαμονής, εκπαίδευσης, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, δικαιοσύνης και σωφρονισμού, γραφείων και εμπορίου, βιομηχανίας και βιοτεχνίας, καθώς και στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και πρατηρίων καυσίμων, επιβάλλεται να γίνουν οι απαραίτητες διαμορφώσεις, ώστε οι λειτουργικοί χώροι τους να είναι προσπελάσιμοι από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα.

	εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφενεία, κέντρα διασκέδασης, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, αίθουσες αναμονής επιβατών, τράπεζες, ανταλλακτήρια, χώροι προσωρινής διαμονής, εκπαίδευσης, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, δικαιοσύνης και σωφρονισμού, γραφείων και εμπορίου, βιομηχανίας και βιοτεχνίας, καθώς και στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και πρατηρίων καυσίμων, επιβάλλεται να γίνουν οι απαραίτητες διαμορφώσεις, ώστε οι λειτουργικοί χώροι τους να είναι προσπελάσιμοι από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα. Οι διαμορφώσεις που αναφέρονται στην παρούσα γίνονται σύμφωνα με τις τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών της απόφασης της παρ. 9 και ολοκληρώνονται μέχρι την 31η.5.2024, με την επιφύλαξη της παρ. 10 για τα κτίρια όπου στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α` 143), με την προϋπόθεση ότι δεν θίγεται ο φέρων οργανισμός του κτιρίου. Η αναστολή των κυρώσεων ισχύει αναδρομικά από την 1η.1.2021. Για τα κτίρια όπου στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 η αναστολή των κυρώσεων ισχύει σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 10. Στις περιπτώσεις που δεν υφίσταται απαιτούμενη συναίνεση των συνιδιοκτητών, οι ανωτέρω διαμορφώσεις δύναται να πραγματοποιηθούν από τον ενδιαφερόμενο και με δαπάνες του, χωρίς τη συναίνεση των λοιπών συνιδιοκτητών, κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων στον Κανονισμό του κτιρίου, κατόπιν απόφασης της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α` 167), που εκδίδεται μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία συνοδεύεται από: α) πρόσκληση των λοιπών συνιδιοκτητών για την διατύπωση απόψεων προς την Επιτροπή, τα αποδεικτικά κοινοποίησής της, β) τεχνική έκθεση μηχανικού, με την οποία τεκμηριώνεται ότι η προτεινόμενη διαμόρφωση δεν παρεμποδίζει τη λειτουργία των κοινόχρηστων μερών της πολυκατοικίας και των ιδιοκτησιών και γ) μελέτη στατικής επάρκειας, που αποδεικνύει τη στατική επάρκεια του κτιρίου μετά τις προβλεπόμενες διαμορφώσεις. Αν από την μελέτη στατικής επάρκειας προκύψει ότι απαιτούνται στατικές ενισχύσεις, αυτές πραγματοποιούνται μονομερώς με δαπάνη του ενδιαφερομένου, με την προϋπόθεση ότι οι επεμβάσεις αυτές περιορίζονται εντός του χώρου που έχει την υποχρέωση διαμορφώσεων. Ειδικά για τα υφιστάμενα κτίρια που μνημονεύονται στην παρούσα, επιτρέπεται κατ` εξαίρεση η πρόβλεψη ανελκυστήρα με τις ελάχιστες εσωτερικές διαστάσεις θαλάμου που προβλέπει το πρότυπο ΕΛΟΤ-ΕΝ 81-70 «Κανόνες ασφάλειας για την κατασκευή και την εγκατάσταση ανελκυστήρων - Ειδικές εφαρμογές για ανελκυστήρες επιβατών και αγαθών - Μέρος 70: Προσιτότητα σε ανελκυστήρες ατόμων περιλαμβανομένων και ατόμων με ειδικές ανάγκες» για έναν χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου και ενός τουλάχιστον προσβάσιμου σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα χώρου υγιεινής με κοινή χρήση ανδρών/γυναικών. Υφιστάμενα κτίρια με χρήσεις εμπορίου και γραφείων, εκτός των κτιρίων που στεγάζουν γραφεία υπηρεσιών του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου φορέα, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας, καθώς και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος με ανάπτυγμα τραπεζοκαθισμάτων στον εσωτερικό ή εξωτερικό χώρο, με μικτό εμβαδόν μικρότερο από εκατό (100) τ.μ. μπορούν να εξαιρεθούν μόνο από την υποχρέωση δημιουργίας προσβάσιμων χώρων υγιεινής για	Οι διαμορφώσεις που αναφέρονται στην παρούσα γίνονται σύμφωνα με τις τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών της απόφασης της παρ. 9 και ολοκληρώνονται μέχρι την 31η.12.2022, με την επιφύλαξη της παρ. 10 για τα κτίρια όπου στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), με την προϋπόθεση ότι δεν θίγεται ο φέρων οργανισμός του κτιρίου, άλλως τα κτίρια καθίστανται αυθαίρετα. Η αναστολή των κυρώσεων ισχύει αναδρομικά από την 1η.1.2021. Για τα κτίρια όπου στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 η αναστολή των κυρώσεων ισχύει σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 10. Στις περιπτώσεις που δεν υφίσταται απαιτούμενη συναίνεση των συνιδιοκτητών, οι ανωτέρω διαμορφώσεις δύναται να πραγματοποιηθούν από τον ενδιαφερόμενο και με δαπάνες του, χωρίς τη συναίνεση των λοιπών συνιδιοκτητών, κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων στον Κανονισμό του κτιρίου, κατόπιν απόφασης της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α' 167), που εκδίδεται μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία συνοδεύεται από: α) πρόσκληση των λοιπών συνιδιοκτητών για την διατύπωση απόψεων προς την Επιτροπή, τα αποδεικτικά κοινοποίησής της, β) τεχνική έκθεση μηχανικού, με την οποία τεκμηριώνεται ότι η προτεινόμενη διαμόρφωση δεν παρεμποδίζει τη λειτουργία των κοινόχρηστων μερών της πολυκατοικίας και των ιδιοκτησιών και γ) μελέτη στατικής επάρκειας, που αποδεικνύει τη στατική επάρκεια του κτιρίου μετά τις προβλεπόμενες διαμορφώσεις. Αν από την μελέτη στατικής επάρκειας προκύψει ότι απαιτούνται στατικές ενισχύσεις, αυτές πραγματοποιούνται μονομερώς με δαπάνη του ενδιαφερομένου, με την προϋπόθεση ότι οι επεμβάσεις αυτές περιορίζονται εντός του χώρου που έχει την υποχρέωση διαμορφώσεων. Ειδικά για τα υφιστάμενα κτίρια που μνημονεύονται στην παρούσα, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η πρόβλεψη ανελκυστήρα με τις ελάχιστες εσωτερικές διαστάσεις θαλάμου που προβλέπει το πρότυπο ΕΛΟΤ-ΕΝ 81-70 «Κανόνες ασφάλειας για την κατασκευή και την εγκατάσταση ανελκυστήρων Ειδικές εφαρμογές για ανελκυστήρες επιβατών και αγαθών Μέρος 70: Προσιτότητα σε ανελκυστήρες ατόμων περιλαμβανομένων και ατόμων με ειδικές ανάγκες» για έναν χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου και ενός τουλάχιστον προσβάσιμου σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα χώρου υγιεινής με κοινή χρήση ανδρών/γυναικών. Υφιστάμενα κτίρια με χρήσεις εμπορίου και γραφείων, εκτός των κτιρίων που στεγάζουν γραφεία υπηρεσιών του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου φορέα, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας, καθώς και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος με ανάπτυγμα τραπεζοκαθισμάτων στον εσωτερικό ή εξωτερικό χώρο, με μικτό εμβαδόν μικρότερο από εκατό (100) τ.μ. μπορούν να εξαιρεθούν μόνο από την υποχρέωση δημιουργίας προσβάσιμων χώρων υγιεινής για το κοινό, εφόσον αυτό προκαλεί δυσανάλογη επιβάρυνση στους ιδιοκτήτες τους. Ειδικότερα θέματα που αφορούν στην προσαρμογή των παραπάνω κτιρίων ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. 5. Εξαιρούνται από την υποχρέωση διαμορφώσεων για τη διασφάλιση φυσικής πρόσβασης χρήστη αναπηρικού αμαξιδίου: α) τα κτίρια που έχουν μοναδική πρόσβαση σε δρόμο με βαθμίδες ή βρίσκονται σε οικόπεδα στα οποία η ελάχιστη διαφορά στάθμης του φυσικού εδάφους στην οικοδομική γραμμή από την επιφάνεια του πεζοδρομίου είναι μεγαλύτερη από 2,50 μ., ή το πεζοδρόμιο έμπροσθεν αυτών έχει πλάτος μικρότερο του 0,70 μ. (μη συμπεριλαμβανομένου του κρασπέδου), μέχρι να διαμορφωθεί ο εξωτερικός κοινόχρηστος χώρος κίνησης πεζών, β) τα κτίρια, των οποίων η προσαρμογή δεν είναι δυνατή χωρίς να θίγονται οι δοκοί και οι στύλοι τους ή απαιτείται να πραγματοποιηθούν άλλες σοβαρές παρεμβάσεις στον φέροντα οργανισμό τους, οι οποίες δύνανται να επηρεάσουν τη στατική επάρκειά του, όπως τεκμηριώνεται με Τεχνική Έκθεση Μηχανικού,

	το κοινό, εφόσον αυτό προκαλεί δυσανάλογη επιβάρυνση στους ιδιοκτήτες τους. Ειδικότερα θέματα που αφορούν στην προσαρμογή των παραπάνω κτιρίων ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.». 2. Στις εξαιρέσεις της παρ. 5 του άρθρου 26 του ΝΟΚ, περί υποχρέωσης διαμορφώσεων για τη διασφάλιση φυσικής πρόσβασης χρηστών αναπηρικού αμαξιδίου, προστίθεται περ. δ) ως εξής: «δ) ήδη εγκατεστημένες δραστηριότητες σε υφιστάμενα κτίρια, εφόσον παρέχουν στο κοινό τις υπηρεσίες τους μέσω εναλλακτικών τρόπων, όπως αυτοί εξειδικεύονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.».	κατόπιν απόφασης της Περιφερειακής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου 18 του ν. 4495/2017, γ) τα κτίρια των οποίων η προσαρμογή θα προκαλούσε δυσανάλογη οικονομική επιβάρυνση για τον υπόχρεο ή τους υπόχρεους - εξαιρουμένων αυτών που στεγάζονται υπηρεσίες του Δημοσίου, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, κοινωφελείς οργανισμοί, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδαςκατόπιν απόφασης της Περιφερειακής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου 18 του ν. 4495/2017. Με την ίδια απόφαση η Περιφερειακή Επιτροπή Προσβασιμότητας δύναται να επιβάλλει εφαρμογή μέτρων εναλλακτικής εξυπηρέτησης των ατόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων ατόμων. Η προσωρινή εξαίρεση έχει διάρκεια 3 έτη. Μετά τη λήξη της διάρκειας ισχύος της εξαίρεσης δύναται να επανυποβάλλεται σχετικό αίτημα. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα κριτήρια δυσανάλογης επιβάρυνσης. Εξαιρούνται από την υποχρέωση αντίστοιχης διαμόρφωσης πρόσβασης στους πάνω από το ισόγειο ορόφους ή τους εσωτερικούς εξώστες ή αναβαθμούς τα κτίρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εφόσον: αα) το εμβαδόν των εσωτερικών εξωστών ή αναβαθμών αποτελεί ποσοστό μέχρι 50% του εμβαδού της κυρίως αίθουσας και όχι περισσότερο των εκατό (100) τ.μ. και η χρήση του είναι ίδια με αυτή της κυρίως αίθουσας ή οι εσωτερικοί εξώστες ή αναβαθμοί έχουν βοηθητική χρήση, αβ) το συνολικό μικτό εμβαδόν των πάνω από το ισόγειο ορόφων είναι μικρότερο των διακοσίων (200) τ.μ. και αγ) το μικτό εμβαδόν κάθε ορόφου είναι μικρότερο των εβδομήντα (70) τ.μ. Οι εξαιρέσεις που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' και γ' δεν ισχύουν, αν η χρήση του κτιρίου είναι η μοναδική στον οικισμό και ταυτόχρονα στους πάνω από το ισόγειο ορόφους υπάρχουν χρήσεις για εξυπηρέτηση κοινού διαφορετικές από αυτές που υπάρχουν στον ισόγειο όροφο.
	Άρθρο 48 Εγκατάσταση ανελκυστήρα και αναβατορίου – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 27 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού Στην παρ. 2 του άρθρου 27 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ΝΟΚ, ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α΄ 99), περί κατασκευής ανελκυστήρων, κατά παρέκκλιση: α) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται και διαμορφώνεται ως περ. Α, β) το τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται και διαμορφώνεται ως περ. Β, γ) το πέμπτο εδάφιο διαμορφώνεται ως περ. Γ, δ) στο τέλος του τελευταίου εδαφίου προστίθεται η φράση «και απαιτείται πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης της πολυκατοικίας με πλειοψηφία του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του συνόλου των ψήφων κατά το άρθρο 11 του ν. 3209/2003 (Α΄ 304)», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια που δεν διαθέτουν ανελκυστήρα και κατά τον χρόνο ανέγερσης τους δεν ήταν υποχρεωτική η κατασκευή του επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος και των ειδικών όρων δόμησης της περιοχής, κατασκευή ανελκυστήρα ή άλλων μηχανικών μέσων κάλυψης υψομετρικών διαφορών και του χώρου πρόσβασης σ' αυτά, με απαραίτητη προϋπόθεση τη σύνταξη ή ενημέρωση της Ταυτότητας Κτιρίου. Για διατηρητέα κτίρια και παραδοσιακούς οικισμούς απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Α. Όπου στην παρ. 2 του άρθρου 26 η προσαρμογή του κτιρίου είναι υποχρεωτική, αν απαιτείται η κατασκευή ανελκυστήρα ή άλλων μηχανικών μέσων κάλυψης υψομετρικών διαφορών και του χώρου πρόσβασης σ' αυτά, η κατασκευή αυτών είναι υποχρεωτική, χωρίς τη συναίνεση	Ν. 4067/2012 Άρθρο 27 Ειδικές διατάξεις 2. Σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια που δεν διαθέτουν ανελκυστήρα και κατά τον χρόνο ανέγερσης τους, δεν ήταν υποχρεωτική η κατασκευή του, επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος και των ειδικών όρων δόμησης της περιοχής, κατασκευή ανελκυστήρα ή άλλων μηχανικών μέσων κάλυψης υψομετρικών διαφορών και του χώρου πρόσβασης σ' αυτά, με απαραίτητη προϋπόθεση τη σύνταξη ή ενημέρωση της Ταυτότητας Κτιρίου. Για διατηρητέα κτίρια και παραδοσιακούς οικισμούς απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Στις περιπτώσεις της παρ. 4 του άρθρου 26, για τις οποίες είναι υποχρεωτική η προσαρμογή και δεν εφαρμόζονται οι εξαιρέσεις της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, όταν απαιτείται η κατασκευή ανελκυστήρα ή άλλων μηχανικών μέσων κάλυψης υψομετρικών διαφορών και του χώρου πρόσβασης σ' αυτά, η κατασκευή αυτών είναι υποχρεωτική, χωρίς τη συναίνεση της πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών με δαπάνες του υπόχρεου ή των υπόχρεων κατά παρέκκλιση του κανονισμού, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού πολυκατοικίας. Στις λοιπές περιπτώσεις, που δεν είναι υποχρεωτική η προσαρμογή του κτιρίου, είναι δυνατή η κατασκευή ανελκυστήρα, χωρίς τη συναίνεση της πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών, μόνο κατόπιν αιτιολογημένης γνωμοδότησης της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου19του ν. 4495/2017, που εκδίδεται κατόπιν σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου ιδιοκτήτη, συνοδευόμενης από αποδεδειγμένη πρόσκληση των λοιπών συνιδιοκτητών προς διατύπωση απόψεων προς την Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας. Αντίστοιχα, σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια κατοικίας που δεν διασφαλίζουν προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης, κανονισμού, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού πολυκατοικίας, η

	της πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών με δαπάνες του υπόχρεου ή των υπόχρεων, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης και κανονισμού, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού του κτιρίου. Β. Αν δεν είναι υποχρεωτική η προσαρμογή του κτιρίου, η κατασκευή ανελκυστήρα είναι δυνατή χωρίς τη συναίνεση της πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών, με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), που εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία συνοδεύεται από αποδεδειγμένη πρόσκληση διατύπωσης απόψεων των λοιπών συνιδιοκτητών προς την Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας. Γ. Αντίστοιχα σε νομίμως υφιστάμενα κτίρια κατοικίας που δεν διασφαλίζουν προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης και κανονισμού, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού πολυκατοικίας, η τοποθέτηση διάταξης (ράμπας ή αναβατορίου), που διασφαλίζει την πρόσβαση στα άτομα αυτά από το πεζοδρόμιο στους εξωτερικούς κοινόχρηστους χώρους, καθώς και στους λοιπούς εσωτερικούς κοινόχρηστους χώρους του ισογείου και των λοιπών ορόφων υπέρ και υπό αυτό, εφόσον διαμένουν ως ιδιοκτήτες ή ένοικοι στα παραπάνω κτίρια, με απαραίτητη προϋπόθεση την εξασφάλιση της ασφάλειας των χρηστών, τη σύνταξη ή ενημέρωση της Ταυτότητας Κτιρίου και την κάλυψη των εξόδων κατασκευής από τα ενδιαφερόμενα άτομα. Η τοποθέτηση αναβατορίου για την κάλυψη υψομετρικών διαφορών υπέρ του ενός ορόφου γίνεται βάσει τεχνικής μελέτης και ως προς μεν τη διαστασιολόγηση ακολουθεί τις τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών της απόφασης της παρ. 9 του άρθρου 26 του παρόντος νόμου, ως προς δε τη διαδικασία τοποθέτησης, αδειοδότησης και συντήρησης, ισχύουν τα αντίστοιχα που αφορούν σε ανελκυστήρες και απαιτείται πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης της πολυκατοικίας με πλειοψηφία του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του συνόλου των ψήφων κατά το άρθρο 11 του ν. 3209/2003 (Α΄ 304).».	τοποθέτηση διάταξης (ράμπας ή αναβατορίου), που διασφαλίζει την πρόσβαση στα άτομα αυτά από το πεζοδρόμιο στους εξωτερικούς κοινόχρηστους χώρους, καθώς και στους λοιπούς εσωτερικούς κοινόχρηστους χώρους του ισογείου και των λοιπών ορόφων υπέρ και υπό αυτό, εφόσον διαμένουν ως ιδιοκτήτες ή ένοικοι στα παραπάνω κτίρια, με απαραίτητη προϋπόθεση την εξασφάλιση της ασφάλειας των χρηστών, τη σύνταξη ή ενημέρωση της Ταυτότητας Κτιρίου και την κάλυψη των εξόδων κατασκευής από τα ενδιαφερόμενα άτομα. Η τοποθέτηση αναβατορίου για την κάλυψη υψομετρικών διαφορών υπέρ του ενός ορόφου γίνεται βάσει τεχνικής μελέτης και ως προς μεν τη διαστασιολόγηση ακολουθεί τις τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών της απόφασης της παρ. 9 του άρθρου 26 του παρόντος νόμου, ως προς δε τη διαδικασία τοποθέτησης, αδειοδότησης και συντήρησης, ισχύουν τα αντίστοιχα που αφορούν σε ανελκυστήρες.
	Άρθρο 50 Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 19 ν. 4495/2017 Στην παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), περί των μελών της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας, τροποποιούνται οι περ. ε), η), θ), ι) και ια) ως προς την ιδιότητα του μέλους, προστίθεται περ. ιε), και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: 2. Η Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας αποτελείται από δεκατέσσερα (14) μέλη εκ των οποίων: α) Τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος και Εφαρμογής Σχεδιασμού - Παρατηρητήριο του ΥΠΕΝ, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του, Προϊστάμενο Τμήματος της ίδιας Διεύθυνσης. β) Έναν (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος και Εφαρμογής Σχεδιασμού - Παρατηρητήριο του ΥΠΕΝ, με τον αναπληρωτή του. γ) Έναν (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων του ΥΠΕΝ με τον αναπληρωτή του. δ) Ένα (1) μέλος του πρώην Γραφείου ΑμεΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ με εμπειρία σε θέματα προσβασιμότητας. ε) Έναν (1) εκπρόσωπο της ΚΕΔΕ, με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας. στ) Έναν (1) εκπρόσωπο του ΤΕΕ με τον αναπληρωτή του.	Ν. 4495/2017 Άρθρο 19 Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας 2. Η Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας αποτελείται από δεκατέσσερα (14) μέλη εκ των οποίων: α) Τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος και Εφαρμογής Σχεδιασμού - Παρατηρητήριο του ΥΠΕΝ, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του, Προϊστάμενο Τμήματος της ίδιας Διεύθυνσης. β) Έναν (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος και Εφαρμογής Σχεδιασμού - Παρατηρητήριο του ΥΠΕΝ, με τον αναπληρωτή του. γ) Έναν (1) υπάλληλο της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων του ΥΠΕΝ με τον αναπληρωτή του. δ) Ένα (1) μέλος του πρώην Γραφείου ΑμεΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ με εμπειρία σε θέματα προσβασιμότητας. ε) Έναν (1) εκπρόσωπο της ΚΕΔΕ με τον αναπληρωτή του. στ) Έναν (1) εκπρόσωπο του ΤΕΕ με τον αναπληρωτή του. ζ) Έναν (1) εκπρόσωπο του ΣΑΔΑΣ με τον αναπληρωτή του. η) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με τον αναπληρωτή του. θ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας με τον αναπληρωτή του. ι) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Τουρισμού με τον αναπληρωτή του. ια) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με τον αναπληρωτή του. ιβ) Έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας ατόμων με αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) με τον αναπληρωτή του.

	ζ) Έναν (1) εκπρόσωπο του ΣΑΔΑΣ με τον αναπληρωτή του. η) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας. θ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας. ι) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας. ια) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Πολιτισμού με ιδιότητα ΠΕ μηχανικού, με τον αναπληρωτή του αντίστοιχης ιδιότητας. ιβ) Έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας ατόμων με αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) με τον αναπληρωτή του. ιγ) Ένα (1) μέλος του κλάδου Μηχανικών με εξειδίκευση σε θέματα Οικοδομικού και Κτιριοδομικού Κανονισμού και Προσβασιμότητας, οριζόμενο από τον αρμόδιο Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. ιδ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή νομικό με εξειδίκευση σε θέματα προσβασιμότητας ΑμεΑ και εμποδιζόμενων ατόμων. ιε) Έναν (1) υπάλληλο του Β΄ Τμήματος της Διεύθυνσης Μελετών και Έργων Αστικών Αναπλάσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται από υπάλληλο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τον αναπληρωτή του.».	ιγ) Ένα (1) μέλος του κλάδου Μηχανικών με εξειδίκευση σε θέματα Οικοδομικού και Κτιριοδομικού Κανονισμού και Προσβασιμότητας, οριζόμενο από τον αρμόδιο Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. ιδ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή νομικό με εξειδίκευση σε θέματα προσβασιμότητας ΑμεΑ και εμποδιζόμενων ατόμων. Η γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται από υπάλληλο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τον αναπληρωτή του.
	Άρθρο 55 Συγκρότηση Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β' – Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 24 ν. 4495/2017 1. Η παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4495/2017 τροποποιείται με την προσθήκη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β' (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β'), και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συνιστώνται Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) και Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β' (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β'), τα οποία συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.». 2. Στο άρθρο 24 του ν. 4495/2017 προστίθεται παρ. 2Α ως εξής: «2. Το ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β' είναι εννεαμελές και αποτελείται από: α) τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως πρόεδρο, ο οποίος αναπληρώνεται από άλλον Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του γραφείου του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, γ) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του, δ) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του, ε) δύο (2) μηχανικούς, με εμπειρία σε θέματα αυθαιρέτων, που υποδεικνύονται με τους αναπληρωτές τους από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, στ) δύο (2) μέλη, πρόσωπα εγνωσμένου κύρους με εμπειρία σε θέματα αυθαιρέτων, κατόχους πτυχίου ανώτατης σχολής, με τους αναπληρωτές τους, ζ) δύο (2) Μηχανικούς, Προϊστάμενους Διευθύνσεων ή Τμημάτων ή υπαλλήλους Α' βαθμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από τις Διευθύνσεις που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και	

	Αστικού Περιβάλλοντος του ως άνω Υπουργείου με τους αναπληρωτές τους.».	
	Άρθρο 71 Τιμή ζώνης – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 109 ν. 4495/2017 Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2 του άρθρου 109 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), περί υπολογισμού προστίμου, αντικαθίστανται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Για τα υπόλοιπα ακίνητα της επικράτειας, αν δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης, σύμφωνα με το σύστημα των αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στην περιοχή του ακινήτου, για τον υπολογισμό του ενιαίου ειδικού προστίμου ή της αξίας των παραβάσεων λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην τοπική ή δημοτική κοινότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο και, αν δεν έχει καθοριστεί αυτή, η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στον οικείο δήμο και αν δεν έχει καθοριστεί σε αυτόν, η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην περιφερειακή ενότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο. Για τον υπολογισμό του προστίμου στις περιοχές αιγιαλού, κοινόχρηστης παραλίας, όχθης, κοινόχρηστης παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού, ζώνης λιμένα, λαμβάνεται υπόψη η μέγιστη τιμή ζώνης των όμορων ακινήτων. Αν η μέγιστη τιμή ζώνης δεν έχει καθοριστεί, ισχύει το πρώτο εδάφιο.».	Ν. 4495/2017 Άρθρο 109 Τιμή ζώνης 1. Για τα ακίνητα που βρίσκονται στην ηπειρωτική Ελλάδα και στα νησιά Κρήτη και Εύβοια, αν δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης, σύμφωνα με το σύστημα των αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών στην περιοχή του ακινήτου, για τον υπολογισμό του ενιαίου ειδικού προστίμου ή της αξίας των παραβάσεων λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην τοπική ή δημοτική κοινότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο και, αν δεν έχει καθοριστεί αυτή, η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην περιφερειακή ενότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο. Ειδικά δε για τα ακίνητα του προηγούμενου εδαφίου που βρίσκονται σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός ορίων οικισμού, που δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης σύμφωνα με το σύστημα αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών, λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην περιφερειακή ενότητα, εφόσον στην οικεία δημοτική κοινότητα του ακινήτου η μέγιστη τιμή ζώνης δεν υπερβαίνει τα δύο χιλιάδες διακόσια (2.200) ευρώ σε ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%) της έκτασης της οικείας δημοτικής κοινότητας. Για τη συνδρομή της ανωτέρω προϋπόθεσης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οικείου δήμου. Αν από τη διαπιστωτική πράξη προκύπτει ότι η μέγιστη τιμή ζώνης υπερβαίνει τα δύο χιλιάδες διακόσια (2.200) ευρώ σε ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%) της έκτασης της οικείας δημοτικής κοινότητας, λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην έκταση του οικείου δήμου. 2. Για τα υπόλοιπα ακίνητα της επικράτειας, αν δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης, σύμφωνα με το σύστημα των αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών στην περιοχή του ακινήτου, για τον υπολογισμό του ενιαίου ειδικού προστίμου ή της αξίας των παραβάσεων λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην τοπική ή δημοτική κοινότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο και, αν δεν έχει καθοριστεί αυτή, η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στον οικείο δήμο και αν δεν έχει καθοριστεί σε αυτόν, η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην περιφερειακή ενότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο. Ειδικά δε για τα ακίνητα του προηγούμενου εδαφίου, που βρίσκονται σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός ορίων οικισμού, στις οποίες δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης, σύμφωνα με το σύστημα αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών, λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στον οικείο δήμο και, αν δεν έχει καθοριστεί σε αυτόν η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην περιφερειακή ενότητα, εφόσον στην οικεία δημοτική κοινότητα του ακινήτου η μέγιστη τιμή ζώνης δεν υπερβαίνει τα δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ σε ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%) της έκτασης της οικείας δημοτικής κοινότητας. Για τη συνδρομή της ανωτέρω προϋπόθεσης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οικείου δήμου. 3. Αν δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης στην περιφερειακή ενότητα όπου βρίσκεται το ακίνητο, για τον υπολογισμό του ενιαίου ειδικού προστίμου ή της αξίας των παραβάσεων λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στο νομό, στον οποίο βρίσκεται η οικεία περιφερειακή ενότητα. 4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών μπορεί να εφαρμόζονται, με ειδική καταχώριση στο πληροφοριακό σύστημα, οι τιμές ζώνης για όλη την επικράτεια (για το σύνολο των υπαγωγών).
	Άρθρο 79 Τελικές διατάξεις - Έγκριση εκτέλεσης εργασιών για κατεδάφιση ειδικών περιπτώσεων κτιρίων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 29 ν. 4495/2017 Το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), περί έγκρισης εκτέλεσης εργασιών, αντικαθίσταται, η φράση της περ. γ) «εφόσον δεν αφορούν σε κτίσματα που υφίστανται προ του έτους 1955» αφαιρείται, προστίθενται νέα εδάφια δεύτερο και τελευταίο, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:	Ν. 4495/2017 Άρθρο 29 Διοικητικές πράξεις για την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών 4. Έγκριση εκτέλεσης εργασιών απαιτείται για τις ακόλουθες εργασίες, ύστερα από υποβολή τεχνικής έκθεσης και των δικαιολογητικών από τα οποία προκύπτει το δικαίωμα υπαγωγής στην παρούσα και δήλωσης αρμόδιου μηχανικού ότι αναλαμβάνει την επίβλεψη, σύμφωνα με τους όρους που ορίζει με πράξη το Τμήμα Ελέγχου Δόμησης -Τοπικό Παρατηρητήριο:

	«4. Για τις εργασίες της παρούσας, απαιτείται έγκριση εκτέλεσης εργασιών, η οποία εκδίδεται αυτόματα, ύστερα από ηλεκτρονική υποβολή τεχνικής έκθεσης και των δικαιολογητικών από τα οποία προκύπτει το δικαίωμα υπαγωγής στην παρούσα, όπως έκθεση επικινδύνως ετοιμόρροπου, έκθεση περί εφαρμογής μέτρων ασφαλείας, έκθεση-αυτοψίας αυθαιρέτου/πρωτόκολλο κατεδάφισης, περαίωση της δήλωσης, καθώς και δήλωση αρμόδιου μηχανικού ότι αναλαμβάνει την επίβλεψη, σύμφωνα με τους όρους που ορίζει με πράξη το Τμήμα Ελέγχου Δόμησης - Τοπικό Παρατηρητήριο: α) κατεδάφιση κατασκευών ή κτιρίων, που χαρακτηρίζονται επικινδύνως ετοιμόρροπα, σύμφωνα με τις διατάξεις για επικίνδυνες οικοδομές, β) εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας, που καθορίζονται από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης, σε κτίριο ή κατασκευές που έχουν χαρακτηριστεί επικίνδυνες, γ) κατεδάφιση ή αποκατάσταση κατασκευών που έχουν κριθεί οριστικά αυθαίρετες ή έχουν υπαχθεί στο άρθρο 106 του παρόντος ή στην παρ. 1α του άρθρου 23 του ν. 4178/2013 (Α` 174), ή αυθαιρέτων κατασκευών, για τις οποίες έχει περαιωθεί η διαδικασία σύμφωνα με τους ν. 3775/2009 (Α` 122) και 3843/2010 (Α΄ 62), καθώς και των κατασκευών που έχουν ενταχθεί στις ρυθμίσεις του ν. 4178/2013 και του παρόντος και για τις οποίες έχει περαιωθεί η διαδικασία ή είναι σε στάδιο οριστικής υπαγωγής και έχει ολοκληρωθεί η υποβολή στο πληροφοριακό σύστημα των απαραίτητων δικαιολογητικών, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 99 και ειδικότερες διατάξεις του παρόντος. Αν οι ανωτέρω εργασίες αφορούν σε κτίσματα που υφίστανται προ του έτους 1955, απαιτείται και η υποβολή σχετικής γνωμοδότησης του οικείου Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Στις περ. α) και γ), για την έγκριση εκτέλεσης εργασιών απαιτείται επιπλέον να υποβληθούν στοιχεία για τη διαχείριση των αποβλήτων (ΣΔΑ), παρέχοντας τουλάχιστον τις πληροφορίες της παρ. 2 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία 36259/1757/Ε103/2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β` 1312), τα οποία συνοδεύονται από αντίγραφο υπογεγραμμένης σύμβασης του διαχειριστή των Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) με εγκεκριμένο Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) ΑΕΚΚ ή απόφαση έγκρισης Ατομικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΑΣΕΔ) από το Δ.Σ. του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.). Για τις περιφερειακές ενότητες στις οποίες δεν υπάρχει εγκεκριμένο Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) ΑΕΚΚ, αντί του αντιγράφου της υπογεγραμμένης σύμβασης, απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του διαχειριστή των ΑΕΚΚ για τη διασφάλιση της διαχείρισης των παραγόμενων ΑΕΚΚ και για τη συνεργασία του με ΣΣΕΔ ΑΕΚΚ σε οποιαδήποτε φάση εκτέλεσης των οικοδομικών εργασιών εγκριθεί η λειτουργία του στην αντίστοιχη Περιφερειακή Ενότητα. Ο αριθμός της έγκρισης που εκδίδεται ηλεκτρονικά, αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο. Κατόπιν αυτού επιτρέπεται η έναρξη των εργασιών των περ. α), β) και γ).».	α)κατεδάφιση κατασκευών ή κτιρίων, που χαρακτηρίζονται επικινδύνως ετοιμόρροπα, σύμφωνα με τις διατάξεις για επικίνδυνες οικοδομές, β) εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας, που καθορίζονται από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης, σε κτίριο ή κατασκευές που έχουν χαρακτηριστεί επικίνδυνες, γ) κατεδάφιση ή αποκατάσταση κατασκευών που έχουν κριθεί οριστικά αυθαίρετες ή έχουν υπαχθεί στο άρθρο 106 του παρόντος ή στην παρ. 1α του άρθρου 23 του ν. 4178/2013 (Α΄ 174), ή αυθαιρέτων κατασκευών, για τις οποίες έχει περαιωθεί η διαδικασία σύμφωνα με τους ν. 3775/2009 (Α΄ 122) και 3843/2010 (Α΄ 62), καθώς και των κατασκευών που έχουν ενταχθεί στις ρυθμίσεις του ν. 4178/2013 και του παρόντος και για τις οποίες έχει περαιωθεί η διαδικασία ή είναι σε στάδιο οριστικής υπαγωγής και έχει ολοκληρωθεί η υποβολή στο πληροφοριακό σύστημα των απαραίτητων δικαιολογητικών, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 99 και ειδικότερες διατάξεις του παρόντος, εφόσον δεν αφορούν σε κτίσματα που υφίστανται προ του έτους 1955. Στις περ. α’ και γ’ για την έγκριση εκτέλεσης εργασιών απαιτείται επιπλέον να υποβληθούν στοιχεία για τη διαχείριση των αποβλήτων (ΣΔΑ) παρέχοντας τουλάχιστον τις πληροφορίες της παρ. 2 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία 36259/1757/Ε103/2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β’ 1312), τα οποία συνοδεύονται από αντίγραφο της υπογεγραμμένης σύμβασης του διαχειριστή των Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) με εγκεκριμένο Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) ΑΕΚΚ ή απόφαση έγκρισης Ατομικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΑΣΕΔ) από το Δ.Σ. του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.). Για τις περιφερειακές ενότητες στις οποίες δεν υπάρχει εγκεκριμένο Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) ΑΕΚΚ, αντί του αντιγράφου της υπογεγραμμένης σύμβασης, απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του διαχειριστή των ΑΕΚΚ για τη διασφάλιση της διαχείρισης των παραγόμενων ΑΕΚΚ και για τη συνεργασία του με ΣΣΕΔ ΑΕΚΚ σε οποιαδήποτε φάση εκτέλεσης των οικοδομικών εργασιών εγκριθεί η λειτουργία του στην αντίστοιχη Περιφερειακή Ενότητα.
	Άρθρο 85 Θέση κτιρίου και εγκαταστάσεων - Τροποποίηση άρθρου 14 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού Στο άρθρο 14 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α’ 79, διόρθωση σφάλματος Α΄ 99), περί θέσης κτιρίων και εγκαταστάσεων: α) η φράση στο τέλος της περ. β) της παρ. 1 «στο κοινό πλάγιο όριο» αντικαθίσταται από τη φράση «ή να απέχει κατά δ από το κοινό πλάγιο όριο. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις είναι δυνατή η εφαρμογή της	Ν. 4067/2012 Άρθρο 14 Θέση κτιρίου και εγκαταστάσεων 1. Η τοποθέτηση του κτιρίου στο οικόπεδο σε περιοχές που εντάχθηκαν στο σχέδιο πριν την έναρξη ισχύος των διατάξεων του ν. 1577/1985(Α' 210), γίνεται σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις και διασφαλίζει την απρόσκοπτη πρόσβαση ατόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων ατόμων σ' αυτό:

	περ. στ)», β) στην περ. στ) της ίδιας παραγράφου, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) στην παρ. 2 προστίθεται τελευταίο εδάφιο, δ) στην παρ. 3 η αναφορά σε «Δ» τρέπεται σε «Δ ή δ», ε) στο τέλος της παρ. 4 προστίθεται η φράση «ή εξασφαλίζουν ελάχιστη διάσταση δ κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων», και το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 14 Θέση κτιρίου και εγκαταστάσεων 1. Η τοποθέτηση του κτιρίου στο οικόπεδο σε περιοχές που εντάχθηκαν στο σχέδιο πριν την έναρξη ισχύος των διατάξεων του ν. 1577/1985 (Α' 210), γίνεται σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις και διασφαλίζει την απρόσκοπτη πρόσβαση ατόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων ατόμων σ' αυτό: α) η όψη του κτιρίου στο πίσω όριο του οικοπέδου απέχει κατ' ελάχιστο απόσταση Δ από αυτό. Αν δεν υφίσταται πίσω όριο λόγω σχήματος του οικοπέδου, δεν είναι υποχρεωτική η απόσταση αυτή. β) όταν στο κοινό πλάγιο όριο όμορων οικοπέδων υπάρχει κτίσμα σε απόσταση μεγαλύτερη του ενός μέτρου και μικρότερη ή ίση του δ από το κοινό όριο και έχει ανοίγματα στην πλευρά αυτή, το κτίριο οφείλει να έχει κατ’ ελάχιστον απόσταση δ από το κοινό πλάγιο όριο μόνο κατά το τμήμα του οικοπέδου που υπάρχει το παραπάνω κτίσμα του όμορου οικοπέδου. Σε κάθε άλλη περίπτωση το κτίριο δύναται να εφάπτεται ή να απέχει κατά δ από το κοινό πλάγιο όριο. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις είναι δυνατή η εφαρμογή της περ. στ). γ) όταν σε οποιοδήποτε τμήμα των πίσω ή πλάγιων ορίων του οικοπέδου εφάπτεται κτίριο οποιασδήποτε χρήσης και χρονολογίας κατασκευής, το κτίριο μπορεί να εφάπτεται στα όρια αυτά. δ) όταν το όμορο οικόπεδο είναι αδόμητο ή έχει κτίσμα που έχει κατασκευαστεί πριν από την ένταξη της περιοχής σε σχέδιο, το κτίριο επιτρέπεται να εφάπτεται ή να απέχει από το πλάγιο κοινό όριο απόσταση δ. ε) όταν το οικόπεδο βρίσκεται σε περιοχές που προβλεπόταν, λόγω συστημάτων δόμησης που ίσχυαν πριν από την ισχύ του ν. 1577/1985, η τοποθέτηση του κτιρίου σε επαφή με πλάγιο κοινό όριο, το κτίσμα μπορεί να τοποθετείται σε επαφή με το πλάγιο κοινό όριο ανεξάρτητα θέσης και χρόνου κατασκευής του κτίσματος του όμορου οικοπέδου. στ) αν στο δομήσιμο τμήμα του οικοπέδου, που προκύπτει από την εφαρμογή των οικοδομικών γραμμών και των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ, δεν μπορεί να εξασφαλιστεί διάσταση πλευράς εννέα (9,00) μ. σε κάθε διεύθυνση, τότε το κτίριο τοποθετείται μέσα στην υποχρεωτική απόσταση Δ ή δ μέχρι την εξασφάλιση πλευράς κτιρίου εννέα (9,00) μ. σε κάθε διεύθυνση και εάν το τμήμα της υποχρεωτικής απόστασης που απομένει είναι μικρότερο του ενός μέτρου, το κτίριο μπορεί να εφάπτεται του αντίστοιχου ορίου. Η ίδια δυνατότητα τοποθέτησης του κτιρίου μέσα στην υποχρεωτική απόσταση Δ ή δ μπορεί να εφαρμόζεται και για το σύνολο του κοινού ορίου του οικοπέδου όταν αυτό εφάπτεται με περισσότερες της μιας ιδιοκτησίας και προκύπτει υποχρέωση τήρησης απόστασης για μια τουλάχιστον από αυτές. ζ) σε γωνιακά οικόπεδα αφήνεται υποχρεωτικά ακάλυπτος δΧδ στην απέναντι της γωνίας θέση του οικοπέδου ή σε θέση που η επιφάνεια αυτή συνέχεται με τους ακάλυπτους των όμορων ιδιοκτησιών, με την επιφύλαξη της περ. στ'. η) εάν το όριο του οικοπέδου είναι κοινό με περισσότερα του ενός οικόπεδα το κτίριο εφάπτεται ή τοποθετείται σε απόσταση Δ ή δ από το κοινό όριο και υποχρεωτικά μόνο κατά το τμήμα του οικοπέδου αυτού.	α) η όψη του κτιρίου στο πίσω όριο του οικοπέδου απέχει κατ' ελάχιστο απόσταση Δ από αυτό. Αν δεν υφίσταται πίσω όριο λόγω σχήματος του οικοπέδου, δεν είναι υποχρεωτική η απόσταση αυτή. β) όταν στο κοινό πλάγιο όριο όμορων οικοπέδων υπάρχει κτίσμα σε απόσταση μεγαλύτερη του ενός μέτρου και μικρότερη ή ίση του δ από το κοινό όριο και έχει ανοίγματα στην πλευρά αυτή, το κτίριο οφείλει να έχει κατ' ελάχιστο απόσταση δ από το κοινό πλάγιο όριο μόνο κατά το τμήμα του οικοπέδου που υπάρχει το παραπάνω κτίσμα του όμορου οικοπέδου. Σε κάθε άλλη περίπτωση το κτίριο δύναται να εφάπτεται στο κοινό πλάγιο όριο. γ) όταν σε οποιοδήποτε τμήμα των πίσω ή πλάγιων ορίων του οικοπέδου εφάπτεται κτίριο οποιασδήποτε χρήσης και χρονολογίας κατασκευής, το κτίριο μπορεί να εφάπτεται στα όρια αυτά. δ) όταν το όμορο οικόπεδο είναι αδόμητο ή έχει κτίσμα που έχει κατασκευαστεί πριν από την ένταξη της περιοχής σε σχέδιο, το κτίριο επιτρέπεται να εφάπτεται ή να απέχει από το πλάγιο κοινό όριο απόσταση δ. ε) όταν το οικόπεδο βρίσκεται σε περιοχές που προ- βλεπόταν, λόγω συστημάτων δόμησης που ίσχυαν πριν από την ισχύ του ν. 1577/1985, η τοποθέτηση του κτιρίου σε επαφή με πλάγιο κοινό όριο, το κτίσμα μπορεί να τοποθετείται σε επαφή με το πλάγιο κοινό όριο ανεξάρτητα θέσης και χρόνου κατασκευής του κτίσματος του όμορου οικοπέδου. στ) αν στο δομήσιμο τμήμα του οικοπέδου, που προκύπτει από την εφαρμογή των οικοδομικών γραμμών και των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ, δεν μπορεί να εξασφαλιστεί διάσταση πλευράς εννέα (9,00) μ. σε κάθε διεύθυνση, τότε το κτίριο τοποθετείται μέσα στην υποχρεωτική απόσταση Δ ή δ μέχρι την εξασφάλιση πλευράς κτιρίου εννέα (9,00) μ. σε κάθε διεύθυνση και εάν το τμήμα της υποχρεωτικής απόστασης που απομένει είναι μικρότερο του ενός μέτρου, το κτίριο μπορεί να εφάπτεται του αντίστοιχου ορίου. ζ) σε γωνιακά οικόπεδα αφήνεται υποχρεωτικά ακάλυπτος δΧδ στην απέναντι της γωνίας θέση του οικοπέδου ή σε θέση που η επιφάνεια αυτή συνέχεται με τους ακάλυπτους των όμορων ιδιοκτησιών, με την επιφύλαξη της περ. στ'. η) εάν το όριο του οικοπέδου είναι κοινό με περισσότερα του ενός οικόπεδα το κτίριο εφάπτεται ή τοποθετείται σε απόσταση Δ ή δ από το κοινό όριο και υποχρεωτικά μόνο κατά το τμήμα του οικοπέδου αυτού. θ) σε οικόπεδα όπου κατασκευάζονται περισσότερα του ενός κτίρια, και όταν αυτά δεν εφάπτονται, η ελάχιστη απόσταση μεταξύ τους είναι δ. ι) κτίρια του ίδιου ακινήτου μπορούν να εφάπτονται ή να απέχουν μεταξύ τους κατά ελάχιστη απόσταση 2,50 μ., όταν το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος της περιοχής ή το ύψος στο οποίο εξαντλείται ο σ.δ. δεν ξεπερνά τα 8,50 μ. 2. Το κτίριο τοποθετείται ελεύθερα στο οικόπεδο σε περιοχές που εντάχθηκαν στο σχέδιο μετά από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του ν. 1577/1985. Όπου το κτίριο δεν εφάπτεται με τα πίσω όρια του οικοπέδου αφήνεται απόσταση Δ και οπού δεν εφάπτεται με τα πλάγια όρια του οικοπέδου αφήνεται απόσταση δ. 3. Σε περίπτωση εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων ή κατά την επέκταση ή αναθεώρησή τους, όπου το επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων της περιοχής καθορίζεται μέχρι και οκτώ μέτρα και πενήντα εκατοστά (8,50 μ.) και επιβάλλεται η τήρηση απόστασης του κτιρίου από τα όρια του οικοπέδου, επιτρέπεται η απόσταση αυτή να είναι μικρότερη του Δ της παρ. 1, όχι όμως μικρότερη των 2,50 μ. 4. Εσοχές του κτιρίου στην περίπτωση που εφάπτεται με τα όρια του οικοπέδου, μπορούν να έχουν οποιαδήποτε απόσταση από το όμορο κτίριο. Ανοίγματα στις εσοχές αυτές δεν δημιουργούν δουλεία για τα όμορα οικόπεδα και προσμετρώνται στον υπολογισμό των ανοιγμάτων για την επάρκεια φυσικού φωτισμού και αερισμού, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του Κτιριοδομικού Κανονισμού”. 5. Οι χώροι κλιμακοστασίου καλύπτουν τις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού εφόσον έχουν ανοίγματα προς ακάλυπτους χώρους ή ελεύθερο ανοιχτό χώρο ελάχιστης διάστασης δύο (2,00 μ.) μέτρων κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων. Οι χώροι κύριας χρήσης καλύπτουν τις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού εφόσον έχουν ανοίγματα προς ακάλυπτους χώρους ή ελεύθερο

	θ) σε οικόπεδα όπου κατασκευάζονται περισσότερα του ενός κτίρια, και όταν αυτά δεν εφάπτονται, η ελάχιστη απόσταση μεταξύ τους είναι δ. ι) κτίρια του ίδιου ακινήτου μπορούν να εφάπτονται ή να απέχουν μεταξύ τους κατά ελάχιστη απόσταση 2,50 μ., όταν το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος της περιοχής ή το ύψος στο οποίο εξαντλείται ο σ.δ. δεν ξεπερνά τα 8,50 μ. 2. Το κτίριο τοποθετείται ελεύθερα στο οικόπεδο σε περιοχές που εντάχθηκαν στο σχέδιο μετά από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του ν. 1577/1985. Όπου το κτίριο δεν εφάπτεται με τα πίσω όρια του οικοπέδου αφήνεται απόσταση Δ και οπού δεν εφάπτεται με τα πλάγια όρια του οικοπέδου αφήνεται απόσταση δ. Στην παρούσα εφαρμόζονται οι περ. στ), θ), ι) της παρ. 1 του παρόντος. 3. Σε περίπτωση εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων ή κατά την επέκταση ή αναθεώρησή τους, όπου το επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων της περιοχής καθορίζεται μέχρι και οκτώ μέτρα και πενήντα εκατοστά (8,50 μ.) και επιβάλλεται η τήρηση απόστασης του κτιρίου από τα όρια του οικοπέδου, επιτρέπεται η απόσταση αυτή να είναι μικρότερη του Δ ή δ της παρ. 1, όχι όμως μικρότερη των 2,50 μ. 4. Εσοχές του κτιρίου στην περίπτωση που εφάπτεται με τα όρια του οικοπέδου, μπορούν να έχουν οποιαδήποτε απόσταση από το όμορο κτίριο. Ανοίγματα στις εσοχές αυτές δεν δημιουργούν δουλεία για τα όμορα οικόπεδα και προσμετρώνται στον υπολογισμό των ανοιγμάτων για την επάρκεια φυσικού φωτισμού και αερισμού, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του Κτιριοδομικού Κανονισμού ή εξασφαλίζουν ελάχιστη διάσταση δ κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων. 5. Οι χώροι κλιμακοστασίου καλύπτουν τις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού εφόσον έχουν ανοίγματα προς ακάλυπτους χώρους ή ελεύθερο ανοιχτό χώρο ελάχιστης διάστασης δύο (2,00 μ.) μέτρων κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων. Οι χώροι κύριας χρήσης καλύπτουν τις προϋποθέσεις φυσικού φωτισμού και αερισμού εφόσον έχουν ανοίγματα προς ακάλυπτους χώρους ή ελεύθερο ανοιχτό χώρο ελάχιστης διάστασης δ κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων.».	ανοιχτό χώρο ελάχιστης διάστασης δ κάθετα προς την πλευρά των ανοιγμάτων.
	Άρθρο 86 Κατασκευή ανοικτών εξωστών – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 16 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού Η παρ. 3 του άρθρου 16 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α΄ 99), αντικαθίσταται, πλην του τελευταίου της εδαφίου, και διαμορφώνεται ως εξής: «3. Οι ανοικτοί εξώστες μπορούν να προεξέχουν της οικοδομικής γραμμής, όπως ορίζεται στις υποπερ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 15, έως πλάτους 1/10 Π και όχι περισσότερο των δύο (2,00) μ., όταν αυτή ταυτίζεται με τη ρυμοτομική γραμμή και κατασκευάζονται σε ύψος τουλάχιστον τριών (3,00) μ. από τη στάθμη του πεζοδρομίου. Οι ανοικτοί εξώστες μπορούν να προεξέχουν της οικοδομικής γραμμής, όπως ορίζεται στις υποπερ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 15, έως πλάτους δύο (2,00) μ. όταν η οικοδομική γραμμή δεν ταυτίζεται με τη ρυμοτομική γραμμή. Αν η όψη του κτιρίου δημιουργείται σε υποχώρηση από την οικοδομική γραμμή, το βάθος των ανοικτών εξωστών προσαυξάνεται αναλόγως. Οι ανοικτοί εξώστες δύναται να εισέχουν εντός των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ του κτιρίου από τα όρια ή από άλλο κτίριο του ίδιου οικοπέδου με πλάτος έως 1/4 Χ Δ ή 1/4 Χ δ τηρώντας παράλληλα απόσταση από τα όρια του οικοπέδου τουλάχιστον ένα (1,00) μ.. Οι εξώστες, αρχιτεκτονικά και λοιπά δομικά στοιχεία της παρ. 1, αν εξέχουν της ρυμοτομικής γραμμής και βρίσκονται σε ύψος μικρότερο των πέντε (5) μ., απέχουν τουλάχιστον μηδέν κόμμα πενήντα (0,50) μ. από το άκρο του κρασπέδου του πεζοδρομίου και προς την πλευρά της ρυμοτομικής γραμμής	Ν.4067/2012 Άρθρο 16 Λειτουργικά, ενεργειακά και διακοσμητικά στοιχεία στις όψεις του κτιρίου 3. Οι ανοικτοί εξώστες μπορούν να προεξέχουν της οικοδομικής γραμμής έως πλάτους 1/10 Π (από την επιφάνεια της όψης του κτιρίου) και όχι περισσότερο των δύο (2,00) μ. από την επιφάνεια της όψης του κτιρίου, όταν αυτή ταυτίζεται με τη ρυμοτομική γραμμή και κατασκευάζονται σε ύψος τουλάχιστον τριών (3,00) μ. από τη στάθμη του πεζοδρομίου. Οι ανοικτοί εξώστες μπορούν να προεξέχουν της οικοδομικής γραμμής έως πλάτους δύο (2,00) μ. όταν η οικοδομική γραμμή δεν ταυτίζεται με την ρυμοτομική γραμμή και βρίσκονται εντός της ρυμοτομικής γραμμής. Ανοικτοί εξώστες εντός των υποχρεωτικών αποστάσεων Δ ή δ του κτιρίου από τα όρια ή από άλλο κτίριο του ίδιου οικοπέδου δεν κατασκευάζονται με πλάτος μεγαλύτερο του 1/4 Χ Δ ή 1/4 Χ δ από την επιφάνεια της όψης του κτιρίου και η απόστασή τους από τα όρια του οικοπέδου δεν είναι μικρότερη από 1,00 μ.. Οι εξώστες, αρχιτεκτονικά και λοιπά δομικά στοιχεία της παρ. 1, αν εξέχουν της ρυμοτομικής γραμμής, απέχουν τουλάχιστον 0,50 μ. από το άκρο του κρασπέδου του πεζοδρομίου και προς την πλευρά της ρυμοτομικής γραμμής σε οριζόντια προβολή. Εφόσον οι ανοικτοί εξώστες φυτεύονται σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών, σε οποιοδήποτε επίπεδο, συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης κατά το ποσοστό που φυτεύονται.

	σε οριζόντια προβολή. Εφόσον οι ανοικτοί εξώστες φυτεύονται σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών, σε οποιοδήποτε επίπεδο, συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης κατά το ποσοστό που φυτεύονται.».	
	Άρθρο 87 Υπαίθριοι χώροι στάθμευσης – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 17 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού Το τελευταίο εδάφιο της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 17 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α΄ 99) αντικαθίσταται, και η περ. α΄ διαμορφώνεται ως εξής: «α. Ο υποχρεωτικά ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου τουλάχιστον κατά τα 2/3 του παραμένει χωρίς επίστρωση και φυτεύεται, όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις. Στον υπολογισμό της φύτευσης συμμετέχουν οι ασκεπείς κατασκευές για την υποδοχή στοιχείων νερού και οι πισίνες σε οποιοδήποτε επίπεδο, καθώς και κατασκευές που επιβάλλονται μετά την ανεύρεση μνημείων για την προστασία και ανάδειξή τους, ύστερα από έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού. Κάθε επιφάνεια που φυτεύεται σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών συμμετέχει στον υπολογισμό της απαιτούμενης φύτευσης. Στις παραπάνω επιφάνειες συμπεριλαμβάνονται: φυτεμένα στεγασμένα κεκλιμένα επίπεδα - ράμπες, φυτεμένοι ενιαίοι χώροι στάθμευσης, σύμφωνα με την περ. ιγ` της παρ. 6 του άρθρου 11, φυτεμένοι υπαίθριοι χώροι, φυτεμένες εσοχές στο σώμα του κτιρίου, φυτεμένα δώματα ορόφων (που προκύπτουν από υποχώρηση ορόφων) και φυτεμένοι ανοικτοί εξώστες σε οποιοδήποτε επίπεδο. Οι επιφάνειες κάτω από πέργκολες, στέγαστρα και προστεγάσματα δύνανται να συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης εφόσον φυτεύονται στο επίπεδο εδάφους. Αν δημιουργούνται υπαίθριοι χώροι στάθμευσης, τότε ο υπολογισμός των 2/3 της υποχρεωτικής φύτευσης λαμβάνεται επί του απομειούμενου κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες υποχρεωτικά ακαλύπτου χώρου του οικοπέδου.».	Ν.4067/2012 Άρθρο 17 Κατασκευές και φυτεύσεις στους ακάλυπτους χώρους και περιφράξεις 2. α. Ο υποχρεωτικά ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου τουλάχιστον κατά τα 2/3 του παραμένει χωρίς επίστρωση και φυτεύεται, όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις. Στον υπολογισμό της φύτευσης συμμετέχουν οι ασκεπείς κατασκευές για την υποδοχή στοιχείων νερού και οι πισίνες σε οποιοδήποτε επίπεδο, καθώς και κατασκευές που επιβάλλονται μετά την ανεύρεση μνημείων για την προστασία και ανάδειξή τους, ύστερα από έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Κάθε επιφάνεια που φυτεύεται σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών συμμετέχει στον υπολογισμό της απαιτούμενης φύτευσης. Στις παραπάνω επιφάνειες συμπεριλαμβάνονται: φυτεμένα στεγασμένα κεκλιμένα επίπεδα ράμπες, φυτεμένοι ενιαίοι χώροι στάθμευσης, σύμφωνα με την περ. ιγ' της παρ. 6 του άρθρου 11, φυτεμένοι υπαίθριοι χώροι, φυτεμένες εσοχές στο σώμα του κτιρίου, φυτεμένα δώματα ορόφων (που προκύπτουν από υποχώρηση ορόφων) και φυτεμένοι ανοικτοί εξώστες σε οποιοδήποτε επίπεδο. Οι επιφάνειες κάτω από πέργκολες, στέγαστρα και προστεγάσματα δύνανται να συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης εφόσον φυτεύονται στο επίπεδο εδάφους. Στην περίπτωση που δημιουργούνται υπαίθριοι χώροι στάθμευσης με μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια έως 10% της επιτρεπόμενης κάλυψης, τότε ο υπολογισμός των 2/3 της υποχρεωτικής φύτευσης λαμβάνεται επί του απομειούμενου κατά τα ανωτέρω υποχρεωτικά ακαλύπτου χώρου του οικοπέδου. β. Τα προκήπια είναι υποχρεωτικοί ακάλυπτοι. γ. Το αίθριο δύναται να συμμετέχει στον υπολογισμό του υποχρεωτικώς ακαλύπτου χώρου. Εφόσον φυτεύεται σε ελάχιστο πάχος εδάφους 40 εκατοστών, σε οποιοδήποτε επίπεδο, συμμετέχει στον υπολογισμό της φύτευσης κατά το ποσοστό που φυτεύεται. δ. Η επιφάνεια κάθε διαμπερούς ανοίγματος και η επιφάνεια κατακόρυφων φρεατίων που λειτουργούν ως φωταγωγοί ή ως αγωγοί κυκλοφορίας του αέρα, που φυτεύονται σε ελάχιστο πάχος εδάφους σαράντα (40) εκατοστών, σε οποιοδήποτε επίπεδο, συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης. ε. Οι υποχρεωτικοί ακάλυπτοι χώροι του οικοπέδου προσαρμόζονται στη μορφολογία του εδάφους του οικοδομικού τετραγώνου. στ. Για πρατήρια υγρών καυσίμων ο υποχρεωτικός χώρος φύτευσης ορίζεται στο 1/4 του αναφερόμενου στην παρ. 2α. ζ. Σε κτίρια όπου δεν είναι εφικτό να πραγματοποιηθεί η φύτευση μέχρι τα 2/3 του υποχρεωτικού ακαλύπτου, δύναται αυτή να μειωθεί στο 1/2 του υποχρεωτικού ακαλύπτου, υπό την προϋπόθεση ότι θα φυτευτεί στο δώμα διπλάσια επιφάνεια από την υπολειπόμενη επιφάνεια των 2/3 του υποχρεωτικού ακαλύπτου που δεν προβλέπεται να υλοποιηθεί. Σε κτίρια όπου δεν είναι εφικτό να πραγματοποιηθεί η φύτευση μέχρι τα 2/3 του υποχρεωτικού ακαλύπτου, κατ' εξαίρεση δύναται να συμμετέχουν στον υπολογισμό της φύτευσης και οι διάδρομοι διέλευσης των οχημάτων, εφόσον επιστρώνονται από διάτρητες πλάκες.
	Άρθρο 88 Προσωρινές κατασκευές - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 21 Νέου Οικοδομικού Κανονισμού Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (ν. 4067/2012, Α' 79, διόρθωση σφάλματος Α΄ 99), περί των χώρων τοποθέτησης των προσωρινών κατασκευών, προστίθενται οι ιδιωτικοί χώροι, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Η προσωρινή κατασκευή τοποθετείται σε ιδιωτικούς χώρους, σε ιδιωτικούς χώρους παραχωρημένους σε δημόσια κοινή χρήση όπως ορίζεται στο άρθρο 10 και σε δημόσιους κοινόχρηστους χώρους, υπαίθριους ή	Ν.4067/2012 Άρθρο 21 Προσωρινές κατασκευές 1. Η προσωρινή κατασκευή τοποθετείται σε ιδιωτικούς χώρους παραχωρημένους σε δημόσια κοινή χρήση όπως ορίζεται στο άρθρο 10 και σε δημόσιους κοινόχρηστους χώρους, υπαίθριους ή στεγασμένους, κατά παρέκκλιση των κείμενων πολεοδομικών όρων της περιοχής και υπό την προϋπόθεση ότι επιτρέπονται οι συγκεκριμένες χρήσεις. Για τις προσωρινές κατασκευές απαιτείται έγκριση τοποθέτησης και λειτουργίας από τον αρμόδιο κατά περίπτωση φορέα, κατόπιν υποβολής απαραίτητων δικαιολογητικών και στοιχείων για την

	στεγασμένους, κατά παρέκκλιση των κείμενων πολεοδομικών όρων της περιοχής και υπό την προϋπόθεση ότι επιτρέπονται οι συγκεκριμένες χρήσεις. Για τις προσωρινές κατασκευές απαιτείται έγκριση τοποθέτησης και λειτουργίας από τον αρμόδιο κατά περίπτωση φορέα, κατόπιν υποβολής απαραίτητων δικαιολογητικών και στοιχείων για την κατασκευή ή συναρμολόγηση και τοποθέτηση, καθώς και προσδιορισμός του χρονικού διαστήματος διατήρησης τους.».	κατασκευή ή συναρμολόγηση και τοποθέτηση, καθώς και προσδιορισμός του χρονικού διαστήματος διατήρησής τους.
	Άρθρο 90 Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια – Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 4447/2016 Το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1 και η παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 4447/2016 (Α΄ 241), περί Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων, τροποποιούνται με την απαλοιφή της αναφοράς σε ρυθμίσεις, και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 6 Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια 1. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια αποτελούν σύνολα κειμένων, χαρτών ή και διαγραμμάτων, με τα οποία παρέχονται κατευθύνσεις χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης σε περιφερειακό επίπεδο ιδίως, για: α) την αποτίμηση, ανάδειξη και αξιοποίηση των ιδιαίτερων αναπτυξιακών και γενικότερα χωρικών χαρακτηριστικών κάθε Περιφέρειας για την ισότιμη ένταξή της στον εθνικό, ενωσιακό και διεθνή χώρο, β) τη χωρική διάρθρωση των βασικών παραγωγικών τομέων και κλάδων, γ) τη χωρική διάρθρωση των περιφερειακών δικτύων μεταφορών και της λοιπής τεχνικής υποδομής περιφερειακού ενδιαφέροντος, δ) τη διάρθρωση του περιφερειακού χώρου (πρότυπο χωρικής οργάνωσης), καθώς και τη χωρική οργάνωση και δομή του οικιστικού δικτύου, ε) την οικιστική ανάπτυξη και ανασυγκρότηση του αστικού χώρου, στ) την ανάδειξη, προβολή και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και του οικιστικού και αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος κάθε Περιφέρειας, ζ) τον προσδιορισμό ενεργών παρεμβάσεων και προγραμμάτων χωροταξικού και αστικού χαρακτήρα, όπως ιδίως οι Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) και τα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ) των άρθρων 11 και 12 του ν. 2742/1999 (Α` 207), η) την προστασία του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου. 2. Στα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια περιλαμβάνονται και οι εγκεκριμένοι οργανωμένοι υποδοχείς δραστηριοτήτων, καθώς και τα εγκεκριμένα σχέδια δημόσιων ή ιδιωτικών επενδύσεων μεγάλης κλίμακας, σύμφωνα με τις διατάξεις που τις διέπουν. 3. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια περιλαμβάνουν σε ειδικό Παράρτημα, που συνοδεύεται από κείμενα και διαγράμματα κατάλληλης κλίμακας, κατευθύνσεις ανά δήμο που αφορούν ιδίως: α) στη χωροταξική και αναπτυξιακή φυσιογνωμία του δήμου και των επιμέρους δημοτικών ενοτήτων, β) στη διάρθρωση και δομή του οικιστικού δικτύου και την οικιστική ανάπτυξη, γ) στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού, πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος, δ) στα υπερτοπικά/διαδημοτικά δίκτυα υποδομής, ε) στη χωρική οργάνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων ή άλλων χρήσεων στον μη αστικό, ιδίως, χώρο, στ) στις χρήσεις γης και τους όρους δόμησης,	Ν.4447/2016 Άρθρο 6 Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια 1. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια αποτελούν σύνολα κειμένων, χαρτών ή και διαγραμμάτων, με τα οποία παρέχονται κατευθύνσεις χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης σε περιφερειακό επίπεδο και, όπου απαιτείται, ρυθμίσεις, ιδίως, για: α) την αποτίμηση, ανάδειξη και αξιοποίηση των ιδιαίτερων αναπτυξιακών και γενικότερα χωρικών χαρακτηριστικών κάθε Περιφέρειας για την ισότιμη ένταξή της στον εθνικό, ενωσιακό και διεθνή χώρο, β) τη χωρική διάρθρωση των βασικών παραγωγικών τομέων και κλάδων, γ) τη χωρική διάρθρωση των περιφερειακών δικτύων μεταφορών και της λοιπής τεχνικής υποδομής περιφερειακού ενδιαφέροντος, δ) τη διάρθρωση του περιφερειακού χώρου (πρότυπο χωρικής οργάνωσης), καθώς και τη χωρική οργάνωση και δομή του οικιστικού δικτύου, ε) την οικιστική ανάπτυξη και ανασυγκρότηση του αστικού χώρου, στ) την ανάδειξη, προβολή και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και του οικιστικού και αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος κάθε Περιφέρειας, ζ) τον προσδιορισμό ενεργών παρεμβάσεων και προγραμμάτων χωροταξικού και αστικού χαρακτήρα, όπως ιδίως οι Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) και τα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ) των άρθρων11και12του ν. 2742/1999(Α' 207), η) την προστασία του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου 4. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια συνοδεύονται από Πρόγραμμα Έργων, Ενεργειών και Προτεραιοτήτων, στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες για την εφαρμογή τους ενέργειες, έργα, ρυθμίσεις, μέτρα και προγράμματα, καθώς και οι φορείς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους.

	ζ) στην προστασία, διαχείριση και τον σχεδιασμό του τοπίου, η) στη βιώσιμη αξιοποίηση του ενεργειακού δυναμικού των περιφερειών, με προτεραιότητα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια και τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια που εγκρίνονται σε κάθε Περιφέρεια πρέπει να εναρμονίζονται με τις αντίστοιχες κατευθύνσεις, ανά δήμο ή δημοτική ενότητα, του οικείου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου. 4. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια συνοδεύονται από Πρόγραμμα Έργων, Ενεργειών και Προτεραιοτήτων, στο οποίο εξειδικεύονται οι απαιτούμενες για την εφαρμογή τους ενέργειες, έργα, μέτρα και προγράμματα, καθώς και οι φορείς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους. 5. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια δεσμεύονται από τις ρυθμίσεις και εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων, τις οποίες συντονίζουν, εξειδικεύουν και συμπληρώνουν σε επίπεδο Περιφέρειας, καθώς και τροποποιούν, μόνον εάν παρέχεται ρητώς η δυνατότητα αυτή από το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο. Κατά την κατάρτισή τους λαμβάνονται υπόψη η Εθνική Χωρική Στρατηγική, το περιφερειακό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, τα προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης, το Εθνικό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, το οικείο περιφερειακό σχέδιο προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, τα Πλαίσια Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών, καθώς και άλλα γενικά ή ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα, πολιτικές και στρατηγικές που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξη του χώρου. Αν διαπιστωθούν ασάφειες ή αντικρουόμενες κατευθύνσεις μεταξύ διαφορετικών Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων όμορων Περιφερειών, συγκαλείται, κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το Κεντρικό Συμβούλιο Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α.), το οποίο γνωμοδοτεί για την άρση της ασάφειας ή αντίκρουσης. Κατόπιν, τροποποιούνται τα αντίστοιχα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, στα σημεία που κρίθηκε απαραίτητο, σύμφωνα με τη διαδικασία με την οποία είχαν εγκριθεί. 6. Στον αναπτυξιακό σχεδιασμό κάθε Περιφέρειας, όπως αποτυπώνεται στο τετραετές επιχειρησιακό πρόγραμμα του άρθρου 268 του ν. 3852/2010 (Α` 87) περιλαμβάνονται κατά προτεραιότητα τα έργα και οι δράσεις που προωθούν την εφαρμογή των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων, σύμφωνα και με το πρόγραμμα ενεργειών και προτεραιοτήτων των τελευταίων. 7. α) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια εκπονούνται υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ύστερα από σχετική ενημέρωση της οικείας Περιφέρειας και υπό την επίβλεψη κοινών με την Περιφέρεια επιτροπών. β) Για την έγκριση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων απαιτείται η γνώμη του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου, η οποία παρέχεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήψη της σχετικής μελέτης, που του διαβιβάζεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. Ειδικά για τη χωρική διάρθρωση παραγωγικών τομέων ή κλάδων και περιφερειακών δικτύων μεταφορών και λοιπής τεχνικής υποδομής απαιτείται επιπλέον η γνώμη των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργείων, η οποία παρέχεται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη λήψη της σχετικής	

	μελέτης που τους διαβιβάζεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. γ) Το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας διατυπώνει γνώμη, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 4, για το περιεχόμενο των εκπονούμενων Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. δ) Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια υπόκεινται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και εγκρίνονται μαζί με τις σχετικές Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικής Εκτίμησης με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Οι διαδικασίες διαβούλευσης των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων και των οικείων Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων είναι κοινές. 8. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τη συνδρομή των Περιφερειών παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων. Για τον σκοπό αυτό, συντάσσει τουλάχιστον ανά πενταετία εκθέσεις παρακολούθησης, στις οποίες αναφέρονται ο τρόπος εφαρμογής, τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν, καθώς και ο βαθμός ενσωμάτωσης των κατευθύνσεών τους στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού. Στις ίδιες εκθέσεις υποδεικνύονται ενέργειες και δράσεις που κατά περίπτωση απαιτούνται για την αποτελεσματική εφαρμογή των Περιφερειακών Στρατηγικών και κατευθύνσεων και επισημαίνονται ενέργειες και δράσεις που δεν εναρμονίζονται με αυτές τις κατευθύνσεις. Τα πορίσματα των εκθέσεων αυτών διαβιβάζονται στα συναρμόδια υπουργεία, στις περιφέρειες και τους φορείς και υπηρεσίες, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη στις δράσεις και έργα που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους. 9. Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια δεν αναθεωρούνται προτού παρέλθει πενταετία από την έγκριση ή την προηγούμενη αναθεώρησή τους. Πριν από την πάροδο της πενταετίας είναι κατ` εξαίρεση δυνατή η τροποποίησή τους, με στόχο τη βελτίωση και επικαιροποίησή τους, προκειμένου να: α) αντιμετωπισθούν ζητήματα που ανακύπτουν από την προώθηση ή εφαρμογή προγραμμάτων διεθνούς, ευρωπαϊκού, διασυνοριακού, διακρατικού ή διαπεριφερειακού χαρακτήρα, β) αντιμετωπιστούν εξαιρετικές ανάγκες από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές και κινδύνους, στο επίπεδο της οικείας Περιφέρειας, γ) επέλθουν ήσσονες αλλαγές που απαιτούνται για την επίτευξη των αποτελεσμάτων τους, εφόσον από τις εκθέσεις αξιολόγησης προκύπτει ότι η εφαρμογή τους δεν έχει οδηγήσει στα αποτελέσματα που επιδιώκονται, δ) αντιμετωπισθούν εξαιρετικές και απρόβλεπτες ανάγκες και νέα δεδομένα, για έργα εθνικής ή περιφερειακής σημασίας, τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στον αρχικό σχεδιασμό, ε) προσαρμοστούν σε νομοθετικές τροποποιήσεις μεταγενέστερες της έγκρισής τους ή σε νέα δεδομένα και κατευθύνσεις χωρικού σχεδιασμού που προκύπτουν από την έγκριση, αναθεώρηση ή τροποποίηση Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων και στ) ενσωματωθούν νέα αρχαιολογικά δεδομένα και τυχόν επικαιροποιημένο θεσμικό πλαίσιο προστασίας των υφιστάμενων αρχαιοτήτων και μνημείων. Για την αναθεώρηση και τροποποίηση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 7. Δεν απαιτείται να ακολουθηθεί διαδικασία στρατηγικής	

	περιβαλλοντικής εκτίμησης, εάν οι αλλαγές είναι ήσσονος σημασίας. 10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να επέρχονται εντοπισμένες και μη ουσιώδεις μεταβολές στα εγκεκριμένα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια, όπως διορθώσεις σφαλμάτων, αποσαφηνίσεις διατυπώσεων, εναρμόνιση κειμένων και διαγραμμάτων. 11. α. Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια εκπονούνται για όλες τις περιφέρειες της Χώρας, πλην της Περιφέρειας Αττικής. Για την Περιφέρεια Αττικής θέση Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου επέχει το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας. β. Κατά την εκπόνηση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων εξετάζονται ζητήματα αλληλεπίδρασης και επικαλύψεων μεταξύ χωροταξικών πλαισίων όμορων Περιφερειών. γ. Το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Κεντρικής Μακεδονίας περιλαμβάνει ειδικό Παράρτημα για τον στρατηγικό σχεδιασμό της Μητροπολιτικής Περιοχής Θεσσαλονίκης. Το Παράρτημα αυτό λαμβάνεται υπόψη κατά την κατάρτιση των πολεοδομικών σχεδίων πρώτου επιπέδου στην περιοχή αυτή. 12. Όπου στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας αναφέρονται τα «Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης» νοούνται εφεξής τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια του παρόντος άρθρου.».	
	Άρθρο 92 Ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής – Τροποποίηση περ. γ) παρ. 3 άρθρου 8 ν. 4447/2016 Στο πρώτο εδάφιο της περ. γ της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 (Α΄ 241), περί έγκρισης του Ρυμοτομικού Σχεδίου εφαρμογής, προστίθεται και η τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου και της πολεοδομικής μελέτης, και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής: «γ. Με το προεδρικό διάταγμα έγκρισης των Ε.Π.Σ. μπορεί να εγκρίνεται και το ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής ή να τροποποιείται εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο ή πολεοδομική μελέτη, όπου αυτό απαιτείται. Αν ο φορέας κίνησης της διαδικασίας του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου είναι κύριος της προς πολεοδόμηση έκτασης, η διαδικασία δημοσιότητας της περ. β’ της παρ. 4 του άρθρου 10 παραλείπεται.».	Ν. 4447/2016 Άρθρο 8 Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια γ. Με το προεδρικό διάταγμα έγκρισης των Ε.Π.Σ. μπορεί να εγκρίνεται και το Ρυμοτομικό Σχέδιο εφαρμογής, όπου αυτό απαιτείται. Αν ο φορέας κίνησης της διαδικασίας του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου είναι κύριος της προς πολεοδόμηση έκτασης, η διαδικασία δημοσιότητας της περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 10 παραλείπεται.
	Άρθρο 93 Ερμηνευτική διάταξη για τη διαδικασία ανάρτησης Ρυμοτομικών Σχεδίων μετά από τροποποίηση λόγω αποδοχής ενστάσεων – Τροποποίηση παρ. 4, 5 και 7 άρθρου 10 ν. 4447/2016 1. Στο άρθρο 10 του ν. 4447/2016 (Α’ 241), περί διαδικασίας σύνταξης των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής, το τελευταίο εδάφιο της περ. β) της παρ. 4 και της παρ. 5, αντικαθίστανται, προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο στην περ. β) της παρ. 4 και δύο νέα τελευταία εδάφια στην παρ. 5, και οι παρ. 4 και 5 διαμορφώνονται ως εξής: «4. α) Η διαδικασία σύνταξης των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής εκκινεί από τον οικείο Δήμο. Η διαδικασία μπορεί να εκκινήσει και από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ύστερα από σχετική ενημέρωση του οικείου Δήμου. β) Τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό κτηματογραφικό διάγραμμα και τη γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου στον οικείο Δήμο επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του δήμου και της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας, και με	Ν. 4447/2016 Άρθρο 10 Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής 4. α) Η διαδικασία σύνταξης των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής εκκινεί από τον οικείο Δήμο. Η διαδικασία μπορεί να εκκινήσει και από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ύστερα από σχετική ενημέρωση του οικείου δήμου. β) Τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό κτηματογραφικό διάγραμμα και τη γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου στον οικείο Δήμο επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του δήμου και της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας, και με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του δήμου. Το κοινό έχει δικαίωμα πρόσβασης για ενημέρωση, μεταφόρτωση των δεδομένων και υποβολή δηλώσεων ιδιοκτησίας και ενστάσεων. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής άδειας. Τα συμπληρωματικά συνοδευτικά έγγραφα, το τεύχος συντεταγμένων κορυφών και εμβαδών, ο κτηματολογικός πίνακας, ο πίνακας της Πράξης Εφαρμογής και ο πίνακας επικειμένων εκτίθενται στο οικείο δημοτικό κατάστημα, εκτός αν ο τελευταίος πίνακας κυρωθεί μεταγενέστερα, οπότε εκτίθεται χωριστά.

	ανάρτηση στην ιστοσελίδα του δήμου. Το κοινό έχει δικαίωμα πρόσβασης για ενημέρωση, μεταφόρτωση των δεδομένων και υποβολή δηλώσεων ιδιοκτησίας και ενστάσεων. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής άδειας. Τα συμπληρωματικά συνοδευτικά έγγραφα, το τεύχος συντεταγμένων κορυφών και εμβαδών, ο κτηματολογικός πίνακας, ο πίνακας της Πράξης Εφαρμογής και ο πίνακας επικειμένων εκτίθενται στο οικείο δημοτικό κατάστημα, εκτός αν ο τελευταίος πίνακας κυρωθεί μεταγενέστερα, οπότε εκτίθεται χωριστά. Κατ` εξαίρεση, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του δήμου. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν, μέσα στην προθεσμία αυτή, να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλλουν εγγράφως ή ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου ενστάσεις, τις οποίες ο δήμος οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά από την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Κατά το διάστημα των δέκα (10) ημερών παρέχεται στους ενδιαφερόμενους η δυνατότητα να υποβάλλουν ενστάσεις εγγράφως ή ηλεκτρονικά στον οικείο δήμο, αποκλειστικά ως προς το μέρος του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής που έχει τροποποιηθεί σε σχέση με την προηγούμενη ανάρτηση. Μετά από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, καθώς και την εξέταση και τυχόν ενσωμάτωση νέων ενστάσεων, τα Ρυμοτομικά Σχέδια προωθούνται προς έγκριση. γ) Η έγκριση των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής γίνεται με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από γνώμη του οικείου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Η ανωτέρω γνώμη παρέχεται υποχρεωτικώς μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την περιέλευση στο οικείο συμβούλιο του σχετικού φακέλου προς γνωμοδότηση. Μετά την άπρακτη πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας, η διαδικασία μπορεί να συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. δ) Με την απόφαση της περ. γ' κυρώνεται και η οικεία Πράξη Εφαρμογής, όπου απαιτείται, η οποία συντάσσεται ταυτόχρονα και σε άμεση συσχέτιση με τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 8 και 9 του ν. 1337/1983 (Α' 33). ε) Η έγκριση του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής έχει τις συνέπειες έγκρισης σχεδίου πόλης κατά τις διατάξεις του από 17.7/16.8.1923 ν.δ. (Α' 228). 5. Η έγκριση Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής σε περιοχές που έχουν ενταχθεί σε Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια μπορεί να γίνει και με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Στην περίπτωση αυτή, τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό κτηματογραφικό διάγραμμα και τη γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου στα οικεία δημοτικά καταστήματα επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες, καθώς και με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το ίδιο χρονικό διάστημα. Το κοινό έχει δικαίωμα πρόσβασης για ενημέρωση, μεταφόρτωση των δεδομένων, υποβολή δηλώσεων ιδιοκτησίας και ενστάσεων. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής άδειας. Τα συμπληρωματικά συνοδευτικά έγγραφα, το τεύχος συντεταγμένων κορυφών και εμβαδών, ο κτηματολογικός πίνακας, ο πίνακας της Πράξης Εφαρμογής και ο πίνακας	Κατ' εξαίρεση, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του δήμου. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν, μέσα στην προθεσμία αυτή, να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλλουν εγγράφως ή ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου ενστάσεις, τις οποίες ο δήμος οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά από την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Μετά από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, τα Ρυμοτομικά Σχέδια προωθούνται προς έγκριση. γ) Η έγκριση των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής γίνεται με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από γνώμη του οικείου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Η ανωτέρω γνώμη παρέχεται υποχρεωτικώς μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την περιέλευση στο οικείο συμβούλιο του σχετικού φακέλου προς γνωμοδότηση. Μετά την άπρακτη πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας, η διαδικασία μπορεί να συνεχίζεται χωρίς τη σχετική γνώμη. δ) Με την απόφαση της περ. γ΄ κυρώνεται και η οικεία Πράξη Εφαρμογής, όπου απαιτείται, η οποία συντάσσεται ταυτόχρονα και σε άμεση συσχέτιση με τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 8 και 9 του ν. 1337/1983 (Α΄ 33). ε) Η έγκριση του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής έχει τις συνέπειες έγκρισης σχεδίου πόλης κατά τις διατάξεις του από 17.7/16.8.1923 ν.δ. (Α΄ 228). 5. Η έγκριση Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής σε περιοχές που έχουν ενταχθεί σε Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια μπορεί να γίνει και με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Στην περίπτωση αυτή, τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό κτηματογραφικό διάγραμμα και τη γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου στα οικεία δημοτικά καταστήματα επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες, καθώς και με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το ίδιο χρονικό διάστημα. Το κοινό έχει δικαίωμα πρόσβασης για ενημέρωση, μεταφόρτωση των δεδομένων, υποβολή δηλώσεων ιδιοκτησίας και ενστάσεων. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής άδειας. Τα συμπληρωματικά συνοδευτικά έγγραφα, το τεύχος συντεταγμένων κορυφών και εμβαδών, ο κτηματολογικός πίνακας, ο πίνακας της Πράξης Εφαρμογής και ο πίνακας επικειμένων εκτίθενται στο οικείο δημοτικό κατάστημα, εκτός αν ο τελευταίος πίνακας κυρωθεί μεταγενέστερα, οπότε εκτίθεται χωριστά. Η συλλογή δηλώσεων ιδιοκτησίας διενεργείται στο οικείο ή στα οικεία δημοτικά καταστήματα με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α., οι οποίοι εν συνεχεία διαβιβάζουν το σύνολο αυτών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α. Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Κατ' εξαίρεση η συλλογή δηλώσεων δύναται να εκκινεί και προ της έκθεσης του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής για λόγους επείγοντος ή και διευκόλυνσης της διαδικασίας, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν ολοκληρώνεται προ της προθεσμίας του δευτέρου εδαφίου της παρούσας. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν μέσα στην προθεσμία αυτή να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλουν, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, ενστάσεις στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τις οποίες οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών, από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά από την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Μετά από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής προωθούνται προς έγκριση, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις κείμενες διατάξεις. […]

	επικειμένων εκτίθενται στο οικείο δημοτικό κατάστημα, εκτός αν ο τελευταίος πίνακας κυρωθεί μεταγενέστερα, οπότε εκτίθεται χωριστά. Η συλλογή δηλώσεων ιδιοκτησίας διενεργείται στο οικείο ή στα οικεία δημοτικά καταστήματα με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α., οι οποίοι εν συνεχεία διαβιβάζουν το σύνολο αυτών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α. Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Κατ` εξαίρεση η συλλογή δηλώσεων δύναται να εκκινεί και προ της έκθεσης του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής για λόγους επείγοντος ή και διευκόλυνσης της διαδικασίας, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν ολοκληρώνεται προ της προθεσμίας του δευτέρου εδαφίου της παρούσας. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν μέσα στην προθεσμία αυτή να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλουν, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, ενστάσεις στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τις οποίες οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών, από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά από την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Κατά το διάστημα των δέκα (10) ημερών παρέχεται στους ενδιαφερόμενους η δυνατότητα να υποβάλλουν ενστάσεις εγγράφως ή ηλεκτρονικά στον φορέα που υποδεικνύεται στην σχετική πρόσκληση που συνοδεύει την ανάρτηση, ήτοι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή τον οικείο δήμο, αποκλειστικά ως προς το μέρος του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής που έχει τροποποιηθεί σε σχέση με την προηγούμενη ανάρτηση. Μετά από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, καθώς και την εξέταση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή τον οικείο δήμο αντιστοίχως και την τυχόν ενσωμάτωση νέων ενστάσεων, τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής προωθούνται προς έγκριση, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις κείμενες διατάξεις. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται για την τροποποίηση εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου ή πολεοδομικής μελέτης.». 2. Ο ορισμός της παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 4447/2016, επικαιροποιείται και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής: «7. Όπου στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας αναφέρεται η φράση «Ρυμοτομικό Σχέδιο ή Πολεοδομική Μελέτη», νοείται εφεξής το Ρυμοτομικό Σχέδιο Εφαρμογής του παρόντος.».	7. Όπου στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας αναφέρεται η «Ρυμοτομική Μελέτη», νοείται εφεξής το Ρυμοτομικό Σχέδιο Εφαρμογής του παρόντος.
	Άρθρο 94 Γενικές κατηγορίες χρήσεων – Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 13 ν. 4447/2016 Η παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 4447/2016 (Α΄ 241), περί της ισχύος των πολεοδομικών σχεδίων, αντικαθίσταται ως εξής: «6. α. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης, Πολεοδομικές Μελέτες και γενικότερα σχέδια και ρυθμίσεις Πολεοδομικού Σχεδιασμού, που εγκρίθηκαν ή τροποποιήθηκαν με τις μεταβατικές διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ και τις χρήσεις γης του Κεφαλαίου Β΄ του ν. 4269/2014 (Α΄142), εξακολουθούν να ισχύουν μέχρις ότου αναθεωρηθούν και αντικατασταθούν με την έγκριση Τοπικού ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΤΠΣ/ΕΠΣ), σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του παρόντος, με την έγκριση Πολεοδομικής Μελέτης ή άλλης ρύθμισης πολεοδομικού σχεδιασμού. β. Μέχρι την έγκριση των παραπάνω ΤΠΣ ή ΕΠΣ, κατά την έγκριση των ρυθμίσεων Πολεοδομικού Σχεδιασμού επιπέδου Πολεοδομικών Μελετών, ιδίως ένταξης σε σχέδιο	Ν. 4447/2016 Άρθρο 13 Μεταβατικές διατάξεις 6. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης, Πολεοδομικές Μελέτες και γενικότερα σχέδια Πολεοδομικού Σχεδιασμού, που εγκρίθηκαν ή τροποποιήθηκαν με τις μεταβατικές διατάξεις του Κεφαλαίου Α’ του ν. 4269/2014 (Α’ 142) και τις χρήσεις γης του Κεφαλαίου Β’ του ν. 4269/2014, εξακολουθούν να ισχύουν και αναθεωρούνται ως προς τις χρήσεις γης με την έγκριση του Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου.

	ή αναθεώρησης και τροποποίησης ρυμοτομικού σχεδίου, καθορισμού ή τροποποίησης χρήσεων γης, κοινόχρηστων και κοινωφελών χρήσεων και οριοθέτησης οικισμού, αντί των γενικών κατηγοριών χρήσεων γης του Κεφαλαίου Β΄ του ν. 4269/2014, ισχύουν οι οριζόμενες με το παρόν ως αντίστοιχες, Γενικές Κατηγορίες (Γ.Κ.) χρήσεων γης του π.δ. 59/2018 (Α΄114) ως εξής: αντί των Γ.Κ. των άρθρων 15 και 16 η Γ.Κ. του άρθρου 2 αντί των Γ.Κ των άρθρων 17 και 32 η Γ.Κ. του άρθρου 3 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 18 η Γ.Κ. του άρθρου 4 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 19 η Γ.Κ. του άρθρου 5 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 20 η Γ.Κ. του άρθρου 6 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 21 η Γ.Κ. του άρθρου 7 αντί των Γ.Κ. των άρθρων 22 και 28 η Γ.Κ. του άρθρου 9 αντί των Γ.Κ. των άρθρων 23 και 24 η Γ.Κ. του άρθρου 12 αντί των Γ.Κ. των άρθρων 25 και 26 η Γ.Κ. του άρθρου 8 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 27 η Γ.Κ. άρθρου 10 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 29 η Γ.Κ. του άρθρου 11 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 30 η Γ.Κ. του άρθρου 16 αντί της Γ.Κ. του άρθρου 31 η Γ.Κ. του άρθρου 13	
	Άρθρο 95 Εκτίμηση Φέρουσας Ικανότητας – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 64 ν. 4964/2022 Η παρ. 2 του άρθρου 64 του ν. 4964/2022 (Α΄ 150), περί εξουσιοδότησης για τη Φέρουσα Ικανότητα (ΦΙ), αντικαθίσταται ως εξής: «2. Η ΦΙ λαμβάνεται υπόψη κατά την αναθεώρηση των πολεοδομικών σταθεροτύπων της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4447/2016 (Α' 241) και εφαρμόζεται στον πολεοδομικό σχεδιασμό πρώτου επιπέδου.».	Ν. 4964/2022 Άρθρο 64 2. Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προσδιορίζονται η μεθοδολογία για την εκτίμηση της ΦΙ της παρ. 1, οι βασικές παράμετροι που την καθορίζουν ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εξεταζόμενου κάθε φορά χωρικού συστήματος και τα ανεκτά όρια των δεικτών στόχων των βασικών παραμέτρων της βιώσιμης ανάπτυξής του.
	Άρθρο 97 Μη απαίτηση τήρησης της διαδικασίας χωροθέτησης επενδυτικού σχεδίου – Προσθήκη περ. ε στην παρ. 5 του άρθρου 12 ν. 3986/2011 Στην παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152), περί τροποποίησης εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων, σχεδίων πόλεως και πολεοδομικών μελετών, προστίθεται περ. ε ως εξής: «ε. Στα ακίνητα τα οποία ρυθμίζονται από τα προεδρικά διατάγματα της περ. α΄ δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας χωροθέτησης επενδυτικού σχεδίου του άρθρου 13.».	Ν. 3986/2011 Άρθρο 12 Χωρικός προορισμός - Επενδυτική ταυτότητα δημοσίων ακινήτων 5.α. Με όμοια προεδρικά διατάγματα, και ύστερα από ειδικώς αιτιολογημένη εκτίμηση των πολεοδομικών, περιβαλλοντικών, αρχιτεκτονικών και αναπτυξιακών χαρακτηριστικών και επιπτώσεων της επιδιωκόμενης παρέμβασης, μπορεί να τροποποιούνται εγκεκριμένα ρυμοτομικά σχέδια και σχέδια πόλεως ή και πολεοδομικές μελέτες, καθώς και να καθορίζονται ειδικοί όροι χρήσεως και δόμησης για τα εντός σχεδίου πόλεως δημόσια ακίνητα του άρθρου 10 της παρ. 2, ακόμη και κατά παρέκκλιση από τις τυχόν ισχύουσες στην περιοχή γενικές και ειδικές χρήσεις γης και όρους και περιορισμούς δόμησης, καθώς και από τις διατάξεις του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού, εφόσον οι ρυθμίσεις αυτές καθίστανται αναγκαίες για την εκπλήρωση της αποστολής των πιο πάνω ακινήτων και δεν αλλοιώνουν τη γενική φυσιογνωμία της περιοχής και την όλη αισθητική της εικόνα. Κατά την ως άνω τροποποίηση μπορεί να μετατοπίζονται ή και να καταργούνται ρυμοτομικές και οικοδομικές γραμμές, καθώς και να αναδιατάσσονται κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι υπό την προϋπόθεση ότι το ισοζύγιό τους παραμένει τουλάχιστον σταθερό. Στις περιπτώσεις αυτές, η δημοσίευση του σχετικού εγκριτικού διατάγματος έχει τις συνέπειες έγκρισης σχεδίου πόλεως, κατά τις διατάξεις του ν.δ. 17.7/16.8.1923. β. Για την έκδοση των πιο πάνω διαταγμάτων ακολουθείται η διαδικασία δημοσιότητας του άρθρου 154 του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας (από 14.7/27.7.1999 π.δ., Δ' 580), όπου αυτή απαιτείται. Στην περίπτωση αυτή, η γνωμοδότηση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, μαζί με τις τυχόν ενστάσεις, τις παρατηρήσεις επί αυτών και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο, κοινοποιείται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών, από τότε που περιέρχεται το σχετικό αίτημα τροποποίησης στον οικείο Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ). Όπου στο ως άνω άρθρο 154 αναφέρεται το Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, νοείται το Κεντρικό Συμβούλιο Διοίκησης του άρθρου 16 του παρόντος, το οποίο γνωμοδοτεί εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την περιέλευση σε αυτό του σχετικού φακέλου προς γνωμοδότηση. γ. Αν στα ακίνητα της περ. β' περιλαμβάνονται κτίρια τα οποία έχουν χαρακτηρισθεί διατηρητέα, με τα προεδρικά διατάγματα της περ. α'

		μπορεί επιπροσθέτως να καθορίζονται ζώνες προστασίας πέριξ των κτιρίων αυτών. δ. Μετά την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων της περ. α' συντάσσονται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας πράξεις εφαρμογής για τα ακίνητα τα οποία ρυθμίζονται από τα ανωτέρω διατάγματα, όπου αυτό απαιτείται, οι οποίες κυρώνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για τον υπολογισμό της εισφοράς σε γη, λαμβάνεται υπόψη η νομική και πραγματική κατάσταση των ακινήτων κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του προεδρικού διατάγματος της περ. α'. Η εισφορά αυτή, κατά το μέρος που αφορά σε μη ρυμοτομούμενα τμήματα της ιδιοκτησίας, μπορεί να μετατρέπεται σε χρηματική συμμετοχή εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 1337/1983 (Α' 33), όπως αυτές τεκμηριώνονται στην πολεοδομική εκτίμηση της περ. α', ιδίως δε στις περιπτώσεις όπου η συμμετοχή σε γη καθιστά δυσχερή την αξιοποίηση του ακινήτου λόγω της υπάρξεως διατηρητέων κτιρίων και σχετικών ζωνών προστασίας ή και άλλων νομίμως υφιστάμενων κτιρίων που βρίσκονται διάσπαρτα στην όλη έκταση. Σε ακίνητα που βρίσκονται εντός περιοχών που χαρακτηρίζονται από το εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο ως Βιομηχανικά (ΒΙΠΑ) Βιοτεχνικά (ΒΙΟΠΑ) Πάρκα προς εξυγίανση, η εισφορά σε γη υπολογίζεται σύμφωνα με την περ. ζ' της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1337/1983, ανεξαρτήτως των προτεινόμενων νέων χρήσεων που εμπεριέχονται στο οικείο Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α. ή Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε..
	Άρθρο 98 Πολεοδομικές παραβάσεις – Προσθήκη περ η) στην παρ. 3 άρθρου 81 ν. 4495/2017 Στην παρ. 3 του άρθρου 81 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί ορισμών των πολεοδομικών παραβάσεων, προστίθεται περ. η) ως εξής: «η) εκτέλεση εργασιών κατεδάφισης, που διενεργήθηκαν μέχρι την 1η Μαΐου 2024, χωρίς την προηγούμενη έκδοση της εν λόγω άδειας».	Ν. 4495/2017 Άρθρο 81 Ορισμοί 3. Ως πολεοδομικές παραβάσεις ορίζονται οι εξής: α) κάθε κατασκευή που έχει εκτελεστεί κατά παράβαση εκδοθείσας οικοδομικής άδειας/άδειας δόμησης, με την οποία δημιουργούνται χώροι κύριας η βοηθητικής χρήσης χωρίς να μεταβάλλονται τα στοιχεία της κάλυψης, της δόμησης, του ύψους και του όγκου του διαγράμματος κάλυψης/δόμησης, και δεν θίγονται στοιχεία του φέροντα οργανισμού, β) η αλλαγή χρήσης χώρων του κτιρίου από κύρια σε άλλη επιτρεπόμενη στην περιοχή χρήση, χωρίς την απαιτούμενη οικοδομική άδεια σε εντός σχεδίου και ορίων οικισμών, γ) η αλλαγή χρήσης χώρων του υπογείου από βοηθητική σε κύρια, καθ' υπέρβαση του συντελεστή δόμησης, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις υπογείου χώρου, δ) η μεταβολή των πολεοδομικών μεγεθών του διαγράμματος δόμησης/κάλυψης (κάλυψη, δόμηση, ύψος), σε ποσοστό έως δέκα τοις εκατό (10%) και έως τα πενήντα τετραγωνικά μέτρα (50 τ.μ.), ε) η εκτέλεση εργασιών μικρής κλίμακας της παραγράφου 2 του άρθρου 29, που διενεργούνται χωρίς την προηγούμενη έκδοση της εν λόγω έγκρισης, στ) η εκτέλεση εργασιών και εγκαταστάσεων κατά παράβαση διατάξεων του κτιριοδομικού κανονισμού, ζ) οι εργασίες και κατασκευές της Κατηγορίας 3 της περίπτωσης γ΄ του άρθρου 96 που δεν εντάσσονται στις περιπτώσεις του άρθρου 30 και της παραγράφου 2 του άρθρου 29.
	Άρθρο 99 Πολεοδομικές παρατάσεις – Τροποποίηση άρθρου 52 ν. 4710/2020, τροποποίηση άρθρου 40 ν. 4759/2020, περ. α) παρ. 1 άρθρου 4 ν. 4280/2014 1. Στο πλαίσιο εργασιών γνωστοποίησης της περ. δ) του άρθρου 28 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), που έλαβαν χώρα από την 1η Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021, για τις οποίες έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα φάκελοι αναθεώρησης εν ισχύ οικοδομικών αδειών έως σήμερα, και οι άδειες αυτές δεν έχουν εκδοθεί, χωρίς υπαιτιότητα του κυρίου του έργου, παρατείνονται έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2024. 2. Στο άρθρο 52 του ν. 4710/2020 (Α' 142), περί ισχύος των οικοδομικών αδειών, οι δύο τελευταίες προθεσμίες παρατείνονται, και το άρθρο 52 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 52 Παρατάσεις οικοδομικών αδειών	Ν. 4710/2020 Άρθρο 52 Παρατάσεις οικοδομικών αδειών Η ισχύς των οικοδομικών αδειών, των αδειών δόμησης και των τυχόν αναθεωρήσεων αυτών που προβλέπονται στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 50 του ν. 4495/2017, καθώς και όσων εκδόθηκαν σύμφωνα με τον ν. 4030/2011 (Α' 249) μετά την 31.12.2017 ή τον ν. 4495/2017 έως τις 30.12.2020, παρατείνεται από τη λήξη της έως τις 31.12.2024.». Άρθρο 40 Μεταβατικές εξουσιοδοτικές διατάξεις 1. Εάν, μέχρι την έγκριση Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει υποβληθεί αίτημα για έκδοση προέγκρισης οικοδομικής άδειας με τα δικαιολογητικά και τις μελέτες της παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017 (Α' 167) ή έχει υποβληθεί αίτημα με τα απαιτούμενα

	Η ισχύς των οικοδομικών αδειών, των αδειών δόμησης και των τυχόν αναθεωρήσεων αυτών που προβλέπονται στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 50 του ν. 4495/2017, καθώς και όσων εκδόθηκαν σύμφωνα με τον ν. 4030/2011 (Α' 249) μετά την 31.12.2017 ή τον ν. 4495/2017 έως τις 30.12.2021, παρατείνεται έως τις 31.12.2025.». 3. Η προθεσμία στο τέλος του εισαγωγικού εδαφίου του άρθρου 40 του ν. 4759/2020 (Α΄ 245), περί μεταβατικών και εξουσιοδοτικών διατάξεων, παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 31η Δεκεμβρίου 2024, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Εάν, μέχρι την έγκριση Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει υποβληθεί αίτημα για έκδοση προέγκρισης οικοδομικής άδειας με τα δικαιολογητικά και τις μελέτες της παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017 (Α` 167) ή έχει υποβληθεί αίτημα με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για έκδοση έγγραφης βεβαίωσης της αρμόδιας Υπηρεσίας Δόμησης, κατά την υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017, αν στην τελευταία περίπτωση η αίτηση για έκδοση οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης υποβληθεί μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024, μπορούν να οικοδομούνται ακίνητα, τα οποία: α) κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν πρόσωπο σε διεθνείς, εθνικές, επαρχιακές, δημοτικές και κοινοτικές οδούς, καθώς και σε εγκαταλελειμμένα τμήματα αυτών και σε σιδηροδρομικές γραμμές και εφόσον έχουν: αα) Τα γήπεδα που υφίστανται κατά την 12η.11.1962, ημέρα δημοσίευσης του από 24.10.1962 βασιλικού διατάγματος (Δ' 142), ελάχιστο πρόσωπο: δέκα (10) μέτρα, ελάχιστο βάθος: δεκαπέντε (15) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν: επτακόσια πενήντα (750) τ.μ., αβ) υφίστανται κατά την 12η.9.1964, ημέρα έναρξης ισχύος του από 21.7.1964 βασιλικού διατάγματος (Δ' 141), ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι (20) μέτρα, ελάχιστο βάθος: τριάντα πέντε (35) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν χίλια διακόσια (1.200) τ.μ., β) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, ημέρα έναρξης ισχύος του από 6.10.1978 προεδρικού διατάγματος (Δ' 538), και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., γ) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό, εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., δ) βρίσκονται εντός της ζώνης των πόλεων, κωμών και οικισμών και είχαν κατά την 24η.4.1977, ημέρα έναρξης ισχύος του από 5.4.1977 προεδρικού διατάγματος (Δ' 133), και ελάχιστο εμβαδόν: δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., ε) είναι άρτια και οικοδομήσιμα και απομειούνται συνεπεία απαλλοτριώσεων ή διάνοιξης διεθνών, εθνικών ή επαρχιακών οδών, εφόσον μετά από την απομείωση αυτή έχουν τα όρια αρτιότητας και τις λοιπές προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. δ', στ) σε περιπτώσεις αναδασμών, γήπεδα που δημιουργούνται και δίνονται σε δικαιούχους σε ανταλλαγή αρτίων και οικοδομήσιμων γηπέδων, εφόσον μετά από τον αναδασμό αυτόν έχουν τα όρια αρτιότητας και τις προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. δ', ζ) έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερις χιλιάδες (4.000) τ.μ., όταν επ' αυτών ανεγείρονται τουριστικές εγκαταστάσεις.». 4. Η θητεία των υφιστάμενων μελών των Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής (Σ.Α.) του άρθρου 10 του ν. 4495/2017, περί	δικαιολογητικά για έκδοση έγγραφης βεβαίωσης της αρμόδιας Υπηρεσίας Δόμησης, κατά την υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017, αν στην τελευταία περίπτωση η αίτηση για έκδοση οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης υποβληθεί μέχρι και την 31η Μαρτίου 2024, μπορούν να οικοδομούνται ακίνητα, τα οποία: α) κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν πρόσωπο σε διεθνείς, εθνικές, επαρχιακές, δημοτικές και κοινοτικές οδούς, καθώς και σε εγκαταλελειμμένα τμήματα αυτών και σε σιδηροδρομικές γραμμές και εφόσον έχουν: αα) Τα γήπεδα που υφίστανται κατά την 12η.11.1962, ημέρα δημοσίευσης του από 24.10.1962 βασιλικού διατάγματος (Δ' 142), ελάχιστο πρόσωπο: δέκα (10) μέτρα, ελάχιστο βάθος: δεκαπέντε (15) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν: επτακόσια πενήντα (750) τ.μ., αβ) υφίστανται κατά την 12η.9.1964, ημέρα έναρξης ισχύος του από 21.7.1964 βασιλικού διατάγματος (Δ' 141), ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι (20) μέτρα, ελάχιστο βάθος: τριάντα πέντε (35) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν χίλια διακόσια (1.200) τ.μ., β) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, ημέρα έναρξης ισχύος του από 6.10.1978 προεδρικού διατάγματος (Δ' 538), και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., γ) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό, εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., δ) βρίσκονται εντός της ζώνης των πόλεων, κωμών και οικισμών και είχαν κατά την 24η.4.1977, ημέρα έναρξης ισχύος του από 5.4.1977 προεδρικού διατάγματος (Δ' 133), και ελάχιστο εμβαδόν: δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., ε) είναι άρτια και οικοδομήσιμα και απομειούνται συνεπεία απαλλοτριώσεων ή διάνοιξης διεθνών, εθνικών ή επαρχιακών οδών, εφόσον μετά από την απομείωση αυτή έχουν τα όρια αρτιότητας και τις λοιπές προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. δ', στ) σε περιπτώσεις αναδασμών, γήπεδα που δημιουργούνται και δίνονται σε δικαιούχους σε ανταλλαγή αρτίων και οικοδομήσιμων γηπέδων, εφόσον μετά από τον αναδασμό αυτόν έχουν τα όρια αρτιότητας και τις προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. δ', ζ) έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερις χιλιάδες (4.000) τ.μ., όταν επ' αυτών ανεγείρονται τουριστικές εγκαταστάσεις. Άρθρο 4 Βεβαίωση καταλληλότητας 1. Για τη χορήγηση της βεβαίωσης καταλληλότητας της έκτασης των ΠΠΑΙΠ, όπως αυτή προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3, οι ενδιαφερόμενοι προσκομίζουν στη Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής τα παρακάτω στοιχεία: α) Αποφάσεις ή γνωμοδοτήσεις από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, όπως Εφορείες Κλασσικών και Προϊστορικών Αρχαιοτήτων, Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Νεώτερων Μνημείων, περί της ύπαρξης ή μη κηρυγμένων ή και οριοθετημένων αρχαιολογικών χώρων εντός της έκτασης. Οι γνωμοδοτήσεις πρέπει να είναι της τελευταίας τριετίας και να συνοδεύονται από θεωρημένο τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:500 ή 1:1.000 εξαρτημένο από το κρατικό σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ ΄87.

	της θητείας μελών Σ.Α. και των Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Α και Β της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4495/2017, περί συγκρότησης Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 31η.12.2024. 5. Το χρονικό πλαίσιο του δευτέρου εδαφίου της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4280/2014 (Α΄ 159) περί βεβαίωσης καταλληλότητας, παρατείνεται, και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής: «α) Αποφάσεις ή γνωμοδοτήσεις από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, όπως Εφορείες Κλασσικών και Προϊστορικών Αρχαιοτήτων, Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Νεώτερων Μνημείων, περί της ύπαρξης ή μη κηρυγμένων ή και οριοθετημένων αρχαιολογικών χώρων εντός της έκτασης. Οι γνωμοδοτήσεις πρέπει να είναι της τελευταίας πενταετίας και να συνοδεύονται από θεωρημένο τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:500 ή 1:1.000 εξαρτημένο από το κρατικό σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ `87.». 6. Η προθεσμία του άρθρου 86 του ν. 4722/2020 (Α` 177), περί παράδοσης Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής για περιοχές της Ανατολικής Αττικής που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23ης Ιουλίου 2018, δύναται να παρατείνεται έως και την 31η Ιουλίου 2024, κατ` εφαρμογή σύμβασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος που υπογράφεται έως την 31η Μαΐου 2024.	β) Πράξη χαρακτηρισμού της έκτασης, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 998/1979 και πιστοποιητικό τελεσιδικίας αυτής. γ) Απόφαση καθορισμού των γραμμών αιγιαλού και παραλίας, όχθης και παρόχθιας ζώνης, όπου αυτές απαιτούνται, καθώς και ακριβές αντίγραφο του διαγράμματος που συνοδεύει την απόφαση, που εκδίδεται από την αρμόδια Υπηρεσία, καθώς και βεβαίωση από την Κτηματική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών ύπαρξης ή μη καταγεγραμμένων Δημοσίων Κτημάτων. Η βεβαίωση της Κτηματικής Υπηρεσίας παρέχεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου εντός δύο (2) μηνών. Σε περίπτωση που δεν εκδοθεί εντός της προθεσμίας δεν αποτελεί κώλυμα για την έκδοση βεβαίωσης καταλληλότητας και ισχύουν οι διατάξεις για το απαράγραπτο των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι κείμενες διατάξεις για το απαράγραπτο των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου. δ) Οριζοντιογραφικό και υψομετρικό τοπογραφικό διάγραμμα σε κλίμακα 1:500 ή 1:1.000 εξαρτημένο από το κρατικό σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ ΄87, το οποίο περιλαμβάνει: αα) κτηματογραφική αποτύπωση με τα όρια και το εμβαδόν τόσο του συνόλου της έκτασης όσο και των διαιρετών τμημάτων που την απαρτίζουν, ββ) ειδικά γεωμορφολογικά στοιχεία της έκτασης, όπως γεωλογικά ακατάλληλες περιοχές (όπως αυτές τυχόν προσδιορίστηκαν από τα συμπεράσματα της έκθεσης γεωλογικής καταλληλότητας) και κλίσεις εδάφους μεγαλύτερες του τριάντα πέντε τοις εκατό (35%), γγ) όρια των υπό προστασία εκτάσεων που απαγορεύεται να χρησιμοποιηθούν για οικιστικούς σκοπούς, όπως δάση, δασικές ή αναδασωτέες εκτάσεις, κοινόχρηστοι χώροι αιγιαλού, παραλίας, όχθης και παρόχθιας ζώνης, αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές προστασίας, δδ) στοιχεία Εθνικού Κτηματολογίου (όρια και ΚΑΕΚ), εφόσον η έκταση εντάσσεται σε περιοχή λειτουργίας ή σύνταξης Εθνικού Κτηματολογίου. ε) Χάρτη κατάλληλης κλίμακας εξαρτημένο από το κρατικό σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ ΄87, με ενδείξεις για τα όρια της δημοτικής ενότητας που βρίσκεται η υπό ρύθμιση έκταση, τα όρια της έκτασης, τις προβλεπόμενες χρήσεις γης της ευρύτερης περιοχής, τις δυνατότητες εξυπηρετήσεων από συγκοινωνιακά δίκτυα, δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, ηλεκτρισμού και τηλεφώνου, καθώς και για τις υφιστάμενες ειδικές χρήσεις γης μέσα στα όρια της έκτασης και σε ακτίνα χιλίων πεντακοσίων (1.500) μέτρων από τα όρια αυτής, όπως δασικές εκτάσεις, γη υψηλής παραγωγικότητας, περιοχές μεταλλευτικής ή λατομικής εκμετάλλευσης, βιομηχανικές εγκαταστάσεις, αρχαιολογικοί χώροι κ.λπ.. στ) Απόσπασμα χάρτη του τυχόν εγκεκριμένου ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ ή ΤΧΣ ή αντίστοιχου επιπέδου σχεδιασμού με σημειωμένα ενδεικτικά τα όρια της προς ανάπτυξη έκτασης. ζ) Πρόταση καθορισμού οριογραμμών των υδατορεμάτων, σύμφωνα με το ν. 4258/2014, η επικύρωση των οποίων γίνεται στο στάδιο της πολεοδομικής μελέτης. Αν ο τελικός καθορισμός των οριογραμμών ενδέχεται να επιφέρει απώλεια της απαιτούμενης ελάχιστης επιφάνειας των πενήντα (50) στρεμμάτων, η επικύρωσή τους γίνεται πριν τη χορήγηση της βεβαίωσης καταλληλότητας. η) Έκθεση γεωλογικής - γεωτεχνικής καταλληλότητας υπογραφόμενη από δύο ιδιώτες γεωλόγους, οι οποίοι φέρουν την ευθύνη για την έκθεσή τους. Η έκθεση γεωλογικής - γεωτεχνικής καταλληλότητας θεωρείται από την υπηρεσία. Η υπηρεσία ή ειδικοί ελεγκτές από μητρώα της υπηρεσίας προβαίνουν σε έλεγχο της σχετικής μελέτης έως την έγκριση της πράξης της πολεοδομικής μελέτης.

		θ) Έκθεση ελέγχου τίτλων υπογραφόμενη από δύο δικηγόρους, θεωρημένη από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο. Ο έλεγχος τίτλων αναφέρεται στο σχετικό τοπογραφικό διάγραμμα και θεωρείται από την υπηρεσία. ι) Τεχνική έκθεση με τις αιτούμενες χρήσεις γης, καθώς και τα προγραμματικά μεγέθη για την οικιστική ανάπτυξη της έκτασης όπως πυκνότητα - συντελεστές εκμετάλλευσης - δόμησης κ.λπ., τα οποία θα πρέπει να συσχετίζονται με τα αντίστοιχα προβλεπόμενα από τις κατευθύνσεις του ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ ή ΤΧΣ ή άλλου παρόμοιου επιπέδου σχεδιασμού κατά τις διατάξεις του ν. 4269/2014 (Α΄ 142).
	Άρθρο 100 Προσωρινές εργασίες και κατασκευές στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά – Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 5 ν. 4062/2012 Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 4062/2012 (Α' 70), περί προσωρινών εργασιών στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά, αντικαθίσταται, στο τέλος του τελευταίου εδαφίου προστίθεται η φράση «και αναθεωρείται στο σύνολό της ή τμηματικά», και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής: «11. Οι προσωρινές εργασίες, καθώς και οι κατασκευές και εργασίες της παρ. 2 του άρθρου 29 και του άρθρου 30 του ν. 4495/2017, οι οποίες εκτελούνται για την υλοποίηση των έργων υποδομής ή καλύπτουν εργοταξιακές απαιτήσεις ή απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τους περιβαλλοντικούς όρους των κοινών αποφάσεων του άρθρου 3 ή επιβάλλονται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 4858/2021 (Α` 220), εγκρίνονται από το Γραφείο Ελληνικού. Για την έκδοση της έγκρισης υποβάλλονται: α) αίτηση του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα με τις δηλώσεις αναθέσεων – αναλήψεων, β) τεχνική έκθεση, στην οποία περιγράφονται οι προς εκτέλεση εργασίες με πίνακα συντεταγμένων των ορίων του έργου, γ) σχέδιο και φάκελος ασφάλειας και υγείας του έργου. Η έγκριση του Γραφείου Ελληνικού, η οποία δύναται να είναι ενιαία για περισσότερα τμήματα του Μητροπολιτικού Πόλου, χορηγείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών και αναθεωρείται στο σύνολό της ή τμηματικά.».	Ν. 4062/2012 Άρθρο 5 Οικοδομικές άδειες 11. Οι προσωρινές εργασίες, καθώς και οι κατασκευές και εργασίες της παρ. 2 του άρθρου 29 και του άρθρου 30 του ν. 4495/2017, οι οποίες εκτελούνται για την υλοποίηση των έργων υποδομής ή καλύπτουν εργοταξικές απαιτήσεις ή απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τους περιβαλλοντικούς όρους των κοινών αποφάσεων του άρθρου 3 ή επιβάλλονται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 4858/2021 (Α΄ 220), εγκρίνονται από το Γραφείο Ελληνικού. Προς τον σκοπό αυτόν, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει: α. Τεχνική έκθεση, στην οποία περιγράφονται οι προς εκτέλεση εργασίες, και β. σχέδιο και φάκελο ασφάλειας και υγείας του έργου. Η έγκριση του Γραφείου Ελληνικού, η οποία δύναται να είναι ενιαία για περισσότερα τμήματα του Μητροπολιτικού Πόλου, χορηγείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών.
	Άρθρο 101 Ειδικές ρυθμίσεις για τον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά – Τροποποιηση περ. β) παρ. 8 άρθρου 5Α ν. 4062/2012 Στην περ. β της παρ. 8 του άρθρου 5Α του ν. 4062/2012 (Α' 70), περί χώρων αθλητικών συγκεντρώσεων, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο προστίθενται οι εγκαταστάσεις που στεγάζουν αθλητικές δραστηριότητες και προσδιορίζεται ότι το ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%) αφορά τις συνολικές εγκαταστάσεις, β) στο δεύτερο εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών ευεξίας και χαλάρωσης στους αθλούμενους, πολυδύναμη διαιτολογική μονάδα», γ) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η περ. β διαμορφώνεται ως εξής: «β. Στους χώρους αθλητικών συγκεντρώσεων οι εγκαταστάσεις, υπαίθριες ή στεγασμένες, που στεγάζουν αμιγώς αθλητικές δραστηριότητες καταλαμβάνουν τουλάχιστον το ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) των συνολικών εγκαταστάσεων. Στο υπόλοιπο ποσοστό μπορεί να περιλαμβάνονται συνοδές χρήσεις των αθλητικών δραστηριοτήτων με τους αντίστοιχους διαδρόμους, όπως χώροι Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, χώροι αναψυχής και εστίασης αθλητών, χώροι εκπαίδευσης, αθλητικοί ξενώνες, καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών ευεξίας και	Ν. 4062/2012 Άρθρο 5α Ειδικές ρυθμίσεις για τον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά 8.α. Οι άδειες λειτουργίας των αθλητικών εγκαταστάσεων, εντός του Μητροπολιτικού Πάρκου Ελληνικού Αγίου Κοσμά, μπορούν να εκδίδονται και τμηματικά ανά εγκατάσταση ή και ως αυτοτελές τμήμα μεμονωμένης, κύριας ή συνοδής εγκατάστασης, ενώ δύνανται να συμπεριλαμβάνουν και τον αντίστοιχο περιβάλλοντα χώρο. β. Στους χώρους αθλητικών συγκεντρώσεων οι αμιγώς αθλητικές δραστηριότητες καταλαμβάνουν τουλάχιστον το ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) των εγκαταστάσεων. Στο υπόλοιπο ποσοστό μπορεί να περιλαμβάνονται συνοδές χρήσεις των αθλητικών δραστηριοτήτων με τους αντίστοιχους διαδρόμους, όπως χώροι Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, χώροι αναψυχής και εστίασης αθλητών, χώροι εκπαίδευσης, αθλητικοί ξενώνες, παιδότοπος, εκθεσιακοί χώροι, καθώς και εμπορικές δραστηριότητες με τους αντίστοιχους διαδρόμους, ιδίως, καφέ, εστιατόρια, μαγειρεία, μπουτίκ αθλητικών ειδών, εμπορικά καταστήματα, χώροι ψυχαγωγίας και αναψυχής.

	χαλάρωσης στους αθλούμενους, πολυδύναμη διαιτολογική μονάδα, παιδότοπος, εκθεσιακοί χώροι, καθώς και εμπορικές δραστηριότητες με τους αντίστοιχους διαδρόμους, ιδίως, καφέ, εστιατόρια, μαγειρεία, μπουτίκ αθλητικών ειδών, εμπορικά καταστήματα, χώροι ψυχαγωγίας και αναψυχής. Για τον υπολογισμό του ποσοστού του πρώτου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη η επιφάνεια (τ.μ.) που καταλαμβάνουν οι αμιγώς υπαίθριες εγκαταστάσεις και η επιφάνεια ως μικτό εμβαδόν δαπέδου των στεγασμένων εγκαταστάσεων.».	
	Άρθρο 102 Αρμοδιότητες Γραφείου Ελληνικού στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού Αγίου Κοσμά – Προσθήκη περ. ζ στην παρ. 2Α άρθρου 6 ν. 4062/2012 Στην παρ. 2Α του άρθρου 6 του ν. 4062/2012 (Α' 70), περί αρμοδιοτήτων του Γραφείου Ελληνικού, προστίθεται περ. ζ ως εξής: «ζ. Λειτουργεί ως αρχή σχεδιασμού κατά την έννοια της περ. ζ του άρθρου 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006 (Β' 1225) κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων για τα προεδρικά διατάγματα των παρ. 6, 7 και 8 του άρθρου 2.».	Ν. 4062/2012 Άρθρο 6 Γραφείο Ελληνικού 2Α. Το Γραφείο Ελληνικού έχει τις εξής αρμοδιότητες: α. Ενημερώνει τους ενδιαφερομένους για τη νομοθεσία και τις ενέργειες που απαιτούνται για την αδειοδότηση των έργων, δραστηριοτήτων, εγκαταστάσεων και κτιρίων που προγραμματίζονται να πραγματοποιηθούν εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά. β. Παραλαμβάνει τις αιτήσεις των ενδιαφερομένων για την έκδοση των πράξεων που προβλέπονται στα άρθρα 2 και 3, ελέγχει την πληρότητα των σχετικών φακέλων, φροντίζει για τη συμπλήρωση των αναγκαίων δικαιολογητικών από τους ενδιαφερόμενους και τους διαβιβάζει στις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς για έλεγχο, παρατηρήσεις και παροχή των αναγκαίων γνωμοδοτήσεων, εισηγήσεων και εγκρίσεων. γ. Λειτουργεί ως γραμματεία του Κεντρικού Συμβουλίου Διοίκησης για την Αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας του άρθρου 16 του ν. 3986/2011 (Α' 152) για όλα τα θέματα, που αφορούν στην έγκριση και εφαρμογή του Σχεδίου Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης κατά τα άρθρα 2 και 3 του παρόντος, καθώς και για την έκδοση πράξεων για τις οποίες απαιτείται η προηγούμενη εισήγηση ή γνώμη του ως άνω Συμβουλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. δ. Διατυπώνει προτάσεις και υποδεικνύει λύσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των διοικητικών δυσχερειών και προβλημάτων, τα οποία προκύπτουν κατά την αδειοδοτική ή άλλη συναφή διαδικασία που αφορά στα έργα, τις δραστηριότητες, καθώς και τα κτίρια και τις εγκαταστάσεις στην περιοχή του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά. ε. Επεξεργάζεται σχέδια γενικών οδηγιών, εγκυκλίων και αποφάσεων για τη διευκόλυνση της αδειοδότησης στις πιο πάνω περιπτώσεις. στ. Παρακολουθεί την εφαρμογή του Σχεδίου Ανάπτυξης, που προβλέπεται στο άρθρο 2 και των πράξεων και των αποφάσεων που εκδίδονται σε εκτέλεσή του σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3.
	Άρθρο 105 Διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4414/2016 1. Στο άρθρο 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) περί της διενέργειας ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), προστίθεται παρ. 1Α ως εξής: «1Α. Ειδικά για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιλέγονται από την 1η Μαΐου 2024 μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, δύνανται να επιβληθούν, σύμφωνα με την παρ. 3 και κατόπιν σχετικής εγκριτικής απόφασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:	Ν. 4414/2016 Άρθρο 7 Διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγής Σ.Η.Θ.Υ.Α. - Εξουσιοδοτική διάταξη - Άρθρο 4 Οδηγίας 2018/2001/ΕΕ 3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Ε., καθορίζονται: α) η εγκατεστημένη ισχύς, ανά τεχνολογία ή/και κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία δημοπρατείται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών συμπεριλαμβανομένων των σταθμών Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές, κατά το τρέχον έτος ή και τα επόμενα ημερολογιακά έτη από την έκδοση της απόφασης αυτής,

	α) περιορισμοί στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας πλέον αυτών που έχουν οριστεί με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (Α' 129), και β) υποχρέωση προσθήκης συστήματος αποθήκευσης. Οι σταθμοί που επιλέγονται στο πλαίσιο της περ. β) προβαίνουν αμελλητί σε τροποποίηση των οικείων αδειών και εγκρίσεων. Οι αρμόδιες αρχές χειρίζονται τις σχετικές αιτήσεις κατά απόλυτη προτεραιότητα.». 2. Στην παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, περί εξουσιοδότησης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών: α) στις περ. α) και στ) αφαιρείται η αναφορά «»ή/», β) η περ. ζ) αντικαθίσταται, γ) το τελευταίο εδάφιο καταργείται, δ) προστίθενται περ. ι) και ια), και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), καθορίζονται: α) η εγκατεστημένη ισχύς, ανά τεχνολογία και κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.., η οποία δημοπρατείται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών συμπεριλαμβανομένων των σταθμών Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται σε χώρες εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου υπό την προϋπόθεση ενεργού Διασυνοριακού Εμπορίου ενέργειας με αυτές, κατά το τρέχον έτος ή και τα επόμενα ημερολογιακά έτη από την έκδοση της απόφασης αυτής, β) ο αριθμός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ανά έτος, γ) το χρονοδιάγραμμα πραγματοποίησης των ανταγωνιστικών διαδικασιών, δ) η ελάχιστη χρονική διάρκεια από την προκήρυξη μέχρι την υποβολή προσφορών, ε) το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, καθώς και λοιποί κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων, στ) η ανώτατη και η κατώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, ζ) οι τεχνολογίες και οι κατηγορίες των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που δύναται να συμμετέχουν στις εκάστοτε ανταγωνιστικές διαδικασίες, καθώς και ο βαθμός αδειοδοτικής τους ωριμότητας, η) ο χρονικός ορίζοντας θέσης σε λειτουργία των έργων των επιλεγέντων σταθμών, θ) το τέλος συμμετοχής υπέρ της Ρ.Α.Ε. που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες, ι) οι ειδικοί όροι επιβολής περιορισμών έγχυσης πλέον αυτών που έχουν οριστεί με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (Α' 129) και οι υποχρεώσεις εγκατάστασης συστημάτων αποθήκευσης στους σταθμούς Α.Π.Ε. που επιλέγονται από τις εκάστοτε ανταγωνιστικές διαδικασίες, ια) ο τύπος και τα χαρακτηριστικά των συστημάτων αποθήκευσης που υποχρεούνται να εγκαταστήσουν οι σταθμοί Α.Π.Ε., οι οποίοι επιλέγονται βάσει της αντίστοιχης ανταγωνιστικής διαδικασίας.». 3. Η παρ. 3γ. του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 αντικαθίσταται ως εξής: «3γ. Μετά την 1η Μαΐου 2024 για πλήρεις αιτήσεις που υποβάλλονται στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) δεν δύναται να υπογραφεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς εξαιρουμένων των σταθμών Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία	β) ο αριθμός των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ανά έτος, γ) το χρονοδιάγραμμα πραγματοποίησης των ανταγωνιστικών διαδικασιών, δ) η ελάχιστη χρονική διάρκεια από την προκήρυξη μέχρι την υποβολή προσφορών, ε) το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, καθώς και λοιποί κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων, στ) η ανώτατη ή/και η κατώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, ζ) ο βαθμός αδειοδοτικής ωριμότητας των έργων που δύναται να συμμετέχουν στις ανταγωνιστικές διαδικασίες, η) ο χρονικός ορίζοντας θέσης σε λειτουργία των έργων των επιλεγέντων σταθμών, θ) το τέλος συμμετοχής υπέρ της Ρ.Α.Ε. που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες. Επίσης, με την απόφαση δύναται να καθορίζεται ο τρόπος διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών και το μοντέλο της δημοπρασίας. 3α. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 4 και της παρ. 3β του παρόντος, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, απαγορεύεται να συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, εφόσον ισχύουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις: α) έχει ήδη στην κατοχή του δύο (2) έργα της ίδιας τεχνολογίας με σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών, και β) οι τεχνολογίες αυτές, όπως προσδιορίζονται με την απόφαση της παρ. 2, ενισχύονται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών. Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για τη λήψη ή την τροποποίηση λόγω μείωσης της ισχύος αδειών παραγωγής ή Βεβαιώσεων Παραγωγού για αιολικούς σταθμούς, οι οποίοι, με βάση την αρχική ή νέα ισχύ τους, εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, εξετάζει τις προϋποθέσεις των περ. α) και β) και αν διαπιστώσει ότι ο αιτών, άμεσα ή έμμεσα κατά τα παραπάνω, κατέχει ήδη δύο (2) άδειες παραγωγής ή Βεβαιώσεις Παραγωγού για κατηγορία αιολικών σταθμών που εξαιρείται από την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, εκδίδει την άδεια ή βεβαίωση με τον όρο της υποχρεωτικής συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Ο όρος αυτός τροποποιείται σε περίπτωση μεταβίβασης άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης Παραγωγού, και υπό την προϋπόθεση ότι η Ρ.Α.Ε. έχει εξετάσει τις προϋποθέσεις των περ. α) και β) και έχει διαπιστώσει ότι το πρόσωπο στο οποίο μεταβιβάζεται η εν λόγω άδεια ή βεβαίωση, δεν κατέχει ήδη, άμεσα ή έμμεσα κατά τα παραπάνω, δύο (2) άδειες παραγωγής ή Βεβαιώσεις Παραγωγού για κατηγορία αιολικών σταθμών που εξαιρείται από την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Για τις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, η Ρ.Α.Ε. εκδίδει την απόφαση μεταβίβασης της άδειας ή βεβαίωσης αυτής χωρίς τον όρο της υποχρεωτικής συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση ο όρος απαγορεύεται να τροποποιηθεί. Ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) και ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.) ως διαχειριστής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, ελέγχουν τις προϋποθέσεις των περ. α) και β) κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, και αν διαπιστώσουν ότι ο αιτών, άμεσα ή έμμεσα κατά τα παραπάνω, κατέχει ήδη δύο (2) σταθμούς της ίδιας τεχνολογίας με συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, απορρίπτουν την αίτηση. Κατά τον ως άνω έλεγχο, δεν λαμβάνονται υπόψη οι

	υποβολής προσφορών. Για σταθμούς του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129) το πρώτο εδάφιο ισχύει μετά την 31η Δεκεμβρίου 2024.». 4. Η παρ. 3δ του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 αντικαθίσταται ως εξής: «3δ. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που αναπτύσσονται από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών του ν. 4001/2011, δεν δύναται, για πλήρεις αιτήσεις που υποβάλλονται στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. μετά την 1η Μαΐου 2024, να υπογραφεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης, χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Για σταθμούς του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 το πρώτο εδάφιο ισχύει μετά την 31η Δεκεμβρίου 2024.». 5. Η παρ. 3ζ) του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, περί νέων αιτήσεων χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης, καταργείται. 6. Στην παρ. 3θ) του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3θ) διαμορφώνεται ως εξής: «3θ. Ειδικά για αιολικούς σταθμούς, μέγιστης ισχύος παραγωγής, μικρότερης ή ίσης των έξι μεγαβάτ (6 MW), που πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α, συνάπτονται συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης, χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024. Αιολικοί σταθμοί μέγιστης ισχύος παραγωγής, μικρότερης ή ίσης των έξι μεγαβάτ (6 MW), οι οποίοι κατά την 29η Μαρτίου 2023 είχαν συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης μετά από συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία, αλλά δεν έχει εκδοθεί η άδεια λειτουργίας τους, εφόσον πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α), δύνανται να αιτηθούν από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. τροποποίηση της σύμβασης τους, ώστε να ενταχθούν στον τρόπο αποζημίωσης, χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία». 7. Στο άρθρο 7 του ν. 4414/2016 προστίθενται παρ. 3ι) και 3ια) ως εξής: «3ι) Φωτοβολταϊκοί σταθμοί για τους οποίους έχει συναφθεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ή έχει υποβληθεί πλήρης αίτηση στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. έως την 30η Απριλίου 2024 και: α) είτε δεν έχει υποβληθεί έως την 31η Αυγούστου 2024 από τους κατόχους τους, δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4Α ή αίτημα ενεργοποίησης στον αρμόδιο Διαχειριστή, β) είτε δεν έχει συναφθεί Σύμβαση Σύνδεσης έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση, μόνο κατόπιν συμμετοχής τους σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Για τις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου, και εφόσον απαιτείται, τροποποιείται η σχετική σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. ως προς τον τρόπο αποζημίωσης τους. 3ια) Στις προθεσμίες ενεργοποίησης της σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν επιλεγεί ή επιλέγονται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών δεν λαμβάνεται υπόψη το χρονικό διάστημα κατά το οποίο υφίσταται δικαστική αναστολή, ισχύος οποιασδήποτε άδειας που απαιτείται για την εγκατάσταση των σταθμών, η οποία εκδόθηκε μετά την ημερομηνία συμμετοχής του σταθμού στην ανωτέρω ανταγωνιστική διαδικασία. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον φορέα αδειοδότησης, περί της αναστολής ισχύος και ιδίως περί της ημερομηνίας έναρξης αυτής, καθώς και σε περίπτωση άρσης αυτής.».	φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους έχει υποβληθεί αίτηση για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης μέχρι την 28η.2.2019. Κάθε αίτηση για χορήγηση άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης Παραγωγού ή για σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης που υποβάλλεται για αιολικό ή φωτοβολταϊκό σταθμό, ο οποίος με βάση την ισχύ του εντάσσεται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του αιτούντος με την οποία βεβαιώνεται η πλήρωση ή μη των προϋποθέσεων των περ. α) και β). Σε κάθε περίπτωση, οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) δεν ελέγχονται για τις περιπτώσεις μεταβίβασης σταθμών, οι οποίοι έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία. Οι Ενεργειακές Κοινότητες (Ε.Κοιν.) που συστήνονται σύμφωνα με τον ν. 4513/2018 (Α' 9), απαγορεύεται να συνάπτουν συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, για συνολική εγκατεστημένη ισχύ ή μέγιστη ισχύ παραγωγής ανά τεχνολογία άνω των δεκαοχτώ (18) MW. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλογικά τα προηγούμενα εδάφια. 3β. Με την επιφύλαξη της παρ. 3ζ, για τις νέες αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που υποβάλλονται από την 1η.1.2021 στον αρμόδιο διαχειριστή, εξαιρουμένων των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, καθώς και για τις εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης προσφορών σύνδεσης που καθίστανται πλήρεις για χορήγηση και κατάταξή τους σε σειρά προτεραιότητας μετά την 1η Ιανουαρίου 2021, συνάπτονται συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης μόνο μετά τη συμμετοχή τους σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, επιπροσθέτως των οριζόμενων στις παρ. 3γ και 3δ. 3γ. Μετά την 1η Ιανουαρίου 2025, δεν δύναται να υπογραφεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εξαιρουμένων των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. 3δ. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που αναπτύσσονται από Ενεργειακές Κοινότητες (Ε.Κοιν.), εξαιρουμένων των περιπτώσεων της παρ. 3ε, και επιπροσθέτως των οριζομένων στην παρ. 3β, η ίδια Ε.Κοιν. δεν δύναται, μετά την 30ή Σεπτεμβρίου 2024, να συνάψει περισσότερες από δύο (2) συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος έως μισό (0,5) MW έκαστος, χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. 3ε. Ειδικά για τις Ε.Κοιν. στις οποίες συμμετέχουν Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' και Β' βαθμού και για τις Ε.Κοιν. με περισσότερα από εξήντα (60) μέλη, εκ των οποίων τουλάχιστον τα πενήντα (50) είναι φυσικά πρόσωπα, δεν ισχύουν οι περιορισμοί των παρ. 3β, 3δ και 3ζ, αλλά εφαρμόζονται μόνο η παρ. 3γ, καθώς και το συνολικό όριο ισχύος της παρ. 3α. 3στ. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που αναπτύσσονται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, δεν εφαρμόζεται η παρ. 3δ και οι προθεσμίες που αναγράφονται στις παρ. 3β και 3ζ παρατείνονται κατά είκοσι ένα (21) μήνες. 3ζ. Ειδικά για τις νέες αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που έχουν υποβληθεί ή υποβάλλονται από την 1η Ιανουαρίου 2021 στον διαχειριστή του Δικτύου, εξαιρουμένων των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, καθώς και για τις εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης προσφορών σύνδεσης που καθίστανται πλήρεις για χορήγηση και κατάταξή τους σε σειρά προτεραιότητας μετά την 1η Ιανουαρίου 2021, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, δύναται να συνάπτει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, για ένα (1) φωτοβολταϊκό σταθμό, με την προϋπόθεση ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) της παρ. 3α. Ο περιορισμός του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται

		για σταθμούς που αναπτύσσονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129). 3η. Αιτήσεις χορήγησης προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, που εγκαθίστανται στις περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας και του Δήμου Μεγαλόπολης, οι οποίες είχαν υποβληθεί μέχρι τις 28.2.2019 και οι οποίες είχαν απορριφθεί λόγω έλλειψης τυπικής πληρότητας του οικείου φακέλου, δύναται να επαναϋποβληθούν μέχρι τις 31.3.2022, συνοδευόμενες από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, εκτός των εγγράφων τεκμηρίωσης της κυριότητας ή της νόμιμης χρήσης των εκτάσεων που εγκαθίσταται ο σταθμός τα οποία προσκομίζονται κατά την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης. Για τους σταθμούς αυτούς δεν ελέγχονται οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) της παρ. 3α'. Για τους σταθμούς αυτούς η οριστική προσφορά σύνδεσης χορηγείται κατά προτεραιότητα. Επίσης, για τους σταθμούς αυτούς τα αιτήματα σχετικά με την παραχώρηση δημοσίων εκτάσεων εξετάζονται κατά προτεραιότητα. 3θ. Ειδικά για αιολικούς σταθμούς, μέγιστης ισχύος παραγωγής, μικρότερης ή ίσης των έξι μεγαβάτ (6 MW), που πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α, συνάπτονται συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης, χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024.
	Άρθρο 107 Εγκατάσταση Σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης για αυτοκατανάλωση - Αντικατάσταση παρ. 7 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 14 ν. 3468/2006 Στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), περί των αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η παρ. 7 αντικαθίσταται, προστίθεται παρ. 8, και οι παρ. 7 και 8 διαμορφώνονται ως εξής: «7. Επιτρέπεται οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), οι οποίοι βρίσκονται σε οποιαδήποτε στάδιο αδειοδότησης, να προβούν στις απαιτούμενες τροποποιήσεις των αδειών και εγκρίσεων κατά περίπτωση, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν ως σταθμοί αυτοπαραγωγής με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016 (Α’ 149) ή ως σταθμοί του άρθρου 14Α. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για σταθμούς σε λειτουργία εφόσον δεν έχει παρέλθει διάστημα τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη δοκιμαστικής λειτουργίας των σταθμών αυτών. Για τις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, εφόσον έχουν συναφθεί συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης, επιτρέπεται η λύση αυτών κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου. Για παρόχους υπηρεσιών ύδατος επιτρέπεται η εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, καθώς και η μετατροπή και λειτουργία μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών για εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14Α προς κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών. Η ισχύς των σταθμών του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%), του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό καταναλώσεων. Για την κάλυψη καταναλώσεων των εγκαταστάσεων που ανήκουν σε ή διαχειρίζονται φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α’ 143), επιτρέπεται η εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού με τη μέγιστη ισχύ των σταθμών Α.Π.Ε. να ανέρχεται μέχρι και σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης ή του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης, κατά παρέκκλιση των παρ. 4 και 5 του άρθρου 14Α.	Ν.3468/2006 Άρθρο 14 Αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές 7. Επιτρέπεται οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας ή Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, οι οποίοι έχουν λάβει ή λαμβάνουν άδεια παραγωγής ή βεβαίωση παραγωγού ή Εξαιρούμενοι Σταθμοί που έχει λάβει ή λαμβάνουν οριστική προσφορά σύνδεσης, να μετατρέψουν τις ως άνω άδειες ή την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης κατά περίπτωση, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν ως σταθμοί αυτοπαραγωγής ή ως σταθμοί του άρθρου 14Α. Για παρόχους υπηρεσιών ύδατος επιτρέπεται η εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, καθώς και η μετατροπή και λειτουργία μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών για εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14Α προς κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών. Η ισχύς των σταθμών του δευτέρου εδαφίου μπορεί να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%), του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό καταναλώσεων. Σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένες σύμφωνα με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων επιτρέπεται μόνο η υποβολή αιτήσεων για σταθμούς παραγωγής της περ. στ) της παρ. 1, καθώς και για σταθμούς του άρθρου 14Α.

	Για περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου δύναται να δεσμεύεται ανά Ηλεκτρικό Σύστημα Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού (Μ.Δ.Ν) συγκεκριμένο περιθώριο ισχύος επί του διαθέσιμου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών ή αν έχει εξαντληθεί δεσμεύεται καθ' υπέρβαση αυτού, με την επιφύλαξη της παρ. 9 του άρθρου 97 του ν. 4951/2022 (Α' 129). Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι εγκαταστάσεις και οι Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης του πέμπτου και έκτου εδαφίου, η διαδικασία υποβολής αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή, οι προϋποθέσεις υπαγωγής, η ισχύς που δεσμεύεται ανά Ηλεκτρικό Σύστημα Μ.Δ.Ν., τυχόν ανώτατα όρια εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Στις περιοχές της Πελοποννήσου και της Εύβοιας που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένες σύμφωνα με τις υπ' αρ. 699/2012, 136/2006 και 96/2007 αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και μέχρι την έκδοση απόφασης άρσης του κορεσμού επιτρέπεται για αυτοκατανάλωση, η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. οι οποίοι δεν διοχετεύουν το πλεόνασμα της παραγόμενης ενέργειας στο Δίκτυο ή το Σύστημα καθώς και η εγκατάσταση σταθμών του άρθρου 14Α. Για τη διαπίστωση υπέρβασης του ορίου ασφαλούς απορρόφησης ισχύος από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου και της Εύβοιας καθώς και στο περιθώριο της παρ. 6 του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129) δεν προσμετράται η ισχύς των σταθμών του προηγούμενου εδαφίου, για τους οποίους έχει χορηγηθεί ή χορηγείται Οριστική Προσφορά Σύνδεσης. Για σταθμούς του άρθρου 14Α στο κορεσμένο δίκτυο της Πελοποννήσου και της Εύβοιας, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος τριακοσίων μεγαβάτ (300MW) και εκατό μεγαβάτ (100MW) αντίστοιχα, ενώ ο Διαχειριστής του Συστήματος χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εκατό μεγαβάτ (100MW) και σαράντα μεγαβάτ (40MW), αντίστοιχα, λαμβάνοντας υπόψη και Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. 8. Σε κάθε ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν. επιτρέπεται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με ή χωρίς ενσωματωμένη διάταξη αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, για αυτοκατανάλωση χωρίς δυνατότητα έγχυσης ενέργειας στο δίκτυο. Η ισχύς των σταθμών του πρώτου εδαφίου δύναται να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης. Για αιτήσεις που υποβάλλονται στον αρμόδιο Διαχειριστή από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 14 ν. 4270/2014, δεν απαιτείται κατά την υποβολή της αίτησης η ύπαρξη υφιστάμενης παροχής κατανάλωσης.».	
	Άρθρο 108 Εφάπαξ Τέλος Έκδοσης Βεβαίωσης - Τροποποίηση περ. δ) και ε) παρ. 1 άρθρου 17 ν. 4685/2020 Στις περ. δ) και ε) της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4685/2020 (Α΄ 92), περί του εφάπαξ τέλους έκδοσης βεβαίωσης, προστίθενται τελευταία εδάφια, ως εξής: «δ) Το τέλος μπορεί να καταβάλλεται σε δύο (2) δόσεις, εκ των οποίων η πρώτη αφορά το 50% του τέλους και καταβάλλεται εντός είκοσι (20) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση του αιτούντος μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και η δεύτερη καταβάλλεται εντός ενός (1) έτους από τη χορήγηση της Βεβαίωσης. Για να γίνει αποδεκτό αίτημα μεταβίβασης πρέπει να έχει καταβληθεί και η	Ν. 4685/2020 Άρθρο 17 Εφάπαξ Τέλος Έκδοσης Βεβαίωσης 1. Ο Φορέας Αδειοδότησης εκδίδει τη Βεβαίωση κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11, εφόσον προσκομισθεί από τον αιτούντα αποδεικτικό καταβολής του Τέλους Έκδοσης Βεβαίωσης Παραγωγού Η.Ε. από ΑΠΕ υπέρ του Υπολογαριασμού Ενισχύσεων του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύει, σύμφωνα με τα οριζόμενα κατωτέρω: α) Για τη χορήγηση αρχικής Βεβαίωσης κατά το άρθρο 11, το ύψος του τέλους ορίζεται ανά μονάδα ονομαστικής μέγιστης ισχύος παραγωγής της αίτησης σε μεγαβάτ (MW) ως εξής:

	δεύτερη δόση του τέλους. Για βεβαιώσεις που εκδίδονται από τον κύκλο του Φεβρουαρίου 2024 και έπειτα, το τέλος καταβάλλεται εξ ολοκλήρου και εφάπαξ εντός είκοσι (20) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση του αιτούντος μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου. ε) Σε περίπτωση μη καταβολής ή μη ολοσχερούς καταβολής κατά την περίπτωση δ', η Βεβαίωση παύει αυτοδικαίως να ισχύει και εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 12. Βεβαιώσεις για τις οποίες οι κάτοχοί τους, κατά την 1η Μάϊου 2024, έχουν καταβάλλει την πρώτη δόση και, είτε δεν τους έχει επιστραφεί η εγγυητική επιστολή του άρθρου 11Α, είτε έχουν υποβάλλει εμπρόθεσμα πλήρες αίτημα για οριστική προσφορά σύνδεσης, δύνανται να αναβιώσουν, εφόσον έχει ήδη καταβληθεί ή καταβληθεί εντός είκοσι (20) ημερών από την 1η Μάϊου 2024 εξ ολοκλήρου το σύνολο του σχετικού τέλους.».	(αα) τρεις χιλιάδες ευρώ ανά μεγαβάτ (3.000 ευρώ/ MW) για το τμήμα της ισχύος έως και ένα μεγαβάτ (1MW), (ββ) δύο χιλιάδες πεντακόσια ευρώ ανά μεγαβάτ (2.500 ευρώ/MW) για το τμήμα της ισχύος από ένα έως και δέκα μεγαβάτ (1 έως και 10 MW), (γγ) δύο χιλιάδες ευρώ ανά μεγαβάτ (2.000 ευρώ/MW) για το τμήμα της ισχύος από δέκα έως και πενήντα μεγαβάτ (10 έως και 50MW), (δδ) χίλια πεντακόσια ευρώ ανά μεγαβάτ (1.500 ευρώ/ MW) για το τμήμα της ισχύος από πενήντα έως και εκατό μεγαβάτ (50 έως και 100 MW) και (εε) χίλια ευρώ ανά μεγαβάτ (1.000 ευρώ/MW) για το τμήμα της ισχύος πάνω από εκατό μεγαβάτ (100 MW). β) Για την έγκριση τροποποίησης Βεβαίωσης ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, που δεν αφορά σε Ειδικό Έργο, η οποία αφορά αύξηση της αναγραφόμενης μέγιστης ισχύος παραγωγής στην αντίστοιχη Βεβαίωση ή στην Άδεια Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, καταβάλλεται τέλος που αναλογεί στο πρόσθετο τμήμα της ισχύος και ο σχετικός υπολογισμός λαμβάνει χώρα βάσει της περίπτωσης (α) ανωτέρω. γ) Το τέλος έκδοσης Βεβαίωσης δεν δύναται να είναι μεγαλύτερο του τέλους που αντιστοιχεί σε σταθμό ΑΠΕ ισχύος 250 MW. δ) Το τέλος μπορεί να καταβάλλεται σε δύο (2) δόσεις, εκ των οποίων η πρώτη αφορά το 50% του τέλους και καταβάλλεται εντός είκοσι (20) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση του αιτούντος μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και η δεύτερη καταβάλλεται εντός ενός (1) έτους από τη χορήγηση της Βεβαίωσης. Για να γίνει αποδεκτό αίτημα μεταβίβασης πρέπει να έχει καταβληθεί και η δεύτερη δόση του τέλους. ε) Σε περίπτωση μη καταβολής ή μη ολοσχερούς καταβολής κατά την περίπτωση δ', η Βεβαίωση παύει αυτοδικαίως να ισχύει και εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 12. […]
	Άρθρο 109 Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης και υποβολή αιτημάτων σύνδεσης για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς σταθμούς - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 93 και παρ. 2 άρθρου 5 ν. 4951/2022 Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 93 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί κατάρτισης της σύμβασης του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149), παρατείνεται από τη λήξη της, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Οι Πιλοτικοί Θαλάσσιοι Πλωτοί Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 και δύνανται να συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του ν. 4414/2016 μέχρι την 31η.12.2024, η οποία διέπεται από την Τιμή Αναφοράς της παρ. 2 του παρόντος.». 2. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022, αντικαθίσταται, τα δύο τελευταία εδάφια καταργούνται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Δίκτυο της ηπειρωτικής χώρας, οι αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) η/και σταθμούς αποθήκευσης ισχύος έως και οχτώ (8) μεγαβάτ (MW), υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Οι αιτήσεις για σταθμούς ισχύος άνω των οχτώ (8) MW υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ Α.Ε.). Για σταθμούς ισχύος από ένα (1) MW έως και οχτώ (8) MW με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, καθώς και για πιλοτικούς θαλάσσιους πλωτούς φωτοβολταϊκούς σταθμούς του άρθρου 90, ο ενδιαφερόμενος δύναται να επιλέξει τον Διαχειριστή στον οποίο θα υποβάλλει την αίτησή του.».	Ν. 4951/2022 Άρθρο 93 Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης 1. Οι Πιλοτικοί Θαλάσσιοι Πλωτοί Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί (Π.Θ.Π.Φ.Σ.) εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και δύνανται να συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του ν. 4414/2016 μέχρι την 31 η.12.2023, η οποία διέπεται από την Τιμή Αναφοράς της παρ. 2 του παρόντος. […] Ν. 4951/2022 Άρθρο 5 Οριστική Προσφορά Σύνδεσης […]2. Για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Δίκτυο της ηπειρωτικής χώρας, οι αιτήσεις χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) η/ και σταθμούς αποθήκευσης ισχύος έως και οχτώ (8) μεγαβάτ (MW), υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.). Οι αιτήσεις για σταθμούς ισχύος άνω των οχτώ (8) MW υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ Α.Ε.). Ειδικά για περιπτώσεις σταθμών ισχύος από ένα (1) MW έως και οχτώ (8) MW με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, ο ενδιαφερόμενος δύναται να επιλέξει τον Διαχειριστή ενώπιον του οποίου θα υποβάλλει την αίτησή του. Οι Διαχειριστές του Συστήματος και του Δικτύου, συνεργαζόμενοι όπου αυτό απαιτείται, χορηγούν τις σχετικές Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης σε σταθμούς οι οποίοι συνδέονται στο Σύστημα ή στο Δίκτυο αντίστοιχα, παρέχοντας συνολικά τη βέλτιστη τεχνοοικονομικά λύση, σε συνδυασμό με την ορθολογική ανάπτυξη, την ασφάλεια και τις ελάχιστες τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του Συστήματος και του Δικτύου. Παράλληλα, ο Διαχειριστής, στον οποίο υπεβλήθη αρχικώς η αίτηση, αν αδυνατεί να χορηγήσει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης για τεχνικούς λόγους, δύναται να διαβιβάζει την αίτηση στον έτερο Διαχειριστή για τη διερεύνηση της δυνατότητας παροχής πρόσβασης

		στα δίκτυα, χωρίς να μεταβάλλεται η αρχική ημερομηνία υποβολής της αίτησης. […]
	Άρθρο 110 Περιθώριο απορρόφησης ισχύος - Τροποποίηση άρθρου 97 ν. 4951/2022 Στο άρθρο 97 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί της αύξησης ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο και της προώθησης ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοαπραγωγής, α) η παρ. 3 αντικαθίσταται, β) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 αντικαθίσταται, γ) στην παρ. 6: γα) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται, γγ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, γγ) το έβδομο εδάφιο καταργείται, και γδ) το όγδοο εδάφιο αντικαθίσταται, δ) στην παρ. 8: δα) στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθεται η φράση «ή για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς του άρθρου 90», δβ) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, ε) η παρ. 9 αντικαθίσταται, στ) προστίθενται νέες παρ. 10 και 11, και το άρθρο 97 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 97 Αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο Προώθηση ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής 1. Ο Διαχειριστής του Δικτύου εισηγείται σε ετήσια βάση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) αναγκαίες τροποποιήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), αναθεωρεί τις μεθοδολογίες ανάλυσης, όπου αυτό απαιτείται, και δρομολογεί τα αναγκαία έργα δικτύου για την αναβάθμιση της ικανότητας υποδοχής ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α..) του δικτύου διανομής. Κατά τον προσδιορισμό των διαθέσιμων περιθωρίων υποδοχής ισχύος λαμβάνονται υπόψη τυχόν περιορισμοί στην έγχυση ισχύος στο Δίκτυο που ενδέχεται να επιβάλλονται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. 2. Ο Διαχειριστής του Δικτύου οφείλει να επικαιροποιεί περιοδικά τα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. ανά υποσταθμό (Υ/Σ) και ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης (ΥΤ), τα οποία και δημοσιοποιεί στον δικτυακό του τόπο. 3. Ο Διαχειριστής του Δικτύου από την έναρξη ισχύος του παρόντος διαθέτει περιθώριο απορρόφησης ισχύος δέκα μεγαβάτ (10 MW) ανά Υποσταθμό, πλέον του υφιστάμενου περιθωρίου, αποκλειστικά για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από αυτοπαραγωγούς, αυτοπαραγωγούς για την εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, καθώς και για την εφαρμογή του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού. Το ως άνω επιπλέον περιθώριο καθίσταται διαθέσιμο στο σύνολο των Υ/Σ του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., περιλαμβανομένων των περιοχών με κορεσμένα δίκτυα και εξαιρουμένου μόνο του δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), χωρίς να καταλαμβάνεται από περιορισμούς που σχετίζονται με τα περιθώρια απορρόφησης του Συστήματος και κατανέμεται ως εξής: α) Τα έξι μεγαβάτ (6MW) του περιθωρίου ανά Υ/Σ στις κάτωθι κατηγορίες σταθμών ως εξής: αα) Σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. που εγκαθίστανται από τους ως άνω αυτοπαραγωγούς, και αφορούν οικίες (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, για συνολική ισχύ έως και τρία μεγαβάτ (3MW), αβ) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. που εγκαθίστανται από τους ως άνω αυτοπαραγωγούς, και αφορούν τον πρωτογενή τομέα, για συνολική ισχύ έως και τρία μεγαβάτ (3MW), Για τη διάθεση του ως άνω περιθωρίου, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης (όπου	Ν. 4951/2022 Άρθρο 97 Αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο - Προώθηση ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής 1. Ο Διαχειριστής του Δικτύου εισηγείται σε ετήσια βάση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) αναγκαίες τροποποιήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ), αναθεωρεί τις μεθοδολογίες ανάλυσης, όπου αυτό απαιτείται, και δρομολογεί τα αναγκαία έργα δικτύου για την αναβάθμιση της ικανότητας υποδοχής ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του δικτύου διανομής. Κατά τον προσδιορισμό των διαθέσιμων περιθωρίων υποδοχής ισχύος λαμβάνονται υπόψη τυχόν περιορισμοί στην έγχυση ισχύος στο Δίκτυο που ενδέχεται να επιβάλλονται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. 2. Ο Διαχειριστής του Δικτύου οφείλει να επικαιροποιεί περιοδικά τα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ανά υποσταθμό (Υ/Σ) και ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης (ΥΤ), τα οποία και δημοσιοποιεί στον δικτυακό του τόπο. 3. Ο Διαχειριστής του Δικτύου από τη θέση σε ισχύ του παρόντος διαθέτει περιθώριο απορρόφησης ισχύος δέκα μεγαβάτ (10 MW) ανά υποσταθμό πλέον του υφιστάμενου περιθωρίου, αποκλειστικά για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγών, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού και παραγωγών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων. Το ως άνω περιθώριο καθίσταται διαθέσιμο στο σύνολο των Υ/Σ του ΕΔΔΗΕ, περιλαμβανομένων των περιοχών με κορεσμένα δίκτυα και εξαιρουμένου μόνο του δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, χωρίς να καταλαμβάνεται από περιορισμούς που σχετίζονται με τα περιθώρια απορρόφησης του Συστήματος και κατανέμεται στις κάτωθι κατηγορίες σταθμών ως εξής: α) Σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς και αφορούν οικίες (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%), β) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς και αφορούν τον πρωτογενή τομέα (αγρότες), σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%), γ) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς και αφορούν τον δευτερογενή τριτογενή τομέα (λοιπές χρήσεις) σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%). Για τη διάθεση του ως άνω περιθωρίου, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Συμβάσεις Σύνδεσης με ανώτατο όριο εγκατεστημένης ισχύος τα δέκα κόμμα οχτώ κιλοβάτ (10, 8 KW) ανά παροχή κατανάλωσης. Ειδικά για σταθμούς αυτοπαραγωγής ενεργειακού συμψηφισμού που υλοποιούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου προνοιακού χαρακτήρα, εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, φιλανθρωπικά ιδρύματα, οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, καθώς και από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού για κάλυψη των αναγκών των δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, το όριο ισχύος του προηγούμενου εδαφίου αυξάνεται στα εκατό (100) kW. Μετά την παρέλευση δώδεκα (12) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, ο Διαχειριστής του Δικτύου αξιολογεί τα διαθέσιμα περιθώρια των ανωτέρω κατηγοριών ανά Υ/Σ. Εάν το περιθώριο κάποιας κατηγορίας έχει εξαντληθεί, ο Διαχειριστής δύναται να αξιοποιεί περιθώριο άλλων κατηγοριών, εφόσον η ανακατανομή αυτή δεν υπερβαίνει την ισχύ του ενός μεγαβάτ (1 MW). 4. Τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που σύμφωνα με την παρ. 2 προκύπτουν ανά υποσταθμό

	υφίστανται) ή Συμβάσεις Σύνδεσης με ανώτατο όριο εγκατεστημένης ισχύος για την υποπερ. αα) τα δέκα κόμμα οχτώ κιλοβάτ (10, 8 KW), ανά παροχή κατανάλωσης και για την υποπερ. αβ) τα πενήντα κιλοβάτ (50kW). Εάν το περιθώριο κάποιας κατηγορίας εξαντληθεί, ο Διαχειριστής δύναται να αξιοποιεί περιθώριο από την έτερη κατηγορία. β) Τα τέσσερα (4MW) του περιθωρίου ανά Υ/Σ για τους σταθμούς αυτοπαραγωγής που αφορούν τον δευτερογενή και τριτογενή τομέα (λοιπές χρήσεις), Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών. Για τη διάθεση του ως άνω περιθωρίου, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης (όπου υφίστανται) ή Συμβάσεις Σύνδεσης με ανώτατο όριο εγκατεστημένης τα διακόσια κιλοβάτ (200kW). Ειδικά για σταθμούς αυτοπαραγωγής ενεργειακού συμψηφισμού που υλοποιούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου προνοιακού χαρακτήρα, εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, φιλανθρωπικά ιδρύματα, οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, καθώς και από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού για κάλυψη των αναγκών των δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, το όριο ισχύος ορίζεται στα εκατό (100) kW. Εάν το περιθώριο ενός εκ των περ. α) ή β) εξαντληθεί, ο Διαχειριστής δύναται να ανακατανέμει το περιθώριο, διασφαλίζοντας για κάθε περίπτωση ελάχιστο διαθέσιμο περιθώριο υποδοχής ισχύος ενός (1) MW. Αν το περιθώριο απορρόφησης ισχύος των δέκα μεγαβάτ (10 MW) ανά Υποσταθμό του πρώτου εδαφίου εξαντληθεί, ο Διαχειριστής εξετάζει και εφόσον είναι τεχνικά εφικτό δύναται να επεκτείνει το ως άνω περιθώριο ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης/μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ). 4. Τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. που σύμφωνα με την παρ. 2 προκύπτουν ανά υποσταθμό (Υ/Σ) ή ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης/μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ), χωρίς να συνυπολογίζεται σε αυτά η ισχύς των δέκα μεγαβάτ (10 MW) της παρ. 3, διατίθενται για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. ως εξής: α) Για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. αυτοπαραγωγών, συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%), β) για την εγκατάσταση λοιπών σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%). Στην περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής του Δικτύου υποδέχεται νέες αιτήσεις για συνολική ισχύ έως και δέκα τοις εκατό (10%) πάνω από το διαθέσιμο περιθώριο του εκάστοτε υποσταθμού (Υ/Σ) ή μετασχηματιστή ΥΤ/ΜΤ. 5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύνανται να επανακαθορίζονται οι κατηγορίες σταθμών των παρ. 3 και 4, τα ανώτατα όρια ισχύος ανά παροχή κατανάλωσης της παρ. 3, καθώς και η ως άνω κατανομή των διαθέσιμων περιθωρίων ισχύος μεταξύ των κατηγοριών ανά Υ/Σ ή/και ανά γεωγραφική περιοχή. 6. Ο κάτοχος σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύναται να ορίζει ως μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού ισχύ μικρότερη της εγκατεστημένης ισχύος των μονάδων παραγωγής του. Ο Διαχειριστής του Δικτύου για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης λαμβάνει υπόψη τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού για τον έλεγχο των θερμικών περιορισμών και την εγκατεστημένη	(Υ/Σ) ή ανά μετασχηματιστή υψηλής τάσης/μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ), χωρίς να συνυπολογίζεται σε αυτά η ισχύς των δέκα μεγαβάτ (10 MW) της παρ. 3, διατίθενται για τη σύνδεση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ως εξής: α) Για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγών, συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%), β) για την εγκατάσταση λοιπών σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%). Στην περίπτωση αυτή, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και υποδέχεται νέες αιτήσεις μέχρι την κάλυψη του διαθέσιμου περιθωρίου του εκάστοτε υποσταθμού (Υ/Σ) ή μετασχηματιστή ΥΤ/ΜΤ προσαυξημένου κατά τριάντα τοις εκατό (30%). 5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύνανται να επανακαθορίζονται οι κατηγορίες σταθμών των παρ. 3 και 4, το ανώτατο όριο ισχύος ανά παροχή κατανάλωσης της παρ. 3, καθώς και τα ως άνω ποσοστά κατανομής των διαθέσιμων περιθωρίων ισχύος μεταξύ των κατηγοριών ανά Υ/Σ ή/και ανά γεωγραφική περιοχή. 6. Ο κάτοχος σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύναται να ορίζει τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού ισχύ μικρότερη της εγκατεστημένης ισχύος των μονάδων παραγωγής του, η οποία και λαμβάνεται υπόψη από τον Διαχειριστή του Δικτύου για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Οι κάτοχοι των σταθμών με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης μεριμνούν για την τροποποίηση των σχετικών αδειών. Η μη υπέρβαση της μέγιστης ισχύος του σταθμού αποτελεί ευθύνη του Παραγωγού και ελέγχεται από τον Διαχειριστή, ο οποίος δύναται να επιβάλει κυρώσεις στον κάτοχο του σταθμού, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος έως και ένα μεγαβάτ (1 MW) που έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή έχουν υποβάλει πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, και σε κάθε περίπτωση πριν την ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών, επιτρέπεται η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος σε ποσοστό μέχρι και δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον δεν αυξάνεται η μέγιστη ισχύς παραγωγής, δεν απαιτείται η τροποποίηση της εκδοθείσας απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, η οποία και θεωρείται ισχυρή, εφόσον δεν μεταβάλλονται τα όρια του γηπέδου εγκατάστασης, άλλως απαιτείται η τροποποίηση αυτής. Η παρούσα εφαρμόζεται αναλογικά και για εξαιρούμενους σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα μέσω ομαδικών αιτημάτων. Για τους σταθμούς του τέταρτου και πέμπτου εδαφίου, οι κάτοχοι των φωτοβολταϊκών σταθμών γνωστοποιούν στον αρμόδιο Διαχειριστή την πρόθεσή τους για τη σχετική αύξηση, ο οποίος, αποκρίνεται, θετικά ή αρνητικά, κατά προτεραιότητα, εντός δεκαπέντε (15) ημερών. Η εν λόγω γνωστοποίηση δεν συνιστά νέο αίτημα προς τον αρμόδιο Διαχειριστή. 7. Η παρ. 6 εφαρμόζεται αναλογικά και για αυτοπαραγωγούς, σε ό,τι αφορά τη μέγιστη ισχύ έγχυσης και απορρόφησης από το Δίκτυο της συνολικής εγκατάστασής τους. 8. Με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, από την 1η Σεπτεμβρίου 2022 και ειδικά για σταθμούς στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας από την 1η Οκτωβρίου 2022 ο Διαχειριστής του Δικτύου παύει να δέχεται νέες αιτήσεις για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εκτός αν πρόκειται για σταθμούς αυτοπαραγωγών, για σταθμούς του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων ή για σταθμούς του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α' 129). Ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και ανά τρεις (3) μήνες σύμφωνα με την παρ. 2, δημοσιεύει τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ανά Υ/Σ του Δικτύου, όπου δεν υφίσταται σημαντικό πλήθος αιτήσεων σε εκκρεμότητα, επιτρέπει την υποβολή νέων αιτήσεων φωτοβολταϊκών σταθμών και χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, σύμφωνα με την παρ. 4. 9. Τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) του διαθέσιμου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών, ανά σύστημα Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού (Μ.Δ.Ν.), διατίθεται σε φωτοβολταϊκούς

	ισχύ του μονάδων παραγωγής για τον έλεγχο των περιορισμών λόγω βραχυκυκλώματος. Οι κάτοχοι των σταθμών με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης μεριμνούν για την τροποποίηση των σχετικών αδειών. Η μη υπέρβαση της μέγιστης ισχύος του σταθμού αποτελεί ευθύνη του Παραγωγού και ελέγχεται από τον Διαχειριστή, ο οποίος δύναται να επιβάλει κυρώσεις στον κάτοχο του σταθμού, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Δ.Δ.Η.Ε.. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος έως και ένα μεγαβάτ (1 MW) που έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή έχουν υποβάλει πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, και σε κάθε περίπτωση πριν την ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών, επιτρέπεται η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος σε ποσοστό μέχρι και δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον δεν αυξάνεται η μέγιστη ισχύς παραγωγής. Η αλλαγή αυτή θεωρείται διαφοροποίηση μικρής κλίμακας της παρ. 1α του άρθρου 6 του ν. 4014/2011 (Α' 209), αν δεν μεταβάλλονται τα όρια του γηπέδου εγκατάστασης. Η παρούσα εφαρμόζεται αναλογικά και για εξαιρούμενους σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα μέσω ομαδικών αιτημάτων καθώς και για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος άνω του ενός μεγαβάτ (1MW) με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων που συνδέονται στο Δίκτυο του Ε.Δ.Δ.Η.Ε.. Η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών του πέμπτου και έκτου εδαφίου, εφόσον δεν περιορίζεται το διαθέσιμο κάθε φορά περιθώριο ισχύος βραχυκύκλωσης του αντίστοιχου μετσχηματιστή ΥΤ/ΜΤ σε ποσοστό μεγαλύτερο του δέκα τοις εκατό (10%), συνιστά απλή γνωστοποίηση προς τον αρμόδιο Διαχειριστή η οποία και εξετάζεται κατά προτεραιότητα, εντός δεκαπέντε (15) ημερών, άλλως συνιστά νέο αίτημα. Το ποσοστό ισχύος βραχυκύκλωσης που δύνανται να δεσμεύουν σωρευτικά οι σταθμοί του πέμπτου και έκτου εδαφίου δεν μπορεί να ξεπερνά το τριάντα τοις εκατό (30%) της ισχύος βραχυκύκλωσης του αντίστοιχου μετασχηματιστή ΥΤ/ΜΤ. Για τους εν λόγω σταθμούς του πέμπτου και έκτου εδαφίου, εφόσον επιβάλλονται περιορισμοί έγχυσης σύμφωνα με το άρθρο 10, αυτοί υπολογίζονται επί της αρχικής εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών. 7. Η παρ. 6 εφαρμόζεται αναλογικά και για αυτοπαραγωγούς, σε ό,τι αφορά τη μέγιστη ισχύ έγχυσης και απορρόφησης από το Δίκτυο της συνολικής εγκατάστασής τους. 8. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, από την 1η Σεπτεμβρίου 2022 και ειδικά για σταθμούς στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας από την 1η Οκτωβρίου 2022 ο Διαχειριστής του Δικτύου παύει να δέχεται νέες αιτήσεις για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εκτός αν πρόκειται για σταθμούς αυτοπαραγωγών, για σταθμούς του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, για σταθμούς του άρθρου 132 του ν. 4819/2021 (Α΄ 129) ή για Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς του άρθρου 90. Ο Διαχειριστής του Δικτύου, εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και ανά τρεις (3) μήνες σύμφωνα με την παρ. 2, και όχι αργότερα από την 1η Ιουνίου 2024, δημοσιεύει τα διαθέσιμα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.. ανά Υ/Σ του Δικτύου, και λαμβάνοντας υπόψη τους θερμικούς περιορισμούς και τούς περιορισμούς βραχυκυκλώματος, επιτρέπει σχετικά την υποβολή νέων αιτήσεων φωτοβολταϊκών σταθμών, σύμφωνα με την παρ. 4.	σταθμούς που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, με ανώτατο όριο εγκατεστημένης ισχύος τα δέκα κόμμα οχτώ κιλοβάτ (10,8 kW), ανά παροχή κατανάλωσης, και αφορούν οικιακές χρήσεις (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, τον πρωτογενή τομέα (αγρότες), καθώς και τον δευτερογενή τριτογενή τομέα (λοιπές χρήσεις). Αν η συνολική ισχύς που έχει δεσμευτεί για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών εγκατεστημένης ισχύος έως δέκα κόμμα οχτώ κιλοβάτ (10,8 kW) από αυτοπαραγωγούς, ανά σύστημα Μ.Δ.Ν., δεν ξεπερνά το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών στο σύστημα αυτό, ο Διαχειριστής Μ.Δ.Ν. δύναται να χορηγεί Συμβάσεις Σύνδεσης, καθ' υπέρβαση του εγκεκριμένου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών του αντίστοιχου συστήματος Μ.Δ.Ν., σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο και μέχρι κάλυψης του ανωτέρω ποσοστού.

	9. Τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) του διαθέσιμου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών, ανά σύστημα Μ.Δ.Ν., διατίθεται σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, με ανώτατο όριο εγκατεστημένης ισχύος α) τα δέκα κόμμα οχτώ κιλοβάτ (10,8 kW), ανά παροχή κατανάλωσης, και αφορούν οικιακές χρήσεις (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων και β) τα πενήντα κιλοβάτ (50kW) ανά παροχή κατανάλωσης, και αφορούν τον πρωτογενή τομέα, καθώς και τον δευτερογενή και τριτογενή τομέα (λοιπές χρήσεις), Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών. Αν η συνολική ισχύς που έχει δεσμευτεί σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ανά σύστημα Μ.Δ.Ν. δεν ξεπερνά το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών στο σύστημα αυτό, ο Διαχειριστής Μ.Δ.Ν. δύναται να χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και Συμβάσεις Σύνδεσης, καθ' υπέρβαση του εγκεκριμένου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών του αντίστοιχου συστήματος Μ.Δ.Ν. σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο και μέχρι κάλυψης του ανωτέρω ποσοστού. 10. Υφιστάμενοι εν λειτουργία Χρήστες του δικτύου Μέσης Τάσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), μετά από υπόδειξη του Διαχειριστή του Δικτύου, υποχρεούνται να ελέγξουν και να αναβαθμίσουν ή αντικαταστήσουν, με δικές τους δαπάνες τα μέσα ζεύξης και προστασίας και τον λοιπό εξοπλισμό των ηλεκτρικών τους εγκαταστάσεων, όπως κατά περίπτωση απαιτείται, για την ασφαλή λειτουργία της εγκατάστασής τους λόγω σχεδιαζόμενης αύξησης της στάθμης βραχυκύκλωσης του δικτύου της περιοχής στα 350 MVA, από τον Διαχειριστή Ε.Δ.Δ.Η.Ε.. 11. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η υποβολή νέων αιτήσεων στους αρμόδιους Διαχειριστές του ΕΔΔΗΕ ή του ΕΣΜΗΕ για τη χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για την ανάπτυξη σταθμών ΑΠΕ του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, επιτρέπεται αποκλειστικά σταθμούς Α.Π.Ε.: α)του προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στη Στέγη», β) με ισχύ μέχρι τριάντα (30) kW που αναπτύσσονται από αγρότες εγγεγραμμένους στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 (Α' 151) για εγκαταστάσεις αγροτικών εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 και αγροτικών χρήσεων, γ) από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 14 ν. 4270/2014 (Α' 143) δ)νομικά πρόσωπα, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημόσιους σκοπούς, ε) που αναπτύσσονται αποκλειστικά, για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας και νοικοκυριών που πλήττονται από την ενεργειακή ένδεια, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/89335/5599/27.9.2021 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4447), όπως εκάστοτε ισχύει.	
	Άρθρο 113 Υπεράκτια Αιολικά Πάρκα και Τέλος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας – Τροποποίηση άρθρου 65 ν. 4964/2022 1. Στο άρθρο 65 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί ορισμών για την ανάπτυξη Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), προστίθενται παρ. 1α και 1β ως εξής: «1α. Δεδομένα: Το σύνολο των δεδομένων που συλλέχθηκαν και επεξεργάστηκαν από τον φορέα ΥΑΠ ή κάθε ενδιαφερόμενο (πρωτογενή και δευτερογενή).». 1β. Δευτερογενή δεδομένα: Τα δεδομένα τα οποία έχουν τύχει επεξεργασίας και τα οποία είναι κατάλληλα για την εξαγωγή πληροφοριών και συμπερασμάτων.».	Ν. 4964/2022 Άρθρο 65 Ορισμοί Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου χρησιμοποιούνται οι εξής ορισμοί: 1. Άδεια Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (Άδεια Έρευνας ΥΑΠ): Η άδεια που χορηγείται για την εκπόνηση τεχνικών μελετών, ιδίως μελετών βυθού, ανεμολογικών, γεωτεχνικών, γεωφυσικών, κυματολογικών, περιβαλλοντικών και λοιπών μελετών που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, εντός μιας Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ).

	2. Στο άρθρο 65 του ν. 4964/2022 προστίθεται παρ. 8α ως εξής: «8α. Πρωτογενή δεδομένα: Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν απευθείας από τον φορέα ΥΑΠ ή κάθε ενδιαφερόμενο και δεν έχουν υποστεί επεξεργασία ή ανάλυση για την εξαγωγή πληροφοριών και συμπερασμάτων.».	2. Επενδυτής ΥΑΠ: Ο κάτοχος Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων που λαμβάνει το αποκλειστικό δικαίωμα ανάπτυξης και εκμετάλλευσης Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, εντός συγκεκριμένης Περιοχής Εγκατάστασης ΥΑΠ. 3. Έργο Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων: Το έργο που αποτελείται από ένα Υπεράκτιο Αιολικό Πάρκο (ΥΑΠ), μετά των αναγκαίων συνοδών έργων στον θαλάσσιο, υποθαλάσσιο και χερσαίο χώρο, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εγκαταστάσεων και έργων διασύνδεσης με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ). 4. Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων: Το πρόγραμμα που εγκρίνεται με την κοινή απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 79, με σκοπό την ανάπτυξη της δραστηριότητας ΥΑΠ. 5. Έργα Διασύνδεσης Επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων: Οι υποδομές δικτύων που υλοποιούνται για τη διασύνδεση ενός ΥΑΠ με το Σημείο Διασύνδεσης Περιοχής ΟργανωμένηςΑνάπτυξης ΥΑΠ και, μέσω αυτού, με το ΕΣΜΗΕ. 6. Έργα Διασύνδεσης Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ: Οι υποδομές δικτύων που υλοποιούνται για τη διασύνδεση μιας Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ, με το ΕΣΜΗΕ. 7. Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ): Η θαλάσσια περιοχή εντός της οποίας το Δημόσιο δύναται να καθορίζει μια ή περισσότερες Περιοχές Εγκατάστασης ΥΑΠ. 8. Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ: Η θαλάσσια περιοχή εντός Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ, στην οποία παραχωρείται από το Δημόσιο το δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης Έργων ΥΑΠ. 9. Σημείο Διασύνδεσης Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης: Ο υποσταθμός ζεύξης εντός της ΠΟΑΥΑΠ ή κατά το δυνατόν εγγύτερα από τεχνοοικονομική άποψη προς αυτήν, η οποία αποτελεί το σημείο σύνδεσης ενός Έργου ΥΑΠ με το ΕΣΜΗΕ. 10. Τέλος Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων: Το Τέλος που καταβάλλει εφάπαξ ο αιτών την έκδοση Άδειας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών, στον Φορέα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων. 11. Υπεράκτιο Αιολικό Πάρκο (ΥΑΠ): Η συστοιχία ανεμογεννητριών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκεται στον θαλάσσιο χώρο, είτε αυτές εδράζονται σταθερά στον βυθό, είτε επιπλέουν όντας συνδεδεμένες με τον βυθό με κινητά μέσα. 12. Φορέας ΥΑΠ: Ο φορέας που αναλαμβάνει τη διαχείριση για λογαριασμό του Δημοσίου των δικαιωμάτων που απορρέουν από την άσκηση των αρμοδιοτήτων του παρόντος.
	Άρθρο 115 Χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων – Προσθήκη παρ. 6α και 8α, τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 69 ν. 4964/2022 Στο άρθρο 69 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί χορήγησης Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ): α) προστίθενται παρ. 6α και 8α, β) τροποποιείται η περ. β της παρ. 7 ως προς το ύψος του τέλους, και οι παρ. 6α έως 8α διαμορφώνονται ως εξής: «6α. Στην εταιρεία ειδικού σκοπού, στην οποία ανατίθενται οι εργασίες των μετρήσεων και η συλλογή δεδομένων από τον Φορέα ΥΑΠ, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 68Α, χορηγείται Άδεια Έρευνας κατά παρέκκλιση των παρ. 4 και 5 του παρόντος σε εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ, όπως αυτό έχει εγκριθεί με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 79 και σε ΠΟΑΥΑΠ που έχουν ορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 68. 7. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και η εκδοθείσα άδεια καταχωρείται στο Μητρώο Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, υπό την προϋπόθεση ότι σωρευτικά: α) είναι τυπικά πλήρης σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5. β) συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης εφάπαξ Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών που ανέρχεται σε ποσό πενήντα χιλιάδων ευρώ (50.000 €), ανά ΠΟΑΥΑΠ, γ) ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση	Ν. 4964/2022 Άρθρο 69 Αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης αυτών 1. Η διενέργεια έρευνας και η εκπόνηση τεχνικών μελετών και μετρήσεων που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) σε κάθε Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια Έρευνας ΥΑΠ, μετά από σχετική αίτηση στον Φορέα ΥΑΠ κατά τις διατάξεις του παρόντος. 2. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος οριοθέτησης των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ του άρθρου 68, ορίζονται η ημέρα έναρξης και η χρονική διάρκεια της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων από τους ενδιαφερόμενους για τη χορήγηση Αδειών Έρευνας ΥΑΠ εντός των οριοθετημένων Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) στις οποίες επιθυμούν την ανάπτυξη Έργου ΥΑΠ. Κάθε χρονική περίοδος υποβολής αιτήσεων έχει διάρκεια δύο (2) μήνες. Νέοι περίοδοι υποβολής αιτήσεων δύναται να εκκινούν μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών, από το τέλος του ως άνω διμήνου. 3. Ο κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ σε περισσότερες από μια ΠΟΑΥΑΠ. Ο Φορέας ΥΑΠ αξιολογεί τις αιτήσεις και εκδίδει Άδειες Έρευνας ΥΑΠ για όλους τους ενδιαφερόμενους που πληρούν τα κριτήρια του παρόντος. 4. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για έκδοση Άδειας Ερευνών ΥΑΠ έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε: α) κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.),

	πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω, δ) αναφέρονται οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ στις οποίες ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί την έρευνα και διενέργεια τεχνικών μελετών και μετρήσεων για τον σχεδιασμό, την εγκατάσταση και λειτουργία έργων ΥΑΠ, ε) οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου, στ) υποβάλλονται στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού, ή των συνεργαζόμενων με αυτόν εταιρειών, να υλοποιήσουν το έργο ΥΑΠ με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη δυνατότητα εξασφάλισης από τον αιτούντα της απαιτούμενης χρηματοδότησης, ιδίως ίδια κεφάλαια και τραπεζική χρηματοδότηση, σύμφωνα με την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5, και ζ) συνοδεύεται από την εγγυητική επιστολή του άρθρου 71. 8. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα ΥΑΠ, εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της περιόδου υποβολής αιτήσεων. Ο Φορέας ΥΑΠ δύναται, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητά διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα, επί των ήδη υποβληθέντων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση απαράδεκτη. 8α. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, ο κάτοχος της Άδειας Έρευνας δύναται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας που τίθεται από τον Φορέα ΥΑΠ, να αυξήσει τον αριθμό των Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, δίχως να απαιτείται νέα αίτηση εκ μέρους του κατόχου. Σε περίπτωση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για αύξηση του αριθμού των Αδειών Έρευνας, απαιτείται η καταβολή του επιπλέον Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών σύμφωνα με την περ. β. της παρ. 7, κατάθεση εγγυητικής επιστολής σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 71 και όποια άλλη τεχνική πληροφορία απαιτηθεί από τον φορέα ΥΑΠ.».	β) τρίτες χώρες που έχουν συνάψει πολυμερείς ή διμερείς διεθνείς συμφωνίες με την Ε.Ε. στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που προβλέπουν το αμοιβαίο άνοιγμα της αγοράς και στο μέτρο που η υπό έκδοση Άδεια εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των συμφωνιών αυτών. 5. Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά σε σχετική πλατφόρμα που τηρεί ο Φορέας ΥΑΠ. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ προσδιορίζονται τα κριτήρια επαγγελματικής και τεχνικής ικανότητας και χρηματοοικονομικής και οικονομικής επάρκειας των αιτούντων, τα οποία διασφαλίζουν ότι οι Επενδυτές ΥΑΠ είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που διαθέτουν τα απαιτούμενα εχέγγυα τεχνικής και οικονομικής επάρκειας για την ανάπτυξη έργων καινοτόμων τεχνολογίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), όπως τα ΥΑΠ. Τα κριτήρια δύνανται να διαφοροποιούνται για κάθε τεχνολογία ΥΑΠ (τεχνολογία σταθερής έδρασης ή πλωτά). Ως προς την επαγγελματική και τεχνική ικανότητα, απαιτείται κατ' ελάχιστον: α) Αποδεδειγμένη ή δάνεια εμπειρία εντός των τελευταίων δέκα (10) ετών στην ανάπτυξη Έργων ΥΑΠ, εκ των οποίων ενός κατ' ελάχιστον Έργου ΥΑΠ ισχύος εκατό (100) MW, και β) αποδεδειγμένη ή δάνεια εμπειρία λειτουργίας και συντήρησης έργων ΥΑΠ ισχύος μεγαλύτερης των είκοσι πέντε (25) MW. Ως προς τη χρηματοοικονομική και οικονομική επάρκεια, απαιτούνται κατ' ελάχιστον: α) ετήσιος κύκλος εργασιών του φυσικού ή νομικού προσώπου ή των μετόχων και των συνδεδεμένων μερών αυτού, οπότε και λαμβάνεται υπόψη ο αθροιστικός κύκλος εργασιών, ο οποίος είναι μεγαλύτερος των δύο δισεκατομμυρίων ευρώ (2.000.000.000 €), για ένα (1) τουλάχιστον έτος εντός των τριών τελευταίων ετών. Στην περίπτωση μετόχων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και εταιρειών επιχειρηματικών συμμετοχών (funds), κατά τον υπολογισμό του ως άνω αθροίσματος, δύναται να λαμβάνεται εναλλακτικά υπόψη το σύνολο των κεφαλαίων που οι εταιρείες αυτές διαχειρίζονται, β) αναλογία ιδίων προς δανειακών κεφαλαίων μεγαλύτερή του είκοσι τοις εκατό (20%), και γ) υποβολή της εγγυητικής επιστολής του άρθρου 71. 6. Οι οικονομικοί φορείς που υποβάλλουν αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ πληρούν επίσης τα κριτήρια επιλογής και ποιοτικής αξιολόγησης του άρθρου 39 του ν. 4413/2016 (Α' 148), τα οποία αποδεικνύουν με τα μέσα του άρθρου 40 του ίδιου νόμου. 7. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και η εκδοθείσα άδεια καταχωρείται στο Μητρώο Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, υπό την προϋπόθεση ότι σωρευτικά: α) είναι τυπικά πλήρης σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 6. β) συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης εφάπαξ Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών που ανέρχεται σε ποσό δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000 €), γ) ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω, δ) αναφέρονται οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ στις οποίες ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί την έρευνα και διενέργεια τεχνικών μελετών και μετρήσεων για τον σχεδιασμό, την εγκατάσταση και λειτουργία έργων ΥΑΠ, ε) οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου, στ) υποβάλλονται στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού, ή των συνεργαζομένων με αυτόν εταιρειών, να υλοποιήσουν το έργο ΥΑΠ με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη δυνατότητα εξασφάλισης από τον αιτούντα της απαιτούμενης χρηματοδότησης, ιδίως ίδια κεφάλαια και τραπεζική χρηματοδότηση, σύμφωνα με την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 6, και

		ζ) συνοδεύεται από την εγγυητική επιστολή του άρθρου 71. 8. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα ΥΑΠ, εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της περιόδου υποβολής αιτήσεων. Ο Φορέας ΥΑΠ δύναται, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητά διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα, επί των ήδη υποβληθέντων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση απαράδεκτη. 9. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ εξειδικεύονται τα δικαιολογητικά και στοιχεία, τα οποία υποβάλλει ο αιτών, καθώς και κάθε άλλη διαδικασία και λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.
	Άρθρο 116 Εγγυητική Επιστολή Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων και Ειδικό τέλος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 71, προσθήκη παρ. 10 και 11 στο άρθρο 87 ν. 4964/2022 1. Στην παρ. 3 του άρθρου 71 του ν. 4964/2022 (Α΄150), περί εγγυητικής επιστολής άδειας έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής Άδειας Έρευνας ΥΑΠ ορίζεται σε δέκα χιλιάδες ευρώ ανά μεγαβάτ (10,000 €/MW) βάσει της μέγιστης ισχύος Έργων ΥΑΠ που δύναται να εγκατασταθούν σε κάθε ΠΟΑΥΑΠ, σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 6 του άρθρου 68, για την οποία ο ενδιαφερόμενος έχει αιτηθεί την έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ. Η Εγγυητική Επιστολή Άδειας Έρευνας ΥΑΠ επιστέφεται αν το ύψος του καταβληθέντος ανταλλάγματος στα δεδομένα του φορέα ΥΑΠ υπερβαίνει το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής.». 2. Στο άρθρο 87 του ν. 4964/2022 προστίθενται παρ. 10 και 11 ως εξής: «10. Για σταθμούς ΑΠΕ ως προς τους οποίους έχει λήξει ή λήγει η Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3468/2006, ισχύουν η περ. α) της παρ. 1 και η περ. β) της παρ. 3 του παρόντος. 11. Η εξέταση των εκκρεμών κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ενστάσεων κατά των αποφάσεων προσδιορισμού και επιμερισμού του ειδικού τέλους ΑΠΕ, διενεργείται σύμφωνα με τη διαδικασία των παρ. 5 και 6.».	Ν. 4964/2022 Άρθρο 71 Εγγυητική Επιστολή Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων 3. Το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής Άδειας Έρευνας ΥΑΠ ορίζεται σε δέκα χιλιάδες ευρώ ανά μεγαβάτ (10,000 €/MW) βάσει της μέγιστης ισχύος Έργων ΥΑΠ που δύναται να εγκατασταθούν σε κάθε ΠΟΑΥΑΠ, σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 6 του άρθρου 68, για την οποία ο ενδιαφερόμενος έχει αιτηθεί την έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ. Άρθρο 87 Ειδικό Τέλος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας 1. Κάθε παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και υβριδικό σταθμό επιβαρύνεται, από την έναρξη λειτουργίας του σταθμού, με ετήσιο ειδικό τέλος, όπως ορίζεται για τις κάτωθι κατηγορίες σταθμών: α) Για σταθμούς που μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος δεν έχουν συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149), ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ της θέσης σε ισχύ του ν. 3468/2006, ή δεν έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 ή λειτουργούν σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4414/2016, το ειδικό τέλος υπολογίζεται επί τη βάσει αξίας δύο (2) €/MWh παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας που εγχέεται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή στο Δίκτυο του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού. β) Για σταθμούς που μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος έχουν συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ της θέσης σε ισχύ του ν. 3468/2006 ή έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, καθώς και ειδικά για σταθμούς που μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, το ειδικό τέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί της Τιμής Αναφοράς για την εγχεόμενη ηλεκτρική ενέργεια στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή στο Δίκτυο Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού (ΜΔΝ). γ) Για σταθμούς που μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος έχουν συνάψει Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006, το ειδικό τέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί των εσόδων προ Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, από την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας. 2. Εξαιρούνται από την επιβάρυνση του ειδικού τέλους: α) σταθμοί ΑΠΕ που εγκαθίστανται σε κτίρια, ανεξαρτήτως ισχύος, β) σταθμοί ΑΠΕ που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, γ) φωτοβολταϊκοί σταθμοί με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη του ενός (1) MW, πλην των Πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών του ΜΕΡΟΥΣ Δ' του ν. 4951/2022 (Α' 150).

		δ) φωτοβολταϊκοί σταθμοί οι οποίοι, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχουν ήδη συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016 ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 ή έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, πλην των φωτοβολταϊκών σταθμών που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση με βάση τον ν. 4414/2016, ύστερα από συμμετοχή τους σε κοινή ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. 3. Τα ποσά που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος: α) από σταθμούς οι οποίοι έχουν συνάψει ή συνάπτουν σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006, παρακρατούνται από τη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και, για την περίπτωση των ΜΔΝ, από τη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», β) από σταθμούς οι οποίοι δεν συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 ή λειτουργούν σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4414/2016 καταβάλλονται από τους παραγωγούς στη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και για την περίπτωση των ΜΔΝ, στη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», εντός του πρώτου διμήνου του επόμενου έτους. 4. Τα ποσά που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος αποδίδονται από τη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και, για την περίπτωση των ΜΔΝ, από τη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ» ως εξής: α) Ποσό μέχρι ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) του ειδικού τέλους αποδίδεται στους κατόχους άδειας προμήθειας που προμηθεύουν ηλεκτρική ενέργεια σε οικιακούς καταναλωτές των περιοχών, όπου λειτουργούν οι σταθμοί, με σκοπό το ανωτέρω ποσό να αποδοθεί στους οικιακούς καταναλωτές μέσω των λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας. Δικαιούχοι του ανωτέρω ποσού είναι οι οικιακοί καταναλωτές, οι οποίοι βρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων της Δημοτικής Κοινότητας του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' βαθμού, όπου λειτουργούν οι σταθμοί, για το χρονικό διάστημα, που έχουν ενεργή σύνδεση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Το ποσό που αναλογεί σε κάθε δικαιούχο συμψηφίζεται με τις χρεώσεις που περιλαμβάνονται στον λογαριασμό κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας. β) Το υπόλοιπο ποσό του ειδικού τέλους αποδίδεται στον ή στους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, εντός των διοικητικών ορίων που είναι εγκατεστημένοι οι σταθμοί. Τα ποσά εγγράφονται σε χωριστό κωδικό του προϋπολογισμού εσόδων του οικείου Ο.Τ.Α. Α' βαθμού («Έσοδα από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ή υβριδικούς σταθμούς») και διατίθενται υποχρεωτικά και αποκλειστικά, για την εκτέλεση περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης. Το ποσό διατίθεται για την εκτέλεση περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης κατά ποσοστό τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%) σε περιοχές εντός των ορίων της Δημοτικής Κοινότητας όπου είναι εγκατεστημένος ο σταθμός και το υπολειπόμενο ποσοστό δύναται να διατίθεται για την εκτέλεση αντίστοιχων δράσεων και έργων στην υπόλοιπη περιφέρεια της οικείας Δημοτικής Ενότητας. Μετά την παρέλευση πέντε (5) ετών από την έναρξη λειτουργίας του σταθμού, τα ποσά του πρώτου εδαφίου διατίθενται υποχρεωτικά και αποκλειστικά, σε ποσοστό τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%), για την εκτέλεση αντίστοιχων δράσεων και έργων σε περιοχές εντός των ορίων της Δημοτικής Ενότητας, όπου είναι εγκατεστημένος ο σταθμός και το υπολειπόμενο ποσοστό δύναται να διατίθεται για την εκτέλεση αντίστοιχων δράσεων και έργων στην υπόλοιπη περιφέρεια του οικείου Ο.Τ.Α. Α' βαθμού. Αν στον οικείο Ο.Τ.Α. δεν λειτουργεί ταμειακή υπηρεσία, τα ποσά κατατίθενται στην οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, υπέρ του δικαιούχου Ο.Τ.Α., ο οποίος και ενημερώνεται εγγράφως από τον καταθέτη. Ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ασκεί έλεγχο νομιμότητας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για την αξιοποίηση, από τους δικαιούχους Ο.Τ.Α.,

		των ποσών που προέρχονται από το ειδικό τέλος. Οι δικαιούχοι Ο.Τ.Α. υποβάλλουν στον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εντός του πρώτου τριμήνου κάθε επόμενου έτους, έκθεση με τον απολογισμό της αξιοποίησης των εσόδων που προέρχονται από το ειδικό τέλος. Ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης υποβάλλει στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κοινοποιεί στη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και, για την περίπτωση των ΜΔΝ, στη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», σχετική έκθεση, στο τέλος κάθε έτους, με τα αποτελέσματα του ελέγχου νομιμότητας και της αξιοποίησης των ποσών που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος από τους δικαιούχους Ο.Τ.Α. Η εμπρόθεσμη υποβολή των εκθέσεων των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού στις οικείες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις αποτελεί προϋπόθεση για την απόδοση από τη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και, για την περίπτωση των ΜΔΝ, από τη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», των ποσών που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος υπέρ Ο.Τ.Α. του επόμενου έτους. 5. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συστήνεται Επιτροπή Επιμερισμού του ειδικού τέλους. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται μέσα στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους, συγκροτείται η ανωτέρω Επιτροπή και ορίζονται ο Πρόεδρος και ο γραμματέας αυτής. Η Επιτροπή Επιμερισμού αποτελείται από: α) τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ένας (1) τουλάχιστον από τη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων, ο οποίος εκτελεί χρέη Προέδρου, και ένας (1) από τη Διεύθυνση Γεωχωρικών Πληροφοριών, κλάδου Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) Μηχανικών, κατά προτίμηση ειδικότητας Τοπογράφων Μηχανικών, β) έναν (1) εκπρόσωπο από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), γ) δύο (2) εκπροσώπους από τη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», από τους οποίους ένας (1) τουλάχιστον από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Νησιών, και δ) έναν (1) εκπρόσωπο από τη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ». Η Επιτροπή Επιμερισμού υποβάλλει εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον προσδιορισμό και τον επιμερισμό του ειδικού τέλους της παρ. 1 σε μια ή περισσότερες Δημοτικές Κοινότητες στις οποίες λειτουργούν σταθμοί ΑΠΕ και υβριδικοί σταθμοί και εποπτεύει τη διαδικασία επιμερισμού ανά δικαιούχο οικιακό καταναλωτή και ανά δικαιούχο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού. Εφόσον γίνει αποδεκτή η εισήγηση, εκδίδεται απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με τον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους. Για τον προσδιορισμό και επιμερισμό η Επιτροπή χρησιμοποιεί τα ψηφιοποιημένα διοικητικά όρια των Δημοτικών Κοινοτήτων. Αν δεν υπάρχουν τα ανωτέρω όρια, χρησιμοποιεί τα απογραφικά όρια των Δημοτικών Κοινοτήτων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η Επιτροπή Επιμερισμού λαμβάνει υπόψη της τις αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που έχουν εκδοθεί βάσει των εισηγήσεων των Επιτροπών Εξέτασης Ενστάσεων του ειδικού τέλους και τις γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, περί διοικητικής υπαγωγής γεωγραφικών περιοχών σε Δημοτικές Κοινότητες. Εάν κατά τη διαδικασία επιμερισμού διαπιστωθούν περιπτώσεις σταθμών για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία εξέτασης ενστάσεων από τις Επιτροπές Εξέτασης Ενστάσεων Ορίων της παρ. 6, τότε η Επιτροπή Επιμερισμού δεν προχωρά στον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους για αυτούς τους σταθμούς έως την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας. Κατά των αποφάσεων επιμερισμού, σχετικά με τον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους δύναται να υποβληθούν ενστάσεις. Αν οι υποβληθείσες ενστάσεις αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ των Δημοτικών Κοινοτήτων, εξετάζονται από τις Επιτροπές της παρ. 6. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις οι ενστάσεις εξετάζονται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 6. α) Συγκροτούνται Επιτροπές Εξέτασης Ενστάσεων Ορίων, οι οποίες είναι αρμόδιες για την αξιολόγηση των ενστάσεων που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ των Δημοτικών Κοινοτήτων, σύμφωνα με: αα) απόφαση του Δημάρχου, εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται στον ίδιο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, αβ) απόφαση του Περιφερειάρχη, εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικούς Ο.Τ.Α. Α' βαθμού της ίδιας Περιφέρειας,

		αγ) απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικές Περιφέρειες της ίδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αδ) κοινή απόφαση των Συντονιστών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικές Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Οι Επιτροπές Εξέτασης Ενστάσεων Ορίων, μετά την αξιολόγηση των ενστάσεων, υποβάλλουν εισήγηση προς αυτόν που τις συγκρότησε και εφόσον η εισήγηση γίνει αποδεκτή, αυτή κοινοποιείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το οποίο εκδίδει απόφαση σχετικά με τον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους για τις περιπτώσεις των σταθμών για τις οποίες είχαν υποβληθεί οι ενστάσεις. β) Οι Επιτροπές Εξέτασης Ενστάσεων Ορίων συγκροτούνται ως εξής: βα) εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται στον ίδιο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, από τρεις (3) εκπροσώπους του Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, ββ) εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικούς Ο.Τ.Α. Α' βαθμού της ίδιας Περιφέρειας, από τρεις (3) εκπροσώπους της Περιφέρειας, βγ) εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικές Περιφέρειες της ίδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, από τρεις (3) εκπροσώπους της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, βδ) εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικές Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, από τρεις (3) εκπροσώπους κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Στις ανωτέρω περιπτώσεις οι δύο (2) από τους τρεις (3) εκπροσώπους είναι κλάδου ΠΕ ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) Μηχανικών, κατά προτίμηση ειδικότητας Τοπογράφων Μηχανικών, βε) έναν (1) εκπρόσωπο από κάθε Δημοτική Κοινότητα, οι οποίες διεκδικούν τη διοικητική υπαγωγή της γεωγραφικής περιοχής εγκατάστασης των σταθμών. Οι εκπρόσωποι αυτοί υποδεικνύονται με απόφαση του συμβουλίου κάθε Δημοτικής Κοινότητας. Για Δημοτικές Κοινότητες στις οποίες δεν προβλέπεται εκ του νόμου συγκρότηση και λειτουργία συμβουλίου, ο εκπρόσωπος υποδεικνύεται από τον πρόεδρο της Δημοτικής Κοινότητας. Αν η Δημοτική Κοινότητα δεν υποδεικνύει εκπρόσωπο ή ο εκπρόσωπος δεν παρίσταται, η Επιτροπή συνεδριάζει και αποφασίζει έγκυρα. Οι αποφάσεις, ύστερα από εισήγηση των ανωτέρω Επιτροπών, λαμβάνονται μόνο για σκοπούς επιμερισμού του αναλογούντος ποσού του ειδικού τέλους. 7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών καθορίζονται τα ακριβή ποσοστά των περ. α) και β) της παρ. 4, ο τρόπος παρακράτησης και απόδοσης του αναλογούντος ειδικού τέλους από τους υπόχρεους παραγωγούς, ο τρόπος προσδιορισμού και επιμερισμού των αναλογούντων ποσών του ειδικού τέλους σε μια ή περισσότερες Δημοτικές Κοινότητες, η διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης και εξέτασης ενστάσεων, η διαδικασία προσδιορισμού των δικαιούχων οικιακών καταναλωτών, η διαδικασία επιμερισμού των αναλογούντων ποσών ανά δικαιούχο οικιακό καταναλωτή, η διαδικασία απόδοσης προς τους δικαιούχους οικιακούς καταναλωτές και Ο.Τ.Α., η εξειδίκευση των περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης και το περιεχόμενο και ο τρόπος υποβολής εκθέσεων αξιοποίησης των εσόδων των Ο.Τ.Α. που προέρχονται από το ειδικό τέλος, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση μπορεί να προβλέπεται η έκδοση αποφάσεων από τη ΡΑΕ για τον καθορισμό της τεκμαρτής μοναδιαίας πίστωσης για οικιακούς καταναλωτές σε ευρώ ανά μεγαβατώρα, βάσει της μεθοδολογίας που ορίζεται σε αυτήν, καθώς και ο τρόπος διάθεσης τυχόν υπολειπόμενου ποσού που προκύπτει από τη μεθοδολογία επιμερισμού του ειδικού τέλους προς τους οικιακούς καταναλωτές,

		συμπεριλαμβανομένης και της δυνατότητας διάθεσης στον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού. 8. α) Η διαδικασία που περιγράφεται στις παρ. 4, 5 και 6 εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους για το έτος 2023 και μετά. Για τα έτη μέχρι και το 2022, ισχύουν οι παρ. Α3, Α4, Α5, Α6 και Α7 του άρθρου 25 του ν. 3468/2006. β) Η διαδικασία εξέτασης ενστάσεων κατά της απόφασης προσδιορισμού και επιμερισμού του ειδικού τέλους για τα έτη 2021 και 2022, διενεργείται σύμφωνα με το παρόν. 9. Τα δικαιώματα που έχουν παρασχεθεί στους Ο.Τ.Α. δυνάμει του άρθρου 15 του ν. 4915/2022 (Α' 63) ισχύουν και για το ειδικό τέλος του παρόντος.
	Άρθρο 119 Οριστική Προσφορά Σύνδεσης – Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 5 ν. 4951/2022 Το πρώτο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), περί οριστικής προσφοράς σύνδεσης αντικαθίσταται, η φράση του τελευταίου εδαφίου «εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος, αφαιρείται», και η παρ. 11 διαμορφώνεται από την έναρξη ισχύος της ως εξής: «11. Μετά τη διαπίστωση της πληρότητας φακέλου της αίτησης για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σύμφωνα με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 89, την αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο και την κοινοποιεί στον Φορέα Αδειοδότησης. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης συνοδεύεται από σκαρίφημα του προτεινόμενου τρόπου σύνδεσης. Ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει γνώση, κατόπιν αιτήματός του, της μελέτης για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Αν προκύπτει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού, ο αρμόδιος Διαχειριστής γνωστοποιεί την αδυναμία σύνδεσης στον ενδιαφερόμενο, καθώς και τους λόγους της.».	Ν.4951/2022 Άρθρο 5 Οριστική Προσφορά Σύνδεσης 11. Εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής πλήρους φακέλου, ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, την αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο και την κοινοποιεί στον Φορέα Αδειοδότησης. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης συνοδεύεται από σκαρίφημα του προτεινόμενου τρόπου σύνδεσης. Ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει γνώση, κατόπιν αιτήματός του, της μελέτης για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Αν προκύπτει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού, ο αρμόδιος Διαχειριστής γνωστοποιεί εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος την αδυναμία σύνδεσης στον ενδιαφερόμενο, καθώς και τους λόγους της.
	Άρθρο 120 Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου – Τροποποίηση άρθρου 10 ν. 4951/2022 1. Στο άρθρο 10 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί λειτουργικών περιορισμών για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, η περ. δ) της παρ. 2 και οι παρ. 4, 5, 11 και 12 αντικαθίστανται, και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 10 Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου 1. Κατά τον προσδιορισμό περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) σε περιοχές του Συστήματος και του Δικτύου και τη χορήγηση οριστικών προσφορών σύνδεσης, προκειμένου για τη βέλτιστη αξιοποίηση των υποδομών Συστήματος και Δικτύου και για τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα επιβολής περιορισμών έγχυσης της παρ. 2, για λόγους που σχετίζονται με την επάρκεια και ασφάλεια λειτουργίας του τοπικού συστήματος και δικτύου. 2. Οι προσφορές και οι συμβάσεις σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου δύνανται να περιλαμβάνουν ειδικούς όρους, οι	Ν.4951/2022 Άρθρο 10 Λειτουργικοί περιορισμοί για αύξηση των περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου 1. Κατά τον προσδιορισμό περιθωρίων ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) σε περιοχές του Συστήματος και του Δικτύου και τη χορήγηση οριστικών προσφορών σύνδεσης, προκειμένου για τη βέλτιστη αξιοποίηση των υποδομών Συστήματος και Δικτύου και για τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα επιβολής περιορισμών έγχυσης της παρ. 2, για λόγους που σχετίζονται με την επάρκεια και ασφάλεια λειτουργίας του τοπικού συστήματος και δικτύου. 2. Οι προσφορές και οι συμβάσεις σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου δύνανται να περιλαμβάνουν ειδικούς όρους, οι οποίοι επιτρέπουν την επιβολή λειτουργικών περιορισμών στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος («περιορισμοί έγχυσης»), εφόσον έτσι επιτυγχάνεται η βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και των υποδομών Συστήματος και Δικτύου, καθιστώντας δυνατή τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Οι περιορισμοί έγχυσης, οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη, αναφορικά με τη συμμετοχή των σταθμών αυτών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, δύνανται να αφορούν: α) Μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του. β) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού για προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής. γ) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου.

	οποίοι επιτρέπουν την επιβολή λειτουργικών περιορισμών στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος («περιορισμοί έγχυσης»), εφόσον έτσι επιτυγχάνεται η βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και των υποδομών Συστήματος και Δικτύου, καθιστώντας δυνατή τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Οι περιορισμοί έγχυσης, οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη, αναφορικά με τη συμμετοχή των σταθμών αυτών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, δύνανται να αφορούν: α) Μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του. β) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού για προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής. γ) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου. δ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις ή αν η εγχεόμενη παραγωγή δημιουργεί πρόβλημα στη διατήρηση του ισοζυγίου παραγωγής-ζήτησης ή στη διατήρηση συνθηκών διασφάλισης της ευσταθούς λειτουργίας του δικτύου, μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι δύναται να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού. Οι ως άνω περιορισμοί εφαρμόζονται ανεξάρτητα και επιπλέον περιορισμών ή απορρίψεων προσφορών έγχυσης που προκύπτουν στο πλαίσιο της συμμετοχής των σταθμών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας. 3. Με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης των περ. α) και β) της παρ. 2 δεν δύναται να επιβληθεί μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία να οδηγεί σε περιορισμό της εγχεόμενης ενέργειας υψηλότερο από το πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών αυτών. Ως βάση αναφοράς για τον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη η ετήσια δυνατότητα παραγωγής ενέργειας σταθμού αναφοράς, αντίστοιχης τεχνολογίας. 4. Με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης των περ. γ) και δ) της παρ. 2 δύναται να επιβάλλεται κατά προτεραιότητα μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α, η οποία να οδηγεί έως και σε πλήρη περιορισμό της εγχεόμενης ενέργειάς τους. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να καθορίζονται ειδικές κατηγορίες έργων Α.Π.Ε./Σ.Η.Θ.Υ.Α., για τις οποίες εφαρμόζεται μέγιστο όριο περιορισμών έγχυσης για λόγους τοπικής συμφόρησης, όπως αυτό το όριο προσδιορίζεται με την ίδια απόφαση. 5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή και γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), εξειδικεύεται το πλαίσιο εφαρμογής των περιορισμών της παρ. 2, ποσοτικοποιούνται οι περιορισμοί των περ. α) και β) της παρ. 2 και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα. 6. Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή, καθορίζονται η μεθοδολογία εφαρμογής των περιορισμών έγχυσης της παρ.2, η παρακολούθηση της εφαρμογής τους και η επιβολή χρεώσεων και κυρώσεων μη συμμόρφωσης. 7. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν λάβει ή λαμβάνουν οριστική προσφορά σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εξαιρουμένων των σταθμών που λειτουργούν ή έχουν	δ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις, μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού. Οι ως άνω περιορισμοί εφαρμόζονται ανεξάρτητα και επιπλέον περιορισμών ή απορρίψεων προσφορών έγχυσης που προκύπτουν στο πλαίσιο της συμμετοχής των σταθμών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας. 3. Με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης των περ. α) και β) της παρ. 2 δεν δύναται να επιβληθεί μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία να οδηγεί σε περιορισμό της εγχεόμενης ενέργειας υψηλότερο από το πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών αυτών. Ως βάση αναφοράς για τον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη η ετήσια δυνατότητα παραγωγής ενέργειας σταθμού αναφοράς, αντίστοιχης τεχνολογίας. 4. Η εφαρμογή περιορισμών έγχυσης των περ. γ) και δ) της παρ. 2 δεν δύναται να οδηγεί σε εκτιμώμενο επίπεδο ανακατανομής ενέργειας υψηλότερο από το πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας δυνατότητας παραγωγής ενέργειας των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της περιοχής. Ως βάση αναφοράς για τον υπολογισμό του πρώτου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη η ετήσια δυνατότητα παραγωγής ενέργειας σταθμού αναφοράς, αντίστοιχης τεχνολογίας. 5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή και γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), εξειδικεύονται και ποσοτικοποιούνται οι περιορισμοί της παρ. 2 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου δύναται να προσδιορίζεται η μεθοδολογία εκτίμησης των περιθωρίων και επιμερισμού τους σε τεχνολογίες και κατηγορίες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και να διαφοροποιούνται οι περιορισμοί έγχυσης ανά τεχνολογία σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και ανά κατηγορία περιορισμών της παρ.2. Ειδικά για τους περιορισμούς έγχυσης των περ. α) και β) της παρ. 2 σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς η απόφαση του πρώτου εδαφίου εκδίδεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος. 6. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Διαχειριστή, καθορίζονται η μεθοδολογία εφαρμογής των περιορισμών έγχυσης της παρ.2, η παρακολούθηση της εφαρμογής τους και η επιβολή χρεώσεων και κυρώσεων μη συμμόρφωσης. 7. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν λάβει ή λαμβάνουν οριστική προσφορά σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εξαιρουμένων των σταθμών που λειτουργούν ή έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022 δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4α του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή έχουν επιλεγεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 ή εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος είτε έχουν συνάψει σύμβαση σύνδεσης είτε έχουν υποβάλλει πλήρες αίτημα για σύμβαση σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή. 8. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 5, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει οριστικές προσφορές σύνδεσης που περιλαμβάνουν ειδικούς όρους αναφορικά με τη δυνατότητα εφαρμογής περιορισμών έγχυσης, χωρίς υπέρβαση των ορίων που τίθενται σωρευτικά στις παρ. 3 και 4. 9. Κατ' εξαίρεση των οριζόμενων στο παρόν, είναι δυνατό να εκδίδονται προσφορές σύνδεσης με περιορισμούς που οδηγούν σε μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του που θα οδηγεί σε μεγαλύτερο ποσοστό από το αναφερόμενο στην παρ. 3, κατ' εφαρμογή των κριτηρίων της απόφασης του άρθρου 89. 10. Κατά τη λειτουργία των σταθμών, ο αρμόδιος Διαχειριστής ελέγχει τη συμμόρφωση του Παραγωγού με τους ειδικούς όρους που περιλαμβάνονται στις σχετικές προσφορές σύνδεσης και συμβάσεις σύνδεσης σχετικά με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης, καθώς και αναφορικά με την εγκατεστημένη ισχύ του σταθμού, όπως αυτή ορίζεται στην οικεία Σύμβαση Σύνδεσης. Σε περίπτωση μη

	υποβάλει ή θα υποβάλλουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022 δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4α του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή έχουν επιλεγεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 ή εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος είτε έχουν συνάψει σύμβαση σύνδεσης είτε έχουν υποβάλλει πλήρες αίτημα για σύμβαση σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή. 8. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 5, ο αρμόδιος Διαχειριστής εκδίδει οριστικές προσφορές σύνδεσης που περιλαμβάνουν ειδικούς όρους αναφορικά με τη δυνατότητα εφαρμογής περιορισμών έγχυσης, χωρίς υπέρβαση των ορίων που τίθενται σωρευτικά στις παρ. 3 και 4. 9. Κατ'εξαίρεση των οριζόμενων στο παρόν, είναι δυνατό να εκδίδονται προσφορές σύνδεσης με περιορισμούς που οδηγούν σε μόνιμο περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων του που θα οδηγεί σε μεγαλύτερο ποσοστό από το αναφερόμενο στην παρ. 3, κατ' εφαρμογή των κριτηρίων της απόφασης του άρθρου 89. 10. Κατά τη λειτουργία των σταθμών, ο αρμόδιος Διαχειριστής ελέγχει τη συμμόρφωση του Παραγωγού με τους ειδικούς όρους που περιλαμβάνονται στις σχετικές προσφορές σύνδεσης και συμβάσεις σύνδεσης σχετικά με την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης, καθώς και αναφορικά με την εγκατεστημένη ισχύ του σταθμού, όπως αυτή ορίζεται στην οικεία Σύμβαση Σύνδεσης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του παραγωγού με τους περιορισμούς, ο αρμόδιος Διαχειριστής επιβάλλει χρεώσεις μη συμμόρφωσης, όπως αυτές καθορίζονται με την απόφαση της Ρ.Α.Ε. της παρ. 6. 11. Οι αρμόδιοι Διαχειριστές μεριμνούν για την εφαρμογή των κανόνων διαχείρισης που εξασφαλίζουν ελάχιστο επίπεδο περιορισμών έγχυσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και δίκαιη κατανομή αυτών, μεταξύ των παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο και η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ελέγχει την ορθή εφαρμογή των ανωτέρω κανόνων. 12. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να τροποποιείται το ποσοστό της παρ. 3. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου βασίζεται σε μελέτη κόστους οφέλους και λαμβάνει υπόψη το επίπεδο διείσδυσης ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιτυγχάνεται. Αν με την απόφαση αυτή καθοριστεί νέο αυξημένο ποσοστό περιορισμών, αυτό αφορά σταθμούς για τους οποίους χορηγούνται οριστικές προσφορές σύνδεσης μετά την έκδοσή της. 13. Κατά την εξέταση αιτημάτων για χορήγηση οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), λαμβάνεται μέριμνα ώστε η λειτουργία των σταθμών αυτών να μην περιορίζει τη χωρητικότητα των ηλεκτρικών δικτύων για υποδοχή δυναμικού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Στις σχετικές οριστικές Προσφορές Σύνδεσης περιλαμβάνονται ειδικοί όροι που δύνανται να αφορούν: α) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος έγχυσης ή απορρόφησης σε προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής. β) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου. γ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις, μέσω αυτόματων	συμμόρφωσης του παραγωγού με τους περιορισμούς, ο αρμόδιος Διαχειριστής επιβάλλει χρεώσεις μη συμμόρφωσης, όπως αυτές καθορίζονται με την απόφαση της Ρ.Α.Ε. της παρ. 6. 11. Ο αρμόδιος Διαχειριστής δεν υποχρεούται σε καμία αποζημίωση του Παραγωγού σε σχέση με περιορισμούς έγχυσης, εφόσον δεν παραβιάζονται τα όρια των παρ. 3 και 4. 12. Τα ποσοστά των παρ. 3 και 4 δύνανται να τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η απόφαση για τροποποίηση των ποσοστών βασίζεται σε μελέτη κόστους οφέλους και λαμβάνει υπόψη το επίπεδο διείσδυσης ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιτυγχάνεται. Αν με την απόφαση αυτή καθοριστούν νέα αυξημένα ποσοστά περιορισμών, αυτά αφορούν σταθμούς για τους οποίους χορηγούνται οριστικές προσφορές σύνδεσης μετά την έκδοση της απόφασης αυτής. 13. Κατά την εξέταση αιτημάτων για χορήγηση οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), λαμβάνεται μέριμνα ώστε η λειτουργία των σταθμών αυτών να μην περιορίζει τη χωρητικότητα των ηλεκτρικών δικτύων για υποδοχή δυναμικού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Στις σχετικές οριστικές Προσφορές Σύνδεσης περιλαμβάνονται ειδικοί όροι που δύνανται να αφορούν: α) Περιορισμούς της μέγιστης ισχύος έγχυσης ή απορρόφησης σε προκαθορισμένες χρονικές περιόδους εντός της κάθε ημέρας κατανομής. β) Περιορισμούς που καθορίζονται από τους Διαχειριστές με βάση την εκτιμώμενη κατάσταση λειτουργίας του τοπικού συστήματος ή δικτύου. γ) Περιορισμούς που ενεργοποιούνται σε πραγματικό χρόνο, σε έκτακτες καταστάσεις, μέσω αυτόματων συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού. Η συμμετοχή των σταθμών του πρώτου εδαφίου στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας τελεί υπό τους περιορισμούς των περ. α) έως γ). Με τις αποφάσεις των παρ. 5 και 6 καθορίζεται και εξειδικεύεται αντιστοίχως κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης/απορρόφησης της παρούσας παραγράφου. 14. Η επιτροπή του άρθρου 12 του ν. 4414/2016, κατά τις εισηγήσεις της προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, λαμβάνει υπόψη τους περιορισμούς που τίθενται με το παρόν άρθρο. 15. Οι προβλέψεις του παρόντος αποτελούν ειδικό πλαίσιο εφαρμογής αναφορικά με τη δυνατότητα, τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία επιβολής των σχετικών περιορισμών και κατισχύουν κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

	συστημάτων προστασίας και ελέγχου, οι οποίοι μπορεί να οδηγούν ακόμη και στην αποσύνδεση του σταθμού. Η συμμετοχή των σταθμών του πρώτου εδαφίου στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας τελεί υπό τους περιορισμούς των περ. α) έως γ). Με τις αποφάσεις των παρ. 5 και 6 καθορίζεται και εξειδικεύεται αντιστοίχως κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή των περιορισμών έγχυσης/απορρόφησης της παρούσας παραγράφου. 14. Η επιτροπή του άρθρου 12 του ν. 4414/2016, κατά τις εισηγήσεις της προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, λαμβάνει υπόψη τους περιορισμούς που τίθενται με το παρόν άρθρο. 15. Οι προβλέψεις του παρόντος αποτελούν ειδικό πλαίσιο εφαρμογής αναφορικά με τη δυνατότητα, τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία επιβολής των σχετικών περιορισμών και κατισχύουν κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.». 2. Με την επιφύλαξη της απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022, η παρ. 1 καταλαμβάνει: α) τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που χορηγούνται από τους αρμόδιους Διαχειριστές μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθώς και β) όσες Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης έχουν χορηγηθεί, πριν την 1η Μάϊου 2024, από τους αρμόδιους Διαχειριστές και περιέχουν ειδικό όρο περί δυνατότητας εφαρμογής περιορισμών στην εγχεόμενη ενέργεια πλέον των ορίων του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 χωρίς αποζημίωση.	
	Άρθρο 122 Επίδομα θέρμανσης στον ηλεκτρισμό από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου εξηκοστού πρώτου ν. 4839/2021 1. Στην παρ. 3 του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181), περί επιδότησης της τιμολογητέας κατανάλωσης, προστίθεται αναφορά και σε νοικοκυριά που για τη θέρμανσή τους καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια, στην περ. β, μετά τη φράση «το ύψος της επιδότησης» διαγράφεται η φράση «σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh)», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Παρέχεται από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1 επιδότηση της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και επιδότηση σε νοικοκυριά που για τη θέρμανσή τους καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια και πιστώνεται στους λογαριασμούς των δικαιούχων ως έκπτωση από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας. Δικαιούχοι της ανωτέρω επιδότησης δύναται να είναι όλοι οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης. Ειδικά για τις περιπτώσεις καταναλωτών που χαρακτηρίζονται ως ενεργοβόρες επιχειρήσεις σύμφωνα με τον ορισμό της περ. β' της παρ. 73 της ενότητας 2.4 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας» (2023/C 101/03) δύναται, κατόπιν σχετικής εγκριτικής απόφασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να παρέχεται, για τη χρονική περίοδο που αναφέρεται στη σχετική εγκριτική απόφαση, επιδότηση της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας σε συμμόρφωση με τους ειδικότερους όρους της ανωτέρω Ανακοίνωσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζονται ενδεικτικά: α) οι δικαιούχοι καταναλωτές, β) το ύψος επιδότησης, γ) η διαδικασία, ο τρόπος, ο χρόνος χορήγησης και ο χρόνος εκκαθάρισης της επιδότησης, δ) η περίοδος κατανάλωσης, ε) ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων,	Ν. 4839/2021 Άρθρο εξηκοστό πρώτο Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» - Χορήγηση επιδότησης λογαριασμού ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου σε καταναλωτές 3. Παρέχεται από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1 επιδότηση της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και πιστώνεται στους λογαριασμούς των δικαιούχων ως έκπτωση από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας. Δικαιούχοι της ανωτέρω επιδότησης δύναται να είναι όλοι οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης. Ειδικά για τις περιπτώσεις καταναλωτών που χαρακτηρίζονται ως ενεργοβόρες επιχειρήσεις σύμφωνα με τον ορισμό της περ. β' της παρ. 73 της ενότητας 2.4 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας» (2023/C 101/03) δύναται, κατόπιν σχετικής εγκριτικής απόφασης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να παρέχεται, για τη χρονική περίοδο που αναφέρεται στη σχετική εγκριτική απόφαση, επιδότηση της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας σε συμμόρφωση με τους ειδικότερους όρους της ανωτέρω Ανακοίνωσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζονται ενδεικτικά: α) οι δικαιούχοι καταναλωτές, β) το ύψος επιδότησης σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), γ) η διαδικασία, ο τρόπος, ο χρόνος χορήγησης και ο χρόνος εκκαθάρισης της επιδότησης, δ) η περίοδος κατανάλωσης, ε) ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων, στ) ανώτατα όρια επιδότησης ανά επιχείρηση, ζ) η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, εάν αυτό απαιτηθεί, και οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς, η) οι υποχρεώσεις των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και θ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβάνοντας υπόψη οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, τις κατηγορίες

	στ) ανώτατα όρια επιδότησης ανά επιχείρηση, ζ) η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, εάν αυτό απαιτηθεί, και οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς, η) οι υποχρεώσεις των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και θ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβάνοντας υπόψη οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, τις κατηγορίες πελατών, το είδος, το μέγεθος και το αντικείμενο δραστηριότητας και την ένταση ηλεκτρικής ενέργειας των επιχειρήσεων, καθώς και το είδος των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να χορηγείται η επιδότηση του πρώτου εδαφίου σε καταναλωτές με παροχές αγροτικής χρήσης, ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης και συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ξήρανσης αγροτικών προϊόντων, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζονται το ύψος επιδότησης σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), η διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος χορήγησής της, ο χρόνος εκκαθάρισης, ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων, ανώτατα όρια επιδότησης, η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, αν αυτό απαιτηθεί, οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.». 2. Η παρ. 1 ισχύει από την 1η Δεκεμβρίου 2023.	πελατών, το είδος, το μέγεθος και το αντικείμενο δραστηριότητας και την ένταση ηλεκτρικής ενέργειας των επιχειρήσεων, καθώς και το είδος των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να χορηγείται η επιδότηση του πρώτου εδαφίου σε καταναλωτές με παροχές αγροτικής χρήσης, ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης και συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ξήρανσης αγροτικών προϊόντων, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζονται το ύψος επιδότησης σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), η διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος χορήγησής της, ο χρόνος εκκαθάρισης, ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων, ανώτατα όρια επιδότησης, η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, αν αυτό απαιτηθεί, οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.
	Άρθρο 124 Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 58 του ν. 4001/2011 1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας, προστίθενται επτά εδάφια και παρ. 1Α, και οι παρ. 1 και 1Α διαμορφώνονται ως εξής: «1. Ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας (Π.Κ.Υ.) ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούται να προμηθεύει Οικιακούς Πελάτες και μικρές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ισχύ παροχής μέχρι και είκοσι πέντε κιλοβολταμπέρ (25 kVA) οι οποίοι, είτε έχουν αδρανήσει σχετικά με το δικαίωμα ελεύθερης επιλογής Προμηθευτή, είτε αδυνατούν να βρουν Προμηθευτή στην απελευθερωμένη αγορά με τους υφιστάμενους εμπορικούς όρους. Η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στο καθεστώς Καθολικής Υπηρεσίας (Κ.Υ.) διενεργείται επ' αόριστόν, αν ο πελάτης που έχει περιέλθει στο καθεστώς Κ.Υ. εξοφλεί προσηκόντως τους λογαριασμούς που εκδίδονται από τον εκάστοτε Π.Κ.Υ.. Σε περίπτωση μη προσήκουσας εξόφλησης των λογαριασμών από τον πελάτη στον Π.Κ.Υ., το μέγιστο χρονικό διάστημα παραμονής στο καθεστώς Κ.Υ. περιορίζεται στους τέσσερις (4) μήνες, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις ειδικότερες προϋποθέσεις της παρ. 1Α. Από το ως άνω χρονικό διάστημα εξαιρούνται οι ειδικές κατηγορίες ευάλωτων πελατών του άρθρου 52, όπως αυτοί εντάσσονται στο Μητρώο Ευάλωτων Πελατών σύμφωνα με την υπό στοιχεία Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1.21/οικ. 12112/20.6.2013 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 1521). Εάν διαγραφούν από το Μητρώο Ευάλωτων Πελατών, οι εκάστοτε προθεσμίες του παρόντος εκκινούν από την ημερομηνία διαγραφής τους. Σε κάθε περίπτωση, ο πελάτης δικαιούται οποτεδήποτε να καταρτίσει Σύμβαση Προμήθειας με Προμηθευτή της	Ν. 4001/2011 Άρθρο 58 Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας 1. Ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούται να προμηθεύει Οικιακούς Πελάτες και μικρές επιχειρήσεις (με ισχύ παροχής μέχρι και 25 kVA), οι οποίοι είτε έχουν αδρανήσει σχετικά με το δικαίωμα ελεύθερης επιλογής Προμηθευτή είτε αδυνατούν να βρουν Προμηθευτή στην απελευθερωμένη αγορά με τους υφιστάμενους εμπορικούς όρους.

	επιλογής του. Ο νέος Προμηθευτής οφείλει να κοινοποιήσει στον Π.Κ.Υ. τη Δήλωση Εκπροσώπησης Μετρητή Φορτίου του εν λόγω Πελάτη. Η λήξη της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας από τον Π.Κ.Υ. λαμβάνει χώρα με την ενεργοποίηση της Δήλωσης Εκπροσώπησης, όπως η ημέρα αυτή καθορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή και γνωστοποιείται στον Π.Κ.Υ., στον νέο Προμηθευτή και στον Πελάτη, σύμφωνα με τους Κώδικες Διαχείρισης των άρθρων 128 και 130, καθώς και τα εγχειρίδια εφαρμογής τους. 1Α. Ένα (1) μήνα πριν από τη συμπλήρωση του μέγιστου χρονικού διαστήματος παραμονής σε καθεστώς Π.Κ.Υ. της παρ. 1, ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας ενημερώνει τον πελάτη ότι επίκειται υποβολή Δήλωσης Παύσης Εκπροσώπησης του πελάτη και απενεργοποίησης Μετρητή Φορτίου σε συγκεκριμένη ημερομηνία, λόγω της ύπαρξης ληξιπρόθεσμων οφειλών και συνακόλουθης λήξης του μέγιστου χρόνου παραμονής σε καθεστώς καθολικής υπηρεσίας και τον καλεί να εξοφλήσει ή να διακανονίσει την οφειλή του και να προβεί, εφόσον επιθυμεί την αδιάλειπτη ηλεκτροδότησή του, σε σύναψη σύμβασης με Προμηθευτή της επιλογής του. Μετά την πάροδο της τετράμηνης διάρκειας της παρ. 1, για πελάτες που δεν πληρούν τα κριτήρια παραμονής σε καθεστώς Καθολικής Υπηρεσίας, ο Π.Κ.Υ. υποβάλλει την ανωτέρω Δήλωση Παύσης Εκπροσώπησης απενεργοποίησης Μετρητή στον Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Ο Διαχειριστής, εφόσον δεν του έχει υποβληθεί από έτερο Προμηθευτή Δήλωση Εκπροσώπησης ή εφόσον δεν του έχει γνωστοποιηθεί η έκδοση από αρμόδια αρχή ή δικαστήριο προσωρινής διαταγής ή απόφασης αναστολής εκτέλεσης της Παύσης Εκπροσώπησης απενεργοποίησης του μετρητή, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 39 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (Β΄ 832/2013), αναλαμβάνει αμελλητί όλες τις αναγκαίες ενέργειες, ώστε εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας της παρ. 2 του άρθρου 8 του Εγχειριδίου Εκπροσώπησης Μετρητών και Περιοδικής Εκκαθάρισης (Β' 4737/2020) από την υποβολή της ανωτέρω Δήλωσης Παύσης Εκπροσώπησης απενεργοποίησης Μετρητή, να ολοκληρωθεί η απενεργοποίηση του μετρητή από ασφαλές σημείο του Δικτύου, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 6 του Εγχειριδίου Εκπροσώπησης Μετρητών και Περιοδικής Εκκαθάρισης.». 2. Ο υπολογισμός του μέγιστου χρονικού διαστήματος των τεσσάρων (4) μηνών της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4001/2011, για τους πελάτες που έχουν ήδη υπαχθεί σε καθεστώς Καθολικής Υπηρεσίας πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκκινεί από την έναρξη ισχύος του παρόντος και αφορά ληξιπρόθεσμες οφειλές λόγω μη προσήκουσας εξόφλησης των λογαριασμών σε Προμηθευτή Καθολικής Υπηρεσίας που δημιουργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. 3. Η μη εμπρόθεσμη ολοκλήρωση από τον Διαχειριστή Δικτύου Διανομής όλων των απαιτούμενων ενεργειών, σε εκτέλεση των Δηλώσεων Παύσης Εκπροσώπησης απενεργοποίησης Μετρητή Φορτίου που έχουν υποβληθεί από τους Προμηθευτές Καθολικής Υπηρεσίας, λαμβάνεται υπόψη για τη μείωση της εύλογης απόδοσης που αναγνωρίζεται επί της Ρυθμιζόμενης Περιουσιακής Βάσης του Διαχειριστή σύμφωνα με μεθοδολογία που περιλαμβάνεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων στη Μεθοδολογία Υπολογισμού του Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή.	
	Άρθρο 125 Καταπολέμηση της ρευματοκλοπής – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 2 και παρ. 4 άρθρου 7 ν. 4483/1965	Ν. 4483/1965 Άρθρο 2

	1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4483/1965 (Α' 118), περί ηλεκτροδότησης, αντικαθίσταται η αναφορά στη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, προστίθεται τρίτο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Για την ηλεκτροδότηση των εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και των υποσταθμών υποβάλλεται στο Ενιαίο Μητρώο Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων Υπεύθυνη Δήλωση του αδειούχου ηλεκτρολόγου εγκαταστάτη με την οποία βεβαιώνεται ότι η εγκατάσταση έχει κατασκευαστεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς ασφαλείας και παρέχεται εγγύηση για την επί διετία απρόσκοπτη λειτουργία της. Ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ή άλλη Επιχείρηση Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ενημερώνεται για την ως άνω υποβολή και αναλόγως ηλεκτροδοτεί την εγκατάσταση ή τον υποσταθμό, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Επί διαδοχής χρήστη καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας σε παροχή ηλεκτρικής ενέργειας επαγγελματικής χρήσης, ο νέος χρήστης προσκομίζει νέα επικαιροποιημένη Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη στην οποία ο αδειούχος ηλεκτρολόγος εγκαταστάτης βεβαιώνει και τη μη παραβίαση της μετρητικής διάταξης.». 2. Στο άρθρο 7 του ν. 4483/1965, προστίθεται παρ. 4 ως εξής: «4. Εάν ως υπαίτιος αδικήματος της ρευματοκλοπής της παρ. 2 του άρθρου 372 του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ., ν. 4619/2019, Α' 95) καταδικαστεί, με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου, ηλεκτρολόγος, ο οποίος κατέχει νόμιμη άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, το δικαστήριο επιβάλλει υποχρεωτικά ως παρεπόμενη ποινή την απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος του άρθρου 65 του Π.Κ. ανεξαρτήτως του ύψους της στερητικής της ελευθερίας ποινής.».	1. Για την ηλεκτροδότηση των εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και των υποσταθμών υποβάλλεται στο Ενιαίο Μητρώο Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων Υπεύθυνη Δήλωση του αδειούχου ηλεκτρολόγου εγκαταστάτη με την οποία βεβαιώνεται ότι η εγκατάσταση έχει κα¬τασκευαστεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς ασφαλείας και παρέχεται εγγύηση για την επί διετία απρόσκοπτη λειτουργία της. Η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η. Α.Ε.) ή άλλη Επιχείρηση Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ενημερώνε¬ται για την ως άνω υποβολή και αναλόγως ηλεκτροδοτεί την εγκατάσταση ή τον υποσταθμό, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. […] Άρθρον 7 1. Οι ιδιοκτήται εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων υποχρεούνται να ελέγχωσι ταύτας κατά τα οριζόμενα, υπό του άρθρου 305 των, δια της υπ` αριθ. 80225/1955 υπουργικής αποφάσεως (Φ.Ε.Κ. τ.Β`) εγκεκριμένων κανονισμών εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων. 2. Ο, κατά την προηγουμένην παράγραφον έλεγχος, ενεργείται υπό των κεκτημένων τα αντιστοίχους αδείας ηλεκτρολόγων εγκαταστατών, οίτινες υπέχουσιν οίας και οι αρχικοί κατασκευασταί, δυνάμει του παρόντος, υποχρεώσεις. 3. Εν παραβάσει της διατάξεως της παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου, η Δ.Ε.Η. και οικείαι ηλεκτρικαί επιχειρήσεις εντέλλονται εγγράφως τον έλεγχον των εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και την υποβολήν σχετικής υπευθύνου δηλώσεως, εντός προθεσμίας 6 μηνών ης παρεχομένης απράκτου, το χορηγούμενον ηλεκτρικόν ρεύμα διακόπτεται.
	Άρθρο 126 Ειδικότερα ζητήματα ενεργειακών προθεσμιών – Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 31 ν. 4951/2022 και άρθρου 151 ν. 5037/2023 1. Στην παρ. 6 του άρθρου 31 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), περί διασφάλισης υλοποίησης έργων, στην περ. β) προστίθεται παραπομπή στο άρθρο 12 του ν. 4685/2020 (Α' 92), προστίθενται περ. δ) και τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής: «6. Για τους σταθμούς του άρθρου 24, το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης, μέχρι την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, προσαυξανόμενο κατά έξι (6) μήνες, δεν συνυπολογίζεται: α) στη διάρκεια ισχύος του άρθρου 19, β) στο διάστημα που απαιτείται για την πλήρωση των οροσήμων του παρόντος, καθώς και του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 (Α΄ 92), γ) στις προθεσμίες ενεργοποίησης της σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιλέγονται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες και δ) στη διάρκεια ισχύος του άρθρου 5. Για σταθμούς που εμπίπτουν στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 24, οι οποίοι έχουν επιλεγεί σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, για τους οποίους απαιτείται τροποποίηση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) και απαιτείται η παροχή εκ νέου γνωμοδοτήσεων από τους αρμόδιους φορείς, το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου της παρούσας προσαυξάνεται κατά δεκαοχτώ (18) μήνες. Ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται σε αντίστοιχη παράταση των Εγγυητικών Επιστολών του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..».	Ν. 4951/2022 Άρθρο 31 Διασφάλιση υλοποίησης των έργων 6. Για τους σταθμούς του άρθρου 24, το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης, μέχρι την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, προσαυξανόμενο κατά έξι (6) μήνες, δεν συνυπολογίζεται: α) στη διάρκεια ισχύος του άρθρου 19, β) στο διάστημα που απαιτείται για την πλήρωση των οροσήμων του παρόντος και γ) στις προθεσμίες ενεργοποίησης της σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιλέγονται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες. Για σταθμούς που εμπίπτουν στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 24, οι οποίοι έχουν επιλεγεί σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, για τους οποίους απαιτείται τροποποίηση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) και απαιτείται η παροχή εκ νέου γνωμοδοτήσεων από τους αρμόδιους φορείς, το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου της παρούσας προσαυξάνεται κατά δεκαοχτώ (18) μήνες. Ν. 5037/2023 Άρθρο 151 Προσαρμογή αποζημίωσης σταθμών βιομάζας, βιοαερίου λόγω ενεργειακής κρίσης Για σταθμούς των κατηγοριών 5, 6, 7, 8, 11, 12 και για σταθμούς βιοαερίου που προέρχονται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων των κατηγοριών 9 και 10 του Πίνακα 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), για σταθμούς του κατηγοριών 11, 12, 13, 16, 17 και για σταθμούς βιοαερίου που

	2. α) Παρατείνονται μέχρι και δώδεκα (12) μήνες οι προθεσμίες για την ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που επιλέγονται για ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149), εφόσον τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν από τη λήξη των ως άνω προθεσμιών, οι κάτοχοι αυτών υποβάλλουν στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί για την προμήθεια του κύριου εξοπλισμού του έργου. Στην περίπτωση υποβολής των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ενημερώνει τον κάτοχο για παράταση, την οποία κοινοποιεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στον Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης και στον αρμόδιο Διαχειριστή. Αν σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ενταχθεί στις ευνοϊκές προβλέψεις της παρούσας για παράταση των προθεσμιών ενεργοποίησης, η Τιμή Αναφοράς που καταλαμβάνει τον σταθμό αυτό απομειώνεται κατά ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) με παράλληλη παράταση των προθεσμιών για την ενεργοποίηση των σταθμών του πρώτου εδαφίου κατά τρεις (3) μήνες. Αν η σύνδεση του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ενεργοποιηθεί μετά την παράταση των τριών (3) μηνών, η Τιμή Αναφοράς που καταλαμβάνει τον σταθμό αυτό απομειώνεται περαιτέρω κατά ένα τοις εκατό (1%) για κάθε μήνα καθυστέρησης και μέχρι ανώτατου συνολικού ορίου δέκα τοις εκατό (10%). β) Οι προθεσμίες της περ. α της παρ. 3ι) του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149) για την υποβολή δήλωσης ετοιμότητας από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. δύναται να παρατείνονται μέχρι και τρεις (3) μήνες με παράλληλη απομείωση κατά ποσοστού τρία τοις εκατό (3%) των Τιμών Αναφοράς που καταλάμβανε τους σταθμούς αυτούς την 1η Αυγούστου 2024. 3. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 151 του ν. 5037/2023 (Α΄78), περί προσαρμογής αποζημίωσης σταθμών βιομάζας, βιοαερίου λόγω ενεργειακής κρίσης α) μετά τη φράση «προσαυξάνονται για τη χρονική περίοδο» διαγράφονται οι λέξεις «δώδεκα μηνών (12) μηνών», β) η φράση «έναρξης ισχύος του παρόντος» αντικαθίσταται από τη φράση «28ης Μαρτίου 2023 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024», και το άρθρο 151 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 151 Προσαρμογή αποζημίωσης σταθμών βιομάζας, βιοαερίου λόγω ενεργειακής κρίσης Για σταθμούς των κατηγοριών 5, 6, 7, 8, 11, 12 και για σταθμούς βιοαερίου που προέρχονται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων των κατηγοριών 9 και 10 του Πίνακα 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), για σταθμούς του κατηγοριών 11, 12, 13, 16, 17 και για σταθμούς βιοαερίου που προέρχονται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων των κατηγοριών 14 και 15 του πίνακα Α της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α' 129), οι οποίοι έχουν τεθεί σε δοκιμαστική ή κανονική λειτουργία οι τιμές αναφοράς και οι τιμές αποζημίωσης αυτών προσαυξάνονται για χρονική περίοδο από την πρώτη περίοδο εκκαθάρισης που έπεται της 28ης Μαρτίου 2023 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να παρατείνεται η περίοδος εφαρμογής του παρόντος.».	προέρχονται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων των κατηγοριών 14 και 15 του πίνακα Α της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α' 129), οι οποίοι έχουν τεθεί σε δοκιμαστική ή κανονική λειτουργία οι τιμές αναφοράς και οι τιμές αποζημίωσης αυτών προσαυξάνονται για χρονική περίοδο δώδεκα μηνών (12) μηνών από την πρώτη περίοδο εκκαθάρισης που έπεται της έναρξης ισχύος του παρόντος, κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών δύναται να παρατείνεται η περίοδος εφαρμογής του παρόντος.
	Άρθρο 127 Αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και	Ν. 4001/2011 Άρθρο 145 Σύσταση Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων Α.Ε.

	Ενεργειακών Πόρων – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 145 ν. 4001/2011 Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 145 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται εδάφιο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καταρτίζεται το καταστατικό της Εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 2190/1920 (Α' 144[ΚΤ1]), και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, τη διαδικασία για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, την έκδοση της μίας και μόνης μετοχής υπέρ του Δημοσίου, τα δικαιώματα του μετόχου, τη συγκρότηση, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάρισή της, την πρώτη εταιρική χρήση, όπως και κάθε άλλο σχετικό θέμα που προβλέπεται από την κείμενη για τις ανώνυμες εταιρίες νομοθεσία. Η Γενική Συνέλευση είναι αρμόδια να αποφασίζει για θέματα που υπάγονται στην αρμοδιότητά της, σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4972/2022 (Α' 181).».	2. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καταρτίζεται το καταστατικό της Εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του κ.ν. 2190/1920 (Α΄ 144), και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, τη διαδικασία για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, την έκδοση της μίας και μόνης μετοχής υπέρ του Δημοσίου, τα δικαιώματα του μετόχου, τη συγκρότηση, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάρισή της, την πρώτη εταιρική χρήση, όπως και κάθε άλλο σχετικό θέμα που προβλέπεται από την κείμενη για τις ανώνυμες εταιρίες νομοθεσία.
	Άρθρο 128 Σκοποί της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 146 ν. 4001/2011 Στην παρ. 2 του άρθρου 146 του ν. 4001/2011 (Α' 179), σχετικά με τους σκοπούς της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.), στην περ. β) προστίθεται η δυνατότητα συμμετοχής της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. σε κοινοπραξίες και εν γένει φορείς με συναφείς προς αυτή σκοπούς, προστίθεται περ. βα), και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Για την επιδίωξη των σκοπών της η Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. μπορεί: α) να συνεργάζεται και να συνάπτει συμβάσεις με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με οποιονδήποτε τρόπο, β) να συμμετέχει στο κεφάλαιο υφιστάμενων ή ιδρυόμενων επιχειρήσεων και κοινοπραξιών και εν γένει φορέων που αναλαμβάνουν, υλοποιούν ή διαχειρίζονται συναφή με τους σκοπούς της Εταιρείας ενεργειακά έργα, σε εθνικό, και διεθνές επίπεδο, να δανειοδοτεί τέτοιες επιχειρήσεις, να εγγυάται υπέρ αυτών, να εκδίδει ομολογιακά δάνεια, να συμμετέχει στο κεφάλαιο δανειοδοτηθεισών από αυτήν επιχειρήσεων με μετατροπή σε μετοχές των εις χείρας της ομολογιών των δανείων αυτών, υπό τον όρο ότι η συμμετοχή της σε αυτές είναι συμβατή με την κείμενη νομοθεσία και το εφαρμοστέο ρυθμιστικό πλαίσιο, βα) να συμβάλλεται με χρηματοοικονομικά ιδρύματα της ημεδαπής και αλλοδαπής για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της, και να συμμετέχει σε έργα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, γ) να συνεργάζεται με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και φορείς, της ημεδαπής και της αλλοδαπής σχετικούς με τον σκοπό της, δ) να προβαίνει σε κάθε άλλη ενέργεια και πράξη προς επιδίωξη των σκοπών της, στην ανάληψη κάθε δραστηριότητας και στη διενέργεια κάθε υλικής πράξης ή δικαιοπραξίας, άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένης με τους σκοπούς της Εταιρείας, πάντα εντός των ορίων του Καταστατικού της και των διατάξεων του κείμενου νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου.».	Ν. 4001/2011 Άρθρο 146 Σκοπός 2. Για την επιδίωξη των σκοπών της η ΕΔΕΥ ΑΕ μπορεί: α) να συνεργάζεται και να συνάπτει συμβάσεις με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με οποιονδήποτε τρόπο, β) να συμμετέχει στο κεφάλαιο υφιστάμενων ή ιδρυόμενων επιχειρήσεων, να δανειοδοτεί τέτοιες επιχειρήσεις, να εγγυάται υπέρ αυτών, να εκδίδει ομολογιακά δάνεια, να συμμετέχει στο κεφάλαιο δανειοδοτηθεισών από αυτήν επιχειρήσεων με μετατροπή σε μετοχές των εις χείρας της ομολογιών των δανείων αυτών, υπό τον όρο ότι η συμμετοχή της σε αυτές είναι συμβατή με την κείμενη νομοθεσία και το εφαρμοστέο ρυθμιστικό πλαίσιο, γ) να συνεργάζεται με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και φορείς, της ημεδαπής και της αλλοδαπής σχετικούς με τον σκοπό της, δ) να προβαίνει σε κάθε άλλη ενέργεια και πράξη προς επιδίωξη των σκοπών της, στην ανάληψη κάθε δραστηριότητας και στη διενέργεια κάθε υλικής πράξης ή δικαιοπραξίας, άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένης με τους σκοπούς της Εταιρείας, πάντα εντός των ορίων του Καταστατικού της και των διατάξεων του κείμενου νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου.
	Άρθρο 129 Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων - Αντικατάσταση άρθρου 151 ν. 4001/2011	Ν. 4001/2011 Άρθρο 151 Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας με απόφασή του, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής

	Το άρθρο 151 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 151 Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης 1. Με εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου και μετά από έγκριση του εποπτεύοντος Υπουργού, εγκρίνεται ή τροποποιείται ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης. Ο Κανονισμός έχει το ελάχιστο περιεχόμενο της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4972/2022 (Α' 181), δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στο τεύχος καταχώρισης πράξεων και στοιχείων λοιπών φορέων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΠΡΑ.Δ.Ι.Τ.) και αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της εταιρείας. 2. Μέχρι την 30ή Ιουνίου 2024 η Γενική Συνέλευση της Εταιρείας προβαίνει σε: α) έγκριση του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης και β) τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας.».	Αλλαγής και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καταρτίζει τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας της Εταιρίας. Με τον Κανονισμό αυτόν ρυθμίζονται ιδίως: α. Η εσωτερική λειτουργία της Εταιρίας και οι σχετικές διαδικασίες. β. Ο τρόπος και τα όργανα διαχείρισης των πόρων της. γ. Οι κατηγορίες και οι ειδικότητες του προσωπικού της, οι οποίες έχουν σχέση με τα αντικείμενα των κατά το άρθρο 146 δραστηριοτήτων της, ο αριθμός των αντίστοιχων θέσεων, ο οποίος δεν μπορεί συνολικά να υπερβαίνει τους είκοσι πέντε (25),τα απαιτούμενα για την πρόσληψη προσόντα, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιακών μονάδων της, οι όροι εργασίας και τα καθήκοντα του προσωπικού της και δ. κάθε άλλο σχετικό με τα ανωτέρω θέμα.
	Άρθρο 130 Πρόσληψη προσωπικού στην Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων – Τροποποίηση παρ. 2 και αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 152 ν. 4001/2011 1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 152 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί του προσωπικού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών, Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π.) αντικαθίσταται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Με τον Κανονισμό του άρθρου 151 μπορεί να συστήνονται έως τριάντα (30) θέσεις επιστημονικού προσωπικού και έως δέκα (10) θέσεις διοικητικού προσωπικού. Για την πλήρωση των θέσεων αυτών γίνεται δημόσια πρόσκληση κατόπιν απόφασης του Δ.Σ. με την οποία καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις, η σχετική διαδικασία, καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα των υποψηφίων για την επιλογή. Η επιλογή γίνεται από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Το Προσωπικό διορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας. Πριν από την έκδοση της πράξης διορισμού λαμβάνει χώρα έλεγχος νομιμότητας της διαδικασίας πρόσληψης από το ΑΣΕΠ.». 2. Η παρ. 5 του άρθρου 152 του ν. 4001/2011, περί του προσωπικού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών, Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π.), αντικαθίσταται ως εξής: «5. Η Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. δύναται, πέραν των ως άνω θέσεων προσωπικούς να συνάψει δεκαπέντε (15) συμβάσεις μίσθωσης έργου σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2527/1997 (Α' 206) ή εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου σύμφωνα με τον ν. 4765/2021 (Α' 6). Οι εν λόγω συμβάσεις δύναται να ανανεωθούν άπαξ για ίσο χρονικό διάστημα, κατόπιν εκτίμησης της κατάστασης και της αξιολόγησης των προσώπων από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης, χωρίς να καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, κατά το π.δ. 81/2003 (Α' 77). Η πρόσληψη γίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Η παροχή υπηρεσιών στις θέσεις αυτές δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλη αξίωση ή προνόμιο μετά τη λήξη των συμβάσεων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προσδιορίζονται οι αποδοχές του προσωπικού της παρούσας.».	Ν. 4001/2011 Άρθρο 152 Προσωπικό 2. Με τον Κανονισμό του άρθρου 151 μπορεί να συστήνονται έως είκοσι (20) θέσεις επιστημονικού προσωπικού γεωεπιστημόνων και μηχανικών, νομικών και οικονομικών επιστημών με εξειδίκευση στην έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων και έως πέντε (5) θέσεις διοικητικού προσωπικού. Για την πλήρωση των θέσεων αυτών γίνεται δημόσια πρόσκληση κατόπιν απόφασης του Δ.Σ. με την οποία καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις, η σχετική διαδικασία, καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα των υποψηφίων για την επιλογή. Η επιλογή γίνεται από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. της ΕΔΕΥ. Το προσωπικό διορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας. Πριν από την έκδοση της πράξης διορισμού λαμβάνει χώρα έλεγχος νομιμότητας της διαδικασίας πρόσληψης από τον ΑΣΕΠ. 5. Η μεταφορά προσωπικού και εν γένει απασχολουμένων με κάθε έννομη σχέση που πραγματοποιείται προς την ΕΔΕΥ ή θυγατρικές της ως αποτέλεσμα ή/ και στο πλαίσιο των προβλεπομένων στην παράγραφο 15 του άρθρου 801, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, εξαιρείται από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2.
	Άρθρο 131 Υλοποίηση δράσεων και έργων Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας από τη Δημόσια Εταιρεία Συμμετοχών	Ν. 4389/2016 Άρθρο 145

	Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 145 ν. 4389/2016 Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 145 του ν. 4389/2016 (Α' 94) προστίθενται δύο εδάφια, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αποκτά από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. μετοχές εκδόσεως της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του μετοχικού κεφαλαίου αυτής, σύμφωνα με το στοιχείο αα' της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 143. Αμέσως μετά την εις είδος διανομή από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. στους μετόχους της των μετοχών που κατέχει η Δ.Ε.Η. Α.Ε. στην Εταιρεία Συμμετοχών, σύμφωνα με το στοιχείο ββ' της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 143, η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε, Α.Ε. αποκτά το σύνολο των μετοχών έκδοσης της Εταιρείας Συμμετοχών που θα κατέχουν το Ελληνικό Δημόσιο και το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.). Το τίμημα απόκτησης ανά μετοχή θα προσδιοριστεί κατόπιν διενέργειας αποτίμησης του 25% του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. ως αυτοτελούς συνόλου, που θα διενεργηθεί από ανεξάρτητο εκτιμητή, ο οποίος θα επιλεγεί από κοινού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Η. Α.Ε.. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. μπορεί να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη χρηματοδότηση της απόκτησης της συμμετοχής αυτής, περιλαμβανομένης ιδίως της σύναψης συμβάσεων δανείου. Για την υλοποίηση δράσεων και έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι δυνατή η σύσταση εταιρειών ειδικού σκοπού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου και απόφασης της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας. Οι εταιρείες ειδικού σκοπού μπορούν να συνεργάζονται με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό, με οποιοδήποτε τρόπο.».	2. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αποκτά από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. μετοχές εκδόσεως της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του μετοχικού κεφαλαίου αυτής, σύμφωνα με το στοιχείο αα' της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 143. Αμέσως μετά την εις είδος διανομή από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. στους μετόχους της των μετοχών που κατέχει η Δ.Ε.Η. Α.Ε. στην Εταιρεία Συμμετοχών, σύμφωνα με το στοιχείο ββ' της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 143, η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε, Α.Ε. αποκτά το σύνολο των μετοχών έκδοσης της Εταιρείας Συμμετοχών που θα κατέχουν το Ελληνικό Δημόσιο και το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.). Το τίμημα απόκτησης ανά μετοχή θα προσδιοριστεί κατόπιν διενέργειας αποτίμησης του 25% του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. ως αυτοτελούς συνόλου, που θα διενεργηθεί από ανεξάρτητο εκτιμητή, ο οποίος θα επιλεγεί από κοινού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Η. Α.Ε.. Η ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ ΑΕ μπορεί να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη χρηματοδότηση της απόκτησης της συμμετοχής αυτής, περιλαμβανομένης ιδίως της σύναψης συμβάσεων δανείου.
30.	Κατάργηση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	*Καταργούμενες διατάξεις*
	Άρθρο 83 Καταργούμενες διατάξεις 1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται: α) το άρθρο 85 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί δημιουργίας δορυφορικών χαρτών και ενιαίας βάσης αναφοράς, β) το άρθρο 91 του ν. 4495/2017, περί εντοπισμού αυθαιρέτων, γ) το άρθρο 92 του ν. 4495/2017, περί διαπίστωσης και χαρακτηρισμού αυθαιρέτων, δ) το άρθρο 93 του ν. 4495/2017, περί δικαιώματος προσφυγής κατά της έκθεσης αυτοψίας αυθαιρέτων, ε) το άρθρο 94 του ν. 4495/2017, περί κυρώσεων επί των αυθαιρέτων, στ) το άρθρο 95 του ν. 4495/2017, περί τρόπου καταβολής και απόδοσης προστίμων. ζ) κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος. 2. Για τους σκοπούς του παρόντος δεν εφαρμόζονται οι παρ. 4 έως 10 του άρθρου 27 του ν. 2971/2001 (Α' 285) και η παρ. 5 του άρθρου 18 του ν. 5092/2024 (Α΄ 33).	Ν. 4495/2017 Άρθρο 85 Δημιουργία δορυφορικών χαρτών και ενιαίας βάσης αναφοράς 1. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας δημιουργείται και τηρείται διαδικτυακή ψηφιακή πλατφόρμα ορθοφωτοχαρτών, κατά τις διατάξεις του ν. 3882/2010. Στην ανωτέρω ψηφιακή χαρτογραφική πλατφόρμα τίθεται σε λειτουργία σύστημα τηλεπισκοπικής περιοδικής χαρτογράφησης, μέσω του οποίου εντοπίζεται κάθε νέο κτίσμα εντός γηπέδου, εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός ορίων οριοθετημένων οικισμών και ενημερώνεται σχετικά το Τοπικό Παρατηρητήριο. 2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και ο τρόπος λειτουργίας του ανωτέρω συστήματος, καθώς και οι επιπλέον λειτουργίες και υπηρεσίες που διατίθενται μέσω της ανωτέρω ψηφιακής πλατφόρμας. Άρθρο 91 Εντοπισμός αυθαιρέτων Το Τοπικό Παρατηρητήριο εντοπίζει τις αυθαίρετες κατασκευές, αυτεπαγγέλτως, ύστερα από αξιολόγηση των στοιχείων που διαθέτει ή κατόπιν καταγγελίας ή κατά τη διενέργεια ελέγχων σε συγκεκριμένες περιοχές, ή σύμφωνα με το άρθρο 57, ή κατ' εντολή του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου ή του Παρατηρητηρίου Δομημένου Περιβάλλοντος. Άρθρο 92 Διαπίστωση και χαρακτηρισμός αυθαιρέτου 1. Η διαπίστωση και ο χαρακτηρισμός αυθαιρέτου γίνεται ύστερα από αυτοψία δύο (2) ελεγκτών δόμησης, οι οποίοι ειδοποιούνται ύστερα

		από κλήρωση από το αρμόδιο Περιφερειακό Παρατηρητήριο για να διενεργήσουν την αυτοψία. Οι υπάλληλοι του Τοπικού Παρατηρητηρίου μεριμνούν για την παροχή στους Ελεγκτές Δόμησης των απαιτούμενων πληροφοριών και στοιχείων, όπως την ύπαρξη οικοδομικής άδειας ή άδειας δόμησης και την Τιμή Ζώνης που ισχύει στην περιοχή. 2. Οι δύο Ελεγκτές Δόμησης διενεργούν επιτόπια αυτοψία και συντάσσουν έκθεση αυτοψίας, την οποία υποβάλλουν στην οικεία ηλεκτρονική πλατφόρμα σε διάστημα δύο ημερών. Την ημέρα της αυτοψίας τοιχοκολλούν στο αυθαίρετο πρόσκληση προς το φερόμενο κύριο, νομέα, κάτοχο ή κατασκευαστή να προσέλθει το νωρίτερο τρεις (3) ημέρες και το αργότερο επτά (7) ημέρες μετά τη διενέργεια της αυτοψίας στο Τοπικό Παρατηρητήριο, προκειμένου να λάβει γνώση αντιγράφου της έκθεσης αυτοψίας. Η έκθεση αυτή αφορά το αυθαίρετο και μόνο και όχι τον ιδιοκτήτη, νομέα, κάτοχο ή κατασκευαστή του. Η μη αναφορά τους ή η εσφαλμένη αναφορά τους δεν ασκεί επιρροή στην πρόοδο της διαδικασίας. 3. Στην έκθεση αυτοψίας αναφέρεται η θέση του αυθαιρέτου με συντεταγμένες σε σύστημα αναφοράς ΕΓΣΑ ‘87, συνοπτική περιγραφή με σκαρίφημα, οι διαστάσεις του και οι πολεοδομικές διατάξεις που έχουν παραβιαστεί. Η ίδια έκθεση περιλαμβάνει υπολογισμό προστίμων διατήρησης και ανέγερσης, καθώς και σημείωση ότι κάθε ενδιαφερόμενος έχει δικαίωμα, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη λήψη γνώσης της έκθεσης αυτοψίας, να υποβάλει ενδικοφανή προσφυγή στο κατά τόπο αρμόδιο Τοπικό Παρατηρητήριο. 4. Το Τοπικό Παρατηρητήριο, με βάση την συνταχθείσα έκθεση αυτοψίας, προβαίνει σε διακοπή των οικοδομικών εργασιών, ενημερώνοντας την αρμόδια Υ.ΔΟΜ.. 5. Αντίγραφο της έκθεσης αυτοψίας αποστέλλεται ηλεκτρονικά από το Τοπικό Παρατηρητήριο στην οικεία Υπηρεσία Δόμησης, τον δήμο ή την κοινότητα και την αρμόδια αστυνομική αρχή και κοινοποιείται στο φερόμενο ιδιοκτήτη. Ο δήμος ή η κοινότητα υποχρεώνεται να τοιχοκολλήσει την ίδια ημέρα την έκθεση στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα και να τη διατηρήσει για τριάντα (30) ημέρες και, σε περίπτωση αγνώστων ιδιοκτητών, για εξήντα (60) ημέρες. Αν ο ιδιοκτήτης του αυθαιρέτου κτίσματος είναι άγνωστος, η πλήρης γνώση αυτού για την έκθεση αυτοψίας, τεκμαίρεται μετά την πάροδο των εξήντα (60) ημερών από την τοιχοκόλληση της έκθεσης στο οικείο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα. Άρθρο 93 Προσφυγή 1. Κατά της έκθεσης αυτοψίας, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης σε αυτόν. Η άσκηση της προσφυγής και η εκδίκασή της έχουν ανασταλτικό χαρακτήρα. Ο προσφεύγων, επί ποινής απαραδέκτου της προσφυγής του, αναγράφει επ αυτής τα πλήρη στοιχεία της ταυτότητάς του, τη διεύθυνση κατοικίας του, τον Α.Φ.Μ., καθώς και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, προκειμένου να του κοινοποιηθεί η πρόσκληση για ακρόαση ενώπιον της αρμόδιας Επιτροπής, καθώς και η απόφαση επί της προσφυγής του. 2. Η ενδικοφανής προσφυγή κατατίθεται στο Τοπικό Παρατηρητήριο, το οποίο τη διαβιβάζει εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών στην Επιτροπή Εξέτασης Προσφυγών Αυθαιρέτων του άρθρου 17 της οικείας περιφερειακής ενότητας. 3. Η ενδικοφανής προσφυγή εξετάζεται από την Επιτροπή Εξέτασης Προσφυγών Αυθαιρέτων του άρθρου 17. 4. Αν απορριφθεί η προσφυγή, η αυθαίρετη κατασκευή είναι κατεδαφιστέα και εφαρμόζονται οι κυρώσεις του παρόντος. 5. Αν η προσφυγή περιέχει αίτημα: α) υπαγωγής των αυθαιρέτων κατασκευών στις διατάξεις αναστολής επιβολής κυρώσεων του παρόντος κεφαλαίου, η επιτροπή εξετάζει τα στοιχεία που

		αποδεικνύουν την τήρηση των προϋποθέσεων υπαγωγής και χορηγεί προθεσμία τριάντα (30) ημερών αναστολής επιβολής κυρώσεων για την προσκόμιση της σχετικής δήλωσης υπαγωγής, προκειμένου να αποφανθεί οριστικά, β) έκδοσης αδείας νομιμοποίησης των αυθαιρέτων κατασκευών, η επιτροπή υπολογίζει τα πρόστιμα και χορηγεί προθεσμία αναστολής κατεδάφισης εξήντα (60) ημερών για την προσκόμιση άδειας νομιμοποίησης, η οποία σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να παραταθεί για επιπλέον τριάντα (30) ημέρες. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, η κατασκευή κρίνεται κατεδαφιστέα και οριστικοποιούνται τα πρόστιμα, γ) νομιμοποίησης των αυθαίρετων κατασκευών που έχουν αναγερθεί πριν από τις 28.7.2011, μέσω υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, η επιτροπή εξετάζει τα στοιχεία που αποδεικνύουν την τήρηση των προϋποθέσεων υπαγωγής του παρόντος και χορηγεί αποκλειστική προθεσμία αναστολής κατεδάφισης εξήντα (60) ημερών για την προσκόμιση άδειας νομιμοποίησης, η οποία σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να παραταθεί για επιπλέον τριάντα (30) ημέρες. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, η κατασκευή κρίνεται κατεδαφιστέα και οριστικοποιούνται τα πρόστιμα. 6. Αν ο ενδιαφερόμενος, αντί προσφυγής, αποδεχθεί, με υπεύθυνη δήλωση, την έκθεση αυτοψίας, εντός των τριάντα (30) ημερών από τη λήψη γνώσης του, παρέχεται έκπτωση τριάντα τοις εκατό (30%) επί του προστίμου ανέγερσης. 7. Μετά την πάροδο της προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών και εφόσον δεν έχει υποβληθεί προσφυγή κατά της έκθεσης αυτοψίας ή αποδοχή αυτής, η πράξη διαπίστωσης αυθαιρέτου καθίσταται οριστική. Άρθρο 94 Κυρώσεις αυθαίρετων κατασκευών μετά την 28η.7.2011 1. Οι αυθαίρετες κατασκευές που πραγματοποιούνται μετά την 28η.7.2011 κατεδαφίζονται υποχρεωτικά και επιβάλλονται πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης αυθαιρέτων, καθώς και ποινικές κυρώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, υπό την επιφύλαξη της διάκρισης του άρθρου 81 (πολεοδομικές παραβάσεις). Κατεδαφίζονται, επίσης, και επιβάλλονται κατά τις διατάξεις του παρόντος πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης αυθαιρέτων, καθώς και ποινικές κυρώσεις οι αυθαίρετες κατασκευές που έχουν πραγματοποιηθεί πριν από την ανωτέρω ημερομηνία, αλλά δεν έχουν υπαχθεί, για οποιονδήποτε λόγο, σε διατάξεις νόμων περί αναστολής επιβολής κυρώσεων. 2. Τα πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης αυθαιρέτων υπολογίζονται ως εξής: α) το πρόστιμο ανέγερσης είναι ίσο με την αξία του αυθαιρέτου (Αα) επί το συντελεστή περιβαλλοντικής επιβάρυνσης (Σπ). Η αξία του αυθαιρέτου υπολογίζεται ως το γινόμενο της επιφάνειάς του, πολλαπλασιαζόμενης επί την τιμή ζώνης (Τ.Ζ.) της περιοχής του ακινήτου, όπως αυτή ισχύει κατά την ημερομηνία διαπίστωσης της παράβασης, σύμφωνα με το σύστημα αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών ή όπου δεν υπάρχει σύστημα αντικειμενικών αξιών στη συγκεκριμένη περιοχή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 109 του παρόντος. Ο συντελεστής περιβαλλοντικής επιβάρυνσης ορίζεται σε: αα) 1,20: για αυθαίρετες κατασκευές που βρίσκονται εντός προστατευόμενων περιοχών, δηλαδή εντός περιοχών Natura, δασών, ρεμάτων, αιγιαλού-παραλίας και αρχαιολογικού χώρου ζώνης Α, ββ) 1,00: για τις υπόλοιπες περιπτώσεις αυθαιρέτων. Για κάθε αυθαίρετη κατασκευή, εγκατάσταση ή εργασία που λόγω της φύσης της δεν αντιστοιχεί σε επιφάνεια χώρου, η αξία του αυθαιρέτου υπολογίζεται αναλυτικά με τιμές προϋπολογισμού κατά το Παράρτημα Β΄ του παρόντος και, αν δεν υπάρχει καθορισμένη τιμή στο Παράρτημα, με τιμές αγοράς. Ομοίως, με αναλυτικό προϋπολογισμό αντιμετωπίζονται ειδικές πρόχειρες κατασκευές, όπως θερμοκήπια, στέγαστρα βιομηχανικών κτιρίων, καθώς και στέγαστρα σε ακάλυπτους χώρους οικοπέδων και γηπέδων. Το ελάχιστο ύψος του προστίμου ανέγερσης είναι διακόσια πενήντα (250) ευρώ.

		β) Το πρόστιμο διατήρησης είναι ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) του προστίμου ανέγερσης και καταβάλλεται από το χρόνο σύνταξης της έκθεσης αυτοψίας του αυθαιρέτου και για κάθε συνεχόμενο χρόνο, μέχρι την κατεδάφιση ή την νομιμοποίησή του. Το ελάχιστο ύψος του προστίμου διατήρησης είναι εκατό (100) ευρώ. 3. Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω: α) Αν ο ιδιοκτήτης, με υπεύθυνη δήλωση στο Τοπικό Παρατηρητήριο, ενημερώσει ότι θα προβεί αυτοβούλως στην κατεδάφιση αποκατάσταση της αυθαιρεσίας εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη λήψη γνώσης της έκθεσης αυτοψίας, το Τοπικό Παρατηρητήριο ενημερώνει το Περιφερειακό Παρατηρητήριο προκειμένου να ορίσει ελεγκτή δόμησης για τη διαπίστωση της κατεδάφισης αποκατάστασης της αυθαιρεσίας και επιβάλλεται πρόστιμο πεντακοσίων (500) ευρώ. Εξαιρούνται πρόχειρες ή προσωρινές κατασκευές, καθώς και λυόμενες κατασκευές, ως αυτές ορίζονται στις παραγράφους 75, 74 και 45 αντίστοιχα του άρθρου 2 του ν. 4067/2012, για τις οποίες η διαδικασία οικειοθελούς κατεδάφισης/ απομάκρυνσης εφαρμόζεται μόνο μία φορά στο ίδιο ακίνητο. Σε περίπτωση υποτροπής επιβάλλονται κανονικά τα πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης. β) Αν ο ιδιοκτήτης προβεί σε νομιμοποίηση των αυθαίρετων κατασκευών, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) του προστίμου ανέγερσης της έκθεσης αυτοψίας και πρόστιμο διατήρησης από τη διαπίστωση του αυθαιρέτου έως την ημερομηνία έκδοσης της οικοδομικής άδειας. Σε κτίρια που διαθέτουν οικοδομική άδεια και λειτουργούν βιομηχανικές και βιοτεχνικές χρήσεις και έχει συντελεστεί υπέρβαση καθ' ύψους μέχρι δύο (2) μέτρα και επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) του προστίμου ανέγερσης και διατήρησης. γ) Τα αναφερόμενα στις άνω παραγράφους α΄ και β΄ ισχύουν και για εκθέσεις αυτοψίας που έχουν συνταχθεί μεταξύ 28.7.2011 και την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος. Οι ιδιοκτήτες οφείλουν να προβούν σε κατεδάφιση μέχρι τις 31.12.2019, μετά από έκδοση έγκρισης εκτέλεσης εργασιών του άρθρου 28 παράγραφος ε΄. Οι ιδιοκτήτες που θα προβούν στην κατεδάφιση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, ενημερώνουν την αρμόδια ΥΔΟΜ, προκειμένου να προβεί σε αυτοψία για τη διαπίστωση της εν λόγω κατεδάφισης. Μετά τη διαπίστωση εφαρμόζεται η διαδικασία διαγραφής ανείσπρακτων βεβαιωθέντων προστίμων και αναστολής όλων των αναγκαστικών μέτρων εκτέλεσης και ποινικών διώξεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 107 του παρόντος νόμου. Στις περιπτώσεις α΄ και γ΄ το αρμόδιο για τη διαπίστωση της κατεδάφισης όργανο συντάσσει και εκδίδει πρωτόκολλο συμμόρφωσης, με το οποίο βεβαιώνεται η εκτέλεση της κατεδάφισης από τον ιδιοκτήτη του ακινήτου. Το πρωτόκολλο συμμόρφωσης κοινοποιείται με επιμέλεια του αρμόδιου για τη διαπίστωση της κατεδάφισης οργάνου στην αρμόδια υπηρεσία δόμησης για να εφαρμοστεί η διαδικασία διαγραφής των προστίμων της παρ. 3 του άρθρου 107. Μετά την εκτέλεση της κατεδάφισης σε αυθαίρετες κατασκευές των περιπτώσεων α΄ έως δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 4559/2018 (Α΄ 142) και των υποπεριπτώσεων αα΄ και ββ΄ της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 2 του άρθρου πρώτου της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της 10ης Αυγούστου 2018 (Α΄ 149), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4576/2018 (Α΄ 196), στις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί πυρόπληκτες με την Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./8706/Α325/3.8.2018 κ.υ.α. (Β΄ 3255) διαγράφονται τα πρόστιμα της παραγράφου 1. Για το σκοπό αυτόν το αρμόδιο για την εκτέλεση της κατεδάφισης όργανο συντάσσει διαπιστωτική πράξη, την οποία κοινοποιεί στην αρμόδια υπηρεσία δόμησης για να εφαρμοστεί η διαδικασία διαγραφής των προστίμων της παραγράφου 3 του άρθρου 107. 4. Για τις πολεοδομικές παραβάσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 81 οι κυρώσεις είναι μόνο διοικητικές και ειδικότερα: α) το πρόστιμο ανέγερσης των περιπτώσεων α΄ έως δ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 81 ανέρχεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της αξίας τους,

		β) για την περίπτωση γ΄, εφόσον πρόκειται για χώρο με χρήση κατοικία, το ανωτέρω ποσοστό υπολογίζεται στο πέντε τοις εκατό (5%) της αξίας του. Σε κάθε περίπτωση το πρόστιμο ανέγερσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ. γ) το πρόστιμο διατήρησης των περιπτώσεων α΄, β΄, γ΄ και δ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 81 ανέρχεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του προστίμου ανέγερσης για κάθε έτος διατήρησης. Σε κάθε περίπτωση, το πρόστιμο διατήρησης δεν μπορεί να είναι μικρότερο του είκοσι τοις εκατό (20%) του ελαχίστου προστίμου ανέγερσης ετησίως, δ) το πρόστιμο ανέγερσης για τις πολεοδομικές παραβάσεις των περιπτώσεων ε΄, στ΄ και ζ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 81, ανέρχεται σε χίλια (1000) ευρώ ανά περίπτωση πολεοδομικής παράβασης. Το πρόστιμο διατήρησης των ανωτέρω περιπτώσεων ανέρχεται στο είκοσι τοις εκατό (20%) του προστίμου ανέγερσης ετησίως, με δυνατότητα εφ' άπαξ καταβολής ποσού διπλάσιου του προστίμου ανέγερσης για την οριστική διατήρησή τους. Αν ο υπόχρεος συμμορφωθεί με τις πολεοδομικές διατάξεις και αποκαταστήσει την πολεοδομική παράβαση με την απομάκρυνση της χρήσης ή την κατεδάφιση της αυθαίρετης κατασκευής ή εκδώσει την προβλεπόμενη οικοδομική άδεια όπου επιτρέπεται, μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από τη διαπίστωσή της δεν επιβάλλεται πρόστιμο διατήρησης και το πρόστιμο ανέγερσης περιορίζεται στο ελάχιστο ποσό των διακοσίων (200) ευρώ. Ειδικά για πολεοδομικές παραβάσεις της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 81, που αφορούν εργασίες οι οποίες εκτελούνται στα πλαίσια του προγράμματος «Εξοικονόμηση κατ' οίκον ΙΙ» (κ.υ.α. 171563/131/21.2.2018) (Β΄ 756), δεν επιβάλλεται πρόστιμο ανέγερσης και διατήρησης, εφόσον η προβλεπόμενη έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας εκδοθεί έως τις 31.1.2019. 5. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο σε περίπτωση αναθεώρησης άδειας δόμησης που βρίσκεται σε ισχύ, εφόσον τηρείται το περίγραμμα της οικοδομής, ο συντελεστής δόμησης και ο συντελεστής όγκου. 6. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο σε περίπτωση αναθεώρησης άδειας δόμησης που βρίσκεται σε ισχύ, με μεταβολή του περιγράμματος της οικοδομής ή του συντελεστή δόμησης ή του συντελεστή όγκου, εφόσον έχει προηγηθεί η γνωστοποίηση εκτέλεσης πρόσθετων εργασιών της περίπτωσης δ΄ του άρθρου 28. 7. Οι αυθαίρετες κατασκευές και οι αυθαίρετες αλλαγές χρήσεις σε ακίνητα της παραγράφου1 κατεδαφίζονται και απομακρύνονται ως εξής: α) Άμεση κατεδάφιση αυθαιρέτου: Για τα κτίσματα που εντοπίζονται είτε από το τοπικό παρατηρητήριο είτε από αστυνομικό όργανο, κατά την ώρα που κατασκευάζονται αυθαίρετα (επ' αυτοφώρω) και δεν υπάρχει έγκυρη πινακίδα του έργου, καθώς και για τα αυθαίρετα κτίσματα που εντοπίζονται μετά την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 102, συντάσσεται, μέσα σε προθεσμία τριών (3) ημερών, πρωτόκολλο κατεδάφισης από το Τοπικό Παρατηρητήριο, το οποίο καταχωρίζεται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα των αυθαιρέτων, αποστέλλεται στο Περιφερειακό Παρατηρητήριο και κοινοποιείται στον φερόμενο ως ιδιοκτήτη. Αν εντός δέκα (10) ημερών ο φερόμενος ιδιοκτήτης δεν προσκομίσει στοιχεία νομιμότητας της κατασκευής ή δεν προσκομίσει εντός διμήνου άδεια νομιμοποίησης της αυθαίρετης κατασκευής, ο διευθυντής του αρμόδιου Περιφερειακού Παρατηρητηρίου συντάσσει πρακτικό κατεδάφισης και το αυθαίρετο κατεδαφίζεται. Αν κατά την αυτοψία βρεθούν εργαζόμενοινα εκτελούν οποιαδήποτε εργασία κατασκευής αυθαίρετου ή άλλης παράνομης επέμβασης, ασκείται ποινική δίωξη για αυθαίρετες κατασκευές, στα πλαίσια της αυτόφωρης διαδικασίας και γίνεται σχετική αναγγελία στον ασφαλιστικό τους φορέα. Αν βρεθούν μηχανικά μέσα, όπως οχήματα και δομικά μηχανήματα, ή άλλα υλικά, όπως ξυλότυπος και μεταλλότυπος, κατάσχονται και εκποιούνται μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης από το αρμόδιο δικαστήριο. Το τίμημα, που προκύπτει από την εκποίηση κατατίθεται στην Περιφέρεια, η οποία λειτουργεί ως μεσεγγυούχος και ευθύνεται για τη φύλαξη των κατασχεμένων υλικών.

		β) Κατεδάφιση αυθαιρέτων με διαδικασία: Η κατεδάφιση αυθαιρέτων ενεργείται ύστερα από απόφαση του διευθυντή του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου, που εκδίδεται μετά την οριστική απόφαση της Επιτροπής Εξέτασης Προσφυγών Αυθαιρέτων του άρθρου 17 επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή της άπρακτης παρόδου άσκησής της, αντίστοιχα. Σε κάθε Περιφερειακό Παρατηρητήριο τηρείται μητρώο, στο οποίο εγγράφονται οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που έχουν τη δυνατότητα να εκτελέσουν αποφάσεις κατεδάφισης. Το μητρώο αυτό διαβιβάζεται στις κατά τόπους αστυνομικές αρχές. Σε περίπτωση αδυναμίας εκτέλεσης των αποφάσεων κατεδάφισης λόγω της άρνησης των ιδιωτικών επιχειρήσεων να συνάψουν τις σχετικές συμβάσεις, το Περιφερειακό Παρατηρητήριο ενημερώνει πάραυτα τον αρμόδιο Περιφερειάρχη για την εφαρμογή του άρθρου 41 του ν. 3536/2007 (Α΄42). Με απόφαση του διευθυντή του αρμόδιου Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Δομημένου Περιβάλλοντος επιβάλλεται και πρόστιμο ύψους από έξι χιλιάδες (6.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ στις ανωτέρω επιχειρήσεις. Οι Αστυνομικές Αρχές οφείλουν να παράσχουν τη συνδρομή τους για την πραγματοποίηση της κατεδάφισης, εφόσον τους ζητηθεί. Ανάλογη υποχρέωση έχουν και οι λοιπές κρατικές αρχές, όπως οι κτηματικές υπηρεσίες και οι Ο.Τ.Α., κυρίως με τη διάθεση στοιχείων, μηχανικών μέσων και προσωπικού. Κατά την κατεδάφιση του αυθαιρέτου μπορεί να παρίστανται αστυνομικά όργανα για την πρόληψη και καταστολή άδικων πράξεων. Αν η προσπέλαση στο αυθαίρετο εμποδίζεται για οποιοδήποτε λόγο, ζητείται η συνδρομή της Εισαγγελικής Αρχής. Αν απαιτείται απομάκρυνση των ενοίκων, αυτή γίνεται από αστυνομικά όργανα, η δε εκκένωση του αυθαιρέτου γίνεται από το συνεργείο κατεδάφισης. Οι ενδιαφερόμενοι έχουν δικαίωμα να εκκενώσουν μόνοι τους το αυθαίρετο κτίσμα πριν από την κατεδάφιση, εφόσον όμως η εκκένωση με πρωτοβουλία του ενδιαφερομένου δεν παρεμβάλλει εμπόδια στην κατεδάφιση. Για τον τρόπο κατεδάφισης και τα μέσα που χρησιμοποιούνται, για τα υλικά κατεδάφισης, καθώς και για τη φύλαξη ή φθορά των παραρτημάτων και κινητών πραγμάτων του αυθαιρέτου δεν δημιουργείται καμιά ευθύνη του Δημοσίου, των οργάνων του ή των προστηθέντων προσώπων. Για τις κατεδαφίσεις συντάσσεται από τον επικεφαλής του συνεργείου σχετικό πρακτικό στο οποίο αναφέρονται και οι διαστάσεις του κτίσματος που κατεδαφίστηκε. Ο κύριος του κτίσματος, το οποίο κρίνεται κατεδαφιστέο, βαρύνεται με τη δαπάνη κατεδάφισης και αποκατάστασης του περιβάλλοντος χώρου. Το ποσό της ανωτέρω δαπάνης καταλογίζεται με απόφαση του Διευθυντή του αρμόδιου Περιφερειακού Παρατηρητηρίου, βεβαιώνεται και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται κριτήρια για τον προγραμματισμό και την ιεράρχηση των κατεδαφίσεων. 8. Ποινικές κυρώσεις: α) Οι ιδιοκτήτες ή εντολείς κατασκευής ή εγκατάστασης αυθαιρέτων κατασκευών ή αλλαγών χρήσεως αντίστοιχα και οι εργολάβοι κατασκευής του τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών και με χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Κατά την επιμέτρηση της ποινής του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνεται υποχρεωτικά και αναλογικά υπόψη η αξία της αυθαίρετης κατασκευής και ο βαθμός υποβάθμισης του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος. Με την ίδια ποινή τιμωρούνται και οι μηχανικοί που εκπόνησαν τις μελέτες ή έχουν την επίβλεψη του έργου, αν διαπιστωθεί ότι οι μελέτες δεν εκπονήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την εκπόνησή τους ή σύμφωνα με τα εγκεκριμένα στοιχεία του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης ή αν διαπιστωθεί ότι οι εργασίες δόμησης δεν εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις μελέτες που υποβλήθηκαν ή σύμφωνα με τα εγκεκριμένα στοιχεία του τοπογραφικού διαγράμματος και του διαγράμματος κάλυψης. Για απλές υπερβάσεις άδειας κατασκευής μπορεί να επιβληθεί ποινή ελαττωμένη σύμφωνα με το άρθρο 83 του Ποινικού Κώδικα.

		β) Για την εκτέλεση εργασιών δόμησης, χωρίς οικοδομική άδεια ή κατά παράβαση αυτής, στα ρέματα, στους βιότοπους, σε παραλιακά δημόσια κτήματα, στους αρχαιολογικούς χώρους και σε δάση και αναδασωτέες εκτάσεις οι εντολείς ή ιδιοκτήτες των αυθαίρετων κατασκευών, καθώς και οι μηχανικοί αυτών τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ. Άρθρο 95 Τρόπος καταβολής και απόδοσης προστίμων 1. Τα πρόστιμα βεβαιώνονται με απόφαση του Προϊσταμένου του Τοπικού Παρατηρητηρίου Δομημένου Περιβάλλοντος εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής ή από την απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής, και αποστέλλονται στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία. 2. Υπάλληλος που παραβιάζει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις ανωτέρω διατάξεις, τιμωρείται με παρακράτηση αποδοχών από τρεις (3) έως έξι (6) μήνες. Η πειθαρχική δίωξη ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο προϊστάμενος που παραλείπει να ασκήσει την πειθαρχική δίωξη κατά του ευθυνόμενου υπαλλήλου. 3. Τα πρόστιμα ανέγερσης των αυθαιρέτων καταβάλλονται από τον υπόχρεο σε τριάντα (30) ισόποσες μηνιαίες δόσεις και τα πρόστιμα διατήρησης σε δώδεκα (12) μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη μέσα στον επόμενο μήνα από τη βεβαίωση του προστίμου στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία. 4. Αν το οφειλόμενο πρόστιμο εξοφληθεί ολόκληρο εντός του πρώτου μηνός από τη βεβαίωση του προστίμου στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία, παρέχεται έκπτωση σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του ποσού αυτού. 5. Από τα ανωτέρω επιβαλλόμενα πρόστιμα, ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αποδίδεται στην Περιφέρεια όπου ανήκουν τα αυθαίρετα για δράσεις που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες του παρατηρητηρίου, ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αποδίδεται στον οικείο δήμο και ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αποδίδεται στο «Πράσινο Ταμείο» για δράσεις περιβαλλοντικού ισοζυγίου του άρθρου 76. 6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά τη διαδικασία και τον τρόπο απόδοσης των προστίμων στις περιφέρειες, τους δήμους και το «Πράσινο Ταμείο».

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	**Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων**		
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	**Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς**	**Αντικείμενο συναρμοδιότητας**
	Κεφάλαιο Α’, Μέρους Α’, Ενότητα Β	Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.	Η σύσταση και ο τρόπος λειτουργίας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε..
	Μέρος Β’ Ενότητα Γ	Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.	Ο τρόπος διενέργειας ελέγχου επί των αυθαίρετων κτιρίων, καθώς και η επιβολή κυρώσεων.

32.	**Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων**				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	**Είδος πράξης**	**Αρμόδιο ή επισπεύδον**	**Αντικείμενο**	**Χρονοδιάγραμμα**

			Υπουργείο ή υπηρεσία		*(ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)*
	Άρθρο 12	Απόφαση	Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κατά περίπτωση συναρμόδιος Υπουργός	Ρύθμιση ζητημάτων για τη λειτουργία του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.	-
	Κεφάλαιο Α' Μέρους Α' Ενότητας Γ'	Απόφαση	Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κατά περίπτωση συναρμόδιος Υπουργός	Έγκριση σχεδίων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.	-
	Άρθρο 81	Απόφαση	Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κατά περίπτωση συναρμόδιος Υπουργός	Καθορίζονται οι επιμέρους εξουσιοδοτικές διατάξεις για το νέο πλαίσιο ελέγχου και κυρώσεων που εισάγεται για την αυθαίρετη δόμηση.	-

33.	Ποιες διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης προβλέπουν τη σύσταση νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας;
	Κεφάλαιο Α', Μέρος Α΄, Ενότητα Β'
34.	Γιατί προτείνεται η σύσταση αυτού του νέου οργάνου και δεν επαρκούν οι υφιστάμενες διοικητικές δομές για να επιτευχθεί ο στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης;
	Η κλιματική αλλαγή έχει ως επακόλουθο την εμφάνιση έκτακτων καιρικών φαινομένων, με καταστροφικές συνέπειες. Προκρίθηκε η σύσταση του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., προκειμένου να επιτευχθούν η ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτων και ο συστηματικότερος προγραμματισμός των εγγειοβελτιωτικών και αντιπλημμυρικών έργων στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας.
35.	Χρόνος έναρξης λειτουργίας του νέου οργάνου
	Από τη δημοσίευση του σχεδίου νόμου.
36.	Έχει γίνει η σχετική οικονομοτεχνική μελέτη αναφορικά με τη σύσταση του νέου οργάνου; ΝΑΙ ❒ Χ ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, να επισυναφθεί ηλεκτρονικά.
	DRAFT MASTER PLAN «WATER MANAGEMENT IN THESSALY IN THE WAKE OF STORM DANIEL - How to Address Thessaly's Water-Related Agricultural Challenges – VOLUME II : WATER MANAGEMENT ORGANISATION», February 2024, HVA Προσβάσιμο και αναρτημένο σε διαβούλευση στο «http://www.opengov.gr/minenv/?p=13282»

Στοιχεία νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας	
37.	Επωνυμία ή ονομασία και νομική μορφή
	«Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.).
38.	Χώρος λειτουργίας του νέου οργάνου
	Έδρα του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ορίζεται ο Δήμος Λαρισαίων.
39.	Διασφάλιση επαρκούς υλικοτεχνικού & ηλεκτρονικού εξοπλισμού
	Παρ. 2 του άρθρου δέκατου τέταρτου του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ.: Με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. εγκρίνεται Κανονισμός Προμηθειών, με τον οποίο καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες ανάθεσης μελετών, υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων και εργασιών, προμηθειών κινητών πραγμάτων, εξοπλισμού και συναφών εργασιών, αγορών ακινήτων και μισθώσεων.
40.	Τρόπος στελέχωσης του νέου οργάνου
	Παρ. 1 άρθρου ενδέκατου του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ.: Η πλήρωση των θέσεων τακτικού προσωπικού, με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) και προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 22 του ν. 4972/2022 (Α΄181). Άρθρο 6: Μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου που απασχολούνταν στους καταργούμενους Ο.Ε.Β. της Θεσσαλίας. Άρθρο 10: Μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού, η Διεύθυνση Υδάτων Θεσσαλίας της Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, της περ. Γ’ του άρθρου 9 του π.δ. 138/2010 (Α’ 231). Άρθρο 11: Μεταφέρεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού, η Διεύθυνση Υδροοικονομίας και Εποπτείας του Τ.Ο.Ε.Β. της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Υδροοικονομίας και Ελέγχου Δόμησης της Κεντρικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Αθήνα, 15 Απριλίου 2024

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

KONSTANTINOS CHATZIDAKIS
15.04.2024 21:13

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

GEORGIOS GERAPETRITIS
15.04.2024 20:38

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

NIKOLAS DENDIAS
15.04.2024 22:19

ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

NIKI KERAMEOS
15.04.2024 21:09

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

KYRIAKOS PIERRAKAKIS
15.04.2024 21:16

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
15.04.2024 21:16

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

MICHAIL CHRYSOCHOIDIS
15.04.2024 22:17

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

CHRISTOS STAIKOURAS
15.04.2024 20:51

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

THEODOROS SKYLAKAKIS
15.04.2024 21:33

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

KOSTANTINOS SKREKAS
15.04.2024 21:29

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

DOMNA MICHAILIDOU
15.04.2024 20:32

ΔΟΜΝΑ – ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

GEORGIOS FLORIDIS
15.04.2024 20:45

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

STYLIANI MENDONI
15.04.2024 21:16

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

SOFIA ZACHARAKI
15.04.2024 21:12

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ELEFTHERIOS AVGENAKIS
15.04.2024 21:38

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

CHRISTOS STYLIANIDIS
15.04.2024 21:09

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

OLGA KEFALOGIANNI
15.04.2024 21:05

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

DIMITRIOS PAPASTERGIOU
15.04.2024 21:12

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

VASILEIOS KIKILIAS
15.04.2024 20:46

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

CHRISTOS-SKERTSOS
15.04.2024 21:03

ΧΡΗΣΤΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΕΡΤΣΟΣ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

NIKOLAOS PAPATHANASIS
15.04.2024 21:14

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

THEODOROS LIVANIOS
15.04.2024 21:22

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

IOANNIS VROUTSIS
15.04.2024 20:39

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

CHRISTINA
TSAKONA
15.04.2024 23:57

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθ. 68 / 3 / 2024

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των πολυεπίπεδων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους τομείς: α) της διαχείρισης υδάτων, β) της διαχείρισης και προστασίας των δασών, γ) της αστικής ανθεκτικότητας και πολιτικής, δ) της καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης, ε) της ενεργειακής ασφάλειας»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου προβλέπονται τα ακόλουθα:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄

Καθορίζονται ο σκοπός και το αντικείμενο των προτεινόμενων διατάξεων. **(άρθρα 1, 2)**

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄

1.α. Συστήνεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, με την επωνυμία «Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.). Ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

Για θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του Οργανισμού δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις για τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς (ν.3429/2005) και τους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί Δημοσίου Λογιστικού (ν.4270/2014) και του ν.4972/2022.

β. Παρατίθεται το Καταστατικό του Οργανισμού, όπου περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικά με:

i) τον σκοπό του Οργανισμού που συνίσταται στην εκπόνηση της στρατηγικής για την προστασία και διαχείριση των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας, τη χορήγηση αδειών χρήσης ύδατος κ.α., τη διάρκειά του (αόριστη) και την έδρα αυτού (ο Δήμος Λαρισαίων, με δυνατότητα ίδρυσης παραρτημάτων),

ii) τις απαιτούμενες ενέργειες προς εκπλήρωση του σκοπού του, όπως, μεταξύ άλλων, η σύναψη συμβάσεων προς εξεύρεση οικονομικών πόρων, η εκπόνηση για λογαριασμό τρίτων, αντί αμοιβής, μελετών σχετικών με τη διαχείριση των

υδάτων και του κινδύνου πλημμύρας, η οργάνωση συνεδρίων και εκπαιδευτικών σεμιναρίων,
iii) τη σύναψη σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας με το Ελληνικό Δημόσιο, έναντι καταβολής σχετικής αποζημίωσης,
iv) το μετοχικό κεφάλαιο ύψους 1.000.000 ευρώ, που καλύπτεται εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο και ενσωματώνεται σε μία (1) ονομαστική μετοχή ισόποσης αξίας, κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου,
v) τη διοίκηση του Οργανισμού [13μελές Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) με τετραετή θητεία, περιλαμβανομένου του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου], τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των μελών του καθώς και της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων,
vi) τα έσοδα, τα οποία προέρχονται από: αμοιβές για τις υπηρεσίες που προσφέρει, ετήσια επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό, προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άλλους ενωσιακούς πόρους ή πόρους διεθνών οργανισμών, δωρεές, κληροδοσίες, εισφορές, διοικητικά πρόστιμα, περιβαλλοντικά τέλη, τέλη εγγείων βελτιώσεων κλπ.,
vii) την οικονομική διαχείριση του Οργανισμού (ετήσιος έλεγχος από ορκωτούς ελεγκτές, επιβολή κυρώσεων στα μέλη του Δ.Σ. για παράβαση των υποχρεώσεών τους), την κατάρτιση σχεδίου δράσης και αξιολόγηση των οργάνων διοίκησης αυτού,
viii) την απαλλαγή του Οργανισμού από κάθε δημοτικό, κοινοτικό ή υπέρ τρίτου τέλος, δικαστικό ένσημο και τέλη,
ix) τον καθορισμό των αμοιβών / αποζημιώσεων των μελών του Δ.Σ. (κατ' ανώτατο όριο, στις αποδοχές του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου) καθώς και του κινήτρου επίτευξης στόχων (δεν υπερβαίνει ποσοστό 15% του ετήσιου βασικού μισθού),
x) τη στελέχωση του Οργανισμού με προσωπικό, ήτοι: αα) με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ι.δ.α.χ.), με δυνατότητα απόσπασης μόνιμου ή με σχέση εργασίας ι.δ.α.χ. προσωπικού από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και με επιβάρυνση του Οργανισμού για το σύνολο των αποδοχών των αποσπασμένων, που υπολογίζονται σύμφωνα με τα ισχύοντα στον φορέα προέλευσης, ββ) με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (ι.δ.ο.χ.), για τις οποίες εγκρίνονται, κατ' εξαίρεση του ετήσιου προγραμματισμού, τριάντα (30) θέσεις και γγ) με έμμισθη εντολή (4 νομικοί σύμβουλοι και 1 εσωτερικός ελεγκτής),
xi) τον καθορισμό, με κ.υ.α., της αποζημίωσης των εργαζομένων του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. για υπερωριακή απασχόληση και τον προσδιορισμό του ανώτατου αριθμού των ωρών και ημερών για την εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και τις εξαιρέσιμες ημέρες, καθώς και την καταβολή του κινήτρου επίτευξης σε ποσοστό 15%, κατ' ανώτατο όριο, του ετήσιου βασικού μισθού,
xii) τη δυνατότητα σύναψης προγραμματικών συμβάσεων και μνημονίων συνεργασίας με φορείς του δημόσιου τομέα καθώς και συμβάσεων μίσθωσης έργου με εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό ή εμπειρογνώμονες,
xiii) τη διαδικασία έγκρισης και κατάρτισης του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Οργανισμού και του Κανονισμού Προμηθειών αυτού, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων,

[2]

xiv) τη διενέργεια ελέγχων για την απρόσκοπτη λειτουργία των αντιπλημμυρικών και αποστραγγιστικών δικτύων καθώς και του δικτύου άρδευσης της Θεσσαλίας και την επιβολή προστίμων στους παραβάτες.

(άρθρα 3 – 4 και 12)

2.α. Παρέχεται δυνατότητα σύστασης τοπικής γνωμοδοτικής επιτροπής σε κάθε περιοχή αρμοδιότητας των υφιστάμενων Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.) και καθορίζεται η συγκρότηση και το έργο της.

Συστήνεται, επίσης, μη αμειβόμενη κεντρική γνωμοδοτική επιτροπή και καθορίζονται οι αρμοδιότητές της και η σύνθεση των μελών της.

β. Προβλέπονται:

- η κατάργηση κάθε Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.) στη Θεσσαλία, με καθολική διαδοχή αυτών από τον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., κατά τα ειδικότερα οριζόμενα,
- η μεταφορά στον Οργανισμό και η επιβάρυνση αυτού με τη μισθοδοσία του προσωπικού που απασχολείται στους Ο.Ε.Β., το οποίο κατατάσσεται σε αντίστοιχες οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις που συνιστώνται αυτοδικαίως,
- η επιδότηση μέρους των οφειλών των καταργούμενων Ο.Ε.Β. προς παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας, σε ποσοστό έως εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) και συνολικού ύψους έως οκτώ (8) εκατομμύρια ευρώ, από τα έσοδα του ειδικού λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης», υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις,
- η απόδοση του περιβαλλοντικού τέλους του ν.5037/2023 υπέρ του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., σε ειδικό λογαριασμό που συστήνεται για τον σκοπό αυτό.

γ. Καθορίζονται:

- τα σχετικά με τη διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής του Οργανισμού,
- η διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Οργανισμού, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων και το άρθρο 98 του Δημοσίου Λογιστικού. **(άρθρα 5 – 9 και 12)**

3.α. Προβλέπεται η μεταφορά στον Οργανισμό, ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού, των μνημονευόμενων υπηρεσιών από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας και την Περιφέρεια Θεσσαλίας και καθορίζονται τα σχετικά με την υπηρεσιακή κατάσταση και τη μισθοδοσία αυτών.

β. Παρέχονται οι αναγκαίες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση επιμέρους ζητημάτων προς εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

(άρθρα 10 – 13)

4. Εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με την Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης (Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.) και την Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.). Ειδικότερα:

α. Προβλέπεται δυνατότητα ανάθεσης, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης, στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. (αντί στους οικείους δήμους που ισχύει σήμερα), της έγκρισης μελετών για την κατασκευή δικτύου ομβρίων, η ευθύνη για τον καθαρισμό, τη συντήρηση και λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του

δικτύου των ομβρίων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες της Περιφέρειας Αττικής, που βρίσκονται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.

β. Προβλέπεται επίσης, δυνατότητα ανάθεσης κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., της έγκρισης μελετών για την κατασκευή δικτύου ομβρίων, η ευθύνη για τον καθαρισμό, τη συντήρηση και λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες, που βρίσκονται μέσα στα όρια ευθύνης της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

γ. Για την υλοποίηση των ανωτέρω, οι προαναφερόμενες Εταιρείες συνάπτουν συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας με το Ελληνικό Δημόσιο, όπου καθορίζεται, μεταξύ άλλων και η σχετική αποζημίωση. **(άρθρο 14)**

5. Ρυθμίζονται εκ νέου ζητήματα που αφορούν στην Εταιρεία Παγίων Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Α.Ε. («Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Δ.ΑΠ.»), στην Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης (Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.) και στην Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.). Συγκεκριμένα:

α. Προβλέπεται η σύναψη συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας μεταξύ των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και του Ελληνικού Δημοσίου, έναντι καταβολής αποζημίωσης.

β. Ασκούνται από την Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π. οι αρμοδιότητες που προβλέπονται στη μνημονευόμενη κανονιστική πράξη περί προστασίας των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής Πρωτεύουσας από ρυπάνσεις και μολύνσεις, με δυνατότητα ανάθεσης αυτών στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε., κατόπιν σύναψης σχετικής μεταξύ τους σύμβασης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

γ. Επανακαθορίζονται, διευρυνόμενοι, οι σκοποί της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.

δ. Παρέχονται οι απαιτούμενες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων, όπως π.χ. για τον προσδιορισμό των μελετών και των έργων αναβάθμισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης, η εκτέλεση των οποίων μπορεί να ανατίθεται στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.. Η εν λόγω εταιρεία, ως φορέας υλοποίησης των συγκεκριμένων έργων, αναλαμβάνει την υποχρέωση να τα εκτελέσει δημοπρατώντας τα με την οριζόμενη διαδικασία, κατόπιν χρηματοδότησής τους από την Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π., η οποία συμβάλλεται εκ τρίτου ως Κύριος του Έργου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρα 15 – 19)**

6. Εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν στη διαχείριση και προστασία των δασών και συγκεκριμένα:

α. Επιτρέπεται η σύσταση Υβριδικών Συνεργατικών Σχημάτων (Υ.Σ.Σχη.), ως ενώσεων προσώπων με νομική προσωπικότητα, στις οποίες συμμετέχουν ως μέρη Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας (ΔΑ.Σ.Ε.) ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων ή κοινοπρακτικά σχήματα του ιδιωτικού τομέα με τα αναφερόμενα ποσοστά, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

β. Καθορίζονται τα σχετικά με τη διοίκηση (7μελές Δ.Σ.) των Υ.Σ.Σχη., τα οποία εγγράφονται σε ειδικό μητρώο που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. **(άρθρο 20)**

7. Περαιτέρω, ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στην ανάθεση της υλοποίησης της διαχείρισης και εκμετάλλευσης δημοσίων δασών ή διαχειριστικών μονάδων. Συγκεκριμένα:

α. Ορίζεται ότι η ανωτέρω ανάθεση μπορεί να γίνει με δημόσια πρόσκληση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και καθορίζεται το περιεχόμενο αυτής, όπως, μεταξύ άλλων, το ύψος της επιδότησης της βιομάζας που απολαμβάνεται κατά είδος και κατά περίπτωση καθώς και το ελάχιστο ποσοστό της αξίας των τιμολογίων πώλησης της απολημπτόμενης βιομάζας, το οποίο αποδίδεται στο Δημόσιο.

β. Καθορίζεται η διάρκεια της ανάθεσης και οι δικαιούμενοι συμμετοχής σε αυτή.

γ. Περιγράφεται η διαδικασία ανάθεσης, όπου, μεταξύ άλλων, προβλέπεται:

- η καταβολή εγγύησης συμμετοχής κατά το οριζόμενο ποσοστό επί της προϋπολογιζόμενης αξίας της σύμβασης,
- η παροχή «εγγύησης καλής εκτέλεσης» από τον ανάδοχο της σύμβασης, η οποία καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου, σε περίπτωση παραβίασης των όρων της σύμβασης.

δ. Θεσπίζεται η καταβολή ετήσιας επιδότησης στα Υ.Σ.Σχη. και στους ΔΑ.Σ.Ε., που έχουν αναλάβει τη διαχείριση και εκμετάλλευση δασών ή διαχειριστικών μονάδων, με βάση τα έσοδα από τους πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων και καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού αυτής.

ε. Περαιτέρω, προβλέπεται η απόδοση του αναφερόμενου ποσού επί των προ Φ.Π.Α. εσόδων ενός Υ.Σ.Σχη. ή ενός ΔΑ.Σ.Ε. από τη διαχείριση των δασών, στους ο.τ.α. που είναι εντός ή πλησίον των οικείων περιοχών διαχείρισης και εκμετάλλευσης, οι οποίοι ακολούθως προβαίνουν σε αντίστοιχη μείωση των δημοτικών τελών που επιβάλλουν.

στ. Συστήνεται Μητρώο Πιστοποιημένων Ελεγκτών για την πιστοποίηση και βεβαίωση των ποσοτήτων βιομάζας που παράγονται από κάθε ανάδοχο. Ο έλεγχος της μεταφοράς της βιομάζας που απολαμβάνεται διενεργείται από μικτά κλιμάκια της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και οργάνων της Αστυνομίας ή άλλων αρμόδιων οργάνων.

ζ. Παρέχονται οι απαιτούμενες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για τον καθορισμό μεταξύ άλλων:

- της διαδικασίας ένταξης στο Μητρώο καθώς και για το ύψος της αμοιβής των Πιστοποιημένων Ελεγκτών,
- της αμοιβής των δασεργατών ή ενός ΔΑ.Σ.Ε. για την άμεση αντιμετώπιση περιστατικού πυρκαγιάς εκτός της έδρας τους καθώς και της καταβολής αποζημίωσης προς τους παρόχους υπηρεσιών μεταφοράς για τη μεταφορά και διαμονή του εν λόγω προσωπικού και του αναγκαίου εξοπλισμού του.

(άρθρα 21 - 32)

8.α. Τεκμαίρεται ότι ουδέποτε μεταβιβάστηκαν κατά πλήρη κυριότητα στους ο.τ.α., διατηρουμένου του δικαιώματος κυριότητας υπέρ των ιδιοκτητών τους,

εκτάσεις γεωργικώς καλλιεργούμενες πριν την οριζόμενη ημερομηνία, οι οποίες συμπεριελήφθησαν εντός περιγραμμάτων δημοσίων δασών.

β. Παρέχεται η δυνατότητα:

- παράτασης ή επαναπρόσληψης (για όσους έχουν λήξει οι συμβάσεις τους), για το οριζόμενο χρονικό διάστημα κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, των συμβάσεων ι.δ.ο.χ. των μνημονευόμενων κατηγοριών υπαλλήλων, για την εκτέλεση των αναγκαίων αντιπλημμυρικών έργων και των έργων αποκατάστασης υποδομών προς αντιμετώπιση των αναγκών που προέκυψαν μετά τις πυρκαγιές του έτους 2023, στους αναφερόμενους φορείς,
- επαναπρόσληψης στους φορείς που είχαν προσληφθεί, για το οριζόμενο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με το π.δ.164/2004, των υπαλλήλων με σχέση εργασίας ι.δ.ο.χ., για την αντιμετώπιση των αναγκών που προέκυψαν μετά τις πυρκαγιές του έτους 2021.

γ. Παρατείνεται μέχρι την οριζόμενη ημερομηνία, η προθεσμία λήψης της απαιτούμενης από τη δασική νομοθεσία έγκρισης, από χιονοδρομικά κέντρα, υφιστάμενες εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τη λειτουργία χιονοδρομικών κέντρων και λοιπές σχετικές εγκαταστάσεις που βρίσκονται εντός εκτάσεων που διαχειρίζεται η δασική υπηρεσία. **(άρθρα 33 – 35)**

9. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται διατάξεις του ν.4685/2020 που αφορούν στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) και συγκεκριμένα:

α. Διευρύνονται οι σκοποί του Οργανισμού, με την προσθήκη σε αυτούς και της διατήρησης της βιοποικιλότητας.

β. Παρατείνονται αυτοδίκαια, για το οριζόμενο χρονικό διάστημα, οι αποσπάσεις μόνιμων δημοσίων υπαλλήλων που ανήκουν οργανικά σε φορείς του δημοσίου τομέα και υπηρετούν στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. **(άρθρα 36 - 37)**

10.α. Το ίδρυμα με την επωνυμία «Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας» αναγνωρίζεται ως «Εθνικό Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Ελλάδας» και καθορίζονται οι σκοποί του.

β. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας προβαίνει στην κάλυψη του κόστους εισόδου και του κόστους παροχής εκπαιδευτικών προγραμμάτων προς συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες, κατόπιν σύναψης αντίστοιχων συμβάσεων με το Μουσείο. **(άρθρο 38)**

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄

Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις χωροταξικής και πολεοδομικής πολιτικής και ειδικότερα:

Ι.1.α. Θεσπίζονται οι ακόλουθες τομεακές εθνικές στρατηγικές και σχέδια δράσης, ως μέρος της αστικής πολιτικής, η οποία εγκρίνεται με κ.υ.α.:

- Εθνική Στρατηγική Αστικής Ανθεκτικότητας (Ε.Σ.Α.Α.),
- Εθνική Στρατηγική για τη Διαχείριση του Οικιστικού Αποθέματος (Ε.Σ.Δ.Ο.Α.),

- Εθνικό Σχέδιο για την Προσβασιμότητα με έμφαση στην Κλιματική Αλλαγή (Ε.Σ.Π.Ε.Κ.Α.),
- Σχέδια Αστικής Ανθεκτικότητας (Σ.Α.Α.).

β. Καθορίζονται το ελάχιστο περιεχόμενο, η διάρκεια και η διαδικασία έγκρισης και αξιολόγησης των προαναφερόμενων στρατηγικών και σχεδίων δράσης. Ειδικά τα Σ.Α.Α., συντάσσονται από τους δήμους και τις περιφέρειες, εντός της οριζόμενης προθεσμίας.

γ. Προβλέπονται δυνητικά:

- η σύσταση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ομάδας Ανθεκτικότητας και Ομάδας Διαχείρισης του Οικιστικού Αποθέματος, με την οριζόμενη συγκρότηση και έργο,
- η χρηματοδότηση των προαναφερόμενων στρατηγικών και δράσεων από πόρους του Πράσινου Ταμείου, μέσω του προγράμματος δράσεων περιβαλλοντικού ισοζυγίου. **(άρθρα 39 – 45)**

2. Συμπληρώνεται ο Νέος Οικοδομικός Κανονισμός (Ν.Ο.Κ., ν.4067/2012), αναφορικά με τις προϋποθέσεις δημιουργίας θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων και τις προδιαγραφές τους, με την εισαγωγή εξαιρετικών ρυθμίσεων όσον αφορά στην εφαρμογή του συντελεστή δόμησης, στην επιτρεπόμενη κάλυψη οικοπέδου κ.λπ. **(άρθρο 46)**

ΙΙ. Εισάγονται ρυθμίσεις για την προσβασιμότητα και συγκεκριμένα:

α. Παρατείνεται εκ νέου η προθεσμία για την υποχρεωτική υλοποίηση διαμορφώσεων σε κτίρια που στεγάζονται φορείς της Γενικής Κυβέρνησης ή έχουν χρήσεις συνάθροισης κοινού, προκειμένου οι λειτουργικοί χώροι αυτών να είναι προσπελάσιμοι από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα, με παράλληλη αναστολή των σχετικών κυρώσεων. Εφεξής, η μη υλοποίηση των εν λόγω διαμορφώσεων δεν καθιστά τα κτίρια αυθαίρετα.

β. Θεσπίζεται «Εθνικό Σήμα Προσβασιμότητας», το οποίο χορηγείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προς τον σκοπό πιστοποίησης χώρων και εγκαταστάσεων, ως προς τη διασφάλιση πρόσβασης και προσβασιμότητας σε όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, για τα προαναφερόμενα κτίρια καθώς και για τα ειδικά κτίρια δημοσίου ενδιαφέροντος.

Παρέχεται η εξουσιοδότηση για την έκδοση Τεύχους Προδιαγραφών Προσβασιμότητας Ειδικών Κτιριακών Εγκαταστάσεων και Υποδομών.

γ. Προστίθεται νέο μέλος στην Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας και ο συνολικός αριθμός των μελών της διαμορφώνεται σε δεκαπέντε (15).

(άρθρα 47 – 50)

ΙΙΙ. Προστίθενται νέες διατάξεις στον ν.4495/2017, αναφορικά με τον έλεγχο και την καταπολέμηση της αυθαίρετης δόμησης. Συγκεκριμένα:

1.α. Υπάγονται στις προτεινόμενες ρυθμίσεις όλα τα αυθαίρετα κτίσματα και κατασκευές και όλες οι αυθαίρετες αλλαγές χρήσης που δεν εμπίπτουν ή δεν έχουν υπαχθεί νομίμως σε καθεστώς αναστολής επιβολής κυρώσεων, με τις οριζόμενες εξαιρέσεις.

β. Μεταφέρεται στη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η αρμοδιότητα αναφορικά με τον έλεγχο και την παρακολούθηση εφαρμογής του νομοθετικού πλαισίου για την προστασία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και της δημόσιας περιουσίας από την αυθαίρετη δόμηση (εκπόνηση ετήσιου στρατηγικού σχεδίου ελέγχων, συγκρότηση κλιμακίων ελέγχων, έκδοση πρωτοκόλλων κατεδάφισης, επιβολή προστίμων κ.λπ.).

Κατά τα ισχύοντα, σχετικές αρμοδιότητες έχουν ανατεθεί κατά βάση, στα Περιφερειακά και στα Τοπικά Παρατηρητήρια Δομημένου Περιβάλλοντος των Περιφερειών, ασκούνται δε μεταβατικά, από λοιπές υπηρεσίες των Δήμων, των Περιφερειών, του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ.) και της Κτηματικής Υπηρεσίας του Δημοσίου.

γ. Συστήνεται στο ανωτέρω Υπουργείο, θέση Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης, την οποία καταλαμβάνει μετακλητός υπάλληλος, υπαγόμενος στον Υπουργό. Περαιτέρω, ορίζεται ότι:

- η εν λόγω θέση καλύπτεται είτε με πρόσληψη, συνταξιούχου προερχόμενου από το σώμα επιθεωρητών περιβάλλοντος, είτε με απόσπαση υπαλλήλου από το ίδιο σώμα, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας,
- οι αποδοχές του Ειδικού Επιθεωρητή καθορίζονται με κ.υ.α., τηρουμένου του ανώτατου ορίου αποδοχών (Γενικού Γραμματέα Υπουργείου),
- ο Ειδικός Επιθεωρητής δύναται να συστήνει, για την υποστήριξη του έργου του, ομάδες εργασίας ή επιτροπές συμβουλευτικού χαρακτήρα, απαρτιζόμενες από δημοσίους υπαλλήλους και λειτουργούς καθώς και ιδιώτες,
- στα μέλη των εν λόγω συλλογικών οργάνων, μπορεί να καταβάλλεται αποζημίωση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η οποία βαρύνει τον προϋπολογισμό του Πράσινου Ταμείου.

δ. Συστήνεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Β' (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β'), με την οριζόμενη συγκρότηση. **(άρθρα 51 – 54)**

2.α. Δημιουργείται και τηρείται στο προαναφερόμενο Υπουργείο ή Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.), διαδικτυακό χαρτογραφικό Πληροφοριακό Σύστημα Γεωεντοπισμού Αυθαιρέτων (Π.Σ.Γ.Α.), με τα οριζόμενα πληροφοριακά υποσυστήματα.

Κατά τα ισχύοντα, προβλέφθηκε η δημιουργία ψηφιακής χαρτογραφικής πλατφόρμας στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία, σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο, δεν έχει υλοποιηθεί.

β. Επιτρέπεται, προς τον σκοπό εντοπισμού της αυθαίρετης δόμησης και σύμφωνα με τις οριζόμενες προϋποθέσεις και διαδικασία:

- η χρησιμοποίηση Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (Σ.μηΕ.Α.) που ανήκουν στο Δημόσιο, ή αεροφωτογραφιών, ή δορυφορικών εικόνων,
- η ανάθεση της ανωτέρω υπηρεσίας σε χειριστή που κατέχει άδεια για επαγγελματική χρήση και είναι καταχωρισμένος στο Μητρώο Εκμεταλλευόμενων και Χειριστών Σ.μη.Ε.Α.

γ. Συστήνεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.), προσβάσιμο μέσω της

Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (ΕΨΠ-gov.gr), με σκοπό την τήρηση ψηφιακού αρχείου καταγγελιών για τον εντοπισμό και έλεγχο των αυθαιρέτων καθώς και ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για την υποβολή των σχετικών καταγγελιών και των συνοδών στοιχείων.

Ανατίθενται στο Τ.Ε.Ε. ο σχεδιασμός, η παραγωγική λειτουργία, η αναβάθμιση και υποστήριξη του ανωτέρω Συστήματος και των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του.

Προβλέπονται η διασύνδεση και διαλειτουργικότητα του Συστήματος με τα οριζόμενα πληροφοριακά συστήματα καθώς και το πλαίσιο δοκιμαστικής λειτουργίας του.

δ. Καθορίζεται η διαδικασία υποβολής καταγγελιών στο προαναφερόμενο Σύστημα. Μεταξύ άλλων, απαιτείται η καταβολή παραβόλου υπέρ του Πράσινου Ταμείου, με εξαίρεση τους φορείς του δημόσιου τομέα. Τα έσοδα εκ της αιτίας αυτής, διατίθενται για την καταβολή των αποζημιώσεων των ελεγκτών δόμησης που διεξάγουν τους ελέγχους, καθώς και για τις δαπάνες μετακίνησης και διαμονής των υπαλλήλων που απαρτίζουν τα κλιμάκια ελέγχου. Το παράβολο επιστρέφεται σε περίπτωση έστω και μερικής ευδοκίμησης της καταγγελίας.

ε. Καθορίζονται εκ νέου:

- η αρμόδια Υπηρεσία και η διαδικασία για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των καταγγελιών καθώς και τα κριτήρια προτεραιοποίησης αυτών ως προς τη διεξαγωγή των ελέγχων,
- η διαδικασία διενέργειας ελέγχων από τα κλιμάκια ελέγχου και έκδοσης εκθέσεων αυτοψιών. **(άρθρα 56 – 61)**

3. Επανακαθορίζεται η παρεχόμενη διοικητική και δικαστική προστασία και ειδικότερα επιτρέπεται, υπό τους οριζόμενους όρους και προϋποθέσεις, η άσκηση:

- ενδικοφανούς προσφυγής κατά των εκθέσεων αυτοψιών, ενώπιον του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β’, με την υποχρέωση καταβολής υπέρ του Πράσινου Ταμείου, παραβόλου, επί ποινής απαραδέκτου, το οποίο επιστρέφεται εάν η προσφυγή γίνει δεκτή, εν όλω ή εν μέρει,
- ένδικων βοηθημάτων και μέσων κατά των αποφάσεων του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β’ και κατά των πρωτοκόλλων κατεδάφισης. **(άρθρα 62 – 64)**

4. Προβλέπεται εκ νέου το πλαίσιο κυρώσεων επί αυθαιρέτων, με την επανάληψη ή τροποποίηση υφιστάμενων ρυθμίσεων και την εισαγωγή νέων. Μεταξύ άλλων:

α. Ορίζεται ρητά ότι κατεδαφίζονται ή απομακρύνονται υποχρεωτικά τα αυθαίρετα κτίσματα, κατασκευές και αλλαγές χρήσης που δεν υπάγονται ή δεν έχουν υπαχθεί νομίμως σε διατάξεις περί αναστολής επιβολής κυρώσεων ή δεν αφορούν στις οριζόμενες πολεοδομικές παραβάσεις. Πέραν των ανωτέρω, επιβάλλονται κατά τα ειδικότερα οριζόμενα:

- πρόστιμα ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης (όπως μετονομάζονται τα υφιστάμενα πρόστιμα διατήρησης),
- ποινικές κυρώσεις,

- αναστολή της άδειας λειτουργίας της οικείας οικονομικής δραστηριότητας και διακοπή ρευματοδότησης.

β. Επανακαθορίζονται:

- η διαδικασία κατεδάφισης αυθαιρέτων (άμεσης ή μη) καθώς και ο προγραμματισμός του έργου των κατεδαφίσεων, με τη ρητά οριζόμενη προτεραιοποίηση,
- το πλαίσιο ποινής, σε περίπτωση οικειοθελούς κατεδάφισης ή αποκατάστασης της νόμιμης χρήσης, (διαγραφή κατά ποσοστό ή μείωση προστίμων και επιβολή ή μη λοιπών διοικητικών και ποινικών κυρώσεων, ανάλογα με τον βαθμό συμμόρφωσης του υπόχρεου).

γ. Στο πλαίσιο κατεδαφίσεων από το Ελληνικό Δημόσιο, προβλέπονται:

- η υποχρεωτική εγγραφή πιστώσεων στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
- η αρμοδιότητα του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. για την κατεδάφιση αυθαιρέτων στις περιοχές ευθύνης του.

Σε κάθε περίπτωση, όπως και σήμερα, η δαπάνη κατεδάφισης αυθαιρέτων και αποκατάστασης του περιβάλλοντος χώρου, βαρύνει τον κύριο του κτίσματος.

δ. Επανακαθορίζεται, επίσης, ο τρόπος υπολογισμού του προστίμου ανέγερσης (υπολογισμός αξίας ακινήτου και τιμής ζώνης της περιοχής του ακινήτου, εφαρμογή συντελεστή περιβαλλοντικής επιβάρυνσης), με βάση το οποίο υπολογίζεται και το πρόστιμο μη έγκαιρης κατεδάφισης.

Αυξάνεται, κατά περίπτωση, το ελάχιστο ύψος του προστίμου ανέγερσης και του προστίμου μη έγκαιρης κατεδάφισης και επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις επιβολής τους καθώς και οι ειδικές περιπτώσεις μείωσης των προστίμων ή μη επιβολής αυτών.

ε. Εξακολουθούν να παρέχονται δόσεις για την καταβολή των προστίμων καθώς και έκπτωση, σε περίπτωση εφάπαξ εξόφλησης, η οποία όμως δεν εφαρμόζεται για αυθαίρετα εντός προστατευόμενων περιοχών.

στ. Ορίζεται ότι τα προαναφερόμενα πρόστιμα, αποδίδονται κατά εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) στο Πράσινο Ταμείο για τις οριζόμενες δράσεις και κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, για τη διενέργεια των κατεδαφίσεων.

Επιτρέπεται, με κ.υ.α., η απόδοση μέρους των προστίμων ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης, μέχρι του οριζόμενου ποσοστού, σε εποπτευόμενους φορείς των οικείων Υπουργείων.

Κατά τα ισχύοντα, τα πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης αποδίδονται κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στην οικεία Περιφέρεια, κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στον οικείο Δήμο και κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) στο Πράσινο Ταμείο. **(άρθρα 65 – 74 και 81)**

5. Για την υποστήριξη της διοικητικής διαδικασίας και των οργάνων καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης, εισάγονται οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

α. Ορίζονται οι κατηγορίες οργάνων ελέγχου (προσωπικό των μνημονευόμενων Υπηρεσιών και Φορέων), οι οποίες συνιστούν το Μητρώο Οργάνων Ελέγχου Αυθαίρετης Δόμησης, βάσει του οποίου συγκροτούνται τα κλιμάκια ελέγχου.

β. Προβλέπεται το ακαταδίωκτο των μελών των κλιμακίων ελέγχου και τους παρέχεται, στις ρητά οριζόμενες περιπτώσεις, δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση, είτε από λειτουργό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, είτε από δικηγόρο της επιλογής τους, με την πρόβλεψη καταβολής από το Δημόσιο της αμοιβής του τελευταίου καθώς και των λοιπών οριζόμενων δαπανών.

Η ίδια ρύθμιση ισχύει και για τον Ειδικό Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης.

γ. Συστήνονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σαράντα (40) οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού ως ακολούθως:

- είκοσι (20) θέσεις ΠΕ κατηγορίας, ως επιθεωρητές,
- είκοσι (20) θέσεις ΠΕ κατηγορίας των μνημονευόμενων κλάδων.

δ. Συνιστάται στο εν λόγω Υπουργείο, για το χρονικό διάστημα μέχρι την κάλυψη των προαναφερόμενων θέσεων, Μητρώο υποστήριξης ελέγχου αυθαιρέτων, στο οποίο εγγράφονται πρόσωπα με εξειδικευμένη και επαρκή εμπειρία, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. Τα μέλη του Μητρώου μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους και μέσω νομικών προσώπων, στα οποία συμμετέχουν ή με τα οποία συνδέονται συμβατικά.

Καθορίζονται, με κ.υ.α., το ύψος των αμοιβών των προαναφερόμενων προσώπων, τυχόν χρηματικά πρόστιμα που τους επιβάλλονται ως κύρωση στο πλαίσιο ελέγχων από τα οριζόμενα όργανα, η διαδικασία πιστοποίησής τους, καθώς και όλα τα θέματα αναφορικά με τα προσόντα και την άσκηση των καθηκόντων τους κ.λπ.. **(άρθρα 75 – 78 και 81)**

6.α. Δεν απαιτείται η έγκριση εκτέλεσης εργασιών για τις οριζόμενες ειδικές περιπτώσεις κτιρίων.

β. Παρέχονται οι εξουσιοδοτήσεις για την έκδοση των απαιτούμενων κανονιστικών πράξεων, με σκοπό την εξειδίκευση και εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση της αυθαίρετης δόμησης. Μεταξύ άλλων, στα θέματα, για τα οποία δίδεται εξουσιοδότηση για την έκδοση κ.υ.α., συμπεριλαμβάνονται και:

- ο τρόπος χρηματοδότησης του Ενιαίου Ηλεκτρονικού Συστήματος Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.),
- ο καθορισμός του ανώτατου ορίου των ημερών για τις οποίες καταβάλλεται αποζημίωση για τη διανυκτέρευση στα μέλη των κλιμακίων ελέγχου και στα πρόσωπα που ασκούν συντονιστικές αρμοδιότητες των αυτοψιών των κλιμακίων ελέγχου, στον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και στους προϊσταμένους του Σώματος Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδος και Βορείου Ελλάδος, καθώς και των οδηγών αυτών.

γ. Εισάγονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις, με την πρόβλεψη εφαρμογής κατά βάση του υφιστάμενου πλαισίου, μέχρι την πλήρη εφαρμογή των νέων διατάξεων για την αντιμετώπιση της αυθαίρετης δόμησης και παρατίθενται οι καταργούμενες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. **(άρθρα 79 – 83)**

IV. Περιλαμβάνονται λοιπές πολεοδομικές ρυθμίσεις και μεταξύ άλλων:

1.α. Επέρχονται τροποποιήσεις στον Ν.Ο.Κ., κατά το μέρος που αναφέρονται σε ειδικές περιπτώσεις μη προσμέτρησης του συντελεστή δόμησης καθώς και σε ειδικές κατασκευές (ανοικτοί εξώστες, υπαίθριοι χώροι στάθμευσης, προσωρινές κατασκευές κ.λπ.).

β. Παρέχονται κίνητρα για την επαναλειτουργία, τον εκσυγχρονισμό και την επανάχρηση εγκαταλελειμμένων τουριστικών καταλυμάτων, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, μέσω της επισκευής και ανακατασκευής εγκαταστάσεων, της αναδιαμόρφωσης χώρων, της δυνατότητας υπαγωγής στην κατηγορία σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων κ.λπ. **(άρθρα 84 – 89)**

2.α. Καθορίζεται ειδική διαδικασία, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, για τη μελέτη, την κατασκευή, τον έλεγχο και την παραλαβή έργων τεχνικής υποδομής και συναφών κατασκευών, στο πλαίσιο Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ). Για τα εν λόγω έργα, τα οποία υλοποιούνται από τον Φορέα Υλοποίησης των ΕΠΣ και με δαπάνες αυτού, προβλέπονται:

- η έγκριση των μελετών και ο έλεγχος εκτέλεσης των έργων από Ανεξάρτητο Μηχανικό (φυσικό ή νομικό πρόσωπο), ο οποίος επιλέγεται από τον φορέα υλοποίησης του ΕΠΣ,
- η εκπόνηση μελετών και η εκτέλεση εργασιών από μελετητές και εργολάβους αντίστοιχα, ομοίως, επιλογής του Φορέα Υλοποίησης,
- η διαδικασία παραλαβής των έργων από το αρμόδιο Υπουργείο,
- η έκδοση κανονιστικών πράξεων για τη ρύθμιση ζητημάτων εφαρμογής των προτεινομένων.

β. Επανακαθορίζονται ειδικά, οι γενικές κατηγορίες χρήσεων γης, μέχρι την έγκριση των Τοπικών ή Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΤΠΣ/ΕΠΣ).

γ. Δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας χωροθέτησης επενδυτικού σχεδίου, κατά την τροποποίηση εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων, σχεδίων πόλεως και πολεοδομικών μελετών καθώς και των όρων χρήσεων και δόμησης για τα δημόσια ακίνητα (άρ. 12 και 13 του ν.3986/2011).

δ. Εντάσσεται στις πολεοδομικές παραβάσεις, η εκτέλεση εργασιών κατεδάφισης, που διενεργούνται μέχρι την οριζόμενη ημερομηνία, χωρίς την προηγούμενη έκδοση σχετικής άδειας.

ε. Παρατείνεται η ισχύς οικοδομικών αδειών στις ρητά οριζόμενες περιπτώσεις καθώς και η δυνατότητα ολοκλήρωσης διαδικασιών οικοδόμησης ακίνητων υπό προϋποθέσεις. **(άρθρα 90 – 99)**

3. Τροποποιείται ο ν.4062/2012, αναφορικά με τις επιτρεπόμενες εργασίες και κατασκευές στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά και τις συναφείς αρμοδιότητες του Γραφείου Ελληνικού. **(άρθρα 100 – 103)**

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ΄

Εισάγονται ρυθμίσεις αναφορικά με την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας και την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Ειδικότερα:

1.α. Θεσπίζεται Πρόγραμμα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με την ονομασία «Απόλλων» (εφεξής, το Πρόγραμμα) με σκοπό τη μείωση του

ενεργειακού κόστους των ωφελούμενων μέσω της εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) με ή χωρίς σταθμό αποθήκευσης και της εφαρμογής εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού.

β. Καθορίζονται οι ομάδες ωφελούμενων (ευάλωτα νοικοκυριά, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων, Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης και οι διάδοχοί τους) και η ακολουθούμενη διαδικασία. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται για τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα η σύσταση μιας Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών (Ε.Κ.Π.) σε κάθε Περιφέρεια, στην οποία συμμετέχουν ως μέλη οι ωφελούμενοι, με αντικείμενο την ιδιοκατανάλωση ενέργειας από Α.Π.Ε..

γ. Παρέχονται οι απαιτούμενες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για τον καθορισμό κάθε σχετικού θέματος, ενδεικτικά όπως το ποσοστό κάλυψης των ενεργειακών αναγκών για κάθε κατηγορία ωφελούμενων, την ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για την παραγόμενη και προς συμψηφισμό ενέργεια, τυχόν χρεώσεις στους ωφελούμενους για την προς συμψηφισμό ενέργεια, του τρόπου χρηματοδότησης του Προγράμματος και αποζημίωσης των επιλέξιμων έργων καθώς και κίνητρα για περαιτέρω μείωση των καταναλώσεών τους μετά τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα, του τρόπου αποζημίωσης των Προμηθευτών για την προς συμψηφισμό ενέργεια κ.λπ.

δ. Περιγράφεται αναλυτικά ο τρόπος υλοποίησης του Προγράμματος, που διενεργείται ανά περιφέρεια και Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών (Ε.Κ.Π.) σε επιμέρους έξι (6) φάσεις, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

Ορίζεται ότι, για τους σκοπούς του Προγράμματος δύναται: **i)** το κόστος της ενέργειας που παρέχεται προς συμψηφισμό των αναγκών των ωφελούμενων να καλύπτεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) του άρθρου 143 του ν.4001/2011, **ii)** να καθορίζονται χρεώσεις στους ωφελούμενους για μέρος της ενέργειας που συμψηφίζεται, οι οποίες αποτελούν έσοδο του ανωτέρω Ειδικού Λογαριασμού, **iii)** να χορηγείται στους επιλέξιμους σταθμούς επενδυτική ενίσχυση από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης και άλλες πηγές χρηματοδότησης. **(άρθρα 103, 104)**

2. Επανακαθορίζεται το πλαίσιο διενέργειας ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Ειδικότερα:

α. Ορίζεται ότι για τους προαναφερόμενους σταθμούς που επιλέγονται μετά την οριζόμενη ημερομηνία, δύνανται να επιβληθούν περιορισμοί στην έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και υποχρέωση προσθήκης συστήματος αποθήκευσης.

β. Διευρύνεται το περιεχόμενο της προβλεπόμενης νομοθετικής εξουσιοδότησης, με τον καθορισμό: **i)** των τεχνολογιών και των κατηγοριών των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που δύναται να συμμετέχουν στις εκάστοτε ανταγωνιστικές διαδικασίες, **ii)** του τύπου και των χαρακτηριστικών των συστημάτων αποθήκευσης που υποχρεούνται να εγκαταστήσουν οι σταθμοί Α.Π.Ε. κ.λπ.

γ. Επανακαθορίζονται οι προθεσμίες σχετικά με την υποχρέωση σύναψης σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς και λήψη λειτουργικής ενίσχυσης έπειτα από συμμετοχή σε ανταγωνιστικές διαδικασίες.
(άρθρο 105)

3.α. Μειώνεται (σε 10 από 20 έτη που ισχύει σήμερα) η χρονική διάρκεια των Συμβάσεων λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας (Σ.Ε.Δ.Π.) και των Συμβάσεων λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής της Παραγόμενης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Σ.Ε.Σ.Τ.) για σταθμούς Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) με κατανάλωση φυσικού αερίου και καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της ανά μήνα μέσης μοναδιαίας τιμής του Φυσικού Αερίου.

β. Παρέχεται η δυνατότητα στους οριζόμενους Σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α που κατά τη θερμαντική περίοδο κάθε έτους παρέχουν τη θερμική ενέργεια που παράγουν αποκλειστικά για τηλεθέρμανση πόλεων, κατά την περίοδο εκτός θερμαντικής περιόδου να λειτουργούν και να συμμετέχουν στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ως κατανεμόμενες μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς να λαμβάνουν οποιαδήποτε λειτουργική ενίσχυση για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά την περίοδο αυτή. **(άρθρο 106)**

4. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την Εγκατάσταση Σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α για αυτοκατανάλωση. Ειδικότερα:

α. Παρέχεται η δυνατότητα στους κατόχους των προαναφερόμενων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, να προβούν στις απαιτούμενες τροποποιήσεις των αδειών και εγκρίσεων κατά περίπτωση, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν ως σταθμοί αυτοπαραγωγής ή ως σταθμοί με εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού (άρθρο 14Α του ν.3468/2006).

β. Για την κάλυψη καταναλώσεων των εγκαταστάσεων που ανήκουν σε ή διαχειρίζονται φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, επιτρέπεται η εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού με τη μέγιστη ισχύ των σταθμών Α.Π.Ε. να ανέρχεται μέχρι και σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης ή του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης.

γ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με υπουργική απόφαση, των εγκαταστάσεων και των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, της διαδικασίας υποβολής αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή, των προϋποθέσεων υπαγωγής, της ισχύος που δεσμεύεται ανά Ηλεκτρικό Σύστημα Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), τυχόν ανώτατα όρια εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών, καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας.

δ. Ορίζεται ότι, σε κάθε ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν. επιτρέπεται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με ή χωρίς ενσωματωμένη διάταξη αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, για αυτοκατανάλωση χωρίς δυνατότητα έγχυσης ενέργειας στο δίκτυο. Η ισχύς των σταθμών αυτών δύναται να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης. **(άρθρο 107)**

5. Προβλέπεται η καταβολή εξ ολοκλήρου και εφάπαξ, εντός της οριζόμενης προθεσμίας, του τέλους για Βεβαιώσεις Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εκδίδονται από τον κύκλο Φεβρουαρίου του 2024 και μετά.

Παρέχεται η δυνατότητα αναβίωσης των Βεβαιώσεων για τις οποίες οι κάτοχοί τους έχουν καταβάλει την πρώτη δόση, αλλά έχει εκπνεύσει η προθεσμία για τη δεύτερη δόση. **(άρθρο 108)**

6. Επανακαθορίζεται το χρονικό περιθώριο σύναψης Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης από τους Πιλοτικούς Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς (Π.Θ.Π.Φ.Σ.). **(άρθρο 109)**

7. Εισάγεται η υποχρέωση για τους υφιστάμενους εν λειτουργία Χρήστες του δικτύου Μέσης Τάσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), να ελέγξουν και να αναβαθμίσουν ή αντικαταστήσουν, με δικές τους δαπάνες τα μέσα ζεύξης και προστασίας και τον λοιπό εξοπλισμό των ηλεκτρικών τους εγκαταστάσεων, για την ασφαλή λειτουργία της εγκατάστασής τους λόγω σχεδιαζόμενης αύξησης της στάθμης βραχυκύκλωσης του δικτύου της περιοχής.

Προσδιορίζονται οι περιπτώσεις σταθμών Α.Π.Ε. για τους οποίους επιτρέπεται η υποβολή νέων αιτήσεων στους αρμόδιους Διαχειριστές του ΕΔΔΗΕ ή του ΕΣΜΗΕ για τη χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για την ανάπτυξη σταθμών ΑΠΕ του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006. **(άρθρο 110)**

8. Προβλέπεται η εγκατάσταση συστημάτων τηλεποπτείας και τηλεδιαχείρισης από τον αρμόδιο Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) σε όλους τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. καθώς και για τα ηλεκτρικά συστήματα Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.). **(άρθρο 111)**

9. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την παράταση ή την αναστολή των προθεσμιών υλοποίησης υδροηλεκτρικών σταθμών που ανήκουν σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ο.τ.α.) α’ και β’ βαθμού καθώς και στις επιχειρήσεις αυτών. **(άρθρο 112)**

10. Παρέχεται η δυνατότητα στον Φορέα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) να διενεργεί έρευνα ο ίδιος ή να αναθέτει σε εταιρεία ειδικού σκοπού την εργασία αυτή και να πραγματοποιεί τις μετρήσεις και τη συλλογή δεδομένων που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Έργων ΥΑΠ στις εν δυνάμει Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ).

Για πρόσβαση από τους ενδιαφερόμενους στα δεδομένα του Φορέα ΥΑΠ, καταβάλλεται αντάλλαγμα, το ύψος του οποίου καθορίζεται με βάση συγκεκριμένες παραμέτρους, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρο 114)**

11. Αυξάνεται το ύψος του εφάπαξ Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών ανά ΠΟΑΥΑΠ (στις 50.000 αντί 10.000 ευρώ, που ισχύει σήμερα) που πρέπει να καταβάλουν οι ενδιαφερόμενοι στην Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων Α.Ε. (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.) για το παραδεκτό της υποβληθείσας αίτησης και την καταχώρηση της χορηγούμενης άδειας στο Μητρώο Αδειών Έρευνας ΥΑΠ.

(άρθρο 115)

12. Προβλέπονται: **α.** η επιστροφή της Εγγυητικής Επιστολής Άδειας Έρευνας ΥΑΠ αν το ύψος του καταβληθέντος ανταλλάγματος στα δεδομένα του φορέα ΥΑΠ υπερβαίνει το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής,

β. η υποχρέωση καταβολής του σχετικού τέλους Α.Π.Ε. από τους σταθμούς Α.Π.Ε., των οποίων η σχετική Σύμβαση που έχουν συνάψει για την ενίσχυσή τους έχει λήξει ή λήγει και συνεχίζουν να λειτουργούν. **(άρθρο 116)**

13.α. Παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για τον καθορισμό πλαισίου περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) καθώς και διαχείρισης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, στο οποίο μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται οι κατηγορίες περιορισμών παραγωγής σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., τα όρια επιβολής περιορισμών έγχυσης στους σταθμούς αυτούς, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών κ.λπ..

β. Ορίζονται οι αρμοδιότητες της συσταθείσας στο Υπουργείο Ομάδας Διοίκησης Έργου (Ο.Δ.Ε.) για τη διαχείριση της ανάγκης για αυξημένη διείσδυση των Α.Π.Ε. σε σχέση με τον περιορισμένο διαθέσιμο ηλεκτρικό χώρο, μεταξύ των οποίων και η εισήγηση σχετικά με τη βέλτιστη ανάπτυξη έργων Α.Π.Ε. με ενσωματωμένη αποθήκευση που ενδείκνυται να εγκατασταθούν ή να υποστηριχθούν με σχήμα κρατικής ενίσχυσης.

γ. Παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για τη θέσπιση Μηχανισμού Αντιστάθμισης Περικοπών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μεταξύ παραγωγών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., αναφορικά με την αντιστάθμιση των πρόσθετων περιορισμών που επιβάλλονται σε σταθμούς αυτών, λόγω των οριζόμενων τεχνικών αδυναμιών. Φορέας εφαρμογής των συναλλαγών του εν λόγω Μηχανισμού ορίζεται ο ΔΑ.Π.Ε.ΕΠ. Α.Ε., ο οποίος δημιουργεί, τηρεί και διαχειρίζεται ειδικό λογαριασμό για την εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού.

δ. Δύναται επίσης να καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τις Εντολές Περιορισμού Έγχυσης και τις κυρώσεις που επιβάλλονται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με αυτές καθώς και το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ του Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π., του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Διαχειριστή του Δικτύου.

(άρθρο 117)

14. Εισάγονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις μέχρι τον καθορισμό πλαισίου περιορισμών παραγωγής Α.Π.Ε. Ειδικότερα μεταξύ άλλων:

Ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και ο Διαχειριστής του Δικτύου δύνανται να εκδίδουν Εντολές: **i)** Περιορισμού Έγχυσης σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σε ομάδες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α ή σε Ιδιωτικά Δίκτυα

Μέσης Τάσης (ΜΤ), **ii)** Κατανομής για απορρόφηση ή περιορισμό έγχυσης σε σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, όταν παρατηρούνται προβλήματα στο σύστημα παραγωγής-μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Οι μνημονευόμενοι Σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α, που κατά την οριζόμενη ημερομηνία δεν διαθέτουν τις κατάλληλες υποδομές για τον περιορισμό της ισχύος που εγχέουν, υποχρεούνται να τις εγκαταστήσουν με δαπάνες του παραγωγού. Σε περίπτωση μη υλοποίησής τους, εφαρμόζονται κυρώσεις σύμφωνα με σχετική κανονιστική πράξη, ενώ έως την έκδοση αυτής, οι εν λόγω Μονάδες επιστρέφουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των εσόδων που έχουν λάβει από τις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας για κάθε περίοδο που εκδόθηκε Εντολή Περιορισμού Έγχυσης χωρίς να δικαιούνται καμία αποζημίωση από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. για το σύνολο της παραχθείσας ενέργειας.

(άρθρο 118)

15. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με την παροχή δυνατότητας στους αρμόδιους Διαχειριστές να εφαρμόζουν λειτουργικούς περιορισμούς κατά τη χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης και τη σύναψη Συμβάσεων Σύνδεσης, μέσω ειδικού όρου περιορισμένης έγχυσης ενέργειας και ισχύος των σταθμών, με σκοπό τη δημιουργία μεγαλύτερης ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρο 120)**

16. Εισάγονται μέτρα για την ανάπτυξη έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και την αποσυμφόρηση κορεσμένων δικτύων ανεξάρτητης διασύνδεσης έργων Α.Π.Ε. Ειδικότερα:

α. Παρέχεται η δυνατότητα στους οριζόμενους Σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που αναπτύσσονται σε νησιωτικά κορεσμένα συστήματα να συνδέονται προσωρινά στο Σύστημα υψηλής τάσης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. επί της νησιωτικής περιοχής, χωρίς την επιβάρυνση αυτών με το σχετικό κόστος μέχρι την υλοποίηση νέας διασύνδεσης στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε., στην οποία θα συνδεθούν οι σταθμοί αυτοί.

β. Η νέα διασύνδεση πραγματοποιείται με την προσθήκη ειδικού όρου που τροποποιεί την οριστική προσφορά και παρατείνει την προθεσμία αυτοδίκαιης παύσης των σχετικών Αδειών και Βεβαιώσεων καθώς και τη διάρκεια των υποβληθεισών εγγυητικών επιστολών. Το κόστος κατασκευής της νέας διασύνδεσης, αναλαμβάνουν οι κάτοχοι Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων που έχουν λάβει οριστική προσφορά σύνδεσης, ένας εκ των οποίων ορίζεται ως Φορέας Υλοποίησης της διασύνδεσης.

Για την εφαρμογή των ανωτέρω, υποβάλλεται από τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), εκτίμηση του κόστους υλοποίησης της διασύνδεσης και του πρόσθετου περιθωρίου απορρόφησης ισχύος από νέους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εντός του νησιωτικού συστήματος. Σε περίπτωση καθυστέρησης στην υλοποίηση της διασύνδεσης, επιβάλλεται από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., πρόστιμο.

Προσδιορίζονται, με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., το εύλογο κόστος της διασύνδεσης αυτής, το πρόσθετο περιθώριο απορρόφησης ισχύος από νέους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εκ της αιτίας αυτής καθώς και οι επιμέρους μνημονευόμενοι παράγοντες και περιπτώσεις. **(άρθρο 121)**

17. Επεκτείνεται, αναδρομικά από την 1η Δεκεμβρίου 2023, η καταβολή, από τον ειδικό λογαριασμό «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» επιδότησης και σε νοικοκυριά που για τη θέρμανσή τους καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια, η οποία πιστώνεται στους λογαριασμούς των δικαιούχων ως έκπτωση από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας.

Οι δικαιούχοι, το ύψος της επιδότησης, η σχετική διαδικασία και κάθε άλλο σχετικό θέμα, καθορίζονται με την προβλεπόμενη κανονιστική πράξη.

(άρθρο 122)

18. Αναλαμβάνεται η υποχρέωση από τους οριζόμενους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας και αυτοκαταναλωτές, να μεριμνούν με δικές τους δαπάνες, για τη ρύθμιση του εξοπλισμού εντός των σταθμών τους για προστασία έναντι αποκλίσεων της τάσης και της συχνότητας από τις ονομαστικές τους τιμές, κατά περίπτωση. **(άρθρο 123)**

19. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με:

- το μέγιστο χρονικό διάστημα παροχής της καθολικής υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και την καταπολέμηση της ρευματοκλοπής,
- την παράταση της διάρκειας ισχύος των μνημονευόμενων ενεργειακών προθεσμιών. **(άρθρα 124 - 126)**

20. Τροποποιούνται οι διατάξεις του ν.4001/2011 που αναφέρονται στην Ελληνική Διαχειριστική Εταιρία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.) και ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη λειτουργία της. Ειδικότερα:

α. Επαναπροσδιορίζονται οι αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε., η οποία (εταιρεία) στο πλαίσιο επίτευξης των σκοπών της μπορεί να συμμετέχει στο κεφάλαιο κοινοπραξιών και φορέων με συναφείς σκοπούς, να συμβάλλεται με χρηματοοικονομικά ιδρύματα για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της και να συμμετέχει σε έργα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

β. Αυξάνεται ο αριθμός των θέσεων προσωπικού που μπορεί να συνιστώνται στην Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. με τον Κανονισμό της Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης αυτής ήτοι, κατά δέκα (10) επί πλέον θέσεις επιστημονικού προσωπικού και κατά πέντε (5) θέσεις διοικητικού προσωπικού, ο συνολικός αριθμός των οποίων ανέρχεται σε τριάντα (30) και δέκα (10) θέσεις, αντίστοιχα.

γ. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα στην Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε., να συνάψει δέκα πέντε (15) συμβάσεις μίσθωσης έργου ή εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, με δυνατότητα ανανέωσης και χωρίς δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλη αξίωση ή προνόμιο μετά τη λήξη των συμβάσεων αυτών.

Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον προσδιορισμό των αποδοχών του εν λόγω προσωπικού. **(άρθρα 127 - 130)**

21. Παρέχεται δυνατότητα σύστασης εταιρειών ειδικού σκοπού από τη Δημόσια Εταιρεία Συμμετοχών Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς

Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.) για την υλοποίηση δράσεων και έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. **(άρθρο 131)**

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. <u>Επί του κρατικού προϋπολογισμού</u>

1. Ετήσια δαπάνη από τη σύσταση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σαράντα (40) οργανικών θέσεων μόνιμου προσωπικού συνολικά [είκοσι (20) θέσεων επιθεωρητών και είκοσι (20) θέσεων ΠΕ κατηγορίας] και την ως εκ τούτου καταβολή μισθοδοσίας στο προσωπικό που θα καταλάβει τις εν λόγω θέσεις και αντιμετώπιση λοιπών λειτουργικών εξόδων. **[άρθρο 78 (άρθρο 125ΙΘ παρ.1 του ν.4495/2017)]** Η δαπάνη αυτή θα πραγματοποιείται κατά τον χρόνο και τον βαθμό πλήρωσης των συνιστώμενων θέσεων, όσον αφορά δε στη μισθολογική δαπάνη, εκτιμάται στο ποσό των **804 χιλ. ευρώ** περίπου, ήτοι:

- **358,8 χιλ. ευρώ** περίπου, για τους επιθεωρητές και
- **445,2 χιλ. ευρώ** περίπου για το λοιπό προσωπικό.

2. Ετήσια δαπάνη από την επιχορήγηση του συνιστώμενου Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Α.Ε. (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), στην περίπτωση που υπερβαίνει το ποσό της επιχορήγησης που δίδεται στους καταργούμενους Ο.Ε.Β., το ύψος της οποίας καθορίζεται με κ.υ.α. **[άρθρα 4 (άρθρο πέμπτο του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.) και 12 παρ.2]**

3. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή επιδότησης σε Υβριδικά Συνεργατικά Σχήματα (Υ.Σ.Σχη.) και σε Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας (ΔΑ.Σ.Ε.), η οποία υπολογίζεται ως ποσοστό των εσόδων πώλησης της βιομάζας που απολαμβάνεται από την εκμετάλλευση δασών ή διαχειριστικών μονάδων. **(άρθρα 27 παρ. 1 και 32 παρ. 4)**

4. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή αποδοχών, καθοριζόμενων με κ.υ.α., στο πρόσωπο που καταλαμβάνει τη θέση Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. **(άρθρο 54 παρ.1)**

5. Ετήσια δαπάνη από την κάλυψη του κόστους της διαδικασίας εντοπισμού της αυθαίρετης δόμησης, μέσω της χρησιμοποίησης Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (Σ.μηΕ.Α.) που ανήκουν στο Δημόσιο, ή μέσω της ανάθεσης της ανωτέρω υπηρεσίας σε χειριστή που κατέχει άδεια για επαγγελματική χρήση και είναι καταχωρισμένος στο οικείο Μητρώο. **[άρθρο 57 (άρθρο 125Γ παρ.2 του ν.4495/2017)]**

6. Ετήσια δαπάνη από την:

- καταβολή αμοιβής στα πρόσωπα που εγγράφονται στο Μητρώο υποστήριξης ελέγχου αυθαιρέτων, για το χρονικό διάστημα μέχρι την πλήρωση των συνιστώμενων οργανικών θέσεων προσωπικού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, **[άρθρο 78 (άρθρο 125ΙΘ παρ.2 του ν.4495/2017) και 81 (άρθρο 125Κ παρ.9η του ν.4495/2017)]**
- κάλυψη του κόστους πιστοποίησης των προσώπων που εγγράφονται στο προαναφερόμενο Μητρώο. **[άρθρο 78 (άρθρο 125ΙΘ παρ.2 του ν.4495/2017) και 81 (άρθρο 125Κ παρ.9γ του ν.4495/2017)]**

7. Δαπάνη, συνολικού ύψους έως **8 εκατ.** ευρώ, από την κάλυψη μέρους των οφειλών των Ο.Ε.Β. του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας προς παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας. **(άρθρο 7)**

8. Δαπάνη από: **i)** την παράταση των συμβάσεων με σχέση εργασίας ι.δ.ο.χ. των υπαλλήλων ή την επαναπρόσληψη αυτών των οποίων οι συμβάσεις έληξαν, που προσλήφθηκαν για την αντιμετώπιση των αναγκών που προέκυψαν μετά τις πυρκαγιές του έτους 2023 και **ii)** την επαναπρόσληψη των υπαλλήλων που προσλήφθηκαν ως ι.δ.οχ. για την αντιμετώπιση των αναγκών που προέκυψαν μετά τις πυρκαγιές του έτους 2021, και την ως εκ τούτου καταβολή των αποδοχών αυτών. **(άρθρο 34)**

Σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εκτιμάται στο συνολικό ποσό των **2.465.600 ευρώ**, ήτοι ποσό **2.235.600 ευρώ** από την παράταση των συμβάσεων του προσωπικού ι.δ.ο.χ. και ποσό **230.000 ευρώ** κατ' ανώτατο όριο από την επαναπρόσληψη των υπαλλήλων ι.δ.ο.χ.

9. Δαπάνη από την κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ποσού **1 εκατ. ευρώ**, με αντίστοιχη αύξηση του χαρτοφυλακίου του Ελληνικού Δημοσίου. **[άρθρο 4 (άρθρο τρίτο του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.)]**

10. Δαπάνη από την καταβολή αποζημίωσης στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., στο πλαίσιο σύναψης σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας με το Ελληνικό Δημόσιο. **[άρθρα 4 (άρθρο πρώτο παρ. 3 του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.) και 14]**

11. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους εισόδου και του κόστους παροχής εκπαιδευτικών προγραμμάτων προς συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες, στο ίδρυμα «Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας», το οποίο αναγνωρίζεται εφεξής ως «Εθνικό Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Ελλάδας». **(άρθρο 38)**

12. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους έκδοσης «Εθνικού Σήματος Προσβασιμότητας», για την πιστοποίηση χώρων και εγκαταστάσεων, ως προς τη διασφάλιση πρόσβασης και προσβασιμότητας σε όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, για κτίρια όπου στεγάζονται φορείς Γενικής Κυβέρνησης ή έχουν χρήσεις συνάθροισης κοινού καθώς και για τα ειδικά οριζόμενα κτίρια δημοσίου ενδιαφέροντος. **(άρθρο 49)**

13. Δαπάνη από την ανάθεση στο Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) της δημιουργίας και λειτουργίας:

- χαρτογραφικού Πληροφοριακού Συστήματος Γεωεντοπισμού Αυθαιρέτων (Π.Σ.Γ.Α.), με τα οριζόμενα πληροφοριακά υποσυστήματα **[άρθρο 57 (άρθρο 125Β παρ.1 του ν.4495/2017)]**
- Ενιαίου Ηλεκτρονικού Συστήματος Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.) **[άρθρο 58 (άρθρο 125Γ παρ.1 του ν.4495/2017)]**

14. Δαπάνη από την ανάληψη του κόστους υλοποίησης και λειτουργίας του Προγράμματος «Απόλλων», μέσω επενδυτικής ενίσχυσης από πόρους του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης. **(άρθρα 103, 104)**

15. Ενδεχόμενη δαπάνη από την καταβολή: **i)** αμοιβής σε δασεργάτες ή σε Δ.Α.Σ.Ε. για την αντιμετώπιση περιστατικού πυρκαγιάς εκτός της έδρας τους και **ii)** αποζημίωσης σε παρόχους υπηρεσιών μεταφοράς για τη μεταφορά και διαμονή του ανωτέρω προσωπικού. **(άρθρο 32 παρ.7)**

16. Ενδεχόμενη δαπάνη, σε περίπτωση καταβολής αποζημίωσης στα μέλη της Ομάδας Ανθεκτικότητας και της Ομάδας Διαχείρισης του Οικιστικού Αποθέματος. **(άρθρα 42 παρ.2 και 43 παρ.2)**

17. Ενδεχόμενη δαπάνη, σε περίπτωση παροχής δικαστικής υποστήριξης και εκπροσώπησης στον Ειδικό Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης και στα μέλη των κλιμακίων ελέγχου και την ως εκ τούτου κάλυψη των σχετικών εξόδων. **[άρθρο 78 (άρθρο 125ΙΗ παρ.2 του ν.4495/2017)]**

18. Ενδεχόμενη δαπάνη από την καταβολή στα δικαιούχα πρόσωπα (μέλη κλιμακίων ελέγχου, προϊσταμένους υπηρεσιών) πρόσθετων αποζημιώσεων, λόγω του καθορισμού με ειδικό τρόπο σε σχέση με τα ισχύοντα, του ανώτατου ορίου των ημερών για τις οποίες καταβάλλεται αποζημίωση για διανυκτέρευση. **[άρθρο 81 (άρθρο 125Κ παρ.6α του ν.4495/2017)]**

Οι κατά τα ανωτέρω προκαλούμενες δαπάνες εξαρτώνται, από την έκδοση των κατά περίπτωση απαιτούμενων κανονιστικών πράξεων και από πραγματικά περιστατικά.

Η ανακατανομή αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων σύμφωνα με το **άρθρο 53**, είναι δημοσιονομικά ουδέτερη σε επίπεδο φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

19. Απώλεια δημοσίων εσόδων από την αναστολή της δυνατότητας επιβολής των προβλεπόμενων προστίμων σε χιονοδρομικά κέντρα, υφιστάμενες εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν χιονοδρομικά κέντρα και λοιπές σχετικές εγκαταστάσεις που δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη δασική νομοθεσία έγκριση. **(άρθρο 35)**

20. Αύξηση δημοσίων εσόδων από την απόδοση στο Δημόσιο ποσοστού της αξίας των τιμολογίων πώλησης, άνευ Φ.Π.Α., της αποληπτόμενης βιομάζας. **(άρθρο 21 παρ. 3)**

21. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, σε περίπτωση κατάπτωσης της «εγγύησης καλής εκτέλεσης», την οποία παρέχει ο ανάδοχος της σύμβασης ανάθεσης της διαχείρισης και εκμετάλλευσης δημοσίων δασών ή διαχειριστικών μονάδων. **(άρθρο 26 παρ. 6)**

22. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, σε περίπτωση είσπραξης χρηματικών προστίμων που επιβάλλονται στα πρόσωπα που εγγράφονται στο Μητρώο υποστήριξης ελέγχου αυθαιρέτων, στο πλαίσιο διενεργούμενων ελέγχων για την άσκηση των καθηκόντων τους. **[άρθρο 78 (άρθρο 125ΙΘ παρ.2 του ν.4495/2017 και άρθρο 81 (άρθρο 125Κ παρ.9στ του ν.4495/2017)]**

Το ύψος της αύξησης ή απώλειας εσόδων, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες ρυθμίσεις, εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά και από την έκδοση των απαιτούμενων κανονιστικών πράξεων.

ΙΙ. <u>Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης</u>

1. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των δήμων και των περιφερειών κατά περίπτωση, ανά πενταετία, από την εκπόνηση και την υλοποίηση των στρατηγικών και των σχεδίων δράσεων, στο πλαίσιο της αστικής πολιτικής, με δυνατότητα χρηματοδότησης και από πόρους του Πράσινου Ταμείου. (**άρθρα 39 - 45)** Η δαπάνη αυτή θα πραγματοποιείται στον βαθμό και στον χρόνο υλοποίησης των επιμέρους δράσεων.

2. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση, λόγω της καταβολής από τον Φορέα Υλοποίησης, αμοιβής στον Ανεξάρτητο Μηχανικό καθώς και σε μελετητές και εργολάβους, στο πλαίσιο της ειδικά καθοριζόμενης διαδικασίας για τη μελέτη, την κατασκευή, τον έλεγχο και την παραλαβή έργων τεχνικής υποδομής και συναφών κατασκευών, στο πλαίσιο Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ). **(άρθρο 91)**

3. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.) από:

α) την κάλυψη του πρόσθετου λειτουργικού κόστους που προκύπτει, λόγω της διεύρυνσης των σκοπών της εταιρείας, **(άρθρο 128)**

β) τη δυνατότητα αύξησης συνολικά κατά δέκα πέντε (15) των θέσεων του προσωπικού της εταιρείας (κατά 10 επιστημονικού και κατά 5 διοικητικού προσωπικού) και την ως εκ τούτου κάλυψη του μισθολογικού κόστους αυτών.

(άρθρο 130) Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται στο ποσό των **357 χιλ. ευρώ** περίπου, κατά τον χρόνο κάλυψης όλων των συνιστώμενων θέσεων.

4. Δαπάνη του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. από την καταβολή των αποδοχών των αποσπασμένων σε αυτόν υπαλλήλων, των οποίων η απόσπαση παρατείνεται αυτοδικαίως από τη λήξη της. **(άρθρο 37 παρ. 2)**

5. Δαπάνη της Εταιρείας Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε., από:
α) την αντιμετώπιση του κόστους που συνεπάγεται η άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ε.Υ.Δ.Α.Π. τις οποίες αναλαμβάνει, **(άρθρο 14)**
β) τη χρηματοδότηση των έργων αναβάθμισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης, **(άρθρο 18)**

6. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.) από την καταβολή αποζημίωσης δέκα πέντε (15) συμβάσεων μίσθωσης έργου ή εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. **(άρθρο 130)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται στο ποσό των **455 χιλ. ευρώ** περίπου.

7. Δαπάνη του ειδικού λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» [τον οποίο διαχειρίζεται ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε) από την καταβολή, αναδρομικά από την 1η Δεκεμβρίου 2023, επιδότησης σε νοικοκυριά που για τη θέρμανσή τους καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια. **(άρθρο 122)**

8. Ενδεχόμενη δαπάνη του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. από την αντιμετώπιση του κόστους που προκύπτει από τη διεύρυνση των σκοπών του. **(άρθρο 36)**

9. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου, σε περίπτωση καταβολής αποζημίωσης στα μέλη των συλλογικών οργάνων που μπορεί να συστήνει ο Ειδικός Επιθεωρητής Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης, για την υποστήριξη του έργου του. **(άρθρο 54 παρ.5)**

10. Ενδεχόμενη δαπάνη του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Ε.Λ.Α.Π.Ε.) τον οποίο διαχειρίζεται η εταιρεία «Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), σε περίπτωση ανάληψης του κόστους της ενέργειας που θα παρέχεται προς συμψηφισμό των αναγκών των ωφελούμενων από το Πρόγραμμα «Απόλλων». **(άρθρο 104 παρ.8α)**

11. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού της Δημόσιας Εταιρείας Συμμετοχών Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., σε περίπτωση σύστασης εταιρειών ειδικού σκοπού για την υλοποίηση δράσεων και έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. **(άρθρο 131)**

12. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.) σε περίπτωση ανάθεσης της έρευνας Έργων ΥΑΠ, σε εταιρεία ειδικού σκοπού. **(άρθρο 114)**

Οι κατά τα ανωτέρω προκαλούμενες δαπάνες εξαρτώνται, από την έκδοση των κατά περίπτωση απαιτούμενων κανονιστικών πράξεων και από πραγματικά περιστατικά.

13. Απώλεια εσόδων των δήμων και του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) από την απαλλαγή του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. από την υποχρέωση καταβολής κάθε δημοτικού άμεσου ή έμμεσου φόρου ή τέλους, δικαστικού ενσήμου και τελών. **[άρθρο 4 (άρθρο ένατο του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.)]**

14. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των Δήμων, του Πράσινου Ταμείου, και του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), κατά περίπτωση, λόγω:

- μη χαρακτηρισμού ως αυθαιρέτων, των κτισμάτων στα οποία δεν υλοποιούνται οι απαιτούμενες διαμορφώσεις προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα, **(άρθρο 47)**
- παράτασης της ισχύος συγκριμένων περιπτώσεων οικοδομικών αδειών. **(άρθρο 99)**

15. Εξοικονόμηση δαπάνης του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, για λειτουργικά έξοδα και μισθοδοσία, λόγω της μεταφοράς αρμοδιοτήτων και προσωπικού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας και της Περιφέρειας Θεσσαλίας στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. **(άρθρα 10 και 11)**

16. Αύξηση εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου από την είσπραξη προστίμων ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης αυθαιρέτων, σύμφωνα με το νέο πλαίσιο κυρώσεων. **(άρθρα 67 – 71)** Το ύψος των εσόδων αυτών θα επηρεάζεται από παραμέτρους όπως, η δυνατότητα διαγραφής προστίμων, παροχής δόσεων και εκπτώσεων κ.λπ.

Η ανακατανομή εσόδων, λόγω του επανακαθορισμού του τρόπου απόδοσης των προστίμων ανέγερσης και μη έγκαιρης κατεδάφισης, σύμφωνα με το **άρθρο 72**, είναι δημοσιονομικά ουδέτερη σε επίπεδο φορέων Γενικής Κυβέρνησης. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση περαιτέρω απόδοσης μέρους των εσόδων αυτών, με κ.υ.α., σε εποπτευόμενους φορείς των οικείων Υπουργείων, σύμφωνα με το **άρθρο 81 (άρθρο 125Κ παρ. 5β του ν.4495/2017)**

17. Αύξηση εσόδων του προϋπολογισμού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.), από την αύξηση του ύψους του καταβαλλόμενου από τους ενδιαφερόμενους Τέλους

Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών ανά περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ). **(άρθρο 115)**

18. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των Δήμων και του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), σε περίπτωση αδειοδότησης και εκτέλεσης εργασιών, κατ' εφαρμογή των προτεινόμενων πολεοδομικών διατάξεων, όπως ιδίως τα **άρθρα 46, 89** κ.λπ.

19. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου, σε περίπτωση είσπραξης προστίμων για πολεοδομικές παραβάσεις, που αφορούν σε εκτέλεση εργασιών κατεδάφισης, χωρίς την προηγούμενη έκδοση σχετικής άδειας. **(άρθρο 98)**

20. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του Πράσινου Ταμείου από την είσπραξη των οριζόμενων παραβόλων, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση επιστροφής τους:

- για την υποβολή καταγγελίας στο Ενιαίο Ηλεκτρονικό Σύστημα καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.), για τον εντοπισμό και τον έλεγχο της αυθαίρετης δόμησης, **[άρθρο 59 (άρθρο 125Δ παρ.3 του ν.4495/2017)]**
- για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β΄. **[άρθρο 63 (άρθρο 125Ζπαρ.2 του ν.4495/2017)]**

21. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του προϋπολογισμού της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) από την είσπραξη των προστίμων που η Αρχή επιβάλλει σε περιπτώσεις καθυστέρησης στην υλοποίηση της διασύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε.. **(άρθρο 121)**

22. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Ε.Λ.Α.Π.Ε.) τον οποίο διαχειρίζεται η εταιρεία «Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), από τη δυνατότητα καθορισμού χρεώσεων στους ωφελούμενους του Προγράμματος «Απόλλων», για μέρος της ενέργειας που συμψηφίζεται. **(άρθρο 104 παρ.8β)**

23. Επίσπευση είσπραξης εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Ε.Λ.Α.Π.Ε.) τον οποίο διαχειρίζεται η εταιρεία «Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), από τον επανακαθορισμό του χρόνου καταβολής του εφάπαξ τέλους για τη χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στις οριζόμενες περιπτώσεις. **(άρθρο 108)**

24. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του προϋπολογισμού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.), από την είσπραξη ανταλλάγματος πρόσβασης στα δεδομένα του Φορέα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων από τρίτους ενδιαφερόμενους. **(άρθρο 114)**

25. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., του e-Ε.Φ.Κ.Α. και του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.), σε περίπτωση είσπραξης χρηματικών ποινών που επιβάλλονται ως ποινική κύρωση, σύμφωνα με το **άρθρο 73.**

Το ύψος της αύξησης ή απώλειας εσόδων, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες ρυθμίσεις, εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά και από την έκδοση των απαιτούμενων κανονιστικών πράξεων.

ΙΙΙ. Από την εφαρμογή των **άρθρων 3 και 4** επέρχονται οικονομικά αποτελέσματα επί του προϋπολογισμού της συνιστώμενης εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.) από την άσκηση των αρμοδιοτήτων της και στην περίπτωση που ο νέος φορέας ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης θα επηρεάζεται ανάλογα το δημοσιονομικό αποτέλεσμα αυτής.

IV. Από την εφαρμογή των **άρθρων 117 και 118**, ενδέχεται να προκύψουν στον Ε.Λ.Α.Π.Ε. θετικές (είσπραξη προστίμων σε παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε περίπτωση μη συμμόρφωσης αυτών με τις Εντολές Περιορισμού Έγχυσης, εφαρμογή κυρώσεων για τη μη εγκατάσταση κατάλληλων υποδομών περιορισμού της εκπεμπόμενης ισχύος από τους παραγωγούς) ή / και αρνητικές επιπτώσεις (αποζημίωση παραγωγών από τον αρμόδιο Διαχειριστή σε περίπτωση παραβίασης των ορίων περιορισμού της εγχεόμενης ενέργειας), κατά περίπτωση.

Αθήνα, 15 Απριλίου 2024

Η Γενική Διευθύντρια

IOULIA ARMAGOU
15/04/2024 23:55
Ιουλία Γ. Αρμάγου

CHRISTINA
TSAKONA
15.04.2024 23:57

Ε Ι Δ Ι Κ Η Ε Κ Θ Ε Σ Η
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των πολυεπίπεδων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους τομείς: α) της διαχείρισης υδάτων, β) της διαχείρισης και προστασίας των δασών, γ) της αστικής ανθεκτικότητας και πολιτικής, δ) της καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης, ε) της ενεργειακής ασφάλειας»

Από τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. <u>Επί του κρατικού προϋπολογισμού</u>

1. Ετήσια δαπάνη από τη σύσταση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σαράντα (40) οργανικών θέσεων μόνιμου προσωπικού συνολικά [είκοσι (20) θέσεων επιθεωρητών και είκοσι (20) θέσεων ΠΕ κατηγορίας] και την ως εκ τούτου καταβολή μισθοδοσίας στο προσωπικό που θα καταλάβει τις εν λόγω θέσεις και αντιμετώπιση λοιπών λειτουργικών εξόδων. **[άρθρο 78 (άρθρο 125ΙΘ παρ.1 του ν.4495/2017)]** Η δαπάνη αυτή θα πραγματοποιείται κατά τον χρόνο και τον βαθμό πλήρωσης των συνιστώμενων θέσεων, όσον αφορά δε στη μισθολογική δαπάνη, εκτιμάται στο ποσό των **804 χιλ. ευρώ** περίπου, ήτοι:

- **358,8 χιλ. ευρώ** περίπου, για τους επιθεωρητές και
- **445,2 χιλ. ευρώ** περίπου για το λοιπό προσωπικό.

2. Ετήσια δαπάνη από την επιχορήγηση του συνιστώμενου Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Α.Ε. (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.), στην περίπτωση που υπερβαίνει το ποσό της επιχορήγησης που δίδεται στους καταργούμενους Ο.Ε.Β., το ύψος της οποίας καθορίζεται με κ.υ.α. **[άρθρα 4 (άρθρο πέμπτο του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.) και 12 παρ.2]**

3. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή επιδότησης σε Υβριδικά Συνεργατικά Σχήματα (Υ.Σ.Σχη.) και σε Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας (ΔΑ.Σ.Ε.), η οποία υπολογίζεται ως ποσοστό των εσόδων πώλησης της βιομάζας που απολαμβάνεται από την εκμετάλλευση δασών ή διαχειριστικών μονάδων. **(άρθρα 27 παρ. 1 και 32 παρ. 4)**

4. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή αποδοχών, καθοριζόμενων με κ.υ.α., στο πρόσωπο που καταλαμβάνει τη θέση Ειδικού Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. **(άρθρο 54 παρ.1)**

5. Ετήσια δαπάνη από την κάλυψη του κόστους της διαδικασίας εντοπισμού της αυθαίρετης δόμησης, μέσω της χρησιμοποίησης Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (Σ.μηΕ.Α.) που ανήκουν στο Δημόσιο, ή μέσω της ανάθεσης της ανωτέρω υπηρεσίας σε χειριστή που κατέχει άδεια για επαγγελματική χρήση και είναι καταχωρισμένος στο οικείο Μητρώο. **[άρθρο 57 (άρθρο 125Γ παρ.2 του ν.4495/2017)]**

6. Ετήσια δαπάνη από την:

- καταβολή αμοιβής στα πρόσωπα που εγγράφονται στο Μητρώο υποστήριξης ελέγχου αυθαιρέτων, για το χρονικό διάστημα μέχρι την πλήρωση των συνιστώμενων οργανικών θέσεων προσωπικού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, **[άρθρο 78 (άρθρο 125ΙΘ παρ.2 του ν.4495/2017) και 81 (άρθρο 125Κ παρ.9η του ν.4495/2017)]**
- κάλυψη του κόστους πιστοποίησης των προσώπων που εγγράφονται στο προαναφερόμενο Μητρώο. **[άρθρο 78 (άρθρο 125ΙΘ παρ.2 του ν.4495/2017) και 81 (άρθρο 125Κ παρ.9γ του ν.4495/2017)]**

7. Δαπάνη, συνολικού ύψους έως **8 εκατ.** ευρώ, από την κάλυψη μέρους των οφειλών των Ο.Ε.Β. του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας προς παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας. **(άρθρο 7)**

8. Δαπάνη από: **i)** την παράταση των συμβάσεων με σχέση εργασίας ι.δ.ο.χ. των υπαλλήλων ή την επαναπρόσληψη αυτών των οποίων οι συμβάσεις έληξαν, που προσλήφθηκαν για την αντιμετώπιση των αναγκών που προέκυψαν μετά τις πυρκαγιές του έτους 2023 και **ii)** την επαναπρόσληψη των υπαλλήλων που προσλήφθηκαν ως ι.δ.οχ. για την αντιμετώπιση των αναγκών που προέκυψαν μετά τις πυρκαγιές του έτους 2021, και την ως εκ τούτου καταβολή των αποδοχών αυτών. **(άρθρο 34)**

Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εκτιμάται στο συνολικό ποσό των **2.465.600 ευρώ**, ήτοι ποσό **2.235.600 ευρώ** από την παράταση των συμβάσεων του προσωπικού ι.δ.ο.χ. και ποσό **230.000 ευρώ** κατ' ανώτατο όριο από την επαναπρόσληψη των υπαλλήλων ι.δ.ο.χ.

9. Δαπάνη από την κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., ποσού **1 εκατ. ευρώ**, με αντίστοιχη αύξηση του χαρτοφυλακίου του Ελληνικού Δημοσίου. **[άρθρο 4 (άρθρο τρίτο του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.)]**

10. Δαπάνη από την καταβολή αποζημίωσης στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., στο πλαίσιο σύναψης σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας με το Ελληνικό Δημόσιο. **[άρθρα 4 (άρθρο πρώτο παρ. 3 του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.) και 14]**

11. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους εισόδου και του κόστους παροχής εκπαιδευτικών προγραμμάτων προς συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες, στο ίδρυμα «Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας», το οποίο αναγνωρίζεται εφεξής ως «Εθνικό Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Ελλάδας». **(άρθρο 38)**

12. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους έκδοσης «Εθνικού Σήματος Προσβασιμότητας», για την πιστοποίηση χώρων και εγκαταστάσεων, ως προς τη διασφάλιση πρόσβασης και προσβασιμότητας σε όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, για κτίρια όπου στεγάζονται φορείς Γενικής Κυβέρνησης ή έχουν χρήσεις συνάθροισης κοινού καθώς και για τα ειδικά οριζόμενα κτίρια δημοσίου ενδιαφέροντος. **(άρθρο 49)**

13. Δαπάνη από την ανάθεση στο Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) της δημιουργίας και λειτουργίας:
- χαρτογραφικού Πληροφοριακού Συστήματος Γεωεντοπισμού Αυθαιρέτων (Π.Σ.Γ.Α.), με τα οριζόμενα πληροφοριακά υποσυστήματα **[άρθρο 57 (άρθρο 125Β παρ.1 του ν.4495/2017)]**
- Ενιαίου Ηλεκτρονικού Συστήματος Καταγγελιών (Ε.Η.ΣΥ.ΚΑ.) **[άρθρο 58 (άρθρο 125Γ παρ.1 του ν.4495/2017)]**

14. Δαπάνη από την ανάληψη του κόστους υλοποίησης και λειτουργίας του Προγράμματος «Απόλλων», μέσω επενδυτικής ενίσχυσης από πόρους του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης. **(άρθρα 103, 104)**

15. Ενδεχόμενη δαπάνη από την καταβολή: **i)** αμοιβής σε δασεργάτες ή σε Δ.Α.Σ.Ε. για την αντιμετώπιση περιστατικού πυρκαγιάς εκτός της έδρας τους και **ii)** αποζημίωσης σε παρόχους υπηρεσιών μεταφοράς για τη μεταφορά και διαμονή του ανωτέρω προσωπικού. **(άρθρο 32 παρ.7)**

16. Ενδεχόμενη δαπάνη, σε περίπτωση καταβολής αποζημίωσης στα μέλη της Ομάδας Ανθεκτικότητας και της Ομάδας Διαχείρισης του Οικιστικού Αποθέματος. **(άρθρα 42 παρ.2 και 43 παρ.2)**

17. Ενδεχόμενη δαπάνη, σε περίπτωση παροχής δικαστικής υποστήριξης και εκπροσώπησης στον Ειδικό Επιθεωρητή Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης και στα μέλη των κλιμακίων ελέγχου και την ως εκ τούτου κάλυψη των σχετικών εξόδων. **[άρθρο 78 (άρθρο 125ΙΗ παρ.2 του ν.4495/2017)]**

18. Ενδεχόμενη δαπάνη από την καταβολή στα δικαιούχα πρόσωπα (μέλη κλιμακίων ελέγχου, προϊσταμένους υπηρεσιών) πρόσθετων αποζημιώσεων, λόγω του καθορισμού με ειδικό τρόπο σε σχέση με τα ισχύοντα, του ανώτατου ορίου των ημερών για τις οποίες καταβάλλεται αποζημίωση για διανυκτέρευση. **[άρθρο 81 (άρθρο 125Κ παρ.6α του ν.4495/2017)]**

Οι κατά τα ανωτέρω προκαλούμενες δαπάνες, οι οποίες εξαρτώνται από την έκδοση των κατά περίπτωση απαιτούμενων κανονιστικών πράξεων και από πραγματικά περιστατικά, θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

19. Απώλεια δημοσίων εσόδων από την αναστολή της δυνατότητας επιβολής των προβλεπόμενων προστίμων σε χιονοδρομικά κέντρα, υφιστάμενες εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν χιονοδρομικά κέντρα και λοιπές σχετικές εγκαταστάσεις που δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη δασική νομοθεσία έγκριση. **(άρθρο 35)**

Το ύψος της απώλειας εσόδων, το οποίο εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά και από την έκδοση των απαιτούμενων κανονιστικών πράξεων, θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού.

ΙΙ. <u>Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης</u>

1. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των δήμων και των περιφερειών κατά περίπτωση, ανά πενταετία, από την εκπόνηση και την υλοποίηση των στρατηγικών και των σχεδίων δράσεων, στο πλαίσιο της αστικής πολιτικής, με δυνατότητα χρηματοδότησης και από πόρους του Πράσινου Ταμείου. (**άρθρα 39 - 45)** Η δαπάνη αυτή θα πραγματοποιείται στον βαθμό και στον χρόνο υλοποίησης των επιμέρους δράσεων.

2. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση, λόγω της καταβολής από τον Φορέα Υλοποίησης, αμοιβής στον Ανεξάρτητο Μηχανικό καθώς και σε μελετητές και εργολάβους, στο πλαίσιο της ειδικά καθοριζόμενης διαδικασίας για τη μελέτη, την κατασκευή, τον έλεγχο και την παραλαβή έργων τεχνικής υποδομής και συναφών κατασκευών, στο πλαίσιο Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ). **(άρθρο 91)**

3. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.) από:

α) την κάλυψη του πρόσθετου λειτουργικού κόστους που προκύπτει, λόγω της διεύρυνσης των σκοπών της εταιρείας, **(άρθρο 128)**

β) τη δυνατότητα αύξησης συνολικά κατά δέκα πέντε (15) των θέσεων του προσωπικού της εταιρείας (κατά 10 επιστημονικού και κατά 5 διοικητικού προσωπικού) και την ως εκ τούτου κάλυψη του μισθολογικού κόστους αυτών. **(άρθρο 130)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται στο ποσό των **357 χιλ. ευρώ** περίπου, κατά τον χρόνο κάλυψης όλων των συνιστώμενων θέσεων.

4. Δαπάνη του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. από την καταβολή των αποδοχών των αποσπασμένων σε αυτόν υπαλλήλων, των οποίων η απόσπαση παρατείνεται αυτοδικαίως από τη λήξη της. **(άρθρο 37 παρ. 2)**

5. Δαπάνη της Εταιρείας Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε., από:

α) την αντιμετώπιση του κόστους που συνεπάγεται η άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ε.Υ.Δ.Α.Π. τις οποίες αναλαμβάνει, **(άρθρο 14)**
β) τη χρηματοδότηση των έργων αναβάθμισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης, **(άρθρο 18)**

6. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.) από την καταβολή αποζημίωσης δέκα πέντε (15) συμβάσεων μίσθωσης έργου ή εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. (**άρθρο 130)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται στο ποσό των **455 χιλ. ευρώ** περίπου.

7. Δαπάνη του ειδικού λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» [τον οποίο διαχειρίζεται ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε) από την καταβολή, αναδρομικά από την 1η Δεκεμβρίου 2023, επιδότησης σε νοικοκυριά που για τη θέρμανσή τους καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια. **(άρθρο 122)**

8. Ενδεχόμενη δαπάνη του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. από την αντιμετώπιση του κόστους που προκύπτει από τη διεύρυνση των σκοπών του. **(άρθρο 36)**

9. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου, σε περίπτωση καταβολής αποζημίωσης στα μέλη των συλλογικών οργάνων που μπορεί να συστήνει ο Ειδικός Επιθεωρητής Ελέγχου και Καταστολής της Αυθαίρετης Δόμησης, για την υποστήριξη του έργου του. **(άρθρο 54 παρ.5)**

10. Ενδεχόμενη δαπάνη του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (Ε.Λ.Α.Π.Ε.) τον οποίο διαχειρίζεται η εταιρεία «Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), σε περίπτωση ανάληψης του κόστους της ενέργειας που θα παρέχεται προς συμψηφισμό των αναγκών των ωφελούμενων από το Πρόγραμμα «Απόλλων». **(άρθρο 104 παρ.8α)**

11. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού της Δημόσιας Εταιρείας Συμμετοχών Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., σε περίπτωση σύστασης εταιρειών ειδικού σκοπού για την υλοποίηση δράσεων και έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. **(άρθρο 131)**

12. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρίας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.) σε περίπτωση ανάθεσης της έρευνας Έργων ΥΑΠ, σε εταιρεία ειδικού σκοπού. **(άρθρο 114)**

Οι κατά τα ανωτέρω προκαλούμενες δαπάνες, οι οποίες εξαρτώνται από την έκδοση των κατά περίπτωση απαιτούμενων κανονιστικών πράξεων και από πραγματικά περιστατικά, θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού

προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των προαναφερόμενων φορέων, κατά περίπτωση.

13. Απώλεια εσόδων των δήμων και του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) από την απαλλαγή του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. από την υποχρέωση καταβολής κάθε δημοτικού άμεσου ή έμμεσου φόρου ή τέλους, δικαστικού ενσήμου και τελών. **[άρθρο 4 (άρθρο ένατο του Καταστατικού του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.)]**

14. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των Δήμων, του Πράσινου Ταμείου, και του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), κατά περίπτωση, λόγω:

- μη χαρακτηρισμού ως αυθαιρέτων, των κτισμάτων στα οποία δεν υλοποιούνται οι απαιτούμενες διαμορφώσεις προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα, **(άρθρο 47)**
- παράτασης της ισχύος συγκριμένων περιπτώσεων οικοδομικών αδειών. **(άρθρο 99)**

Οι ανωτέρω απώλειες εσόδων θα αναπληρώνονται από άλλες πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των προαναφερόμενων φορέων, κατά περίπτωση.

Αθήνα, 15 Απριλίου 2023

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**
KONSTANTINOS CHATZIDAKIS 15.04.2024 23:57	THEODOROS SKYLAKAKIS 15.04.2024 23:57
Κ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ	**Θ. ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ**